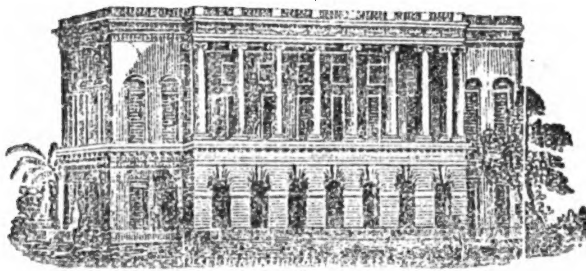

BIBLIOTHECA INDICA;

A

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
New Series, No. 776.

APPENDIX

TO

PAG-SAM ṬHI ŚIN̂

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DÁS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS I.

CALCUTTA:
PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.
1890.

Appendix to the Tibetan version
of the Avadāna-kalpa-lata

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. TRUBNER & CO.
57 AND 59, LUDGATE HILL, LONDON, E. C.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

	Rs.	
Advaita Brahma Siddhi, Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
Agni Puráṇa, (Sans.) Fasc. II—XIV @ /6/ each	4	14
Aṇu Bháshyam, Fasc. I	0	6
Aitareya Áraṇyaka of the Rig Veda, (Sans.) Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Aphorisms of Sáṇḍilya, (English) Fasc. I	0	6
Aphorisms of the Vedánta, (Sans.) Fasc. VII—XIII @ /6/ each	2	4
Ashṭasáhasriká Prajṇápáramitá, Fasc. I—VI @ /6/ each	2	4
Áśvavaidyaka, Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Avadána Kalpalatá by Kshemendra (Sans. & Tibetan) Vol. I Fasc. I—III @ 1/	3	0
Bhámatí, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	3	0
Brahma Sútra, (English) Fasc. I	0	12
Brihaddevatá, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each	0	12
Bṛihaddharma Puráṇam, Fasc. I—II @ /6/ each	0	12
Bṛihat Áraṇyaka Upanishad, (Sans.) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each	1	2
Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	0	12
Bṛihat Saṃhitá, (Sans.) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each	1	14
Chaitanya-Chandrodaya Náṭaka, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each	0	12
Chaturvarga Chintámaṇi, (Sans.) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III, Part I Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—7 @ /6/ each	22	14
Chhándogya Upanishad, (English) Fasc. II	0	6
Daśarupa, Fasc. II and III @ /6/	0	12
Gobhilíya Gṛihya Sútra, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each	4	8
Hindu Astronomy, (English) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Kála Mádhava, (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/	1	8
Kátantra, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/ each	4	8
Kaṭhá Sarit Ságara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	10	8
Kaushitakí Brahman Upanishads, Fasc. II	0	6
Kúrma Puráṇa, (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Lalita-Vistara (Sans.) Fasc. II—VI. @ /6/	1	14
Lalita-Vistara, (English) Fasc. I—III @ /12/ each	2	4
Madana Párijáta, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	3	0
Manuṭíká Sangraha, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Márkaṇḍeya Puráṇa, (Sans.) Fasc. IV—VII @ /6/ each	1	8
Márkaṇḍeya Puráṇa (Eng.) Fasc. I—II @ /12/ each	1	8
Mímáṃsá Darśana, (Sans.) Fasc. II—XIX @ /6/ each	6	12
Nárada Pancharátra, (Sans.) Fasc. IV	0	6
Nárada Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/	1	2
Nayavártikam, (Sans.) Fasc. I	0	6
Nirukta, (Sans.) Vol. I. Fasc. IV—VI; Vol. II, Fasc. I—VI; Vol. III, Fasc. I—VI; Vol. IV, Fasc. I—VII @ /6/ each Fasc.	8	4
Nítisára, or The Elements of Polity, By Kámandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /6/ each	1	8
Nyáyabindutika (Sans.)	0	10
Nyáya Kusumánjali Prakaraṇam (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—6 Vol. II, Fasc. 1 @ /6/ each	2	10
Pariśishṭa Parvan (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8

(*Continued on third page of Cover.*)

ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་བརྒྱ

དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་

ཀླུན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བ་བཞུགས་སོ།

ལོ་པཎ་ཤྲཱི་ཤ་ར་ད་ཙནྡྲས་གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་དཔལ་ལྡན་བོད་ནས་གདན་དྲངས

དེ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་

ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཀ་ལི་ཀ་ད་ཏ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ལྕགས་

ཕག་ལོར་གདན་ལ་ཕབ་པའོ།

དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་།

དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས།

དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས།

བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཇོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག།

གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་པ།

བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུྃ།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་།
དེ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།
རྒྱུ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ།
དགེ་སློང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས།

མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ནས།
མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་མངའ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན།
སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མ་གཡལ་བུ་བཞིན་གཟིགས།
གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད།

རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ།
པདྨ་འབྱུང་གནས་སྐུ་ལ་འདས་འཁྲུངས་མེད།
ད་ལྟ་ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་མཛད།
ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་དབྱིངས་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ནས།
གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་མོའི་སྐུར་བཞེངས་པ།
དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབ་མ།
དམག་ཟོར་རྒྱལ་མོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

APPENDIX.

རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཕྱིས་པ་གོ་བདེ་བར་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

No. I.

རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱད་པར་མཛད་པ། རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྦྱིན་པ་དང་བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོང་བ། སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ།། རྒྱལ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་གུས་པས་འདུད་ཅིང༌། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བ་ལྟར་སྤྱི་བོར་འཁུར་ཉིད་གནས་སོ།། སྐབས་ཤིག་ཀུན་དུ་བགྲོད་ཞེས་པའི་གླང་རྫི་ཞིག་གིས་ནགས་ནས་གླང་པོའི་མཆོག་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་དྲུང་དུ་འཁྲིད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་ལ་འོས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་གཟིགས་སུ་གསོལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས། སྒོ་དྲུང་ན་གངས་རི་གཡོ་བ་ལྟར་འདུག་པས་རབ་ཏུ་མཉེས་ནས། འདི་ལེགས་པར་འཕྲུལ་ཅིག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནོ།། དེ་ནས་ཀུན་དུ་བགྲོད་ཀྱིས་གླང་པོ་བདུལ་བས་སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཁེངས་དྲེགས་མེད་པ་གདུང་བ་མེད་པ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ། སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། དགྲ་བོ་འཇོམས་པའི་

གཡུལ་དུ་ཞེགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་གླང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། ང་གླང་པོ་དུལ་ཡོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་ཤར་རིའི་རྩེ་མོར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ལྟར། གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆིབས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བགྲོད་དང་བཅས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་བགྲོད་ཅིང་མཐར་ནགས་གསེབ་དུའང་འབིགས་བྱེད་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པས། རྨོངས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་གྱིས་སྤྲོ་བ་བཞིན། གླང་པོ་སྔར་གྱི་བག་ཆགས་དྲན་ཏེ་ནགས་ཚལ་དུ་ཅི་བདེར་སྤྱོད་པ་དང་གླང་མོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་དྲི་མནོམ་ཞིང་མགྱོགས་པར་རྒྱུགས་པས། ས་རྣམས་ཀྱང་ཡུད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐྲག་སྟེ་གླང་རྫི་ཀུན་ཏུ་བགྲོད་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གླང་པོ་དུལ་ཡོད་ཅེས་ལས་མ་རུངས་པ་འདི་འདྲ་ཅེས་བཀའ་བཀྱོན་པར། གླང་རྫི་དུལ་བ་སླབས་པ་ལ་འགལ་བས་ཁ་སྐྱེངས་ཤིང་རབ་ཏུ་འཛིགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་པ། བདག་གིས་གླང་པོའི་ལུས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་འཕྲལ་ལགས་ཏེ། ཡིད་འདུལ་བ་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྒོམ་པ་ལ་སླབས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁས་ལོ་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་ཤང་ཤོང་རི་གཟར་གྱི་ཆུ་དང་འདྲ་བས་བཟློག་པ་དཀའ།། གླང་པོ་ནི་གླང་མོའི་དྲི་ཚོར་བས་ལྕགས་ཀྱུའི་དབང་དུ་མི་འདུས་པ་ལགས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངལ་བ་དང་། *བསྒོམས་པ་དང་། ཡ་ང་བ་གང་ལ་ཡང་མི་འཛེམ་པར་ལམ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་བཞིན་ལགས་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གླང་པོ་གང་འགྲོར་བཏང་ནས་རང་རེ་གཉིས་ལྗོན་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ནས་བཟུང་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར། གཉིས་ཀས་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་འཇུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་དང་གླང་རྫི་ཤིང་ལས་བབས་ནས། འབངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟ་འཁྲིད་པ་ལ་ཞོན་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག་གོ།། གླང་པོ་དེས་

---

* སྦོམ།

གླང་མོ་ལ་སྤྱོད་པས་འདོད་པ་ཚིམས་ཤིང་ཞག་བདུན་ནས་ཉལ་དྲན་དེ་སྔར་གྱི་སར་སླེབས་པས་ལུས་སེམས་དུལ་འདུག་པ་ལ། གླང་རྫི་ཀུན་དུ་བགྲོད་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་ཆགས་པའི་ཞགས་པས་གཟིར་བའི་གླང་པོ་དེ་ནི་དུལ་བ་བསླབས་པ་དང་མི་འགལ་བ་སླེབས་འདུག། སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་ནུས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྨྱོས་པའི་སེམས་འདི་འདུལ་དཀའ་བ་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མགུ་དེ་ཀུན་དུ་བགྲོད། ཁྱོད་བདེན་པ་དང་། རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། རབ་དུ་ཞི་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་འདུལ་བ་སྡོམ་པའི་ཞགས་པས་བདགས་པ་འགའ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་དམ་གསུང་པས། ཀུན་དུ་བགྲོད་ལ་ལྷ་ཞུགས་ནས་སྨྲས་པ།། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འགྲོ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་འཇོམས་པར་བརྩོན་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པ། འབད་པས་ཆགས་བྲལ་བསྐྱེད་པ། ཞི་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ། དྲི་མ་མེད་པ། རབ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས། སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་ནས། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད། དགེ་བའི་ལམ་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བདག་གིས་སྒྲོལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ན། ནམ་མཁའ་གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་རྡུལ་བྲལ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེ་བ་དྲན་ཞིང་ལྷ་མིག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་གྱུར་རོ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།།

II.

རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྐྱེའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་རི་ཥྚ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱོར་ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འགྲན་ཟླ་ཙམ་ཡོད། དེ་ན་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྙེར་བ་སྦྱིན་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། བློ་གྲོས་དང་། སེམས་དྲང་བ། བསླུ་བ་མེད་པ། རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱོན་དང་མི་བདེ་བའི་མིང་མི་གྲགས་པ་འཆི་མེད་ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བསམ་པ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དགེ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདག་དང་མཉམ་ཞིང་། སྦྱིན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཀུན་ཁྱབས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྙིང་སྟོབས་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་ལུས་སློང་དུ་འགྲོ་དགོས་སྙམ་ལྷའི་འཁོར་ཉུང་ངུ་དང་བཅས་མི་ཡུལ་དུ་ཆས་སོ། དེའི་ཚེ་བློན་པོ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུང་བའི་བློམ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་རྨི་ལམ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་བ་འདིས་སྐྱན་གྲགས་ཏ་ཙང་ཆེ་བས། ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱང་ཕྲག་དོག་དང་བཅས་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལུས་སློང་དུ་ཡོང་བ་གདའ། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ནོར་ཀུན་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལུགས་དང་མཐུན་མོད། རང་གི་སྲོག་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་གཏོང་སྙམ་པ་ཐུགས་ལ་འདུག་པས་འདི་ནི་ཏ་ཙང་ཐབ་ཆོས་ཆེས། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལུས་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་བསྲུང་བའི་ནོར་བུ་ཡིན་པས་འདི་འཕྲོག་པ་ལ་དགའ་བ་མ་མཛད་ཅིག། ཅེས་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོས་ཞལ་མཆུ་མཛེས་པའི་འཛུམ་དཀར་བསྟན་ནས་གསུངས་པ། བློན་པོ་བློ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བརྗོད་པ་ལེགས་ནའང་། ཡིད་འདོད་པས་གཏང་ནས་སླང་ཟེར་དུ་འོང་བ་ཉམས་ངོ་ལོག་པ་སུས་ནུས། ཅི་འདོད་སྟེར་བའི་སྦྱིན་པ་འགག་པའི་

ཚིག་སྨྲ་བ་ནི་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། འདི་ལས་འདི་ཐོབ་ན་སྐམ་རི་བས་སློང་དུ་འོང་བ་རེ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་གསོན་ནས་ཅི་བྱེད། འགའ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་ན་བདག་གི་ལུས་ལ་གནོད་ཀྱང་དགའ། ཅེས་གསུང་བས།།

རྒྱལ་པོ་བློ་བརྟན་པས་མི་གསན་པ་འདུག་སྐམ་བློན་པོ་ཡི་སྨུག་ནས་འདུག་གོ།། དེ་ནས་ནགས་ཁྲོད་ཅིག་ན་བྲམ་ཟེ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྒྱལ་བའི་འོད་ཅེས་ཤིན་དུ་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བྲམ་ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལངས་ནས་བཙུན་མོ་དེ་སྙིང་ལ་འདོད་དོ།། བྲམ་ཟེ་ལ་སློབ་མ་ཀློག་སློབས་པའི་བྲམ་ཟེ་ཁྲིའུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཤེས་ནས། སློབ་དཔོན་ལ་ཡོན་ཅི་མཆིས་འབུལ་བས་ཕྱག་ལ་གང་མཁོ་བ་གསུངས་ཤིག་ཞུས་པས། ང་ལ་ནགས་གསེབ་ཏུ་ནོར་གྱི་དགོས་པ་མེད། རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྡེའི་བཙུན་མོ་རྒྱལ་བའི་འོད་བྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སླང་ནས་ང་ལ་འབུལ་ནུས་ན་ཡོན་དུ་འགྱུར་གསུངས་པ།། སློབ་མའི་བསམ་པ་ལ་འདི་མ་སླང་ན་སློབ་དཔོན་མི་མཉེས། སླང་ན་རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་ཕོག་གམ་ཅི་དྲག་ན་སྙམ།། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་པས། སློང་བ་པོ་མཐོང་བས་རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་ཅི་འདོད་དྲིས་པས་སྨྲ་མ་ནུས་པ་གདོང་ས་ལ་ཕབ་ནས་འདུག་གོ།། རྒྱལ་པོས་ཅི་འདོད་སྤེར་བས་སྨོས་ཤིག་གསུང་བ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་བཙུན་མོ་ཤིན་དུ་འཛའ་བས་འབྲལ་མི་འཕོད་ལ། མ་སྦྱིན་ན་བྲམ་ཟེའི་འདོད་པ་མི་རྫོགས་ཅི་དྲག་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་བཙུན་མོ་བོས་དེ་གཏམ་ལེགས་པར་བཤད་ནས་སྦྱིན་ནོ། བཙུན་མོ་ནི་རི་དྭགས་ཞགས་པས་ཟིན་པ་ལྟར་དངངས་སྐྲག་དང་བཅས་མིག་རིག་རིག་བྲམ་ཟེས་འཁྲིད་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་བཙུན་མོ་སེམས་ལ་འཕྲེང་བས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་

པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ལས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་། ལ་ལ་ནོར་གཏོང་། ལ་ལ་དཀའ་ཐུབ། ལ་ལ་ཆོས་གཏོང་། ལ་ལ་ངོ་ཚ་གཏོང་། ལ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་འདིས་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་བཙུན་མོ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེར་ཡོད་པ་ཟེར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཙའི་གཟིམ་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་དོ།། གྲོང་ཁྱེར་གི་བྱུད་མེད་ཀུན་མྱ་ངན་དང་བཅས་སྨག་ཅིང་སྐྱིད་ལུག་གོ།། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་སློབ་མས་བཙུན་མོ་འཁྲིད་ཡོང་བ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཐོང་དེ་ཤིན་དུ་ངོ་ཚ་བས་འགྱོད་པར་གྱུར་དེ་བཙུན་མོ་ལ་སྨྲས་པ།། ཀྱེ་སྐྱེ་གུ་ཀུན་གྱི་མ་ལྟ་བུ་ཁྱེད་ལ་འོ་བསྒྱལ་བ་འདི་བདག་གིས་མི་རིགས་པ་བྱས་སོ།། འདོད་པའི་དབང་གིས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ངོ་ཚ་བྲལ་བ། གདམ་ངན་དང་གཡང་སར་འཚོངས་པའི་ལས་འདི་ཤིན་ཏུ་མནོངས་ན། ད་ནི་ཁྱེད་རང་སྐྱོབ་མ་མཛད་ཅིག། ད་ལྟ་སྔར་དུ་བདག་གིས་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་དུ་འགྲོ་བོ་ཟེར་བས་བཙུན་མོ་ནི། ཤི་བའི་རོ་ལ་སྲོག་རྙེད་པ་ལྟར་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ།།

དེའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་རོ་སྐད་འཆད་ཀྱུ་མ་འཕོན་པ། ཁྲག་འཛག་པ། ཤའི་དྲི་ལ་བྱ་དང་གཅན་གཟན་ཤ་ཟ་ཚོམས་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པ། ཟས་ནོར་མེད་པ་ཉམ་ང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞིས་འཁྱོགས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཁུར་ནས་བྱུང་བ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་འདར་ཅིང་སྐད་མི་འཐོན། བལྟ་མི་བཟོད་པ་འདུག་གོ་ཡང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤི་མ་ཐུབ་པར་འདུག་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། བྲམ་ཟེ་དེས་སྐད་མི་ཐོན་པ་ལྟར་ལྷབ་ལྷིབ་ཀྱི་ཚིག་གིས་སྨྲས་པ། བདག་གིས་ལུས་སྐྱད་འདི་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྟག་གི་ཟོས་པས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར།། འདི་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཞིག་གིས། རང་གི་ལུས་ལ་འཕངས་པ་མེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་ལུས་སྐྱད་སྦྱིན་ནས་འཐུད་ན་ཁྱོད་སྲོག་འཚོ་འོ་ཟེར་བ་བྱུང་ཀྱང་།

རང་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་སུ་ཡང་མི་འདུག་ན། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གཅིག་བུ་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་འཁྲུངས་པ། དབུལ་ཕོངས་ཉམས་ཐག་གི་དཔུང་གཉེན། ལུས་སྲོག་གཏོང་ནུས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྔ་ལ་སྦྱིན་པའི་དབྱུག་གུས་བརྡུངས་པས་སྒྲན་པའི་རྔ་སྒྲ་དང་། ཞ་རི་ཅན་དག་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་ཕོག་པ་བཞིན་གྲགས་པ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་འདུག་པས་སྐྱབས་སུ་ཡོང་བ་ལགས།།ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་རས་ཉ་གང་གི་ཟླ་བ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཚིག་གི་བདུད་རྩིའི་ཆར་རྒྱུན་ཟླ་འོད་ལྟར་བསིལ་བ་འདེབས། ཉོན་མོངས་པ་བདག་གི་ཚད་གདུང་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཞུས་པས། བྲམ་ཟེ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པར་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག། བདག་གི་ལུས་ཕྱེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྟེར་རོ་གསུངས་བས། བློན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ལུས་ངག་འདར་བཞིན་པར། རྒྱལ་པོ་བབ་ཅོལ་གྲོ་ཆེ་ཁ་ཅང་གསོམས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལྟ་བུ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཙག་ནས་འཆིང་བུའི་དུམ་བུ་དང་བརྗེ་བ་ལྟར། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོབས་བཏང་ནས། སྦྱིན་པོ་བསླུ་བྱེད་བྲམ་ཟེར་བརྩིས་པའི་གདོན་ངན་འདིས་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བསྐྱུར་བ་མ་མཛད་ཅེས་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། མ་གསན་པར་བློན་འབངས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན། སྔོན་དུའང་ལུས་སྦྱིན་པས་ད་ལྟ་ལུས་ནད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། སྟག་མོ་ལྟོགས་པས་བུ་ཟ་བར་ཙམས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་ལུས་སྦྱིན་པ་དྲན། ཤི་བིར་སྐྱེས་ཚེ་ཡང་ལོང་བ་ཞིག་ལ་མིག་གཉིས་སྦྱིན་པ་དྲན། ཁྲས་བདས་པའི་ཕུག་རོན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤས་བསྲུངས། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་དུ་གྱུར་ཚེ་དྲག་པོའི་མིག་ལ་མགོ་བོ་སྦྱིན་པ་དྲན། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་རང་ལ་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་སྦྱིན་པ་དང་། བུ་དང་། ཆུང་མ

སོགས་ཀྱང་སྦྱིན། དཔལ་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས་ནས། འཁོར་འབངས་ཀུན་ཤི་མ་གསོན་ལྟ་བུར་གྱ་གྱུར་ལུས་སོ།། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ལྷུ་བས་བཟོ་བོ་བསྐོས་ཏེ་སོག་ལེ་རྣོ་ཞིང་རྩུབ་པས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ཕྱེད་བཅད་པའི་ཚེ། ས་ཉམས་གཡོ་ཞིང་། སྐར་མདའ་འཁྲུག་པ་དང་རྒྱུ་སྐར་ཉམས་སྨྲ་སྒྲོག་ཅིང་འཆི་མ་འདོན། ཉི་མ་རྡུལ་གྱིས་འགྲིབ་པ་བཞིན། མི་ཐམས་ཅད་ངུ་ཞིང་བརྒྱལ་ལོ།། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ནི་ལུས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བཅད་ཀྱང་དགའ་ཞིང་འཛུམ་པ་དང་བཅས་རང་གི་སྐད་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཕྱོད་ཕྱིར་དུ་བཙུག་པས་ལེགས་པར་གསོལ་ནས་བྲམ་ཟེ་བདེ་བར་ཡངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་དོ།། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་ལྷའི་བདུད་རྩིའི་སྨན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་སྔར་བཞིན་གསོས་པར་བྱས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནས་མེ་ཏོག་དཀར་པོའི་ཆར་བབས།།ས་གཞི་དགའ་ཞིང་རྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་། ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་དགའ་ཞིང་གུས་པའི་སྐབས་དེར། བྲམ་ཟེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔར་སྦྱིན་པའི་བཙུན་མོ་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ཞིང་བསྟོད་པ་དང་བསྔགས་པ་ཆེར་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྙིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་དགུ་ཉམས་བདེ་བས་ཚིམ་པར་མཛད་དེ། ས་སྟེང་ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ།། སྐྱེས་རབས་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ།།

III.

ཡལ་འདབ་གསུམ་པ།

རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་སཱ་ཀེ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཕོ་བྲང་དུལ་བྲམ་ག་བུར་ལྟར་ཉམས་པར་དཀར་བའི་དབུས་སུ། རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་གཙུག་ཕུད་ཅེས་བྱ་བ། མཐུ་དང་ལྡན་ཡང་ཀུན་ལ་སྙན་པར་སྨྲ་བ། ཀུན་གྱི་རྗེ་ཡིན་ཀྱང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ལང་ཚོ་རྒྱས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། གོ་ས་མཐོ་ཡང་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བས་གཏོང་ཕོད་དང་། བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པའོ། །དེའི་བཙུན་མོ་ནི་ལྷ་མོ་མཛེས་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནམ་ཞིག་མངལ་དུ་ཁྱེའུ་ཆགས་པ་ན། ཁྱེའུའི་མཐུས་བཙུན་མོ་སྔར་བས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་མོས་ཤིང་། དབྱངས་ཅན་མ་ལྟར་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱུང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སྐྱེ་དགུ་ཚིམ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དུས་རྫོགས་པ་དང་ཁྱེའུ་སྤྱི་གཙུག་ན་ནོར་བུ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་སྟོན་དྲན་པ་ཅིག་འཁྲུངས་སོ། །ཁྱེའུའི་གཙུག་གི་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཡང་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་ཞིང་། ནོར་བུ་ལས་བདུད་རྩི་འཛག་པས་ལྕགས་ལ་བྱུགས་ན་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཁྱེའུའི་གསུང་བཞིན་གསེར་གྱི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཚིམ་པར་མཛད། ཁྱེའུ་དེ་བཙས་པ་ནས་ནམ་མཁར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་རྔ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོབས་དང་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་རིག་པ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། བཙུན་མོ་དང་བཅས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་

ཞེས་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱོན་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་སློང་བ་པོ་མེད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་དུས་ཕྲྀ་གུའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་གིས། བུ་མོ་པདྨ་ལྡན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་འཛེ་སྐྱེག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཁྲིད་ནས། འདི་པདྨའི་དཀྱིལ་ནས་འཁྲུངས་པ་ཡིན། བདག་གིས་སྦྱིན་སྲེག་གི་ལྷག་འོ་མས་གསོས་པ་འདི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་མཆི་ཞེས་ཕུལ་བར། ཡོན་ཅི་འདོད་གསུང་བ་བདག་གི་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་སྦྱིན་མ་ཆག་པ་མཛོད་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་དང་རྩེ་བས་སྲས་བདུད་རྩི་པདྨའི་གཙུག་བུ་བ་ཡབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཞིག་འཁྲུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་དྲང་སྲོང་གི་དྲིན་གསོབ་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་ཁྲོར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་སོ། །དེར་སྦྱིན་སྲེག་གི་མེའི་དཀྱིལ་དུ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྲིན་པོ་ཤིན་ཏུ་རིང་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པས་བཟའ་བཏུང་སློང་ཟེར་བ་ལ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་སྣ་ཚོགས་སྦྱིན་པས། །འདི་དག་བདག་མི་འདོད། འཕྲལ་དུ་གསད་པའི་ཤ་དང་། ཁྲག་མང་པོ་འདོད། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཅི་འདོད་སྟེར་བར་གྲགས་པ་ལ་བདག་འདོད་པ་མི་སྟེར་བ་ཅི་ལ་རུང་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མཛད་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ། ཤ་ཁྲག་གསར་པ་མ་སྦྱིན་ན་སྲིན་པོ་འདི་ནི་མི་ཚིམ། སྦྱིན་ན་མ་གསད་པའི་ཤ་ཁྲག་མི་འབྱོར། གསད་ན་གཞན་སྲོག་སྐྱོང་ཉེ་བསམས། གཞན་ཐབས་མ་རྙེད་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར། རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཤ་ཐམས་ཅད་གཅད་ནས་སྲིན་པོ་དེའི་མགྲིན་པའི་བར་ཤ་ཁྲག་གིས་གང་བར་སྦྱིན་པས། བཙུན་མོ་པདྨ་ལྡན་ནི་བདག་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་། ས་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གཡོས། རྒྱལ་པོ་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཞུམ་པ་མ་མཆིས་པས་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་ལྷའི་སྨན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ལུས་སྔར་བཞིན་གསོས་སོ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་འཁོར་བཅས་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བས་ཟས་ཟང་ནོར་རྟ་དང་
གླང་པོ་གང་འདོད་སྟེར། དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ས་ཉིན་གཅིག་ལ་བགྲོད་པའི་གླང་
ཆེན་བཟང་པོ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། བློན་པོ་ཚངས་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་ས་རི་ཙེའི་དྲང་སྲོང་བྲ་ཧི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་ཏེ།
བདག་ལ་སློབ་དཔོན་བགྲེས་པོ་ཞིག་ཡོད་པར། ཡོན་ཏན་བསླབས་པའི་ཡོན་ཏུ
གཞན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བྲན་གཡོག་འབུལ་བར་འདོད་པས། རྒྱལ་པོའི་ལྷ་མོ
པདྨ་ལྡན་སྲས་དང་བཅས་པ་བསླངས་རྗེར་བ་བཞིན། ལྷ་མོ་འདི་སྲོག་ལས་གཅེས
པས་འབྲལ་བར་མི་བཟོད་ཅིང་། སྲས་འདི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱིན་ནོ
གསུངས། ཡུམ་སྲས་གཉིས་སྦྱིན་ཞིང་དྲང་སྲོང་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་ལ་ཕུལ་ལོ།
སྐབས་དེར་ཀུ་ཎ་རྒྱལ་པོ་བྱ་བས། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་པ་ལ་ཕྲག་དོག་སྐྱེས་ནས
གླང་ཆེན་བཟང་པོ་རི་སློང་དུ་བཏང་བས། དེ་བློན་པོ་ལ་སྦྱིན་ཚར་བྱས་པས་ཁོ་ཁྲོས
ཏེ་ཀུ་ཎ་ལ་དམག་བཙུགས་སོ། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་གཡུལ་སྤྲད་ཀྱང་ཀུ་ཎ་འཇོམས
པ་སླ་སྟེ། སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་གཅོད་པ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་ལན་ཐུགས་མ་བདེ
བའི་ཚེ། ནགས་གསེབ་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་བཞི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྲུར་ཏེ་བྱུང་།
རྒྱལ་པོ་ལ་ནགས་ཚལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་དེ་དག་དང
བསྟེབས་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་བྱོན་པས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ས་རི་ཙེའི
དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྔར་གྱི་སྲས་བསླངས་པར། དྲང་སྲོང་གིས་ཀྱང་སྲས་སྦྱིན་པ་རྒྱལ
སར་བསྐོས་ཏེ་དམག་བྱས་པས། ཀུ་ཎའི་དམག་རྣམས་ཕམ་ནས་ཤ་སྟེ་ནའི་གྲོང
ཁྱེར་གྱི་བར་དེད་དོ། །དེ་ནས་ཀུ་ཎའི་ཡུལ་དུ་ཆར་མེད། མུ་གེ་དང་། ཡམས
ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གདུངས་པར། རྒྱལ་བློན་རྣམས་གྲོས་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་གཙུག
ན་ནོར་བུ་གང་ན་ཡོད་ཚོད་གཅོད་པར་བྱ་མ་ཏེ་བཏང་བས། གངས་ཅན་ངོས་ན

བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས། སྐར་བྲམ་ཟེ་ལྔ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྐྱོང་དུ་བཏང་ངོ་། དེ་དུས་གཙུག་ན་ནོར་བུ་མ་རི་ཚོའི་ནགས་གསེབ་ཞིག་ཏུ་བྱོན་པས། སྐབས་ཤིག་ནགས་གསེབ་ན་ངུ་སྐད་སྙིང་རྗེ་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ནོར་བུ་གང་ན་བཞུགས་བདག་སྐྱབས་དང་། བྲལ་ལོ་ཞེས་སྨྲེ་སྔགས་ཀྱིས་འོ་དོད་ལྷང་ལྷང་འདུག་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱུགས་རང་གི་བཙུན་མོ་མེ་ཏོག་ལྡན་དེ་དྲང་སྲོང་གིས་ནགས་སུ་ཚོ་འབྲས་འཐུ་རུ་བཏང་བར། ཤ་བ་རི་ཞེས་ཁྲི་ར་བས་བཙུན་མོ་བཟུང་བ་སྐག་ཕྱི་སྐད་ངན་འདོན་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཤ་བ་རི་ཚོམས་རྒྱལ་པོ་མཐོང་བས་དྲང་སྲོང་ཡིན་བསམ་དམོད་པ་ལ་འཇིགས་ནས་བྲོས་སོ། །དེར་བཙུན་མོ་གཞན་གྱི་བྲན་མོར་གྱུར་པས་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་འདུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡང་གདུགས་དང་། ཙ་ཡབ་སོགས་རྒྱལ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་མཐོང་བས་ཡིད་སྐྱོ་བ་དང་དགའ་བ་གཉིས་འདྲེས་མར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དུས་ཞི་བའི་དིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ཀྱིས། སྤྲེལ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས། །རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་ལྷ་བུའི་བཙུན་མོ་ད་ཕྱིན་མ་བཏང་བཟུང་བར་མ་མཛད་ན་མི་རུང་ངོ་ཟེར། ལྷ་མོ་ཡང་འབྲལ་བར་འཚེར་བས་ཡིད་འཁྲུགས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བར། རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་ལ་ལྷ་མོ་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས། ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་ན། དུས་གདན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། རང་གི་ལུས་དང་། སྙིང་སྡུག་གི་གྲོགས་སོགས་མི་རྟག་གི་རྫིལ་པ་དང་འདྲ། དཔལ་ནི་གར་མཁན་དང་གློག་དང་འདྲ། འཁོར་བ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་ལྷྭ་ལྷུར་གཡོ། ལོངས་སྤྱོད་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་འབྱོར་པ་ནི་སྨི་ལམ་དུ་བགམ་ལེན་པ་དང་འདྲ། བདེ་བ་ནི་རླུང་གསེབ་ཀྱི་མར་མེ་འདྲ། སྲིད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་དག་སྐྱོན་པའི་གར་དང་འདྲ། དེ་བས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ཡང་དག་སྙིང་པོ་སྒོམ་དུ་འགྲོ། གསུང་ཞིང་བྱོན་པའི་ཚེ། ཀུ་རུའི་བྲམ་ཟེ་ལྔ་པོས་

རྒྱལ་པོ་མཐོང་ནས་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པས། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ནོར་བུ་དེ་མཚོན་རྣོན་པོས་བཅད་པས་རྒྱལ་པོ་ན་ཚས་བརྒྱལ་ཞིང་། སླར་ནོར་བུ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་སྦྱིག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་དགྱེས་བཞིན་སྦྱིན་ནོ། ནོར་བུ་དེ་ཀུ་རུའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་ ནད་དང་མུ་གེ་ཞི་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་དོ། །རྒྱལ་པོའི་དབུ་ཁྲག་གིས་ནོན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གཡོས། ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུགས། གདམ་ཐོས་པས་སྨས་བློན་འབངས། དྲང་སྲོང་མ་རི་ཙི་དང་། བཙུན་མོ་པདྨ་ལྡན་སོགས་ཀུན་རྒྱུགས་ནས་ཧ་ལས་པར་གྱུར་ཅིང་བཙུན་མོ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ལོ། །དྲང་སྲོང་གིས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྷ་བུའི་སྦྱིན་པའི་སྙིང་སྟོབས་མི་འགྱོད་དམ། འདིའི་བསོད་ནམས་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོའི་གདོང་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་ཕྱིས་ནས་གསུང་བ། བདག་ལ་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར་འགྱོད་པ་མེད། དེ་ཉིད་བདེན་ན་རྨ་འདི་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའི་རྨ་གསོས་ཤིང་། དབུ་གཙུག་ཏུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནོར་བུ་སྔར་བཞིན་སྐྱེས་སོ། བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་སོགས་ལྷ་རྣམས་དང་། སྨས་བློན་འབངས། ཐུབ་པ་མ་རི་ཙི། བཙུན་མོ་པདྨ་ལྡན་སོགས་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། ཕོ་བྲང་དུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་དགྱེས་པའི་ཚེ། སྔར་གྱི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས། རྒྱལ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཕྱིར་རང་ལུས་ཀྱང་སྦྱིན་ནུས་ན། ང་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་མཛོད་ཅེས་བསྐུལ་བས། རྒྱལ་པོས་ནམ་མཁའ་ལ་ལམ་བྱས་ནས་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ཞིང་ཀུན་ཆོས་ལ་བཀོད་དོ། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སྦྱིན་

པའི་ཚོམ་སྐོར་དུ་གདམས་སོ། །མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གཙུག་ནོར་བུའི་འཕྲུངས་རབས་ཀླུན་སྐོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ།།

IV.

ཡལ་འདབ་བཞི་པ།

ང་ལས་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྔོན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚེ་ལ་དཔག་མེད་དུས། རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཞེས་རྒྱལ་ཕྲན་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་བོར་བསྐུར་བ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཤིང་། བཙུན་མོ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དང་བཅས་གནས་སོ། །ནམ་ཞིག་ཙ་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་བུ་འདོད་ནས། རང་གི་མངའ་འོག་ནགས་ན་དྲང་སྲོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བུའི་དངོས་གྲུབ་འཚོལ་བར་ཕྱིན་པས། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བུ་འབྱུང་བའི་རིགས་སྔགས་ཆུ་བུམ་པ་གང་ལ་བདབ་ནས་བཞག་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་ངལ་ཞིང་ཞལ་སྐོམས་པས་བུམ་པ་རྐྱེན་ནས་ཆུ་བཏུང་སྟེ། སླར་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་ལྦ་བ་སྐྱེས་པ་དུས་སུ་རྫོལ་ནས་བྲིས་པ་མཛེས་སྡུག་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་བ་ཞིག་སྐྱེས་ཤིང་། སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའི་དབུའི་མ་ཡང་གསོས་སོ། བཙུན་མོ་རྣམས་བྲིས་པ་འདིའི་མ་བདག་གིས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཡིད་སྨོན་བྱས་པས། བཙུན་མོ་ཀུན་གྱི་ནུ་མ་ལས་འོ་མ་འཛགས་པར། བྲིས་པས་ནུ་མ་ང་ལ་ནུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་མིང་ཡང་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་སམ་ང་ལ་ནུ་ཞེས་གྲགས་སོ། བྲིས་པ་རྩེ་དགའ་དང་བཅས་གཞན་ལས་སྐྱེད་ཆེ་ཞིང་། རིག་པའི་གནས་ཀུན་མཁས་པར་གྱུར། ཡབ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བ་ན། སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྫས་འབྲངས། གནོད་སྦྱིན་མཁའི་ཁྲིམ་ཞེས་བྱ

པས། གསེར་གྱི་གཙུག་དོར་ཅོད་པཎ་ནི་ཆ་སོགས་བསྐྱབས་ཤིང་། འཁོར་ལོ། དྲ། ཉེར་བུ། གླང་པོ། བུད་མེད། ཁྱིམ་བདག། དམག་དཔོན་བཅས་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་བྱུང་། བུ་ཡང་སྟོང་བྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་གཟུགས་སྟོབས་གཟི་བརྗིད་དཔའ་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་གོ །བསོད་ནམས་ཀྱི་མི་དགེ་དང་པོར་འཛིན་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ ནམ་ཞིག་ནགས་ཀྱི་མཐར་མི་དགེ་གི་གཟིགས་མོ་ལ་བྱོན་པས། བྱ་མང་པོ་གཤོག་པ་ཆད་ནས་ཀང་པས་འགྲོ་ཞིང་། འགྲོ་དཀའ་བ་ཟས་དང་ལུས་གཡོགས་མེད་པ། རིད་ཅིང་སྡུག་པ་གཟིགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས་ཅི་བྱས་དྲིས་པར། བློན་པོ་བདེན་པའི་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཞུས་པ། ནགས་འདི་ན་དྲང་སྲོང་ཁ་དོན་བྱེད་པ། དག་ནུས་ཐོབ་པ་ལྔ་བརྒྱ་གནས་པར། བྱ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་གི་ནགས་ལ་ཙ་ཅོ་སྒྲོགས་པས། དྲང་སྲོང་གི་སྒོམ་དང་། བསམ་གཏན། བཟླས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པ་བྱུང་བར་ཁྲོས་ནས་དམོད་པ་བརྗོད་པས། བྱ་རྣམས་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོང་ཁྲོའི་མེ་ལ་བཟོད་པའི་ཆུས་མི་བྲན་པ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པའི་དྲང་སྲོང་གི་དེ་དག་ང་དབང་བའི་ས་འདིར་མ་སྡོད་གསུངས་འཕྲིན་བསྐུར་བས། དྲང་སྲོང་རྣམས་སྐྲངས་ནས་འདི་ཀུན་ལ་རྒྱལ་པོ་དབང་བས་བྱ་ཐབས་མ་རྙེད་པར། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་གསེར་གྱི་རི་ལྷ་དང་གྲུབ་པས་གང་བའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེ་བས་ས་ལ་མ་རྨོས་པའི་འབྲུ་སྨིན། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་གོས་ཀྱིས་ཁྱབ། ཞག་བདུན་གསེར་གྱི་ཆར་པ་བབས། རྒྱལ་པོ་སྡེ་དང་བཅས་ནམ་མཁར་བགྲོད་དེ་ཤར་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་དབང་དུ་བསྡུས། དེ་ནས་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད། དེ་ནས་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན། དེ་ལྟར་གླིང་བཞི་དང་། རི་རབ་ལྷུན་པོའི་ངོས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། དེ་ནས་ལྷའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པས། ནམ་མཁའ་ནས་རྟ་དང་གླང་པོའི་སྤང་ལྡིང་བ། སྟར་ཡུལ་བདོན་པའི་

དྲང་སྲོང་གསེར་རིར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བབས་པས། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཁྲོས་ནས་དམོད་པའི་རྒྱ་ནམ་མཁར་གདེར་ བས་ རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ བགྲོད་ མ་ ཐུབ་པར་ལུས། སྤྱི་དཔོན་ཡོངས་འདྲིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་པས། དྲང་སྲོང་རྣམས་རལ་པ་ས་ལ་ཚར་རོ། །དེ་ནས་རོལ་མཚོ་ནས་འཐོན་པའི་ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། ལྷ་འཕྲེང་འཛིན། དྲག་སྲོས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཡུལ་བཤམས་ནས་བསྐྱངས་ཀྱང་མ་པ་བགྲོད། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཀོ་བི་དཱ་ར་དང་། ཡོངས་འདུ་སོགས་མཐོང་། དེ་ནས་ལྷུན་པོའི་རྩེར་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར། གསེར་དང་བྱུ་རུ་བཻ་ཌཱུ་ཡའི་ཀ་བས་མཛེས་པ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྣམས་མཐོང་། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསུས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁྲི་སྟན་ཕྱེད་ལ་རྒྱལ་པོ་བཞག །ཕྱེད་ལ་བརྒྱ་བྱིན་བཞུགས་སོ། །དེར་བརྒྱ་བྱིན་དྲུག་འདས་བར་ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་གཞུ་བརྡུངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོམས་པས་ཀུན་གྱི་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ། བསོད་ནམས་ཟད་ཀར་བསམ་ངན་སྐྱེ་བ་དང་། མ་གོམས་པས་རིགས་པ་འཇོམས། ཆགས་པས་མཐོ་བ་འཇོམས། ཞེ་སྡང་གིས་ལེགས་པ་འཇོམས། ང་རྒྱལ་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་འཇོམས། ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་ལྷ་མིན་རྣམས་ངའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཇོམས་པས་ལྷ་རྣམས་ངས་བསྐྱངས་པ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་དང་སྟན་མཉམ་པོ་འདི་མི་འོས། བརྒྱ་བྱིན་མེད་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་མིའི་ས་ཐམས་ཅད་ང་རང་གཅིག་པུས་དབང་བར་བྱ་བསམ་ངན་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ རྒྱ་ རྟོག་ མ་ ཐག་ ལྷ་ བྲུར་ གྱུར་ པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཉམས་པས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག

ལྡན་དུ། ཚོང་དཔོན་ཨུད་ཀ་རི་ཀ་ཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་བསོད་སྙོམས་ཕེབས་པར། ཤིན་ཏུ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྨན་མ་ཕྲུག་གང་ཕུལ་ཞིང་། མཐུག་ཏུ་ཡིད་མ་རངས་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་སྨན་མ་ལྷག་མ་བཞི་ས་ལ་ལྟུང་། དེ་ལྟར་དད་པས་སྨན་མ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་མ་རངས་པ་སྨན་མ་ལྷག་མ་ས་ལ་ལྟུང་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་ནས་ས་ལ་ལྟུང་བ་ཡིན་ཅེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྨིན་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུའི་འཁྲུངས་རབས་བླུན་མཛངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཞི་པའོ།།

V.

ཡལ་འདབ་ལྔ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གངས་རིས་མཚོན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ན། གྲོང་ཁྱེར་བཟང་པོའི་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབུས་ན། སྐྱིད་སོས་ཚལ་དང་། མེ་ཏོག་ལྡུམ་རས་བསྐོར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕོ་བྲང་གསེར་དང་མུ་ཏིག་གིས་བརྒྱན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་སྐུ་མཛེས་ཤིང་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟར་དཀར་ལ་འཛུམ་པའི་འོད་འཕྲོ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བས་རང་གི་གདུགས་དང་ཅོད་པན་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། སྐྱེ་གུ་རྣམས་ཚེ་ལོ་ནི་བཞི་ཁྲི་དང་བརྒྱ་ཕྲག། ཚོད་ལ་སྣང་བ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བྱུང་། བློན་པོ་ཟླ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱང་པོ་ས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ། བློ་གྲོས་དང་། རྗེ་ལ་གུས་པའི་ཞབས་ཏོག་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་གྱིས་འདུད་

ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་ནོ། །ནམ་ཞིག་བློན་པོ་གཉིས་ལ་རྨི་ལམ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་བྱུང་བས
རིམ་གྲོ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། །སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས
ཀྱང་མཚན་ལྟས་ངན་ཞེས་ཀུན་བློ་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དུས་རི་སྤོས་ངད་ལྡན་པའི
འདམ་ནགས་ན་གནས་པའི་སློབ་དཔོན་མ་རུངས་པ་ཕྲག་དོག་ཅན་དྲག་པོའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ
ཞིག་ཡོད་པས། །རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱིན་པའི་སྙན་གྲགས་མཐའ་དབུས་སུ་ཁྱབ
པ་ལ། །ཁོ་ཕྲག་དོག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་སྙིང་ཤིན་ཏུ་ན་བར་གྱུར་ཏེ་བསམ་བློ་བཏང་ངེས།
རྒྱལ་པོའི་མགོ་སློང་དུ་འགྲོ། སྦྱིན་ན་དེས་སྙིང་ཚིམས། །མ་སྦྱིན་ན་ཁོང་གི་སྙན་གྲགས
འགོག་ཐུབ་བསམ་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་བཟང་པོའི་བྲག་གི་ལྷ་མོ
གཟུགས་ཅན་མས་ཁོ་ཡོང་བ་ཤེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཟུགས་བསྟན་ནས། །རྒྱལ་པོའི
དབུ་སློང་བའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཡོ་ཅན་འོང་བ་འདུག། །དེ་བདག་གིས་སྒོ་རུ་བསྲུང་
གི། །འགྲོ་བ་ཀུན་འཚོ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དབུ་སློང་ན། །འགྲོ་བའི་འཚོ་བ་གཅོད་པ་ཡིན་པས།
མ་རུངས་པ་དེ་ཚར་གཅོད་པར་འོས་སོ་ཟེར་བ་ལ། །རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་ལ་སྨྲས་པ།
ཐག་རིང་ནས་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འོང་བའི་སློང་བ་འབྲས་མེད་དུ་ལྡོག་པ
མི་རུང་བས་ནང་དུ་ཐོངས། །བདག་ནི་ལུས་ནི་དུས་བཞིའི་གྲངས་སུ་གནས་ཀྱང་
མཐར་ནི་ངེས་པར་འཇིག །དེ་བས་སློང་བའི་རེ་བ་རྫོགས་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་མཆོག
བདག་གི་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་མ་དགག་པ་གྲོགས་མཛོད་ཅེང་གསུངས་པས། །ལྷ་མོ
ཡིད་བཀུང་བས་སྐྱག་པའི་མིག་གཡོ་ཞིང་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཚེ་ལོག་སྐྱོན་ཅན
དེས་མིག་འཁྲུལ་ཞེས་པས། །སོག་ལེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་སྦྱོར་ཞི་ཞིང་རིགས་པའི
ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། །སྐྲ་གཙང་བླ་བའི་ཙོར་སླེབས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སླེབས
པས། །མ་ཡང་རབ་ཏུ་འདར་རོ། །དེར་ཁོས་མི་ཤེས་པ་སེམས་ལ་བཅངས་ནས།
ཞེས་པ་བརྗོད་པས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག

བདག་ནི་དབེན་པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱབ་རྫས་སུ་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་མགོ་བོ་བྱུང་ན་འགྲུབ་ཟེར་བའི་ལུང་འགའ་བྱུང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་མ་གཏོགས་གཞན་མགོ་བོ་སྟེར་ནུས་པ་སུ་ཡོད། ཁྱེད་ནི་སྐྱོང་བ་ཉམས་རེ་བ་སྐོང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ། བཟོད་པས་ཁོང་ཁྲོའི་དུལ་སེལ་བ་བདུད་རྩིའི་ཆར་ལྟ་བུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བློ་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ། དཔལ་འབྱོར་དྲི་མེད་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ཡིས་མཆོད་པར་མཐོ་བའི་སྙན་གྲགས་ཐོས་པ་བདེན་ཞིང་རིགས་མས་སྐམ། དེས་ན་འགྲོ་བའི་དཔུང་གཉེན་དུ་སྐྱེས་པ་ཁྱོད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་རེ་འདོད་སྐོང་བ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་དགོས། ཅི་འདོད་སྟེར་བ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིན་པས། བདག་གི་འདོད་པ་ཐོབ་དུ་རེ་ནས་འོང་བ་ལགས། ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་པའི་བསམ་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པས་དགའ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུས་ནས། བདག་གི་ལུས་དང་སྲོག་གིས་གཞན་འདོད་པ་རྫོགས་ན་ཤིན་དུ་ལེགས་སོ་གསུང་ནས་དབུ་སྟེར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན། བློན་པོ་ཟླ་ཆེན་དང་། ས་འཛིན་གྱིས་ཞུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ནི་འགྲོ་བ་མང་པོའི་འཚོ་བ་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། བྲམ་ཟེ་གཅིག་གི་དོན་དུ་དབུ་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འོས། སྡིག་ཅན་འདིའི་སེམས་མ་རུངས་པ། སྐྱེ་དགུའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་འདི་རྩ་བ་གཅད་ནས་རྒྱལ་པོའི་མགོ་བོས་ཅི་བྱེད། བྲམ་ཟེ་འདི་རེ་བ་རྫོགས་ཕྱིར་གསེར་གྱི་མགོ་བོ་སྦྱིན་པ་འོས། ཁོ་གསེར་གྱིས་མགུ་སྟེ་ལྡོག་མོད། ཞེས་རིན་ཆེན་གྱི་མགོ་བོ་མང་པོ་ལེགས་པར་བཟོས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སྦྱིན་པས། འདི་དག་ང་ལ་མགོ་མེད་ཟེར་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དབུ་སྟེར་བ་བཙམས་ཏེ་ཅོད་པན་བཀྲོལ་བས། རྒྱལ་པོའི་དབུ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྨྲ་དྲིག་ཉམས་ཀྱང་མཆི་མ་འཛག །གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་ས་ལ་ལྷུང་། བློན་པོ་ཉམས་བསམ་བློ་བཏང་བས། རྒྱལ་པོའི་དབུ་གཅོད་པ་མཐོང་བ

མི་བཟློད་པས། རང་གི་ལུས་སྲོག་སྟོན་ལ་བཏང་ངོ་། རྒྱལ་པོས་ཙམ་པ་ཀའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་དབྱུ་གཙོད་པར་བཙེམས་པ་ན། སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ལྷས་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་གྱིས་འཁྲུགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཐུབ་ཚོད་མ་མཛད་ཟེར། ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་འདར། བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱེས་པའི་སྒྲ་ལྡིར། ཡལ་འདབ་རྣམས་ཀྱང་གཡོ་བས་ལག་པས་འཛིན་པ་བདག་ལྟར་འཛིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ནི་སྙིང་སྟོབས་གཡོ་བ་མེད་པས་སྐྱེད་ཚལ་ལྷ་ལ་དངས་པས་སྨོན་ལམ་བརྗོད་པ། གྲོང་དང་རིན་ཆེན་སྐྱེད་ཚལ་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་པོ་མཐོ་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བར་འོས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། བདག་གི་སྦྱིན་པའི་དགེ་བ་ཙུང་ཟད་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡིས། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྟོང་པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་ནས་དབྱུ་སྐྲ་རྣམས་ཙམ་པ་ཀའི་ལོ་མ་ལ་བཏགས་ནས་དབྱུ་བཅད་དེ་ཁྲམ་ཟེལ་སྦྱིན་ནོ། རྒྱལ་པོའི་སྙིང་སྟོབས་དང་སྨོན་ལམ་བདེན་ཚིག་གིས། སྲིད་པའི་ངན་འགྲོ་འཇོམས་ནུས་འགྲོ་བའི་མུན་པ་སེལ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་གི་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་མཐའ་བཤད་ནས་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།* མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་བསྟུས་ཤིང་བླུན་སྨོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྲིས་པ་སྟེ་ལྔ་པའོ།།

---

* ཆོས་རྒྱལ་དགེ་དབང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བརྒྱ་འདི་ངང་གི་པོ་ཏི་ལ་ངེས་པ་མ་མཐོང་ཤིང་། ཞལ་ཐང་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་མཁན་འཕྲུལ་དབང་ཆེན་གྱི་ལྟར་བྲིས་པའི་རྒྱལ་ཟེར་འདུག་ལགས།

VI.

ཡལ་འདབ་དྲུག་པ།

བ་ད་རའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གཉན་ཡོད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་ལ་མན་ངག་གི་ཆོས་བསྟན་ནས་མྱུན་པ་སེལ་རྗེས། དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་མ་ག་དྷར་བྱོན་ཏོ། དེར་ལམ་འགྲོགས་ཀྱི་ཚོང་པ་དོན་མཐུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ནས་བྱོན་པས། སྣ་ལའི་ནགས་གསེབ་ནས་ཆོས་ཀུན་པས་མཐོང་ནས། སྔོན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྱོན་དུ་བཅུག་ནས། རྗེས་ཀྱི་ཚོང་པ་རྣམས་བཟུང་སྟེ་ནོར་ཆེན་པོ་འདི་དག་འཕྲོག་གོ་སྙམ་པ་ལ། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་འཇོམས་པ་དང་བཅས་ཁྱེད་རྣམས་ཅི་ཡིན་ཅི་འདོད་གསུངས་པས། ཆོས་ཀུན་རྣམས་སེམས་ཞི་བས་སྙན་པའི་ཚིག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྡིག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད། བདག་ཅག་གི་ལས་ནི་གཡོག་གི་གླ་དང་བཙོན་པ་མ་ཡིན། ཞིང་དང་ཚོང་ལས་མ་ཡིན། ལས་ངན་པ་དུག་སྦྲུལ་གྱི་མཆེ་བ་ལྟར་ཆོས་ཀུན་གྱིས་འཚོ་བ་ཡིན། བདག་ཅག་གི་འཚོ་བ་ཉམས་པར་མ་མཛད་གཤེགས་པར་ཞུ། ཁྱེད་གཤེགས་རྗེས་ཚོང་པ་ནོར་ཆེན་འདི་དག་འཕྲོག་པ་ལགས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་རྣམས་རྩིས་ཤིང་བཀྲངས་ནས། དེ་དག་དང་མཉམ་པའི་གཏེར་ཆོས་ཀུན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པས། ཆོས་ཀུན་དང་ཚོང་པ་རྣམས་སོ་སོར་དགའ་ནས་ལམ་ལ་སྐྱེབས་བྱོན་པས། ཡང་ལམ་དུ་སྔོན་མ་བཞིན་ཆོས་ཀུན་བྱུང་པ་ལ། ནོར་གྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལམ་དེར་ལན་དྲུག་གི་བར་དུ་བྱུང་། མཐར་ཆོས་ཀུན་རྣམས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ལ་ཟས་མགྲོན་འདྲེན་པར་འདོད་པ་ལ་གསངས

གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དོན་སྤྱོད་པ། དོན་མཐུན་པ། བཏོག་པ་སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། བཅས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས། བྱམས་པ་སྟེ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་དང་། འཇོན་ཆགས་མེད་པ། སྡང་བ་མེད་པ། རྨོངས་པ་མེད་པ་སྟེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ཐུགས་གོམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། སྦྱིན་ཚུལ་བཟོད་བརྩོན་བསམ་ཤེས་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་། ཐབས་དང་། སྨོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་སྟོབས་དེ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟེན་པའི་ཐུགས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔའ་པོ་གཅིག་པུ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གསུངས་པ། རིག་པ་གསུམ་གསལ་བ། དྲི་མ་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མ་འབྲེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉེ་བར་སྟོན་པ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དགུས་དམན་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་སྟོབས་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁྱེན་པ་དང་། མི་གཟིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། མགྲོན་དུ་གཉེར་ཅིང་ཞབས་ལ་བདུག་པ་དེ་དག་ལ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་། དགེ་སློང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟས་བླངས་མཐར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས། ཆོས་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཆགས་བྲལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་བ་ཐོབ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྔོན་གྱི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་དག་ངས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དོན་མཐུན་བསྲུང་ཞིང་སྐྱབས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། སྔོན་ལྦ་ར་ཎ་སི་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ཞེས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་ན། དེར་དཔོན་དགའ་བའི་སྡེ་ཞེས་འབྱོར་པ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ལྟ་བུ་ལ། བུ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་བ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ།

ལུས་མཚན་དང་དཔའ་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། ཡབ་འདས་ནས་བུ་དེར་བའི་ཁུར་ཐོག་པས། བདག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་འགའ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཕན། ཀུན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་ནུས་པའི་ནོར་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ་སྙམ་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བསླུ་བ་ལ་ཕྱིན་པས། ལམ་དུ་ཚོང་པ་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་བ་ལ་ཇག་པ་བྱུང་བ་མཐོང་ནས། རང་གི་ནོར་སྦྱིན་དེ་དག་སྐྱབས། དེ་ལྟར་ལན་དྲུག་གི་བར་དེ་བཞིན་བྱུང་སྟེ། མཐར་ནོར་རྣམས་ཟད་ཀྱང་ཆོམ་ཀུན་མ་ཆོམ་ཞིང་། དེད་དཔོན་ཤིན་དུ་མི་དགའ་ཡི་མུག་སྟེ། སེམས་ཅན་མང་པོའི་རེ་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མ་རྙེད་པས། མཚན་མོ་ལོ་གཅིག་གི་ཡུན་ལྟར་བསམ་བཞིན་གདུང་བའི་མིས་གདུངས་སོ། །དེར་གཉིད་དུ་སོང་བའི་རྨི་ལམ་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ལྷས་དེད་དཔོན་ཐུག་བསྡལ་མ་བྱེད་ཅིག །ཁྱེད་ཀྱི་རེ་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱི། གློ་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་འབད་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད། གློ་ལྡན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱས་ན། མི་མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར། རིང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང་། རྒྱ་ཡང་སྐམ་པོར་བྱེད་པ་ནུས། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དོན་བརྩོན་པའི་སྙིང་སྟོབས་འདི་ལ། བསླུ་བ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོངས་པའི་གནས། བ་ད་རའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་མང་པོ་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་མཐུས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཚིམ་པར་ནུས་ལ་ཡོད། དེར་མི་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བགྲོད་ནུས་ཀྱི། ཞེས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསྟན་ནས་ལྷ་མོ་ཡལ་བ་དང་། ཤིན་དུ་དགའ་གཉིད་སད་དེ། རྨི་ལམ་གྱི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ནབ་ཕྱོགས་སུ་གླིང་ཆེ་བ་བདུན་བགྲོ། རི་ཆེན་བདུན། རྒྱ་མཚོ་བདུན། ཀྱུ་མཚོ་ཛེས་འགྲོ་དང་། བཟློག་འགྲོ། རབ་རིབ་སྐྱོངས་བྱེད་ཀྱི་རླུང་

མིང་ཅན་དྲི། ཀླུང་བེ་རྟ་བླུས་ཀྱི་མཚོ་ཀུན་འཁོར་བདུན་དང་རི་ཀུན་འཁོར། འབྱུང་པོ་དང་གི་ལྟེ་བ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ། ཆུ་སྲིན་མཚོ་དང་། སྲིན་པོ་མིག་དམར། ཆུ་སྲིན་རིར་འབྱུང་པོ་མགྲིན་སྔོན་སྲིན་པོ་ལྷ་བསྒྱུར་བཅས་པ། དུག་སྦྲུལ་དང་། ཤིང་ར་རི་དང་། བུག་པ་ཕྲ་མོ། འཇིགས་རུང་ཟངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ། དུག་སྦྲུལ་སྦྲམ་ཆེན་ཟངས་མིག་ཅན། འོད་མའི་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་རི་བདུན། ཤལ་མ་ལིའི་ནགས་དང་། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་བདུན། རྩེ་གསུམ་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་རི་དང་ཆུ་ཀླུང་། ལྕགས་རྩེ་རི་དང་། ཆུ་ཀླུང་ངོས། ལྕགས་ཕུར་རི། ཆུ་བོ་བཅོ་བརྒྱད། བསྒྲོད་དཀའ་འཁྲུགས་ཀྱི་རི། རི་ཕྲ་མོ། རི་ཏུ་བའི་མིག །དུག་སྦྲུལ་གྱི་གླིང་། སྦྲུལ་རི་དྲག་པོ་བདུན། ཆུ་ཀླུང་མཐའ་ཡས། རི་དཀར་ནམ་མཁར་སླེབས་པ་སོགས་འཇིགས་པ་དང་དཀའ་བ་དེ་དག་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། སྨན་ཆེན་ནོར་ཡོད་དང་། དུང་ལྷེ་མ་ཀ་ར། དྲི་ལྡན་ཉིན་མཚན་དུ་འབར་བ་སོགས་སྨན་དང་། ཚེར་མ་ཅན་གྱི་རི་ལ་ཀོང་པ་ལ་ཟངས་ཀྱི་གླེགས་བུ། གཞན་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་སོགས་ཐབས་དུ་མས་བགྲོད་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བ་དྲ་རའི་ལམ་རི་ཧེ་དྲ་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སླེབས། དེར་དེད་དཔོན་མ་ཧཱ་ཞེས་པ་གནོད་པོ་ཆེ་ཚད་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་འཕྲད། སྨན་གྱིས་རེ་ཞིག་གསོས་ནས་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བར་འགྱུར། བ་ད་རའི་གླིང་དུ་དེད་དཔོན་གྱིས་འགྲོ་མ་ཐོང་ཡང་། ནུ་བས་ཐོས་པས་ལམ་རྒྱུས་བྱས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན། ཆུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། ལྕགས་རི། ཟངས་རི། དངུལ་རི་རྣམས་ཀྱི་མདངས་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་དེད་དཔོན་ཆེའི་དུས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཐོ་བའི་རྟགས་སོ། །དེད་དཔོན་གྱི་ཕུང་པོའི་བུ་བ་རྣམས།

རྟོགས་ནས་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ཕྱིན་པས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་། ནགས་ཚལ་སྟུག་པོའི་
ནང་དུ་རི་ཆེན་པོ་ནས་མཁར་བྲུག་པ་ལྟ་བུར་གང་དུ་ཡང་མ་ཐར། རི་འགྲམ་དུ་
ཉལ་བའི་མི་ལམ་དུ། རིའི་ལྷ་སྔོན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཤར་ཕྱོགས་དཔག
ཚད་བགྲོད་ནས་རི་རྩེ་མོ་གསུམ་པར་སྤྱིའི་ཐེམ་སྐས་ལ་འཛེགས་ནས་ཕྱིན། ཡང་
ཤེལ་རི་འཇམ་པོ་ནམ་མཁར་སྐེགས་པ་བྱ་ཡང་མི་ཐར་བ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ། གནོད་
སྦྱིན་ཕྱུག་གནས་ཟླ་འོད་ཅེས་པས་ལུང་བསྟན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱིང་གྲགས་ཅན
དན་ནགས་ཚལ་གྱི་ཕྱུག་ནས་སྨན་རབ་གསལ་བྱེད་མཐུས། ཤེལ་གྱི་རི་ལ་བགྲོད་
ནས་བ་ད་རའི་གླིང་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པའི་སྒོར་སླེབས། སྒོ་བསྲུམས་མ་ཐར་བའི་
མི་ལམ་དུ་མཐུ་ཆེན་ལྷས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྒོ་བརྡུངས་པས། མི་འམ་ཅིའི་མོ་
བཞིས་བསྙེན་བཀུར་བ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཆོས་བསྟན་ཞིང་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་
དགོས་འདོད་ཀྱི་ཆར་འབེབས་བའི་ནོར་བུ་ཕྱུལ དེ་བཞིན་དངུལ་གྱི་ཁང་པར་མི་
འམ་ཅི་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་། བཻཌཱུརྻའི་ཁང་པར་བཅུ་དྲུག་གིས
དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་། རིན་ཆེན་བཞིའི་ཁང་པར་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་འཛམ་བུ
གླིང་ཁྱབ་པར་དགོས་འདོད་ཆར་དུ་འབེབས་པའི་ནོར་བུ་ཕྱུལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ
མཆོག་རབ་དགའ་སྦྱིན་གྱི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ། རླུང་ལས་མགྱོགས་པ་ཞིག་ལ་བྱོན།
དེ་དག་གིས་ལམ་བསྟན་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་སླེབས་སོ། དེ་དུས་རྒྱལ
པོ་ཚངས་སྦྱིན་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་པས། བློ་ལྡན་རྣམས་བགྲོས་ནས་ཤིན་དུ
དགའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐུར་རོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཙོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས
པས། ནོར་བུ་དེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་ལ་བཏགས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འདོད
དགུའི་ཆར་བབས་ཤིང་། ལོ་བརྒྱ་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་མཐར་རྒྱལ་སྲིད་སྲས་ལ་གཏད།
ཤིན་དུ་དགའ་སྟེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་ཚངས་པའི་དངོས་པོ་དགའ་ལ་གཤེགས་པར་

གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་དེ་དག་ད་ལྟའི་ཆོས་ཀུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་དག་གོ། ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། སྦྱིན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བ་དཱ་རའི་གླིང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡལ་འདབ་བསྟུས་ཤིང་ཀླུན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དྲུག་པའོ།།

VII.

ཡལ་འདབ་བདུན་པ།

སྦུ་དིག་འཁྲི་ཤིང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ནགས་ཚལ་དུ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་འཁོར་བཅས་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཤཱཀྱའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་འཁོར་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་གྱིས། རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ཟླ་འོད་མ་ལ་ཆོས་ཞུ་བར་བསྐུལ་བས། བསོད་ནམས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་མོད། བདག་ཅག་བུད་མེད་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྨད་པའི་འོས་སུ་མཆིས་ཀྱི། ཆོས་མི་ཐོབ་ཟེར་བར། མིང་ཆེན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བའི་བླ་མ་སྙིང་རྗེས་གཟིགས་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་། ནམ་མཁའི་ཆར་དང་འདྲ། ཀུན་ལ་སྙོམས་པས་ཆོས་ཐོབ་པར་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པས་མོ་ཡང་དགའ་སྟེ་ཕྱི་དྲོའི་དུས། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་དང་། ཤཱཀྱའི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་སོང་སྟེ་ལྗོན་ཤིང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་ན། དེ་ཉིད་གསེར་འོད་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་མཐོང་ནས། ཀུན་དགའ་བོས་མ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འདི་རིགས་པས་རྒྱུགས་ཤིང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཞུ་བ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་འཚོར་རྒྱན་འདི་དག་མི་འོས་སོ་ཞེས

པར། མོ་སྨྲེངས་ཤིང་རྒྱན་ཉམས་བཀྲོལ་ནས་ཁྲིམ་དུ་བསྐུར་རོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་འཁོད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚེ། ཤཱཀྱའི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མཛེས་མ་ཞིག་ལང་ཚོ་དར་ཅིང་། གཟུགས་དང་སྐལ་བ་བཟང་བའི་བསམ་པས་ཁེངས་དྲེགས་སྐྱེས་ནས། རང་གི་མགུལ་ལ་མུ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ་ནུ་མའི་ཐད་དུ་འཕྱང་བ་ལ་ལྟ་ཞིང་ཆོས་མི་ཉན་འདུག། དེ་མིང་ཆེན་གྱི་ཆུང་མ་ཟླ་འོད་མས་མཐོང་ནས། ཆོས་གསུངས་པ་ལ་མི་ཉན། སྨོངས་པས་དངོས་པོ་དོ་ཤལ་འདི་ལ་བལྟ་བ། ངའི་དོ་ཤལ་བསྟན་ན་མོའི་འདི་ལས་ལྷག་པ་མཐོང་བས། མོ་ཁེངས་དྲེགས་ཞི་འགྲོ་བསམ། རང་གི་གཡོག་མོ་རོ་ཧི་ཎ་ཞེས་པ་ལ། རོ་ཧི་ཎ་སོང་ལ། ཁྲིམ་ནས་ངའི་དོ་ཤལ་མགྱོགས་པར་ལོངས་ཤོག་བྱས་པས། གཡོག་མོ་དེ་ཆོས་ཉན་འཕྲོ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ། རང་དབང་མེད་པ་གཡོག་གི་ལུས་ང་འདྲ་བ་བསམ་ཞིང་སོང་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོ་འཁྲུངས་ཀྱང་། མོའི་ཚེ་འདིའི་འཕེན་པ་རྫོགས་ནས་ཤི་འདུག། གང་ལྟར་ཡང་འདི་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར་བྱའོ་དགོངས་སོ། དེ་ནས་གཡོག་མོ་དེ་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ། བ་བེའུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་བརྡུངས་ནས་ལུས་སོང་། དེར་མོའི་བསམ་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་བ་རླབས་ཀྱིས་དཀྲུགས། རང་རང་གི་ཐོད་པ་རྫའི་ངོས་ལྟ་བུ་ལ། ལས་ཀྱི་རི་མོ་གཟོང་གིས་བརྐོས་པ་ལྟར། སྐྱེ་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིག་འབྲུ་བཀོད་པ་འདྲ་བས། འདི་དག་ལག་པས་ཕྱིས་པས་དག་པ་མ་ཡིན་བསམ་པ་སོགས། ཆོས་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པར་ཤིའོ། །དེ་ནས་མོ་འཆི་ཁར་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སིངྒ་ལའི་གླིང་དུ་འོ་མའི་མཚོ་ལ་ཟླ་རིས་གསལ་བ་བཞིན་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་སྐྱེས་དུས་ནས་

མཁའ་ནས་སྤུ་རིག་ཆར་བབས། བུ་མོ་དེ་སི་དྡྷ་ལའི་བདག་པོར་གྱུར། མིང་ཡང་སྤུ་རིག་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ནམ་ཞིག་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཚོང་པ་རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་བཏང་ནས་སི་དྡྷ་ལར་སླེབས་པ་འགའ་མཚན་མོ་གཉིད་ཐོ་རངས་སད་ནས། ངལ་གསོས་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་གླུ་རུ་བླངས་པས། ཕོ་བྲང་ནང་དུ་སྤུ་རིག་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐོས་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་བཀུག་སྟེ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། འདི་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་བག་ཆགས་སད་ནས་མ་བུའི་བུ་མོ་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་བཞིན་དགའ་ཞིང་། ལུས་བསྐྱུ་གཡོ་བས་འགུལ་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དེར་མོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུ་ཡིག་ལེགས་པར་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་བསྐུར་རོ། །ཚོང་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གློག་པར་མཛད། ཞལ་འཛུམ་པའི་འོད་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་གི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོ་ལ་བྲིས་ནས་ཡིག་ལན་དུ་བཙོངས་ལ། སླར་ཡང་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སི་དྡྷ་ལར་ཕྱིན་ནས། སྤུ་རིག་འཁྲི་ཤིང་ལ་སྤྲད་དོ། །དེར་ཐང་སྐུ་ལ་བལྟས་པས། གསེར་གྱི་སེང་གེའི་ཁྲི་བཀོད་པའི་ངོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འདུག་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སོ། །སྐུའི་ག་ཤམ་ན་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་དང་། བསླབ་པའི་གནས་ལྔ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བཟློག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སོགས་མཆོག་གི་བདུད་རྩི་རྫོགས་པར་འདུག་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་མཛེས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཀོད་པ། སྐྱེ་འཆི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། མ་རིག

པའི་སྤྲུབས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིག། །དེ་ལ་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཅེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་བཟང་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས། བདེན་པའི་མཐུ་མཐོང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་དྲིན་དུ་བསམ་ནས། དགེ་འདུན་མཆོད་པའི་སླད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤུ་རིག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིས་བཟང་པོ་བསྐུར་བ། ཚོང་པ་རྣམས་སླར་འཁོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱུལ་ཞིང་། ཀུན་དགའ་བོས་ཞུས་པས་གཡོག་མོ་རོ་ཧི་ཎའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ཕྱུག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། སྨོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་སེར་སྣ་ཆེ་བ་བྱས་པས། ཡུན་རིང་པོར་གཡོག་མོའི་ལུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདི་སྟོན་ལྷ་ར་ཀ་སེར་ཚོང་པ་ནོར་ཆེན་བྱ་བའི་ཆུང་མ་རིན་ཆེན་ཟེར་བར་སྐྱེས། ནོར་ཆེན་འདས་རྗེས་བུད་མེད་དེས་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟེར་དོ་ཤལ་ཕུལ་ཞིང་། མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཞིང་། མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཕུལ་བས་ད་ལྟ་སེངྒ་ལའི་བདག་མོ་སྤུ་རིག་འཁྲི་ཤིང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅིང་། ང་དང་ཆོས་ལ་དད་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བོ། །དགེ་སློང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ལ་དགེ་དང་མི་དགེའི་ས་བོན་གང་བཏབས་ཡིན། དགེ་བའི་ས་བོན་བཏབ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་སྐྱེ། སྡིག་པའི་ས་བོན་བཏབ་ན་སྡུག་བསྔལ་དུག་གི་སྡོང་པོ་སྐྱེ། དེས་ན་སྡིག་པ་རྟག་དུ་སྤོངས་ལ་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་སྤེལ་མཛོད། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་སོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྤུ་རིག་འཁྲི་ཤིང་གི་ལོ་རྒྱུས་བསྡུས་ཤིང་བླུན་སྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བདུན་པའོ།།

VIII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་པ།

ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་ཞེས་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ནོར་ལ་མནག་པ། རྒྱུད་གྲོང་བ། རྒྱུ་ཤེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གྲགས་པ་ལ་ཕྲ་དོག་ཆེ་བ། ཆོས་དང་དགེ་བ་ལ་མི་མོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ནམ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉེན་གྱི་བུ་དང་འཕྲད་པས། དཔལ་སྦྱིན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གདམས་ཀླ་དང་མཐུན་པ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་འཛའ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་སྟོན་པ་གཉེན་གྱི་བུ་ན་རེ། ད་ལྟ་བྱ་རྒོད་ཕུང་རི་ལ་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས་བསྐོར་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པ། རྒྱལ་འཆོས་ཁོ་ནས་བླུན་པོ་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་བསྐོར་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་སྐད་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲེངས་ནས་མོས་གུས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ། འདི་ནི་རྒྱ་སྐར་མི་སྣ་ཀད་ཅིག་ཏུ་བརྟུས་ནས་ཉ་ཉམས་ཟ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་ཟོག་གི་སྒོ་ནས་ཟ་བ་ཡིན། འདི་མེད་པར་བྱེད་ནུས་ན་དཔལ་སྦྱིན་ལ་གདམས་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་བྱས་པས། དཔལ་སྦྱིན་མགུ་ནས་ཁོ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་གསང་བའི་དོང་སེང་ལྡིང་གི་སོལ་བ་མེ་འབར་བས་བཀང་ནས། ཙའི་ཁེབས་ཀྱི་མི་མཐོང་བ་བྱས། ཟས་ལ་དུག་བཏབ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གུས་གུས་ལྟར་བྱས་བདག་གི་མགྲོན་དུ་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཕེབས་དགོས་ཞུས་པ་ལ་འཛུམ་བཅས་ཞལ་གྱི་བཞེས། དེ་ནས་ཁོས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པར་ཆུང་མ་དེ་ཆོས་ལ་དཀར་བར་ཡོད་པས་འདི་འདྲའི་ལས་མ་བྱེད་ཅེས་འཐབས་པར། མོས་གཞན་ལ་བཤད་དོགས་ཁོས་མོ་བཀྱིགས་ནས་ཁྱིམ་གྱི་སྦྲུག

གཅིག་ཏུ་སྤྲས་ནས་བཞག དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསང་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་གྱུར་ནས། དགེ་བསྙེན་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་འཁོར་བཅས་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཕྱིན་ཞབས་ལ་མགོ་བོ་གཏུགས་ཏེ་གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་སྤྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་སེམས་ངན་པ། མཚོན་ཆར་སྦྲང་རྩི་བྱུགས་པའི་མངར་གྱི་བསླུས་ནས་རྒྱ་མ་གཅོད་པ་ལྟར། སྣན་སྣན་གསུས་ཀྱིས་གཡོ་རྒྱུས་མེ་དང་། དུག་གིས་ཁ་ཟས་སྦྱར་བ་གོ་བས་དཔལ་སྤྲས་སར་མི་ཕེབས་དགོས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་ཁྱེད་ལྟ་བུ། སྒྲ་གཅན་ལྟ་བུ་འདིས་ཟིན་ན། འགྲོ་བ་མུན་པར་ལྷུས་པ་རྣམས་ཅི་བྱེད། ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཛུམ་པ་དང་བཅས་དེའི་སེམས་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་དེ་དགེ་བསྙེན། ང་ལ་མེ་དང་། དུག་དང་། སྡང་སེམས་ཀྱིས་མི་གནོད། སྔོན་ནག་དུས་བུའི་གླིང་ཟེར་བར། ཀ་ལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོས་རི་དྭགས་མང་པོ་གསོད་པའི་ཕྱིར་མེ་རྒྱབ་པ། ང་བྱིའུ་ཏི་ཏི་རི་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་དུས། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས་མེ་རྣམས་འཇོམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རི་ཁྲོད་དུ་སྡོའི་ཙ་བ་དང་འབྲས་བུའི་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ང་རི་བོང་མི་སྐད་སྨྲ་བར་སྐྱེས་དུས། ནམ་ཞིག་ཆར་མེད་པར་སྡོའི་ཙ་འབྲས་ཀུན་ཟད་ནས། དྲང་སྲོང་དེ་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་ཤིང་རིད་པ་མཐོང་ནས་རི་བོང་གིས་བདག་གི་ལུས་འདིས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས། དྲང་སྲོང་གིས་བསྲུང་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་མེ་འབར་བའི་དཀྱིལ་དུ་མཆོང་པས་ཡངས་ཤིང་འཇམ་པའི་པདྨའི་མཆོར་ལྷའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས། དྲང་སྲོང་ལ་ཆོས་ཀྱང་བསྟན། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་མེ་དང་དུག་གི་མི་ཚུགས་གསུངས་ནས། དཔལ་སྤྲས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས། ཁོའི་བསམ་པ་ལ་ངའི་ངན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡོང་བསམ་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཡས་བཞག་པས་མེ་དོང་

དེ་པདྨའི་རྫིང་བུར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་པད་སྡོང་པདྨའི་ཁྲི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པས། ཁོ
རབ་ཏུ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་མཆི་མ་འདོན། བདག་སྨོངས་པའི་ཁར། སྡིག
ཅན་གྲོགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན། ཟས་རྣམས་དུག་གི་སྦགས་ནས་མེད་ཅེས་འགྲོད་པ་དྲག
པོས་ཞུས་པར། དཔལ་ལྡན་ཁྱོད་ཡི་ཐུག་མ་བྱེད་ཅིག དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་ཉོན
ཅིག། སྔོན་ཡུལ་ར་ཏ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པར་སྤྲོག་དང་འདྲ་བའི་བཙུན
མོ་དཔེ་མེད་མ་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་ན་ནགས་ཚལ་ཞིག་ན་ང་མོ
བྱའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་སྣང་བྱ་བར་སྐྱེས་དུས། སྐད་སྙན་པ་གླིང་བུ་པི་ཝང་ལྟ་བུ
བཙུན་མོས་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས་མ་བྱ་གསེར་སྣང་གི་སྐད་ཡིན
ཚུལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པར། བྱ་དེ་འཛིན་དགོས་ཞུས་རྒྱལ་པོ་བུད་མེད་ཀྱི་ཁར
དབང་མེད་དུ་སོང་ནས། དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་ཙམ་པ་འབངས་རྣམས་ལ་བྱ་རྒྱ་བསྐུར
ཏེ་མ་བྱ་བཟིན་ན་དང་། མ་བཟིན་ན་ཁྱེད་རང་གསོད་དོ་ཟེར། བྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས
གནས་གནས་སུ་བྱ་རྒྱ་བཙུགས་པས། རྒྱ་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཆད་དོ། དེ་དག
སྡུག་བསྔལ་ བ་མོ་ བྱའི་ རྒྱལ་མོས་ མཐོང་སྟེ་སྙིང་རྗེ་ནས་བྱ་པ་རྣམས་དང་སྟེབས
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་རྣམས་མ
བྱ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་པོ་ཕྱོགས་གཞན་གཅིག་ཏུ་དོན་གཉེར
དུ་སོང་བས་བཙུན་མོ་མ་བྱའི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ཚེ། བཙུན་མོ་དེ
འདོད་པས་ངོ་ཚ་དང་བག་ཡོད་བྲལ་ཏེ། འབངས་གཞན་ཞིག་དང་བག་མེད་སྤྱོད
ཅིང་། རྗེས་སུ་འགྱོད་དེ་མ་བྱ་འདི་མི་སྐད་སྨྲ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤོད་པར་ངེས་སྙམས
ནས། མ་བྱའི་ཟས་ཐམས་ཅད་དུག་དང་སྦྲར་ནས་སྦྱིན་པས། མ་བྱ་སྟོབས་དང
མདངས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཏོ། དེར་མོ་རབ་ཏུ
འཇིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རིམ་བཞིན་གྱོད་ནས་ཤིའོ། སྐྱེ་བ་སྔོན་དུའང་ཁྱོད་ཀྱི

དུག་གིས་ང་ལ་མ་ཚུགས་པས། ད་ལྟ་ཡང་དུག་གི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་བཅོམ་པས་དུག་གི་མི་ཚུགས་བྱམས་པའི་བདུད་རྩིས་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་གསད་པས་མེས་མི་ཚུགས། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དེ་སྐྱབས་གསུམ་བདུད་རྩིས་འཁོར་བའི་དུག་དང་མེ་འོབས་འཇོམས་པ་ཡིན། དགེ་སློང་རྣམས་ཕན་ལན་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ཀྱང་། གནོད་ལན་དུ་ཕན་པ་སྒྲུབ་དགོས་པས་འཁོན་སེམས་སུ་མ་འཛིན་ཅིག་ཅེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་འདུལ་ཆོས་བསྟན་ནོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དཔལ་སྤྲུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྡུས་ཤིང་བླུན་སྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཀོད་པའོ།།

IX.

ཡལ་འདབ་དགུ་པ།

མེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཁྱིམ་བདག་རབ་བཟང་ཅེས་བྱ་བ། ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པར་ཤིན་དུ་མོས་པ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་ནི་བདེ་ལྡན་མ་ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་མོས་པ་ཅིག་བྱུང་། དེ་མངལ་དུ་སྦྲུམ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕེབས་པ་ཁྱིམ་དུ་གདན་དྲངས། བསྙེན་བཀུར་བྱས་བུ་ཕོ་མོ་གང་སྐྱེ་ཞུས་པར། འདི་བུ་སྐྱེ་ཞིང་ལྷ་མིའི་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོང་། དེ་ངའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས། དེ་རྗེས་ཁྱིམ་དེར་མུ་སྟེགས་བྷ་རི་ཀ་ཟེར་བ་བྱུང་བ་ལ་རབ་བཟང་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ཁོའི་བསམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་ཆ་ཤད་པ་དེ་བདེན་ངེས། བདེན་ན་ཡོན་བདག་འདི་ཡང་ནང་པར་སོས་པས། ཕྱི་པའི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ངེས་བསམས་ནས་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟེར་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེས་ཅི་ཡང་ཟེར། ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་ལ་འོས། ལྷའི་ཕུན་ཚོགས་མི་ལ་ཡོང་དོགས་མེད། རབ་དུ་བྱུང་བ་བདེན་ན། དབྱུལ་པོ་ལྟོ་གོས་མ་འབྱོར་པ་ཉམས་སློང་བད་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་ལ་སྐྱབས་པར་འོས། བདག་གིས་མངོན་ཤེས་བདེན་པ། བྲིས་པ་འདི་ཁྲིམས་བདག་རང་གི་རིགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འདུག་གོ་སྨྲས། དེ་ནས་རབ་བཟང་གིས་དེ་བདེན་པར་བསམ་ནས་རྒྱང་མ་དེ་ལ་མངལ་འཇིག་པའི་རྫས་སྣ་ཚོགས་སྦྱིན་པས་མངལ་མ་འཇིག་པར། ཁོ་ཁྲོས་ཏེ་རྒྱང་མ་དེའི་ལྟོ་བར་འཇོག་བརྡུངས་མང་པོ་རྒྱབ་ནས་གསད་དོ། །དེའི་རོ་དེ་དུར་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་མེ་ལ་བསྲེག་པར་བཙམས་པ་ན། མུ་སྟེགས་ཉམས་དགའ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པའི་བྲིས་པ་འདིའོ། ལྷ་མིའི་འཁོར་པ་དང་ལྡན་པ་འདིའོ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདིའོ། མ་བུ་གཉིས་ཀ་ཤི་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཟེར་ཤགས་འདེབས་སོ། དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་དུར་ཁྲོད་དུ་མགྱོགས་པར་བྱོན། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུགས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བློན་འབངས་དང་ བཅས་ རྒྱལ་ བ་ ཕེབས་ པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུགས་ནས་ཀུན་འདུས་སོ། དེར་རོ་བསྲེགས་ པའི་ལྟོ་བ་གས་ པའི་ ནང་ནས་པདྨའི་སྟེང་དུ་བྲིས་པ་ཡེར་འཕྲོན་བྱུང་། མིའི་དཀྱིལ་དུ་ཚིག་དགོས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཏ་ཏ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་བེར་རོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་མེ་ནང་ནས་ལོངས་ཤིག་གསུངས། བླངས་པས་མི་ཉམས་ཀྱང་ཏ་རི་ཅན་དན་ལྟར་བསིལ་བ་འདུག། བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྐྱོན་མེད་མེ་ལས་འཐོན་པས་མུ་སྟེགས་ཉམས་ཁ་སྐྱེངས་ཤིང་ཤི་བ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་དོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་བཟང་ལ་བྲིས་པ་གསོལ་གསུངས་

པས། །ཁོས་མུ་སྟེགས་པ་ལ་མིག་བསྒྲ་ཞིང་འདུག། མི་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་
འདིས་ཁྲིམ་ཕྱུང་འགྲོ་མ་ཡིན་བྱས་པས་ཁོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མ་བླངས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོ་རིགས་གསུངས་ནས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་གསོས་
སོ། །བྱིས་པ་དེ་མེ་འོད་ལྟར་མདངས་དང་ལྡན་པས་མིང་ཡང་མེ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས་
ཤིང་། དེའི་ཞང་པོ་དེ་ཐག་རིང་དུ་སོང་བ་འཁོར་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པས། རབ་
བཟང་གི་སྐོར་ཕྱིན་ནས་གླེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན། རང་གི་བུད་མེད་
གསད་བུ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་གསོས། ད་ཁྱོད་རང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་བུ་བླངས་ནས་
གསོ་ན་དང་། མི་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆུང་མ་གསད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་དེ། ཆད་པ་
གཅོད་དུ་བཅུག་གི་ཟེར་འབར་བས། ཁོ་སྐྲག་ནས་བུ་བླངས་ཏེ་གསོས་སོ། དེ་ནས་
རབ་བཟང་ཤི། བུ་དེ་ཆེར་ལོངས་ནས་འཁོར་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་རང་གི་མ
ཤི་བའི་ཤུལ་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཞབས་ཏོག་ཚད་མེད་པ་བྱེད།
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་། ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་མེད་
པ་རྒྱ་མཚོར་ཆུ་བོ་འདུ་བ་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །སྐབས་ཤིག་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་གོས་ལྷའི་གོས་
ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་མི་འབྱོར་བ་ཞིག། བཀྲུས་ནས་ཉི་མ་ལ་བཞག་པ། རླུང་གིས་འཕྱུར་
ནས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྟེང་དུ་བབས་ཅིང་། དེ་རྗེས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁང་པར་རྒྱལ་པོ་
མགྲོན་དུ་བོས་པས་དེ་དག་གིས་གོས་དང་། རིན་ཆེན་བང་མཛོད་རྣམས་མཐོང་བས
རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་ཙ་དང་འདྲ་བར་ བསམ། རྒྱལ་པོ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ སྤྱོད་
ཚུལ་དང་ལྡན་པས་མེ་སྐྱེས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར། དེ་ལ་བསམ་པ་
ལོག་པ་མ་སྐྱེས་དགྲས་གཡོ་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་པོ་བཀྲོངས་ཤིང་། མ་སྐྱེས་དགྲས
རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་ནས་མེ་སྐྱེས་ལ། ཁྱོད་ངའི་ཕས་གསོས་པ་ཡིན་པས་སྤྲུན་དང་འདྲ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱེད་ང་ལ་དགོས། མི་སྤྲོད་ན་འཐབ་རྩོད་བྱེད་ཟེར་བ་ལ།

མི་སྐྱེས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་ནོར་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲད་ནས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཕྱིན། ཡང་སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མི་སྐྱེས་འབྱོར་པ་སྔར་ལས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་འབྱོར་པ་ཆེ་རུ་མ་སོང་བས། །ཡང་ཡང་རྩོད་པ་བྱས་པས་ཁང་ཁྱིམ་ནོར་དང་བཅས་པ་ལེན་བདུན་བར་སྤྲད་ཀྱང་གོང་བཞིན་བྱུང་། མཐར་རྒྱལ་པོས་རྩོད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུ་དང་ཇག་པ་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ། ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདི་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཆིངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་མི་བཟོད་པའི་སེམས་པས་འཕྲབ་རྩོད་སོགས་རང་གཞན་སྡིག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་མི་འདུག ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ན་སྐྱེ་ཀུ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ། ད་ནི་རྒྱལ་པོ་སྡིག་སྤྱོད་འདིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྡུ་ཀོད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་གང་ལ་བསམ་རུང་སྐྱོ་བ་ལས་མི་འདུག་བསམ། ནོར་རྫས་ནམས་དབུལ་འཕོངས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཞི་དུལ་གྲོལ་བའི་མཆོག་ཐོབ་སོ། དེའི་ལས་ཅི་ཡིན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་གཉེན་ལྡན་དུ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྡན་མ་བཀྵམས་པ་བུ་བ་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་བློ་གྲོས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། སངས་རྒྱས་ནམ་གཟིགས་དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དང་། བཅས་པར་དད་པས་ཟླ་བ་གསུམ་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞུས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོས་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་གླང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུ་གདུགས་སོགས་ཡོ་བྱད་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མཆོད་པར། ཁྱིམ་བདག་མ་བཀྵམས་པ་ཡི་སྨུག་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་དེ་ལྟའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་སྨོན་ལམ་ཡང་དག་པར་བཏབ་པས། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྡན་མ་བཀྵམས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་མི་སྐྱེས

འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་བསོད་ནམས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནོད་པའང་དགེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར། སྨོངས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའང་ལས་ཀྱི་དབང་གི་སྡིག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། མི་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་དགྲ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་འདྲ་བས། སྐྱེ་བའི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐའ་བཙན་པ་དགོས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མི་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྡུས་ཤིང་ བླུན་སྨོངས་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དགུ་པའོ།།

X.

ཡལ་འདབ་བཅུ་པ།

མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པ་ཀ་དང་ཉེ་བའི་དྲི་མེད་པདྨའི་རྫིང་འགྲམ་དུ་བཞུགས་དུས་ཀུན་དགའ་བོས་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གོས་རྣམས་གསར་པའི་དུས་ན་མཛེས་པར་མཐོ་ཡང་རྙིང་ཞིང་རུལ་པོར་བཟད་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་དྲི་མ་དྲིག་པ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐོག་མ་ལུས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཕོ་མོ་སྦྱོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕའི་ཁུ་བ་དང་། མའི་ཟླ་མཚན་མངལ་དུ་འདྲེས་ནས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ཏེ། འོ་མ་དཀྲོགས་པའི་མར་ལྟར་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པས་ཤིང་དུམ་ལ་མཆེད་དང་། སྤྲིན་ལས་ཆུ། ཉིལ་ལ་མེ་དང་། གསེར་ལ་མེ་ཡིས་བཞུ་བ་བཞིན། ལས་རླུང་དབང་གི་བདེ་སྡུག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱོང་ཞིང་། མེར་མེར་བ

དང་། ནུར་ནུར་པོ་དང་། ནར་ནར་བ་དང་། གོར་གོར་ལ་སོགས་རིམ་པས་ཆགས་པ། མའི་དྲོད་ཀྱིས་སྨིན་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱས། ཟླ་བ་དགུའི་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རྫོགས་ནས། གཞུའི་འཕྲུལ་གྱི་མདའ་འགྲོ་བ་ལྟར་མ་བུ་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་མངལ་ནས་འཕོན་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་གན་ཀྱིལ་ཁ་གདངས་ལྟེ་ཡིས་མའི་ནུ་ཏོག་འཛིན་ནུ་ཞོ་འཐུང་བ་ཙམ་ལས། ནོ་བས་བདེ་དོན་མི་གོ། མིག་གིས་ཇི་བཞིན་མི་མཐོང་། སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ནི་མང་པོ་མྱོང་ངོ་། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་སྐྱོངས་པ་དེ་ལ་ནུ་མའི་དོན་དུ་བརྗོད་ཅིང་མ་ངོ་ཤེས་ཙམ། མལ་སྟན་གོས་ཀྱི་མནན་དང་། ཡ་ཡོ་དང་། སྒྲིག་ཆགས་ཕྲ་མོས་ཟ་བ་སོགས། མི་དགེ་བ་ཉམ་པ་མང་པོས་དུ་ཞིང་ཚིག་ལབ་མ་ཤེས། ཉོན་མོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་ཟད་པ་དང་བཅས་བསྐྱོད་ནས། རིམ་པས་འཁོར་བ་ཐར་མེད་འཆིང་བའི་ལས་འཕྲོའི་རྒྱུས་གྲངས་ཀྱིས། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་སྒྲ་དོན་ཚིག་འབྲུ་སྒྲ་ཞིང་བྱིས་པའི་སྐྱོངས་པ་བྲལ་ནས་ཤེས་རབ་གོ་བ་རྟེད་དོ། དེ་ནས་ལུས་སྟོབས་དར་ལ་བབས་པས་འདོད་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་ཉམས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱེས་པ་ཉམས་བྱུད་མེད་དང་། བྱུད་མེད་ཉམས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས། སྙིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་ནན་གྱིས་འཇུག་པའི་བློས། རང་རང་འཛའ་བའི་ཚིག་ལ་ནོ་བ་ཉན། ལུས་ཀྱིས་འཁྱུད། ཁ་ཡིས་ཆང་གི་དྲི་ལ་སྣ་དང་དེ་ཡི་རོ་ལ་ལྟེ་ཡི་མྱོངས། གདོང་ལ་མིག་ཀྱང་ ཡང་ ཡང་ བལྟ་ ཞིང་ དགྲ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ དེ་ལ་འཛའ་ བའི་སེམས་རྟེན་བྱེད། གཉེན་འདུན་འཛའ་ཤེས་ཉམས་ལ་སྤང་ཞིང་འཁོན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། གསར་པ་གསར་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་འདོད་ལྡན་པའང་འདོད། དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་ཁ་ཤས་ཙམ་ཞིག་བཟོད་གླགས་མེད་པའི་སེམས་འཛའི་ལང་ཚོས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ལོང་སྟེ། གླང་པོ་ཆེ་འདམ་དུ་བྱིངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་མེད་དུ

བྱིངས་ཀྱང་སྐྱོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལེགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་བརྩེ་ཞིང་འཁྲུམས་དང་གཡོ་དང་དགའ་དང་གླལ་དང་། འདོད་པས་འཁྲུད་པའི་ལུས་འཁྲུག་ཅིང་འཛུམ་ཞིང་སྨྲ་བར་བྱེད། དེའི་ངང་ནས་སྟོན་ཁའི་མི་དོག་འཛུམ་པའི་རྟགས་སུ། མ་ཆོར་བཞིན་དུ་བ་མོ་འབབས་པ་བཞིན། གཏི་མུག་སྐྱོངས་པའི་ངང་དུ་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་འབྲས་མེད་པའི་ཁར། མི་དགེ་བ་མང་པོ་བསོག་བཞིན་པ་ནས། ཚེ་ལ་ཀུན་མོ་ཤོར་བ་ལྟར་མ་ཆོར་ངང་ནས་གསོས་ཤིང་། བུད་མེད་གསོས་པ་འཇེ་སྐྱིག་བྲལ་བས་སོས་གའི་མི་དོག་སྟོན་ཀའི་སྟོང་གན་གོག་པོ་འདྲ། སྐྱེས་པ་གསོས་པ་ནགས་ཀྱི་སྤྲེའུ་སྐམ་ཤིང་འཁྲུགས་པ་འདྲ། གཞོན་ནུ་གསེར་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་དེ། མཛེས་དང་བྲལ་བ་སྨིན་བུས་བཟོས་པའི་ཤིང་ལྟར། ན་ཚུང་གཞོན་ནུས་མིག་གི་བལྟ་བའང་རིང་ནས་སྤྱོངས། ལུས་ཀྱི་འཇིག་ལྟས་སོ་ཡོ་སླ་བཟད་སྤོབས་དང་རླུང་སྤོད་དབུགས་རྩེག་དུ་དུང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྨྱིད་པ་མ་ཟད་པར་སྡིག་པ་འབབ་ཞིག་གསོག་གོ། །དེའི་ངང་ནས་དབུལ་འཕོངས་ལ་བུ་ལོན་འདེད་པ་བཞིན་འཆི་བ་སླེབས་དེ། ས་དང་ཁང་པ་ནོར་དང་གཡོག་འཁོར་བུ་དང་ཆུང་མ་རྣམས་ལ་ཆགས་བཞིན་པར་འཆིའོ། འཆི་བ་དེ་དག་གི་འཛིན་ཆགས་དང་། སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཟངས་ཆེན་སྟོང་ཕྲག་ནང་དུ་བཟོད་མེད་འཚོད་པ་དང་། ངུ་འབོད། ཐིག་ནག་ལ་སོགས་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་མྱོང་ངོ་། དེ་བས་སྐྱེས་ནས་ཡང་ཚོ་དར་ལ་བབས་ཚེ་འབྲི་གློག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་རྣམས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐོབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་སྲིད་པའི་རྒྱ་བོ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས། དྲི་མེད་བློའི་དེང་ངེ་འཛིན་སྒོམས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱོལ་བའི་བདུལ་ཞུགས་མཛོད། །ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་འདུལ་འབྲས་བུའི་ཆོས་བསྟན་ནོ། །མཛད

བཀྱུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མངལ་ནས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་བསྡུས་ཤིང་ཀླུན་སྦྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་པའོ།

XI.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གཅིག་པ།

མཛེས་དགའ་བོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གཞི་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་དགའ་བོ་བྱ་བ་མཛལ་དུ་བྱུང་། དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་གདམས་མང་པོ་གསུངས་པའི་མཐར། ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཛོད་གསུངས་པས་ཁོང་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་། རང་གི་མཛེས་མ་ཡིད་ལ་ཁྲིངས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་ཡོང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཉེར་གནས་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་བཀུར་རྣམས་བདག་གིས་ཞུའོ་ཞེས་ཞབས་ལ་མགོ་བོ་སྨུད་དེ་སོང་ངོ་། དེ་ནས་མཛེས་དགའ་བོ་མཛེས་མ་དང་ཡུད་ཙམ་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་སྐྱིད་སེམས་ཚལ་དུ་རྩེ་ཞིང་རོལ་ལོ། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་དགའ་བོའི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་པར་དགའ་བོས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་སྟན་ལ་བཞུགས་ཤིང་མཆོད་པ་དང་རིམ་འགྲོ་བསྐྱེད་དོ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགའ་བོ་ལ་བསོད་ནམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་བྱོན་པ། དགའ་བོ་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་གསེར་སྣོད་དུ་ཞལ་ཟས་མངར་བའི་ཡོ་བྱད་གླུག་སྟེ་ཞབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར། འབྲལ་བར་མི་བཟོད་པའི་མཛེས་མས་མིག་ཙུང་ཟད་ཕྱེ་བའི་ཟུར་མིག་གི་བལྟས་དེ་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བྱས་པ་ལ། དགའ་བོས་ང་ད་ལྟ་སླེབས་ཡོང་བྱས་པས། འོ་ན་འདི་མ་སྐམས་པར་ཤོག་ཟེར། གོས་ལ

མཆི་མ་བསྐྱུས་སོ། དེ་ནས་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ད་བདག་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་འཛུམ་བཅས་བཀའ་སྩལ་པ། དགའ་བོ་མྱུར་བར་འགྲོ་བ་ཅི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྨོངས་པ་རྣམས་ཁྱིམ་ལ་ངེས་འབྱུང་བསླུད་ནས། མི་ཚེའི་རྒྱུན་ནི་ཡོན་དན་ཡིན། ཡོན་དན་གྱི་རྒྱུན་ནི་དབེན་པ་ཡིན། དབེན་པའི་བརྒྱུན་ནི་ཞི་བ་ཡིན། ཞི་བའི་རྒྱུན་ནི་ཆགས་བྲལ་ཡིན། སྙིང་སྡུག་སེམས་ལ་བཀོད་པའི་ཟུག་གཟེར་དུས་བུ་དེ་ནི་མི་ཚེ་འདི་ཉིད་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱོལ་སོང་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ཡང་མི་རྟག་རང་བཞིན་འདི་ལ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྩོལ་ཁྲིམས་དང་། ཞི་དུལ། བདེ་ལེགས་གང་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་བློ་ཆུང་རྣམས་ནི་ཕྲལ་གྱི་འདོད་དོན་ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་དུ་བཀའ་ཚེགས་མང་པོ་བྱེད། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བུད་མེད་གཡོ་རྒྱུའི་བོ་ཀློང་འཁྲིལ་ཞིང་། སྤྲུམ་མཛེས་འཕྲུལ་གྱི་ཆུ་བོ་འབབས་ཅིང་། ཁེང་དྲེགས་མི་བཟད་མཚན་མའི་ཆུ་སྲིན་འཛིགས་པ་ཅེ། ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐལ་པའི་མེ་འོབས་འདྲ། དེ་ལས་འཁོར་བ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་གདོན་ཆེན་འདི་སྤངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རང་གི་དབང་པོ་ཐུལ་ལ་ ཚངས་ པར་སྤྱོད་པ་བཟུང་ཞིག་གསུངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཕན་པར་གོ་ཡང་། མཛེས་མ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་ཁས་མི་ལེན་པར། རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྐྲ་རྣམས་མེད་ཅིང་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པ་ཁྱིམ་མེད་ཕྱུག་དར་ཁྲིད་པར་གྱུར་ཏོ། དེར་དགའ་བོའི་ལུས་རབ་དུ་བྱུང་ཀྱང་སེམས་ལ་བདག་གི་མྱུར་དུ་འོང་བའི་ཁས་བླངས་ པ་མ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ངན། བདག་གི་མཛེས་མ་དེ་མི་ཉལ་ཞིང་ཁྲོས་ནས་ཅི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་བསམ། ཉིན

མཚན་དུ་མཛེས་མ་ འབབ་ཞིག་ དྲན་ པས་མདོག་སྐྱ་ཞིང་ལུས་རིད་པར་གྱུར་ཅིང་། ནག་ཚལ་དུ་རྡོ་ལེབ་ལ་མཛེས་མའི་བྲུད་གཟུགས་བྲིས་པས། སྐྱར་ཡང་དྲན་དུ་ག སོང་ནས་ལག་པ་འདར་བ་དང་མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་རྡོ་ལ་བྲིས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྐད་འཛེར་འཛེར་གཏམ་ཟེར་རོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དགའ་བོ་ལ་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་སྨོངས་པ་བཞིན་ འཁོར་ བ་ ལམ་ ཆགས་ པ་ སེམས་འཁྲུལ་ལ་འདིར་འདུག་ཅིག་གསུངས་པས། དགའ་བོས་སྐབས་ཤིག་བྲོས་ནས་ཕྱིན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་མང་པོ་བཅད་ པས་ཡུན་རིང་ནས་ཐར་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫིས་སུ་བཟུང་སྟེ་ འགའ་བོ་ཁྱོད་རི་དྭགས་རྒྱ་ནས་ཐར་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་ཐར་བ། སྐྱར་ ཡང་རྒྱ་ལ་འཛུག་པ་ཅི་དྲན་གསུངས་ཁང་པ་གད་དར་བ་བཀོས་ནས་བཞག། དེར་ དགའ་བོ་བྱ་གཞིབ་ནང་དུ་རྩུད་པ་ ལྟར་ རང་གི་སེམས་ཀྱི་དྲི་ མ་མི་ དག་པ་བཞིན་ ཁང་པའི་དུལ་ཡང་མི་འགྲོ་བར། རྒྱ་རྒྱབ་ནས་གད་བྱས་ཀྱང་དུལ་མི་དག་ཅིང་རྒྱ་ ཟད་པས་སེམས་སྐྱོ་སྟེ་ཡང་ཁྲིམ་དུ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། དེ་འགྲོ་བ་གཟིགས་པས་ཡང་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་དགའ་བོ་ནགས་ཚལ་དུ་འཁྲིད། སྤྲ་མོ་ཞར་མ་ བསྟན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་དང་། འདི་གཉིས་ཤ་ཁྲག་ཅུས་པའི་གཟུགས་ཕྱུང་འདྲ་ བ་ཡིན། ཁྱོད་ཆགས་ན་འདི་ལ་དགའ་འམ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་མ་འོས་པར་ འདུག་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་མཛེས་མ་ཡིད་འོང་དེ་འདི་ལྟ་མ་ཡིན་ ཅེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་བྱུང་གཏོང་བར་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགའ་ བོ་ལྷ་ཡུལ་དུ་འཁྲིད་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དགའ་ཚལ་དུ། བདུད་རྩི་ལས་འཁྲུངས་པའི་ ལྷ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ བསྟན་ནས་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་མ་སུ་དགའ་ གསུངས་ པས། དགའ་བོ་ལྷའི་ མཛེས་ མས་ ཡིད་འཕྲོག་པས་རང་གི་མཛེས་ མ་རྫེད་པ་

བཞིན་སོང་། ད་ཁྱོད་རེ་ཞིག་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་ལྷ་མོ་འདི་དག་ཁྱོད་ལ་སྦྱེར་གསུངས་
པས་དགའ་བོ་དགའ་ནས། ནགས་ཚལ་དུ་འཁྲིད་དེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཚེ།
སྐབས་ཤིག་དམྱལ་བའི་ཟངས་ཆེན་མི་ཟད་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་ནས།
དམྱལ་བསྲུང་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། འདི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མཛེས་དགའ་བོ་ཞེས་ཚངས་
པར་སྤྱོད་ཚེ་ཡང་ལྷ་མོ་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདིར་མནར་གཅོད་བྱེད་པ་
ཡིན་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་དགའ་བོ་སྐྲག་སྟེ། རང་གི་མཛེས་མ་དང་། ལྷ་མོ་སོགས་གང་
ཡང་ཆགས་སེམས་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་
ཐོབ་བོ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགའ་བོའི་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་
པར། སྔོན་ཨ་རུ་ཎའི་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནོར་བུ་
ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་པའི། ལས་བྱེད་ཁྲམ་ཟེའི་བུ་བྱམས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བས་ནོར་
བུའི་མཆོད་རྟེན་དང་། དགེ་འདུན་བསྒོ་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་ལ་སྙིན་ཁྲུས་བྱས་པས།
དེའི་ལས་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་བསོད་ནམས་ཚུལ་བུ་བར་སྐྱེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་
ཞིག་གི་ཉེ་གནས་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དེའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ནས་འཕྲེང་བས་
བརྒྱན་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ། དེའི་རྗེས་ཀ་ཤིའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀའི་བུ་ལེགས་
སྐྱེས་བུ་བར་སྐྱེས། རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་
བདུན་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས། བུ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གསེར་གྱི་གདུགས་
ཕུལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དགའ་བོ་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་སྐྱེས། གཟུགས་
དང་ལོངས་སྤྱོད་དར་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་
བསྟན་པ་སྟེ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མཛེས་དགའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་
བསྡུས་ཤིང་བླུན་རྨོངས་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།

XII.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པ།

འཕགས་སྐྱེས་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྔོན་ཤཱཀྱའི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར། ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་གྱི་གཡོག་མོའི་བུ་མོ་མཛེས་ཤིང་བསྟན་བཅོས་དང་རྒྱུ་ཚོལ་ལ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། མིང་ལ་འཕྲེང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། སྐྱེས་མོས་ཚལ་དུ་རང་གི་དཔོན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་མཆོག་ཏུ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ། འདི་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་། ང་བྲན་མོའི་བུ་མོར་སོང་ཞེས་མི་འགྲོ་སྙམ་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་ནས་བསོད་སྙོམས་དགོས་གསུངས་པས། མོ་དགའ་ནས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཞིང་བྲན་མོའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ནས་མོ་རང་གི་ཕའི་གྲོགས་པོ་བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་ཞིག་གི་མཐོང་ནས། ངའི་གྲོགས་པོའི་བུ་མོ་འདི་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་གཡོག་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཁྱོད་རང་སེམས་ལས་མ་བྱེད་ཅིག། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལག་པ་འཛམ་པ་ལྷའི་པདྨ་འདྲ་བར་འཕྲེང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་ལྷུགས་ཀྱུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་འདུག། ཁྱོད་སྒྱུར་དུ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་འགྱུར་ངེས་ཟེར་རོ། དེ་ནས་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་རི་དྭགས་མོ་འདེད་དུ་བྱོན་པ། རྟ་བཟང་གིས་ཁྱེར་ནས་ཡུལ་དེར་སླེབས། འཕྲེང་ཅན་མ་མཐོང་བས་སེམས་ཆགས་ཏེ། ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་ལ་གསུངས་ནས་མིང་ཆེན་རང་གི་བུ་མོ་ལྟར་རྒྱན་གོས་དང་བཅས་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་དང་འཕྲེང་ལྡན་མ་གླང་པོ་ཆེར་ཞོན་ནས་བྱོན་ནོ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སྔོན་མ་དབྱར་གནམ་མ་ཞེས་ལྷ་ལས་མཛེས་པ་ཡོད་པས། འཕྲེང་ཅན་མར་འཇུས་པས་ཕྲེང་ཅན་གྱི་ལུས་པདྨ་ལས་འཛམ་པ་འདུག་པས་ཡ་མཚན་ཆེ་ནས། དེ་གཉིས་ཤིན་

ཏུ་འཛིའ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་གཉིས་སྨོན་བྲམ་ཟེ་ཐོས་མཆོག་བྱ་བའི་ཆུང་མ་མཛེས་མ་དང་། ཤ་རི་ཤ་ཀ་ཞེས་པ་གཉིས་བྱུང་བ། མཛེས་མའི་མིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྲམ་ཟེ་ཐོས་མཆོག་གི་ཁྱིམ་དུ་བོས་ནས་ ཟླ་ བ་ གསུམ་ཞབས་ཏོག་བྱས། མཛེས་མས་གཙང་སྦྲ་དང་གུས་པས་ མཆོད་པས་ད་ལྟ་དབྱར་གནམ་ལྷ་མོ་ལྟར་མཛེས་པར་སྐྱེས། ཤ་རི་ཤ་ཀས་ཀྱང་མཛེས་འཛམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་པས་ད་ལྟ་འཕྲེང་ཅན་མ་རིག་བྱ་འཛམ་པར་ སྐྱེས་སོ་ཞེས་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གསུངས་སོ། དེ་ནས་འཕྲེང་ཅན་མར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཤིག་བྱུང་བ། མིང་ཕགས་སྐྱེས་པོ་ཟེར་རིག་པ་དང་དཔའ་ཅོལ་རྣམས་སྤྲུངས་ཤིང་། དེའི་བློན་པོའི་བུ་རིང་སྤྱོད་ཟེར་བ་དང་ན་ཚོད་མཐུན་པའི་ཤིན་ཏུ་འཛིའ་བར་གྱུར། ནས་ཞིག་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། རིངས་སྤྱོད་གཉིས་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ཤཀྱའི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པས། ཤཀྱ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ངེས་ཀྱི་བྲན་མོའི་བུ་ཡིན་ཞེས་ཐོ་ཅོ་བྱས་ཡོང་དུ་མ་བཅུག་པས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་སྐྱིང་ན་སྡུ་ལེན་འཛལ་བར་འདོད་ནས་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པ་ལ་རིང་ངོ་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པས་ཆོས་ཉན་དུ་ཕྱིན་པས། བློན་པོ་རིངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་སྐྲལ་ནས་ཤིང་རྟ་དང་བཅས་སྐྱུར་དུ་ལོག། འཕགས་སྐྱེས་པོ་རྒྱལ་སར་སྨོན་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བྱས། གསལ་རྒྱལ་ཆོས་ཐོབ་ནས་བློན་པོ་ཤིང་རྟ་སོགས་མེད་ཀྱང་། ཞབས་ཐང་ལ་ལོག་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་འཕྲད་པར་བསམ་འོང་བས། བྱས་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་ནས་འཕྲེང་ཅན་གྱི་ཁོ་ཐག་བཅད། །དབྱར་གནམ་འཁྲིད་དེ་རང་གི་གྲོགས་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་སར་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་པས། ལམ་དུ་བཀྲེས་ནས་ལ་ཕུག་རད་པ་ཟོས། ཆུ་འཐུང་པས་མ་བཞུ་བར་གྲོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཀྱང་གྲོགས་པོ་འོང་བ་ཐོས་ནས་བསུ་རུ་ཕྱིན་པས་གྲོངས་ཚར་བས་སེམས་སྐྱོ་སྟེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། བདག་གི་གྲོགས་པོ་དེ་ལ་ཕན་པ་མ་ཐུབ་ན། གྲོགས་པོ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་མེད་པ། འདི་ལྟ་བུ་བདག་གི་གྲོགས་པོ་དེས་ལས་ཅི་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཡིན་པས་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། སྔོན་བྲམ་ཟེ་རབ་བདེ་ཞེས་བྱ་བས་ལ་ཕྱུག་ཞིག་རྐྱེད་པ། མལ་བཅོལ་ནས་ཁྲུས་བྱེད་དུ་ཕྱིན། ཁོ་ལྷོགས་ནས་ཟས་ཟ་རུ་ལོག་པས་དེའི་བར་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལྟུང་བཟེད་ཐོགས་ནས་བྱུང་བས་ལ་ཕྱུག་མཐོང་ནས་སླངས་པར་མ་དེས་སྦྱིན། དེ་རྗེས་ཁོ་སླེབས་ནས་ལ་ཕྱུག་ག་རེ་ཟེར། ངས་རང་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་གྱུབས་ཁྱོད་རང་ཀྱང་དགེ་ལ་ཡི་རང་བགྱིས་ཤིག་བྱས་པས། ཁོ་ཁྲོས་ནས་ངའི་ལ་ཕྱུག་དེ་མ་འཚུབ་པ་ཤི་ནས་སྒྲོག་དང་ལ་ཕྱུག་མཉམ་དུ་འཐེན་ཅིག་བྱས། དེའི་སྐྱེ་བ་གསལ་རྒྱལ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་། ཚིག་རྩུབ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ལ་ཕྱུག་མ་འཚུབ་པར་འདས་སོ་གསུངས། དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་སྔོན་པོ་དང་བཅས་སྔོན་གྱིས་འཁོར་འདྲས་ཀྱི་དམག་བསྐྱལ་ནས་ཤཱཀྱའི་གྲོང་དུ་བཙུགས། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་སྟེ། ཤཱཀྱའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་སྐམ་པོ་གཅིག་གི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པས། འཕགས་སྐྱེས་པོས་མཐོང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྗོན་ཤིང་བཟང་པོའི་གྲིབ་བསིལ་ལ་མི་བཞུགས། སྡོང་སྐམ་འདིའི་འགྲམ་དུ་ཅི་མཛད་དྲིས་པས། ཤཱཀྱ་འདི་རྣམས་ངའི་གཉེན་ཡིན་པས། གཉེན་གྱི་གདུང་སེམས་ཀྱིས་ཤིང་སྐམ་འདིའི་དྲུང་དུ་སྡོད་པ་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོང་སྐྱེངས་ནས་ལོག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤཱཀྱ་རྣམས་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དཀྲུས་འཇོམས་པ་མཁྱེན་ནས། ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་དགེ་བ་ལ་བསྐུལ་བས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས

བྱ་སྤོབ། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལ་བློན་པོའི་བྱས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ལ་འཁོན་ལན་མ་བྱས་པར་འཇོག་ཐབས་མེད་ཚུལ་གྱི་ཤིད་བསྐུར་ནས་ཡང་དམག་བཙུགས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་རེ་ཤིག་དམག་བསྒྲུང་དུ་བཏང་། སྐབས་དེར་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོས་བྱས་པ། ད་ལྟ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པས། ད་ནི་སྲུས་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་བྱེད་ཅེས་དམག་ལ་ཡང་འཐབས་ཡ་མི་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ། དེར་ཤཱཀྱ་ཤཾ་བླ་ཀ་ཟེར་བ་གྲོས་ལ་མེད་པས་ཁོ་ཁྲིམས་ནས་དམག་གྱབ་པས་དགྲ་མང་པོ་གསད་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ཕམས་དེ་ལོག་གོ། །ཤཾ་བླ་ཀ་ཕྱིར་ལོག་པས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བས་མ་བཙུག། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་མཐར་དབྱུ་སྐྲ་སེན་ཚ་གནང་འཁྱེར་ནས་བླ་དུ་ལའི་ཡུལ་དུ་བྲོས། དེར་གཞིས་གཟུང་ནས་དབྱུ་སྐྲ་སེན་ཚའི་མཆོད་བརྟེན་ཀྱང་བཞེངས་སོ། དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཡང་དམག་བཙུགས་ནས། ཤཱཀྱ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་གསད། །བུ་མོ་གཞོན་ནུ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བཅིངས་ནས་འཁྲིད། ཤཱཀྱ་ལྷ་བགྱི་ལྷུགས་དང་གླང་པོས་བཅོམ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་པར་བྱས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ལས་ལ་སྙིང་རྗེ་འཁྲུངས་དེ་ཐུགས་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྔོན་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ནང་ནས་ཉ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟིན་ནས། ཏོག་ཏུ་ཤ་བཅད་དེ་མཐར་གསད་ཅིང་། ཉ་གཉིས་ཆོམ་ཀུན་དུ་སྐྱེས་དུས་ཡང་ཤཱཀྱ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་ནས་གསད། ད་ལྟ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། བློན་པོ་འདི། ཉ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྔོག་གི་ལན་ཆགས་འདེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པར། བྱ་གྱོལ་བྱེད་ཅེས་པས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར། དོན་མེད་དུ་ཤཱཀྱ་མང་པོ་གསད་ནས་ཅི་མཛད་བྱས་པས།

ཁྲིམས་ནས་བྱ་ཡང་གསད། ཁོ་བོ་ང་དྲེགས་དང་སྡིག་པས་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཤཱཀྱའི་བུ་མོ་བཙིངས་པ་རྣམས་ཡི་མ་རངས་པས། ཁོས་རིག་ནས་དེ་དག་ལག་པ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་ཀུན་ལག་པ་བཅད་པའི་ཁྲག་རྫིང་དེ་ལ། རྫིང་བུ་ལག་པའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་གྲགས། བུ་མོ་དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲུས་དང་གོས་སྦྱིན་ནས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ལྷར་སྐྱེས་ནས། དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ལས་འབྲས་ནི་སྔོན་འདི་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འོད་བསྲུང་འཁོར་བཅས་ལ་ཡིད་དྭངས་བས་མཆོད་པ་བྱས། ལག་པ་དབྱུག་ཅིང་ཁ་ནས་དབྱུ་སྐྱུམ་ཞབས་སྐྱུམ་ཞེས་བྲོ་ཙོ་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་གསུངས། དེ་དུས་འཕགས་སྐྱེས་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་གསུང་ཕག་ཙམ་བྱེད་མི་བཏང་བས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཞག་བདུན་ནས་རྒྱལ་པོ་བློན་བཅས་མེས་ཚིག་ནས་འཆི་གསུང་བ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པས། རྒྱུའི་དཀྱིལ་དུ་གྲུ་བཙོས་པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་བློན་རྣམས་སྡོད། ཞག་བདུན་ནས་ཁྱིམ་དུ་མེ་མེད་པར་བྱས་ཡོང་བས། ཁང་པའི་རྒྱན་ལ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ལ་ཉི་མའི་མདངས་ཕོག་པས་རྐྱེན་བྱས། ཁྱིམ་ལ་མེ་ཤོར་ནས་ཀུན་ཚིག་གོ། ལས་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་བསྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བསྡུས་ཤིང་སྙན་སྙིངས་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།།

XIII.

ཡལ་འདབ་བཅུ་གསུམ་པ།

འཕྲོག་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་ཁྲིམས་བཅས་པར་ཀུན་སྒྲོ་མི་དད་པའི་ཚེ། སྐབས་ཤིག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ནད་ཡམས་དང་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་རྣམས་ཀྲག་པས་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་ལོ། དེ་ནས་འབངས་རྣམས་གྲོས་བྱས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འཚེ་བ་མཆིས། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་དྲིན་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་འབངས་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཞིང་བྱམས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་བུ་བསྲུང་བའི་ཐབས་ངས་སྐྱབས། ཁྱོད་རྣམས་བཟོད་དང་བྱམས་པ་སྒོམས་ཤིག་གསུང་བས་ཀུན་རྒྱལ་པོ་ལ་དད་ཅིང་མགུ་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཤམས་སོ། དེར་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རིམ་གྲོ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་ཞིག་གིས་འདི་ནི་གནོད་སྦྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་ཞེས་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བུ་རྣམས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀ་ལནྡ་ཀའི་གནས་ཞེས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་ནས་འཕྲོག་མའི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་ཏེ། བུ་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་ནས་བུ་དགའ་བྱེད་ཞེས་པ་སྦས་སོ། །དེ་རྗེས་འཕྲོག་མ་སླེབས་བུ་དགའ་བྱེད་མེད་པ་ཤེས་ནས་སྙིང་འཕོན་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བཙལ་བས་མ་རྙེད། དེ་ནས་གླིང་བཞི་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། རི་རབ་དང་ལྷ་གནས་སོགས་ཀུན་ངའི་བུ་དགའ་བྱེད་ཅེས་ངུ་ཞིང་། དེའི་གདོང་ཡིད་ལ་མི་རྗེད་པར་རྒྱུག་ཅིང་འཚོལ་བའི་ཚེ། ལུས་ངན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་གྱི་ལེགས་ཉེས

སྨོན་པས་དེར་ཞུས་སྨྲས་པ་ལྟར། འཕྲོག་མས་སྨྲེ་སྔགས་བརྗོད་ནས་ཞུས་པས། ཞལ་འཛུམ་མཛད་ནས་འཕྲོག་མ་ཁྱོད་ལ་བུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་མེད་པར་དེ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་དགོས་གསུངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བུ་སྟོར་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཅི་ལ་འབྱུང་། བུ་འབུམ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཀླགས་མ་མཆིས་ཞུས་པས། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་དང་འདྲ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བུ་དེ་ཙམ་བཀུས། དེ་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་སྐྱབས་པའི་གཞི་འཛིན་ན་བུ་དགའ་བྱེད་ཡོང་བ་བྱེད་དོ་གསུངས་པས། མོ་དགའ་སྟེ་ཁས་བླངས་སྐྱབས་གཞི་བཟུང་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ནས་བུ་གནང་ངོ་། དེའི་ལས་ནི་སྔོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གྲོང་པ་ཁ་ཤས་ནོར་ཕྱུག་ཅིང་གར་སྟེ་རུ་འགྲོ་བ་ལ། བ་ཛོ་མ་ཞིག་དང་བ་འཚོང་དུ་འགྲོ་བས་མཐོང་ནས། གར་མཁན་དེ་དག་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་མིག་བལྟ་ཞིང་གཡོ་ཕྱིན་པས། དེའི་འདོད་པ་ཤེས་ནས་གར་མཁན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཆགས་པས་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱད་དོ། དེར་མོ་ངལ་དུབ་སྟེ་ཤུས་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་མཐོང་ནས་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། དར་བའི་རིན་ལ་བྱུང་བའི་ཤིང་ཏོག་ཨ་མྲ་ལྔ་བརྒྱ་ཕུལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འཕྲོག་མ་མཐུ་ཙལ་ཆེ་བ་འདིར་སྐྱེས་ནས་བུ་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་། རང་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སྐྱབས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་སྤུངས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་སྟེ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་འཕྲོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་བསྡུས་ ཤིང་ བླུན་རྨོངས་བྲིས་ པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།།

XIV.

ཡལ་འདབ་བཅུ་བཞི་པ།

ཚོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ལ་གུས་པས་མཆོད་པ་མཐོང་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གནག་ལས་བུ་དང་། ཡང་དག་རྒྱལ་དང་། མི་ཕམ་དང་། ནོག་ཅན་དང་། རྫོགས་བྱེད་དང་། གཉན་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ཕྲག་དོག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མ་བཟོད་པར། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུ་སྐར་འགྲན་པ་དང་། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ཉི་འོད་ལ་འགྲན་པ་བཞིན། རང་གི་ང་རྒྱལ་དང་། བདུད་ཀྱི་སྒྱུ་མས་ཕྲལ་གྱི་ནུས་པ་ཙུང་ཟད་ཐོབ་པས་ཞེ་སྡང་གི་དུ་བ་མུན་ལྟར་གཏིབས་པས། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་ཞུས་པ། ནགས་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ང་རྒྱལ་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མཐོང་བ་འདི་དང་། ངེད་ཉམས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་འགྲན་དུ་འཛུག་དགོས། རྫུ་འཕྲུལ་སུ་ཆེ་བ་དེ་ཚོ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འགྲོ་བ་གསུམ་དུ་མཆོད་པའི་འོས་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་འདི་ཅི་འདྲ། མི་གོང་པོ་རི་ལ་འཛོག་འདོད་འོས་རིགས་མིན། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཉམས་མེ་ལ་འགྲན་པ་དང་འདྲ། དེ་བས་དེ་འདྲ་མ་སྨྲ། གལ་དེ་སྨྲ་ན་ངའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་མ་འདུག་སོང་གསུངས། དེ་ནས་མུ་སྟེགས་ཉམས་གྲོས་བྱས་པར། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་འདི་སྙོངས་པ་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ཡིན། ད་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་སར་འགྲོ་ཟེར་རོ། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉན་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནོ། དེར་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་པའི་ཚེ། མུ་སྟེགས་ཉམས

དེར་ལྷགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པར་སྨྲར་བཞིན་བཞིན་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་པ་དང་། རང་གཞན་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་བལྟ་མོ་བལྟ་བར་འདོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཞུས་པ། མུ་སྟེགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྲ་དོག་གི་འགྲན་སེམས་ཁོ་ནས་འདི་ལྟར་ཞུ་ན། འདི་དག་གི་དྲེགས་པ་འཇོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་རབ་ཏུ་གསལ་བས་མུ་སྟེགས་མུན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མ་ལུས་པ་བརླག་པར་མཛོད་ཅེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྱུར་དང་ཁྲི་བ་མེད་པས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་གཞན་དག་འཇོམས་པ་དང་རྩོད་པ་དང་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བཟུང་བར་བྱ། འགྲན་སེམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་གྱི་བསྔགས་པ་འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཕྲ་དོག་གི་དྲི་མ་ཅན་ཡིན། དཔྱད་ན་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་དེས་ཅི་བྱ། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་རང་གིས་ཆོས་ཚུད་གསོན་པས་སྐྱེངས་ཤིང་བསྔགས་འོས་མིན། ཡོན་ཏན་ནི་སྤྲང་ལ་གཞལ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་དངས་བ་མེད་ན་ལག་ཏུ་མར་མེ་ཐོགས་པས་སྡོང་ཀྱི་གྲིབ་མས་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲ། ཕ་རོལ་གཟིལ་གྱི་གནོན་པ་ཡིན་ཞེས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བཞུགས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་ནི་བ་འཕིགས་པར་འདུག་པས་ངོ་མཚར་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པར་ནན་གྱི་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བཞེས་སོ། དེར་རྒྱལ་པོ་མགུ་བས་ཞག་བདུན་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་དུས་བཏབ་བོ། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་མི་གཅིག་པའི་སྤུན་ཟླ་ཞིག་ཡོད་པ་ཀཱ་ལ་ཞེས་མིང་ནག་པོ་ཟེར་བ་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་ཁང་བཟང་འགྲམ་ལ་དགའ་བའི་རྩེད་མོ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་ལ། ལས་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་ལག་ནས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་ཞིག་ལྷུང་བ།

དེའི་ཕྲུག་པར་བབས་པ་ལ་བརྟེན། ཕྲ་ས་མཁན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་ཕྲ་དོག་གྱིས་ ནས་ སྤྲུན་ ཀླ་ དེའི་ ཀང་ ལག་ རྣམས་མྱུར་ དུ་མཆོད་ ཅིག་གསུངས་པ་བཞིན་བཅད་པས། གཞོན་ནུ་ས་ལ་ཉལ་ཞིང་འཆི་ལ་ཐུགས་པ་དང་། མ་དང་གཉེན་མཚན་གང་ཡོད་མཐའ་མ་བསྐོར་ དེ་མི་ཟད་པའི་སྡུག་ བསྔལ་ དྲག་པོས་གདུང་བའི་ཚེ། སྨུ་སྟེགས་རྣམས་ཕྱོགས་དེར་རྒྱུ་བ་མཐོང་ནས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་སྨུ་སྟེགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ལ་ཉེས་མེད་ཚད་པས་བཅད་པ་འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ། ཞེས་མཆི་མ་དྲག་དུ་གཏོང་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྨུ་སྟེགས་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་མཐུ་མེད་པར་སྐྱེངས་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་གཞན་དུ་སོང་ངོ་། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་བདང་ནས་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞོན་ནུའི་ཀང་ལག་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་སྐྱེས་ནས་དད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཚེ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་མདུན་ཁང་གི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་བསྐྱབས་ཅིང་ཞག་བདུན་གྱི་དུས་འདས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་སྨུ་སྟེགས་ལ་སོ་སོར་ཁྲི་བཤམས་ཅིང་། ལྷ་དང་། མིའི་ཁྲོམ་ཚོགས་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་འདུས་ཤིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་སེང་གེའི་ཁྲི་ཨངས་ཤིང་གྱི་ཆེ་བ་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཐམས་ཅད་གྲལ་ལ་འཁོད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་སྨུ་སྟེགས་རྣམས་གདམ་ལབ་མི་ཤེས་ཟས་ཟ་མི་ཤེས། གྱུང་ལོགས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་ལུས་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་ལུས་སོ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འགྲམ་ལས་འཕྲོངས་པའི་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བས་མདུན་ཁང་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྦྱངས་སྲིད་པ་གསུམ་ཀུན་འཇིག་ཏུ་འཚང་བའི་

འཛིགས་པ་ལ། མི་ལྷེ་རྣམས་པདྨ་ལྟར་འཛམ་པར་མཛད་ནས། ཡང་སྐུ་ཆུའི་ཕྲུང་པོར་བསྒྱུར་བ་ལས་བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེར་ཟླ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཚོགས་ལས་ལྷག་པ་སྤྲོས། སྐུའི་གཟི་བརྗིད་ཉི་མ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་ཤིང་། མདུན་དུ་གསེར་གྱི་པདྨ་དྲི་བསུང་མངར་པོར་རྐང་དྲུག་རྣམས་འདུ་བའི་པད་སྟོང་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་སྐུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་ལྡང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། སྐུ་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལ་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱི་རྒྱན་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཀུན་བདེ་བར་མཛད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཐོར་ཞིང་མིག་མི་འཛུམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟ། ལྷ་དང་དྲི་ཟ་མི་འམ་ཅི་དང་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་དུང་དང་བཅས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོགས། མི་རྣམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ཚེམས་ཀྱི་གེ་སར་འཛུམ་པས་གསུང་གི་སྦྲང་རྩི་མངར་བས་རང་རང་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་སྡིག་པའི་ཐ་བ་ཐུལ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོབ། ཁོན་སེམས་དེར་ལ་ཞི་བདེར་འདུག། འཆི་བའི་དུག་ལ་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་འཐུང་ཤོག། དགེ་བའི་གྲོགས་དེན་ལུས་འདི་རིང་པོ་མི་གནས་ཤིང་དཔལ་འབྱོར་མི་རྟག་ཡང་ཆོ་སྒྱུར་དུ་གོས། ལུས་འདི་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་མགྲོན་ཁང་ལྟ་བུ་སྒྲོག་ནི་མགྲོན་པོ་འདྲ་བས་ཡུད་ཙམ་ཡིན། དེ་བས་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་འབད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་མཐུས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུའི་རྩེ་མོ་རྡོ་རྗེའི་ཐོག་གི་བཅོམ་པ་བཞིན་གྱུར་ཏོ། དེའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་ཀུ་ཕྱོགས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་དྲག་པོའི་རླུང་ཚུབ་ཀྱི་མུ་སྟེགས་རྣམས་འཁྱེར། ཁྲི་རྣམས་བཤིག། ལ་ལ་ཆུར་འཚོངས། ལ་ལ་ཤིང་སྡོང་ལ་འཛུ། ལ་ལ

ས་ཁྲང་དུ་ཡིབ། ཅི་བྱ་གདོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེས་བཀའ་སྩལ་པ། རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་ཀླུང་ཁྲངས་སོགས་སྤར་མ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་ས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་འཇིགས་སྐྱོབས་མི་ཐུབ། དེ་བས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ལ་དངས་བའི་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འཇིགས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་གསུམ་ནི་བཟོད་དཀའི་ཕྱིག་གདུང་བདེ་བས་འཕོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱིན་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་མུན་པར་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན། གཏི་མུག་གི་གཡངས་ས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་པས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ལོག་ལྟའི་རབ་རིབ་སེལ་ལ་དད་པའི་མིག་ཕྱེ་ཞིག གསུངས་པས་མུ་སྟེགས་ལྷག་མ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་མགུ་ཞིང་ཚིམ་པར་མཛད་དོ། ཆོ་འཕྲུལ་འདི་ལ་དུས་མཆོད་གཉན་ཡོད་དུ་འཛིན་ཅིང་། རང་ཅག་བོད་ཡུལ་དུའང་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་ཞེས་ཟླ་བ་དང་པོ་དེའི་ཟླ་བར་འཛིན་ལ། མཛད་བརྒྱ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་མཛད་པ་ཙམ་ལས་མ་གསལ་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་འཁོར་བསྡུ་བ་སོགས་གླེང་གཞི་དང་བཅས་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཉིན་རེར་ཆོ་འཕྲུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་བསྟན་པ་སོགས་རྒྱས་པར་བལྟ་འདོད་ན་མདོ་མཛངས་བླུན་སོགས་སུ་གཟིགས་ཤིག། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་བླུན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་དགོ་བདེར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།།

XV.

ཡལ་འདབ་བཅོ་ལྔ་པ།

ལྷ་ལས་བབས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་སུ་ཕེབས་ཏེ། སྐྱིད་ཚལ་
ཀོ་བི་ད་རའི་དྲུང་དུ། ལབ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རྡོ་ལེབ་སྟེང་དུ་བཞུགས་ནས།
ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་བཞུགས་པས་མིའི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་
དང་། ཡོན་བདག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་དེ། མོའུ་
འགལ་གྱི་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བགྲོད་པར་སེམས་ནས་
ཀུན་གྱི་ཞུས་པས། ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འབྱོར་
ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཕེབས་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས། དེ་ནས་
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐས་རིང་དབུས་བཻཌཱུརྻ་ གཡས་གསེར་ གཡོན་དངུལ་
སྟེ་གསུམ་སྐས་ཤིག་བཙུགས། དབུས་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས། གཡས་སུ་
ཚངས་པ། གཡོན་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྐུ་བརྟེན་ཅིང་། ཚངས་པས་རྔ་ཡབ་དཀར་པོ་
དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གདུགས་དཀར། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་མཆོད་སྤྲིན་དང་
བཅས་ཏེ་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ས་གཞིར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་ལྷག། མིའི་འཁོར་
ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་འདུས་པའི་དབུས། གྲོང་ཁྱེར་ཤང་ཀ་ཤྱའི་
འགྲམ། ཨུ་དམ་ཕྲ་རའི་ནགས་ཚལ་དུ་བབས་ནས་ལྷའི་གཞལ་ཡས་རིན་པོ་ཆེའི་
ཁྲི་ལ་བཞུགས། ལྷ་མི་ཀུན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་ཕྱག་འཚལ་བར། དགེ་སློང་
མ་ཨུདྤ་ལ་མདོག་ཞེས་པ་མི་ཁྲིམ་གྱི་མཐའ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མི་མཐོང་།
ཕྱག་འཚལ་བའི་ས་མ་ཐོབ་པར་བདག་གི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་།
ཕྱག་འཚལ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྙེད་པ་འདུག་བསམ། འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་རིན་

པོ་ཆེའི་ཚོད་པན་དང་ནོ་རྒྱན་སོགས་མཛེས་ཤིང་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པར་སྤྲུལ་ནས་ནོར་
དང་གྲགས་པས་འགྲིངས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་པས། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་དང་ཞེ་སར་
བཅས་དེ་ལམ་ཕྱེ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་གཡོ་ཞིང་
ཕྱག་བྱས་པས་སྐབས་དེར་དགེ་སློང་འཆར་ཀ་ཡོད་པས་ཤེས་ཏེ་འཛུམ་དང་བཅས་
སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བྱས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱེད་པ་འདི་ནི་དགེ་སློང་མ་
ཨུདྤ་ལ་མདོག་ཡིན་པ་འདུག། ཨུདྤལ་གྱི་མདོག་དང་དྲི་ཡོད་པ་བདག་གིས་ཤེས
སོ་ཟེར། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེངས་དྲེགས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་
སྟོན་པ་དེ། དགེ་སློང་མས་མི་རིགས། ང་རྒྱལ་རིམས་དང་འདྲ་བས་ཞི་དུལ་ནང་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་གསུངས་ཏེ།
ལྷ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་གོ། །དེ་ནས་ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་ཨུདྤལ་
མདོག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞུས་པས། ལས་སོགས་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་པ། སྔོན་ཡྲར་
ཆ་སེར་དེད་དཔོན་ནོར་ཆེན་ཞེས་པར། སྒྲོག་དང་འདྲ་བའི་ཆུང་མ་སེར་ལྡན་མ་ཞེས
ཡང་ཆེ་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་མངལ་དུ་སྲིད་ཆགས་བཞིན་པར། དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་
འགྲོ་སྟིས་ལ་ཆུང་མས་འབྲལ་བར་མ་བཟོད་དེ་སྨྲས་པ། ནོར་རྫས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ནི་ཡོད། ད་དུང་ནོར་མི་འཕེལ་བ་ནི་མི་འདུག། རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་པའི་གླིང་དུ་
ཕྱིན་ནས་འཆི་འམ། དོན་འབྲས་མེད་པ་ལོག་དགོས་སོགས་ཅི་ཡོང་། ནོར་ཕྱིར་དུ་
གཉོད་པ་མང་བས་མ་འགྲོ་ཞེས་སྨྲས་པར། དེད་དཔོན་ན་རེ་ ནོར་སྒྲུབ་པ་ཕོ་རྒྱུས་
ཡིན། ནོར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བདེ་བར་བསྡད་ན་དེ་རིང་སང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟད།
ནོར་མེད་ཀུན་གྱི་སོག་ལེ་ལྟར་རྩུབ་པ་ཡིན། ནོར་ཡོད་ཡུལ་བྱེས་ཀུན་དུ་ཐམས་སོ།
རྨོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་མཁས་པས་ཀྱང་ཕྱག་བྱེད། གད་པོ་ཡིན་ཡང་མོ་ཡིད་དུ་འོང་།
མ་ཉིང་ཡིན་ཀྱང་དཔའ་ཅོལ་ཅན་དུ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུ་བསྒྲུར། དབྱོལ

པོར་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མི་འབྱུང་། ནོར་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་སྲོག་ཡིན་ཞེས། སྲོག་ལས་ནོར་ལྷག་པའི་གདམས་མང་པོ་སྨྲས་ནས་མ་ཉན་པས། ཆུང་མ་ཡི་སྨུག་མཆི་མ་གཏོང་བཞིན་གནས་སོ། དེར་དེད་དཔོན་ནོར་ཆེན་གྱིས་ཆུང་མ་ནོར་ལྡན་མ་ཡང་འཁྲིད་དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཟིངས་ལ་ཞུགས་པས། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གཟིངས་དང་སྲོག་བཞིག་ནས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆུང་མ་ནོར་ལྡན་མ་ཤིང་དུམ་ལ་འཛུས་ཏེ་མ་ཤི་བར་ཀ་སེ་རུའི་གླིང་དུ་སླེབས། དེར་མགོན་མེད་མྱུ་ངན་གྱིས་གདུང་བར། ཁྱུང་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་སྐྱེས་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བཞིན་བཟང་ཟེར་བ་དང་ཕྲད་པས། མཛེས་མ་ཁྱོད་འཇིགས་མི་དགོས་ཀྱི་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པར་འཁྲིད། ནོར་ལྡན་མའི་རང་ལ་ཟླ་དུས་རྫོགས་པས་བུ་མཛེས་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས། དེར་ནོར་ལྡན་མ་དང་འདབ་ཆགས་བཞིན་བཟང་རོལ་པ་ལས་གཞོན་ནུ་མཛེས་པ་ཕ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་པདྨའི་བཞིན་ཞེས་བཏགས། དེ་ཚེར་ལོང་ནས་ཕ་འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་བཞིན་བཟང་དེ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་སོང་། བུ་འདབ་ཆགས་པདྨའི་བཞིན་ལ་ཕའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཐོབ། དེའི་ཚེ་མ་དེས་མི་མེད་པར་པདྨའི་བཞིན་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ནི་ཙོལ་ལྡན་མངའ་ཐང་ཐོབ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོ་བདག་གི་དེད་དཔོན་བུ་འདི་ལ་སྐལ་བ་གང་ཡང་མེད། ཁྱོད་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ལྷ་ར་ཏ་སེར་རྒྱལ་པོ་ལ་འགོད་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱིས་སྨྲས་པས། པདྨའི་བཞིན་གྱིས་བུ་ཕུ་བོ་ཕྲག་པ་ལ་འཁྱེར་ནས་ག་ཤོག་རླབས་བསྐྱོད་དེ་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་ར་ཏ་སེར་བབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ལ་དྲག་རྣོ་རྡོ་རྗེའི་སྡེར་མོ་རྒྱབ་ནས་གསད། སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་རང་གི་ཕུ་བོ་དེ་བཞག་རྒྱལ་སར་བསྐུར། །བློན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ལ་བསྐུར་སྟེ་མ་ཞུས་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཟློ་བོ་སྨྲས་པས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན

རང་ཡིན་ཤག་བྱས་དེ་གུས་པས་བསྐུར་རོ། སྐབས་ཤིག་གླང་མོ་སྦྲུམ་མ་ཞིག་ལ་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཕྱེད་ཐོན་ཕྱེད་མ་ཐོན་པར། རྒྱལ་པོས་བློན་འབངས་ལ་ཐབས་དྲིས་རྟེས་བྱས་པར། བུད་མེད་རང་གི་བཟའ་མི་མ་གཏོགས་གཞན་དྲིས་མ་ཐོག་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞིག་གི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ནས་ལག་པས་རེག་ན་གླང་པོ་ཆེའི་མངལ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཟེར། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སོགས་ཕོ་བྲང་ནི་འཁོར་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བརྗོད་ཅིང་ལག་པས་རེག་ཀྱང་མ་གྲོལ་བས། བ་གླང་རྫི་མོ་དག་པ་ཞིག་གིས་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ནས་ལག་པས་རེག་པས་གྲོལ་བར་གྱུར། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་སྟེ། རང་གི་བཙུན་མོ་སོགས་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མེད་ལ། བ་གླང་རྫི་མོ་དེ་དག་པར་ཤེས་ནས་མགུ་བས་དེའི་བུ་མོ་སོ་སྲུམ་བྷ་ཞེས་ལ་བཙུན་མོར་བླངས། དེ་ཡང་གཡོ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་དགོས་པ་ཆེར་སྐྱེས་སོ། གཉིད་ཀྱང་མི་ཁུགས་པར་གྱུར་པ་ནས། འདབ་ཆགས་པད་མོའི་བཞིན་ཕྲུ་བོ་ལ་བལྟ་རུ་འོང་པར་ཕན་ཚུན་འཛའ་བས་བསྙེན་བཀུར་བྱས། མི་མེད་པར་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད། ད་བདག་གི་མཛེས་མ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་མི་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱོལ། མཚན་དེ་བཞིན་བདག་གི་གནས་སུ་སྐྱོལ་ན་བློ་བདེ་ཞེས་བརྗོད་པས། ནུ་བོ་འདབ་ཆགས་ན་རེ། རྟོགས་པ་དང་བཅས་ཕྲག་དོག་གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་མེད། ཟས་ཀྱང་མི་ཞིམ་གཉིད་ཀྱང་མེད། མི་རྗེ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཕྱུག་པོ་ཞི་དུལ་དང་ལྡན་པ་གཅེས། བུད་མེད་ཇི་ལྟར་ལེགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་མི་སྲིད། མེ་ཏོག་ཙཾ་བ་ལ་འདམ་གྱི་མ་གོས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཕྲུ་བོ་གསུངས་ན་བདག་གི་དེ་བཞིན་བྱའོ་སྨྲས་ནས་འདབ་ཆགས་པདྨའི་བཞིན་གྱི་སོ་སྲུམ་བྷ་ཕྲག་པར་ཁྱེར་ཏེ། ཀ་སེ་རུ་པའི་གླིང་དུ་སྐྱོལ། མེ་ཏོག་གི་ཚལ་དང་རྣ་བར་སྤྲས་ནས་བཞག། མཚན་རེ་བཞིན་འདབ་ཆགས་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་

གྲོང་དུ་འོངས། ཉིན་རེ་བཞིན་མི་དོགས་ཀྱི་ཚུལ་དེར་སྐྱུལ། དེའི་ཚེ་ལྷ་ར་ཆ་སེར་སྨྲ་ན་བཞིས་པའི་གཞོན་ནུ་གཅིག་ཡོད་པར། ནགས་ནས་ཡམ་ཤིང་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་མི་འམ་ཅི་མོ་ཞིག་དང་འཕྲད། ཕན་ཚུན་འདོད་པས་མཐར་ནས་ཕྱུག་པ་ཞིག་དུ་རོལ། དེ་ནས་སྨྲ་ན་བ་ཕྱུག་པ་དེར་བཞག། རྗོ་ཆེན་པོས་ཕྱུག་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་པར་བྱས། དེའི་དུས་སུ་མི་འམ་ཅི་མོ་མཛེས་ལྡན་མར་བུ་ཞིག་སྐྱེས། བུའི་མིང་ལ་མྱུར་འགྲོ་ཞེས་བཏགས། སྐབས་ཤིག་ཕ་སྨྲ་ན་བས་བུ་མྱུར་འགྲོ་ལ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་མྱུར་འགྲོས་ཕ་ལ་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་ཡབ་ཁྱོད་མཛེས་མར་ཆགས་པས་ལན། ཕྱུག་སྒོང་དུ་ལོང་བ་བཞིན་དུ་སྡོད་དགོས་པ་རང་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་འདི་འདྲ་ཉོན་རེ་མོངས། ད་བདག་གིས་རྗོ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་བསལ་ནས་རང་ཡུལ་ལྷ་ར་ཆ་སེར་སྐྱུལ་གྱི། ཞེས་ཕྱུག་པའི་སྒོ་གསལ་ཞིང་མགྲོགས་པར་ཕྱིན་ཏོ། དེ་ནས་མཛེས་ལྡན་མ་སྒྲིབས་པས་ཕྱུག་སྒོང་ལ་བལྟ་ཞིང་སྙིང་མ་དགའ་སྟེ། ཀྱེ་མ་བདག་ལ་འཛའ་བ་བརྗེད་ནས་འབྲོད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ངན་དེ་གར་སོང་། བསམ་ཞིང་གནོད་པའི་སེམས་ཏེ་གྲོགས་མོ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་མང་བསྐུར་ཏེ་བུ་ལ་སྤྲོད་ཅིག་བྱས། དེ་ནས་གྲོགས་མོས་བུ་མྱུར་འགྲོ་ལ་རྒྱུད་མང་སྤྲད། རྒྱུད་དང་པོ་འདི་ལ་རིག་ནགགས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མ་རིག་ཞིག་ཞེས་སོང་། དེ་ནས་ཕ་བུ་གཉིས་རང་ཡུལ་ལྷ་ར་ཆ་སེར་སླེབས། བུ་མྱུར་འགྲོས་རྒྱུད་མང་བསྒྲེངས་པས་ཀུན་མགུ་ནས་བསྟེན་བསྐུར་དང་མཆོད་པ་བྱེད། ནམ་ཞིག་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མྱུར་འགྲོ་ལ། རྒྱུད་མང་བསྒྱུར་དུ་འགྲོ་རོགས་ཞུས་ཏེ་གཟིངས་ལ་ཞུགས། རྒྱུད་མང་ཤིན་ཏུ་སྙན་པས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་རླབས་མེད་པ་བཞིན་ཕྱིན་པ་མ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ། སྐབས་ཤིག་རྒྱུད་མང་པོ་ལ་རེག་པས་དེ་མ་ཐག་གཟིངས་ཆག་ནས་ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་བརླག་པར་གྱུར། མྱུར་འགྲོ་ནི་ལས་དབང་གིས་ཤིང་དུམ་ཞིག་ལ་འཇུས

རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཀ་སེ་རུའི་གླིང་དུ་སླེབས། མི་དོག་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ཞུགས་པས་
སོ་སུམ་བྲ་དྲི་སར་ཞེས་པའི་མི་དོག་གི་འཕྲེང་བ་རྒྱུད་ཅིང་ཡོད་པ་མཐོང་བས་ཕན་
ཚུན་ཞིབ་ཏུ་འཛའ་བས་ཉིན་བར་དེ་དང་འགྲོགས། མཚན་མོ་འདབ་ཆགས་པདྨའི་
བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་གམ་དུ་སླུལ། དེ་ལྟར་སོ་སུམ་བྲ་གཡོན་མའི་སྤྱོད་པར་གྱུར།
དེ་ནས་ཁྱུར་འགྲོས་བདག་ཀྱང་ལྷར་ཙ་སེར་སློལ་ཞེས་སྨྲས་དེ། འདབ་ཆགས་དེས་
འོ་ན་ཁྱོད་རང་མིག་བཙུམས་ཤིག་བྱས་ནས་འཕུར་བས། ཁྱུར་འགྲོས་མིག་ཕྱེ་བས་
རྒྱ་མཚོའི་རླངས་པས་མིག་གཉིས་ཕྲལ་དུ་ལོང་བར་གྱུར། ཕོ་བྲང་ཉེ་འཁོར་གྱི་
སྐྱེད་ཚལ་དུ་བཞག་པས། འཛེགས་ཤིང་སྐྲག་པར་གྱུར་པས་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ཁྲེགས་
ཤིག་ཏུ་སྨྲས་ནས་བཞག། དེར་རྒྱལ་པོས་ཉིན་གཅིག་སོ་སུམ་བྲ་བདང་བར་མི་དོག
སྐྱེད་ཚལ་དུ་བརྩེ་བར་འཁྲིད་ཕྱིན། ཁྱུར་འགྲོ་ལོང་བས་སོ་སུམ་བྲའི་མི་དོག་དྲི་
སར་གྱི་དྲི་ཚོར་བས་སྨྲས་པ་བཙུན་དེ་གླུ་བླངས། སོ་སུམ་བྲའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་
བྱང་བས་སྐད་སྙན་པ་རྒྱུད་མང་དུ་འཁྲོལ་བའི་ཚེ། རྒྱལ་པོས་དེའི་བསྟོད་བསྔགས་
ཀྱི་གླུ་སྙན་པ་ཐོས་ནས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་བཅལ་བའི་ འཁྲི་ཤིང་ནང་དུ་ལོང་ བ་ དེ་
མཐོང་བས་རྒྱལ་པོ་རིགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་དྲིས་པ། སོ་སུཾ་བྲ་ཞེས་པ་དེའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ་བྱས་པས་ལོང་བས་སྨྲས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཤེས། དེའི་རྐུ་ནི་
ཐིན་དཀར་དམར་ལྟ་བུ་ཡོད། བརྒྱ་ནང་ན་རི་མོ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་བྲིས་པ་ལྟ་
བུ་ཡོད། ནུ་མའི་དཀྱིལ་ན་ནོར་བུ་དགའ་འཁྱིལ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་ཡོད། ཅེས་སྨྲས་
པས། རྒྱལ་པོ་ནི་ ཤིན་ཏུ་ཁྲེལ་ཏེ། དེ་ལ་མ་དགའ་བའི་མི་དོག་རྙིང་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་
ཏོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་འཁྲུགས་པས་སོ་སུཾ་བྲ་དང་ ཁྱུར་འགྲོས་ལོང་བ་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་བོང་བུར་སྒྲོན་ཏེ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནགས་གསེབ་ཏུ་བཏོན་ནོ། དེའི་ཚེ་ནགས་
གསེབ་ཏུ་ཆོས་ཀུན་བྱུང་ནས་སོ་སུཾ་བྲ་ནོར་དང་བཅས་ཟག་པས་འཁྲིད། ཟག་འདེད་

པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་དང་ནོར་བས་ཡོང་བ་གསད། དེར་ཆོས་ཀུན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སྨུ་བྲ་ཞག་གཅིག་འགྲོགས་ནོར་དང་གྱུན་གོས་ཁྱེར་དེ་རྒྱ་བཀོལ། སོ་སྲུན་བྲ་ནགས་དང་རྒྱ་སྐྱུང་འགྲམ་དུ་གོས་དང་བྲལ་ཞིང་། ཉུ་མས་མཆི་མ་ཕྱིས་ཅིང་གནས་པའི་ཚེ། ལྷ་ཞིག་གི་ཁ་ན་ཤ་ཁྱེར་བྱུང་རྒྱའི་གདིང་ནས་ཉ་ཞིག་འཕར་བ། ཉ་འཛིན་དུ་ཕྱིན་པས་ཉ་རྒྱ་གཏིང་དུ་ནུབ། ཁའི་ཤ་བཞག་པ་དེ་བྱ་ཞིག་གིས་འཁྱེར། ལྷ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་ཐོམ་ཐོམ་ལུས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་རྣམས་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་མི་མཐོང་ཞིང་། གཞན་སྐྱོན་མཐོང་ན་རང་ཉིད་འཆི་ཁར་ཡིན་ཀྱང་དགོད་ཤོར་བ་ཡིན་པས། སོ་སྲུམ་བྲས་དེ་མཐོང་ནས་འཇུམ་ཞིང་དགོད་ཤོར། དེ་ལ་ལྷ་སྐྱེངས་ཤིང་ཁྲེལ་པ། ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གད་མོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལ་དགོད་པ། མི་བདག་བདང་ནས་ཡོང་བར་ཕྱིན། ཡོང་བ་བདང་ནས་ཆོས་ཀུན་བརྟེན། གསུམ་ཆར་ཉམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། གཉིས་ཉམས་ང་ལ་འཇུམ་ཞིང་དགོད། ཅེས་ཟེར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ངས་ཕན་པ་སྒྲུབ་པོ་ཟེར་དེ་སོང་ངོ་། དེར་ལྷ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་ནས་མི་རྣམས་ལ་སོ་སྲུམ་བྲ་ནི་ནགས་གསེབ་རྒྱ་འགྲམ་ན་དགའ་ཐུབ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས། རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་གསན་ནས་གོས་གྱུན་བསྐུར་དེ་ཕོ་བྲང་དུ་བླངས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དེའི་དུས་ཀྱི་སོ་སྲུམ་བྲ་དེ་ནི་ད་ལྟའི་དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤ་ལ་མདོག་འདི་ཡིན་ནོ། དེའི་དུས་ཀྱི་སྲུར་འགྲོ་ཡོང་བ་དེ་ད་ལྟའི་དགེ་སློང་འཆར་ཀ་འདི་ཡིན་ནོ་སྟོན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་གཉིས་ཀས་དགེ་སློང་གི་བདུལ་ཞུགས་ཐོབ་ལ། དེའི་དུས་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ད་ལྟ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་ལྟུང་བ་ཚང་སྐད་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུ་མངས་གྲུས་ཀྱི་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྐོར་དེ། མཛད་བསྒྱུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལྷ་ལས་

བབས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་ཀླུན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་ རང་ཉིད་གོ་བདེར་ བྱས་པ་ སྟེ་བཅོ་ལྔ་པའོ།

XVI.

ཡལ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ།

བྲག་ངེས་པར་འཕངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

རྒྱུད་སྟོབས་པོ་ཆེ་འདུས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ཤ་ཞེས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་པས། ཀ་ཤའི་རྒྱུད་རྣམས་དགའ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འབྱོན་གོང་དུ་ ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྔོན་ཙམ་ནས་ཕེབས་ ལམ་བདེ་བར་བཅོས་ཏེ། ཕེབས་ལམ་རྡོ་ཆེར་མ་དང་། རྩ་དང་གསེག་མ་དང་། རྡུལ་རྣམས་བསལ་ནས་ཙན་དན་གྱི་ཆུས་ལེགས་པར་བྲན་ཏེ། ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་དབུས་བྲག་རྡོ་ཆེན་པོ་གཏིང་དུ་བྱིངས་བ་ཞིག། ཐོ་བ་དང་ དོག་རྩེ་དང་ ཤིང་དང་། ཐག་པ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གསེལ་ཡང་། ཟླ་བ་གཅིག་ལ་བྲག་དེའི་སྟོང་ཕྲག་གི་ཆ་ཡང་ཟད་པར་མ་གྱུར། རྒྱུད་རྣམས་ཐང་ཆད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེར་ཕེབས། ཅི་ཡིན་དྲི་བ་མཛད་པར་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེད་རྣམས་ འབྲས་ བུ་ མེད་པའི་གདུང་ བ་དྲག་པོ་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་ འབད་རྩོལ་འདི་འདྲ་བརྩོམས་པ། བརྩོམས་ནས་ མཐར་ མ་ཕྱིན་ན་བྱ་བ་ གདུགས་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཉེར་མཁོ་མེད་པས་ལས་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཞེས་ གསུངས་ཏེ། བྲག་དེ་ཞབས་མཐེབ་ཀྱིས་ཕྱུངས། ཕྱག་གཡོན་གྱིས་བཞེས་ནས་ཕྱག་གཡས་སུ་བཞག། ཞལ་གྱིས་ཕུ་བཏབས་པས་བྲག་དེ་རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་འཐོར། དེའི་ཚེ་རླུང་ཆེན་པོ་ལངས་པའི་སྒྲ་འུར་སྒྲས་འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་པ་བྱུང་། སྒྲ་དེར་ འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཉིད།

འདི་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་བྱེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཁོ་ན་ཡོད། ཅེས་པའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་སོ། དེ་ནས་སླར་ཡང་བྲག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འཐོར་བ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྡུས་ནས་བྲག་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལྟ་བུར་མཛད་དེ། དེའི་ཁར་ཞུགས། གྱུད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་པས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པའི་ནུས་པ་འདི་འདྲ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་མེད། འདི་འདྲའི་མཐུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་ནི་སུས་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་ཤིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ། མིག་མི་འཛུམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟ་ཞིང་གནས་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་ འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཀྱང་ བདེ་བར་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་སྟོབས་མི་མཉམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་བགྲང་བར་ནུས་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐུ་ནི་བགྲང་བར་མི་ནུས་སོ། རིའི་རྒྱལ་པོ་སྲང་ལ་བཏེག་ན་བགྲང་བར་ནུས་ཀྱི། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིད་དང་མི་མཉམ་མོ་གསུངས་ཏེ། སླར་ཡང་བྲག་དེ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས་ལྷའི་ཡུལ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཕངས་སོ། དེར་གྱུད་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུན་བཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་དོན་གྱི་རང་རང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་བྲག་འཕངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ། ཀླུན་སྐོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཁལ་འདབ་བཅུ་བདུན་པ་བྱམས་པ་ལྷུང་བསྟན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས

XVII.

ཡལ་འདབ་བཅུ་བདུན་པ།

བྲུམས་པ་ལྗུང་བསྟན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འཁོར་བཅས་གནྡྷ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་ཟམ་པར་ཕེབས་ཏེ། ཆུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བཞུགས་ནས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གསུངས་པ། ཆུ་བོ་འདིར་སྔོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་མཛེས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཁྱེད་རྣམས་ལྟ་ནངས་བསྟན་གྱི་གསུངས་པས། ཀུན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཕྱག་ས་ལ་རེག་པ་མཛད་པས་ཀླུའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་བླངས་ནས་བསྟན་པས། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་མིག་མི་འཛུམ། ལུས་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཞིང་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནི་སྔོན་ལྷའི་བུ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་འཕོས་པ། བགྱི་བྱིན་གྱི་བཀས་མིའི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བྱར་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ས་སྟེང་སྐྱོངས་ཤིང་བགྱི་བྱིན་ལས་རིག་པ་བསླབས། དེར་བགྱི་བྱིན་གྱིས་བི་ཤྭ་ཀརྨ་བཟོ་བོར་བསྐོས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ཉིད་བཞེངས་ཏེ། རྟེན་སྐལ་དུ་ཕྱིན། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་མི་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་ཏེ་སོ་ནམ་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པས་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་ཟད། འབངས་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་རྣམས་ཀྱང་ཆད། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་འཁྲུགས་ཏེ་རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་འདི་ཆུ་ལ་འཕངས། ད་ལྟ་ས་འོག་ཀླུའི་ཡུལ་ན་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་འབར་ཞིང་བཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྔོན་ཡུལ་དབུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་ཞེས་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱིས་བཀུར་བ་ཞེས་པ་བྱུང་། གཉིས་པོ་འབྱོར་པ་འགྲན་པའི་ཆགས་སྡང་གིས་འཁོན་སེམས་དང་བཅས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། དེ་ནས་ནོར་

གྲིས་བཀུར་བས་དམག་དྲངས་གཉའི་འགྲམ་དམག་གིས་གང་བར་བྱས། དེར་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ལ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མཐོང་ནས་ནོར་གྱིས་བཀུར་བའི་བསམ་པར། ཀྱེ་མ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་འདི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་འདིའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོངས་ན་འདུག་སྙམ་སྟེ་འཁོན་སེམས་ཞེ། དེར་ནོར་ལྷའི་བུས་ཕ་རོལ་དང་བསྡུམ་བྱས་ཕན་ཚུན་འཛིང་བར་གྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པའི་མཇུག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་རྒྱལ་པོ་ཏུང་དང་། ནོར་གྱིས་བཀུར་བ་བྱམས་པར་སངས་རྒྱས་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། ཇི་ལྟ་ནམ་འོངས་པ་སྐྱེ་གུ་རྣམས་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་དུང་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པ། ཡང་ཚེ་དང་སྟོབས་དང་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་སྡོང་འདི་རང་གི་བློན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་ཀཱར་ཞེས་སུ་གྱུར་པ་ཚངས་རབས་ལ་སྦྱིན། དེས་མཆོད་སྡོང་དུམ་བུར་བྱས་ནས་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ལ་བགོས་ཤིང་སྐྱེ་གུ་རྣམས་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བ་བྱས་ཤིང་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པར་གྱུར། རྒྱལ་པོ་དུང་མཆོད་སྡོང་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པར་གྱུར་པ་ལ་ཐུགས་འབྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བྱམས་པར་མོས་གུས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་འཁོར་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། འདི་འཁོན་སེམས་སྤངས་ནས། དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་སྨིན་པའི་ཆོས་བསྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས། སྐྲན་སྨོངས་བྲིས་བ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ།།

XVIII.

ཡལ་འདབ་བཅོ་བརྒྱད་པ།

མི་ཕྱོང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཡང་སེམས་རབ་ཏུ་ དང་ བ་དྲི་མེད་པས་སྦྱིན་པ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། འབྱོར་པ་དང་རང་དབང་ལྡན་པས་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷུན་པོ་དང་། གསེར་རི་དང་། ཆུ་བོ་རི་ཁ་ན་དང་། བདུད་རྩིའི་གཏེར་སྦྱིན་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཡང་། ཕན་ཡོན་སྔ་མ་དེ་དང་ཆར་མི་འདྲ་སྟེ། སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉན་ཡོད་ རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་དུས། འཁོར་ གྱི་ནང་ནས་ འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བའི་ནགས་མཐར་ལྡོངས་གྱུ་ཞིང་ག་ཤེགས་པས། བུད་མེད་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ངན་འགྲོར་ འགྲོ་ལ་ ཉེ་ བ་ ཞིག་གིས་ ཟས་སློང་བས་ འབྲས་ཁུ་ཞིག་འཁྱེར་བའི་ཚེ་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་མཐོང་བས། ཡིད་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་འོད་སྲུང་ལ་འབྲས་ཁུ་དེ་འབུལ་བར་འདོད་ཀྱང་། འབུལ་བའི་སྣོད་མ་འཁྱེར་བས་ཅི་དྲག་ཡོད་པའི་ཚེ། དེའི་དད་པ་ལ་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་འོད་སྲུང་གིས་དགོངས་ཏེ་སྣོད་ཐེམས་ཕྱག་བརྐྱངས་ནས་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་པས། མོ་སེམས་ དང་ བ་ དྲག་པོས་འབྲས་ཁུ་ཕུལ་བའི་ཚེ། ལྷུང་བཟེད་དུ་སྦྲང་མ་ཞིག་ཤོར་བ་མཇུག་མོས་བཏོན་པས། མཛེ་མོའི་ལག་པ་མ་དག་པས་འཛུབ་མོ་ཆད་ནས་ལྷུང་བཟེད་དུ་བྲུམ། དེ་འོག་མཛེ་མོ་ཤི་སྟེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ བརྒྱ་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་དགེ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གུས་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་སྣོད་བཟང་པོ་བདུད་རྩིས་བཀང་སྟེ་འོད་སྲུང་ལ་ཕུལ་བས། ཐུགས་དགའ་བ་མེད་ཅིང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་དུ་བསྡུས། རྣམ་པ་རྣམས་ནི་མཐུ་དམན་པ་དང་ལྡན་རྣམས་ལ་མཉེས་ཤིང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་

ཁངས་དྲིགས་ལ་ཐུགས་མ་གུ་བ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ནས་མཛེ་མོ་དགའ་ལྡན་ལྷའི་ནང་
ན་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་སྟོན
བསམ་གྱི་མི་ཁྲུབ་པ་བྱས་པས། ཀུན་དགའ་བོས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་
འདི་ ལྷ་ བུ་ དང་ ལྡན་པ་སྔོན་བསོད་ནམས་ཅི་བསགས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞུས་པས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་གི་བུ་དབྱུག་པོ་མོའི་
གཡོག་བྱེད་པ་ཅིག། ཞིང་ལས་བྱེད་ཅིང་ལྟོགས་ཤིང་རིད་ངལ་བར་གྱུར་ཆོ། ཡུན་
རིང་ཞིག་ནས་དེའི་མ་ཡིས་སྣུམ་དང་ཚྭ་མེད་པའི་ཟན་ཆང་ཞིག་འཁྱེར་འོང་བ། བུ
དེས་ལག་པ་བཀྲུས་ནས་ཟ་རུ་སོང་བའི་ཚེ། རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་འབྱོན་པ་མཐོང་
བས་དད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། རང་ཉིད་ལྟོགས་ཤིང་ངལ་ཀྱང་ཟན་ཆང་དེ་རང་སངས་
རྒྱས་ ལ་ ཕུལ་ བའི་ བདེན་ འབྲས་ ཀྱིས་ ད་ལྟ་རྒྱལ་པོ་གསལ་ རྒྱལ་འདིར་སྐྱེས་པ
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ཐེག་པ་ཙམ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེར་
ཐོབ་པ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་
འདས་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཞལ་ཟས་དང་འབྲུ་མར་བུམ་པ་བྱེ་བ་བཀང་ནས
མར་མེའི་འཕྲེང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕུལ། དེར་དབུལ་མོ་ཞིག་གིས་མར་མེ་ཆུང་ངུ་
ཞིག་ཕུལ་བ་མར་མེ་ཐམས་ཅད་སྣུམ་ཟད་ཀྱང་དབུལ་མོའི་མར་མེ་དེ་མཐོར་མ་སོང་
དམར་མ་སོང་། སེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་
ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། དེར་རྒྱལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕུལ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གུས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཁྱེད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་། བདག་གི་བསོད་ནམས་འདིའི་མཐུས། བདག་ཀྱང་
བླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་ལགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
བརྩེ་བས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་

པས། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཟླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་
རྙེད་པར་དཀའ། པདྨའི་སྐུད་པ་ལས་ཕྲ། རི་བོ་ལས་ཀྱང་བརླིང་། རྒྱ་མཚོ་བས་
ཀྱང་ཟབ། བདེ་སླག་ཏུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་བདག་གི་སྔོན་སྐྱེ་བ་གཞན་མང་
པོར་སྦྱིན་པ་མང་པོ་བཏང་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། དེ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་
དང་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། ངས་སྔོན་རྒྱལ་པོ་ལ
ནུར་སྐྱེས་དུས་གླིང་ བཞིའི་ བདག་པོ་བྱས་ཏེ་ཟས་ནོར་ འབྲུ་ གོས་སོགས་འདོད་
དགའི་སྦྱིན་པ་ཡུན་རིང་བཏང་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་སྨུག་ཏུ་སྐྱེས་དུས་སྦྱིན་
པའི་འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཏང་ཀྱང་མ་ཐོབ། གཉིས་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་བེ་ལ་མར་གླང་
པོ་བརྒྱད་སྦྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། རྒྱལ་པོའི་བུ་
གཟུགས་ངན་སྐྱ་ཤར་སྐྱེས་དུས་ དཔལ་ དང་ དཔུང་ དང་རང་གཟུགས་ལུས་སྲོག་
སོགས་གཏོང་ཞིང་། ལྷའི་ནོར་བུ་སྦྱིན་ནས་གླང་ཁྱིར་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་གསེར་གྱི་
མཆོད་སྟོང་ལྟར་སྤྲུབ། དཔལ་འབྱོར་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ཙམ་བྱུར་པས་སྦྱིན་པ་སོགས་
བྱས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། རྩེ་གསུམ་རྒྱལ་
པོར་སྐྱེས་དུས་བདག་གི་བདེན་མཐུས་ཆར་མེད་ལ་ཆར་ཕབས། སྨུ་གི་ནམས་
བཅོམ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་དུས་མཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་
བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། མི་ཐི་ལའི་རྒྱལ་
པོར་ སྦུ་ཁྱུད་ ཅེས་ པར་གྱུར་དུས་དཀའ་ཐུབ་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཐོབ་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ། ཁྱད་པར་སྔོན་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུ་ཕྲམ་
མཁན་བཞི་དང་། བུ་ལྟ་པ་གདོང་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མིང་མེ་ལོང་བཞིན་
ཞེས་བཏགས། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྦྱོང་པ་དྲི་མ་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཅན། ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས། མཐར་ཡབ་དགའ་བོ་གཤེགས་ཁར་སྐྲགས་དགོངས་བཏང་

ཞིང་བློན་པོ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་རྒྱལ་སྲིད་འདི་བྱ་རྫུབ་མོ་འདི་བཞིན་ལ་རིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་མི་ལོང་བཞིན་འདི་བཙུན་མོ་དང་། བློན་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པའི་འོས་ཡིན་པས། འདི་མིའི་དབང་པོར་བཀུར་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བ་མགོ་རིམས་སུ་གཤེགས་སོ། དེ་རྗེས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞེ་ས་དང་། དབྱུ་གྲུན་མི་གཡོ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ལྷམ་རིན་པ་དང་། གདེར་དྲུག་ཤེས་པ་སོགས་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བདེག་དུ་བཙུག་དེ། མི་ལོང་བཞིན་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་སར་ཞི། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྡིག་པ་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བ། བྲམ་ཟེ་དབྱུག་གུ་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་གིས། ཁྱིམ་བདག་ཞིག་ལས་རྨོས་གླང་གཡར་ནས་ཞིང་རྨོས་ནས་གླང་བདག་པོ་ཅན་དུ་སྐྱོད་དུ་ཕྱིན་པས། གླང་བདག་ལྟོ་ཟ་བ་དང་ཐུག་པས་གླང་སྐྱོར་བཞག་པ། སྒོ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་། བདག་པོས་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པས་དབྱུག་གུ་ཅན་གྱི་སར་ཕྱིན་ནས་ངའི་གླང་དགོས་ཞེས་འཁྲུག་ནས་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་པོ་མི་ལོང་བཞིན་གྱི་དྲུང་དུ་ཞུ་བདུག་ལ་ཕྱིན། ཆུའི་ཁ་ཞིག་ཏུ་ཤིང་བཟོ་བ་གཅིག་དང་འཕྲད་པས། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་ཆུ་འདི་གདིང་རིང་ཐུང་དྲིས་པར། ཤིང་བཟོ་བའི་སྟེའུ་ཆུར་བཙུག་སྟེ་གདིང་ཟབ་པོ་སྨྲར་སྟེའུ་ཆུར་ཤོར་ནས་གཉིས་པོ་འཁྲུགས་ཏེ་ཁྲིམས་ལ་བདུག་ཏུ་ཕྱིན། ཡང་ལམ་བར་དུ་མི་ཞིག་གིས་རྟ་རྒོད་མ་ཞིག་ཤོར་བ། ངའི་རྟ་འདི་བཀོར་མ་ཐུབ་པས་རྟ་འདི་ཁོག་དང་བྲུས་པས། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་རྟའི་མགོ་ལ་རྡོ་འཕངས་ཏེ་གསད་པས་གཉིས་ཀ་ཁྲིམས་ལ་བདུག་ཏུ་ཕྱིན། དེ་ནས་དེ་རྣམས་ངལ་ནས་ཆང་ཚོང་མ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་དུ་ཆང་ཉོས་ནས་བཏུང་བས། ཆང་ཚོང་མའི་ཁྱིམ་ཐུག་ན་ཁྱིའུ་ཞིག་སྨྱལ་བ་མ་ཤེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས

བསྐྱོད་པས་ཕྲུ་ཆུང་བསྒུབས་ནས་ཤི། གཉིས་ཀ་ཁྲིམས་ལ་བདུག་དུ་སོང་། དེ་ནས་ཐག་མཁན་ཞིག་གིས་ཁྲིམས་འགྲམ་དུ། དབྱུག་གུ་ཅན་རང་འོངས་ཀྱིས་རྡིག་པའི་སྟེང་དུ་འཛེགས་དེ་མཆོང་པས་ཁང་འགྲམ་ན་ཐགས་མཁན་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་ནས་ཐགས་མཁན་ཤི། ཆུང་མས་རྩོད་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བདུག་དུ་སོང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བདུགས་ཞེར་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ཀུན་ལ་བྱམས་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པས་སོ་སོར་ཉེས་པ་མེད་པ་རྟོད་པ་ཞི་བ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་ཞལ་སྔ་བཅད་པ་ནི། གླང་གི་བདག་པོས་གླང་སྐྱིབ་མིན་མ་བདེག་འདུག་པས། བདག་པོའི་མིག་ཕྱུང་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱི་གླང་སློར་བཅུག་པ་གོ་བར་མ་སྨྲས་པས་ལྕེ་ཆོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆུ་གཏིང་རིང་ཐང་ཁྲིམས་འདུག་པས་མིག་ཕྱུང་ཅིག། ཤིང་མཁན་གྱི་སྟེའུ་ཆུར་བོར་འདུག་པས་ལག་པ་ཆོད་ཅིག། ཏ་བདག་གིས་ཏ་ཁོག་ཞེས་སྨྲས་འདུག་པས་ལྕེ་ཆོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་རྡོ་འཕངས་འདུག་པས་ལག་པ་གཅིག་ཆོད་ཅིག། ཆང་ཚོང་མས་ཕྲུ་ཆུང་གོས་མང་པོས་གཡོག་འདུག་པས་ལག་པ་ཆོད་ཅིག། དབྱུག་གུ་ཅན་གྱིས་མ་བདེག་པར་བསྐྱོད་འདུག་པས་མིག་ཕྱུང་ཅིག། ཐགས་མཁན་གྱི་བུད་མེད་ལ་དབྱུག་གུ་ཅན་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབ་དུ་འཁྱེར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། གླང་བདག་ནི་བདག་གིས་གླང་མེད་པའི་ཁར་མིག་མེད་པ་མི་བཟོད་པས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞུས། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟེའུ་མེད་ཁར་ལག་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་མེད་ཞུས། ཏ་བདག་གིས་བདག་གིས་ཏ་མེད་ཁར་ལྕེ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་མེད་ཞུས། ཆང་ཚོང་མས་བདག་ལ་ཕྲུ་མེད་ཁར་ལག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་མེད་ཞུས། ཐགས་མཁན་མོས་བདག་ཁྱོ་མེད་ཁར་འདི་དང་ཁྱིམ་ཐབ་བྱེད་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀར་ཉེས་མེད་ཞུ། དེ་ལྟར་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉེས

པ་མ་བཟོད་པས། དབྱུག་གུ་ཅན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ཞུས་པས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་ཉེས་མེད་བདེ་བར་བཏང་ཞིང་ཀུན་ཁྲིལ་གྱིས་གནན་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས། ལོ་བཅུ་གཉིས་སྨུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ་ཟས་སྦྱིན་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྲོག་སྐྱབས། རྒྱལ་པོ་མི་ལོང་བཞིན་དེ་སྔོན་གཞོན་ནུ་སྐ་རགས་ཞེས་པར་གྱུར་དུས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུར་གསེར་གྱི། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་དེ་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་མོད། བྱང་ཆུབ་ནི་མ་ཐོབ། དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་མི་ལོང་བཞིན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ལ། སྦྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་འཁོར་གོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན། བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་སྦྱོངས་པའི་སྦྱིན་དང་བྲལ་ཞིང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོགས་སྨུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས། རློམ་སེམས་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཆོས་བསྐོར་དུ་གདམས་པ་སྟེ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་མི་ལོང་གདོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྲིས་པ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།།

XIX.

ཡལ་འདབ་བཅུ་དགུ་པ།

ཤ་རིའི་བུ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཡང་དགེ་བའི་གྲོགས་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས། དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཕན་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཕ་མ་དང་། སྤུན་ཟླ་དང་། གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་སོགས་སུམ་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་སུ་བཞུགས་ཚེ། ཀུན་དུ་རྒྱུ་པཿང་ནས་སྐྱེས་དང་ཉེ་རྒྱལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེར་ཉེ་རྒྱལ་ནི་ཤ་རིའི་བུ་ཞེས། བློ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། ཤ་རིའི་བུ་འདི་ཤེས་རབ་མཚུངས་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་སྔོན་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པར། འདི་སྔོན་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་སྲུར་པི་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས་ཚེ། རང་གི་མིང་པོ་སྟུར་པྣ་པ་ཞེས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར། སྲུར་པི་ཀ་ཁྲིམ་བདག་དང་བཅས་པས་བསྙེན་བཀུར་རབ་ཏུ་ཞུས་ཤིང་གུས་པས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཆོས་གོས་འཚམ་པའི་ཚེ། གྲི་རྣོན་པོས་གཏུབ་པ་དང་། ཁབ་རྣོན་པོས་ཟབ་ཅིང་སྐྱུད་པ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མགུ་སྟེ། སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས། མ་འོངས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་དང་ཤེས་ རབ་རྣོབ་ གྱི་འདི་ ལྟ་ བུར་ གྱུར་ ཅིག། ཟབ་པ་ཁབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག། །ཐལ་ཕྱོགས་མེད་པ་སྐྱུད་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཏབ་པས། ཤ་རིའི་བུའི་བློ་དང་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གསུངས། ཡང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། འོ་ན་ཤ་རིའི་བུ་འདི་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འབྲིང་པོ་ཙམ་ལ་རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་གར་མཁན་གྱི་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་སྔོན་རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དུས་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་འདོད་ཁོ་ན་བསམ་པར། རང་གི་ཡབ་ཀྱིས་སྨས་པ། དད་པས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པས་ག་ལ་གནོད། གཞོན་ནུ་དཔལ་འབྱོར་འདི་ཙམ་བཞག་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འོས་པ་མིན། ཅེས། བྱམས་པའི་ཚིག་གིས་ལྡོག་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད། ནམ་ཞིག་གྲོང་ཆེན་ལ་ཞོར་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར། མི་དབུལ་པོ་གོད་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་སྨས་པ། ད་ལྟ་བུ

སྐལ་མེད་ནོར་ལྡན་གཉེན་གྱི་འཆིངས་པས་བསྡམས་ན་ཆོས་བྱེད་དབང་མེད། ཁྱོད་ལ་འཆིངས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཅིས་མི་བྱེད་གསུངས་པར། རྒྱལ་པོ། བདག་ནི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་མཁོ་ནོར་རྫས་གང་ཡང་མེད། ཞུས་པས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་གོད་པོར་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་སྦྱིན་ཏེ་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་འཁྲིད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བཅུག། རིང་མིན་གོད་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་ནས་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྟོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་དད་ནས། ཀྱེ་མ་རིགས་དང་སྐྱོབས་འགྱུར་མགོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་པ་མེད་ཅིང་། རིགས་དམན་དབུལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་སྐལ་མེད་ན། བདག་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་བར་པ་དམན་པའི་རིགས་ལ། འཁོར་པ་ཉེ་མཁོ་ཙམ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་རང་སངས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་ད་ལྟ་ཤ་རིའི་བུ་འཁོར་པ་བར་མ་གར་མཁན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཤ་རིའི་བུ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་དུས་མ་འོངས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སློབ་མའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་པའོ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཆོས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཤ་རིའི་བུའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ།།

XX.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་པ།

གྲོ་ཞིན་བྱེ་བ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ནོར་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཕྱུག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པར། དེའི་བཙུན་མོ་རྒྱལ་སྡེ་ཞེས་པར་བུ་མིག་པདྨ་འདྲ་བ། ནོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ནོ་རྒྱན་རང་རྟགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐར་མ་གྲོ་བཞིན་ཉིན་སྐྱེས་པ། མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེས་པ་ཞིག་སྟེ། ནོ་རྒྱན་རེ་རེ་ལ་གསེར་སྲང་བྱེ་བ་རེའི་ཀྱང་མི་དོ་བ་འདུག་ཅེས། མིང་ཡང་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ནོ་བ་བྱེ་བ་རི་ཞེས་བཏགས། དེ་གཞོན་ནུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཆེར་ལོང་དུས། མ་ལ་ཚོག་ཚུབ་སླས་པས་རྒྱན་བྱས། ཕའི་བཀག་ཀྱང་མཉན་པར་རྒྱ་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བར་ཆས། མའི་མཆི་མ་བཏང་བས། ང་འགྲོ་ཁར་ངུ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ངན་པ་མ་འདི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས། ཚོག་ཚུབ་སླས་ཏེ། དོན་མཐུན་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ལེན་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་བྱེ་མའི་གླིང་དུ་བསྡད་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་རྣམ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། རི་རབ་ལྷུན་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ནི་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ལ་བལྟ་བས་ཡངས་ནས་གཉིད་མ་ཁྲིགས། སྔ་དྲོ་གཉིད་ལ་ཤོར། །ཚོང་པ་གཞན་རྣམས་གཉིད་སད་དེ། དེད་དཔོན་གྲོན་གྲབ་པར་བསམ་ནས་མགྱོགས་པར་ཕྱིན། དེ་ནས་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཉི་མས་དྲོས་པས

མཉམ་སད། དོན་མཐུན་ཉམས་སྐྱེགས་པས་བྱེ་མའི་ལམ་རླུང་གིས་བསྒུབས་པས་ལམ་མ་རྙེད། ལས་དབང་གིས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སོང་སོང་བས་ངལ་ཞིང་དུབ་པ་དང་ཡིད་གདུང་བས་བསམ་པ། ནོར་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚིག་ཤེས་མེད་པར་ནོར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་འདི་རང་གི་རང་ལ་སྐྱད་པ་དང་། གུད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདི་དག་གིས་བྱས་སོ། མི་ཐམས་ཅད་ནོར་སྒྲུབ་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་བློ་སྨོངས་པ་ཉམས་གསེར་གྱི་རི་ཐོབ་ཀྱང་ནམ་ཤི་བར་ཚིག་ཤེས་དང་ཚིམ་པ་མེད། ས་གཞི་འོག་འདི་ནི་འབར་བའི་མེས་བསྲེག་པའི་དམྱལ་བ་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་ཡིན་ལ། ས་གཞི་འདི་ཉི་མས་ཚིག་པས་བདག་ནི་རབ་ཏུ་སྐོམ་ཞིང་རི་དྭགས་ལོང་བ་བཞིན་ཅི་བྱ་གར་འགྲོ་སྙམ་སྟེ་དལ་བྱས་སོང་བ་ལས། ལྕགས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་མཐོང་བའི་སྒོ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས། སྐྱེས་བུ་མིག་དམར་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ཆུ་དྲིས་པར་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བར་ནང་དུ་ཁུགས་པས་ཡི་དྭགས་མང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་རུས་པ་ཆུ་གྲུས་ཀྱིས་བར་སྐམས་ཤིང་། ཤིང་བསྲེགས་པའི་དུམ་བུ་ལྟ་བུ་ཉམས་ཀྱིས་འཛུམ་ནས། དེ་རིང་ཆུའི་མིང་ཐོས་པས་ངེད་ལ་ཆུ་སྩངས་ཟེར་བར། ཁྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རང་གི་སྐོམ་པ་ཡང་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྙིང་རྗེས་ཅི་དྲག་ཏུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་ལ་དྲིས་པས། ཁྱེད་ཉམས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་ཞིང་ཐར་བ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ལས་ཅི་བྱས་པ་ལས་བྱུང་དྲིས་པས། བདག་ཉམས་ཐར་མེད་རང་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྔོན་རང་གིས་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་སྐྱོད་ཅིང་། སྐྱུར་པ་བདབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་མ་སྦྱིན་ནོར་འཕྲོགས་པ་དང་། གནོད་སེམས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་འབགས་པ་སོགས་ལས་ངན་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དྲག་པའི་

སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་ལགས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྭགས་མང་པོ་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོ་སྐྱེས་སོ། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལས་ཐོན་ནས། ནགས་ཀྱི་ཚལ་གྲིབ་བསིལ་ལྡན་པ་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ལམ་རིང་བ་དང་། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ལོང་བ་བཞིན་འོད་བྱེད་ཀྱི་རི་ལ་ལྷུངས་པས། ཉི་མ་ནུབ་པའི་མཚམས་སུ་ལྗོན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལྷའི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་མདུན་དུ་མཐོང་། དེར་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ཤར་བའི་མཚམས་སུ་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་བྱུང་ནས་སྐྱེས་བུ་མཛེས་པ་ཞིག་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོས་མཉེས་པར་བྱས། ཐོ་རངས་སྐྱ་འོད་ཤར་བ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཡལ་ནས། སྐྱེས་བུ་མཛེས་པ་དེ་མདོག་དང་སྟོབས་ཉམས་ཤིང་ས་ལ་བྱུབ་པས། ཀྱིབ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཁྱི་མང་པོ་རུབ་སྟེ་ཁ་དང་མགྲིན་པ་ནས་བཟུང་ཤ་རྣམས་ཟོས་པས་མི་དེ་སྐད་ངན་འདོན་ཞིང་ཤ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ཟད་ཟད་ཟ་བར་བྱེད་དོ། ཡང་ཉིན་མོ་འདས་མཚན་གྱི་ཆ་ཟིན་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་མོ་བཞི་དང་མཛེས་ལྡན་སྐྱེས་བུ་དེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱུང་སྟེ་ནུབ་མོ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་ནོ། དེ་ལྟ་་ཉིན་སྡུག་མཚན་བདེ་བ་ལ་ཡ་མཚན་ཏེ་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ནས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་དྲིས་པར། དེས་སྨྲས་པ། གྲོགས་པོ་ཁྱེད་ནི་ངས་ངོ་ཤེས། ང་ཡང་ནོར་ལས་བྱུང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡིན། བདག་ཕྱུགས་སྐྱོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྟག་ཏུ་ཕྱུགས་ཀྱི་ཤ་བཙོངས་ནས་ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པ་ལ། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕེབས་པས། །བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཁྱོད་ལས་ངན་འདི་འདྲ་བསགས་ན་སླར་ཁྱོད་རང་གི་ཐོག་ཏུ

འབབས་པས་སྡིག་པ་མ་གསོག། ཅེས་གསུངས་པར། བདག་གིས་མ་ཉན་པར་སླར་ཡང་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཉིན་མོ་སྡིག་པ་ལ་ཅེས་ཀྱང་མི་འཛེམས་ན། མཚན་མོ་དམ་ཚིག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར། བདག་གིས་ནུབ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྲུངས་ཤིང་བླངས། ཉིན་མོ་སྡིག་པ་སྤྱད་པས་ད་ལྟ་མཚན་མོ་བདེ་ཞིང་། ཉིན་མོ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱེས། ད་ཁྱོད་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདག་གི་བུ་ལ་རང་རེའི་ཁང་པའི་ཟུར་མཐའ་ན་གསེར་གྱི་སྣོད་སྦས་ནས་ཡོད། དེ་ཕྱུང་ལ་སྡིག་པ་སྦྱོང་བ་དང་། འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ། ཕའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ཞུས་ཤིག་གསུངས་དང་ཟེར་བར། དེ་བཞིན་བྱའོ་གསུངས་ནས་བྱོན། དེ་ནས་ཡང་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨའི་ཁྲི་མཛེས་ཤིང་དགའ་ཚལ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས་བུ་གཅིག་དང་ལྷ་མོ་ཞིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕྱུག་པར། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་མཆོད་ཅིང་། ཉིན་མོ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་ལ། མཚན་མོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་མོ་སོགས་གར་སོང་མེད་པར་སྐྱེས་བུ་དེའི་ལུས་དུག་སྦྲུལ་འཇིགས་པ་ཞིག་གིས་ལན་བདུན་བཀྲིས་ཤིང་བཅིངས་ཏེ་ཀླད་པ་ནས་བཟུང་ཟ་བར་བྱེར་ཅིང་། ཡང་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་མོ་དང་བཅས་པ་སྔར་བཞིན་བྱུང་། མི་དེ་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ཉིན་མོ་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྤྱོད། ཡང་ས་མཉམ་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་མོ་དང་བཅས་གར་སོང་མེད། སྦྲུལ་དེ་བྱུང་ནས་མི་དེ་བསྡམས་ཤིང་སྤྱི་བོ་ནས་བཟུང་ཤ་ཁྲག་ཐམས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཟད་དུ་ཟ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་མྱོང་བར། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་ལས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྨྲས་པས། དེ་ན་རེ་བདག་ནོར་ལས་བྱུང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡིན། བདག་གིས་གཞན་གྱིས་ཚུང་

མ་ཀུན་པས་ཆད་པ་ཕོག་ཅིང་། ད་དུང་མ་ཉན་པས། འཕགས་པ་ཀཏྱཱ་ཡ་ནས་བདག་ལ་སྙིང་རྗེས་ཁྱོད་འདིར་སྡད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལས་ལྡི་བ་འདི་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་ད་དུང་མ་ཉན་པར་སླར་ཡང་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཅི་སྟེ་ནུབ་མོ་ལས་ངན་འདི་མི་སྤྱོང་ཀྱང་། ཉིན་ཕྱེ་མ་ལེབ་མར་མེ་ལ་འབབས་པ་དང་། ཁྱི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་འདི་སྤྱོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་སླར་ཉིན་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ཤིང་བསྲུངས་པས། ད་ལྟ་ཉིན་མོ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་ཞིང་། མཚན་མོ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་ལགས། ད་ཁྱེད་ནོར་ལས་བྱུང་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས་བདག་གི་བུ་ལ་འདི་སྐད་གསུངས། རང་རེའི་མེའི་གནས་ན་གསེར་སྦྲས་དེ་བཞག་ཡོད། དེ་ཕྱུང་ལ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་མཆོད་ནས་བསྔོ་བ་ཞུས་ཤོག་གསུངས་དང་ཟེར་བར། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བྱོན་པས། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞིག་ན་ནོར་བུའི་རྒྱན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པར་ལྷ་མོ་མཛེས་སྡུག་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་ལྷའི་ཞལ་ཟས་དང་བདུད་རྩིའི་བཏུང་བ་དྲངས་པ་བཞེས་པའི་ཚེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ཁྲི་ཀང་བཞི་ལ་ཡི་དྭགས་བཞི་བདགས་ནས་ཉམ་ཐག་ཅིང་བལྟ་མི་བཟོད་པ་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་སྣང་ཟེར་བའི་བརྡ་བྱས་ཤིང་ལྟོགས་སྐོམ་མི་བཟོད་འདུག་པར། ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེ་བའི་ཟན་ཆང་རེ་བྱིན་པས། གཅིག་ལ་ཕུབ་མར་སོང་། གཅིག་ལ་ལྕུགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ། གཅིག་ལ་རང་གི་ཤ། གཅིག་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སོང་། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་མི་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ལ། ལྷ་མོ་དེས་སྨྲས་པ། བདག་གི་སྔོན་ནས་འདི་དག་ལ་ཟས་མ་སྟེར་ཞིག་ཞུས་པས། དེ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཟས་བྱིན་པས་ལན་ཟེར་བར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། ལྷ་མོ་ན་རེ་བདག་སྔོན་ནོར་ལས་བྱུང་བའི་གྲོང་དུ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཆུང་མ་རབ་དགའ་ཞེས་པར་ཡོད་དུས། སྐྱེས་སྐར་མཆོད་པའི་དུས

སྤྱིར་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ཟས་ཞིམ་པོ་བཤམས་པའི་ཚེ། འཕགས་པ་ཀ་ཏྱཱ་ཡ་ན་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པར་བདག་གིས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། ཐུགས་རྗེས་བཟུང་སྟེ་ག་ཤེགས་རྗེས་བདག་གི་ཁྱིམ་བདག་བྲམ་ཟེ་དགའ་བ་ཞེས་པ་བྲུས་བྱས་ནས་སྐྱིབས་བྱུང་བ། བདག་གི་དད་པ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་མཆོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་ཁྲོས་ནས། མཆོད་འོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་མཆོད་པ་མེད་པར། དགེ་སློང་སྨྲ་མེད་གཡོ་ཅན་དེ་ལ་གྲུ་ཕྱབ་སྦྱིན་ན་འོང་ཞེས་འབར་བས། ད་ལྟ་ཁྲི་ཀང་དང་པོ་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དྭགས་འདི་བདག་གིས་ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཟས་གྲུ་ཕྱབ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལས་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཅིང་། ཁྲི་ཀང་གཉིས་པར་བདགས་པ་འདི་བདག་གིས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་དགེ་སློང་དེ་ལྤགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་མི་ཟ་བ་ཞེས་སྨྲས་པས། ད་ལྟ་ཟས་ཐོ་ལུམ་དུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་ཁྲི་ཀང་གསུམ་པར་བདགས་པ་འདི། དེའི་དུས་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་ཏུ་འང་ཟས་སྟོན་ལ་ཟ་ཞིང་བདག་ལ་མཐའ་བྱས་ནས་རང་ཤ་ཟ་ཞེས་སྨྲས་པས་ད་ལྟ་ཟས་རང་ཤར་འགྲོ། ཁྲི་ཀང་བཞི་པར་བདགས་པ་འདི། དེ་དུས་བདག་གིས་གཡོག་མོ་ཡིན། རྒྱུན་དུ་ཀུ་ཞིང་རྣག་ཁྲག་ཟ། ཞེས་སྨྲས་པས་ད་ལྟ་ཟས་རྣག་ཁྲག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། བདག་ནི་འཕགས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ད་ལྟ་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ད་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདག་གིས་བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་གསུངས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕའི་ཁང་པ་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ཕྱོན་ལ་དགེ་བ་ཅི་རིགས་པར་ཕོངས། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཀ་ཏྱཱ་ཡ་ན་མཆོད་ཅིང་ཕ་དང་མིང་པོ་སོགས་ཡི་དྭགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ཞུས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཁྱོད་རང་ཡུལ་ནས་ཕྱིན་ནས་ད་བར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་འདུག་པས། ད་ངལ་དུབ་མ་མཛད་པར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཅིག ཅེས། ཁྲི་ཀང་ལ་བདགས་པའི་ཡི་དྭགས་བཞི་པོ་དེས་སྨྲེགས་ནས། མཉལ་དུ་སོང་

པའི་བར་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ན་སྣད་ཅིག་ལ་སླེབས་འདུག། དེ་ནས་ལངས་དེ་ཕྱིན་པས། དོན་མཐུན་ཚོང་པ་རྣམས་སླེབས་ཅིང་ཕ་མ་གཉིས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་གྲོངས་པར་བསམ་ནས་མང་དུ་ངུ་བས། གཉིས་ཀ་མིག་ལོང་ཞིང་རྒྱུ་ངན་གྱིས་གདུངས་དེ། ལྷ་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ཞོགས་ལ་མིང་ཡིག་བྲིས། མཆོད་པ་ཕུལ། དགེ་སློང་སོགས་མགྲོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བཀུར་སྟི་དང་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་ཞུས། དེ་དག་གཟིགས་ནས་ཕ་མ་རྣམས་བདག་ཤི་བར་ཐག་བཅད་འདུག་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འདུག་པས་གང་ལ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་ཅིང་། མ་རིག་སྨོངས་པ་འདི་ནི་གཉིད་དང་འདྲ། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་ལམ་འཁྲུལ་པ་དང་འདྲ། ལུས་སྐྱེ་བའི་ས་ནི་ཞིང་ས་འདྲ། ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕ་ནི་འབྲུ་དང་འདྲ། མགྲོན་པོ་ཚོགས་པ་འདྲ་ཞིང་སྙིང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག་པས། ད་ནི་བདག་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་རང་གི་ཕའི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་པས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ནི་བྱེ་བ་རི་བྱོན་བྱུང་ཞེས་སྨྲས་ཡང་། ཕ་མ་གཉིས་ངེད་ཀྱི་བུ་དེ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཡིད་མ་ཆེས་པར། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ཡིན་གསུངས་པས་སྐད་ངོ་ཤེས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་སྤྱན་བྱེ་སྟེ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་ཕ་མ་དང་ནང་མི་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དགྲོལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་རྣམས་སོ་སོར་སྤྲད་པས། རང་རང་གི་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་སོགས་བཙལ་བས་ཇི་ལྟར་ཟེར་བ་བཞིན་རྙེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་ནས། སོ་སོ་ནས་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་མཆོད་ཅིང་བསྔོ་བ་ཞུས། དེར་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྡིག་ལུག་སྤངས་ནས་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་སྙིག་མའི་

ཞགས་ན་བཀྱགས་པའི་དྲུང་དུ་སོང་ཞེས་ཀ་དུ་ལ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་ཞིང་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་སོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཞུས་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་མཉམ་པའི་གནས་ཤིག་བསྟན་ཏེ་ཐོབ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་ནས་ཆོས་གསུངས་པར་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མཚན་དེ་སྔོན་གྱིས་ལས་ཅི་ཡི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས། རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་མཆོད་པའི་རྒྱུན་བྱས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ། སྐར་སྨས་ཀྱི་དུས་སུ་ནོར་ལ་ཆགས་ཤིང་སྔོངས་པས་མཆོད་པའི་རྒྱུན་ཆད། དེ་དུས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་རིང་དཔོན་ནོར་སྤྲིན་ཞེས་པས་ནི་བའི་རྒྱུན་དང་། གཞན་ཡང་ནོར་མང་པོ་ཕུལ་ནས་ཞིག་གསོས་བྱས། །སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་ད་ལྟ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་སོ། འདི་གྱི་མཚོའི་ལམ་དུ་ངལ་དུབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི་འགྲོ་ཁར་མ་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལྷག་ཙང་ཟད་ལས་བྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་སྟེ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ནི་བ་བྲི་བ་རིའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུན་སྤོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ།།

XXI.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ།

ཨ་མྲ་སྐྱོང་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལུས་འཕགས་ཀྱི་མི་ཐི་ལར་རྒྱལ་པོ་ཀླུའི་སེམས་དཔའ་ ཞེས་ བྱ་ བ་དཔུང་དང་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ། བློན་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མིང་ལ་དུམ་བུ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པར། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་ཧ་ཅང་མཐོང་མི་མཛད་པར་བློན་པོ་དེ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་ཞལ་ལ་ལྟ་དགོས་པར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲག་དོག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྲ་མ་ཁོ་ན་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཡིད་དོགས་པས། བློན་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་རྒྱུན་དུ་སྤྱུན་མི་བྱམས་པར་གྱུར་པ་ལ། བློན་པོ་དུམ་བུའི་བསམ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་འདི་དོགས་འོས་པ་ལ་མི་དོགས། དོགས་མི་འོས་པ་ལ་དོགས། བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམ་ཡང་མི་མཛད་ན། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། །རང་གི་བུ་ས་འཚོ་དང་། སེང་གེ་ཞེས་པར་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་དོགས་པ་ཅན་བུ་རོག་ལྟ་བུ་འདི། བདག་གིས་སྙིང་ཕྱི་ནས་བསྟེན་ཀྱང་མཛའ་བ་མེད་ཅིང་། གཡོ་ཅན་ལྕེ་གཉིས་པ་དུག་སྦྲུལ་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཕྲ་མའི་དབང་དུ་སོང་བས། རྡོའི་དུམ་བུ་ནོར་བུའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་སླར་སྦྱར་བའི་ཐབས་མ་མཆིས་པ་ལྟར། ད་ནི་རང་རེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཕ་བུ་ཚང་མ་ཕྱིན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་ཕ་བུ་རྗེས་འབྲང་འཁོར་བཅས་སོང་བ་ཤེས་ནས། རྗེས་འདེད་པ་བཏང་ཀྱང་མ་ལྡོག་པར་ཤོར། དེ་ནས་བློན་པོ་དུམ་བུ་ཡོང་བ་ཤེས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཀུར་ ཞིང་ གུས་ པས་ མཆོད། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཚོང་གི་ལས་བྱས་པས་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། རྗེས་སུ

བློན་པོའི་བུ་སེང་གེར་བུ་མོ་ཙེ་ལ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས། ཡང་དེའི་ནུ་མོ་ཉེ་བའི་ཙེ་ལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས། མཚན་མཁན་གྱི་བལྟས་ནས་ཉེ་བའི་ཙེ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན། ཙེ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་གྱུར་ནས་ཕ་གསོད་པའི་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན། དེ་ནས་བློན་པོའི་བུ་གཞོན་པས་འཚེ་ནི་སྤྱོད་པ་གྲོང་བས་ཡངས་པ་ཅན་རྣམས་སྤང་ཞིང་། ཕ་དང་བུ་གཞོན་པ་སེང་གེ་གཉིས་ལ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་རེ་རེ་སྦྱིན། སྐྱར་སྐྱིད་ཚལ་དེར་བསོད་ནམས་པ་ཞིག་གིས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས། མཐར་བློན་པོ་དུས་བྱ་ཁྲི་བ་མེད་ཅིང་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དེ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས། ཕའི་ཚབ་ཏུ་བུ་སེང་གེ་བསྐོས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གུས་པས་བཀུར། བུ་ས་འཚོ་ལ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་གུས་པས་བཏུད་ཅིང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བརྩི་བས་གཟུང་དཔོན་གཡོག་མཛའ་བར་གྱུར། ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གྲོངས་པས་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་བའི་ཚེ། བློན་པོ་ས་འཚོས་བསམས་པ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་བཙུན་མོར་རང་གི་ནུ་བོའི་བུ་མོ་ཉེ་བའི་ཙེ་ལ་འོས་པར་བསམས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཤིང་གྲོས་བྱས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕྱིན། དེའི་དུས་སུ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་ཁྲིམས་བཅས་པར། ཉེ་བའི་ཙེ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་ནས། ཡུལ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལས། སྐེར་དུ་སུས་ཀྱང་དབང་བྱ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྟེར་བའི་ཁྲིམས་བཅས་པ་དང་སྦྲག། དེར་ས་འཚོས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉེ་བའི་ཙེ་ལ་ལ་གྲོས་བསླབ་དེ་བསྒུ་བའི་དུས་བྱས། རྫིས་སུ་ས་འཚོ་འཁོར་བཅས་ཉེ་བའི་ཙེ་ལ་ཀུ་བར་ཕྱིན་པས། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤི་བ་ཞིག་གནོད་སྦྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས།

མིའི་ཁོག་ཏུ་རྫས་པས་ཡུལ་འདིར་ཕྱིའི་དགྲ་དང་ཀུན་མ་བྱུང་ནངས་བདེ་བྱའོ། ཞེས། ཀྱི་སྐའི་ཐོང་དུ་དྲིལ་བུ་ཆེན་པོ་སྐད་སེང་བ་ཞིག་བཏགས་ཏེ། ཕྱི་ནས་དགྲ་ཀུན་བྱུང་དུས་འདྲི་དེས་དྲིལ་བུ་དེ་དཀྲོལ་བ་ཡིན་པས། ཉེ་བའི་ཙོ་ལ་ཀུ་མི་རྣམས་ནང་དུ་ཞུགས་ཙམ་ལ། འདྲིའི་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲོད་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བས་ཀུ་མི་རྣམས་སྐག་པ་དང་། ཙོ་ལས་སྔོན་དུ་ཕྱིན་པས། ཉེ་བའི་ཙོ་ལ་དང་ནོར་ནས་ཙོ་ལ་ཞིང་དར་སྐྱོན་ཏེ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེད་པས་ས་འཚོས་མདའ་རྒྱབ་ཅིང་རྒྱབ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འབྱོར། དེ་ནས་ཉེ་བའི་ཙོ་ལ་ནི་མ་ཐོབ། ཙོལ་འདི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་གྱུར་ན་ཕ་བསོད་པའི་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་མཚན་མཁན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་མི་རུང་ངོ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་གསུངས་པ། བུས་ཕ་གསོད་པ་ག་ལ་སྲིད་གསུངས་ཏེ་བཙུན་མོར་བཞེས། དེ་ལ་སྲས་ཤིག་འཁྲུངས་པ་མིང་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཞེས་བཏགས། བུ་དེ་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས། འདི་ནི་ཕ་བསོད་པ་ཞིག་ཡོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལས་དབང་གིས་ཡིད་ཆེས་མ་མཛད། སྐབས་དེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཨ་མྲ་ནགས་ལས་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ཞིག་ལས་བུ་མོ་མཚན་ལྡན་ཞིག་སྐྱེས་པ་མིང་ཨ་མྲ་སྐྱོང་དུ་བཏགས། དེ་སྐྱིད་སྲིངས་ནས་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་ཅིང་ཡུལ་པ་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་ལས། སྨེར་དབང་དང་གཞན་དུ་མི་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ། དེ་ནས་ཨ་མ་སྐྱོང་དང་འགྲོགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེའི་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་ཅིང་འདར་བ་དང་། དུག་སྦྲུལ་ཞིག་གིས་བསྲུངས་བར་བྱེད། དེ་ནས་ལྷ་བཟོ་མཁན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་དེར་བྱུང་བ། ཨ་མྲ་སྐྱོང་གིས་ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་བོས་ནས་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་རི་མོར་འབྲིར་བཅུག་པས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྣང་བརྙན་

ལ་ཡིད་ཆགས་ཏེ། འདི་སུ་ཡིན་དྲིས་པར། ལྷ་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས། འདི་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཀྱི་ས་སྐྱོང་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའོ། ཞེས་སྨྲས་པས། ཨ་མྲ་སྐྱོང་དེ་ཁོ་ན་
ཡིད་ལ་བསམ་པས་བྱ་བ་གཞན་མི་དྲན་པར་གྱུར་རོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་
སྙིང་པོས་ཨ་མྲ་སྐྱོང་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གཏམ་གསན་པས་ཐུགས་སོང་ནས། བློན་
པོའི་བུ་ས་འཚོ་ལ་གློག་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་པར། ས་འཚོས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་
རང་ཆོད་ཆེ་ན་བཟང་། རྒྱལ་པོ་དབྲུ་ཡངས་པ་མི་རིགས། འདི་ནི་ཡངས་པ་ཅན་
པས་ནང་ཁྲིམས་བཅས་ཚུར་མི་ཁུགས། ས་སྐྱོངས་ཕར་འབྱོན་པ་མི་རིགས། ཞེས་
ཞུས་ཀྱང་ནན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆས་གཞན་སྤྲད་དེ་ས་འཚོ་དང་གཉིས་
ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན། ཨ་མྲ་སྐྱོང་དང་མཛལ་བས་རི་མོ་བྲིས་པ་སོགས་སོ་སོའི་
རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ངོ་ཚ་བར། ས་འཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་ད་ནི་སོ་སོའི་ཐུགས་འདོད་མཐོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པས་འཚམས་སྦྱར་ནས། ཞག་བདུན་འགྲོགས་ནས། གསལ་རྒྱལ་
འབྱོན་ཁར་གལ་ཏེ་བུ་སྐྱེས་ན་ང་ལ་བསྲིངས་ཤིག་གསུངས། སོར་གདུབ་ཞིག་
བཞག། སླར་བུ་ཞིག་བཙས་པ་ངོ་མཚར་ཅན་ཡབ་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས།
སོར་གདུབ་དང་བཅས་ཚོང་པ་ལ་བསྐུར་ནས་ཡབ་ལ་སྤྲད་དོ། དེ་ནི་སླར་སྨན་པ་
འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཡིན་པ་འདུལ་བ་ལས་གསུངས། སླར་ཡལ་འདབ་དགུ་པ་ལས་
གསུངས་པའི་མི་སྐྱེས་ལྷའི་འཁོར་པ་དང་མཉམ་པ་ལ། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཕྲག་དོག་
གིས་བསྐྱོད་པས་ཡབ་དཀྲོངས་པར་གྱུར་རོ། དེ་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་
ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནི་སྔོན་གྲོང་
ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་སྐྱེད་ཚལ་བསྲུང་བའི་འཕྲེང་ཅན་
མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བྱོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་དད་ནས་ཟས་
དའི་མི་ཏོག་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་འོས་པ་ཞིག་ཕུལ་ཞིང་མཆོད། དེར་སྨོན་ལམ་བཏབ་

པ། བདག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མཐའ་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཤོག། ཅེས་བཏབ་པས། ད་ལྟ་ཨ་མྲ་སྐྱོང་དུ་སྐྱེས་པའོ། མ་སྐྱེས་དགྲ་འདིས་ཡབ་བཀྲོངས་པ་ནི་སྔོན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་རྒྱལ་པོས་རི་དྭགས་དེད་པ། ནགས་ན་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་སྒྲུབ་པ་པོས་བསྒྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ཏེ་དྲང་སྲོང་གསད་པས། དྲང་སྲོང་གིས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་བུར་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་གསོད་པར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། མ་སྐྱེས་དགྲར་སྐྱེས་པའོ། གསུངས། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ།མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཨ་མྲ་སྐྱོང་གི་ལོ་རྒྱུས། ཀླུན་མོངས་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་པའོ།།

XXII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པ།

རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མཉན་ཡོད་དུ། ཁྱིམ་བདག་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བུ་རབ་སྦྱིན་ཞེས་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་། བུ་དེས་བྱིས་པ་ནས་བཟུང་རང་གི་རྒྱན་ལ་སོགས་ཟས་ནོར་འཕངས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་སྟེར་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་ནམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། མིང་དེ་ཡང་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་རང་གི་ཕས་བུ་ལ་སླས་པ། ཟས་གོས་སོགས་སྟེར་ཡང་རྒྱུན་ནམས་དག་ཏུ་མ་སྟེར་ཞེས་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར། བུས་སླས་པ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞེས། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་མང་པོ་བླངས་ནས་ཕ་ལ་བསྟན་པས། རབ་ཏུ་མགུ་ཞིང་། སླར་ཕ་འདས་ནས་མགོན་མེད་

ཟས་སྦྱིན་ལ་བུ་སྐྱེས་པར་མཐའ་མ་ལེགས་པ་ཞིག་འཚོལ་བར་ བྲམ་ཟེ་ སྤྲང་ རྒྱུའི་
ཕྱུང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བཏང་བས། བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་
ནས། ཁྱིམ་བདག་ནོར་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་འདུག་པ་བླང་ཞིང་།
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་ནོར་ཆེན་མགུ་ནས། དེ་ངེད་ཀྱི་
རིགས་རུས་ལ་འོས་པས་བུ་མོ་སྦྱེར། ངེད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་བུ་མོ་རྣམས་རིན་ཆེན་པོ་
བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པས་ཤིང་རྟ་བརྒྱ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱ། རྟ་བརྒྱ། གཡོག་མོ་
བརྒྱ། གསེར་སྲང་བརྒྱ་རྣམས་དགོས་ཟེར་བར། བྲམ་ཟེ་འཛུམ་ཞིང་སྨྲས་པ།
དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྲན་གཡོག་གི་ཡིན་ཡང་སྨྲ་ ཞེས་ དེ་དག་སྦྱོད་པར་
ཁས་བླངས། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ལ་མགྲོན་ཤིན་དུ་ཟབ་པ་དྲངས་པས།
བཟའ་བ་བཅའ་བ་རྣམས་ཏ་ཙང་ཟས་ གྲགས་ མཚན་མོ་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་བཏབ།
ཚེ་ངེ་འདོན་ཞིང་ཁང་པ་མི་གཙང་བར་གྱུར་པས་འབངས་རྣམས་ ཀྱིས་ ཕྱིར་ བཏོན།
དེ་དགེ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་
གཉིས་ལམ་དེར་འབྱོན་པས་གཟིགས་ནས་སྙིང་རྗེས། དེའི་མི་གཙང་བ་རྣམས་
སྐྱུག་མའི་རྩ་མོ་དང་། ས་ཡིས་བཀྲུས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། བྲམ་ཟེ་ཡང་རབ་ཏུ་
དྭངས་བས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཏེ་ཚེ་འཕོས་སོ། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་
ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པར་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མིའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
ཁང་བཟང་དང་། ལྷ་ཁང་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བསྲུང་དུ་བསྐོས་སོ། དེ་ནས་ནོར་ཆེན་གྱིས་
ཡི་གེ་བསྐུར་ངར་རྟེན། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་མཐའ་མའི་རིན་རྣམས་འཁྱེར་ཏེ་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན། དེའི་ཚེ་ནོར་ཆེན་གྱིས་ཁྱིམ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་འོས་པའི་
ཟས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་རི་ལྟ་བུ་དང་། གདན་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤོམ་པ་
མཐོང་བས། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ནི་དད་འགྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་ཐ་

མལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལུས་པས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ནོར་ཆེན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གྲབ་བགྱིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྙེན་བཀུར་ཞུ་བ་ཨེ་ཡིན་དྲིས་པར། ནོར་ཆེན་གྱིས། བདག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་སྙེན་བཀུར་ཞུ་བའོ། ཞེས་བརྗོད་པས། ཟས་སྦྱིན་དད་པའི་སྤུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་ལུས་སེམས་ཟླ་བའི་ཁ་བས་བཀང་བ་བཞིན་ལྷག་བསམ་དུ་གྱུར་ནས། རབ་དཀར་བཞིན་གྱི་པདྨོ་འཛུམ་ཞིང་སྨྲས་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཞེས་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། ནོར་ཆེན་གྱིས་འཛུམ་དང་བཅས་སྨྲས་པར། ཀྱེ་མ་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཁོར་བའི་འཇིགས་སྐྱོབས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་སྐྱེ་བ་འབྲས་མེད་ཡིན་ནམ་ཏེ། གཽ་ཏ་མ་སངས་རྒྱས་ནི་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་རིགས་ལས་འཁྲུངས། ཁྱིམ་སྤངས། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད། སངས་རྒྱས་གཙོར་བྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཅེས་སྨྲས་པས། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་མཚན་མོ་ཉལ་བ་ཐོ་རངས་ལངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོན་ནས། སྒོའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པས། བྲམ་ཟེ་སྤྲང་རྟོའི་ཕུང་པོ་ལྷར་སྐྱེས་པ་དེ་དང་འཕྲད། དེས་ལམ་བསྟན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སླེབས་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་རབ་ཏུ་དྭངས་བའི་སེམས་ཀྱི་འདུག་གོ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་དགྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་གྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་ཞི་སྟེ་མགུ་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་གུས་པས་འདི་སྐད་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། འཁོར་བ་ལ་མི་དགའ་

ཞིང་། དད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁྲུད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བདག་རང་གི་ཡུལ་དུ་བཞེངས་ནས། རྟག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་འདོད་ན། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་དེའི་ཞལ་བཀོད་དུ་གནང་སྟེ་མཉན་ཡོད་དུ་འབྱོར། དེར་རྒྱལ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་གསེར་ཕྱེ་སའི་ཁོད་དང་མཉམ་པ་སྤྲད་ནས་དེའི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་ཉོས་ཏེ། དེར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྨང་ཐིག་རྣམས་བཏབ། རྒྱལ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཡང་དད་པས་སྒོ་ཁང་རྩིག་ནས་འབུལ་བར་འདོད་དེའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཞེ་སྡང་གིས་སློང་ཅིང་རྩོད་པ་བྱས་བརྩིག་ཏུ་མ་བཅུག་པས། ཤཱ་རིའི་བུས་རྩོད་ལན་བཏབ་པས་རྒྱལ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མིག་དམར་ཞེས་པས་ཚལ་དེ་ས་ཏ་ཀ་རའི་ལྗོན་ཤིང་ཁོ་ནར་སྤྲུལ་པས། ཤཱ་རིའི་བུས་རླུང་ཆེན་པོ་བཏང་བས་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཅ་བ་ནས་འཐོན་ཞིང་དུམ་བུར་ཆག ཡང་མིག་དམར་གྱི་ཚལ་དེ་མེ་ཏོག་པདྨ་ཡོད་དུ་འོང་བར་སྤྲུལ་པར། ཤཱ་རིའི་བུས་གླང་པོ་ཆེར་སྤྲུལ་ནས་མེ་ཏོག་རྣམས་འདམ་རྫབ་སུ་བརྫིས། ཡང་མིག་དམར་གྱི་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་མགོ་བདུན་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་ལས་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར། ཤཱ་རིའི་བུས་བྱ་ཁྱུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས། གཤོག་རྩེའི་རླུང་གིས་སྤྲུལ་དེ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འཕངས། ཡང་མིག་དམར་གྱི་རི་ལངས་སུ་སྤྲུལ་པར། ཤཱ་རིའི་བུས་ཕུར་བུ་བདབ་སྟེ་སྤུགས་དང་བཅས་བསོད་པར་བཅོམས་པས། མིག་དམར་ང་རྒྱལ་ཞི་ནས། ཤཱ་རིའི་བུའི་ཞབས་ལ་གདུགས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། མུ་སྟེགས་གཞན་རྣམས་འཁྲ་མ་ནུས་ཀྱང་། བསམ་པ་ངན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པའི་ལས་བྱེད་དུ་གུས་པའི་རྫོལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་གནོད་ཅི་འཚོལ་བྱེད

པར། ཤཱ་རིའི་བུས་མཁྱེན་ནས་བྱམས་པའི་སྤྲུན་ཟུར་གིས་དེ་དག་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བཀོད། དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་གྲོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པས་གེགས་མེད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་འང་ཐིག་བཏབ་པ་ནས་གསེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཡང་མཉམ་དུ་གྲུབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཤཱ་རིའི་བུས་གསུངས་པས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཉིས་འགྱུར་གྱི་དགའ་བ་ཐོབ། དེ་ནས་དེར་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བཞུགས་པའི་ཚེ། དེར་རི་ཞིག་ཆུའི་རྒྱུན་མ་བབས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆུ་བབས་པར་གསུངས་མ་ཐག་ཆུ་རྒྱུན་ལེགས་པར་བབས་པས་ལ་མཚན་དེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཡང་འདིས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ས་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ཕུལ། རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་ཕུལ། དེ་ནས་ར་བྲའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ལ་ཕུལ། སྐྱིད་པས་བྱིན་ཞེས་པར་གྱུར་ཚེ། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་དེ་བཞིན་ཕུལ། ཆེན་པོའི་བདག་ཞེས་པར་གྱུར་ཚེ་གསེར་ཐུབ་ལ་ཕུལ། ཨཱ་ཀྲྀ་ཏའི་སྐྱེ་བ་ལ་འོད་སྲུང་ལ་ཕུལ། ད་ལྟ་འདིས་ང་ལ་ཕུལ། ཕྱིས་ཀྱི་ནོར་བཟང་ཞེས་པར་འདི་གྱུར་ཚེ་བྱམས་པ་ལ་འབུལ་བར་འགྱུར། འདི་སྔོན་གསེར་སྦྱིན་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་འདས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པར་བཅུག་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལོ་

རྒྱུས་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པའོ།།

XXIII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ།

ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཉིད། རང་གིས་སྲས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིན་དུ་དྲན་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྲིམ་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས། ཁྱིམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་པར་མ་མཛད་པས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བང་མི་ཞུ་ཡིག་བཅས། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་པར་ཞུ་དོན་ཡང་ཡང་ཕུལ་བར། བང་མི་ཚོམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྡད་པས། བཀའ་ལན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བས། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་སྨུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་གྲོང་དང་། གྲོང་རོལ་སོགས་ཀུན་ཏུ་ཕེབས་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ། རང་གི་ཕོ་བྲང་ཤཱཀྱའི་གྲོང་དུ་མི་འབྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆུང་ཞེས། ཡང་འཆར་ཁ་ལ་ཡོ་ཉར་བྱིན་དེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བར་ཕྱིར་ལོག་ཤོག་གསུངས། འཆར་ཁས་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་པར་དམ་བཅས་ནས་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས་དད་པ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཆར་ཁས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡབ་ཐུགས་ཡིད་ཕྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས། ཤཱཀྱའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པར་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པས། ཞག་བདུན་ནས་ཕེབས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་ལོག་ཕྱིན་པ། རྒྱལ་པོས་འཆར་ཁ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཟིགས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ཕེབས་པར་དགོངས་ནས་ཐུགས་དྲན་མེད་དུ་

བསྐུལ། རྒྱ་བསིལ་གྱིས་བྲན་པས་ཕྲུགས་དྲན་གསོས། འཆར་ཁས་ཞུས་པ། ད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞག་བདུན་ནས་ཕེབས་ཡོད། ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་མགུ་སྤྲེས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཇི་ལྟ་བའི་ནུ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཞེངས་ཤིང་། ཕེབས་ལམ་རྣམས་བདེ་བར་འཆོས་ཏེ། ཕེབས་བསུའི་སྟ་གོན་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལས། ཞག་བདུན་འདས་པའི་སྔ་དྲོ་ཕེབས་ལམ་ལ་བལྟ་ཉལ་དང་། ཕེབས་བསུའི་གྲ་སྒྲིགས་ལེགས་པར་གསར་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡབ་སོགས་གཉེན་དང་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེངས་དང་། སྣར་འདྲིས་ཀྱི་མཉམ་འགྲོགས་གཞོམས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་དང་བཅས། ནམ་མཁའི་མཐོང་ནས་ནུ་གྲོ་དྷའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ལ། འཆར་ཁས་ཡ་གི་དགྲ་བཅོམ་པ་འདིའོ། འདི་འདིའོ། ཞེས་སོ་སོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་། གུས་པས་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། ཡབ་ཟས་གཙང་གིས། སྲས་ཀྱི་ཞལ་ལ་མིག་མི་འཛུམ་པར་བལྟ་ཞིང་། མཁྲིན་པ་མཆི་མས་འགགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་ལམ་ལ་འགོད་ཅིང་དགའ་བར་མཛད་པ་ལ། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་མེད་གདུང་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མཛད། མཛའ་བའི་སེམས་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གུས་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐད་དུ་བདག་གིས་སློ་ནི་ཁྱོད་ཅན་དུ་དོག་ཏུ་རྒྱུག་པས། ད་ལྟ་མཇལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་ལ། གཞི་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོ་བྲང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆགས་བྲལ་བསྟན་པ་འདི། ཀྱེ་ བླ་ལྷུར་གསལ་བའི་གསེར་གྱི་ཁང་བཟང་བཞག་ནས་ནགས་སྟོང་པར་འཁྲམས། ན་ཆུང་ལག་པར་གསེར་གྱིས་ བུམ་ པ་དྲི་བཟང་ རྒྱས་ གང་ བ ཐོགས་ཏེ་སྐུ་ ཁྲུས་

འཕྲུལ་བ་བཞག་སྟེ། སྲ་ངན་ཐང་ལ་ཚ་བའི་རྒྱས་གཅིག་ཕྱུར་ཇི་ལྟར་འཁྲུ། རིན་པོ་ཆེའི་གྲུན་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འབྱོར་པ་ཅི་ཞིག་རིགས། བདེ་བ་མེད་པ་གླིང་བུར་དུ་འཁྲུམས་པས་ཁྲི་སྟན་བླ་རེ་སོགས་གཟིམས་ཆ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཅིས་མི་གཟིགས། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། སྟན་ངན་ས་ལ་སྤོད་པ་ལུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད། གོས་བཟང་ལྷ་ལ་འོས་པ་བཞག་ནས་ཚོས་གོས་གྱོན་པ་ཇི་ལྟར་འོས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་འདིར་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པ་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་མཛེས་སྡུག་བརྩུན་མོས་འཁྲུད་པར་འོས་པ་གླིང་བུར་མཛའ་བཙུགས་ནམས་ཉམས་པར་བྱས། འདོར་ན་འདོད་ཡོན་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མི་ཟད་པའི་ནགས་སུ་ཆགས་བྲལ་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ཅི། ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ཉ་གྲུས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིན་འཛུམ་དང་བཅས་བཀའ་སྩལ་པ། ཡབ་རྒྱལ་པོ། དཔལ་འབྱོར་ནི་འཛད་པའི་རང་བཞིན་དང་། སྲོག་ནི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟར་གཡོ། གལ་དེ་གོ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བས་མི་འཇོམས་ན། འདོད་ཡོན་གྱིས་ཡུལ་ནམས་ལ་མི་འདོད་པ་མི་བགྱི་ཡང་། གོ་ན་འཆི་བ་ཀུན་ལ་ཡོང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། ནགས་སྟོང་པར་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཉམས་སུ་མྱོངས་པ་བདེན་པ་ནམས་ནི་གནོད་པ་མེད་པ་ཡིན། འབྱོར་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྩེ་དགའི་ཁང་བཟང་ཀུང་མཐར་ནི་ཉམ་པར་ལྷུངས། དྲི་བཟང་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་བཀུས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་པའི་རྒྱུ། ཡིད་དྭངས་བའི་རྒྱས་ཉོན་མོངས་པ་བཀྲུས་ན་ཚོག་ཤེས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། ཁོངས་སུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ལུས་མཛེས་པ་ནི། གཞན་ཕན་སྒྲུབ་པས་ཡིན་གྱི་ཅན་དན་བྱུགས་པས་མཛེས་པ་མིན། ནོ་བ་ཞེས་པ་སྨྲ་ཐོས་པས་ཡིན། ནོ་ཆ་མཛེས་པས་མ་ཡིན། ལག་པ་ཞེས་པ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ཡིན། གདུབ་བུ་མཛེས་པས་མིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ནམས་ཇི་ལྟར་ལེགས་

ཀྱང་། སྨོངས་པའི་ལུགས་ལ་མཛེས་ཀྱི། དམ་པ་རྣམས་ལ་འོས་པ་མིན། ཁྲི་སྟན་དང་གཟིམས་ཚ་ལེགས་ཀྱང་། ཡིད་ཆགས་པས་གཟིར་བ་དང་དགྲའི་སྡང་སེམས་ཀྱིས་གདུངས་བ་དང་། ནོར་གྱིས་བསམ་མནོ་གཏོང་བ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཟིམས་ས་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་ཡོད་པ་མིན། ཞི་བའི་ནགས་སུ་ཞི་དུལ་རྣམས་ནི་ཀུན་དུ་དགེ་བར་གཟིམས། སྤྲུལ་ཤུན་ལྷ་བུའི་གོས་བཟང་རྣམས་ཡང་དག་མིན། ཡང་དག་པའི་གོས་ནི་ཆོས་གོས་ཡིན། ལྷུང་བཟེད་ནི་ཟས་རྣམས་གཙང་ཞིང་བདུད་རྩིའི་གྲོགས། འདོར་ན་རྒྱལ་པོས་ཁྱིངས་དྲེགས་དང་། ཁང་བཟང་དང་། འཁྲུར་པ་དང་། མངའ་ཐང་དང་། བཙུན་མོ་དང་། འཁོར་འབངས་སོགས་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་ཞིང་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གསུང་པས། ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པའི་མཁས་པ་ཁྲི་ཁྲག་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་སྟོང་ཕྲག་བདུན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར། ལྷག་པར་རྒྱལ་པོ་ཟས་དཀར་དང་། བྲའོ་ཟས་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་མང་པོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་པར་མཛད། དེར་ལྷས་བྱིན་སྨོངས་པ་སྡིག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་དམོད་ཅིང་།འདི་ནི་སྒྱུ་མའོ། ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ། མོ་འགལ་གྱི་བུས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཀུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་གྱུར་ཡང་། ཡབ་སོགས་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བཞིན་དུ་གཉེན་སྲེད་ཀྱི་ཞེན་པ་དང་། མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་ནང་སློམས་ལྷ་བུས། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་མཚར་དུ་མི་སེམས་

པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡབ་སོགས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འཇོམས་པའི་སླད་དུ་ལྷ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་འོང་ན་དགོངས་མ་ཐག ། ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ། ལྷུན་པོའི་ལྟོག་ལྟར་གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་ནང་དུ། རིན་ཆེན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་འཁོར་མང་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་ཕྱི་ནང་བར་མཚམས་མེད་པར་ཁེངས་ནས་ཆོས་ཅན་པའི་ཚེ། དེར་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འཇུག་པར་ཙམས་པས་མ་ཐར། མོ་འགལ་གྱི་བུ་རིགས་སུ་སྤྲུན་ཏེ་ཤར་སྐོར་བྱིན་པས། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གིས་དེ་རིང་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་བས། བཞིན་གྱིས་མདོག་ཉམས། གཟི་བརྗིད་མེད་པ་མཐའ་མལ་དུ་ལུས་པའི་ཚེ། ཁང་པ་ཤེལ་ལྟར་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་མཐོང་བས་དད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཡབ་ཐོང་གསུངས་ཁྲིའི་དྲུང་དུ་སྡོད་ས་ཐོབ་པས་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་སོགས་ཆོས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོའི་མི་རྣམས་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་ཟེར་མ་བཏང་། དེ་བཞིན་ལྷོ་དང་། ནུབ་དང་། བྱང་སོགས་སུ། འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་། མིག་མི་བཟང་དང་། ཀུ་བེ་ར་སོགས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་སྒྲིན་མ་གཡོ་ཞིང་སྒོ་རྣམས་བསྲུངས་པས། རྒྱལ་པོ་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་རྩེ་ཉི་ཤུ་དག་ཀྱང་བཅོམ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཟས་དཀར་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འདི་བཟུང་གསུངས་བས། བདག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་སྲིད་མི་འདོད་ཟེར། དེ་བཞིན་བྲེའུ་ཟས་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་སོགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་སྲིད་མི་འདོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་སྲིད་ཐམས་ཅད་བཟང་ལྡན་ཞེས་

BIBLIOTHECA INDICA;

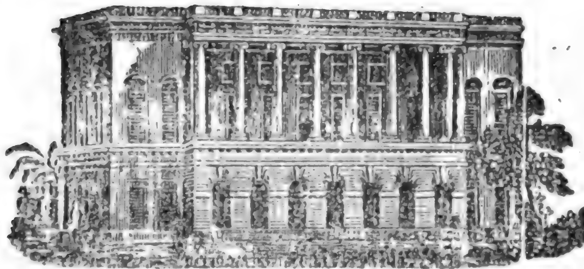
A

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 788.

APPENDIX

TO

PAG-SAM THI SIN

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY. 57 PARK STREET.

1891.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. TRUBNER & CO.

57 AND 59, LUDGATE HILL, LONDON, E. C.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, Fasc. I—IV @ /6/ each .. Rs.	1	8
Agni Purána, (Sans.) Fasc. II—XIV @ /6/ each	4	14
Aitareya Áranyaka of the Rig Veda, (Sans.) Fasc. I—V @ /6/ each ..	1	14
Aniruddha's Commentary (English) Fasc. I	0	12
Anu Bháshyam, Fasc. I	0	6
Aniruddha's Commentary (English) Fasc. I	0	12
Aphorisms of Sándilya, (English) Fasc. I	0	6
Aphorisms of the Vedánta, (Sans.) Fasc. VII—XIII @ /6/ each ..	2	4
Ashtasáhasriká Prajnápáramitá, Fasc. I—VI @ /6/ each	2	4
Aśvavaidyaka, Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Avadána Kalpalatá by Kshemendra (Sans. & Tibetan) Vol. I Fasc. 1—3 @ 1/ Vol. II, Fasc. 1	4	0
Bhámati, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	3	0
Brahma Sútra, (English) Fasc. I	0	12
Brihaddevatá, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each	0	12
Brihaddharma Puránam, Fasc. I—II @ /6/ each	0	12
Brihat Áranyaka Upanishad, (Sans.) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each ..	1	2
Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	0	12
Brihat Samhitá, (Sans.) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each	1	14
Chaitanya-Chandrodaya Nátaka, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each ..	0	12
Chaturvarga Chintámani, (Sans.) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III. Part I Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—7 @ /6/ each	22	14
Chhándogya Upanishad, (English) Fasc. II	0	6
Daśarupa, Fasc. II and III @ /6/	0	12
Gobhilíya Grihya Sútra, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each	4	8
Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each	0	12
Kála Mádhava, (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/	1	8
Kátantra, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/ each	4	8
Kathá Sarit Ságara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	10	8
Kaushitakí Brahman Upanishads, Fasc. II	0	6
Kúrma Purána, (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Lalita-Vistara (Sans.) Fasc. II—VI. @ /6/	1	14
Lalita-Vistara, (English) Fasc. I—III @ /12/ each	2	4
Madana Párijáta, (Sans.) Fasc. I—VIII @ /6/ each	3	0
Manutíká Sangraha, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Márkandeya Purána, (Sans.) Fasc. IV—VII @ /6/ each	1	8
Márkandeya Purána (Eng.) Fasc I—II @ /12/ each	1	8
Mímámsá Darśana, (Sans.) Fasc. II—XIX @ /6/ each	6	12
Nárada Pancharátra, (Sans.) Fasc. IV	0	6
Nárada Smriti, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/	1	2
Nayavártikam, (Sans.) Fasc. I	0	6
Nirukta, (Sans.) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—7; Vol. III, Fasc. 1—6; Vol. IV, Fasc. 1—7 @ /6/ each Fasc.	8	4
Nítisára, or The Elements of Polity, By Kámandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /6/ each	1	8
Nyáyabindutika (Sans.)	0	10
Nyáya Kusumánjali Prakaranam (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—6 Vol. II, Fasc. 1—2 @ /6/ each	3	0
Pariśishta Parvan (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8

(*Continued on third page of Cover.*)

པར་ཕོག་སྟེ། ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
བཅས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ། དེ་ནས་བྲ་བོ་ཟས་ཀྱི་བུ་གཞོན་ནུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག
མ་ཡིས་བསྐུལ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་། གཞོན་ནུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀས་བཀག
པས་ཁྱིམ་ན་གནས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ
བྱུང་བར་མཛད་པས།ལྷས་བྱིན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་མི་འདོད་དམ་སྨྲས་པས།ལྷས་བྱིན་རྒྱལ
སྲིད་རབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་གྲུ་གུའི་ཚིག་གིས་བདག་ནི་རྒྱལ་སྲིད་མི་འདོད་ རབ་ཏུ་བྱུང་
བར་བྱེད། ཞེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་སྲིད་མ་ཐོབ། དེ་ནས་བཟང་ལྡན་སོགས་ཤཱཀྱ
གཞོན་ནུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་བཟང་ལྡན
གྱིས་སྐྲ་འབྲེག་མཁན་ཉེ་བ་འཁོར་ལ་རང་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས། དེ་ཉིད
སྐྱོངས་ཤིང་དམན་ཡང་ཆོས་ལ་མོས་པས་མིག་རྒྱ་ལྡན་པར། རྒྱལ་བས་བཀས
གནང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཆོད་འོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དེའི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་རྒྱལ་སྲིད་མི
འདོད་ཞེས་བརྗོན་འཁྲུག་གིས་ཚིག་བརྗོད་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་། ལྷས་བྱིན་རང་གི་ཚོད
པན་པདྨ་རཱ་ག་ཆེན་པོ་ཁྲག་གིས་བྱུགས་པ་ཙནྡ་བ་འོད་མདངས་དམར་པོ་ནམ
མཁའ་ལ་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཤ་རུ་འཁྲུལ་ནས་ཁྲ་ཡིས་འཕྲེར། དེ་ལ་རྟོག་པ
སྐྱེས་ཏེ་མཚན་མཁན་གྱིས་བརྟགས་པར། ཁྲག་གི་རྟགས་དེ་སེམས་སྐྱོན་ཅན་དཀྱུལ
བདྲག་པོར་འགྲོ་བ་སོགས་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། ཤཱཀྱ་རྣམས་རབ་བྱུང་
ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་ལྡན་པས་ས་གཞི་ཁྱབ་པ་བཞིན། ལྷས་བྱིན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་མ
ཐོབ་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ངན་པས་ཧྲངས་བའི་ཚུལ་གྱིས
རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་འཁོད་པའི་ཚེ། བཟང་ལྡན་གྱི་སྐྲ་འབྲེག
མཁན་དེ་ཡང་སྟོན་པའི་འཁོར་དུ་འདུག་པ་མཐོང་ནས། བཟང་ལྡན་གྱིས་བསམ་པ
བདག་ནི་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་ཞིག་གིས། དམན་པ་འདིའི་ཀང་པ་ལ་ཕྱག་བྱ

བ་མི་རིགས་སྨྲ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ཁེངས་སེམས་ནི་སྨྲོངས་པ་ཡིན། རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཁེངས་སེམས་བྱ་མི་རུང་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོས་གོ་ཞིང་དེ་ལ་ཕྱག་བཙལ་བས་ས་གཞི་རབ་དུ་གཡོས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཚིག་སྟུབ་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་མི་བྱེད་དེར་ས་གཡོ་བ་སོགས་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལའང་འདིའི་ཀང་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ཡིན་དེ། སྔོན་ཀཱ་ཤིའི་གྲོང་དུ་དབུལ་པོ་གཞོན་ནུ་ཞིག་སྨད་འཚོང་མ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་མཛེས་པ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འགྲོགས་སུ་རེ་ནས་དེའི་གཡོག་བྱས། དེས་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་ཏོག་འཐུ་རུ་བཏང་ནས་འགྲོགས་དབང་མེད་ཅིང་རེ་བས་ངལ་ཞིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁྱམས་པ་ལ། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པ་ནགས་གསེབ་དུ་དགོ་འདེད་ལ་ཕྱིན་པ། ཤིང་སྡོང་གིས་རྩ་བར་ངལ་ཞིང་བཞུགས་པས་མེ་ཏོག་འཐུ་བའི་མི་དེས། མེ་ཏོག་གསར་པ་ཉིན་མོ་མཛེས་ཀྱང་ནུབ་མོ་རྣམ་པ་བཞིན། །ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་མཛེས་ཀྱང་རེ་བའི་ངང་ནས་གཞས་པ་སོགས་གླུ་དབྱངས་སྙན་པོ་བླངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་ཐོས་ནས་ཐུགས་ལ་ཤིན་དུ་འབབས་པ་བྱུང་སྟེ། མི་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ང་ཉི་མ་ཚ་མོས་རབ་དུ་གདུང་བ་ལ། གྲོགས་པོས་གླུ་དབྱངས་སྙན་པོ་ཐོས་པས་ཉམས་དགའ། གསུངས་པས། མི་དེས་སྨྲས་པ། སོས་ཀའི་ཉུ་ངམ་ཐང་ལ་ཉི་མས་བསྲེག་པ་གདུང་བ་མིན། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འདོད་པའི་གདུང་བས་རང་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྲེག་པ་གདུང་། ཅེས་ཞུས་པས་ཚིག་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་ལེགས་བ་ཤད་དུ་གྱུར་ནས། མི་དེ་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྲིད་དེ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱེད་སྦྱིན། དེའི་ནུབ་མོ་མི་དེས་ནམ་སྟོད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བས། བདག་ལ་ཆུང་མ་ནི་མེད། རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་བཟུང་ཡང་། སླར་རྒྱལ་པོ་དང་ཕན་ཚུན་ཆགས་སྡང་འགྲན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་

མི་ཡོང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནང་དུ་བཀུམ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཡོངས་རྫོགས་བདག་གིས་ཐོབ་ནམ་སྙམ་པ་ཤར། ཡང་དེ་ཕྲལ་བསམ་བསམས་པས། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིད་སྦྱིན་པ་ལ། བདག་གིས་མཆོག་ཏུ་སྨད་འོས་པ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་འདི་འདྲ་ཤར་བ་ནི་ལས་ངན་རྟོགས་པའི་དྲི་མས་བཅིང་བ། རང་སེམས་ལ་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་ཚ། དོན་གྱི་བསམ་གཞིག་འདི་ལེགས་པར་བདང་ན། དང་པོར་ཤར་བའི་བློ་སེམས་ཙབ་རྩོབ་དང་། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་འདི་ནི་དུག་ཤིང་དང་འདྲ། གང་ལ་རིག་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་བྱེད་དྲན་པ་བརྒྱལ་བ་དང་མཚུངས། རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བྱེད་མ་རིག་པའི་མུན་པས་ནོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདུག། ད་ནི་བདག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཕུན་ཚོགས་ཤིས་གྱུར་ཅིག། སྙམ་པ་ཤར་ནས། སྔ་དྲོ་རྒྱལ་པོས་ནན་གྱིས་ཕུལ་ཀྱང་། དེ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བས་རྒྱལ་སྲིད་མ་བཟུང་བར་ཆོས་བྱས་པས། རྗེས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྟེ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་མཐོང་བས་དེའི་ཞབས་ལ་རྒྱལ་པོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་འདུད་པ་ལ། དེས་ཆོས་ཀྱང་བཤད། རྒྱལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་དབུལ་པོ་གཞོན་ནུ་བློ་དབྱངས་ལེན་པ་དེ། གང་གཱ་སྐྱོང་བ་སྟེ། ད་ལྟ་འབྲེག་མཁན་ཉེ་བ་འཁོར་འདི་འོ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་དེ་ནི་ད་ལྟ་བཟང་ལྡན་འདི་འོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་རབ་དུ་དྭངས་བ་ལ་རག་འདུག་སྙམ་པ་ཤར། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བཀྲི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རིན་པོ་ཆེ། བློན་སློངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པའོ།།

XXIV.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ།

ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱ་ཀྱའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་གྱིན་དུ་ཆེ་བ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གྱུ་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། དཔལ་འབྱོར་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་བཀྲ་ཤིང་མུན་པ་སེལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་བུ་སྡོང་པོད་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེས་སྦྱིན་པ་དཔག་མེད་ཀུན་ལ་བཏང་བས། ས་ཀུན་གྲགས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་གཅེས་པའི་ཤིང་རྟ་རིན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཅིང་འོད་དང་ལྡན་པ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ། གཞན་ལ་མི་འབྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སློང་བ་པོ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་པས། ཡབ་ཀྱི་ཐོས་ནས་བློན་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་འདི་སྦྱིན་པ་གཞན་གཏོང་ཡང་རང་གིས་སྲིད་བསྲུང་ཞིང་། ཕ་རོལ་དགྲ་དཔུང་འཇོམས་པ་མེད་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་རིན་ཆེན་དང་། གླང་པོའི་མཆོག་ཤིན་དུ་གཅེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཤིང་རྟ་ནི་གཞོན་ནུས་གཞན་ལ་སྦྱིན་འདུག་པ། ད་ཇི་ལྟར་བྱ་དྲིས་པར། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨོན། ད་ཤིང་རྟ་ནི་སློང་བ་པོས་གཞན་ལ་བཙོངས་སླུབ། ཞེས། བྱ་ཐབས་བྲལ་བས་རྒྱལ་བློན་ཀུན་སེམས་ལ་ཟུག་རྔུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་ཟླ་དཔྱིད་སོས་ལྗོན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་བུ་གཟིགས་མོར་འབྱོན་པ་ལ། རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོལ་བའི་གླང་པོ་མཆོག་ལ་ཆིབས་ཏེ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ། རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་ཞིག་གིས

བཟང་བའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་དང་འཕྲད། དེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ། སློང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པས་རེ་བ་བསྐོང་བ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་གླང་པོ་མཐོ་བརྟན་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མེད་ཀྱིས། གླང་པོ་འདི་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་གནང་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་བུ་དགའ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བས། གླང་པོ་དང་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། རྔ་ཡབ་དང་བཅས་སྦྱིན་ཏེ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ཡབ་ཀྱིས་གསན་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པར་བསམ་ནས་ཐུགས་ཁྲོས་ནས་རྒྱལ་བུ་གཞན་དུ་བསྐྲད་དོ། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བུའི་བཙུན་མོ་མ་དྲིས་ལྷ་གཅིག་ཟེར་བ་དང་། སྲས་གཞོན་ནུ་དྲིས་ལྡན། སྲས་མོ་ཀྲིཥྞ་ཞེས་པ་དང་བཅས་ཞོན་པ་རྟ་རང་གླང་པོ་སོགས་ཞོན་ཏེ་བྱོན། ལམ་དུ་གཞན་སློང་བ་པོ་འཕྲད་ཚད་ལ་གླང་པོ་དང་། རྟ་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ནས། རྒྱལ་བུ་ཡུཾབ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་མིང་སྲིང་གཉིས་རྒྱབ་ལ་བསྣམས་ཏེ་ནགས་གསེབ་ཏུ་བྱོན། དེར་བཙུན་མོ་སྤོ་དང་ཤིང་ཐོག་སོགས་ཟས་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས། དེའི་ཤུལ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། གཡོག་འཁོར་གང་ཡང་མེད་པ་བདག་ལ་བུ་སྲིང་སྤྲུང་པོ་འདི་གཉིས་སྩོང་ཞུས་པས་དེ་ཕྲལ་ཐུགས་བརྩེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན། དེ་ནས་ཡུམ་མ་དྲིས་མ་སླེབས་པས་མིང་སྲིང་གཉིས་གར་སོང་ཞུས་པས། ངས་བྲམ་ཟེ་ལ་སྦྱིན་གསུངས་པས་རྒྱལ་བུའི་མདུན་དུ་དྲན་མེད་དུ་འགྱེལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་དྲན་པ་གསོས་ཏེ་ཚེ་ང་འདོན་ཞིང་མིང་སྲིང་གཉིས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་འབར་ཀྱང་། ཁྱོ་ལ་མཛའ་བའི་སྲན་སྙིང་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས། ལྷའི་དབང་པོས་རྒྱལ་བུ་འདི་ལ་འགྱོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ཁྱེད་ཀྱི་གཡོག་མོ་མེད་པ་བདག་བཙུན་མོ་དམ་པ་འདི་གཡོག་མོར་སྩོང་ཞུས

པས། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྦྱིན་པས། བཙུན་མོ་ནི་རི་དྭགས་སྐྱེས་ཐེན་པ་ལྟར་དངངས་སྐྲག་དང་བཅས་བྲམ་ཟེས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིད་པའི་ཚེ།རྒྱལ་བུས་བཙུན་མོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། དགེ་མ་ཁྱོད་མྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག། མཛའ་བ་འདི་ནི་མི་ལམ་དང་འདྲ། སྙིང་སྡུག་འགྲོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མེད། ཁྱོད་བློ་ཆོས་ལ་དགའ་བར་བགྱིས་ལ། བྲམ་ཟེ་འདི་དགེ་བའི་གྲོགས་སུ་བསམ་སྟེ་འདིའི་གཡོག་གྱིས་ཤིག་གསུངས། བཙུན་མོ་ལ་ཆགས་ཞེན་བཏང་བས། བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་བུ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། བཙུན་མོ་རྒྱལ་བུ་དང་འབྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པར་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས་སྨྲས་པ། བུ་མོ་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན། ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་གཞན་ལ་མི་སྟེར་ཞིང་། བུ་ཚ་མིང་སྲིང་གཉིས་དང་འཕྲད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ཅིང་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་སྲས་མིང་སྲིང་གཉིས་སྤར་གྱིས་ཡུལ་དུ་ཚོང་དུ་ཕྱིན་པས་ངོ་ཤེས་ནས། ནོར་མང་པོ་སྤྲད་དེ་བསླུས་ཤིང་། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་སྲས་མིང་སྲིང་ཀྱང་སྟེར་ཕོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཧ་ལས་ཤིང་མགུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། སླར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། སྦྱིན་པས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་མཛད་པས། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱོང་བ་པོ་མེད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་སྦྱིན་པས་ནོར་གྱི་འབྱོར་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྲམ་ཟེ་སྟིག་ཙཛཛྫ་ཀ་ཞེས་པས། ཡུལ་ཕྱོགས་ཕུན་གསུམ་ཚོགས་པ་འདི་ངའི་མཐུ་ཡིན། ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འགྲན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྲོལ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། བྲམ་ཟེ་དེ་ལྷས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་ཆོས་བསྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས།

ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ།།

XXV.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ།

མངོན་པར་བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཤཱཀྱའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ། ལྷའི་ཡུལ་ནས་དགའ་ཐུབ་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་བུ་མོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག། ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ། མི་ཡུལ་དུ་འོང་བ། པི་ཤྭ་ཀརྨའི་བུ་མོ་ལོ། ཟེར་བ་མཚན་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ཞེས། གྲགས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པར་གྱུར་རོ། དེའི་དུས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོས་རང་གི་དབུ་རྒྱན་སོགས་བྱམས་པ་ལ་བཀོད་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་གཟིགས་པ་ལྔས་གླང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་ཡུལ་ནས་ཕེབས། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་རྨི་ལམ་དུ་རང་གི་དཀུ་ནང་དུ་གླང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་འོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དང་། རང་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རི་རབ་ལ་གྱེན་དུ་འཛེགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཆེ་དྲག་མང་པོས་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་འདུད་པ་སོགས་རྨིས། སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷུམས་སུ་བྱོན་པས། ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་མཚན་ལྟས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་དེ་ལུམ་བི་ནའི་ནགས་ཚལ་དུ་བཞུགས་པར། མངལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་སྐུ་བརྗོལ་ཏེ་སྲས་འཁྲུངས་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་བཅིབས་ཏེ་བླངས་པར། དེ་མ་ཐག་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་ཏེ་ཤར་ལ་གཟིགས་ཏེ། འདི་

ཉི་བདག་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཤར་རོ། །སློ་ལ་བདག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་གྲོས་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སློ། ནུབ་ལ་བདག་སྐྱེ་བའི་མཐའ་ནུབ་སོ། བྱང་ལ་བདག་འཁོར་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱང་ངོ། །གསུངས་པས། །ས་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲུས་གསོལ་ཞིང་གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་སོག་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད། དེ་དུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས། ཕྱུག་པ་དང་རི་དང་ས་འོགས་སོགས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མཉན་པ་མེད་པ། །ཉི་མ་བརྒྱ་ཤར་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རི་ཀཱིཏྲི་ར་ཞེས་པར། །དྲང་སྲོང་ནག་པོ་ཞེས་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། །རང་གི་ཚ་བོ་མི་སྦྱིན་ཞེས་པས། འདི་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། དྲང་སྲོང་གིས་སྨྲས་པ། འོད་ཟེར་འདི་ནི་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ལྟས་ཡིན། དེ་ནི་ཡུན་མི་རིང་བར་འུ་ཅག་ལ་གཟིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སྨྲས་པས། རི་ཁྲོད་པ་ཀུན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་སྲས་ཀྱི་མཚན་ལ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ། ཞེས་བདགས་གནོད་སྦྱིན་ཤཱཀྱ་འཕེལ་ཞེས་པས་ཕྱག་ བཙལ་ ཞིང་ བར་ ཆད་ ཕྱིས་ ཅད་བསྐྱུངས། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ཡབ་ཀྱི་པང་དུ་བླངས་ནས་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས། མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་ཞབས་གཉིས་མཉེས་ཤིང་དམར་ལ་མཉེན་པ་པདྨ་འདྲ། སོར་འདབ་རིང་ཞིང་འཁོར་ལོས་མཚན། ངང་པ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་འབྲེལ། བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་ལ་ཕྱུས་མོའི་བར་དུ་ཕྱག་གིས་སླེབས། གསང་བ་སྦུབས་ནུབ་སྐུ་ལུས་ཆུ་ཞིང་གབ། མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་དངུལ་དང་དྲི་མའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལྟར་འོད་འབར་བསླུ་སྤྱོད་སེང་གི་འདྲ་ཞིང་ཡན་ལག་གསལ་མཛེས་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཞལ་ལ་བརྒྱན། ཤངས་མཛེས་ཐུགས་རིང་སྤྲབ་ཅིང་མགུལ་ནི་འབྲུག་དང་ངའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། སྤྱན་མཐིང་རྫི་མ་ལེགས་

ཤིང་དབྱུ་ནི་གདུགས་དབྱིབས་གཙུག་ཏོར་ལྡན། ཐུགས་ཁར་བཀྲ་ཤིས་འཁར་བ་
དང་། ཕྱག་ལ་དུང་དང་པདྨའི་རི་མོ་གསལ་བ་སོགས། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་
ཙ་གཉིས་མ་ལུས་པ་རྫོགས་ཤིང་། འདི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་ངེས། ཡང་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲོ་
བའི་བླ་མ་ཆེན་པོར་འགྱུར། ཞེས་བརྗོད་པས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་རབ་ཏུ་
མཉེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ནས་ཡུམ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་གཞོན་ནུ་དེ་དཀའ་
ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཞི་ཞིང་དུལ་བས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་མཚན་
གསོལ་ལོ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་བཀུར་སྟི་ཞུས་པས་ཡབ་ཀྱིས་ལྷའི་ལྷར་ཞེས་
མཚན་གསོལ། དེ་ནས་ཐུབ་པ་ནག་པོ་རང་གི་ཚ་བོ་མིས་བྱིན་དང་འགྲོགས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་འོང་བས་ཞལ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཤིང་། འདི་ནི་
མཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོད་ཚང་ཞིང་། འདི་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་སྐལ་ལྡན་
རྣམས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་ན་གས་ཚོའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དུས་ལ་
བབས་པས། བསོད་ནམས་དམན་ཡང་མིས་བྱིན་མཆོད་ངའི་མན་ངག་རྣམས་ཀུང་
ཡོངས་རྫོགས་སྦྱིན་གྱིས། སྐྱར་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འཐུང་ཞིག། ཅེས་སྨྲས་ནས་ལུས་བོར། མིས་བྱིན་
གྱིས་དེའི་གཤེགས་རྗེས་ཀཏྱཱ་ཡ་ན། ཞེས་ཡྲ་ར་ཀ་སེར་སོང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམཾ་དཔའ་སྐུ་ལུས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གླང་པོ་ཆེ་ཁྲི་དང་སྟོབས་མཚུངས་ཟེར་བའི་
གྲགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཚེ། ཡངས་པ་ཅན་པས་དཀའ་ནས་གླང་པོ་ཆེ་སྨོན་པ་ཞིག་
བསྐྱོངས་པ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཕྲག་དོག་གིས་གླང་ཆེན་གྱིས་སྣ་ནས་བཟུང་། འཇོག་
བརྡུང་རྒྱབ་སྟེ་གསད། གླང་རོ་རྒྱལ་སྒོའི་མདུན་དུ་ག་དོག་པར་སྲུས་ཀྱང་འགུལ་

མ་ནུས་པར། དགའ་བོས་གོམ་པར་བདུན་སྤྲུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྲིའུ་ལ་
ཁྲིལ་མཛད་ནས། ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོས་གྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་སར་གཡུགས།
གཞན་ཡང་མདའ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་དང་། ལྕགས་ཀྱི་སྨྲང་བདུན་སོབ་
པ་ཕུབ་ནས། མདའི་ལྟོང་གི་བར་ས་ལ་ཐིམས་པ་བཏོན་པས། མདའ་རྒྱ་ཁྲོན་པ་ཞེས་
པའི་རྒྱ་མིག་རྫོལ། གཞན་ཡང་གཅོད་འབིགས་དང་། བང་དང་མཆོངས་དང་རྒྱལ་
དང་འཛིངས་པ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཀུན་ལ་སུས་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡིག་
རིས་ དང་ རྩིས་ དང་ བཟོ་ལ་སོགས་རིག་གནས་ཐམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་མཚུངས་
པ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བུ་མོ་གྲགས་འཛིན་མས་རྒྱལ་
སྲས་ལ་སོར་གདུབ་ཕུལ་ཁབ་དུ་བཞེས་པས་བཙུན་མོར་བླངས། སྐབས་དེར་གླང་
ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ལྗོན་ཤིང་གདུགས་ཚད་བདུན་པ་ཞིག་བསྐྱིལ་བས་རྒྱ་ཆེན་རོ་ཧི་ཀ
ཞེས་པའི་རྒྱུན་བཀག་སྟེ་མཚོར་འཁྱིལ་བ་ལ། སུས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པར། ཤཱཀྱའི་
སྲས་ཀྱིས་ཤིང་དེ་རྡོ་བུར་བཅག་དེ་ཕྱོག་སུ་འཕངས། དེ་ནས་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ངང་པ་
ཞིག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མདས་གསད་པ། གཞོན་ནུས་ཕྱུག་གིས་བྱུགས་ཤིང་གསོས་
པར་མཛད། དེ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངའི་ངང་པ་འཕྲོགས་ཟེར་རྩོད་ཅིང་རྒྱུན་དུ་འགྲན་
སེམས་ཁོ་ན་བྱེད། དེ་ནས་གཞོན་ནུས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ས་འཚོ་མ་གཟིགས་པས་ཡིད་
ཆགས་པའི་རྣཾ་པ་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འོས་པར་ཤེས་ནས།
བཙུན་མོར་བླངས་དེའི་མཚན་མཁན་གྱིས་ཡབ་ལ་སྨྲས་པ། ད་ནི་སྲས་འདི་ཉི་མ་
བདུན་པ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་རིགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་
བརྗོད་པས་ཡབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་མཛད་དུ་རེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཀག
པའི་ཐབས་བརྩོན་པར་མཛད་དོ། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ཏེ་
གཤེགས་པས། ལམ་དུ་མི་རྒོད་པོ་འཁོགས་ཤིང་མདོག་མི་སྡུག་པ་སྐྲ་རྣམས་བྱི་བ།

སྐམས་ཤིང་རྩུབ་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། རང་གིས་ལུས་ལ་གཟིགས་ཤིང་ཡུན་རིང་དགོངས་པ། ཀྱེ་མ་ལུས་འདི་སྨིན་པའི་འཇུག་ཏུ་གོ་བའི་ཆོས་འགྱུར་ནི། སྐྲ་རྣམས་དཀར་ཞིང་ཟས། རུས་པའི་གསེབ་ཏུ་ཆུ་གྱུས་གྱོང་། མཁར་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སོ་ཕྲེང་བྱུད། ཁ་ཆུ་གཟགས་ཤིང་ཚིག་ཉམས་འཁྲུལ། སྟོབས་ནི་ཉུལ་ཞིང་མིག་དང་ན་བ་ཉམས། གོས་འཁོག་བློ་ཁམས་འགྱུར་གྱིས་གཞོན་ནུའི་ལུས་འདི་གསོ་ཞིང་དྲག་པ་མེད་པས། རི་བས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ཅི་མི་འགྲོ་དགོངས་པ་ཤར། ཡང་གཞན་ཞིག་ན། མི་ནད་པ་གནག་དང་བཅས་པ་སྐྱ་བོ་རོ་འདྲ་བ་ཞིག་གཟིགས་པས། ཀྱེ་མ་རང་གི་ལུས་ཤའི་རང་བཞིན་ནད་ཀྱི་ཚོགས་ལྡན་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་བ། གནོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་དམར་པས་རང་བཞིན་དེ། རང་གིས་ལུས་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ན།རྒྱལ་སྲིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་དགོས་པ་མེད་པར་དགོངས་དེའི་དུས་མི་རོ་ཞིག་གོས་དང་ཕྲེང་བས་གསོགས། གཉེན་མདུན་ཉམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སེམས་འཁྲུལ་ཞིང་འཁུར་བ་གཟིགས་པས། འཁོར་བ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་འགྲོགས་དེ། ཆོས་ཤེས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ནི་ཤིང་དང་རྡོ་བ་དང་འདྲ་བ་སྲིད་མཚོའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བུར་དང་འདྲ་བས།ལུས་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཤིང་རྩའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ།སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་མི་བརྟན་གཡོ་བ་འདི་ལ་ཁེངས་གྲགས་དང་བཅས་གཞན་ཕན་མི་སྒྲུབ། དགེ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཚུལ་མིན་ལུས་དང་ཡུམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་བྱེད་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་ཡིད་འབྱུངས་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། གཙང་མའི་རིགས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ངུར་སྨིག་གྱོན་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ་འཛུམ་པོར་གྱུ་བ་ཞིག་གཟིགས་པས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་མོས་ཤིང་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིང་དེའི་ཁ་ལོ་པས་ཡབ་ལ་ཞིག་པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོས་

སྲས་ཀྱི་ཐུགས་འགྱུར་དུ་རེ་ནས་ཕེབས་ལོ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་གཟིགས་སུ་བཙུག། དེ་བུད་མེད་མཛེས་མས་གདོན་ནས་ཕུལ་ཀྱང་མ་བཞེས་པར་ཆུའི་གཏེར་དུ་བཙུག། དེ་ནས་ཞིང་པ་རྣམས་མདོག་སྐྱ་ཞིང་སྐྲ་རྣམས་རྡུལ་གྱིས་གཡོགས། ཀོང་ལག་སེར་ཀ་དང་བཅས་བཀྲེས་སྐོམ་ངལ་དུབ་ཀྱི་གཟིར་བ་དང་། ས་རྐོ་བ་དང་ཐོང་འབྲུད་པའི་གླང་པོ་རྣམས་གཉའ་ལ་རྨ་དང་བཅས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཟིགས་པས། དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་མི་བཟོད་པ་འཁྲུངས་ཏེ་བརྩེ་བས་མི་རྣམས་ནོར་གྱིས་སྦྱིན་པས་དབུལ་བ་མེད་པ་དང་། གླང་བུ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་འཁོར་བཅས་ཕྱིར་ལོག། ལོ་བར་དུ་ཉི་མ་ཚ་བས་ཚད་པས་གདུང་བ་ལ། གྲིན་ཕྱོགས་ན་ནགས་ཚལ་སྔོན་པོ་གཞི་བསིལ་བ་ཡལ་འདབ་ལས་ཟིལ་པ་འབབ་པ་ཉམས་སྡུག་བ་ཞིག་གཟིགས་ནས། ཤིང་དེ་ལས་བབས་ནས་ངལ་གསོའི་སླད། ཤིང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པས། ཤིང་ཐོད་ཀྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་དེས་སྐུ་ལུས་མ་བཏང་བར་འཁོར་ལ་ཐུགས་འབྱུང་ཞིང་། དབེན་པ་ལ་ཐུགས་སྤྲོ་བའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཡབ་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེར་ཆིབས་ཏེ་སྲུང་བུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ངེ་ཡབ་དཀྲུག་བཞིན་སྲས་བལྟ་བར་བྱོན་པས། ཤིང་གིས་གྲིབ་མ་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་གཟིགས་པས་ཡ་མཚན་ཞིང་གུས་པས་བཏུད་དེ་ཕྱག་འཚལ། དེ་ནས་ཡབ་སྲས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལོག་བྱོན་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་དུར་ཁྲོད་རོ་ཡིས་གང་བ་གཟིགས་ནས། ཤིང་དེ་བསྒོར་ཏེ་ཁ་ལོ་པར་བཀའ་སྩལ་པར། ལྟོས་ཤིག་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་པ་མཐོང་བཞིན་པར། སྲིད་པ་འདི་ལ་ཆགས་པ་ཅི་མི་སེམས། བྱ་རོག་དང་བྱ་རྒོད་དང་ལྕེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྕེ་དང་། ཉ་མ་དང་རྒྱུ་མ་དང་སྙིང་དང་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་སོགས་ཞབ་ཐོབ་ཟ་བ་འདི་ལ་ལྟོས། སྲིད་པ་འཇིགས་རུང་བ་སྐྱོད་པར

འོས་པ། དགའ་བ་དང་བྲལ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་འདི་ལས་བཟློག་པའི་ཐབས་མི་བྱེད་པ་ཅི་དྲན། དགོངས་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕེབས་པས། དེ་ན་རི་དྭགས་སྐྱེས་ཞེས་གཞོན་ནུ་མ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྲས་མཐོང་བས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་ངོ་ཚ་མེད་པར་ལྷུ་ཞིང་ཉཾ་འགྱུར་སྐ་ཚིགས་བསྟན་པས། རྒྱལ་སྲས་སྤྱན་གྱིས་པད་ཚལ་གྱེན་དུ་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་དོ་ཤལ་དེ་ལ་འཕངས་པས།དེ་ཡབ་ཀྱིས་ཤེས་ནས་བཙུན་མོར་བླངས། གཞན་ཡང་བཙུན་མོ་དེ་པ་དྲུག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་དབུས་སུ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་སུ་བཅུག།རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཞི་བ་དབེན་པར་འབྲོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་ཁོ་ན་བསམ་ཞིང་བཞུགས། དེར་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་ལ། སྲས་འདི་ད་ནི་ནང་པར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བར་བསྒྱུར་རོ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པས།རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་དོགས་ཤིན་ཏུ་དམག་འཛིགས་པས་སྒོ་རྣམས་མི་སྒོ་བསྲུངས་དམག་དང་བཅས་པ་སྐོས། རང་ཉིད་གྲོང་ཁྱེར་དབུས་སུ་དཔུང་དང་བཅས་ནང་སྒོ་རྣམས་ལ་བྲེའོ་ཟམ་སོགས་སྤུན་ཟླ་རྣམས་སྐོས། དེ་ཚེ་ལྷ་མོ་གྲགས་ལྡན་མར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྲས་མངལ་དུ་ཆགས། དེ་ནས་ཞག་ལྷག་མའི་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ཟླ་བ་རབ་ཏུ་དངས་པ་ཤར་ཞིང་ཕོད་སློ་བག་ཕེབས་པའི་ཚེ། གྲགས་འཛིན་མའི་རྨི་ལམ་དུ་རང་གིས་ཁྲི་དང་རྒྱན་སོགས་ཆག་པ་དང་། དཔལ་རྣམས་ཉམས་ཤིང་ཉི་ཟླ་ནུབ་པ་སོགས་རྨིས། གཉིད་སད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ལ་བདག་ལ་རྨི་ལམ་ངན་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ་འཁོར་བ་འདི་རྨི་ལམ་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ང་ལ་རྨི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་བཞིན་བྱུང་ལྟེ་བ་ནས་ལྡོན་ཤིང་སྐྱེས་པས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་དང་། རི་རབ་ལྷུན་པོ་ལ་ཞབས་བྱས། ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་གཏེར་གཉིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀང་པས་ལྷོའི་རྒྱ་མཚོ

བཟུང་བ་རྨིས། ང་ཉིད་བདག་པོའི་རྨི་ལམ་བཟང་བས། ཁྱོད་ཉིད་ཐུད་མེད་ཀྱི་རྨི་ལམ་ལ་སྐྱོན་མེད་གསུངས་པས། གྲགས་འཛིན་མ་བློ་བདེ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་། ཕྱི་ནང་གི་མེལ་ཚེ་བ་རྣམས་མེལ་ཚེ་དང་ལྡན་ན་དོན་དང་ལྡན་ཀྱང་། གཉིད་དང་ཤི་བའི་རོ་ལ་དོན་འགྲུབ་པ་ཅི་ཡོད། དེའི་ཚེ་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ལྷ་རྣམས་འོང་ནས། ལྷའི་བུ་མགྱོགས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བཞི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་སྐོས། མི་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་ར་རོ་བར་བྱས། གནོད་སྦྱིན་ལྟས་རྟེན་ཞེས་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་འཛུགས་སུ་བཙུག། ཁང་བཟང་ཡོགས་ལ་ཐེམ་སྐས་སུ་རྒྱལ་སྲས་བབས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱོན། འདུན་པ་ཞེས་པའི་ཁ་ལོ་པ་བོས་དེ་གཉིད་སད་ནས། རྟ་མཆོག་བསྔགས་ལྡན་ཞེས་པ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཆིབས། ལྷས་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་སྟེ། ཡབ་དང་གཉེན་འཁོར་གྲོང་ཁྱེར་བཅས་པ་ལ་གཡས་བསྐོར་མཛད་ནས་བཟོད་པར་མཛོད། ཞེས་གསུངས་ནས་ག་ཤེགས་པས། ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་གཉིད་སད་དེ་བལྟས་པས་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བས་ཀླ་བ་ཡིན་ནམ་སྐམ་གཞིགས་པས། རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ངུ་ཞིང་སྐད་ཆེར་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་ཁྱེད་རྒྱལ་སྲིད་དང་བཙུན་མོ་གཉེན་འཁོར་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཡབ་ཀྱི་རེ་བ་འདི་ཙམ་མཛད་པ། རེ་ཐག་གཅོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་ཞུས་པས། སྲས་ཀྱི་གསན་ནས་ལན་གསུངས་པ། གཉེན་དང་མཛའ་ཤེས་ཀྱིས་ཆིངས་བའི་ལྕགས་སྒྲོག་འདི་མ་བཅད་ན། ཡོག་པའི་ཁྱིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་དེ་དགའ་བའི་ཡུས་འདི་འཇིག་པ་ངེས། ཡུལ་གྱི་ཞེན་པ་ནི་དུག་གིས་གཟེར་བ་དང་འདྲ། འཁོར་བ་འདི་ལ་བག་མེད་པར་ཆགས་ཤིང་དགའ་བ་ནི་དུག་སྦྲུལ་ལག་པས་བཟུང་ནས་མགོ་ལ་དཀྲིས་ནས་རང་ཉིད་གསོད་པ་དང་འདྲ། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་དུག་ཤིང་ཟ་ཞིང་སོལ་དོང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་

འཇིག་པ་ཡིན། དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ནགས་ནི་བདུད་རྩིའི་ཁང་པ་དང་འདྲ་བོ་གསུངས་གཤེགས་སོ་དེར་མིང་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་ཧ་ལས་ཤིང་དྲན་པ་འཕྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཙུན་མོ་རྣམས་ཆོ་ངེ་ཆེན་པོ་འདོན་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སར་ཕྱིན་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་ཉེ་ལས་བབས་ཏེ། རྒྱན་རྣམས་བཀྲོལ་ཞིང་དགའ་འཇུམ་དང་བཅས་འདུན་པ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་རྟ་དང་རྒྱན་རྣམས་ཁྱེར་ལ་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག་ཅིག། ང་ནི་བདག་ལ་སྐྱུ་མའི་འཆིངས་པ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། ནགས་ཚལ་འདིར་གཅིག་པུ་ཆོག་ཤེས་ལྡན་པས་གནས་པར་བྱ། དང་པོ་སྐྱེས་ཡང་གཅིག་པུར་སྐྱེས། མཐའ་མ་འཆི་ཡང་གཅིག་པུར་འཆི། འཆིངས་བའི་འདོད་ཡོན་བཏང་ཞིང་ཉོན་མོངས་མཆོ། སྐེམས་སྲིད་པ་འདི་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་དེ་ཞི་བ་ཁྲོ་ན་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་རྣམས་རལ་གྲིས་བཅད་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བླངས་དེ་གུས་པས་ལྷའི་གནས་སུ་འཁྱེར་ནས། དབུ་སྐྲ་བླངས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། དེ་ནས་འདུན་པས་མཆི་མ་མུ་ཏིག་གིས་རྡོག་མ་ལྟར་འགྲིལ་ཞིང་། སྐུ་རྒྱན་རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་ཁྲིད་ནས་ཉིན་བདུན་གྱིས་བར་ལོག་ཕྱིན། གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བར་སླེབས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ནི་མེད། རྟ་སྟོང་པ་འདི་འཁྲིད་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལྟ་བར་ག་ལ་ནུས་བསམ་ནས། རྟ་བཏང་སྟེ། འདུན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བསྡད། རྟ་བསྔགས་ལྡན་ནི་སྨྲ་ངན་གྱིས་ཉམས་པ་དང་བཅས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་པས། ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་རྒྱལ་བློན་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོ་ངེའི་ཀུ་ཅོ་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་། རྟ་ལ་འཇུས་ནས་ངུས་པས་རྟ་དེ་ཡང་མཆི་མ་ཉིལ་ཞིང་ཤི་བར་གྱུར། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཁོར་ལས་གྲོལ་བའི་སྐད་དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ

བ་བླངས་སོ། རྒྱལ་སྲས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་ཕུལ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་ན་བཟའ་རྣམས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བླངས་ཏེ་ན་བཟའ་ བླངས་ པའི་ མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། དེ་ལྟར་སྲིད་པར་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གྲོལ་བའི་སྐད་དུ་སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྨོངས་པ་བཟློག་ཅིང་ངོ་མཚར་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཀུན་མགུ་ཞིང་ཆགས་པ། དགེ་བ་འདོད་ཅིང་རང་འདོད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་བསྟགས་ པར་འོས་པའི་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཏོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་སྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པའོ།།

XXVI.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་པ།

བདུད་བཅོམ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དེ་ནས་ཆུ་ཀླུང་ནི་རན་ཛ་ནའི་དྲུང་དུ་ནགས་ཚལ་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིན་རེར་འབྲས་འབྲུ་བདུན་རེ་གསོལ་ནས་ལོ་གཉིས། འབྲས་རྟོག་རེས་ལོ་གཉིས། ཅི་ཡང་མ་གསོལ་བར་ལོ་གཉིས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ལོ་དྲུག་མཛད་པས། སྐུ་ལུས་སྐམ་ཤིང་རིད་པ་སྡོང་གོག་ལྟར་སྦྲང་བུའི་ཚང་འཆར་བ་ལ། ཕྱུགས་རྫི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་སྐམ་པོ་འདི་མི་འགྱེལ་བ་ཡ་མཚན། ཞེས་ལྷུགས་ནར་མེར་བསྙེགས་དེ་སྙན་ལ་ཕར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་སུ་ཕྱུག་ཀུང་གཡོ་འགྱུར་མ་མཛད་པས། ཡུམ་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་ལྷའི་གནས་སུ་ཡོད་པས་གཟིགས་ནས་མ་བཟོད་ པར་ འཁོར་ བཅས

ནམ་མཁའ་ནས་མདུན་དུ་ལྷགས་ནས་མཆི་མ་ཆར་དུ་བབས་པ་མཆོར་འཁྱིལ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡུམ་ལ་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་གསུང་བདང་སྟེ། ང་ནི་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱ་བས་མྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག། གསུངས་བས་དགའ་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སོང་། དེའི་ཚེ་ང་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་རྩེ་བས་དགོངས་ཏེ། བཀའ་ཐུབ་བདང་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་བར་བཞེད་པའི་ཚེ། སྤྱི་གདོང་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་ཁྱིམ་བདག་སྤྱི་ཞེས་པར། བྲུ་མོ་དགའ་མ་དང་དགའ་སྟོབས་མ་ཞེས་པ་ཡོད་པས། ཟས་གཙང་གིས་སྲས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མ་གོ། ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་ཞིབ་ཏུ་ཐོས་པས། དེའི་བཙུན་མོར་རེ་བས་རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་ལེགས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྦྱིབས་ཅིང་། རྟག་ཏུ་སྙིང་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ། གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷས་ལུང་བསྟན་པ། ཁྱེད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དེ་འགྲུབ་པར་འདོད་ན། དྲང་སྲོང་བཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་གཉིས་འབྱུང་གིས་དེ་ལ་འོ་ཐུག་ཕྱུལ་ལ་སྨོན་ལམ་ཐོབས། ཞེས་ཐོས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བ་དམར་སེར་ལྔ་བརྒྱ་བཞོས་པའི་འོ་མ་ཉིད་སིངས། ཤེལ་སྣོད་དུ་འོ་ཐུག་སྐོལ་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ། ནང་པར་བལྷས་པས་འོ་ཐུག་ཁ་ལ་འོད་ཟེར་དང་དྲི་བསུངས་ལྡན་ཞིང་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་མོ་སོགས་ཡ་མཚན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་། དེའི་ཚེ་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་འོང་བས། བྲུ་མོ་དེ་དག་དགའ་ནས་འོ་ཐུག་འདྲེན་པར་བཙམས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བདག་པས་འདི་ལྷག་ཟས་ཕུད་ཚངས་པ་ལ་ཕུལ་ཟེར། ཚངས་པས་བདག་ལས་ཀྱང་གཙང་རིགས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེར།གཙང་ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ནས་གཟུགས་བསྟན་ནས་སྨྲས་པ། ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཉྫ་ན་ཞེས་པའི་ནང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རིད་པ་འདི་ལ་ཕུལ་ན་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་བརྗོད་པས། བྲུ་མོ་དེ

གཉིས་ཀྱིས་འོ་ཐུག་སྦྲང་རྩི་ཅན་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་དུ་བླུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕུལ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འོ་ཐུག་བླངས་ཏེ་སྣོད་ཕྱིར་སྩལ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྣོད་དང་བཅས་ཕུལ་ཟིན་པས་མ་བླངས་པར་ཆུ་ལ་བོར་བས། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་པ། ལྷས་བྱ་ཁྲུང་གཟུགས་ཀྱིས་འཕྲོགས་ཏེ་འཁྱེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འོ་ཐུག་གི་སྣོད་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་ཕུལ་བ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་གསོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེད་གཉིས་སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་འདི་སྨོན་ལམ་ཅི་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད། ཞེས་གསུངས་པས། བདག་ཅག་ནི་ཟས་གཙང་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཙུན་མོར་འདོད་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆུའི་པདྨ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་ཐུགས་ལ་ཆགས་པས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་གསུངས་པ། གཞོན་ནུ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཐོས་སམ་གསུངས་པས། དེ་རྣམས་ཤུགས་རིངས་འདོན་ཞིང་། འོ་ན་སྦྱིན་པ་འདི་གཞོན་ནུ་དེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ཞེས་གསོལ་ལོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སླར་ཡང་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་འོ་ཐུག་གསོལ་བའི་ནུས་པས་སྐུ་ལུས་ཀྱིས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་། གསེར་གྱིས་གདན་པ་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ལྷོན་ཤིང་དང་ལྡན་པའི་རི་རྩེ་མོ་རབ་ཏུ་མཐོ་བ་ཞིག་གིས་རྩེར་འཛེགས་ནས། དཀྱིལ་དཀྲུང་གཅམ་བཞག་ཏུ་བཞུགས་པས། རི་དེ་བཞིག་པར་གྱུར། ཐུགས་མ་བདེ་བ་ཀྱི་མ་བདག་ནི་ལས་ལྷི་བ་དྲི་མ་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡིན་གོངས་པའི་ཐུགས་བསམ་མང་དུ་གཏོང་བའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ནས་ལྷས་སྨྲས་པ། དམ་པ་ཁྱེད་ལ་མ་དག་པའི་ལས་ཅི་ཡང་མེད། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ནི་རི་བརྒྱ་བས་ལྗི་བ་ཡིན་པས་ནགས་རི་བཞིག་པ་ཡིན། ད་སྔོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ནི་ཆུ་བོ་འདི་

སྒྲུལ་བའི་ཕ་རོལ་ན་རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེར་གཤེགས་ཟེར་ལམ་བསྟན་དོ། དེ་བཞིན་ས་གཞི་ལ་ཞབས་བཀོད་སྟེ་གཤེགས་པས། གར་ཕེབས་སུ་གསེར་གྱི་པདྨ་བྱུང་བ་དང་། ས་ལ་ཆུ་རྡོལ་བ་དང་། མཁར་ངེ་བརྡུངས་པ་ལྷ་བུའི་སྒྲ་འབྱུང་ཤིང་། ས་ཉམས་འཕར་བྱེད་པ་དང་། ཉམ་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་བས། ཆུ་ཀླུང་ནེ་རཉྫ་ནའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཀླུ་ནག་པོ་ཞེས་མིག་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། རྒྱལ་སྲས་དེར་བྱོན་པས་མིག་ཕྱེ་ཞིང་། སའི་སྒྲ་ཐོས་པས་ས་སྟེང་དུ་ཐོན་ནས་བལྟས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དད་པ་དང་། གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱེད། དེ་ནས་ཆུ་བོ་བསྒྲལ་ནས་གཤེགས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐུལ་བས་རྩྭ་ཚོང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཀུ་ཤ་ཕུལ་བ། རྡོ་རྗེ་གདན་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོ་གཡས་སུ་བསྟན་ཏེ་སྟན་དུ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་མཛད་དེ། བདག་ནི་འདིར་བླ་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུད་རྩི་མ་ཐོབ་བར་དུ་གཡོ་འགུལ་ཙམ་མི་བྱ་བར་དམ་བཅས་ནས། གསེར་གྱི་རི་བོ་མཆོག་རབ་ལྟར་བརྟན་པར་བཞུགས་སོ། སྐབས་དེར་བདུད་ཉམས་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་ནས་བར་གཅོད་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཏེ། ཤཱཀྱའི་བང་མི་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡི་གེ་ཐོགས་ཏེ་འདི་སྐད་སྨྲས། གཉེན་འདུན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་མེད་པར་བོར་ནུས་པའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བུའི་གཞོན་ནུ་ཁྱོད་བློ་ལ་སུ་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ནི་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་བླངས། བཙུན་མོའི་ཚོགས་ཉམས་ཁྲིམ་དུ་བཀག ཡབ་ཟས་གཙང་ནི་བཙོན་དུ་བཅིངས་ཅེས་སྨྲས་པས། མྱ་ངན་དང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པའི་ཐུགས་ལ་ཉམ་འགྱུར་མེད་པར། འདི་ནི་བདག་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བདུད་དུ་འདུག་དགོངས་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞུགས་པས། བདུད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཁྲོས་ནས་ལོག་སོང་། དེ་རྗེས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མོ་གོས་དང་རྒྱན་བཟང་པོ་བྱས་པ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། འཕྲིང་ཞིང་ལང་

ཚོ་གྲུས་པའི་མིག་ཟླུར་གྱིས་བལྟ་ཞིང་། ཉུ་མ་དང་བཏྲ་སྟོན་པ་སོགས་ཆགས་
པའི་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྱུ་བྲིད་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས།
གྲུགས་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཟླིལ་གྱིས་གནན་པས། བུ་མོ་དེ་དག་དེ་མ
ཐག་ན་ཚོད་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་གོན་མོ་ཁོགས་པ་ངང་ཚ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་གྱུར་དེ་
སྐྱེངས་ཤིང་ལོག་སོང་། དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་དམག་ཚོགས་བསྡུས་དེ་མགོ་བརྙན
མི་གཅིག་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཀང་གྲུས་དང་། ལག་པ་མང་པོ་དང་། མཚོན
ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་འཇིགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་བྲེ་བ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་ཙ་དྲུག
ལྷགས་ཏེ། མི་རླུང་འཚུབ་པའི་གསེབ་ནས་མི་སྡུག་པའི་སྒྲ་སྐད་དྲག་པོ་སྣ་ཚོགས་
བརྗོད་ཅིང་། རྣ་བའི་བར་དུ་མདའ་བཀངས་ཏེ་རྟེག་པ་དང་། དང་། དུག་དང་།
རྡོ་དང་། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་དྲག་པོ་ཕབས་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་མེ་ཏོག་མནདཱ་ར་བ་དང་། པདྨའི་
ཚོགས་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏེ་སྐུ་ལ་མ་རེག། ཡང་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཤེལ
གྱི་ལྡོན་ཤིང་ཡལ་འདབ་ཉམས་ལ་དྲིལ་བུ་སྒྲ་ཆེ་བ་མང་པོ་བཏགས་པ་ཞིག་ཀྱང་
སྤྲུལ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཉམས་ཀྱིས་བདུད་དཔུང་ཤེལ་གྱི་ཤིང་དང་བཅས་པ
ཕྱིའི་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕངས། དེ་ལྟར་སྲིད་ལ་བདུད་བཅོམས་ཏེ་ནམ་གུང་
མཉམ་བཞག་ཏུ་བཞུགས། ཐོ་རངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ། ཀུན་རིག་པ། ཀུན་རྟོགས་པ། སྐྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་དྲན་པ། དུས་གསུམ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། དེ་དུས
ལས་ཀྱི་བདུད་སྤྲུལ་འབྱུང་པོ་ཉམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། ཤཱཀྱའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བདུད
ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྒྲ་སྒྲགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཤིན
ཏུ་ཉེན་མོངས་ནས་གྲོངས་སོ། ཅེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པས། དེ་མ་ཐག་ཡབ་ཟས་གཙང་

དང་། བཙུན་མོའི་ཚོགས་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ས་ལ་འགྱེལ་ཞིང་དྲན་པ་མེད་པ་སྒྲོག་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། དེའི་ཚེ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་ལྷས་ནམ་མཁའ་ནས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲོངས་པ་མི་བདེན། བདུད་ཀྱིས་སྐྲ་ངན་པ་སྐྲགས་པ་ཡིན། བདུད་རྩི་གསོལ་ནས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བཞིན་ཏོ། དེས་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཟེར་བས། རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བདུད་རྩིས་བྲན་པ་བཞིན་སྒྲོག་རྐྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། དེར་ཟླ་བ་སྒྲ་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཚེ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མར་སྲས་མཛེས་མ་ཞིག་འཁྲུངས་པ་སྒྲ་ཅན་འཛིན་དུ་མིང་བཏགས། དེ་ལྷུམས་སུ་ལོ་དྲུག་གནས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྲས་ཡིན་མིན་དོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་པ། ཡུམ་གྲགས་འཛིན་མས་དག་པ་གླངས་ཏེ་དམོད་བོར་ནས། སྲས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་རྡོ་དང་མཉམ་དུ་བསྣམས་ཆུ་ལ་འཕངས་པའི་ཚེ། སྐྱོན་མེད་ཆུ་ལ་འཕྱོ་ཞིང་སྐྱིལ་ཀྱང་མཛད་ནས་ཆུ་ཁར་བྱོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚངས་རིགས་ཀྱིས་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས། རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་འདི། སྟོན་ཚད་མ་གོ་ད་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྟོན་པར་བཞེད་ཀྱང་གཞན་ནི་སུས་ཀྱང་མི་གོ། སྟོན་དུ་ཡབ་ཟས་གཙང་གིས་སྲས་ལ་བརྟེ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་ཐུབ་སྐབས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལྔ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕ་ཚད་དུ་ཉེ་གནས་སུ་བཏང་བ་རྣམས། དཀའ་ཐུབ་བཏང་ནས་འོ་ཐུག་གསོལ་བ་ལ་ལོག་ལྟས་ཁྲེལ་ནས་ཝཱ་ར་ཎ་སེར་སོང་། དེའི་ཚེ། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་རྙེད། སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས། མི་སྨྲ་ནགས་ཀྱི་འདབས་སུ་གནས་

པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྐུ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅིངས་དེ་གསུང་བཅད་ནས་བཞུགས། ཞག་བདུན་འདས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་ཚོང་པ་ག་གོན་དང་། བཟང་པོས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོས་ཞུས། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར་ག་གོན་བཟང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། བསོད་སྙོམས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་ཕུལ་བའི་ལྷུང་བཟེད་དུ་བཞེས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཝཱ་ར་ཎ་སིར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་སྟོན་པ་འབྲིང་པོ། དོར་ལུགས་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་བཟླས་ཏེ་འདུལ་བ་སྡེ་བཞི་གསུང་རབ་སྡེ་སྣོད་བཅུ་གཉིས། སྡོམ་ཚིག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས། བདུད་བཅོམ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་མོངས་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་པའོ།།

XXVII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་པ།

ཤཱཀྱ་བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གཞིར་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཻ་འགལ་གྱིས་བུལ་དགོངས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཤཱཀྱའི་

རིགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་སྨོས་གསུངས་པར། མོཾ་དགའ་བྱས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ནས་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ། སྔོན་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཀློང་དུ། རླུང་ཆེན་གཡོས་པ་ལས་མེ་འབར། མེ་རླུང་གི་ཟིལ་པར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཆགས། མེ་ཆུ་རླུང་གིས་བསྒྲུབས་པས་འོ་མ་དཀྲོགས་པའི་མར་བཞིན། ཁ་དོག་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་དང་། དྲི་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ས་གཞིའི་གཟུགས་སུ་དཔལ་བྱས་ཆགས་ནས་བསྒྲུབ་པར་གྱུར། དེ་དང་དུས་མཉམ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཟད་པ་རྣམས། བདུད་རྩིའི་ཞག་གིས་རོ་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་ནས་མཛུབ་མོས་བླངས་ཏེ་ཟོས་པས། ལུས་ལྗི་བ་དང་། རྩུབ་ཅིང་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར། དེ་ཟད་ནས་སའི་བཅུད་རོ་མངར་འདྲ་བ་ཟོས། དེ་ནས་མ་རྨོས་པའི་འབྲས་ས་ལུ་རྣམས་ཟོས་ཤིང་། ཤུན་པར་ལུས་པ་རྣམས་ཁང་པ་བཅོས་ནས་གཟུང་། དེ་ནས་ཉི་ཟླ་བྱུང་ཞིང་། ཞིང་བདབ་སྟེ་འབྲས་བུ་འཐུ་བའི་ཚེ་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་། དེར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོར་ས་རིས་བགོས་ཏེ་འཁྲུག་རྩོད་མེད་པར་བྱས། ཀུན་ལ་སྐྱོམས་པས་ཁོ་རང་ལ་ས་སྐལ་ཆད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ས་སྐལ་ནས་དྲུག་ཆ་རེ་ཕུལ་བས་ཀུན་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་། དེའི་རིགས་བརྒྱུད་གདུང་རབ་མང་པོ་གདུགས་ཅིག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བའི་རྗེས། གདུང་རབ་སྟོང་ཕྲག་གིས་མཚམས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲཱི་བྱུང་། དེའི་དུས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་བྱུང་། ཀྲི་ཀྲཱིའི་གདུང་རབས་དེ་ཉིད་ལས་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དུ་མཚན་འཕོས། དེའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ། དེས་བུ་ནུ་བོ་ལ་དགའ་བས་ཕུ་བོ་གནས་ནས་བསྐྲད། དེའི་སྤུན་གཞོན་ནུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རང་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤངས་ཏེ། སེར་སྐྱ་ཞེས་པའི་གནས་གཟུང་བས། སེར་སྐྱའི་གཞི་ཞེས་གྲགས། མཐར་ཡབ་བུ་རྣམས་དྲན་

པས་བློན་པོ་ལ་གཉེན་ནུ་ཉོམས་བོས་ཤོག་གསུངས་པར། སྲས་མིང་སྙིང་ཉོམས་མཉམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། བུ་ཚ་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་ཤཱཀྱའི་བརྒྱུད་ཞེས་གྲགས། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་པ་ལྔ་འདས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པ་ཤེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་བརྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་འགྲམ་ཞེས་པ་བྱུང་། མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་སེང་གེ་འགྲམ་གྱི་བར་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་རྒྱལ་བརྒྱུད་གཅིག་རང་གིས་གདུང་རབས་མ་ཆད་པ་ཡིན་ཞིང་སེང་གེ་འགྲམ་གྱིས་སྲས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཡིན། དེའི་ནུ་བོ་ཟས་དཀར། དེའི་ནུ་བོ་བྲེ་བོ་ཟས། ཆུང་ཤོས་བདུད་རྩི་ཟས་དེ་སྐུ་མཆེད་བཞིའོ། དེ་བཞིན་སྲས་མོ་བཞི་ཡང་བྱུང་། ཟས་གཙང་གི་སྲས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། གཙུང་དགའ་བོ། ཟས་དཀར་སྲས་དཀར་རྒྱལ་དང་། བཟང་ལྡན་ནོ། བྲེ་བོ་ཟས་ཀྱི་སྲས་མ་འགགས་པ་དང་ཆེན་པོའོ། བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱིས་སྲས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལྷས་བྱིན་ནོ། དེ་བཞིན་སྲས་མོ་བཞི་ནི་གཙང་མ་ཞེས་པའི་བུ། ལེགས་པར་རབ་རྟོགས། དཀར་མོའི་བུ་འཕྲེང་བ་ཅན། བྲེ་མོ་མ་ཡི་བུ་བཟང་པོ། བདུད་རྩིའི་བུ་ཡངས་པ་ཅན། སྨྲ་ཅན་འཛིན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲས་པོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས། ཤཱཀྱ་བྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པའོ།།

XXVIII.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ།

གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག། ཁྱིམ་བདག་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པ་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་འབྱོར་དང་མཉམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྐར་མ་གྲོ་བཞིན་ལ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པ། གྱུ་འཛིན་དགའ་ནས་བཙས་སྟོན་ལ་གསེར་སྲང་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ལ་བྱིན་པས། བུའི་མིང་ཡང་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པར་གྲགས། དེ་སྐྱིད་སྡིངས་ནས་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་རིག་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཕའི་ལུགས་བཟུང་ཞིང་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། དེ་འདུལ་བར་དགོངས་ནས། དེ་རང་ཉིད་མལ་མོས་པའི་རིགས་ཡིན་པས། མོ་འགལ་གྱི་བུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ནས་དེའི་མདུན་དུ་བྱོན་པར། ཡ་མཚན་དེ་སླས་པ། ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་ཁྱོད་ནི་སུ་ཡིན། ཉི་མའི་ལྷའམ། ཟླ་བའི་འམ། ནོར་གྱི་ལྷའམ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་ནི་ལྷ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱེད་པ་དེའི་སློབ་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་སྟོབས། དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཞིག་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ནི་བར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་སྤུ་ལོང་གཡོས་ཏེ། ལྷ་ལ་འོས་སྣོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་ཤུ་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་བསྐུར། མོ་འགལ་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་བས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཞེས་པར་གྱུར། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་གསུ་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་སྣོད་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་བ་ཐོགས་ནས་འབུལ་དུ་བྱུང་བར།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་བཞེས་འཕྲོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་བས། རྒྱལ་པོས་མྱུངས་ཤིང་དྲི་བཟང་ཚོར་བས། འདི་ནི་བསྒྱུ་བྱིན་གྱིས་ཕྱུལ་བའོ་སྙམ་པར། འདི་ནི་གྲོ་བཞིན་གྱིས་བསྐུར་བའོ་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་ནས། སྔར་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ་གྲོ་བཞིན་ཕྱུན་ཚོགས་རྒྱས་པ་དེ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་བློན་པོ་དང་བཅས་འབྱོན་པར་རྩོམས་པའི་ཚེ། འབྱོན་པའི་གདམ་ཐོས། ཕ་གུ་འཛིན་གྱིས་བུ་ལ་ལྐོག་ཏུ་སྨྲས་པར། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱིས་བླ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་བལྟ་རུ་འོང་ཞེས་པ་འདི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ནི་མཚོན་ཆ་དང་འདྲ། གང་ལ་རིགས་པ་ཐོགས་མེད་འཇོམས། རྒྱུད་ཀྱིས་འཐངས་པའི་མདའ་དང་འདྲ། རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེ་བས། རང་རེས་འབྱོར་པ་ཐོས་པས་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ་སྲིད་ཀྱི། དེ་བས་རང་གིས་ཡོན་ཏན་སྦས་པའི་སྤྱད་ལ་ཉི་མ་ཡིད་དུ་འོང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྤང་བ་སྲུས་བྱེད། ཤིང་སྡོང་སྐམ་རིངས་རླུང་གིས་འགྱེལ་མེད། རབ་ཏུ་དད་པ་རླུང་གིས་བསྒྱུངས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཅན་འོངས་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་པ་སྨོངས་པ་ཡིན། དེ་བས་ཁྱོད་སོང་ལ་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཕྱུང་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱུལ་ ཕྱག་ འཚལ་ཤོག་བྱས་པས། གྲོ་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མཇལ་དུ་ཕྱིན། ཕྱག་འཚལ་ཞིང་དོ་ཤལ་ཕྱུལ། རྒྱལ་པོ་མཉེས་ནས་འཛུམ་པའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པས། ཀིང་པ་གསེར་གྱི་བསྡུས་མཚན་པ་ཡ་མཚན་ཞིང་སྨྲས་པ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དྭངས་བ་ཁྱོད་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཡོན་ཏན་ལས་དབང་ཕྱུག་གཙོ། དབང་ཕྱུག་ལས་བདེ་བ་གཙོ། ནད་མེད་ལས་གྲོགས་གཙོ། ཁྱོད་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ངམ། དེའི་ཞབས་པད་ཟུང་ལ་རང་རེ་ལྟ་བར་འདོད་དམ་ཞེས་གསུངས་པར། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུས་སྨྲས་པ། ལྷ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད། བདག་བཅོམ་འདས་བལྟ་བར་

ཤིན་ཏུ་འདོད་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་གཅིག་གཉིས་ཀ་རྐང་པས་ཕྱིན། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྡུང་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆེན་ལ་འོས་པའི་གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས་ཏེ། རྐང་པ་ས་ལ་རེག་མ་མྱོངས་པས། དེ་དུས་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་ས་ལ་གོས་བཀབ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གུས་པས་དུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡང་མི་འོས་པར་བསམ་ནས་གོས་རྣམས་བསལ་བས། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་ཉེར་མཁོ་རྣམས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བས། ལྷས་ལྷའི་གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས། དེ་ཡང་གསལ་ནས་རྐང་པ་ས་ལ་ཞག་པས། རི་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། རྒྱ་མཚོར་བཅས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་གཡོས་སོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སླེབས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། ཆོས་གསུངས་པས། ཁམས་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་རང་བཞིན་ཡང་དག་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་ཐོས་པས། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་རྩེ་ཉི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མས་ཡུལ་དང་གཉེན་འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེ་བ་སེམས་ལ་དྲན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཛུམ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། གྲོ་བཞིན་ཁྱོད་སེམས་ཞུགས་པས་རྟོགས་པ་འདི་ཏི། དེ་བས་སེམས་མཉམ་བཞག་བདེན། ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་ནང་གི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ལྟར་གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་མྱུར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མཚན་དེ་སྔོན་གྱིས་རྒྱུ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་དུས། འཁོར་བཅས་ཉིན་རེ་བཞིན་གཉེན་ལྡན་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། ལྡོངས་ཀྱུ

ཞིང་གཤེགས་པར། ཁྱིམ་སོ་སོས་ཉིན་རེ་མོས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་བར། དེ་ན་བྲམ་ཟེའི་བུ་དབང་པོའི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་དབུལ་པོ་ཞིག་ལ་རེ་མོས་བབས་པའི་ཚེ། འབད་པ་ཆེན་པོས་ཚོལ་སྒྲུབ་བྱས་པའི་ཞལ་ཟས་དང་། གོས་ཀྱིས་ས་གཞི་གཡོགས་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པས། ཚེ་རབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་ལྟ་བུ། གང་པ་ལ་གསེར་གྱིས་སྤུ་སྐྱེས་པ། ས་གཞི་རྗེན་པར་གང་པ་རེག་མ་ཐོང་བ། གལ་ཏེ་རེག་ན་ས་གཡོ་བ་འདིར་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱིས་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ཉི་ཤུའི་གཏམ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པའོ།།

XXIX.

ཡལ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པ།

ནོར་སྐྱོང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀ་ལནྡ་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་བུ། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཞེས་རྩུབ་པ་དེ་ལ། སྙིང་གི་གྲོགས་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འཛའ་བར་བྱེད། སྐབས་ཤིག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་གིས་ཁྱེད་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད་དགོས། རྫུན་མེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་བསྐོང་བ་ནི་གྲོགས་པོ་ཡིན། འོད་མའི་ཚལ་ན་གནས་པའི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འདི་བསད་ན། ལྷའི་ཕྱག་བྱེད་པའི་གནས་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་འདོད། དགྲ་བོ་མི་ཆོམས། གྲགས་པ་མི་ཐོབ།

ཁྱེངས་པ་མི་འཕེལ་ན། གྲོགས་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་ཅི་བྱེད། དེས་ན་ནང་པར་ཁྱིམ་བདག་ནོར་ཆེན་གྱི་མགྲོན་དུ་དགེ་སློང་འཁོར་བཅས་འབོད་པ་འདུག་པས། དེའི་ལམ་དུ་གླང་ཆེན་ནོར་སྐྱོང་ཁྲི་གཏུམ་ཅན་འདི་བཏང་བར་མཛད། ཅེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་གྲོགས་ལ་བརྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བསམ་ངོ་སྨྲས་ནས་ཅང་མི་ཟེར་རོ། དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་ཕྱིར་སོང་སྟེ་གླང་པོ་སྐྱོང་བའི་བློན་པོ་ལ་ནོ་ཤལ་ངན་པར་བྱིན་ནས་དགེ་སློང་ཚུལ་འཆོས་ཅན་དེ། ནང་པར་དགེ་སློང་བཀྲུས་བསྐོར་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འོང་གི། དེ་ལ་གླང་པོ་ནོར་སྐྱོང་ཐོངས་ཤིག་ཞེས་རྒྱལ་པོས་གསུངས་སོ་བརྗོད་པས་དེ་བཞིན་ཞུའོ་ཟེར། ནང་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས་བསྐོར་ཏེ་བྱོན་པས། གླང་ཆེན་བདག་པོས་གླང་པོ་གཏད་དུ་བསྐུན་ནས་བཀྱེ་ཞིང་བཏང་བས། གླང་པོ་ཁྲོ་གཏུམ་དྲག་པོས་སྣ་དབྱུག་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་གཡོབ་ཅིང་རྒྱུགས་པས་ཤིང་རྣམས་སྐྲོལ། གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་འཇོམས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་དངངས་སྐྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་གླང་པོ་ཆེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསོད་པ་མཐོང་དུ་རེ་ནས་བ་གམ་མཐོན་པོའི་རྩེར་འཛེགས་ནས་བལྟ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བྲོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་དྲུང་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་གཅིག་པོ་ཉེ་བར་གནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་སོར་སྦྲེང་པས་སེང་གེ་ཆེན་པོ་ལྔ་ཐོན་ཏེ་རལ་པ་གསིག་ཅིང་སྡེར་མོ་བགྲད་པས། དེའི་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་གླང་ཆེན་ནི་ཆུ་དང་གཅི་བ་ཟག་ཅིང་བྲོས་སོང་བ། མཐའ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མེ་འོབ་འབར་བས་བསྐོར་ནས། གང་དུའང་མ་ཐར་བར་གླང་པོ་དུལ་བས་བཅོམ་ལྡན་ཞབས་ལ་འདུད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བོར་ཕྱག་བཞག་སྟེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཀློད་ཀྱང་། ལུས་ཤའི་རི་བོ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པས་སྡིག་པ་སྤོང་གསུངས་པས། གླང་པོ་ཀུས་པས་གར་ཕེབས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་ལྡེག། དེ་ནས་ཁྱིམ་

བདག་ནོར་ཆེན་གྱིས་བསྙེན་བཀུར་བཞེས་ནས་ནགས་སུ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་པར་ཅེམས་པས། ཞབས་ལ་གླང་པོའི་སྣ་ལག་རེག་དེ་ཤི་བར་གྱུར། གླང་པོ་ཤི་མ་ཐག་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བུ་མཛེས་པ་དྲི་མེད་དུ་སྐྱེས། དེའི་ཕྲལ་ལྷའི་མིག་གིས། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་ལྷགས་ཏེ། ནོར་བུའི་སྣ་ཚ་དང་། དཔུང་རྒྱན་རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཅོད་པན་སོགས་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ། མེ་ཏོག་དཀར་པོས་གཏོར་ཞིང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ལས་ངན་དབང་གིས་ལུས་ངན་དེ་ལྟར་བླངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཞབས་ལ་རེག་པའི་བྱིན་བརླབས་ཀྱིས་བདག་འདི་ལྟར་གྱུར་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་གུས་ཤིང་འདུད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས། ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་སོང་ངོ་། དེ་ལ་ཡ་མཚན་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སྟོན་པ་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགེ་འདུན་བསྙེན་ཅིང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་བསླབ་པའི་གནས་ལ་མ་གུག་པ་ཞིག་བྱུང་བ། ལས་དེས་གླང་པོ་འདིར་སྐྱེས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་བསྙེན་པའི་མཐུས་མཐར་ལྷ་ལུས་ཐོབ་ཅིང་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར། སྐྱེ་བ་ཕུ་མར་སྒྲུབ་པའི་ལས་ནི་སུས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པའོ། དེ་བཞིན། སྔོན་ཟླ་བ་ལྟར་བསིལ་བའི་མཆོར། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་གང་བའི་བཞིན་ཞེས་པ་སྤྲུན་དང་། ངང་པ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ། བྲ་ར་ཎ་སིར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི། ཚངས་པ་ལྡན་པ་ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་ཡོད་པར་ངང་པ་འཁོར་བཅས་ཕྱིན་པ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་གང་བའི་བཞིན་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོས་གསན་ནས། བྱ་ཀྱི་མཁས་པ་འཇོན་དུ་བཏང་ནས། ངང་པ་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་དེ་བཟུང་བས། ངང་བ་ལྔ་བརྒྱ་མགྱོགས་པར་བྲོས། གཅིག་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞུང་བཟང་བས་འཛིང་བ་

དང་གདུང་བས་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟོད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་
ནས་གཉིས་ཀ་བཏང་། ཡང་ལྷ་ར་ཊ་སེར་སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཊ་ཞེས་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་དང་
གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ། བློན་པོ་ལྷ་བརྒྱུས་རྒྱལ་པོ་བོར་ནས་བྲོས། བློན་པོ་ལག
པའི་མཆོད་ཆ་ཞེས་བས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱུ་མ་ཕོད་པར་ལྷན་དུ་འགྲོགས། ཡང་སྐྱེ་བ
གཅིག་ལ་སེང་གེ་ཁྲིན་པར་ལྷུང་བས། ལྷ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲོས། ལྷ
གཅིག་གིས་ཁྲིན་པའི་མཐའ་ཡུན་རིང་སྐྱེར་མོས་བཀོས་པས་སེང་གེ་ཐར། ཡང་
སྔོན་ཆེ་རི་དྭགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་གཅིག་གྱུ་ལ་ཐེབས་པས། ཀྱུ་འཛུགས་མི
སྨྲེད་ལྷན་བྱ་བ་སླེབས་པས། རི་དྭགས་གཞན་རྣམས་བྲོས། སྨྲེད་ལྷན་གྱི་རི་དྭགས
གཙོ་བོར་མདའ་རྒྱག་པར་བཙམས་པས། རི་དྭགས་མོ་གཅིག་གིས་མ་བཟོད་པར
མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་སྔོན་ལ་བདག་གསོད་ཅེས་སྨྲས་པས། རྔོན་པས་ཐོས་ཤིང་སྙིང་
རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་གཉིས་ཀ་བཏང་། དེ་ལྟར་སྔོན་ཆེ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་གང་བའི་བཞིན་དེ་
དང་།རྒྱལ་པོ་ཨ་ཊ་དང་།སེང་གེ་ཁྲིན་པར་ལྷུང་བ་དང་། རི་དྭགས་གཙོ་བོ་དེ་རྣམས
ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན་ལ། ངང་པ་གཞུང་བཟང་བ་དེ་དང་། བློན་པོ་ལག་པའི་མཆོད་ཆ
དང་། ལྷ་ཁྲིན་པ་བཀོ་བ་དང་། རི་དྭགས་མོ་དེ་རྣམས་ཀུན་དགའ་བོ་སྟེ། འདི་སྐྱེ་བ
སྔོན་དུ་ཡང་ང་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བག་ཆགས་གོམས་པས། ད་ལྟ་ཡང་གླང་པོའི་
འཇིགས་པ་ལ་མི་བསམ་པར་ང་ཉིད་མ་བཏང་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་། སྔོན་གྱི་ངང་པ
ལྷ་བརྒྱ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཊའི་བློན་པོ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དང་། སེང་གེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ
བྱིངས་དང་། རི་དྭགས་བྲོས་འགྲོ་བ་རྣམས་སོགས། ད་ལྟའི་དགེ་སློང་གླང་པོར་
འཇིགས་ཏེ། ང་བཏང་ནས་བྲོས་འགྲོ་བ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་དགེ
སློང་རྣམས་ངོ་ཚ་ཞིང་ཞུམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས
འཇུམ་ཞིང་དྭངས་བས་བསྟོད། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་

འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས། ནོར་སྐྱོང་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པའོ།།

XXX.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་པ།

ཀ་ཤི་མཛེས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དགེ་སློང་ཀོ་དི་ཀྭ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་འདུག་པའི་གནས་ཀྱི་ཞར་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ལྷ་ར་ཙ་སེར། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བུ་ཀ་ཤི་མཛེས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ས་ཞེས་བུ་བ་གཉིས་བྱུང་བ། ཀ་ཤི་མཛེས་པ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་འོས་པས། ཀ་ཤིས་ཡུན་རིང་བསམ་པ། རང་ལུས་ལང་ཚོ་ནི་འཛིག་པའི་རྒྱུ། སྲོག་ནི་ཆུའི་རྦ་རླབས་ལྟར་གཡོ། རྒྱལ་སྲིད་ནི་རྨི་ལམ་དུ་བགམ་མ་ལེན་པ་འདྲ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་ཆགས་ན་རྨོངས་པ་རང་སྲོག་རལ་གྲིས་གཅོད་པ་འདྲ། དེ་བས་དབེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་རིགས་བསམ་ནས་མཆི་མ་སྨྲ་དིག་གི་རྟོག་མ་ལྟར་འབབ་ཅིང་། དེ་དོན་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ཡབ་སྐྲག་ནས་སྨྲས་པ། རིགས་ཆེན་པོར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་འདི། ཁོད་པོ་བདག་གིས་རེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ག་ལ་རུང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལང་ཚོ་འདི་ནགས་ན་མཛེས་པ་མ་ཡིན། ལྷ་སྤྱོད་ལེགས་པ། དབང་པོ་དུལ་བ། ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཆུའི་པདྨ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་ཁྲིམས་ན་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས། ཕོ་བྲང་ན་གནས་པ་ནི་དབེན་པས་ནགས་དང་འདྲ

ཞིང་། སྒྲ་ངན་དང་འཇིགས་པ་མེད། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱེད་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་ཕོངས་པ་མེད། ཁྱིམ་ན་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། བསྟུབ་པ་སོགས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ནགས་སྐམ་པོར། ཁྱིམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་ཉོན་མོངས། ཚ་ཤིང་ཁབ་དང་འདྲ་བས་ཀྱང་པ་མེས། སྐྱེ་བོ་ཟབ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་ལུས་གོད་པགས་པ་རུས་པའི་གཟུགས། དཀའ་དུ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ཙམ་ལས་ཟས་མེད་ཡི་དྭགས་འདྲ། ཕ་ཡུལ་དང་། འུག་པ་གནས་པའི་ཕུག། སེང་གེ་གསད་པའི་གླང་ཆེན་ཁྲག་སོགས་འཇིགས་རུང་ཨ་ངའི་གནས། ཀུན་གྱི་སྨད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕ་གོན་པོར་ནས་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དགྲ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་བསམ་སྦྱོར་བོར་ཅིག་ཅེས། ཡབ་ཀྱིས་སྒྲ་ངན་དང་བཅས་ཡང་ཡང་སྨྲས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བློ་བརྟན་པ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོར་ལྟར་བཟློག་པར་མ་གྱུར། མ་དང་། བློན་པོ། གཉེན་འཁོར་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་གསན་པར། ཞག་གསུམ་ཟས་མི་གསོལ། གདམ་མི་སྨྲ་བར་བཞུགས་པས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བས། ད་ཐབས་མ་རྙེད་ཟེར། རྒྱལ་པོ་འཆི་མ་དང་བཅས་སྲས་ལ་གནང་བ་བསྒྲིན། དེ་ནས་སྲས་ཀ་ཤི་མཛེས་པས་ནགས་དབེན་པར་བྱོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་སྒོམས་པས། དེའི་མཐུས་ནགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཚེ་བ་མེད། སེང་གེས་གླང་ཆེན་མི་གསོད། ཀུན་སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་བར་གྱུར། དེར་ཀ་ཤི་མཛེས་པ་ཀུན་ལ་བྱམས་ཤིང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས། མཚན་བཟོད་པ་སྨྲ་བ་ཞེས་གྲགས། དེའི་དུས་མི་ཀུན་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པས་བྱིན་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས། སྲས་དུས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་བཏོན། ནམ་ཞིག་དཔྱིད་ཀྱིས་དུས་ལྡོན་ཤིང་དང་། ནགས་ཚལ། མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་ལ་ལྡད་མོ་བལྟ་བར།

རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོའི་ཚོགས་བཅས་ནགས་སུ་ཕྱིན། དེར་ལྷོད་མོ་དང་རྩེ་དགས་ཡུན་རིང་ངལ་གསོ་ཕྱིར་ཉལ་བས་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ས་གཉིད་དུ་སོང་། བཙུན་མོ་རྣམས་མེ་ཏོག་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཐུ་ཞིང་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་པས། བཟོད་པ་སྨྲ་བ་མཐོང་ནས། དེ་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞི་བར་གནས་ཤིང་། ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ། སྐུ་ལུས་རིད་ཀྱང་མཛེས་སྡུག་མ་ཉམས་པ། ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཐུགས་དགོངས་དག་པ་ཞི་བ་དཔལ་བ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས། བཙུན་མོ་རྣམས་རབ་ཏུ་དད་པས་མདུན་དུ་གུས་པས་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྡད། རྒྱལ་པོ་གཉིད་སད་པས་བཙུན་མོ་རྣམས་མེད་པས་ནགས་སུ་ལྟ་བར་ཕྱིན་པ་ན། དྲང་སྲོང་ལ་བསྐོར་ནས་གནས་པ་མཐོང་བས། རྒྱལ་པོ་དུག་སྦྲུལ་ཁྲོས་པའི་དབུགས་རྔོད་ལྟར་འཁྲུགས་ཏེ། རང་གི་སྤྱན་ཟླ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཤེས། ཚིག་རྩུབ་དྲག་པོས། དཀའ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་བཅོས་ནས་ཕྲན་པོ་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཁྱོད་སུ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་དུ་ཚུལ་འཆོས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ལྟར་ཛུམ་ནས། ནང་དུ་གཡོ་སྒྱུ་དང་ཟོལ་ཟོག་གིས་གཞན་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ཀུ་བར་འདོད་དམ། ཅེས་བརྗོད་པས། བཟོད་པ་སྨྲ་བས་གསུངས་པ། བདག་ནི་དྲང་སྲོང་བཟོད་པ་སྨྲ་བ་ཡིན། བདག་ལ་དོགས་པ་མཛད་འོས་མེད། བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་འཁྲི་ཤིང་འདྲ། ཅེས་ཁོང་ཁྲོའི་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ། ཞི་བ་དང་། ཕན་པའི་སེམས་གྱིས་དལ་པར་སྨྲས་ཀྱང་། ཁྱོད་བཟོད་པ་སྨྲ་བ་ཡིན་མིན་བལྟའོ་ཟེར། རལ་གྲིས་ཕྱག་གཉིས་བཅད། ད་བཟོད་དམ་ཟེར། བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཅང་མ་གསུངས་པས། ཡང་ཞབས་གཉིས་བཅད། ད་བཟོད་དམ་ཟེར། ད་དུང་ཁྲོ་བ་མེད་པས། ཕྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བཏེག་བཅོག་མང་དུ་བྱས། ད་བཟོད་དམ་ཟེར། བདག་ནི་གདུང་བ་དྲག་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་བས་འཁྲུགས་པ་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་གཅད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་མི་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར

གྱུར་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཆོ། ས་གཞི་ཉམས་ཀྱང་སྔ་ངན་གྱི་རང་བཞིན་དོལ་དུ་གྱུར། བཟོད་པའི་ལྷ་ཁྲིམས་པས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྔ་གི་དང་། ཡམས་དང་། ཆར་མེད་པ་སོགས་ཉེ་བར་འཚེ་བ་མང་དུ་བྱུང་། མཚན་ལྟས་མཁན་ཉམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དཀའ་ཐུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས། དེའི་ལྷ་ཁྲིམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་པོས་བཟོད་བ་ཤགས་འབུལ་བར་ཕྱིན་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བཏུད་དེ་འགྱོད་བཤགས་ཕུལ། ཕྱི་འགྱོད་པའི་སྔ་ངན་གྱིས་གདུངས་ཏེ་སེམས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་གྱུར། དེ་ལ་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྐྱོང་བྱ་འདི་ནི་བདེན་པ་མིན། ཡོན་དཔོན་མིན། དོན་མིན། དཀའ་ཐུབ་མིན། རྫས་མིན། སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ནིས་བོན་སྟེ། གསར་པའི་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་མི་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཅི་ཡང་མེད། བདེན་པ་དེས་བདག་གིས་ཁྲག་ཉམས་འོ་མར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས། ད་དུང་བདག་གི་ཡིད་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་པ་བདེན་ན་ཡན་ལག་ཉམས་འབྱུར་བར་ཤོག་གསུངས་མ་ཐག་ཡན་ལག་ཉམས་འབྱུར་ཞིང་སྔར་ལྟར་གསོས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཞབས་ལ་མགོ་གཙུགས་ཏེ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འདི་ཙམ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་འོ་བརྒྱལ་འདི་མཛད་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད། །སྨོངས་པས་ལོང་བ། སྡིག་པའི་གཡང་ལ་ལྟུང་བ་བདག། སྙིང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་འདོན་དུ་གསོལ། ཞེས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱལ་པོ། བདག་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་ནི། བྱིངས་པ་ཉམས་བསྐྱལ་བ་དང་། བཅིངས་པ་ཉམས་དགྲོལ་བ་དང་། འཇིགས་པ་ཉམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཉམ་པར་སྨོངས་པ་ཉམས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་བླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་ཡིན། བདག་

གིས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྲིས། ཁྱོད་ཀྱི་སྨོངས་པ་གཅད་པར་བྱའོ། རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་ལ་དྲན་བཞིན་པར་སོང་ངོ་། དེའི་དུས་ཀྱི་ཀ་ཤི་མཛེས་པ་བཟོད་པ་སྨྲ་བ་དེ་ནི། ད་ལྟ་ངའོ། རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ས་དེ་ནི་ཀཽཎྜི་ནྱ་འདིའོ། ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡང་དག་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་འདི་ཉིད་བསྒྲལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ནི་བཟོད་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་ཁྲི་ཤིང་ལས། ཀ་ཤིའི་མཛེས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ལྷུན་སྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའོ།།

XXXI.

ཡལ་འདབས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

གསེར་ལོགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས། ལྷས་བྱིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཞར་ལ་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔོན་བྱུང་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་བ་ར་ཎ་སེར་རྒྱལ་པོ་དབང་པོའི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞེས། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། བཙུན་མོ་ཟླ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། མི་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཐིངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཚེ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་ན་རི་དྭགས་མང་པོའི་ཁྱུའི་བདག་པོ་གསེར་ལོགས་ཞེས་བྱ་བ། སྤུ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་གྱི་མཆོངས་སུ་རིན་ཆེན་མཐིང་གས་སྤྲས་པ། མིག་གི་རྫི་མ་སྔོ་ལྗང་གཡུའི་རང་བཞིན། བྱུ་རུའི་རྭ་ཅོ་དང་། རིན་ཆེན་པགས་པས་རྣམ་པར་བཀྲབ། ཆུ་ཀླུང་འགྲམ་དུ་གནས་ཚེ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

བདུད་རྩིར་འགྱུར་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་པ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་མི་སྐད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་གྲོགས་པོ་བྱ་རོག་གོད་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། རྟོན་པ་སོགས་འཇིགས་པ་ཡོང་མིན་བལྟ་བར་བྱེད། ནམ་ཞིག་རི་དྭགས་ཁྱུ་དང་བཅས་ཆུ་འཐུང་བར་ཕྱིན་པའི་ཚེ། ཆུ་ཀླུང་པོ་ཆྲབས་གཡོ་བའི་ནང་ནམར། དགྲས་འཆིངས་ནས་ཆུར་སྐྱུར་བའི་མི་ཞིག་འོ་དོད་ཆེན་པོ་འདོན་ཅིང་འཁྱེར་བ་མཐོང་ནས། རི་དྭགས་ཁྱིངས་རྣམས་མགྲིན་པ་ཀྱོགས་ཏེ་བྲོས་སོང་། གསེར་ལོགས་ནི་སྙིང་རྗེས་དེར་བསྣད་ནས་མི་དེ་ཆུ་ནས་འདོན་པར་ཆས་པས། བྱ་རོག་གིས་མཐོང་ནས་སླས་པ། གྲོགས་བྱ་བ་མི་རིགས་པ་འདི་ཞོག། བྱས་པ་མི་བསམ་པའི་མི་ངན་ནི། གོད་པའི་དུས་ན་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་ཡང་། ཕན་བཏགས་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མཁྲེགས། ཕན་ལན་དུ་གནོད་སྐྱེལ་དུ་འོང་སླས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་གྱིས་ཤིང་དྲང་བ་དེས་མ་བཟོད་པར་ཆུ་བོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་ནས་མི་དེ་བཏོན། བཅིངས་པ་རྣམས་རུ་ཅོས་བཀྲོལ། མི་དེ་ལ་གྲོགས་པོ་འདི་ནི་བདག་འདི་ལྟར་འདུག་ཅེས་སུ་ལ་ཡང་མ་སྨྲ་ཞིག་བཟློད་པས། མི་གྱུ་གྱུ་ཅན་ཞེས་པ་དེས་རི་དྭགས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བསྟོད་པ་དང་བཅས། བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུངས་པ་བཞིན། སུ་ལ་ཡང་མི་སྨྲ་ངེས་སོ་ཟེར་སོང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཟླ་འོད་མའི་རྨི་ལམ་དུ་རི་དྭགས་གསེར་ལོགས་མི་སྐད་དུ་དམ་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་གི་རྨི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་རི་དྭགས་དེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་ལ་མཛའ་བས། རྟོན་པ་རྣམས་ལ་ནོར་མང་པོ་སྦྱིན་ཏེ་དེ་འཛིན་པར་བཏང་བས། རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པར་ལོག་འོང་བས། དོན་མ་རྙེད་པར་ཟློང་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་པས། རྟོན་པ་རྣམས་འདར་བཞིན་དུ། རི་ནགས་སུ་བདག་རྣམས་ཀྱི་མ་བཙལ་བའི་ས་མེད་ཅིང་། གསེར་གྱི་རི་དྭགས་དེ་འདྲ་མི་རྙེད་ངེས།

ཅི་སྟེ་མནའ་ཡམ་དུ་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་ན། བཟོ་བོ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་གསེར་གྱི་རི་དྭགས་བཟོ་རུ་ཆུག་ཞུས། དེར་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོའི་རྨི་ལམ་བདེན་ངེས་སྙམ། ནོར་མང་དུ་བཏང་ནས་ད་དུང་འཚོལ་བར་བརྩོན་པས། གྲོང་གི་མི་གྱ་གྱུ་ཙན་གྱིས་ཐོས་ནས། ནོར་ལ་བརྐམ་ཆགས་པས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་གསོལ་པ། གསེར་གྱི་རི་དྭགས་དེ་བདག་གི་མཐོང་བས་བསྟན་གྱི། བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྐྱོལ་ཅིག་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དཔུང་དང་བཅས། གྱ་གྱུ་ཙན་གྱིས་ལམ་སྣ་བྱས་ཕྱིན་པས། ཧ་དང་གླང་པོའི་ཚོགས་མགྲོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ས་གཞི་རྡུལ་གྱིས་འཁྲིགས་པ། བྱ་རོག་གི་རིང་ནས་མཐོང་བས། གསེར་ལོགས་ལ་སྨྲས་པ། ཀྭའི་གྲོགས་པོ། བདག་གིས་སྔོན་ནས་ཕན་པ་སྨྲས་པར་གྲོགས་པོས་མ་ཉན། ད་ནི་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གི་ཆ་གྱོན་ཞིང་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་སྣ་སྔོན་སྒྲོག་བྱེད་པའི་མི་ངན་དེས་འཁྲིད་ནས་མྱུར་དུ་སླེབས་པ་འདུག། གང་དུ་འབྲོས་ཀྱང་ཐར་པའི་གནས་མི་འདུག་པས། ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་འཆི་འམ། བྱས་པ་མི་གཟོ་བའི་མི་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གྱ་གྱུའི་བདག་པོ་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་དང་། མི་ངན་ལ་གདམས་ངག་བྱེད་པ་སོགས། རང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱོན་ཁོ་ནར་ཡོང་། ད་ནི་གང་དྲག། ཅི་བྱེད། གར་འགྲོ། ཞེས་སྨྲ་བའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་བཅས་ཉེ་བར་སླེབས། དེ་ཚེ་གསེར་ལོགས་ཀྱི་བསམ་པ། བདག་མ་གསོད་ན་རི་དྭགས་གང་ཡོད་གསོད་པར་ངེས། བསམ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་རང་གི་སྲོག་ནི་རྩྭ་ལྟར་འཕངས་པ་མེད་པས། རྒྱལ་པོ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པ། གྱ་གྱུ་ཙན་གྱིས་མཐོང་སྟེ་དགའ་ནས་འོ་རི་དྭགས་གསེར་ལོགས་འདི་འོ་ཞེས། ལག་པ་སྒྲེང་ནས་བསྟན་པས། བྱ་རོག་གིས་ཤིང་རྩེ་ནས་མཐོང་སྟེ་མ་འོ་དགྲར་བདེན་པའི་དགོད་པ་བོར་མ་ཐག། གྱ་གྱུ་ཙན་གྱི་ལག་པ་ཆད་ནས་ས་ལ་ལྷུང་། དེར་གསེར་

ལོགས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཐུས་པ་མི་གཙོ་བའི་སྤྱོད་ངན་དེ་འདྲ་སྨད་པར་འོས་ཞེས་གྱ་གྱ་ཅན་ལ་སྨ་ཚོར་སྨྲ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་། གུས་པ་དང་བཅས་རི་དྭགས་གསེར་ལོགས་གདན་དྲངས། ཕོ་བྲང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སྟན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས། རྒྱལ་པོ། བཙུན་མོ། བློན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་དྭགས་དེའི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། དེ་དག་ཀུན་བསླབ་པའི་གནས་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རི་དྭགས་གསེར་ལོགས་དེ། ད་ལྟ་ང་ཡིན་མ་ཟུང་པ་གྱ་གྱ་ཅན་དེ་ད་ལྟ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྔོན་སྲིད་པའི་འཇིགས་པ་སྐྱོབ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ་མགུ་ཞིང་། དགེ་བའི་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གསེར་ལོགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཅིག་པའོ།།

XXXII.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་གཉིས་པ།

དགེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་གདམ་གྱི་ཞར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལིའི་བུ་ཞེས་པར། རྒྱལ་པོ་བ་ཡི་འབྱོར་འཇིག་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ། སྲས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དགེ་བྱེད་ཞེས་པ

དང་། དེའི་སྤུན་ཆུང་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མི་དགེ་བྱེད་ཞེས་པ་བྱུང་བས། དགེ་བྱེད་ནི་སློང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་བདེ་ཞེས་པ། དགེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མགུ་ནས། རང་གི་བུ་མོ་ཡིད་དགའ་མ་ཞེས་པ་བླངས་ན་སྟེར་ཞེས་བང་མི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོངས་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་ཉེ་བའི་ཚེ། སྲས་ཀྱིས་ཡབ་ལ་གསོལ་པ། ཡབ་མགས་ད་ལྟ་བདག་ལ་བག་མ་ལེན་པའི་འོས་མེད། བདག་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བས་ཡབ་ཀྱི་བང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་། གཉེན་སྡེབས་ད་ལྟ་ཡངས་ཀྱང་ཕྱུགས་ཀྱི་ངན། དེ་བས་ཐོག་མར་བདག་གྲུ་གཟིངས་བསྐྱལ་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མཆོག་གི་རིན་ཆེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བླངས་བར་བྱ། ནོར་མེད་ཆུང་མ་བླངས་ཀྱང་རང་གཞན་སྡུག་པ་སྐྱེ་བས་བདེ་བ་མེད། ཅེས་ཞུས་པས། ཡབ་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དོན་མཐུན་འཁོར་བཅས་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ལ། སྤུན་གྱིས་སེམས་ལ་འཁྲ་ཞིང་སྡང་སེམས་ལས་མེད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གཞུང་བཟང་གདུང་སེམས་མ་ཐོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐུས། རྒྱ་མཚོ་བོ་རླབས་གནམ་དུ་འཕོ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་འདོད་པའི་རླུང་གིས་མྱུར་དུ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བསྐྱོད། མཆོག་གི་རིན་ཆེན་མང་དུ་ལོན། རིན་ཆེན་མཆོག་ནི་སྐུ་ལུས་ལ་བཅངས་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས། རླུང་དྲག་པོས་གྲུ་ཞིག་པས་དགེ་བྱེད་ཀྱི་ཕྲག་པར་སྤུན་ཀླ་སྦྲུལ་ལྟར་འཁྲིལ་ཏེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་རྒྱལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཐོན། དེ་ཕྲལ་དགེ་བྱེད་ཐང་ཆད་པས་གཉིད་ལ་ཤོར། སྤུན་གྱིས་ལྟས་པས། དགེ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྣམས་བཅིངས་པ་མཐོང་ནས། དེ་དག་འཕྲོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕྲ་བོ་གཉིད་པའི་མིག་གཉིས་ཕྱུང་ནས་ནོར་བུ་འཁྱེར་ཏེ་ལོག་ཕྱིན། དགེ་བྱེད་ནི་མྱ་ངན་སྡུན་པས་བསྒྲིབས། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། བ་གླང་རྫི་བོའི

བདག་པོ་ཞིག་ཕྱུགས་དེར་བྱུང་བས་མཐོང་ནས་ལོ་རྒྱུས་བསྙད་དེ་རང་གི་གནས་སུ་སླངས་ཤིང་བཀུར་སྟིས་བསྐྱངས། དེ་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱོད་པ་ལེགས་པས་བ་གླང་རྫི་མགུ་ཞིང་མཛའ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀ་པི་ལྦང་མཁས་ཤིང་གླུའི་མཁན་པོ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་སྒྲ་ངན་སེལ་ཞིང་ཐུགས་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར། པི་ལྦང་མཁས་པར་སླབས། དེ་ནས་བ་གླང་རྫིའི་ཆུང་མ་དེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད་པས་གདུང་སྟེ་ལག་པ་བཙངས་ནས་སྨྲས་པ། བདག་གི་མིག་དང་ཡིད་ནི་ཁྱེད་ལ་ཆགས། ཁྱེད་དང་འགྲོགས་ན་བདག་ནི་སྐལ་བ་བཟང་། འདོད་པས་མནར་བའི་བུད་མེད་ཉམས་ངོ་ཚ་མེད། རིགས་མེད། ཁྲིམས་མེད། ཐེ་ཚོམ་མེད། ཁེངས་པ་མེད། བདག་གི་མཛའ་བའི་སེམས་འདི། ཁྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མཛོད་ན། ཁྱེད་ལྷ་བཞིན་བསྐུར་བར་བྱ། ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་བུས་སྨྲག་ཅིང་སྨྲས་པ། ཡུམ། ཁྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་བ་འདི་མི་རིགས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་བུད་མེད་སྤྱོད་པ་ནི། དམྱལ་བའི་མེ་ལྕེ་ལ་ཕྱི་མ་ལེབ་ལྕེབ་པ་ཡིན། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་མཛའ་བ་བྲལ་བ་ནི་འཚོ་བ་མེད་ཅིང་གསོན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤི་བ་དང་འདྲ། ཅེས་བརྗོད་པས། མོ་ཡིད་ཆད་ཅིང་རེ་བ་བྲལ། ཤི་བ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་ནས་ཁྲོས་ཏེ་རང་གི་བདག་པོར་སྨྲས་པ། ཇོ་བོ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་འདི་མཛའ་བའི་འོས་སུ་མི་འདུག། དབེན་པའི་དུས་སུ་བདག་ལ་འདྲིས་བདེ་རུ་མི་འཇུག་འདུག། མིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟ། བདག་ནམ་ཡང་མི་ཐར་འདུག། ཅེས་ཁྲམ་སྨྲས་པས། བ་གླང་རྫི་སེམས་འཁྲུགས་ནས། བུད་མེད་གཡོན་མའི་ཕྱིར་དུ་ཕས་བུ་གཏོང་བ་དང་། གྲོགས་པོ་མཛའ་བས་གྲོགས་པོ་དང་། གཉེན་དང་སྤུན་ཡང་བསོད་པ་སོགས་ཆུང་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས། བ་གླང་རྫིས་ཀྱང་རྒྱལ་བུ་ཐག་རིང་པོར་བཙོན་སེམས་ཕྲེང་བས་པི་ལྦང་བྱིན། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ

དལ་བུས་ཕྱིན་པས། རང་གི་སྤྱུན་མི་དགེ་བྱེད། དོན་མཐུན་དང་བཅས་པ་རང་ཡུལ་དུ་སློབས། ཡབ་འབྱོར་འཇིག་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས་མི་དགེ་བྱེད་རྒྱལ་སར་བསྐོས་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། དགེ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་སུ་འཁྱམས། དེ་དུས་དགེ་བྱེད་གྲུ་གཟིངས་ཞིག་ནས་རྒྱ་མཚོར་གྲོངས་པ་ལ་ཐག་བཅད་དེ། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རང་གི་བུ་མོ་ཡིད་དགའ་མ། གླང་ཟེར་བའི་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་གྲལ་བསྒྲིགས། མི་མང་འཛོམས་པའི་ཁྲོམ་དེར་བུ་མོ་རང་བདང་ནས་གང་མོས་འདམས་སུ་བཙུགས་པས། བུ་མོས་མི་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་ནས།ལོང་བ་པི་ཝང་འཁྲར་བ་དེ་ལ་རང་གི་དོ་ཤལ་མགུལ་དུ་སྐྱོན་ནས། སྙན་པའི་ངག་གིས་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་ངོ་ཟེར། དེར་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེངས་ཤིང་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས་ལོག་སོང་། རྒྱལ་བུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་བུ་མོ་ལ་ཁྲོས་ནས། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་ནས། སློང་བ་པོ་ཞར་བ་པི་ཝང་ཐོགས་པ་འདམས་པ་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བཏོན་ལོང་བའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པས། བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་འཇིགས་ནས་སྨྲས་པ། བྱད་མེད་བྱ་བ་ཤེས་རབ་དམན་པ་བྱ་བ་མི་རིགས་པ། རྒྱལ་པོའི་བུ་པདྨའི་སྤྱན་རྣམས་སྙིང་སྡུག་གྲོགས་སུ་མི་བསྟེན། ལོང་བ་བདག་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་འདམས། མིག་ལོང་ནི་ཉིན་མོ་ཡང་མུན་པར་གནས། བདག་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད། བུད་མེད་བྱ་བ་ཕར་ལ་བསྒྲོད་པའི་གྲུ་གྲུ་གཡོན་ཅན་ཡིན་པས་བདག་ནི་ཡིད་ཆེས་མེད། ཅེས་ཚིག་རྩུབ་མང་དུ་སྨྲས་ནས་བློ་མ་བསྟུན་པས། བུ་མོས་སྨྲས་པ། མགོན་པོ། བུད་མེད་འགའ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མཐོང་བས་བདག་ལ་དོགས་པ་ཅིལ་མཛད། བདག་གི་ཡིད་ཁྱོད་ལ་དགའ་ཞིང་གཞན་ལ་རེ་བ་ཙམ་མེད་པ་འདི་བདེན་ན། བདེན་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཨ་གཅིག་གསལ་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས་རྒྱལ་བུའི་མིག་གཡས་པ་སྔར་བཞིན་

གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། རྒྱལ་བུའི་བཞིན་པདྨ་ལྟར་བསྟན་སྟེ། འོ་ན་ཁྱོད་འདོད་པ་བཞིན་བྱ་ཡི། ང་ནི་སྔོན་རྒྱལ་བུ་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱོད་རང་སྔོན་དུ་སྦྱིན་ཟིན་པ་དེ་ཡིན། ངའི་མིག་སྤུན་གྱིས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན། ང་རྒྱལ་བུ་དགེ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྤུན་ལ་ཁེངས་སེམས་མེད་པ་བདེན་ན། མིག་ཡ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས། དེ་མ་ཐག་མིག་གཡོན་པའང་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དགའ་ནས། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྨེས་སྨྱོངས་གྲོགས་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྟུར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མངའ་དབང་བསྐུར་ཞིང་། སྲས་མོ་ཀྱང་བཙུན་མོ་དམ་པར་བསྐུར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་དགེ་བྱེད་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བུ་མི་དགེ་བྱེད་དེ་ལྷ་ལྷས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་བཟོད་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དགེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ།།

XXXIII.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

ཁྲུད་པར་ལོ་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གཞན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདམ་ལ་དེན་བཀའ་སྐུལ་པ། སྔོན་ཀ་ལིང་ཀའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ། དགྲ་ཚོགས་འཇོམས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནོམ་པར་གནོན་པ་ཞིག་ལ། སྲས་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ལ་མཚན་ལོ་མ་ཟེར། དེ་འོག་ལ་རབ་ཏུ་ལོ་མ། དེ་འོག་རྗེས་སུ་ལོ་མ། དེ་འོག་ཁྲུད་པར་ལོ་མ་ཞེས་གྲགས། དེ་བཞི

ཡང་ཆེ་གྲུས་ཤིང་སོ་སོར་ཆུང་མ་དང་བཅས་ཁ་དྲག་པས། ཡབ་ཁྲོས་ནས་བུ་བཞི་
ཆུང་མར་བཅས་པ་ཡུལ་ནས་བཏོན། དེ་དག་ནགས་ཚལ་དུ་འཁྱམས་པས་ལམ་
བརྒྱགས་ཟད་ནས་ཤིན་དུ་བཀྲེས་པས་གཞན་ཐབས་མ་རྙེད་དེ། ཤིན་དུ་བཀྲེས་པའི་
གནས་སྐབས་ངན་པ་འདིར། ཟས་མི་རྙེད་ཅིང་ལོ་མ་ཙམ་རེ་རྙེད་ཀྱང་བུད་མེད་
འདི་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་སྤྱིར་དགོས། ད་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་བུད་མེད་བཞི་པོ་
འདི་གསད་ནས་ཟ་ཞེས། བུ་བཞི་ནང་གྲོས་བྱས་པར། ཁྱད་པར་ལོ་མས་བསམ་པ།
གནས་སྐབས་ངན་པ། སྡིག་པའི་ལས་ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པའི་གཞུང་ངན་འདི་མི་
བཟོད་སྙམ། རང་གི་ཆུང་མ་འཁྲིད་དེ་བྲོས་ནས་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡུན་རིང་རྒྱུགས་
པས་ཆུང་མ་སྐྱོན་ལྡན་མ་བུ་བ་དེ་ཡིད་འཁྲུག་ཅིང་། ལུས་ངལ་དུབ་ཀྱིས་ས་ལ་
འགྱེལ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་ཚེ། རྒྱལ་བུ་ཁྱད་པར་ལོ་མས་རང་གི་
སྤྱི་བོ་ནས་ཁྲག་བཏོན་ཏེ་འཇིབས་སུ་བཅུག་པས་གསོས། དེ་ནས་བཙུན་མོ་བཀྲེས་
པས་མི་བཟོད་པའི་ཚེ། རྒྱལ་བུས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཤ་རྣམས་བཅད་ནས་སྦྱིན།
སྐོམ་པས་གདུང་ཚེ་ཙ་རྣམས་གཏར་ཏེ་ཁྲག་འཐུང་སུ་བཅུག་ནས་བཙུན་མོ་གསོས།
མཐར་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ནགས་སྟོང་རིམ་པས་བསྒྲོད་པས། རི་བོའི་མདངས། ནགས་ཚལ་
མེ་ཏོག་བཀྲ་བ། ཤིང་ཏོག་ཞིམ་བཅུད་ལྡན་པ། ཉམས་དགའ་སྐྱིད་པའི་གནས་
ཞིག་ཏུ་སླེབས། དེར་རྒྱལ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྤུར་
བས་འཕེལ་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པའི་ཚེ། ནགས་གསེབ་བྲག་གི་འགྲམ་ཆུ་ཀླུང་
ཆེན་པོར་མི་རྐང་ལག་ཐམས་ཅད་བཅད་པ་ཞིག་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་འཁྱེར་བ་མཐོང་
ནས་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་རྒྱལ་པོས་ཆུར་ཞུགས་ནས་བཏོན་བྱམས་པར་གསོས་
པས་མི་རྣམས་སྔར་དུ་དྲག་ཀྱང་རྐང་ལག་མེད་པས་གར་ཡང་འགྲོ་མ་ཐུབ། དེ་ནས་
མི་དེ་དབང་པོ་གྲུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་སེང་གེ་

ལྟར་དུས་དུས་ལས་རྟག་ཏུ་འཁྲིག་པ་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པས། བཙུན་མོ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་ཤིང་། ཀུང་ལག་མེད་པའི་མི་བྲམས་པས་གསོས་པ་དེ། མི་གསོས་ལུས་བཀྲེགས་པས་ཡོན་ཏན་དབང་པོ་མ་ཚང་། མཛའ་འདྲིས་སྐམ་ཙམ་གྱིས་མ་གོས་པ་དེ་དང་། བཙུན་མོ་འདོད་པ་སྤྱད་པས། མཚན་ལ་རྒྱལ་བུས་རིག་རྟོགས་འཛེམ་བག་དང་བཅས་དལ་བུས་སྤྱད་པས་བཙུན་མོ་མ་ཆོམ་པར། བདག་པོ་རྒྱལ་བུ་དེ་འཁྲིག་པའི་གེགས་སུ་བསམ་ནས་གསོད་པའི་བསམ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་བཙུན་མོ་མགོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ན་བའི་ཚུལ་བྱས། མགོ་བོ་རས་ཀྱིས་བསྡམས་ནས་ཉིན་ཞག་མང་པོ་ཟུག་གཟེར་བཟོད་མེད་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་པས། རྒྱལ་བུ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཕན་ཐབས་ཅི་དྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། བཙུན་མོས་སླས་པ། བདག་སྔོན་ཕ་མའི་གོ་ན་ཡོད་དུས་མགོ་ནད་འདི་ལྟ་བའི་ཚེ་སྨན་པས་རྡོ་ཞུན་གྱི་དྲིག་པ་སྦྱིན་ནས་ན་བ་དྲག་གི་ཡོད། ད་རྒྱལ་པོས་དཔྱང་ཐག་ལ་འཁྲོན་ནས་ན་བྲག་འཕྱངས་ཆེན་པོ་ཕ་གི་ལ་རྡོ་ཞུན་གྱི་དྲིག་པ་འདུག། བདག་གི་ལག་པས་ཐག་པ་འཛིན་ནས་ཟེར། རྒྱལ་བུས་ཙྭ་ཐག་བཟློས་ནས་བཙུན་མོ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ་དཔྱང་ཐག་ལ་འཁྲོན་པས་བཙུན་མོས་ནུས་ཙམ་ནུས་ཙམ་བཏང་མཐར་ནུད་ཀྱིས་བཏང་སྟེ་བྲག་གཡང་ལ་སྐྱུར། རྒྱལ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་དུ་ལྷུངས་ཤིང་། ཕ་རླབས་ཆེན་པོས་མཐར་ཕྱིན། མཐར་ཕྱིན་ནས་ལུས་སྲོག་ལ་སྐྱོན་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། ཐུགས་བསམ་བདང་བས། བཙུན་མོ་ཁྲིལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་ངན་བྱས་པར་དགོངས་ཤིང་། གཞན་དུ་མ་ཐར་བའི་ཆུ་ཀླུང་གང་དུ་རྒྱུག་པའི་འགྲམ་དུ་མར་བྱོན་པས། ལུང་པའི་མདོར་གྲོང་ཁྱེར་བྲུ་སྐར་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བྱོན། དེ་ན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གྲོངས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱལ་པོ་བསྐོ་བའི་ཚེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་ཁྲུད་པར་ལོ་མ་མཐོང་སྟེ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་ཁྲུས་གསོལ། ན་བཟའ་བཀོད། རྒྱན

བཏགས། ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར། མངའ་གསོལ། དེ་ནས་བཙུན་མོ་འཁྲུལ་བར་ཞུས་པས་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་ཐུགས་འབྱུང་བས་མ་བཞེད་པའི་ཚེ། སྤུར་གྱི་རིའི་ལྗོངས་དེར་རྩ་ཤིང་དང་ཤིང་ཏོག་རྣམས་སྐམས། མི་ཀུང་ལག་མེད་པ་དང་། བཙུན་མོ་གཉིས་ཟས་མ་རྙེད་པར། མི་དེ་ཀོན་རྟེལ་གྱི་ནང་དུ་བཙུན་མོའི་རྒྱབ་ལ་འཁྱེར་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་དུ་འཁྱམས་ནས། བཙུན་མོས་མི་དེ་རྒྱལ་བུ་ཁྱད་པར་ལོ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས། ཀུང་ལག་ཧག་པས་བཅད་པ་དང་། བཙུན་མོས་བརྩེ་བས་མ་བཟོད་པར་ཞབས་ཏོག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པས། མི་ཐམས་ཅད་བཙུན་མོ་ལ་མགུ་ཞིང་དད་ནས། བསོད་སྙོམས་མང་བར་བྱིན། མཐར་གྲོང་ཁྱེར་པུ་སྐར་ཅན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་སྒོར་སླེབས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པར། ཐག་རིང་པོ་ནས་བུད་མེད་བློ་ལྡན་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ། ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་ཆེ་བ་བློ་གཙང་ཞིང་གཞུང་བཟང་བ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་པས། བུད་མེད་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ལ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས། བུད་མེད་བུ་བ་བློ་ངན། གཡོ་སྒྱུ་ཆེ། སྐྱོན་མང་། གཙང་གྱུ་ཅི་ཡོད། བུད་མེད་ཀྱི་གཡོ་འཁྲུལ་ནི་བློ་ལྡན་བརྒྱ་ཡང་རྟོགས་པར་དཀའ་གསུངས་ནས་གཟིགས་སུ་མ་འདོད་པར། ཡང་བློན་པོས་གསོལ་བ། བུད་མེད་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ལ་གཟིགས་ཤིང་བྱམས་སྐྱོངས་མཛད་ན་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཕེལ་ཞིང་། བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཡིན། ཞེས་ནན་གྱི་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་འོ་ན་ལྟའོ་གསུངས། ཕོ་བྲང་གི་ཡང་ཐོག་ནས་གཟིགས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། བུད་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་དེ་རྒྱལ་བུ་ཁྱད་པར་ལོ་མ་ཞེས་ཐུན་བཞིས་རང་གི་བུད་མེད་རྣམས་གསོད་པའི་ནང་ཁྲིམས་བྱས་དུས་བྲོས་ནས་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ལ་དུབ་ཆེ་རྒྱབ་ལ་འཁྱེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ། སྐོམ་ཆེ་ཁྲག་འཐིབ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ལྟོགས་ཆེ་ཡན་ལག

གི་ཤ་བཅད་དེ་བྱིན་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་མགོ་ན་ཚོ་རྗེ་དྲེག་ལེན་ཕྱིར་བྲག་གཡང་ལ་བསྐྱུར་བ་དེ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པས། མོས་རྒྱལ་བུ་ངོ་ཤེས་ཏེ་གདོང་ཕབ་ནས་སྨད་འདུག། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཚུལ་ཐོས་པས་དེ་དག་རིང་དུ་བསྐྲད་པར་གྱུར་ཏོ། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱད་པར་ལོ་མ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། བཙུན་མོ་དེ་ལྷས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དུ་གསུངས་སོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཁྱད་པར་ལོ་མའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་པའོ།།

XXXIV.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པ།

དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། དགེ་སློང་རྣམས་རི་ནགས་དབེན་པ་རྣམས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་བཏང་བ་ལས། དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་རི་རབ་ལྷུན་པོའི་ངོགས་སུ་ཕྱིན་པས། དེ་དག་ལུས་ནད་ཀྱིས་གཟིར། མདོག་སྐྱ་བོ་རིད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། ཉེར་དགའ་གཉིས་རི་རབ་ལྷུན་པོ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། ལན་གསུམ་ལུས་ཀྱིས་དཀྲིས་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བས་ཁ་རླངས་ཀྱི་དུག་ཕོག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་གཉིས་འདུལ་བ་ལ་མཽ་འགལ་གྱི་བུ་སོང་གསུངས། དེས་ལྷུན་པོའི་ལྟོག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཀླུ་གཉིས་གཉིད་སད་པས་གཉིད་མ་སད་པར་མཽ་དགལ་བུས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྐུ་གཟུགས་སུ

སྤྲུལ་ནས་དཀྲིས་ཤིང་བསྣམས་པས། །ཀླུ་གཉིས་གཉིད་སད་ཅིང་དངངས་སྐྲག་བཟོད་
སྤྲགས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། མཽ་འགལ་བུས་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་ཁྱེད་
གཉིས་དེ་ཙམ་གྱི་དངངས་སྐྲག་དང་འཇིགས་པར་གྱུར་ན། མི་འཇིགས་པའི་སྐྱབས
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་གསུངས་པས། །འཕགས་པ་བདག་གཉིས་སངས་རྒྱས
ཀྱི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་དུ་གསོལ་ཞུས་ཤིང་། །ཀླུ་གཉིས་མི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་མཽ་འགལ
བུས་འཁྲིད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་པར། སྐྱབས་འགྲོའི་
བསླབ་གཞིར་བཀོད་པས་དེ་དག་སྨྲོན་དང་སྡང་བའི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་དུལ་བར་
མཛད་དོ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་སྔོན་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། སྔོན་ཝཱ་ར་
ཎ་སིར་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་། བློན་པོ་
དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད། རྒྱལ་པོ་རང་བྱང་ཆུབ་ལ
ཞུགས་ཤིང་བདེན་པ་མཐོང་། བློན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས།
སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ལྡན་པ་ཕུལ། བློན་པོ་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགར་སྐྱེས།
གཙུག་ལག་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྷུན་པོ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་དབང་
བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་ཀྱི
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་དགའ་བོ་
ཉེར་དགའི་རྟོགས་བརྗོད། སླུན་མོངས་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་
སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་པའོ།།

XXXV.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་པ།

ཁྱིམ་བདག་ལེགས་སྦྱིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འགའ་ཞིག་འདས་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ། དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་གཉིས་ཆོས་སྟོན་དང་ཉན་དུ་འོངས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དེར་བྱོན་པ་ལ། ཀླུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་དང་ཕྱག་མ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་ནས་མི་དེ་གཉིས་ལ་ཆད་པས་གཅོད་ཅིག་གསུངས་པས། ཀླུ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚོན་ཆའི་ཆར་ཕབས། རྒྱལ་བས་མོས་འགལ་གྱི་བྱ་སྒུར་དུ་བཏང་ནས་མཚོན་ཆར་རྣམས་པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་གྱི་འཕྲེང་བར་གྱུར། སླར་ཡང་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འོང་ཞིང་། ཀླུ་གཉིས་དང་ཕན་ཚུན་བཟོད་གསོལ་བྱས། རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཤོས་གཙང་བཟང་པོས་མཆོད་པའི་ཚེ། མཚན་མོ་མི་ཤོར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཞི་ཡང་། སངས་རྒྱས་གཤེགས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མོ་མེ་མི་སྦྱོར་བའི་ཁྲིམས་བཅད། དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་ལེགས་བྱིན་གྱི་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཞེས་པ་ཡང་ཚེ་ལྡན་པ་ཞིག་རྫོན་སྐྱོན་ལ་དེན་རྒྱལ་པོས་བསད། ལེགས་བྱིན་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་བུ་གསད་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་། ནོར་མང་པོ་དབུལ་འཕོངས་ལ་སྦྱིན། ལྷག་མ་པ་ན་གཅིག་ལས་མ་ལུས། དེ་ནས་སྦྱིན་པའི་གྲགས་པས་སློང་བ་པོ་བྱུང་བར། པ་ན་གཅིག་སྟེར་མ་ནུས་པ་ངོ་ཚ་བའི་ཚེ། རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱིམ་བདག་སྦྱིན་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ངོ་ཚ་མི་དགོས་ཀྱི་དད་པས་ཐྲིག་གཅིག་ཙམ་བྱིན་ན་གསེར་གྱི་རི་བོ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། དད་པ་མེད་ན་ཕན་ཡོན་མི་འཕེལ་དེ་སྟོན་

ཚེ་གཉིས་སྐྱེས་བེ་ལ་མས་དད་མེད་རང་བཞིན་ཕུན་མོངས་ཀྱི་མང་དུ་སྦྱིན་པས་བསོད་ནམས་མ་ཐོབ། དེ་བས་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གུས་པས་མཆོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དད་པས་གསོལ་བ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཆོས་བསྟན་པས་ཁྱིམ་བདག་དགའ་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་མཚན་མོ་མར་མེ་གཅིག་སྦར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཀློག་པས། རྒྱལ་པོའི་ལས་བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་ནས་མཚན་མོ་མེ་མི་སྦྱོར་བའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བས་ཁྱིམ་བདག་བཟུང་སྟེ་བཙོན་དུ་བཅིངས། བཙོན་ཁང་དེར་མཚན་མོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་སོགས་ལྷ་རྣམས་འོང་སྟེ་ཁྱིམ་བདག་ནོར་ལོངས་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་མ་བླངས་པས། ཁྱིམ་བདག་གི་ཁང་པར་ནོར་མང་དུ་འཕེལ། གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མཐོང་ནས། ཁྱིམ་བདག་བཙོན་ར་ནས་བཏང་བས་མེ་གང་ན་ཡང་མ་མཐོང་། ནམ་ཞིག་སྟོན་པའི་དྲུང་ན་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པ་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཕྱག་འཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་བསམ་པར། སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་འོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་མ་བྱས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་མི་འོས་སྙམ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ཕྱག་འཚལ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱོན། ཁྱིམ་བདག་གཞན་དུ་སྤྱུགས་ཞེས་བཀའ་བསྒོས་པས་ཁྱིམ་བདག་གི་ལྷས་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཏེ། སྒྲོག་ཆགས་མང་པོས་སོ་དུག་གིས་རྒྱལ་པོ་འཁྲུགས་ཤིང་མ་བདེ་ནས། རྒྱལ་བློན་བཙུན་མོ་བཅས་བཅོམ་ལྡན་དྲུང་དུ་སོང་ཞིང་། ཡིགས་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་དད་ཅིང་དྭངས་བར་བྱས་པས་བདེ་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཡིགས་སྦྱིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་མོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པའོ།།

XXXVI.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ།

གདངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཀོ་ཤམ་བིར་བད་སའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཅེས་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་དུ། ཁྱིམ་བདག་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་དོན་གཉེར་ལ་ཕྱིན་པས། དེར་གཏམ་གྱི་འཕྲོས་ལས་ཁྱིམ་བདག་ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད་པ་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལས་ཤེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཛུམ་བཅས་དྲིས་པས། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྨྲས་པ། བདག་ལ་གསེར་མང་པོ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྲུངས་པའི་མཐུ་ཡིན། དེ་མིན་ན་ནོར་ལྡན་རྣམས་ནོར་མེད་དུ་གྱུར་ཞིང་། ནོར་མེད་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དོགས་མེད་པར་ནོར་སྒྲུབ་ཅིང་། འབྱོར་པ་རྣམས་བགོས་ཤིང་འབུལ་བས་རྒྱལ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ཞེས་གསོལ་པས། རྒྱལ་པོ་མགུ་ནས། བློ་གྲོས་སྟོབས་ལྡན་ཁྱོད་བདག་གི་བློན་པོར་འོས་སོ། ཞེས་ནན་དན་ཆེན་པོས་བློན་པོར་བསྐོས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེར་གཏད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་ཐོབ། དེར་བློན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཕྲ་མས་བསྐུལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་གདངས་ཅན་ལ་དམ་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐོས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེས་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་རྣམས་མི་ཉན་པས་ཁྱོད་གསོད་དོ་གསུངས་པར། བློན་པོས་སྨྲས་པ། བདག་སྐྱེ་བ་གཅིག་བདེ་བའི་སླད་དུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཉེས་པའི་ལས་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས། ཆོས་ལ་བློ་བརྟན་པར་ཤེས་ནས་གང་བདེར་བཏང་ངོ་། བློན་པོས་རང་

གནས་སུ་སྦྱིན་ཁང་བྱས་དེ་སློང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་། མིང་སྟོར་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ཕྱིས་རྒྱལ་པོས་བདགས་པས་གདངས་ཅན་དུ་གྲགས། དེའི་དུས་སུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་དྲང་སྲོང་མང་པོ་དོན་གཉེར་ཞིག་ཏུ་འོང་བ་ལུང་སྟོང་ཉམ་ང་བར་ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པས་བཀྲེལ་ཞིང་ཉལ་ནས་སྐད་ཆེན་པོས། ཡུལ་འདིའི་ལྷ་དང་དྲི་ཟ་གླུ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཅག་ལ་བརྩེ་བས་ཆུ་སྦྲངས་ཞེས་བརྗོད་པས། ཤིང་གི་དབུས་ནས་རིན་ཆེན་དཔུང་རྒྱན་དང་གསེར་གྱི་དྲིལ་ཆུང་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་ལག་པས་གསེར་གྱི་ཆུ་སྣོད་བཟུང་སྟེ་བདུད་རྩི་སྦྱིན་པས་དྲང་སྲོང་རྣམས་མགྲིན་པའི་བར་དུ་ངོམས་པར་འཐུང་ཤིང་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པར། གཉན་ཡོད་ན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ལ་སྟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ཆོས་བུ་བདག་དེའི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི། སློང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཁྱིམ་བསྟན་ཅིང་སློང་བའི་དཔུང་གྲོགས་རྟག་ཏུ་བྱས་ལྷར་སྐྱེས་ནས་ཤིང་འདི་ལ་གནས་ཤིང་དཔུང་པ་དང་ལག་པ་མཛེས་པ་འདི་འོ། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རྣམས་ནགས་ལྗོངས་སུ་འོང་བ་བཀྲིས་ནས། ཡང་ལྗོན་ཤིང་གྲིབ་བསིལ་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྔར་བཞིན་ཟས་བླངས་པས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐད་ཀྱིས་རྫིང་བུ་འདིའི་འགྲམ་ན་ལྷའི་ཟས་ཡོངས་རྫོགས་ཡོད། གང་འདོད་གསོལ་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟར་ཟས་མཆོག་དེ་དག་ཟས་ནས་ཤིང་དེ་ལ་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། མཉན་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཡོད། དེ་དགེ་འདུན་མཆོད་པའི་ཚེ་བདག་བྲམ་ཟེ་རིམ་གྲོ་མཁས་པས། དགེ་འདུན་ལ་ཞོའི་བུམ་པ་འཁྲིམ་པ་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཟས་ལྟར་ཞེ་ས་དང་བཅས་དྲངས། བདག་ལ་ཟས་ལྷག་ཆུང་ངུ་ལས་མ་སྒྲོངས་པས་ཡིད་སྐྱོ་བར་གྱུར། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཟས་འདྲེན་པ་ལ་གུས་པའི་བསམ་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལོངས་ཟེར་བ་ལྟར་བླངས་པས། དུས་མ་རྫོགས་པར་བདག་གིས་མཚན་མོ་ཁ་ཟས་ཟོས

པས་གསོ་སྦྱོངས་ཉམས་པས་ལྷར་སྐྱེས་ཤིང་འདིར་གནས་ཟེར་རོ། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ རྣམས་ ཀྱང་ གསོ་སྦྱོང་ལེན་པར་ འདོད་ནས་ཀོའུ་ཤམ་བིར་བཏད་ནས་ཕྱིན། ཁྱིམ་བདག་ནོར་བཟང་མགྲོན་གྱི་བྱ་བ་བྱས། དེ་ལ་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དྲང་སྲོང་རྣམས་མཆོད་ཅིང་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཤད། དེ་ནས་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ནོར་བཟང་དང་དྲང་སྲོང་རྣམས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་དེ་ཆོས་གསུངས་པར་བསྐུལ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་བདེ་བར་བཀོད་དོ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བས་ནོར་བཟང་ལ་གཟིགས་ཤིང་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མཛད། དེ་ནས་ནོར་བཟང་གིས་ཀོའུ་ཤམ་བིར་གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བར་ཞུས་ནས། རྒྱལ་བས་དེའི་ཞལ་བསྒོས་ལ་དགེ་སློང་སྐུལ་བྱེད་བཏང་། ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས། དེ་སྐྱོང་བའི་འབངས་མོ་དགུ་བྱེད་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་ལ་དད་པས་གོས་རྒྱལ་ཕྱུལ་བ་བརྩེ་བས་ བཞེས་དེ་ཁ་དོག་ཅིག་པའི་གོས་སུ་བྱིན་གྱིས་རླབས། དེ་ལྟར་ནོར་བཟང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཝཱ་ར་ཎ་སིར་ཁྱིམ་བདག་གཟུགས་བྱེད་བྱ་བས་གླང་པོ་སོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཆར་མེད་པས་མུ་གེས་ཉམ་ཐག་པའི་དུས། དེས་སྦྱིན་ཁང་བྱས་དེ་སློང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཟས་སྦྱིན། མཛོད་ཁང་གི་བདག་པོ་པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱིན་པའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཟས་འགྲིམ་པའི་དུས་ཚོད་རིག་བྱེད་ཕོ་ཉ་ཞེས་པར་གྱུར། ནམ་ཞིག་དེ་ལས་ཀྱིས་བྲེལ་ནས་དུས་ཡོལ་བར་གྱུར་ཚེ་ཁྱི་ཞིག་གིས་དུས་ཀྱི་བརྡ་བྱས། དེའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་བྱེད་དེ་ད་ལྟ་ང་ཉིད་དོ། མཛོད་པ

པད་མའི་འབྱུང་གནས་དེ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དེ་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་དོ། །ཁྱི་དེ་ནོར་བཟང་ངམ་གདངས་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་གསུངས། །འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། །མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གདངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། །སྤྲིན་སྔོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པའོ།།

XXXVII.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པ།

གང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་དིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ། །གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་དེད་དཔོན་འཁོར་པ་ཞེས་བློ་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པར། །ཆུང་མ་ཀེ་ཏ་ཀི་ཞེས་པ་ལ་བུ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། ཆེ་བར་འཁོར་ལེན། བར་པ་ལ་འཁོར་བཟང་། ཆུང་བ་ལ་འཁོར་དགའ་ཞེས་གྲགས། ནམ་ཞིག་ཕ་འཁོར་པ་ནད་ཀྱིས་བདབ་སྟེ་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་ཚེ། ནད་ཀྱིས་སེམས་འཁྲུགས་པས་ཞེན་ཆགས་བྲལ་བས་རྒྱུད་དང་ཚིག་རྩུབ་མི་སྨྲས་པས། །བུ་དང་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བོར། །དེའི་གཡོག་མོ་འཕྲེང་ལྡན་མ་ཟེར་བས་མ་ཐོད་པར་ནད་གཡོག་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱས། །དེ་ལ་དེད་དཔོན་འཁོར་པ་མགུ་ཞིང་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་སྐྱངས་པས་བུ་ཞིག་སྐྱེས། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཕའི་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་ནོར་གྱིས་གང་བས། བུའི་མིང་ལ་གང་པོ་ཞེས་བཏགས། སྤུན་གཉེན་པ་གསུམ་པོས་ཟུར་དུ་བྱུད་མེད་བླངས་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ལ

ནོར་ལེན་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱིན། གསེར་མང་པོ་འབྱོར། གང་པོ་ནི་གར་ཡང་མ་ཕྱིན་པར་ཕའི་ཚོང་ཁང་དུ་ནོར་སྒྲུབ་པས། རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་སྤུན་གསུམ་ལས་གང་པོ་གསེར་མང་བ་བྱུང་། དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཕ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་ཀུན་མགུ། ནམ་ཞིག་ཕ་རྒས་ནས་ནད་ཀྱིས་བཏབ། འཆི་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་སྤུན་རྣམས་ཀྱི་བུད་མེད་ཀྱིས་གང་པོ་ལ་ཤིན་དུ་སྡང་བར་བྱས། ཕ་ཤི་ཁར་བུ་འབྱོར་ལེན་པ། བུ་ཆུང་ཤོས་གང་པོ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རེམས་ཤིག་ཞེས་གཉེར་རོ། དེ་ནས་ནོར་རྣམས་སྤུན་གསུམ་གྱི་བགོས་ཏེ་གང་པོ་ལ་འབངས་མོའི་བུ་ཁྱོད་ལ་མི་ཐོབ་ཅེས་སྐལ་བ་བཅད་པས། གང་པོ་ནོར་མེད་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉི་མ་དྲོ་ཡང་བསོལ་བའི་འདུ་ཤེས་ལྟར་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་ཤིང་ཚོང་བ་གཅིག་གི་ཤིང་ཁྲར་བ་གཅིག་ཚོང་བ་མཐོང་ནས་ཤིང་དེ་ལྟའི་ཙན་དན་རི་ན་ཐང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་ཉོས་ནས། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བཙོང་བས་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་ཅིང་ཀུན་མགུ་བར་གྱུར། དེ་ནས་གང་པོས་རྒྱ་མཚོར་ལན་དྲུག་ཕྱིན་ཅིང་ནོར་མང་པོ་འབྱོར། སྦྱིན་པ་མང་དུ་བཏང་། དེ་ལྟར་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་གྲུ་བཙས་དང་ཤོ་གམ་སོགས་གང་པོས་འགན་བླངས་པས་ཁྱིངས་ལ་མ་དགོས་པས། སླར་ཡང་གང་པོ་ལ་བྱོན་རོགས་ཞུས་ནས་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས། གྲུའི་ནང་དུ་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཚིག་སྡུ་བཅད་པ་འགའ་རེ་གླུར་བླངས་པས་གང་པོས་ཐོས་ནས། དེ་འདྲ་སུས་གསུངས་དྲིས་པས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། ཞེས་སྨྲས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དེ་གང་པོས་ཐོས་ནས་མཇལ་བར་འདོད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནས་མྱུར་བར་འཁོར་ཏེས། སངས་རྒྱས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་གཏད་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མཇལ་འདོད་དང་རབ་དུ་བྱུང་འདོད་སོགས་སྨྲས་པས་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་འཁྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་མཇལ

བས། གང་པོ་དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྙམ་པའི་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་གདུལ་བྱར་དགོངས་ནས། དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་གསུངས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གནང་ཤིང་། ལྷ་ཕྱོགས་ན་སྲོ་ན་ཞེས་པའི་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་མཐའ་འཁོབ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ། རང་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ་གཉེན་པ་བརྟན་ཅིང་བྱོན་པས། ཡུལ་དེར་ཁྲི་ར་བ་མང་པོས་གཞུ་བཀང་ནས་མདའ་བརྡེག་པར་ཙམ་པས། ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཉམ་འགྱུར་ཙམ་མེད་པར་འཛུམ་པ་དང་བཅས། མདའ་རྐྱོབ་ཅིག་གསུངས་པས། རྗེན་པ་ཉམས་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་དད་པས་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཡུལ་དེར་རྒྱལ་བ་ལ་འོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བརྒྱ་བཞེངས། དེ་དག་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བར་མཛད། དེའི་ཚེ་སྨན་གོན་པ་འབྱོར་ལྡན་ནོར་ནམས་ཟད་དེ་དབུལ་བས་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། མཉམ་དུ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ཏེ། ཙན་དན་གྱི་རི་ཤིའི་ནགས་ཚལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་སླེབས། དེར་ཁ་པ་མང་པོས་སྟ་གྲི་རྣོན་པོ་ཐོགས་ཏེ་གཅོད་པར་བརྩམས་པས། དེའི་ལྷ་གནོད་སྦྱིན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲོས་ནས། ཀ་ལི་ཀ་ཞེས་པའི་རླུང་དྲག་པོ་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་སྐྲག་ལ་ཉེན་ཅིང་། ལྷ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ནས་འབོད་ཅིང་སྨྲ་ཅོར་དྲག་པོ་འབོད་པའི་ཚེ། འབྱོར་ལྡན་གྱི་བསམ་པར། ང་ཡོང་དུས་གང་པོས་རྒྱ་མཚོའི་གནས་ན་རླུང་སོགས་པ་མང་བས་མ་འགྲོ་ཟེར་བར་མ་ཉན་པར་འོང་། ད་འདི་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་དེ་མཁྱེན་པར་འདུག་བསམ་ཞིང་གྲོགས་ཀུན་ལ་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་སྐད་འདོན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཞི་བ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པ་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ། ཞེས་བརྗོད་པས། སྲོ་ན་ཅན་གྱི་འགྲམ་དུ་གསན་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་

གྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱོན་ཞིང་རླུང་ཆེན་པོ་དེ་ཞི་བར་མཛད། ནགས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་
དད་པས་ཙན་དན་ཅི་དགོས་ཕུལ། དེ་ནས་གང་པོ་དང་ཚོང་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ
ཕོགས་བྱོན། འབྱོར་ལྡན་ལ་གསུངས་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཙན་དན་གོ་ར་
ཤཱིའི་འཕྲུང་བ་བརྒྱན་དུ་བཀྲམས། སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་འདུན
པ་བཏང་བས། གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ལྔ་བྲུ་ནས། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བར་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ
ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འཁོར་བཅས་སྐད་ཅིག་གི་ནམ་མཁའ་ནས་ག་ཤེགས་ནས
སྟོན་ཙམ་ལ་སྐུའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་མདངས་སུ་གསལ་ཞིང་།
ཙན་དན་འཕྲིང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། ཡུལ་དེའི
བུད་མེད་རྣམས་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་། ཆོས་གསུངས་པས་གྲོང་པའི་བུད་མེད་ཀྱི
མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས་ཤིང་ད་ལྟ་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། གཞན་ཡང་
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་བཀོད། ཁྱད་པར། ནག་པོ་དང་།
གོ་དམ་སོགས་དྲང་སྲོང་མང་པོ་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར
མཛད། སླར་ཡང་འཁོར་བཅས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་དུ་གཤེགས་སོ། དེ་ནས
མོ་འགལ་གྱི་བུའི་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་འདིའི་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ནས
སྟོང་གསུམ་གཞན་གྱི་རྩེར་ཞབས་བཞག་སྟེ་མོ་འགལ་བུ་དང་བཅས་འོད་ཟེར་ཅན
གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་གྲོལ་བར་མཛད་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་བྱེད
ཚལ་དུ་ཕེབས། དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་གང་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྟོན་བྱུང
ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག
ལག་ཁང་སྐྱོང་བའི་ཉེ་གནས་སུ་གང་པོ་འདི་སྐྱེས་པའི་དུས། སྐབས་ཤིག
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་གཞི་ཕྱག་བདར་མ་བྱས་པ་མཐོང་ནས། རེ་མོས་བབས
པའི་རབ་བྱུང་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་མི་བྱེད་པ་འབབས་མོའི་བུ་འདྲ་བ

འདི་འདྲ་ཞེས་ཁྲོ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་འབངས་མོའི་བུ་ཁོ་ནར་སྐྱེས། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་གང་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀླུན་མོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྲིས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་པའོ།།

XXXVIII.

ཡལ་འདབས་སུམ་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

ལྐུགས་པ་འཕྱེ་བོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་ཤིང་། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་ལ་སོགས་དགེ་སློང་སྤྲོས་ལ་དགའ་རྣམས་ཀྱི། བཀྲ་བའི་གོས་བཟང་པོ་དང་། སྣོད་དམ་དང་། ཕུས་འཁྲུད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་བསགས་པ་རྒྱལ་བས་གཟིགས་ནས། ཀྱེ་མ་འདི་དག་ཁིང་དྲིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་ལ་མཛེས་པའི་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་འཛིན་པ་འདི། འཆིང་བའི་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་བསྡམས་པ་ཡིན། འདི་དག་བདག་འཛིན་གྲོལ་བའི་ཐབས་བྱ་དགོངས། ང་དབེན་པར་ཟླ་བ་གསུམ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ངའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སུ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱེད་ཅིག། གསུངས་ནས་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་དགེ་སློང་ཉེ་བའི་སྡེ་ཞེས་པ་དབེན་པར་གནས་པ། ཆོས་གོས་ངན་པ། ཡོ་བྱད་མེད་པ་ཞིག་གི་དགོས་དོན་ཞིག་ཞུ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ། དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཟླ

གསུམ་གསུང་བཅད་པས་མ་འགྲོ་སླས་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐའ་ཞིང་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དབེན་པར་གནས་པ་ཡོ་བྱད་མེད་པ། འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ། ཤིང་དྲུང་ཕུག་དང་བསྒྲོད་པ་རྣམས་ངས་མཐོང་བ་བཀག་པ་མེད། ལྕུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་རྣམས་འཆིང་བས་བཅིངས་ཤིང་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་གེགས་ བྱེད་པ་སྟེ་ངས་ཕྲད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཉེ་སྐྱེས་ཕྱིར་ལོག་པའི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་རྣམས་འོང་སྟེ་རྒྱལ་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པར། གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས། དགེ་སློང་དེ་དག་སྐྱིངས་ནས་དེ་གཞན་ལ་གསུངས་པ་མིན་བདག་ ཁྱོད་ལ་ གསུངས་པ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། ད་ལྟ་གྲོར་པ་མ་རྟོགས། བཀྲ་བའི་ཆོས་ཡོ་བྱད་རྣམས་བོར་བས་བཅོམ་ལྡན་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པར་མཉེས་ནས་འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་དེ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། དེ་དག་གི་སྔོན་བྱུང་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཡུར་ཀ་སིར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པར། བཙུན་མོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཚངས་ལྡན་མ་ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་ཞིག། དེ་སྐབས་ཤིག་ཆུ་ལ་རྩེ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ཆུ་ནང་དུ་བུ་གཅིག་སྐྱེས། དེ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡབ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་བློན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཡང་བུ་གཟུགས་མཛེས་པ་ལྔ་བརྒྱ་སྐྱེས། རྒྱལ་པོའི་བུ་དེ་ལ་ཆུ་སྐྱེས་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསམ་ནས་དགའ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར། བུ་དེ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་ནས། བདག་ཆེ་སྔོན་རྒྱལ་ཚབ་བྱས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་མི་བཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་དུ་མྱོང་དགོས་བྱུང་། ད་ལན་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཅི་ལ་ཐུབ་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་མི་བྱེད་དོ་སྙམ་ནས། སླ་རན་ཀྱང་ངག་ལྐུགས་པའི་ཚུལ་བྱས། འགྲོ་རན་ཀྱང་གོང་པ་འཕྱེ་བོའི་ཚུལ་བྱས་ལོ་དྲུག་ཅམ་སོང་ནས། བློན་པོའི་བུ་རྣམས་ཅོལ་ལྡན་རིག་པ་ཅན་ཤ་སྟག་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་

བ་ནི་གཟུགས་བཟང་ཀྱང་ངག་སྙ་གྱུ་མེད། ཀོང་པ་ལྷང་གྱུ་མེད་གཉིན་ཉམས་ཡི་མུག་ཅིང་མིང་ཡང་ལྐུག་པ་འཕྱེ་བོ་ཞེས་གྲགས། ཡབ་ཀྱང་ཡི་མུག་ནས་སྨན་པ་མཁས་པ་ལ་བསྟན་པས། སྨན་པ་ན་རེ། སྲས་འདི་དབང་པོ་མ་ཚངས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་འདུག། འདི་ཧ་ཅང་གཅེས་གྲགས་མ་ལྷངས། མ་སྨྲས་པས་ཡང་ཤོར་གོམས་པ་ཡིན་འདུག། དེས་ན་འདི་ལ་འཇིགས་དངངས་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་བྱས་ན་ཤུགས་ལ་ལྷང་བར་འགྱུར། སྨྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་པས། ཡབ་ཀྱིས་ག་ཤེད་མ་མང་པོ་ལ་གཏད་དེ་འདི་གསོད་ཅིག་གསུངས་ཕྱིག་རི་བྱས། ག་ཤེད་མ་ཉམས་ཀྱིས་འཁྲིད་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་ སྲས་ཀྱི་ ཞལ་ ནས་ ལྷ་ ར་ན་སི་འདི་ ན་ གཞན་སྐྱེས་བུ་མང་ཉུང་ཡོད་དམ་གསུངས། དེ་ཐོས་པས་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་པས་ཇི་ཙམ་དྲིས་ཀྱང་ཚིག་མ་སྨྲས། ཡང་གསོད་པར་འཁྲིད་པས་རོ་ཞིག་མཐོང་ནས། རོ་འདི་སྨྲར་འཚོ་བ་ཡིན་ནམ་དཀྱུན་དུ་ཤི་བ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། ཡང་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས་སྨྲ་བ་བཅད། སླར་ཡང་གསོད་པར་འཁྲིད་པས། འབྲུའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་འཚོ་བའི་ཕྱིར་ཟས། སླར་ཡང་ཟ་བ་ཡིན་ནམ་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་པས་ཅང་མི་སྨྲ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྲོ་བའི་ཚུལ་གྱི་མང་དུ་འབར་བས། སྲས་ཀྱི་སྨྲས་པ། ཡབ་བདག་གིས་སྨྲས་པ་ལ་དོན་གནང་ན་ངག་སྨྲ་ཞིང་ཀོང་པས་འགྲོ་བར་བགྱིའོ། ཞེས་ཐོས་པས། ཁྱོད་ལ་དོན་མཆོག་ཡོས་སྟེར་གསུངས་པས་དགའ་ནས། ཀོང་པས་ཕྱིན་ངག་སྨྲས་ཏེ་ཡབ་ལ་ཞུས་པ། བདག་ཀོང་པ་འཕྱེའོ་མ་ཡིན། ཁ་ལྐུགས་པ་མ་ཡིན། བསམ་པ་བླུན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་བ་སྔོན་ལོ་དྲུག་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བས་ དམྱལ་ བར་སྐྱེས་ ནས་སྡུག་བསྔལ་ ཡུན་ རིང་པོ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་མྱོང་དགོས་བྱུང་། དེ་དྲན་ནས་བདག་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇིགས་པས་ལྐུགས་པ་འཕྱེ་བོ་འདི་བྱེད་དགོས་བྱུང་། ད་བདག་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཚངས་པར་

སྤྱོད་པ་གནང་བ་སྩོལ། ཞེས་ཞུས་པས། ཀླུགས་པ་འཕྱེ་མིན་པས་རབ་ཏུ་དགའ་ནས། རབ་བྱུང་ཞེས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་ནས་གསུངས་པ། བྲ་ཚོས་ཀྱི་ཙ་བསྒྲུབ་སྲིད་འདི་མཆོད་སྦྱིན་གཏོང་བ། སྐྱེ་གུ་སྐྱོབས་པ། བསོད་ནམས་རྫོགས་པ། རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་སྤངས་ནས། ནགས་མཐའི་གནས་སུ་མལ་སྟན་མེད་པར་རྡུལ་ཁྲོད་དུ་ཇི་ལྟར་ཉལ། ཕོ་བྲང་ནོར་བུས་བརྒྱན་པའི་ཁང་བཟང་བཞག་ནས། ལྷུང་སྟོང་འཛིགས་པར། སྟག་དང་། སྤྲུལ་དང་། ཀུན་པོ་སོགས་ཉམ་ང་བ་དེ་འདྲའི་གནས་སུ་ཅི་ལ་འགྲོ། དེ་བས་ཁང་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་དབུས་སུ་མཛེས་མའི་བཙུན་མོ་རོལ་ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱངས་པ་ལེགས། ཞེས་གསུངས། སྲས་ཀྱིས་སླས་པ། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དྲི་མ་མེད་ཅིང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ནགས་ཚལ་དུ་ཆགས་བྲལ་ལ་གནས་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བས། ཕོ་བྲང་དུ་དགེ་སྡིག་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་ཅིང་བཙུན་མོ་དང་བཅས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་ནི། ངེས་པར་དམྱལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱེ་ངེས། ཡབ་བདག་ནི་ནགས་ཚལ་དབེན་པར་ས་གཞི་མི་རྟག་གྱུར་པར་ཞི་བར་གནས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བས། ཡབ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྙིང་པོ་མེད་པ་མཁྱེན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་བདེན་གསུངས་བྲུལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་དེ་ཁྱོད་བདག་གིས་གསོད་སྡིགས་སླས་ནས་འཁྲིད་དུས་གཉེན་ཁྱེར་ནས་སྐྱེ་བོ་ཡོད་མེད་འདྲི་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས། དེར་བདག་གསོད་པ་ལས་བཟློག་པའི་མི་བསམ་ཡོད་འདྲ་གནས་སམ་ཟེར་བ་ལགས། རོ་འདི་རོ་ཡིན་ནམ་གསོན་པོ་ཡིན་འདྲི་བ་ནི་སྡིག་སྤྱོད་རྣམས་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། དགེ་བྱེད་རྣམས་ཤི་ཡང་གསོན་པོ་ལས་ལྷག་ཟེར་བ་ཡིན། འབྲུའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཟོས་ཤིང་སྣར་ཡང་ཟའི་ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་སྔ་མའི་ཙ་བ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། སྣར་ཡང་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་འབྲུའི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་བསམ་ནས་སླས་པ་ལགས། ཞེས་བརྗོད་

པས། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་འཛུམ་ཞིང་མཆི་མ་བཏང་སྟེ། བུ་ཐུགས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་གསུངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གནང་། དེར་བློན་པོའི་བུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་ཆུ་ཀླུང་འགྲམ་དུ་འཁོར་བཅས་རབ་བྱུང་ཐོབ། དེར་བློན་པོའི་བུ་དེ་དག་གི་རིལ་བ་དང་ཤིང་ཤུན་སོགས་བསགས་པ་མཐོང་ནས་ཐུགས་ཁྲོལ་ཏེ། དབེན་པར་རི་དྭགས་བཞིན་གཅིག་པུར་གཞན་དང་མ་འཕྲད་སྨྲ་བ་བཅད་ནས་བཞུགས་པས། སྐུ་དྲུང་དུ་རི་དྭགས་ཕྱིན་ན་དགེ་བ་དག་ལེགས་པར་བྱོན་ནམ། བདག་འཛོན་སྤངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆགས་བྲལ་རི་དྭགས་བཞིན་གནས་པ་རྣམས་སྐུ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་གོང་བཞིན་གསུང་བ་དང་མཉེས་པར་མཛད་པ་མཐོང་བས། བློན་པོའི་བུ་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་སྐྱེངས་ཤིང་ཡོ་བྱད་བསགས་པ་ཀུན་ཆུ་ཀླུང་ལ་དོར་ཏེ་རི་དྭགས་ལྟར་བྱས་ནས་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས། ཐུགས་མགུ་ནས་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་མཛད། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བུ་དེ་ང་ཉིད་ཡིན་ལ། བློན་པོའི་བུ་དེ་དག་ད་ལྟ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཡིན་གསུངས་སོ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀླུགས་འཕྲོ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐྱོངས་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པའོ།།

XXXIX.

ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་པ།

བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ནགས་ཚལ་དབེན་པར་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚེ། སྐབས་ཤིག་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་པས། ལྷ་དབང་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་མེད་པར་འཛུམ་པ་མི་མཛད་ན། འཛུམ་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ང་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་ནས་འཛུམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཙན་དན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལྗོངས། ནགས་ཚལ་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་དྲང་སྲོང་ཅི་ལ་ཡང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་བཟོད་པ་ལ་དགའ་བ། ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས། རྒྱལ་པོ་ཙན་དན་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་རྩེ་དགའི་ཕྱིར། ནགས་ལྗོངས་སུ་སོང་སྟེ་ས་ཕྱོགས་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཏུ་ངལ་གསོ་ཞིང་བསྡད། བཙུན་མོ་རྣམས་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སྲོང་བཟོད་དགའ་མཐོང་ནས་དད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ། མདུན་དུ་གུས་པས་གནས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་རྣམས་བལྟ་བར་ཕྱིན་པས་དྲང་སྲོང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་མཐོང་བས། ཕྲག་དོག་དྲག་པོས་ཁྲོས་ཏེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བཅད་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཉམས་འགྱུར་ཙམ་མི་མཛད། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལོག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ནགས་ན་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་དམོད་པ་བོར་བར་བཅོམས་པས། བཟོད་པ་དགའ་བས་སྨྲས་པ། ང་ལ་ཕ་རོལ་པོར་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དམོད་པ་མ་བོར་ཅིག །ཁྲོ་བ་མེད་པ་བདེན་ན་ངའི་ལུས་སྔར་བཞིན་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་ཡན་ལག་རྣམས་འབྱུར་ཞིང་རྨ་རྣམས་གསོས་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་ནི་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་སྣ་ཚོགས་འཐོན་ཏེ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་དྲང་སྲོང་

བཟོད་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། །རྒྱལ་པོ་ཙན་དན་དེ་ལྷས་བྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །འདི་ནི་བཟོད་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། །བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། །བླུན་སྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། །སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་པའོ།།

XL.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་པ།

སེར་སྐྱའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་བོ་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ། ཡུལ་དེའི་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་རྒྱ་བཙུགས་ཏེ་ཉ་མང་པོ་བཟུང་སྟེ་ཆུ་བོར་ལམ་མི་ཐར་བ་བྱས་ཤིང་། །སླར་ཉ་རྒྱ་ལ་ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོ་མགོ་བོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ཆུག་སྟེ། །མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་བཏོན་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཟིགས་འདོད་པའི་ཚུལ་མཛད་པས། །གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་རྒན་འཁོགས་དང་བྱིས་པ་ཚུན་མ་ལུས་པར་ལྟད་མོར་འདུས་པར་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེང་གེ་དང་། གླང་ཆེན། སྟག །བོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་མགོ་བོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། །ལུས་རི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་པ། མི་ཐམས་ཅད་སྐྲག་ཅིང་ཉ་པ་རྣམས་འགྲོ་མི་ནུས་སྡོད་མི་ནུས། །ཀུན་ལ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེའི་མདུན་དུ་ཕེབས་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་དེར་དབྱུངས་པར། །སེམས་

ཙན་རྩ་སྦྲིན་ཀྲ་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། སེར་སྐྱ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་སྔོན་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་ནོམ་སླིན་དྲན་ན། ཁྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་སྟོན་པའི་གྲོགས་ཁྱོད་རང་གི་མ་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་གསུངས་པས། རྩ་སྦྲིན་དེས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གི་སྔོན་ངག་གིས་ཉེས་པ་བསགས་པའི་ནོམ་སླིན་དྲན་ལགས་སོ། དེས་ད་ལྟ་བདག་སྡུག་བསྔལ་མི་ཟད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་ངོ་། བདག་ལ་སྡིག་པ་བསྐུལ་བའི་མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཐར་མེད་དམྱལ་བར་སོང་ལགས། ཞེས་ངུ་འབོད་དྲག་པོ་འདོན་ནོ། དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། སེར་སྐྱ། ཁྱོད་སྔོན་གྱི་ལས་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ལ། ང་ལ་དད་པ་དང་གུས་པར་བགྱིས་དང་། ཁྱོད་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དེ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཡིད་ཅེས་དང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཀུན་དགའ་བོས་དེའི་སྔོན་གྱི་ལས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སྐྱེ་གུ་ནམས་ཚེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་པའི་དུས་སུ། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། ལྦར་ཀ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ཞེས་བྱ་བར། སྤྱོང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པ་མཛད་པས། བགྱི་བྱིན་ལྷར་ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྐབས་ཤིག་ཡུལ་གཞན་ཅིག་ནས་ཁྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་མཁན་སླ་བའི་སེང་གེ་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བྱུང་སྟེ། མཇལ་བ་དང་། ཤིས་པར་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་བསྔགས་སྒྲོག་ཅིང་། མི་དབང་ཁྱེད་ལྷ་བུའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་གྲོང་ན་རིག་བྱེད་སླ་བ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡོད་ལས་ཆེ། བདག་ཀུང་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སློབ་མ་རིག་བྱེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་འབྲན་དགོས་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་ངའི་མངའ་འབངས་ན་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདྲ་མེད་ན་ཡུལ་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ངན་པ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ

ན་རྒྱལ་པོ་ཡང་མི་མཛེས་པ་ཡིན་དགོངས་ཏེ། མཁན་པོ་རིག་བྱེད་ཀར་པ་ཊ་ལ་མཁས་པའི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་འགུགས་སུ་བློན་པོ་བཏང་ནས། དེ་གཉིས་འགྲན་དུ་བཙུག་པས་དེ་རྒྱལ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་རང་གནས་སུ་སོང་། སླ་བའི་སེང་གེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་ན་ཛོད་དེ་སོང་། དེ་ནས་མཁས་པ་དེ་ལ་བུ་ལེགས་པ་གཅིག་བྱུང་བས་དེ་སྐྲ་སེར་སྐྱར་འདུག་པས་མིང་ཡང་སེར་སྐྱར་བདགས། ཆེར་ལོངས་ནས་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཕ་བས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ནད་ཀྱི་བདབ་སྟེ་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་བུ་ལ་སྨྲས་པ། ངས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པས་ཞོར་དུ་ནོར་དང་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུབས། གྲོང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཊ་རང་གི་མངའ་རིས་སུ་རྒྱལ་པོས་གནང་། བུ་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་མཚུངས་པ་མེད། ད་ཁྱོད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷག་པར་གུས་པ་གྱིས། ཁྱོད་ལ་རྩོད་པའི་ཟླ་བ་དང་བྲལ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དགེ་འདུན་ལ་རྩོད་པ་ནམ་ཡང་མ་བྱེད། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བསླབ་བྱ་མང་དུ་བྱས་ནས་ཤི་འཕོས་སོ། དེ་ནས་སེར་སྐྱ་ནི་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཤིང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་མ་ཀ་ཙ་ར་ཞེས་པས་བྱུར་ཀློག་ཏུ་སྨྲས་པ། བུ་ཁྱོད་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་ན། དགེ་སློང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡོད་པར་སྙེམ་པ། ཀུན་གྱིས་འདུད་པ། སླ་བ་དང་རྩོད་པ་ལ་དགའ་བ། བཟླ་ལུམ་ཅན་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ན་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ཅིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྨྲས་པར་སེར་སྐྱས་མ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་ནི་མཆོད་འོས་ལ་རྒོལ་བ་མི་རུང་། པའི་ཞལ་ཆེམས་སུའང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཧྲམ་སེམས་ཀྱི་ཁྲེར་བ་དང་། མཁས་པ་གཞན་ལ་འགྲན་སེམ་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་སྨེ་འཛེམས་པ་དང་། ནོར་ཡོད་ནོར་ལ་ཆགས་པ་དང་། རིག་པ་གཞན་ལ་རྩོད་འདོད་

དང་། ཙ་བ་གསུམ་ལ་མི་གུས་སོགས། དེ་དག་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མིན། དགེ་འདུན་ལ་རྩོད་པའང་མི་རུང་གསུངས་པ་ཡོད། བདག་ནི་དགེ་འདུན་ལ་མི་རྩོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས། མ་དེ་ཁྲོས་ནས། བུ་ཁྱོད་ས་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་ཞིང་། རིག་པ་ལས་ཐོབ་པའི་འབྱོར་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལས་ལྷག། རྩོད་པས། གཞན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ནུས་པས། དགེ་སློང་ངན་པ་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་རྣམས་མ་བཅོམས་ན། སྤྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཉི་མ་ལ་འོད་ཟེར་མེད་པ་བཞིན་མཁས་པ་ལ་དོན་མེད། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་ལ་གུས་པ་ཆེ་བས་དགེ་སློང་ངན་པའི་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་ན་མི་རུང་གི་འདི་དག་རྩོད་པས་ཚར་གཅོད་ཅིག་ཟེར། ཡང་བུས་སྨྲས་པ། བདག་ནི་ཕའི་གདམས་པ་བཞིན་བླ་མ་ལ་སྣང་བ་དང་། མཁས་པ་རྒྱུད་གཏུམ་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ངན་པས་སྨད་པའི་འོས་མིན། གང་ཞིག་གཡོ་སྒྱུ་མེད་ན་བློ་ལྡན་ཡིན། ཆགས་པ་མེད་ན་དཔལ་དང་ལྡན། དྲེགས་པ་མེད་ན་རིག་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ཆེ་ན་སྟོབས་དང་ལྡན། གཞན་ལ་སྣང་དང་རྩོད་མི་བྱེད། དེ་བས་མཆོད་འོས་ག་ལ་རྩོད། དགེ་སློང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་གནས་ཚད་མ་ལ་མཁས་པས། བདག་གིས་ཐུབ་པ་འང་དཀའ། ཐུབ་ཀྱང་དེ་མི་རུང་ཞེས་ཡང་སྨྲས་ཀྱང་། ནན་གྱིས་བསྐུལ་བས་མ་ལ་བརྟེ་བས་ངོ་མ་བཟློག་པར་ལམ་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་པར། དགེ་སློང་གཅིག་ནང་འཕྲད་པས་དེ་ལ་སྨྲ་དོན་དྲིས་པས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གི་སྒྲ་དོན་འགའ་གསུངས་པས། སེར་སྐྱས་ཚིགས་བཅད་ཟབ་མོའི་དགོངས་དོན་གོ་དཀའ་ཞིང་། ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན། དགེ་སློང་རྣམས། དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་ཤིང་། ཐུགས་ཞི་བ། དུལ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། ཕྲག་དོག་དང་བྲལ་བ། ཡང་དག་འཇོག་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དག་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དད་ནས། འདི་དག་བདག་

གི་ནམ་ཡང་རྩོད་པའི་འོས་མ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། ལོག་ནས་མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲས་པས། ཡང་མ་དེ་ཁྲོས་ནས། ཁྱོད་མངལ་དུ་ཁུར་བའི་ངལ་དུབ་བྱས་པ་དོན་མེད། ཚར་བཅད་འོས་རྣམས་མི་གཅོད་པའི་བུ་སྐྱེས་ནས་ཅི་བྱེད། ཞེས་མང་དུ་འབར་བས། སེར་སྐྱ་ནམ་མཁའ་རྡུལ་འཚུབ་ཀྱིས་གང་བ་ལྟར་ཡིད་འཁྲུགས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སོང་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། སྡེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འཛེགས་ཏེ་ཚིག་རྩུབ་མོས་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་བཤད། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་བོང་བུ་འདྲའོ། སྤྲེའུ། ཅ་མོང་། སྟག། བ་གླང་། བྱི་ལ། ཨེནན། ཕག། ཁྱི་སོགས་ཀྱི་གདོང་པ་འདྲའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་དྲག་པོའི་ཚིག་གི་ཡང་ཡང་སྨྲད་དེ་རྒྱུད་དཀྲུགས་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་གི་ལན་མ་བརྗོད་པར་དེ་སྤངས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་ངོ་། སྨྲར་སེར་སྐྱ་ཡང་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱིར་མ་ལོག་པར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་མ་བཏང་བར་དབེན་པར་ཆོས་བཞིན་སྤྱད་དོ། མ་དེ་ཤི་ནས་ངའི་བུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོགས་སོ་ཟེར་སྨྱུ་ཅོར་སྒྲོག་ཅིང་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། དེ་ནས་སེར་སྐྱ་ཡང་ཚེ་འཕོས་པས་ཆུ་སྲིན་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་ངག་ནས་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་མགོ་བོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་སོགས་ངག་གི་ལས་བསགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱོད་པ་འདིའོ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སོ་སོར་གྱིས་སོ། ཆུ་སྲིན་དེ་ཡང་ཟས་མེད་པས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ལྷ་བུ་དྲི་མ་མེད་ཀུན་དགའ་རིན་པོ་ཆེའི་ནོ་རྒྱན་དང་། ཅོད་པཎ་གྱིས་མཛེས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་བལྟ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ། མི་ཏོག་འཐོར་ཞིང་དྲུང་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

ཐོབ་བོ། ཕ་དང་མ་སོགས། གཉན་གཤིས། གྲོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུའང་སྡིག་པའི་ལས་གསོག་མི་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སེར་སྐྱའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི། ལྷུན་སྐྱོང་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཞི་བཅུ་པའོ།།

XLI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

ཨུ་དྲ་ཡ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ནགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཞེས་དཔལ་གྲགས་དང་ལྡན་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོག་ཞེས་པར་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ན་ཞེས་པར་བཙུན་མོ་ཟླ་བའི་འོད་ཅེས་པ། སྲས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཞེས་དྲག་ཤོལ་དང་ལྡན་པ། བློན་པོ་ཧི་རུ་ཀ་དང་། བྷི་རུ་ཀ་ཞེས་པ་སོགས་བགྲང་བར་དཀའ་བ་མང་པོ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བཞིན་པར་ཚུར་ཡིག་གེ་དང་སྐྱེས་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་བསྐུར་རེས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བའི་གྲོགས་པོར་གྱུར། ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཉེ་ཡང་རྒྱ་དང་མི་བཞིན་གནོད་པ་ཡིན་ལ། དམ་པ་རྣམས་ནི་རིང་ན་གནས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས། ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ནས་གོ་ཆ་བཟང་པོ་གསེར་འོད་འབར་བ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། དུག་མཚོན་དང་མེ་ལ་སོགས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བར་ནུས་པ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་ནས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་མགུ་ཞིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར།

ཕན་ཡོན་གནོད་ཡོན་གང་ཡང་ཆུང་ན་མི་རུང་བས། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བཟང་པོ་ལ། ཡོན་བཟང་པོ་བསྐུར་འོས་མི་རྙེད་སྙམ་ནས་ཐུགས་མ་བདེ་བའི་ཚེ། བློན་པོ་བློ་ལྡན་རྣམས་བསགས་ནས་འདི་ལ་ཡོན་ཅི་འོས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཐོངས་ཤིག་གསུངས། དེར་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་ཀྱང་ཡོན་དུ་འོས་པ་མ་འབྱོར་བས། བློན་པོའི་མཆོག་ཁྲམ་ཟེ་དབྱར་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དེས་བསམ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། མི་ཧྲི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པས། དེའི་སྐུ་གཟུགས་རས་ལ་བྲིས་ཏེ་ཐང་ཀ་བཞེངས་ནས་བསྐུར་ན། ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་ཕ་རོལ་དུ་བཀྲ་ཤིས། བསོད་ནམས་བསོག་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞུས་པས་དགེ་ཞིང་སྣང་བ་ཐོབ་སྟེ་རི་མོ་མཁན་གྱི་བྲི་བར་བཙམས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་སྐུ་ལ་ཚད་བྱས་པས། ཚད་གཞལ་བར་མ་ནུས་པས། ཐང་ཀ་ལ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་འོད་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་བྲིས་པས་ལེགས་པར་བྱུང་བ། བསྟེན་བསྐུར་བཟང་པོ་དང་བཅས་གླང་པོ་ཆེར་བཀལ་ནས་ཚེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་བསྐུར་བས། ཡིག་གེ་སྟོན་དུ་འབྱོར་བ་བསྒྲགས་པས་ཨུ་དྲཱ་ཡ་ན་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཤིང་རྟ་དང་མཆོད་རྫས་འབྲེངས་ཏེ་བློན་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བསུ་བ་བྱས་ཤིང་། སེང་གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཐང་ཀ་བཀྲམས་ནས། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དེའི་མཚན་དཔེ་དང་གཟི་བྱིན་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་རབ་ཏུ་དད་པས་བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་དེ་ནས་སླར་ཡང་སྐྱེས་ལྡན་དང་ཡིག་གེ་བསྐུར་ཏེ་གྲོགས་པོ་དགེ་སློང་ཞིག་རྫོངས་དགོས་ཟེར་བར། གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པས་ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་དང་། དགེ་སློང་མ་རི་མ་གཉིས་རྫོངས་ནས་ཀ་ཏྱ་ཡ་ནས་ཐང་ཀ་ལ

མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་བཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ། གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཁྱིམ་བདག་རྒྱལ་དང་། ཀར་རྒྱལ་ཞེས་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་སྦྱང་འདས་ཐོབ། ཉེ་དུས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཆོད་རྟེན་ཞེངས་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་པ་ཡོད། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཟླ་འོད་མ་ཞེས་འཁོར་བཅས་ལ་དགེ་སློང་མ་རི་མས་ཆོས་བསྟན་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་ཚེ་འཕོས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲུང་དུ་འོང་། མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང་ཆོས་ཉན་པས་ལྷ་དེས་བདེན་པ་མཐོང་། ལྷ་མོ་དེ་ནུབ་མོ་སྔར་གྱི་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་ནས། ཐོ་རངས་མ་ཉལ་ཞེས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་བས། རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲཱ་ཡ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་ནས། སྲས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་དེ་དབང་བསྐུར་དང་མངའ་གསོལ་ཆེན་པོ་བྱས། རྒྱལ་པོ་རང་གྲོགས་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་ཙོར་ཕྱིན་པས། གྲོགས་པོ་འཕྲད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་སོགས་རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། གྲོགས་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་སངས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཐང་ཀ་མཐོང་བས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བས་ཆག་ཁྲལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས། གཟུགས་སྙིང་མགུ་ནས། གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བྱིན་དང་མཚུངས་ཤིང་། སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོར་ཞབས་འགོད་པའི་དམ་པ་ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ནགས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞེད་སྙིང་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས། འོད་མའི་ཚལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་ནས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞུས་པས། མཉེས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་སློང་གི་

དངོས་པོ་ཐོབ། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཕྱོགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་འཚོ་བ་མཛད་པས་ཀུན་ཏུ་ལས་ཤིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། སྲས་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོངས་པའི་ཚུར། སྐད་ཅིག་ལ་སེམས་ལ་སེལ་ཞུགས་ཏེ་སྡིག་པའི་ལས་མང་པོ་དྲན། མངའ་འབངས་རྣམས་གཞོམ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་བློ་ངན་དུ་གྱུར་པས། བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། བྷི་རུ་ཀ་གཉིས་རྒྱལ་ངན་སྤངས་ཏེ་གཞན་དུ་སོང་། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་རང་སྤྱོད་དང་མཚུངས་པའི་དབྱུག་པ་གོ་བ་ཞེས་པ་བློན་པོར་བསྐོས། རྒྱལ་སྲིད་ཚུལ་ན་ཡིན་པས་སླངས་ནས་ཡུན་རིངས་སོང་བའི་ཚེ། ཨུ་དྲཱ་ཡ་ནས། རང་ཡུལ་ནས་འོངས་པའི་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དྲིས་པས། སྲས་རྒྱལ་བདེ་བར་བཞུགས་ཏེ། སྔོན་གྱི་བློན་པོ་དམ་པ་རྣམས་སྤངས། ད་བློན་ངན་གྱི་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་དང་འགལ་ཞིང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད། འབངས་རྣམས་མནར་ཞིང་ཉིན་མཚན་བདེ་བ་མེད། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ནི་དྲན་ཞིང་སྐྱེ་གུ་ཐམས་ཅད་གདུང་བ་དྲག་པོས་གདུངས།ཞེས་སོགས། ཡི་མུག་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པས། ཨུ་དྲཱ་ཡ་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་གུ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས། ཚོང་པ་ཁྱེད་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སོང་ལ། གྲོང་ཁྱེར་བ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་མི་དགོས་ཀྱི། ང་མྱུར་དུ་འོང་ནས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་བློ་ངན་པ་བསྒྱུར་ནུས་ཀྱི་གསུངས། ཚོང་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སླེབས་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ཀུན་དགའ་ནས་གྲགས་པ་ཆེན་པོས་ཁྱབ། དེའི་ཚེ་བློན་པོ་དབྱུག་པ་གོ་བ་སྐྲག་སྟེ། གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་སྨྲས་པ། བདག་གིས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་སྨད་པའི་གནས་ངན་པ་ཐོས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ངལ་དུབ་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དྲན། ཆོས་གོས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཞིང་གོས་མཆོག་འདོད། མགོ་ལྷུམ་ལ་རིན་ཆེན་ཅོད་པཎ་གྱོན་ནས་པོ་བྲང་བཟུང་། རི་དྭགས་ཀྱི་ཞིང་ཚེར་མས་ཚུབ་པའི་ཐང་ལ་ཉལ་ལ་སྐྱོ་ནས་ཁང་བཟང་དུ་མལ་

སྨིན་འཛམ་པོ་འདོད། ནགས་ཚུ་དྲོད་མོ་ཁ་བའི་ཚུ་ལ་ཡིད་བསྲུན། ཟླ་ཟེར་ལྟར་བསིལ་ཚང་ལ་སྤྲིད་ཅིང་དཔལ་འབྱོར་འདོད་པས་མྱུར་དུ་འོངས་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟི་བྱིན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་ཁྲི་ལས་ཕབས་དེ་རྒྱལ་སྲིད་གོད་པོས་བསྐྱངས། གྲོང་ཁྱེར་མི་ཉམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དགའ། ཆོས་མིན་ལུགས་དང་ངོ་ཚ་བྲལ་བ་དཔེ་ངན་འཛོག་པ་དེ་འདྲ་བས། ད་ལྟ་ཡུལ་དུ་མ་འོངས་པའི་གོང་དུ་གསད་པ་དྲག། ཕྱི་མ་ལེབ་མ་བབས་གོང་ནས་མ་བསྲེགས་ནམར་མི་འཛོམས། ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་བུ་སེམས་དོགས་པས་ཡིད་དྲི་མ་ཅན་སོག་ལེ་བཞིན་ཚུབ་མོར་གྱུར་དེ་སྨྲས་པ། རང་རེ་གཉིས་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་། དེ་བཟློག་པའི་ཐབས་མཁས་པའི་བསམ་བློ་ཐོངས་ལ། གང་རིགས་པའི་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོད་ཅིག། ཅེས་སྨྲས་པས། བློན་པོས་ལམ་དུ་བཀག་མི་བཏང་། ཨུ་དྲཱ་ཡ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས། སྣང་བ་ཐོབ་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོག་ཏུ་ལམ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་འོངས་པས། ལམ་དུ་བཀག་པའི་ཀ་ཤེད་མ་ཉམས་ཀྱིས་བསད། དེ་དག་ངོ་བོ་འདོད་ནས་ཨུ་དྲཱ་ཡ་ནའི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་འཁྱེར་དེ་བློན་པོ་དབྲུག་ཐོ་ལ་སྤྲད། བློན་པོས་ངོ་སོ་དང་བཅས་རྒྱལ་བུ་ལ་བསྟན་པས། ཡབ་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཁྲག་གི་སྦགས་པ་དེ་མཐོང་བས་རྒྱལ་བུ་དེ་མ་ཐག་དྲན་པ་ཉམས། སྨྲར་བསམ་ཞིང་བདག་ཕ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པས། ལུགས་ཐམས་ཅད་ཉམས།ད་བདག་ལ་བརྟེན་ས་དང་སྐྱབས་ས་སུ་ཡང་མེད།ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འཇུག་ངེས་པའི་ལས་ངན་པ་འདི། བློན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་པས་ལན་སྐམ་སྟེ། དབྲུག་པ་ཐོ་བ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བཀག། སྔོན་གྱི་ཡབ་བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། ཏྲི་རུ་ཀ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཏོས། རྒྱལ་བུ་རྒྱུ་ངན་གྱིས་ལུས་རིད་ཅིང་སྐྱ་བོར་གྱུར། དེ་ནས་བློན་པོ་དབྲུག་ཐོས་རྒྱལ་བུ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་མ

ད་ར་ལི་ཀ་ཞེས་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀ་ལེར་སྨྲས་པ། ལྷ་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་དཔལ་དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་དྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་མི་ཤེས་པ་འདུག། ཕ་རབ་བྱུང་བཏང་ནས་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་ཏུ་འོངས་པ་བདག་ཅག་གིས་ཞི་བར་བྱས། དགེ་སློང་རྒྱལ་སྲིད་དུ་འབབས་པའི་གདམ་ངན་བཀློག་པར་བྱས་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པས་རྒྱལ་བུས་ཉེས་པར་གཟིགས་ནས་བདག་ཅག་གནས་ནས་དབྱུང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཕན་པ་སྐྱབས་པ་རྣམས་ཕས་དུ་བཙུག། རྒྱལ་པོ་རང་མི་དགོས་པའི་ཐུགས་ཁྲལ་གྱིས་རིད་ཅིང་སྐམས། འདི་ལ་ལྷ་མོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་བྱས་ཉེས་བྱས་ངོ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པས། ཡུམ་གྱིས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་ཕ་བསད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་གཉིས་མཚམས་མེད་པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་གཉིས་བསགས་འདུག། འོན་ཀྱང་ཕ་བསད་པའི་བསྐྱལ་བདག་གིས་སངས་བར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་སྡིག་པ་ཁྱེད་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསངས་ནུས་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། རྒྱལ་བུའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། བུ་ཁྱེད་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འདྲེས་མའི་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན། བུ་ཁྱོད་ཕ་བསད་པ་ལ་འགྱོད་མི་དགོས་ཀྱི། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་སངས་ཕྱིར་བདག་གིས་ངོ་ཚ་བཏང་ནས་དྲང་པོར་སྨྲས་ཀྱི། བསད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མིན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ནི་གཞན་གསང་བ་ཞིག་ཡིན། བློན་པོས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པར་མ་ཁྲེ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་བུ་བློ་མ་བདེ་ཡང་། ཕ་བསད་པའི་འགྱོད་པ་སངས་བར་བྱས་སོ། སྲིད་པ་གསུམ་ན་བྲན་མེད་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱིས་སྐྱུབ་ན་གང་ཡང་འགྱུར་དུ་བཏུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དགྲ་བཅོམ་གསད་པ་ལ་འགྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སངས་པའི་ཕྱིར་དབྱུག་པ་ཐོ་བ་སོགས་བློན་ངན་འགའ་ཞིག་གིས། སྔོན་གྱི་བློན་པོ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྒྱལ་དང་། དཀར་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བྱི་ལའི་ཕྲུ་གུ

གཉིས་བཙུག་སྟེ་ཤ་བྲིན་ནས་སྤྲབས་པ། སོ་སོའི་མིང་ནས་པོས། ཁྲིད་གཉིས་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཁྲིད་རང་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་བ་གྱིས་ཤིག་ཞེས་སྐད་ཆེན་
པོས་བརྗོད་ནས། སེམས་ཅན་བསོད་དུ་བཙུག། ཤ་སྤྲིན་པས་བྲི་ལ་གཉིས་གོམས་
ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་བཞིན་བྱེད་པར་གྱུར་ཚེ། རྒྱལ་པོ་ལ་དགྲ་བཅོམ་བསད་པའི་
འགྲོད་པ་མཛད་མི་དགོས་ཀྱི། ཡུ་དྷ་ལ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ག་ལ་ཐོབ། དཔེར་ན་
སློན་པོ་གྱུལ་དང་། དཀར་གྱུལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཟེར་བ་དང་འདྲ། དོན་དུ་དེ་གཉིས་
སོ་སོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ན་བྲི་ལར་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་གཅོད་ཅིང་ཤ་
ཟ་བ་འདུག། དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་ག་ལ་འོངས། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཡིད་མི་ཆེས་ན་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ཆོག་པ་འདུག། ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་
ཕུད་ཅན་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་གཟིགས་སུ་ཕྱིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་
འདུས་དེ་སློན་ངན་དེ་དག་གིས། གྱུལ་དང་། དཀར་གྱུལ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་བོས་
པས་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྲི་ལ་རེ་ཉག་ཉག་འཐོན་པར། ཁྲིད་གཉིས་དགྲ་
བཅོམ་པ་གྱུལ་དང་། དཀར་གྱུལ་གཉིས་ཡིན་ན་ཁྲིད་རང་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་བ་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པས། བྲི་ལ་གཉིས་པོས་གོམས་ནས་བསྐོར་བ་བྱས་པས
རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞིང་ལོག་ལྟར་གྱུར།
འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཡོ་སྤྲུ་དྲན་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་མགོ་བསྐོར་ནས་སུ་ཡང་མི་འཚོལ་མི་
སྲིད་ལ། བསླབ་པས་ཤེས་པ་བྱོལ་སོང་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་
འཕགས་པ་ཀ་དུ་ཡ་ན་དང་། དགེ་སློང་མ་རི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་བསྙེན་བཀུར་མ་
བྱས། སློན་ངན་ཙམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མགོ་རིལ་འོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞུས་པས། དེ་ལ་
ཐལ་བ་ཕྱོབ་ཅིག་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཕྱུག་དར་བྱས་པའི་ཐལ་བ་མང་དུ་
བསགས་ནས། ཀ་དུ་ཡ་ན་ཐལ་བས་གཡོགས་འཕགས་པས་ཁང་བཟང་སྤྲུལ་ནས་

བཞུགས། བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། བྲི་རུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། སྡིག་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་འདི་བརྟེན་ན་བདག་ཅག་ཀྱང་སྡིག་པས་གོས་པ་འདུག། འཕགས་པ་ཁྱེད་ཀྱང་འོ་བཀྱལ་བས་སྡིག་ཅན་འདི་སྤྱོངས་ལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ཞུ་ཞུས་པས། འཕགས་པས་གསུངས་པ། དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་ཉིན་དང་པོ་ལ་རླུང་དམར་ལངས། ཉིན་གཉིས་པ་ལ་མི་རྟོག་གི་ཆར། གསུམ་པ་ལ་གོས་ཀྱི་ཆར། བཞི་པ་ལ་དངུལ་གྱི་ཆར། ལྔ་པ་ལ་གསེར་གྱི་ཆར། དྲུག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར། ཉིན་བདུན་པ་ལ་རྡུལ་གྱི་ཆར་བབས་ནས་རྒྱལ་བློན་སྡིག་ཅན་གཉེན་ཚོ་ལག་བཅས་འཕུང་བར་འགྱུར་བས། ཆོས་བློན་ཁྱེད་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་པ་ཇི་དགོས་ལོངས་ལ་བྲོས་ཤིག་གསུངས་པ་བཞིན་ཆར་རྣམས་རིམ་པར་བབས། ཉིན་དྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས་ནས་བློན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཅི་འདོད་ བླངས་ཏེ་ཧེ་རུ་ཀའི་བུ་སྔོ་སངས་ཅན་ཞེས་པ་འཕགས་པའི་ཉེ་གནས་སུ་ཕུལ། དེ་བཞིན་བྲི་རུ་ཀའི་བུ་མོ་སྔོ་སངས་ཅན་ཞེས་པ་དགེ་སློང་མ་རི་མ་ལ་ཕུལ། བློན་པོ་གཉིས་གྲུ་བཟུང་སྟེ་གསང་སྟབས་སུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་བྲོས་ཕྱིན། སོ་སོས་ཡུལ་ར་བཟུང་བ་ཧེ་རུ་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། བྲི་རུ་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་པ་གཉིས་ཆགས། དེ་ནས་འཕགས་པ་བློན་པོའི་བུ་འཁྱེར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་བཙུན་མོ་ཀ་རི་ཀའི་ཡུལ་ཤ་རིའི་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་ཡུལ་དེ་ཆོས་དང་བདེ་བ་ལ་བཀོད། དགེ་སློང་མ་རི་མས་བློན་པོའི་བུ་མོ་འཁྲིད་སྟེ་གདངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀ་ཏྲ་ཡ་ན་བོག་ཀ་ན་ཀ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། མ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་བདེན་པ་ལ་བཀོད། ཤ་རིའི་གནས་དེར་བློན་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེར་ཀ་ཏྲ་ཡ་ནའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས། འཕགས་པ་མཉན་ཡོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་དེ་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཀྱ་ཏྲ་ཡ་ནའི་བུ་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞུས་པས། དགེ་སློང་

ནམས་ཀྱིས་སྨོན་གྱི་རྒྱུ་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཀར་པ་ཊ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཚལ་དུ། རྔོན་པ་དྲག་པོའི་ཞབས་པ་ཞེས་པས་རི་དྭགས་ལ་གཡལ་དང་། ཀྱིལ་དང་། ཞགས་པ་མང་པོ་གཙུགས་ནས་བཞག། དེར་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བྱོན་པས་དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རི་དྭགས་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཚེ་རྔོན་པ་བྱུང་ནས་ཁྲོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དུག་མདའ་རྒྱབ་ནས་བསད། དེ་ཁྲོ་བ་དང་ཟུག་རྔུ་མེད་པར་གཤེགས་པ་མཐོང་བས་རྔོན་པ་དད་ཅིང་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རུས་ནམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཞིང་འགྱོད་བཤགས་དྲག་པོ་བྱས། རྔོན་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲཱ་ཡ་ཎ་ཡིན་ཅིང་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་མཆོད་དང་འགྱོད་བཤགས་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་སངས་རྒྱས་བསད་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་གཞན་གྱིས་བསད་ནས་འཆི་བ་ཡིན། ཁྱིམ་བདག་ཀ་ཏྲ་ཀར་གནས་པ་ནོར་འབྲུ་རྒྱས་པ་དགའ་བོ་ཞེས་པ་ལ་བུ་མོ་རྒྱུགས་པའི་རི་མོ་ཞེས་ཡོད་པ་འདོད་པ་གཡོ་བས་བག་མར་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་སློང་བ་མེད་པ་ལུས་པར། ནམ་ཞིག་བུ་མོ་དེས་འཕྱུག་དར་གྱི་དོལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་གི་དབྲུ་ལ་སྤར་མོས་གཏོར་བས་དེའི་ཉིན་བུ་མོ་བག་མར་སློང་མི་བྱུང་། མོའི་བསམ་པར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཕལ་བ་གཏོར་བའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པར་བསམ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མིང་པོ་གདམས་སློགས་ལ་བཤད་པས། དེ་དང་ཁྱིམ་བདག་མཁས་པ་དང་། སད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྨིན་འབྲུས་ཟེར་པའི་རྗེས་ལ་ཡིག་གཟུགས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྱབས་སློག་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཕལ་བ་བཏབ་པས་བྱུང་བ་མིན། དེ་ནི་མི་རུང་ཞེས་ངན་སྤྱོད་བསྒྲོག་པར་བྱས་པས་ཁྱིམ་བདག་དེ་གཉིས་བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་། ཤྲཱི་རུ་ཀར་སྐྱེས་ཤིང་། མིང་མོ་དེ་ཀཏྱ་ཡ་ན་ཡིན། བུ་མོ་དེ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ཕུད་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའོ། དེ་ན་མི་བསྐུན་སྐྱེ་བོའི་ཚིག་ལ་རྟོག་

དཔྱོད་མེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགྲ་མེད་པ་དང་། གཏམ་དང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རྟོགས་བརྗོད་ཡང་དག་བྱས་པའི་བླམ་དང་། ལེགས་བྱས་ལས་ལྷག་པའི་གཉེན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པ་ལས་འབྲས་བླང་དོར་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཨུ་དྲཱ་ཡ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད། བླུན་མོངས་འཁྲོག་གཏན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པའོ།།

XLII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་པ།

མཁས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནོར་ཕྱུག་པ་ཞིག་ལ། བུ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ལེགས་པའི་བུ་བ་ལ་མཁས་པ། རིག་དུ་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ། སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་ནོར་ནམས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ། ཁྲིམས་པ་ནས་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་དགེ་སློང་ནམས་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་གོས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་སླང་བྱ་སློང་བྱེད་དབུལ་པོ་མཉམ་དུ་སོང་། སྐྱེ་བོ་ནམས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་ནམས་འཚོ་བ་མི་རྙེད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁས་པ་བོས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཆས་ཤིང་། གསེར་གྱི་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་ནས་དེ་ལ་ཞོན་ནས་ཕྱིན་པར། དགེ་སློང་གཡོན་ཅན་དང་སྨྲ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ། སློང་བ་པོའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ

ཁྱེད་ལ་བདག་ཅག་ལྔ་བརྒྱ་པོ་བསམ་པ་གཏད་ནས་འོང་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཕོད་ན
བདག་ ཅག་ རེ་རེར་གོས་དང་ རྒྱན་རེ་རེ་ ད་ ལྟ་ཉིད་དུ་ གནང་ བར་མཛོད་ ཅིག་ཞེས
སྨྲས་པས། མཁས་པ་ནི་དེ་ལས་བབས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་མཆོད་ཅིང་བསམ
པ། བདག་འདི་ནས་ལོག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མ་མཐོང་ཞིང་གསུང་གི
བདུད་རྩི་འཐུང་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་གིས་མི་བཟོད་ལ། སློང་བ་པོ
རྣམས་ལ་མ་སྦྱིན་པ་ཕྱིན་ན་རང་གི་གྲགས་པ་ཉམས་ཤིང་ཚུལ་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་བྱ
སྙམ་པའི་ཚེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ལྷག་མ་ས་གཞི་བརྡོལ་ནས་འཐོན་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི
གྲོགས་བདག་གི་བྱའོ། ཞེས་སློང་བ་རྣམས་ལ་གོས་རྒྱན་ཕོགས་པ་མེད་པ་སྦྱིན།
དེ་ནས་མཁས་པ་དད་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྒོམ་པ་ནི
དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གཞི་མ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། དགེ་སློང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག
ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཇལ་བས། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་བཏུད་ཅིང་ཞབས
དྲུང་དུ་དོ་ཤལ་ཟླ་འོད་རབ་འབར་ཕུལ་ནས་འཁོད་པ་ལ་རྒྱལ་བས་ཆོས་གསུངས
པས་དེ་དག་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཕྱུག་ནས་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་འབྲས
བུ་ཐོབ་ཅིང་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སོང་། གཞོན་ནུ་མཁས་པ་ལ་རྒྱལ་བས་དགྱེས་ཤིང
གསུངས་པ། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལེགས་བྱས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན
སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཟས་སྦྱར་ནས་སྨུ་གི་དང་བྲལ
བར་མཛོད་གསུངས་པས། མཁས་པ་དགའ་ཞིང་དུལ་བ། སྤྲོ་བ། དྭང་བས་དེ་བཞིན
ཞུ་བར་ཁས་བླངས། རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ
གསུམ་སོགས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྙེན་བཀུར་མ་ཆག
པ་ཕུལ། གཞན་ཡང་སློང་བ་སློང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བ་སྦྱིན། ཉམ
ཐག་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་ཟས་ལྷག་པར་སྦྱིན། ལྷག་མ་རྣམས་སེམས

འཛུང་པ་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་བཅལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་བྱིན་ནས་དབུལ་བ་
དང་བྲལ་བར་བྱས་པས། མི་དེ་དག་ལ་རིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་སོལ་བའི་ཕྱུང་པོར་
གྱུར་པས་དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། མཁས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བདག་ཅག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་
པས་སྐད་ཅིག་ལ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མཐོན་པོར་གྱུར་ཀྱང་། ཡང་དག་མིན་ནམ་
སྒྱུ་མ་ཇི་ལྟར་ཡང་། སྐད་ཅིག་ལ་སོལ་ཕྱུང་དུ་གྱུར་ནས་བདག་ཅག་ཉམས་པར་བྱས་
སོ་ཟེར་བར། མཁས་པས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་རྡོའི་རང་བཞིན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནོར་
བུའི་སྐལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱེད་རང་རྣམས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་སོལ་ཕྱུང་
དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ང་བདག་གིས་ཟས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་གྱ་ནོམ་པ་སྦྱིན་གྱི། དེ་དག
དྭངས་བ་དང་གུས་པས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་།
མཛུག་ཏུ་བདག་ཅག་དབུལ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བསྔབ་ནས། ཡོ་བྱད་
རྣམས་སྦྱིན་པས་དེ་དག་གི་ཉིན་གཅིག་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་མཆོད་ཅིང་སྨོན་ལམ་
བཏབ་པས། དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་སོལ་ཕྱུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱུང་པོར་
གྱུར། མཁས་པའི་ཁྱིམ་ནང་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཟས་ནོར་གྱི་གཏེར་མི་ཟད་
པས་གང་བར་གྱུར། དེ་ནས་སྦྱིན་པ་སྔར་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་བཏང་། ནོར་རྣམས
བསྲུང་བའི་ཕྱིན་ནོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུག་ཆ་རེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་བས།
དེ་ལ་ཡང་སོལ་བའི་ཕྱུང་པོར་གྱུར། དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ནས་ནོར་གྱི་གཏེར་འདི་
དག་གཞོན་ནུ་མཁས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལའོ། ཞེས་གྲགས་པ་རྒྱལ་
པོས་ཀྱང་གསན། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་མཁས་པ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ་བདག་གིས་
དབུལ་བ་རྣམས་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས། འཕོངས་པ་རྣམས་ནོར་གྱིས་བསྐྱངས།
ཁ་ཉེན་རྣམས་སྐྱབས་དང་གྲོགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པའི་
དུས་ནི་མི་འདུག། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྟུན་ཅིང་། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་

སྙིང་པོ་མེད། རང་ལུས་འབད་དེ་གསོས་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྙམ་ནས། ཁྲིམ་གྱི་ནོར་རྣམས་མ་ལུས་པར་མཆོད་སྦྱིན་དུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་ཁང་ཁྲིམ་ཆུང་ངུ་དམན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྡད། ཕ་ལ་བདག་ནི་ཁྲིམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྲུན་ཅིང་སྙིང་པོ་མི་འདུག་པས། ནགས་དབེན་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་གནང་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པས། ཕོ་རང་གི་ཡབ་བུ་ལ་ཆགས་ཀྱང་། དེ་བློ་བརྟན་པས་མི་བཟློག་སྙམ་གནང་བ་སྦྱིན། དེ་ནས་ཤ་རིའི་བུའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སྒྲོགས་ནས་ཤཱ་རིའི་བུའི་ཉེ་གནས་བྱས། བསོད་སྙོམས་སྲུ་ཀྱུ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལམ་དུ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀ་སྣ་ཚོགས་གྲུས་ཏེ་ཞིང་ནས་ཞིང་ལ་ཆུ་འཇུག་པ་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ཞིང་འདི་ལྟར་བསམ། ཀྱིམ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཆུ་རྣམས་ཀྱང་ཀ་ལ་བྲངས་ནས་གང་འདོད་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་འདུག། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ཞིང་ཕྱིན་པས་ཡང་ལམ་དུ་མདའ་མཁན་ཞིག་མདའ་སྒྲོང་ནས་དྲང་པོར་སྒྲོང་བ་མཐོང་། ཡང་བསམ་པ། མདའ་སེམས་མེད་འདི་དག་བསྒྲང་ན་དྲང་པོར་འགྱུར་བ་འདུག། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འཁྱོག་པོ་འདི་འཁོར་བའི་གདུང་བས་ཀྱང་སྒྲོང་མི་ཐུབ་པ་ཅི་སྙམ་པ་བྱུང་། ཡང་ཤིང་མཁན་ཞིག་གིས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བཟོས་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ལས་གང་ཡང་བྱེད་ནུས་པ་མཐོང་བས་འདི་ལྟར་བསམ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་བཟོའི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་འདོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་འདུག། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདི་བཅོས་སུ་དཀར་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཅི་སྙམ་ཞིང་། ཤཱ་རིའི་བུའི་ཞལ་ཟས་རྣམས་སྦྱར། ནང་པར་ཕ་དང་བུ་བཞིན་བག་ཕེབས་པར་ཞུས་པ། སློབ་དཔོན། དེ་རིང་སློབ་དཔོན་གྱི་བསོད་སྙོམས་ལ་ག་ཤེགས་པ་ཞུ། བདག་གིས་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་དེ་

བཞིན་གནང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁང་སྟུགས་སུ་བཞག་ནས་བྱོན། མཁས་པས་དེ་ཕྲལ་ལུས་གཡོ་མེད་སྐྱིལ་ཀྲུང་དྲང་པོར་བྱས། དྲན་པ་སྔོན་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་ཆོས་ལ་བསམ་ཞིང་དིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ས་དང་རི་དང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གཡོས། དེར་དེའི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པ་བགྱི་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་བར་ཆད་བསྲུང་བར་བསྐོས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཧ་དགེ་ཙ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང་མྱུར་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་འདུག་ཀྱང་། དིང་ངེ་འཛིན་སྙོམ་འཕྲོར་གཏམ་དང་གཡེང་བ་བྱུང་ན་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་མཁྱེན་ནས། ཤ་རིའི་བུ་བྱོན་ན་སྒོ་བརྡུངས་པས་ཁོང་གི་བསམ་གཏན་ལ་གནོད་དོགས། སངས་རྒྱས་རང་དེ་མ་ཐག་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་ལུས་འགུལ་མི་ཤེས་ཤིང་། ངག་སྨྲ་མི་ཐུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། མཁས་པ་ནི་རླུང་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེའི་སྟེང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བ་ཐོབ། དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་གཏམ་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རང་གནས་སུ་བྱོན། ཤཱ་རིའི་བུ་དེར་བྱོན་པས་རང་གི་སློབ་མ་ནི་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པ། ཉི་མ་ལྷར་འབར་བ་མཐོང་ནས། དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོད་བཞི་བགྱི་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་ཀུན་ལ་གྲགས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ལྷ་ར་ཀ་སེར་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པ། གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པས་གཙང་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་འོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཇི་སྲིད་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཞུགས། ཁྱིམ་བདག་དད་འབྱོར་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས་པ། མི་དབུལ་པོ་མིང་ལ་ཡང་དབུལ་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དབུགས་

འཚངས་ཤིང་བསམས་པ། ཤིན་དུ་དབུལ་བས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཅིག་ཀྱང་བྱེད་རྒྱུ་མེད།
དགེ་སློང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ང་འདྲ་སྙམ་ཞིང་ཡི་
མུག་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བྱེད་པས། དབུལ་པོ་ལ་དགེ་བ་བསྐུལ་བའི་
ཕྱིར་སྨྲས་པ། དབུལ་པོ་ཁྱོད་དགེ་སློང་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ།
ད་ལྟ་ནོར་གྱི་དབུལ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དགེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གཅིག་ཙམ་
ལ་བསྙེན་བཀུར་ཅིས་ཀྱང་ཞུ་དགོས་གསུངས་པས་དབུལ་པོ་ནི་མདའ་ཟུག་པའི་
ཟུག་རྔུ་ཡོད་པ་སྨྲར་ཡང་ནན་གྱིས་བསྐུན་པ་བཞིན་གྱུར་ནས། བདག་ལ་ཞལ་ཟས་
མ་འབྱོར་བས་བཀྲེས་འཕོངས་ཀྱིས་ཉམ་ཐག། ཁ་ཞན། དབང་ཆུང་། ཚོགས་མི་ཐུབ
ཀུན་ལས་ཞན་པས་ཡི་མུག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡང་སྨྲས་པ་འི་བད་པས་སྒྲུབ
ན་ཟས་ནོར་ཉུང་ཟད་ཐོབ་མོད། དེས་འཕགས་པ་མཆོད་ན་དོན་དང་ལྡན་གསུངས་
པས། དབུལ་པོས་དཀའ་ལས་ལ་མ་སྟིས་པར་ཤིང་བཅད་ནས་གཙོངས་པས་རིན་
ཆ་ཤས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དབུལ་མོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་འབྲས་སྦབས་པས་གླ་བརྙན་ཆ་
ཤས་ཐོབ། དེ་ལས་ཆ་ཤས་ཅིག་ཇེ་བོ་ལ་ཕུལ། དགེ་སློང་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཅི་སྒྲུབ
ཞིག་འབུལ་བར་བཅམས་པས། བསམ་པ་དག་ལ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་དེའི་
གྲོགས་བྱས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གཟུགས་མ་བསྟན་པར། ལྷའི་བཟའ་བ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་
དང་ལྡན་པ་བསྒྲུབས་པས། དབུལ་པོས་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་མ་རྙེད་པར་ཕྱུག་པོ
རྣམས་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་དགེ་སློང་མང་དུ་འབྱོར་ཞིང་། བདག་ལ་གཅིག
ཙམ་མགྲོན་དུ་མི་རྙེད་པ་བསམ་འཆི་བར་བཅམས་པས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་
གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཁྱེན་ཏེ་ཞལ་ཟས་སླངས་པས། རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞལ་ཟས་བདག་གིས་འབུལ་ཞེས་འབད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་དབུལ་པོས་ད་
ཡིན་བདག་གི་སྐོར་ཕེབས་པས་ཞལ་ཟས་བདག་གིས་འབུལ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁས

མ་བླངས་པར་སངས་རྒྱས་མཆོད་དེ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། བདག་ཡོན་དན་གྱི་ནོར་ཡང་དག་རྟོགས་ཤིང་དབུལ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད། འོད་སྲུང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་ཤིང་། ལྷ་དབང་མཐོ་རིས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བི་ཤྭ་ཀརྨ་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ། དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱིད་ཚལ་མཛེས་པ་རིན་ཆེན་ཀ་བས་བརྒྱན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁང་བཟང་བྱས། དེར་དབུལ་པོས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་འཁོར་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད། སྔར་ཁྱིམ་ཀྱི་བུད་མེད་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་རིད་ཅིང་བུ་ཚ་ལྟོགས་པས་ངུ་ལ། སློང་བ་ཉམས་ཀྱིས་སྐྲོ་བོར་ཐ་འབན་རྒྱལ་འཕྲོད་ནས་སྤང་བྲ་སློག་ཅིང་ཐབ་ཏུ་བྱི་བའི་ཚང་བཅའ་ངུ་འབོད་འདོན་ལས་བྲ་ཐབས་གཞན་ནི་མེད་པ་དེ། དེ་རྗེས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོའང་སྨོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ། སྦྱིན་པའི་མཐུ་བདུད་རྩི་ལྟར་སྐྱོངས་པའི་དབུལ་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་མཁས་པ་འདིར་སྐྱེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་ལས་འབྲས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མཁས་པའི་རྟོགས་བརྗོད། བློན་མོང་འཕྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་པའོ།།

XLIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་དག་པའི་འཁོར་ལྔ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚེ་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྔོན་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་ལྟ་བུར། ཕོ་བྲང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པར་འོས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛེས་པ། མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དགུ་བདེ་བའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྙིང་ལ་བཟུང་བ་ཞིག་བྱུང་། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཆར་མེད་པ་ས་ཐམས་ཅད་ཚད་པས་གདུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ནི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མ་བདེ་བར་བློན་པོ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཚོགས་པར་སྨྲས་པ། བདག་གིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་འབད་པས་བསྐྱངས་ཡང་། ཆར་མེད་པ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མ་འགྲུབ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཅི་བྱེད། དེ་བས་བདག་གི་མཛོད་དང་བང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་པར་བྱ་རིགས་སོ་གསུངས་ནས། བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་། མུ་གེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡུན་རིང་བས་མཐར། རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ཟས་མི་གཅིག་ལ་ཟ་ཐེབས་གཅིག་ཡོང་བ་ཙམ་ལས་མ་ལུས། དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་བབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཟས་སླངས་པས། རྒྱལ་པོས་བདག་སྲོག་འཚོ་བའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་འདི་ལས་མེད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དྭངས་བས་ཅིས་ཀྱང་འབུལ་ཞེས་ཟས་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་ལྷག་མེད་པར་ཕུལ། རང་སངས་རྒྱས་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྙིང་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་

རྩ་རིས་ཅན་གྱི་སྤྲིན་གྱིས་འཁྲོ་བ་རབ་ཏུ་གཡོས་ཏེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་པ་བབས། དེའི་འོག་ཏུ་འབྲུ་རིགས་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་བབས། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ནི་རྒྱལ་ཁག་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་གྱུར། སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་སྲོག་བསྐྱང་བའི་གཞན་དོན་འབད་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པར་གྱུར་པའོ། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བཀྲ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གསེར་མདོག་གིས་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་འཁྲུག་གཉན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཞི་གསུམ་པའོ།།

XLIV.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བཞི་པ།

གསེར་གྱི་ལག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། མཉན་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ལྷའི་སྡེ་ཞེས་པར་བུ་གསེར་གྱི་ལག་པ་བྱ་བ།ལག་པ་གཉིས་ཀ་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། སྤུ་དྲི་རེ་རེ་བཞིན་ལག་པ་རེ་ནས་དངུལ་འབུམ་ཕྲག་རེ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་སྦྱིར་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་འཁོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་པས།ཀུན་སློངས་ཀྱི་རབ

རིབ་སངས་ཤིང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟར་བློ་གྲོས་རྒྱས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་ནས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་། ཡང་ཚེ་གཞན་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གློག་ལྟར་གཡོ་བ་ལགས་ན། བདག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་ཐག་སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ། དེ་ཉིད་ངོ་མཚར་སྐད་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་བྱུང་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཡྲར་ན་སེར་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁར་སྙེག་པ་ལྟ་བུ་བཞེངས་ཏེ། མཆོད་པ་འཇོན་པའི་བཟོ་བོ་ཀུན་དུ་ལ་ཞེས་པ་བཀོད་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་བྱས་པས་ད་ལྟ་གསེར་གྱི་ལག་པ་འདིར་སྐྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་ལས་འབྲས་འདུལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གསེར་གྱི་ལག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི། སླུན་སྨོངས་འཁྲོག་གཏན་བྱེས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཞི་བཞི་པའོ།།

XLV.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་ལྔ་པ།

མ་སྐྱེས་དགྲས་ཕ་བསད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རི་བོ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་ངོས་ལ་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ནི་བུ་ལ་ཤིན་དུ་བྱམས་པས། བུ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཇི་ལྟར་མཛོ་བ་བཞིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། བུ་ནི་གྲོགས་པོ་ངན་པ་སྡིག་ཅན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གྲོས་ཇི་ལྟར་བསླབས་པ་བཞིན་བྱེད་པས། སྐབས་ཤིག་ཡབ་ཀྱི་སྲས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ། བློན་འབངས་སོགས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཚུབ་མོ་མ་བྱེད་པར་བྱམས་པས་སྐྱོངས་གསུངས་པར། བུ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཁྲམ་བཙུག་སྟེ། ཡབ་འདི་མ་བསད་ན། སྲས་དམ་པ་ཁྱེད་ལ་རྒྱལ་སྲིད་དང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་ནམ་ཡང་མི་ཡོང་ཟེར་བར་ཉན་ཏེ་བཙོན་ཁང་མུན་པ་ཅན་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་བཙུག། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་གསོད་པར་འདོད་ནས་སུ་ཡང་རྒྱུ་འགྲུལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱས་པས། ཡབ་བཀྲེས་སྐོམ་ཉམ་ཐག་པར་བཙུན་མོས་གསང་ནས་བཙོན་ཁང་དུ་ཟས་སྐྱལ་བ་བྱས་ཤེས་ནས་དེ་ཡང་བསྐྱུངས། ཡབ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་ནག་རིད་ཅིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར། དེར་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱི་ནས་བཙུན་མོ་དང་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་གིས་སྐད་གདངས་གཞན་པས་གདུང་བའི་སྨྲེ་སྔགས་ཀྱི། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱལ་བའི་འོད་ཟེར་བཙོན་ཁང་གི་བུག་པ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ནས་བཙོན་ཁང་མུན་པ་མེད་འོད་མདངས་གསལ་བ་བྱུང་། བྱུས་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་ནས་ཕའི་བཙོན་ཁང་གི་བུག་པ་ཕྲ་མོ་དེ་ཡང་བཀག། ག་ཤེགས་མ་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་ཡབ་དམ་དུ་བཅིངས། ཀང་པ་གཉིས་པོ་གྲིས་བཅད། དེའི་དུས

སུ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་། ངག་ནས་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྡང་གི་དུག་གིས་སྨྱོས་ནས། རང་རང་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྨྱོང་བ་ནི་འཁོར་བ་སྙིང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རང་རང་གི་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་ཐོག་ཏུ་སྨྲུད་པས་འཛད་ཀྱི། མ་སྨྲུད་པར་ལས་འཛད་པ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བ་བློས་ཐོངས། སྡུག་བསྔལ་འདི་རང་གི་ལས་འཁོར་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག། ཁྱེད་ཀྱི་ལས་འདི་ཟད་པའི་འཇུག་ཏུ་ད་ལྟ་ཉིད་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སེམས་གསོ་བར་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གནས་སུ་གཤེགས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཆེ་འཕོས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་ཕ་ཆེ་འཕོས་པ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཤེས་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་ཕའི་ཕུར་སྦྲུངས། སྡིག་པ་བྱས་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ངན་པ་ལ་རང་གི་རང་ལ་ཁྲེལ་ཞིང་གདུང་བས་ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད་སྨོངས་པ་བདག་སྡིག་པའི་གཡང་ལ་ཁ་བྱུབ་ཏུ་ལྷུངས། བརྟེན་ས་མེད་པ་བདག་འདྲ་བ། དམྱལ་བའི་མེས་རྒྱུར་དུ་བསྲིག་པ་བདག་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། ཕ་ཆད་ནས་འདར་ཞིང་མཆི་མ་དང་བཅས་ཆེ་ངེས་འདོན་ཅིང་། སྡིག་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཚུལ་ངན་པས་ཕ་གསོད་པ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་དུ་གསོལ། ཞེས་སྨྲེ་སྔགས་བརྗོད་པས། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་བསམ་གཞིག་མ་བཅུག་པར། སྡིག་ཅན་མི་བསྲུན་པའི་ངག་ལ་ཉན་ཏེ་སྡིག་པའི་ལས་ངན་རང་གིས་བྱས།

དགེ་ལེགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཉེ་བར་ཡོད་པ་རང་གི་ལག་པས་ཕྱིར་འཕངས། ས་སྐྱོང་དེའི་སྐྱོང་བ་ཡང་དེ་རང་གིས་ལས་ཡིན། ད་ཁྱོད་ལ་ཡང་ལས་འདི་ལྟ་བུ་ངེས་པར་སྨྱོངས་དགོས། དགེ་སྡིག་གིས་ལས་ནི་རང་རང་གི་དཔྲལ་བར་རྗོ་ལ་རི་མོ་བཀོད་པ་བཞིན་གཞན་གྱིས་གཡོ་བ་མ་ཡིན། དགལ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ད་ལྟ་མི་སྨིན་ཅིང་། གནས་སྐབས་སུ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་བློ་གྲོས་བསྐྱེད་ལ་ཞི་བ་ལ་མོས་པ་དང་། སྐྱེ་གུ་བདེ་བས་འཚོ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་སྤངས་པ་དང་། གྲོགས་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་། སྔར་བྱས་ལས་ལ་འགྱོད་པས་གདུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲགས་པ་དང་། ཀུན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པ་སྤྱོང་བ་དང་། སྨོད་ཀྱི་སྐྱོན་མི་གཙང་བ་དག་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྡོང་པོ་སྐྱེ་གུར་ཕན་པའི་སྨན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་འབར་ན་རྒྱལ་པོ་དལ་བྲུས་དལ་བྲུས་སྡིག་པ་ཟད་པར་གྱུར་ནས། མཐར་དབེན་པས་སྣང་བར་བྱུས་ས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དབུགས་དབྱུང་ནས་སྡིག་པའི་ཁུར་པོ་ཆེན་པོ་ཚུང་ཟད་ཡང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ལྷ་ར་ཛ་སེར་ཚོང་དཔོན་ཞིག་ལ་བུ་བཞི་ཡོད་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་སྒོ་གསུམ་མ་བསྡམས་པར་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ། ལྟོགས་སྐོམ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་རྩེ་དགའ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས། ནམ་ཞིག་བདེ་བས་སྐྱོང་ཞིང་ཀུ་རེ་དང་ཀྱལ་ཀའི་གཏམ་གྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་དེ་དག་གིས་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་འབྱོན་པ་མཐོང་ནས། ཞི་དུལ་སྤྱོད་ཅིང་སྡང་སེམས་སྐྱེས་ནས། བུ་ཆེ་བ་སྤུན་དྲ་ར་ཀ་ཞེས་པས་བདུང་བས་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་སྤུན་ཟླ་རྣམས་ལ་འཛུམ་ཞིང་སྨྲས་པ། དགེ་སློང་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པ་འདི་བསད་ན་སྙམ་མོ་བརྗོད་པས། སྤུན་དེ་འོག་ཀུན་དྲ་ར་ཞེས་པས། འོ་ན་རྒྱ་ལ་འཕངས་ཏེ་བསད་དོ་

ཟེར། དེ་འོག་སྲུན་ད་ར་ཀ་ཞེས་པས་ནོ་ན་ཁ་ཁྱེར་ལ་འཕངས་ཊོ་ཟེར། དེ་འོག་ཀུན་ད་ར་ཞེས་པས་རང་གི་སྨྱུ་གྲིས་ཀིང་པ་བཅད་དོ་ཟེར། དེ་དག་སྡིག་པ་ཡིད་ལ་འདོད་ཅིང་སྨྲས་པ། སོ་སོའི་ཚིག་དང་མཚུངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྨིན་པ་སྟེ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཆེ་བ་ནི། ཤཱ་ཀྱཱ་ཤཱ་རི་ཀྱཱ་ཞེས་པ། ཆང་འཐུང་ནས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་ཤཱ་ཀྱཱ་མིང་ཅན་རྒྱལ་ཤི་བ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་བུས་བཙོན་ནས་ཤི་བ་ཡིན། བཞི་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བུས་བཙོན་དུ་བཅིངས་ནས་གསད་པའོ། །ཡང་ཚེ་དང་ཅིང་ནོར་གྱིས་རྒྱགས་པ། དགེ་མི་དགེའི་རྟོགས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ། རང་བདེ་བབས་ཙོལ་དུ་སྤྱོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ཁེངས་གྲགས་ཀྱིས་འཆལ་ཚིག་སྨྲ་བ་རྣམས་མིའི་ལུས་ལ་ཕྱུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་དེ། བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བུ་ལོན་བཞིན་རྣམ་སྨིན་འཕེལ་ཞིང་རང་ཕྱོག་ཏུ་སྤྱོང་བ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་སྙིང་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་ཕྲལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཡོང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་དྲིན་གསོའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་འབུལ་ལོ། དེར་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དགེ་སྡིག་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་སྤང་བླང་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཞིབ་མོར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཕ་བསད་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སློན་སྨོངས་འགྲོག་གཉན་ཕྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་ལྔ་པའོ།།

XLVI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་དྲུག་པ།

བྱུས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་ནི་སྡང་བ་དང་རྩོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། ཤཱཀྱའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུན་ང་ཡང་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོད་ཡུལ་བྱེད། ང་ཉི་མ་ནུབ་ན་གཞན་ལ་གཟི་བྱིན་མི་འབྱུང་བས། དེ་འཇོམས་པ་ལ་འབད་དགོས་སྙམ་ང་རྒྱལ་དང་ཕྲ་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རིག་དུག་སྦྱར་དེ་རང་གི་སེན་མོའི་རྩེ་ལ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གུས་ལྟར་བྱས་ནས་ཞབས་ལ་བྱུགས་དེ་སྐུ་ལས་མི་ངན་པས་ཕྱུག་གོ་སྙམ་སྟེ། སྐར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གཉེན་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་གདུག་པ་དང་གནོད་པའི་སྡིག་ལྗི་བས། དེ་རིང་ཞབས་ལ་བསྟུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བས་རང་རེ་འདོང་ངོ་ཞེས་གཉེན་རྣམས་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་བྱུགས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསིལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་པའི་འོག་ས་ལས་མེ་སྦར་དེ་གང་བ་དཀྲུག་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་བདག་ཚིག་གོ་ཟེར། དེའི་སྡིག་པ་སྐད་ཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར་དམྱལ་བའི་མེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་ངོ་། དེར་ཀུན་ལ་མཚན་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་དགེ་བའི་དབྱངས་སུ། རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་བུ་བྱུས་ཤེས་བྱ་བ་དང་། བྱུས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱུས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་རྒྱན་སོགས་ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་གཏོང་། སྤུན་གཞན་པ་བྱུས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཕ་ནོར་བགོས་ནས་མིན་པ་ཕྱུ་བོ་གཅིག་པོ་ལ་སྟེར་བའི་དབང་མེད་ཟེར། སྦྱིན་པ་རྣམས་འཕྲོག

པར་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་པ། བྱམས་ཤེས་ལ་མགུ་ནས་ཁོང་རང་གི་བུ་མོ་དགེ་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེར་བར་བྱས། ཡབ་ཡིད་བཟང་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་འདོད། བྱམས་ཤེས་ནི་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ལ་གཏོང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས། གཞན་ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། སྡང་ཤིང་འགྲན་སེམས་ཅན་ཀྱང་གུས་གུས་བྱམས་པས་བྱམས་མི་ཤེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲངས། འདོད་པའི་རླུང་གིས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སླེབས། ཚོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྲུ་ཁེངས། བྱམས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་འཐུ་བར་གཏམ་སྟེ་རས་མས་མདུད་པ་བཅིངས་ལོག་ཡོང་བའི་ཚེ། རིན་ཆེན་མང་བའི་ལྗིད་ཀྱི་གྲུ་གྲུམ་པར་རླུང་ཆེན་པོས་གྲུ་ཞིག། བྱམས་ཤེས་ཀྱི་ཤིང་དུམ་བཟུང་། སྦྲུན་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱར་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་ཐབ་སྟེ། ངལ་དུབ་ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཚེ། སྦྲུན་ངན་བྱམས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྡང་བའི་སེམས་དང་འབྲུ་བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་བཅས། བྱམས་ཤེས་ཀྱིས་མིག་གཉིས་ལ་མཚོན་བཙུགས་ནོར་བུ་རྣམས་འཁྱེར་ནས་ཡུལ་དུ་འགྲོགས་པར་ཕྱིན། བྱམས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་དགྲ་ཅན་གྱི་ཟིན་པ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པས་རེ་བ་བསྐང་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ། ད་ལོང་བ་བདག་འཚོ་ཨང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། ད་ནི་ནོར་ཟད་སྐྱེ་བོ་སྣང་ཞིང་། རང་ཉིད་ཁེངས་གྲལ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པར་འོས་སོ་སྙམ་དལ་བྱམས་ཕྱིན་པས་རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་དབྱངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བར་སླེབས། བ་གླང་སྐྱོང་བའི་ཁང་པར་ཅུང་ཟད་བསྡད། དེར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དགེ་མ་དེས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལྟ་བར་ཕྱིན་པས་ལོང་བ་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་མཚན་བཟང་པོ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བུ་མོ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་

རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ཡོང་བ་འཁྲུམས་པ་དེ་གདམས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡབ་ཁྲིམས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་བདང་ནས་ཡོང་སྦྲང་འདམས་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བཏོན། དེ་ནས་བུ་མོས་ཡོང་བ་སྐྱིད་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་ཟས་སྣངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་གཡོག་ལ་བསྟེན། ནམ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཟས་མ་འབྱོར་བས་ཡོང་བ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་སླེབས་པར་སྨྲས་པ། ཁྱོད་བདག་ཞིབ་སྡོན་དུ་མི་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤུན་ལྔན་རྣམས་བདང་ནས་ང་ཡོང་བ་འདམས། གཡོན་ཅན་མ་ཁྱོད་ད་འགྲོད་ནས་བདག་ལ་འཛའ་བ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྨྲས་པས། བུ་མོས་འདར་ཞིང་སྐྲན་པའི་ངག་གིས་སྨྲས་པ། མགོན་པོ་ཁྲི་བའི་ཚིག་གིས་མདའ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག། ཁྱོད་ནི་ལྷར་ཤེས་ཤིང་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་སྤྱན་གཅིག་པདྨ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བུས་ཤེས་ཡ་མཚན་དེ་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱན་ཟླ་བུས་མི་ཤེས་ལ་འཁོན་སེམས་དང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་མེད། དེ་བདེན་ན་མིག་ཡ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར། དགེ་མ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་མགུ་ནས་བུས་ཤེས་དང་རང་གི་བུ་མོ་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་བུས་ཤེས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་བཏུགས་ཤིང་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཤིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད། ངོ་ཚ་མེད་པའི་བུས་མི་ཤེས་ཀྱང་གཡོ་རྒྱུས་རབ་ཏུ་དྭང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གཏུག་ཅིང་སེམས་འཁུ་བས་གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡིད་ལ་སྐྱེས་པས་ཀྱི་ཧུད་བདག་བསླིགས་བདག་བསླིགས་ཞེས་སྐད་ཅིག་ལ་དམྱལ་བར་ལྷུངས། དེ་ཉིད་ལྟས་བྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བུས་ཤེས་དེ་

ང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དུ་གསུངས་སོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བྱས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྨོངས་འབྲོག་གཞན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་དྲུག་པ་འོ།།

XLVII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བདུན་པ།

ས་ལའི་སྐྱོང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་ཚེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་བུ། སྟོབས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་། དབྱུགས་དང་། དབྱུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་བཞི་དང་། སྤྱིང་མི་མངོན་དགའ་སོགས་ཀླུ་ཕོ་མོ་རྣམས་མིའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཚེ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཀྱང་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་སྟེ། གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་སོགས་ཕྱིར་སློག་ནས་གུས་པས་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྡང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། ལམ་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ལ། ཀླུའི་བུ་བཞི་པོ་ནི་སྔོན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྲུང་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉན་པར་སྤྱིང་མོས་བསྐུལ་ཀྱང་ཀླུའི་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་མ་ཕྱིན། སྐབས་འདིར་སྤྱིང་མོས་བསྐུལ་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཆོས

ཉན་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་གུས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། གསལ་རྒྱལ་ཁྲོས་ཀྱང་འགྲམ་དུ་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་ལྟར་བྱས། ཐུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཆད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས། མཐར་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཞལ་འཛུམ་མཛད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྲོའི་རྡུལ་གྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉན་ཀྱང་དགེ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཆུང་ངུའང་འཆར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གོ་ཡང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་ལྐོག་ཏུ་མངགས་པ། མི་དེ་དག་ལམ་དུ་ཟུངས་ཤིག་གསུངས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འགུགས་པས་ཀླུ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲོས་ནས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་ཀོ་ས་ལའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཕྱིན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཏེ་མོ་འགག་གི་བུ་སྦུར་དུ་བཏང་བས། ཀོ་ས་ལར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་འདུས་ཏེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབ་པའི་ཚོ་མོ་འགག་བྱས་ཐོག་སེར་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་སྒྱུར། ཡང་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་དང་རྡོའི་ཆར་ཕབས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཀླུ་རྣམས་ཁྲོ་བ་ཉམས་ཏེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གསལ་རྒྱལ་ལྷ་ལ་འོས་པའི་བསྙེན་བསྐུར་དཔག་མེད་འཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་ཏུ་མཆོད། དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་སྟོབས་དང་དཔལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། ཚལ་རྣམས་ཀྱང་སྣ་ལའི་སྡོང་པོ་བྱུར་ཤིང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཀོ་ས་ལ་འདིར་བུ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱུང་། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་ལ་བུར་ཆུ་སོགས་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་མཆོད་པས། དེའི་རླུང་ནད་སངས་ཤིང་མཉེས་པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་གསལ་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པར་གྱུར་དོ། གསུངས། དེར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་འཁོར་པ་ཕུན་སུ་ཚོགས་པས་རབ་ཏུ་མཆོད་ནས། སྔོན་དགེ་བ་ཆུང་ངུས་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་ཐོབ་བས་སྨྲས་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསགས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མོར་འཇུག་པ་ལ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་འབྱུང་གི། སྔོན་སྦྱོངས་འདིར་ནོར་ཆེན་ཞེས་པའི་དད་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྤྱོད་ཅིང་། སྨུ་གིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚོ་རང་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བསྙེན་བསྐུར་ཆོས་པར་ཞུས། བང་མཛོད་ནས་འབྲུ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ནམས་ཆོས་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བཏང་། རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཉེས་པར་མཆོད། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཆེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ནི་འཁོར་བའི་ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་ངང་འཇོན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ནོར་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གསལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཁེངས་གྲགས་ཞི་ནས་དབེན་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྣ་ལའི་སྟོང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོང་འབྲོག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞི་བདུན་པའོ།།

XLVIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ།

དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུང་བའི་ཚེ་ཞིག་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྲུབ་བྱ་བ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཀླུ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་བུ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་མིའི་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བུར་སྐྱེས། དེ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ས་གཞི་ཁྱབ་པ་བྱུང་། ཆེ་བར་ལོངས་ནས་ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྲགས་པས་ཁྱབས་ཤིང་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་ཤིང་རྟ་ལ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས་ལམ་དུ་མི་རྒོད་པོ་གོས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་། སྐྱིད་ཚལ་དུ་ལྟ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བུས་ཡོག་འོངས་པས་ལམ་ན་མི་དབུལ་འཕོངས་མཛེས་སྡུག་དང་བྲལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོས་བསམས་པ། ཀྱི་མ་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་དགུས་གང་བའི་སྟེང་ན་གཞན་ལ་སྐྱངས་བས། འཚོ་བ་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་དག་སྦྱིན་པ་བསྐམས་དེ་སེར་སྣ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན། འདི་དག་ལ་སྐྱོང་བ་མི་སྟེར་བ་ཡང་སྔོག་པའི་ལས་སྨྲས་པའི་འབྲས་ཡིན། དབུལ་བ་འདི་དག་བསྐྱངས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ལྟོགས་སྐོམ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་ཀྱི་མ་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་དབུལ་འཕོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྒྱུ

མཚོ་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགྲོ་འོ་སྙམ། ཕ་ལ་ཞུས་ཤིང་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སླེབས་པ། ཁྱེད་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཚོམ་པ་བསྡུས་ཤིག། བདག་ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། ཁྱིམ་གྱི་མཛོད་ན་རིན་ཆེན་འོད་ལྡན་མང་པོ་ཡོད། བདག་ནི་ས་སྟེང་གི་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་བ་ཡིན། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱིམ་ན་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སླངས་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ལ་འགོད་པར་འདོད། དེའི་བདེན་པས་ཁྱེད་རྣམས་ང་དང་མ་འཕྲད་བར་མི་བདེ་བ་དང་འཇིགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དེ་རྒྱ་བོལ་ཉུབ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། ལོང་བུ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན་པུས་ཉུབ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན།མགུལ་སྐེ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན།ལུས་ཉུབ་པར་ཞག་བདུན་བགོལ་ནས་ཕྱིན། དེ་ཕྱིན་ནས་སོ་དུག་ཅན་དང་མཐོང་བའི་དུག་ཅན་འཕྲད་པར་བྱམས་པ་སྒོམ་པས་དུག་རྣམས་ཞི། དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཁྲོ་ཞིང་འཁྲུག་པའི་གླིང་དུ་སླེབས། བྱམས་པ་སྒོམས་པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱི་སྨྲས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་འཇིགས་རུང་ཉམ་ང་སྲིན་པོའི་གླིང་དུ་སླེབས་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་ཕྲག་པ་ལ་བཀལ་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་དུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་བདེ་སྐྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོ་ངེའི་སྒྲ་མང་པོ་འདུག་པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ། མདུན་དུ་ཀླུའི་བུ་མོ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། དེ་དག་ཀྱང་སྲུ་ངན་དང་ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་ཁའི་རྒྱ་འདབ་ནག་རྡུག་གིས་བྱུས་ནས་སླེབས་པ། འདིར་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཆེ་ཤོས་དོན་ཀུན་གྲུབ་ཕ

ཅེས་བྱ་བ་ཚོ་འཕོས་པས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས། དོན་ཀུན་གྲུབ་པས་རང་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཅས་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་ནང་ཀླུ་རྒྱལ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས། ཀླུ་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས། བུ་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཀུན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། དེར་མིའི་བུར་སྐྱེས་པའི་གཏམ་དང་། རྒྱ་མཚོར་འོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་བཤད་པས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། བུ་བདག་གིས་མགོ་བོའི་རྒྱན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་ལ། འབྲས་བུ་མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ལ་སླར་བདག་ལ་ཚུར་སྦྱིན་ཞིག་ཞེས་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཀྲོལ་ནས་ཕུལ། དོན་ཀུན་གྲུབ་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་གྲུ་གཟིངས་དང་ཉེ་བར་སླེབས་པའི་ཚེ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷས་མཐོང་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དེ་ཅི་འདྲ་སྟོན་ཟེར་བར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དྲང་པོས་ལག་པ་གདེངས་ནས་བསྟན་པས། ནོར་བུ་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་འབར་བ་མཐོང་ནས་ལྷ་དེ་ཕྲག་དོག་གི་ལག་པའི་ཐལ་མོ་བསྣུན་ནས་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་ཤོར། ངས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་སྒྲུབ་པའི་ནོར་བུ་འཛའ་བས་བསྟན་པ། ཀྱེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡང་བས་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རུང་། གཞན་ལ་ཁྲུད་པར་འཕགས་པ་མཐོང་ན་འགྲན་སེམས་དང་སྡང་སེམས་བྱེད་པ་འདི་བསིལ་བསིལ་འདྲ་ཡང་སྨྲར་པའི་མེས་བསྲེགས་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྤྲོ་བ་དང་མགུ་བ་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་དང་གྲགས་པ་ག་བུར་ལྟར་དཀར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་བསྔགས་འོས་ཡིན། ལྷ་རྣམས་བདག་གི་ནོར་བུ་སླངས་གསུངས། གལ་སྟེ་མི་སྟེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མཚོ་འདི་སྐམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲས་ཀྱང་མ་སྦྱིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དྲི་ཤ་ཀཾས་སྤྲུལ་པའི་སྣོད་རི་བུའི་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུ་བདད་པ་དེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆུ་བླངས་ནས་བར་སྣང་ལ་གཏོར་བས་རྒྱ་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་སྐམ་སྟེ་གསུམ་ཆ

ལུས་པར། རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་རྣམས་འཛིགས་ནས་ནོར་བུ་ཕུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ནས་ལོག་འོང་བས་འདོད་པའི་རླུང་གིས་མྱུར་དུ་བགྲོད་དེ་རང་གི་ཕ་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་རབ་ཏུ་མགུ། དེ་ནས་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་ལ་བཏགས། ཕྱོགས་ཀུན་དུ་གཏམ་བསྒྲགས་ཏེ་བདག་གིས་དཀའ་བས་འབད་པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྙིང་རྗེ་བརྩེ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐད་བརྗོད་མ་ཐག་ས་གཞི་མཐའ་དབུས་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བབས་ནས། སྙོང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་བདེ་བས་ཚིམས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་སླར་ཕ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཕུལ་ལོ། དེའི་དུས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་འདི་ཡང་བསྟན་འགྱུར་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བགྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སླུན་མོངས་འཕྲོག་གཏན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་པའོ།།

XLIX.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་པ།

གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ནགས་ལྗོངས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ཁྱིམ་བདག་ལེགས་པ་རབ་སད་ཞེས་པར་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་གླང་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས། མཛོད་རྣམས་ཀྱང་

XLVI.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་དྲུག་པ།

བྱས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་ནི་སྡང་བ་དང་ཚོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་། ཤཱཀྱའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུན་ང་ཡང་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོད་ཡུལ་བྱེད། ང་ཉི་ས་ནུབ་ན་གཞན་ལ་གཟི་བྱིན་མི་འབྱུང་བས། དེ་འཇོམས་པ་ལ་འབད་དགོས་སྙམ་ང་རྒྱལ་དང་ཕྲ་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རིག་དུག་སྦྱར་དེ་རང་གི་སེན་མོའི་རྩེ་ལ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གུས་ལྟར་བྱས་ནས་ཞབས་ལ་བྱུགས་དེ་སྐུ་ལས་མི་ངན་པས་ཕྱག་གོ་སྙམ་སྟེ། སྐར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གཉེན་ཉམས་ལ་སྨྲས་པ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་གདུག་པ་དང་གནོད་པའི་སྡིག་ལྕི་བས། དེ་རིང་ཞབས་ལ་བསྟུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བས་རང་རེ་འདོང་ངོ་ཞེས་གཉེན་ཉམས་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་དུག་བྱུགས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་བསིལ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀང་པའི་འོག་ས་ལས་མེ་སྦར་དེ་ཀང་པ་དཀྲུག་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན་ཞིང་བདག་ཚིག་གོ་ཟེར། དེའི་སྡིག་པ་སྐད་ཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་བཅོམས་པའི་ཕྱིར་དམྱལ་བའི་མེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་ངོ་། དེར་ཀུན་ལ་མཚན་པར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་དགེ་བའི་དབྱངས་སུ། རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཟང་ལ་བུ་བྱས་ཤེས་བྱ་བ་དང་། བྱས་མི་ཤེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་བར། བྱས་ཤེས་ནི་རང་གི་གོས་རྒྱན་སོགས་ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་གཏོང་། སྤུན་གཞོན་པ་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཕ་ནོར་བགོས་ནས་མིན་པ་ཕྱུ་བོ་གཅིག་པོ་ལ་སྟེར་བའི་དབང་མེད་ཟེར། སྦྱིན་པ་ཉམས་འཕྲོག་

པར་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་དབྱངས་ཞེས་པ། བྱས་ཤེས་ལ་མགུ་ནས་ཁོང་
རང་གི་བུ་མོ་དགེ་མ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ ལྡན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་སྟེར་བར་བྱས།
ཡབ་ཡིད་བཟང་ཀྱང་དགའ་ནས་ལེན་པར་འདོད། བྱས་ཤེས་ནི་དབུལ་འཕོངས་
ཉམས་ལ་གཏོང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་རིན་ཆེན་ལེན་པར་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས། གཞན་
ཡང་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་། སྡང་ཤིང་འགྲན་སེམས་ཅན་ཀྱང་གུས་གུས་བྱས་པས་
བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲངས། འདོད་པའི་རླུང་གིས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སླེབས།
ཚོང་པ་ཉམས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་འདོད་ཀྱིས་གྲུ་ཁེངས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་བའི་
རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་འཐུ་བར་གཏམ་སྟེ་རས་མས་མདུད་པ་བཅིངས་ལོག་ཡོང་བའི་
ཚེ། རིན་ཆེན་མང་བའི་ལྗིད་ཀྱི་གྲུ་གྲུམ་པར་རླུང་ཆེན་པོས་གྲུ་ཞིག། བྱས་ཤེས་ཀྱི་
ཤིང་དུམ་བཟུང་། སྤྲིན་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱར་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལས་སློལ་ཐབ་སྟེ། ངལ་དུབ་
ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་ཚེ། སྡུག་ངན་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྡང་བའི་སེམས་དང་འཐུ
བར་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་བཅས། བྱས་ཤེས་ཀྱིས
མིག་གཉིས་ལ་མཚོན་བཙུགས་ནོར་བུ་ཉམས་འཁྱེར་ནས་ཡུལ་དུ་འགྲོགས་པར་
ཕྱིན། བྱས་ཤེས་ནི་ཉི་མ་དགྲ་ཅན་གྱི་ཟིན་པ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། དབུལ་
འཕོངས་ཉམས་ལ་སྦྱིན་པས་རེ་བ་བསྐང་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ། ད་ལོང་བ་
བདག་འཚོ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་དགོས་པ་ཅི། ད་ནི་ནོར་ཟད་སྐྱེ་བོ་སྡང་ཞིང་།
རང་ཉིད་ཁེངས་གྲལ་ཞི་བ་བསྐྱབ་པར་འོས་སོ་སྙམ་དལ་བུས་ཕྱིན་པས་རྒྱལ་པོ་བློ་
གྲོས་དབྱངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཉེ་བར་སླེབས། བ་གླང་སྐྱོང་བའི་ཁང་པར་ཙུང་ཟད་
བསྡད། དེར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དགེ་མ་དེས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ལྟ་བར་ཕྱིན་པས་ལོང་བ་
དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་མཚན་བཟང་པོ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་
དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བུ་མོ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་

རང་གང་དགའ་བ་ཞིག་འདམས་ཤིག་གསུངས་པས། ཡོང་བ་འཁྲུམས་པ་དེ་གདམས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡབ་ཁྲོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་བདང་ནས་ཡོང་སྤྲང་འདམས་ཞེས་བུ་མོ་ཕྱིར་བཏོན། དེ་ནས་བུ་མོས་ཡོང་བ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་བཞག་ནས་ཁ་ཟས་སྐྱངས་ཤིང་དོག་ཏུ་གཡོག་ལ་བཙོན། ནམ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཟས་མ་འབྱོར་བས་ཡོང་བ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་སླེབས་པར་སྨྲས་པ། ཁྱོད་བདག་ཞིབ་སྟོན་དུ་མི་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་བདང་ནས་ང་ཡོང་བ་འདམས། གཡོན་ཅན་མ་ཁྱོད་ད་འགྱོད་ནས་བདག་ལ་འཛའ་བ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྨྲས་པས། བུ་མོས་འདར་ཞིང་སྐྲན་པའི་ངག་གིས་སྨྲས་པ། མགོན་པོ་ཁྲོ་བའི་ཚིག་གིས་མདའ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག། ཁྱོད་ནི་ལྷར་ཤེས་ཤིང་དོག་ཏུ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་གཅིག་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་སྤྱན་གཅིག་པདྨ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར། དེ་ལ་བྱས་ཤེས་ལ་མཚན་དེ་རང་གི་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱན་ཟླ་བྱས་མི་ཤེས་ལ་འཁོན་སེམས་དང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་མེད། དེ་བདེན་ན་མིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར། དགེ་མ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་མགུ་ནས་བྱས་ཤེས་དང་རང་གི་བུ་མོ་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་བྱས་ཤེས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གཏུགས་ཤིང་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཤིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ལ་བཀོད། ངོ་ཚ་མེད་པའི་བྱས་མི་ཤེས་ཀྱང་གཡོ་རྒྱུས་རབ་ཏུ་དྭང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞབས་ལ་གཏུག་ཅིང་སེམས་འཁུ་བས་གསོད་པའི་བསམ་ངན་ཡོད་ལ་སྐྱེས་པས་ཀྱི་ཧུད་བདག་བསྒྲིགས་བདག་བསྒྲིགས་ཞེས་སྐད་ཅིག་ལ་དམྱལ་བར་ལྷུངས། དེ་ཉིད་ལྷས་བྱིན་འདི་ཡིན་ནོ། བྱས་ཤེས་དེ་

ང་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དུ་གསུངས་སོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བྱུས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། །ལྷུན་སྨོངས་འབྲོག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་དྲུག་པའོ།།

XLVII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པ།

ས་ལའི་སྨོང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་བདག་པོའི་ཚལ་ན་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་ཚེ། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་བུ། སྟོབས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་། དབུགས་དང་། དབུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་བཞི་དང་། སྲིང་མི་མངོན་དགའ་སོགས་ལྷ་ཕོ་མོ་རྣམས་མིའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་འདུས་པའི་ཚེ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཀྱང་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་སྟེ། གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་སོགས་ཕྱིར་སློག་ནས་གུས་པས་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྡང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། ལམ་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ལ། ལྷའི་བུ་བཞི་པོ་ནི་སྔོན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྲུང་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉན་པར་སྲིང་མོས་བསྐུལ་ཀྱང་ལྷའི་བདེ་བ་དང་འབྱོར་པ་ལ་ཆགས་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་མ་ཕྱིན། སྐབས་འདིར་སྲིང་མོས་བསྐུལ་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཆོས

ཉན་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་དང་
གུས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། གསལ་རྒྱལ་ཁྲོས་ཀྱང་འགྲམ་དུ་ནམ་འགྱུར་མེད་
པ་ལྟར་བྱས། ཐུགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཆད་པ་འབེབས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས།
མཐར་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཞལ་འཛུམ་
མཛད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཁོང་ཁྲོའི་རྡུལ་གྱིས་གང་བཞིན་དུ་ཆོས་
ཉན་ཀྱང་དགེ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཚུང་ངུའང་འཆར་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་དོན་གོ་
ཡང་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མ་སངས་པར། རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་ལྐོག་ཏུ་མངགས་པ།
མི་དེ་དག་ལམ་དུ་ཟུངས་ཤིག་གསུངས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འགུགས་
པས་ཀླུ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲོས་ནས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་ཀོ་ས་ལའི་ཐད་ཀྱི་
ནམ་མཁར་ཕྱིན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཏེ་མཽ་འགལ་གྱི་བུ་སྲུར་དུ་བཏང་བས།
ཀོ་ས་ལར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་འདུས་ཏེ་ཐོག་དང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབེབ་པའི་ཚེ། མཽ་འགལ་
བུས་ཐོག་སེར་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་སྒྱུར། ཡང་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་དང་
རྡོའི་ཆར་ཕབས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཀླུ་
རྣམས་ཁྲོ་བ་ཉམས་ཏེ་རང་གནས་སུ་སོང་། གསལ་རྒྱལ་ལྷ་ལ་འོས་པའི་བསྙེན་
བཀུར་དཔག་མེད་འཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་ཏུ་མཆོད། དེར་དགེ་
སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་སྟོབས་དང་དཔལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ།
ཚལ་རྣམས་ཀྱང་སྣ་ལའི་སྡོང་པོ་བྱུར་ཤིང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བ། ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ།
སྔོན་ཀོ་ས་ལ་འདིར་བུ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་ས་ཞིག་བྱུང་། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག
ལ་བུར་ཚ་སོགས་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་མཆོད་པས། དེའི་ཀླུང་ནད་སངས་ཤིང་མཉེས་
པར་གྱུར། བསོད་ནམས་དེས་གསལ་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པར་གྱུར་ཏོ། གསུངས། དེར་རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་འཁོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རབ་ཏུ་མཆོད་ནས། སྔོན་དགེ་བ་ཆུང་ངུས་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་ཐོབ་ན། ད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་ཐོབ་པས་སྙམ་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསགས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་མེད་ཀྱི། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་འཁོར་མོར་འཛུག་པ་ལ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་འབྱུང་ངོ། སྔོན་ལྗོངས་འདིར་ནོར་ཆེན་ཞེས་པའི་དད་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་པ་ལ་འཕངས་མེད་སྤྱོད་ཅིང་། སྨུ་གེས་སྐྱེ་འགྲོ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བསྙེན་བསྐུར་ཆེས་པར་ཞུས། བང་མཛོད་ནས་འབྲུ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ཚིམ་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བཏང་། རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཉེས་པར་མཆོད། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ནི་འཁོར་བའི་ལམ་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་ཏིང་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ནོར་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས། གསལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཁེངས་གྲགས་ཞི་ནས་དབེན་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྐུ་ལའི་སྟོང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། གླུར་སྦྱང་འཁྲོག་གཏན་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞི་བདུན་པའོ།།

XLVIII.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོས་གསུང་བའི་ཚེ་ཞིག་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་གྲུབ་བྱ་བ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཀླུ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་བུ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་མིའི་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བུར་སྐྱེས། དེ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ས་གཞི་ཁྱབ་པ་བྱུང་། ཆེ་བར་ལོངས་ནས་ལྷ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྲགས་པས་ཁྱབས་ཤིང་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་ཤིང་དྲ་ལ་བཞུགས་ནས་གཟིགས་སུ་བྱོན་པས་ལམ་དུ་མི་གོད་པོ་གོས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་། སྐྱིད་ཚལ་དུ་ལྷ་ཡང་མ་འདོད་པར་དལ་བུས་ལོག་འོངས་པས་ལམ་ན་མི་དབུལ་འཕོངས་མཛེས་སྡུག་དང་བྲལ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོས་བསམས་པ། ཀྱེ་མ་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་དགུས་གང་བའི་སྟེང་ན་གཞན་ལ་སླངས་བས། འཚོ་བ་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་དག་སྦྱིན་པ་བསྒྲམས་ཏེ་སེར་སྣ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན། འདི་དག་ལ་སློང་བ་མི་སྟེར་བ་ཡང་སྡིག་པའི་ལས་སྨྲས་པའི་འོས་ཡིན། དབུལ་བ་འདི་དག་བསླངས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ལྟོགས་སྐོམ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་ཀྱེ་མ་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་དབུལ་འཕོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྒྱ

མཚོ་ནས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལེན་དུ་འགྲོ་འོ་སྙམ། ཕ་ལ་ཞུས་ཤིང་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན། དེ་ནས་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་སླེབས་པ། ཁྱེད་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་གང་འདོད་ཚོམ་པ་བསྡུས་ཤིག། བདག་ལ་འདི་དག་གིས་དགོས་པ་མེད། ཁྱིམ་གྱི་མཛོད་ན་རིན་ཆེན་འོད་ལྡན་མང་པོ་ཡོད། བདག་ནི་ས་སྟེང་གི་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་བ་ཡིན། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱིམ་ན་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་སླངས་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ལ་འགོད་པར་འདོད། དེའི་བདེན་པས་ཁྱེད་རྣམས་ང་དང་མ་འཕྲད་བར་མི་བདེ་བ་དང་འཇིགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ངོ་གསུངས། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དེ་རྒྱ་བོལ་ནུབ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། ཡོང་བུ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན་པུས་ནུབ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། མགུལ་སྐེ་ཙམ་ལ་ཞག་བདུན། ལུས་ནུབ་པར་ཞག་བདུན་བགོལ་ནས་ཕྱིན། དེ་ཐོན་ནས་སོ་དུག་ཅན་དང་མཐོང་བའི་དུག་ཅན་འཕྲད་པར་བྱམས་པ་སྒོམ་པས་དུག་རྣམས་ཞི། དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཁྲི་ཤིང་འཁྲུག་པའི་གླིང་དུ་སླེབས། བྱམས་པ་སྒོམས་པས་དེ་དག་ཞི་དུལ་གྱི་སྨྲས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཟེར། དེ་ནས་འཇིགས་རུང་ཉམ་ང་སྲིན་པོའི་གླིང་དུ་སླེབས་དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་ཕྲག་པ་ལ་བཀལ་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་དུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་བདེ་སྐྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོ་ངེའི་སྒྲ་མང་པོ་འདུག་པ་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ། མདུན་དུ་ཀླུའི་བུ་མོ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། དེ་དག་ཀྱང་མྱ་ངན་དང་ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་ཁའི་རྒྱ་འདབ་ནག་ཧྲུག་གིས་བྱས་ནས་སྨྲས་པ། འདིར་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཆེ་ཤོས་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་

ཅེས་བྱ་བ་ཆེ་འཕོས་པས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ད་དུང་མ་སངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བས། དོན་ཀུན་གྲུབ་པས་རང་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པས་དགའ་བ་དང་བཅས་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་ནང་ཀླུ་རྒྱལ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས། ཀླུ་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ནས། བུ་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཀུན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། དེར་མིའི་བུར་སྐྱེས་པའི་གནས་དང་། རྒྱ་མཚོར་འོང་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་བཤད་པས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། བུ་བདག་གིས་མགོ་བོའི་རྒྱན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་ལ། འབྲས་བུ་མེད་པར་མ་ཞོག་པར་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད་ལ་སླར་བདག་ལ་ཚུར་སྦྱིན་ཞིག་ཞེས་གཙུག་གི་ནོར་བུ་བཀྲོལ་ནས་ཕུལ། དོན་ཀུན་གྲུབ་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་གྲུ་གཟིངས་དང་ཉེ་བར་སླེབས་པའི་ཚེ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷས་མཐོང་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དེ་ཅི་འདྲ་སྟོན་ཟེར་བར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་བྲང་པོས་ལག་པ་གདེངས་ནས་བསྟན་པས། ནོར་བུ་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་འབར་བ་མཐོང་ནས་ལྷ་དེ་ཕྲག་དོག་གི་ལག་པའི་ཐལ་མོ་བསྣུན་ནས་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་ཤོར། ངས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་སྒྲུབ་པའི་ནོར་བུ་འཛིའ་བས་བསྟན་པ། ཀྱི་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡང་བས་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རུང་། གཞན་ལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མཐོང་ན་འགྲན་སེམས་དང་སྡང་སེམས་བྱེད་པ་འདི་བསེལ་བསེལ་འདྲ་ཡང་སྲིད་པའི་མེས་བསྲེགས་པ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྦྱོ་བ་དང་མགུ་བ་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་དང་གྲགས་པ་ག་བུར་ལྟར་དཀར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་བསྔགས་འོས་ཡིན། ལྷ་རྣམས་བདག་གི་ནོར་བུ་སླངས་གསུངས། གལ་སྟེ་མི་སྟེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་རྒྱ་མཚོ་འདི་སྐམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲས་ཀྱང་མ་སྦྱིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དྲི་ཤ་ཀཱམས་སྤྲུལ་པའི་སྣོད་རི་བྱའི་ཁྲོར་བ་ལྟ་བུ་བདད་པ་དེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆུ་བླངས་ནས་བར་སྣང་ལ་གཏོར་བས་རྒྱ་མཚོའི་གསུམ་གཉིས་སྐམ་སྟེ་གསུམ་ཆ

ལུས་པར། རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་རྣམས་འཇིགས་ནས་ནོར་བུ་ཕུལ། དེ་ནས་དོན་མཐུན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ནས་ལོག་འོང་བས་འདོད་པའི་རླུང་གིས་མྱུར་དུ་བསྐྱོད་དེ་རང་གི་ཕ་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་རབ་ཏུ་མགུ། དེ་ནས་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་ལ་བཏགས། ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གཏམ་བསྒྲགས་ཏེ་བདག་གིས་དཀའ་བས་འབད་པ་འདི་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལས་རང་དོན་མ་ཡིན། བདེན་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྙིང་རྗེ་བརྩེ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐད་བརྗོད་མ་ཐག ས་གཞི་མཐའ་དབུས་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བབས་ནས། སྡོང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་བདེ་བས་ཚིམས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡང་སླར་ཕ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཕུལ་ལོ། དེའི་དུས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་འདི་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སླུན་སྤོངས་འཁྲུག་གཞན་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་པའོ།།

XLIX.

ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་པ།

སྦྲང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ནགས་ལྗོངས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ཁྱིམ་བདག་ལེགས་པ་རབ་སད་ཞེས་པར་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་སྦྲང་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས། མཛོད་རྣམས་ཀྱང་

ནོར་གྱིས་གང་། བུའི་མིང་ལ་གླང་པོ་ཅན་ཞེས་བཏགས། དེ་ཆེར་ལོངས་ནས་ཟླ་བ
ལྟར་མཛེས་ཤིང་དཔའ་ཅོལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ
བུ་མོ་ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཅིག་སྐྱེས་པ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཞིག་སྐྱེས་པར་མིང་ཡང་ཆོས་གོས་བུ་མོ་ཞེས་གྲགས། སྐབས་ཤིག་གཞོན་ནུ
གླང་པོ་ཅན་སྐྱིད་མོས་ཚལ་བལྟ་རུ་ཕྱིན། ཆོས་གོས་བུ་མོས་ཀྱང་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ཕྱིན
པས། གཅིག་གི་གཅིག་མཐོང་བས་སོ་སོ་མཛེས་སྡུག་ལ་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འདོད
པས་ངོ་ཚ་བྲལ་བའི་ཉམ་འགྱུར་སོ་སོར་སྟོན་ཅིང་། རང་རང་གི་གནས་སུ་ཕྱིན
པས། གཉིས་ཀ་སོ་སོའི་གཟུགས་བྱད་ཡིད་ལ་དྲན་པས་གཉིད་ཀྱང་མི་ཁུག་པར
གྱུར། དེ་ནས་གླང་པོ་ཅན་གྱི་ཕ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་ཕས་སྨྲས་པ། བུ་འདི་ནི
ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཡིན། འདི་འུ་ཅག་ལ
ཅིའི་ཕྱིར་འོང་། བུང་བ་རྣམས་རང་མཉམ་སྐྱིད་ཚལ་ལ་ཆགས་ན་བདེ་བ་ཡིན། ལྗོན
ཤིང་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་ན་བུང་བ་རྣམས་ཆོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བུ
མོ་སློང་བའི་གཏམ་བརྗོད་ཀྱང་མི་ནུས། འོན་ཀྱང་ཕན་རྐྱེན་སྦྱོན་གྱི་ལས་དབང་ཡོད
ན་ངེས་པ་མེད། བུ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་བརྩུན་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་གསུ
པར་མཛོད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་གླང་པོ་ཅན་གྱིས་རང་གི་གླང་ཆེན་མཆོག་ལས
གསེར་གྱི་མཆེ་བ་གཉིས་བླངས་དེ་འཁྱེར་ནས་རྒྱལ་པོ་མཇལ་བར་ཞུས་དེ་ཕྱུལ
བས་ཤིན་ཏུ་མཉེས། ང་ལ་གསེར་གྱི་བང་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གསེར
ལ་དགའ་བ་མེད་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་དང་སྒྲ་མཁས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ
མགུ་བ་ཡིན་པས། འདོད་དོན་ཅི་ཡོད་སྨྲོས་ཤིག་སྟེར་བ་ཡིན་གསུངས་པས། གླང
པོ་ཅན་གྱིས་བུ་མོ་སློང་མ་ནུས་པར། བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྲུན་ཟུར་གྱིས་བསྐྱང
དུ་གསོལ། ནོར་སོགས་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཞུས་ནས་ལོག་ཕྱིན། ཡང་དེ

གཉིས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་འཕྲེང་ཞིང་ཕན་ཚུན་ནམ་ཡང་རྗེས་མེད་དུ་དྲན། དེ་ནས་གླང་པོ་ཅན་གྱི་གསེར་གྱི་མཆིབ་གསར་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བླངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་ཞིང་། གཏམ་མཁས་པས་བྲིད་པ་མཁས་པས་འོས་ཤིང་འདྲ་ཆགས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ན་ཐུབ་མོར་སྨྲས་ཀྱང་ཀུན་མགུ་ཞིང་། སྨོངས་པས་ངོ་བསྟོད་དང་ཞོགས་སློངས་སྨྲས་ན་འཛུམ་པོར་བརྗོད་ཀྱང་ནི་བ་ཚ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེས་གཏམ་རིགས་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མགུ་སྟེ་ཤིན་དུ་མཛའ་བས་ཁྱོད་ཡང་ཡང་རྒྱལ་པོ་བསྙེན་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས། གུས་པས་འདུད་པ་ལ་བདག་གི་བང་མཛོད་ནོར་རྣམས་སྦྱིན་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་པས་ཅི་འདོད་སློངས་ཤིག་གསུངས་པས། དེས་བདག་ལ་ནོར་སོགས་དགོས་པ་མེད། དམ་པ་ལ་བསྟུད་ནས་འདོད་དོན་ངེས་པར་གནང་ན་མཆོག་ཡིན་ཞུས་པས། འོ་ན་ཅི་འདོད་སློངས་ཤིག་གསུངས་པར། བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་སྩོངས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། མ་སྦྱིན་ན་ཁོས་རྟག་ཏུ་དམ་པ་བསྙེན་པ་ལ་དོན་མ་ཐོབ་པས་བདག་ངན་པར་འགྱུར། སྦྱིན་ན་འབངས་ལ་བུ་མོ་སྟེར་དུ་མི་རུང་བསམ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། དོ་ནུབ་ངས་བསམས་མནོ་གཏོང་བས་རྗེས་སུ་ཤོག་ཅིག་གསུངས། དེ་སོང་རྗེས་རྒྱལ་པོས་བློན་པོའི་གཙོ་བོ་ལ་གྲོས་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་གླང་པོ་ཅན་ལ་བུ་མོ་སྩོངས་ཟེར་བར་སྟེར་བ་ཁས་བླངས། ད་སྦྱིན་ན་བྲན་ལ་བུ་མོ་འོས་ཇི་ལྟར་དྲག་གསུངས་པས། བློན་པོས་ཞུས་པར། ད་ཁྱོད་ལ་གསེར་གྱི་གླང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཞོན་ལ་ཤོག་བུ་མོ་སྦྱིན་གྱི། དེ་མིན་ན་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེར་དུ་མི་འཇུག་གསུངས་དང་། གླང་ཆེན་མ་དུལ་བས་གཞོན་དུ་ག་ལ་གཏུབ། དེའི་ངོ་ཚས་སློང་དུ་འོང་མི་ནུས་ཞུས་པ། དེ་བཞིན་གསུངས་པས་ནང་པར་གཞོན་ནུ་གསེར་གླང་ལ་ཞོན་རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་འཁྲིད་ནས་བག་མ་ལེན་དུ་འོངས་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་

དགོངས། གསེར་གླང་དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཆིབས་པས་གཡོ་མགུལ་ཙམ་མ་བུས། ཡང་གཞོན་ནུས་གཞོན་པས་གང་འདོད་དུ་ཁྲིད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་དེ་གཞོན་ནུའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གླང་པོ་འདི་ལྟའི་སྤྲུལ་པར་འདུག། འདི་ལ་བདག་གི་བུ་མོ་སྟེར་བ་སྐལ་བ་བཟང་སྙམ་དེ་སྦྱིན། བུ་མོ་ཡང་རབ་དུ་དགའ་སྟེ་གཞོན་ནུ་ལ་མཆོག་དུ་གུས་པས་མཆོད། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཤིན་དུ་མཛའ་བས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡུན་རིན་འཚོ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ཡང་དགའ་ནས་གཉིས་ཀ་ཕོ་བྲང་དུ་བོས། འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་པར་བྱས་དེ། ཁྱེད་གཉིས་བསོད་ནམས་དང་ལས་དབང་ཅི་ཡིན་ཞུ་བ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་དུ་འགྲོའི་ཞེས་བུ་མོ་མཁས་པ་རྒྱལ་པོ་བློན་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཁྲིད། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་མིག་གི་མཐོང་མཚམས་ནས་ད་སོགས་གཞག་ནས་ཞབས་ཀྱིས་བྲིན། བཅོམ་ལྡན་དྲུང་དུ་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་བཏུད་སྟེ་དྲུང་དུ་འཁོད་ནས་གསོལ་པ། གཞོན་ནུ་འདི་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་ཞིང་། ཅི་འདོད་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་གླང་པོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་བུ་མོ་འདི་སྐྱེས་དུས་ནས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་གྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་། འདི་ཉིད་ཤིན་དུ་ཡིད་མཛའ་བ་སྙིང་ལྟར་འབྲལ་མི་ཕོད་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅི་ཡིན་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ། འདི་དག་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བ་འོས་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་། ལེགས་པ་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན། སྔོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཉན་ཡོད་དུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ཁྱིའུ་ཞིག་དང་བུ་མོ་ཞིག་ཤིང་གི་གླང་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལམ་ན་རྩེད་མོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་མཐོང་ནས་སྐྱ་འཛུམ་བུ་ན་དའི་གསེར་འོད་པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་བདུད་དེ་རྩེད་ཆའི་

གླང་པོ་དེ་ཕྱུལ་ནས་ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱགས་བརྡེ་བས་ཤིང་གི་གླང་པོ་ལ་ཞབས་པད་རེག་ཅིང་དེ་དག་གི་མོས་པ་ཡང་དག་པ་མཁྱེན་ནས། ཁྲི་འུས། ཕན་ཚུན་ཁྲོ་ཤུག་དུ་གྱུར་ནས་གསེར་གྱི་གླང་པོའི་བཞོན་པ་དང་། རིགས་དང་། མཐུ་དང་། འབྱོར་པ་དང་། ལེགས་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དུ་འཚོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། བུ་མོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གོས་མཛེས་པ་མཐོང་ནས། བདག་སྐྱེ་བར་ཆོས་གོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ། དེ་དག་གིས་བསམ་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔོ་བ་མཛད་པས། དེ་གཉིས་གཞོན་ནུ་གླང་པོ་ཅན་དང་། ཆོས་གོས་བུ་མོ་འདི་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གཙུག་གི་བཏུད་དེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཡོག་གོ། གཞོན་ནུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་དེ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བཏུལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་རོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། སླན་མོང་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེ་དགུ་པའོ།།

BIBLIOTHECA INDICA;

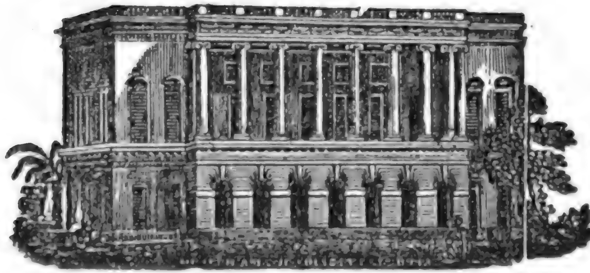
A

COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

New Series, No. 815.

APPENDIX

TO

PAG-SAM THI SIṄ

NOW FIRST EDITED

BY

SARAT CHANDRA DÁS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS III.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 57 PARK STREET.

1892.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S LONDON AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C.

*Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.*

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each ... Rs.	1	8
*Agni Puráṇa, (Text) Fasc. II—XIV @ /6/ each	4	14
Aitareya Áraṇyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each ...	1	14
Aṇu Bháshyam (Text) Fasc. I—II	0	12
Aphorisms of Śáṇḍilya, (English) Fasc. I ...	0	6
*Aphorisms of the Vedánta, (Text) Fasc. VII—XIII @ /6/ each ...	2	10
Ashtasáhasriká Prajnapáramitá, (Text) Fasc. I—VI @ /6/ each ...	2	4
Aśvavaidyaka, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Avadána Kalpalatá, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. I-III; Vol. II. Fasc. I @ 1/	4	0
*Bhámati, (Text) Fasc. II—VIII @ /6/ each	2	10
Brahma Sútra, (English) Fasc. I	0	12
Brihaddevata (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Brihaddharma Puráṇa, (Text) Fasc. I and II @ /6/ each	0	12
*Bṛihat Áraṇyaka Upanishad, (Text) Fasc. VI, VII & IX @ /6/ each ...	1	2
* Ditto (English) Fasc. II—III @ /6/ each	0	12
*Bṛihat Saṃhitá, (Text) Fasc. II—III, V—VII @ /6/ each ...	1	14
*Chaitanya-Chandrodaya Náṭaka, (Text) Fasc. II—III @ /6/ each ...	0	12
Chaturvarga Chintamaṇi (Text) Vols. I, Fasc. 1—11; II, 1—25; III. Part I, Fasc. 1—18. Part II, Fasc. 1—9 @ /6/ each	23	10
*Chhándogya Upanishad, (English) Fasc. II	0	6
*Dasarupa, (Text) Fasc. II and III @ /6/	0	12
Gopatha Brahmana, (Text) Fasc. I—II	0	12
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each	0	12
Kála Mádhaba, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
Kátantra, (Text) Fasc. I—VI @ /12/ each	4	8
Kathá Sarit Ságara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	10	8
*Kaushitaki Brahman Upanishads, (Text) Fasc. II	0	6
Kúrma Purana, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
*Lalita-Vistara, (Text) Fasc. III—VI @ /6/ each	1	8
Ditto (English) Fasc. I—III @ /12/ each	2	4
Madana Párijáta, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Manutiká Sangraha, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
*Márkandeya Puráṇa, (Text) Fasc. IV—VII @ /6/ each	1	8
Márkaṇḍeya Puráṇa, (English) Fasc. I—II @ /12/ each	2	4
*Mímáṃsá Darṣana, (Text) Fasc. II—XIX @ /6/ each	6	12
*Nárada Pancharátra, (Text) Fasc. IV	0	6
Nárada Smṛiti, (Text) Fasc. I—III @ /6/	1	2
Nyayavártika, (Text) Fasc. I	0	6
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—6; Vol. III, Fasc. 1—6; Vol. IV, Fasc. 1—8 @ /6/ each	8	10
*Nítisára, or The Elements of Polity, By Kámandaki, (Sans.) Fasc. II—V @ /6/ each	1	8
Nyayabindutika, (Text)	0	10
Nyáya Kusumánjali Prakarana (Text) Vol. I, Fasc. 1—6; Vol. II, Fasc. 1—2 @ /6/ each	3	0
Pariśishṭa Parvan, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8

(Continued on third page of Cover.)

L.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་པ།

ལས་བཅུ་སྤྱད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཡོག་ལྷ་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་སྨུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱུད་མེད་རྣམས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས། དེ་དག་ལུས་མ་སྐྱངས་པར་དམྱལ་བར་ལྷུངས། དེ་ནས་ཆུ་སྐྱུང་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་དྲི་བྲལ་རྫིང་བུ་གདུང་བ་མེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་དང་། གསེར་གྱི་པད་འདབ་གྱིས་པའི་གེ་སར་པདྨའི་ཁྲི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཤིང་། འཁོར་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པར། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་པ་དེ་ཉན་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཤཱ་རིའི་བུ་འབོད་པར་མཽ་འགལ་གྱི་བུ་བཏང་བས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་ཁབ་དང་སྐུད་པས་ཆོས་གོས་སྦྱོར་བས་ཆོ། མཽ་འགལ་བུས་ཤཱ་རིའི་བུ་སོར་མོ་རིངས་པར་བྱས་ཏེ་མྱུར་དུ་ཚུར་ཤོག། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫིང་བུ་གདུང་བ་མེད་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པས་ཉན་དུ་ཤོག། གལ་ཏེ་མྱུར་དུ་མི་འགྲོ་ན་བདག་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་བླང་གི་སྨྲས་པས། ཤཱ་རིའི་བུས་རེ་ཞིག་བདགིས་ཐུ་བ་འདི་གྲུབ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་བལྟའོ། ཞེས་སྨྲས། དེ་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་རིའི་རྩེ་ལ་རང་ཉིད་བཏགས་པས། མཽ་འགལ་བུས་བླངས་པས་རི་འགུལ་ཞིང་ཤཱ་རིའི་བུས་ལྷུན་པོ་ལ་བཏགས་པ་མཽ་འགལ་བུས་བླངས་པས་ལྷའི་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡོས། ཤཱ་རིའི་བུས་རི་རབ་ལྷུང་དགོས་སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་གསེར་གྱི་པད་གདན་ལ་བཏགས་པས། མཽ་འགལ་བུས་གཡོས་འགུལ་མ་ནུས་པར་ཤཱ་རིའི་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་རྒྱལ་བར་གྱུར། དེ་གཉིས་རྫུ

འཕྲུལ་གྱི་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་བསྐྱོད་པས། ཀླུ་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་གཉིས་ཀྱང་འཇིགས་ནས་ས་འོག་ནས་འཐོན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་འགོད། དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཽ་འགལ་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། ཤཱ་རིའི་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་རྒྱལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྟོན་པས་སྔོན་བྱུང་གསུངས་པ། སྔོན་ཕྲ་ར་ཀ་ཤྲིར་དྲང་སྲོང་དུང་དང་བྲིས་པ་ཟེར་བ་གཉིས་བྱུང་བས། ནམ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཆར་དང་ཆར་མེད་ལ་འགལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཤགས་འདྲེན་པར། དུང་ཁྲོས་ནས། བྲིས་པའི་རལ་པ་དུང་གི་ཀོང་པ་བཞག་པས། བྲིས་པས་སྨྲས་པ། སང་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་དུམ་བུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པས། དུང་གིས་སྨྲས་པ་འོ་ན་ཉི་མ་མི་འཆར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས། ཉི་མ་མ་ཤར་བས་འགྲོ་ཀུན་སྨུན་པར་གྱུར། དེ་ལ་བྲིས་པའི་དུང་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བས་ས་གཞི་མགོ་བོའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་དུ་བཅུག་པས། ས་གཞི་དུམ་བུ་བརྒྱར་གྱུར་ཏོ། དུང་གི་མཽ་འགལ་གྱི་བུར་སྐྱེས། བྲིས་པ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུར་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེའི་ཚེ་འང་བྲིས་པ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་སྨིན་ངེས་ཤིང་། ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཐུ་བཙན་པས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་འང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྐྱོངས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་རྡོའི་ཟེ་མ་ཕོག་པས་མཐེ་བོང་སྨད་པ་དང་གཅིག ། སེང་ལྡེང་ཕུར་མས་ཞབས་ཕྱག་ཤྲི་མོ་བྱུང་བ་དང་གཉིས། བསོད་སྙོམས་མ་ཐོབ་པར་ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པར་སྨད་པ་དང་གསུམ། མཛེས་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྙོན་གྱི་བདག་ལ་སྨད་པ་དང་བཞི། ཡང་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བསྐུ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་སྨད་པ་དང་ལྔ། བེ་རན་ཏྲ་ཏུ་ཀོ་ཊ་རིའི་ནས་དུལ་གསོལ་བ་དང་དྲུག ། ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་དང་བདུན། ལུས་ལ་རབ

གཙོན་གྱི་ནད་ཀྱི་རིག་པ་དང་བརྒྱད། ཤཱཀྱའི་རིགས་རྣམས་འཇིག་པའི་ཚེ་དབྱུ་བསྐུང་བ་དང་དགུ། ལུས་ལ་རྒྱུང་གི་སྐྲ་གྱིབ་བསྐུང་བ་དང་བཅུ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རེ་རེར་འབྲས་བུ་རེ་རེ་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་སྨིན་ཅིང་། ད་ལྟང་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་ལྟར་སྨྱོང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོ་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་གར་འགྲོ་ཡང་ཕྱི་ནས་འབྲེངས།གང་སྡོད་དུ་མདུན་ན་སྡོད། དབེན་པར་གནས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག། ས་ཕྱོགས་གང་དུ་དོན་རྣམས་འགྲུབ་ཀྱང་ལས་ནི་དེ་རུ་རྒྱུ། རྒྱ་མཚོར་བཞུགས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་པོར་འཇུག། རི་རབ་རྩེ་ལ་འཛེགས་ཀྱང་ལས་ནི་མཉམ་པོར་འཛེགས། བརྒྱ་བྱིན་གནས་སུ་ཕྱིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་དུ་གཙོན། ས་འོག་མི་མཐོང་གནས་སུ་ཡིབ་ཀྱང་ལས་ནི་གསལ་ཞིང་འབྲལ་བ་མེད། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལས་ཀྱི་པོ་རླབས་གཡོ་ཞིང་གང་གི་འང་འགོག་མི་ཐུབ། སྐྱེ་བའི་ལྗོན་ཤིང་གསར་པར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིང་པས་རྟག་དུ་ཁྱབ། ལས་ནི་དགེ་སྡིག་གང་ཡང་ཤིང་ལྟར་བཅད་ཀྱང་མི་ཆོད་ཆུ་ལྟར་གཙུས་ཀྱང་མི་འགྲོངས། ལྕགས་ལྟར་བརྡར་ཀྱང་ཟད་པ་མེད། དགེ་བའི་ལས་ནི་ཟླ་བ་ལྟར་མཛེས་ཀྱང་སྡིག་པའི་ལས་ནི་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ལྟར་གཙོད། སྡིག་པའི་ལས་ནི་དུག་སྦྲུལ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟར་ཕན། ལས་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དཀར་ནག་སོ་སོར་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་གསལ་ཞིང་སྨིན་པའོ། ཅེས་གསུངས་པར་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ལས་བཅུ་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་རྒྱུ་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཊར་ཁྱིམ་བདག་ཁར་བ་ཊ་ཞེས་ནོར་ཕྱུག་ཅིང་བུ་མང་ཆུང་མ་དང་བཅས་འབྱོར་པ་རྒྱས་ཞིག་ལ། མ་མི་གཅིག་པའི་སྤུན་ཟླ་ཁྲིས་པ་སྟུག་ཊཱ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ནམ་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ནག་པོ་ཞེས་པ་སེམས་མ་རུངས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྨྲས་པ། རྗེའི་སྤུས་པོ་མ་ཡིན

པའི་མ་མ་གཅིག་པའི་སྤུན་འདི་དག་གི་ལྗོན་ཤིང་དང་འདྲ། སྐར་ནོར་ནོམས་འདི་ལ་ཕྱེད་བགོས་ཤོར་འགྲོ། འདི་ད་ལྟ་བསད་ན་ནད་ལ་སྨན་བཞིན་མཆོག་ཏུ་ཕན། མི་ནོམས་གཉེན་སྡོང་བ་མང་། ནོར་སྡོང་བ་ག་ལ་བཟོད། ནོར་ཉམས་ན་སྨྲང་ཆེན་འགྲེལ་བ་དང་འདྲ། ཞེས་སྨྲས་པས། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྡུག་པའི་ཚིག་དེ་ཐོས་པས་བསམ་ཞིང་འདར་ནས་ཆུང་མ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་མཛའ་བས་ཕན་པར་བརྗོད་ཀྱང་། འདི་ནི་སྡིག་པའི་རྒྱུ། ཕྱི་རོལ་ནོར་གྱི་ཡན་ལག་འདོད་ནས་རང་གི་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སུ་ཡོད། ནོར་གྱི་དོན་དུ་སྡིག་གསོག་པ་མི་རུང་། ལས་ངན་པ་དེས་སྐད་ཅིག་ལ་བརླག་པར་གྱུར་ཞིང་། ནོམ་སྨིན་རི་གཟར་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་སྲུས་བཟློག། ནོར་ཉམས་ཀྱང་གསོ་རུ་ཡོད་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་ན་གསོ་ཐབས་མེད་ ཞེས་སྨྲས་ནས། སྤུན་གསོད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར། ཆུང་མ་དེས་ཡང་ཡང་ཀྱུན་དུ་ནན་གྱི་བསྐུལ་བས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཆུང་མ་དང་ མཛའ་ བས་ངོ་མ་ བཟློག་ པར་ བུད་མེད་དབང་ཆེ་བའི་བློ་གྲོས་ལ་སྦྲུ་གྱི་སྔོན་པོ་ལྟར་ལེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དུམ་ བུར་ གཅོད་པ་ཡིན་པས། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྤུན་ཟླ་དེ་མེ་ཏོག་འཐུ་རུ་བཏང་། མི་མེད་ནགས་གསེབ་སྐད་མི་ཐོས་པའི་སར་རྡོ་རྒྱབ་ནས་བསད། ཁྱིམ་བདག་དེ་ང་ཡིན་དེ་སྡིག་པ་དེའི་ནོམ་སྨིན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མྱོང་ཞིང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་མཐེ་བོང་རྗེས་བསྟུད་པ་འདི་ཡིན་གསུངས། ཡང་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་དང་བཅས་རིན་ཆེན་གླིང་ནས་འདོད་པའི་རླུང་གིས་ལོག་འོང་བའི་ཚེ། དེད་དཔོན་གཞན་གྱི་མཆོར་དོན་གཉེར་བ་ཞིག། དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ལ་རྙེན་བཙོལ་དེ་བཅུག་པ། དེས་སྡང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་གྲུ་གཟིངས་ལ་སྦྲས་པའི་བུག་པ་འབུག་པར་བཙོམས་པས། དོན་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀག་ཀྱང་། དེས་སྡང་བའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་བུག་པ་འབུག་ཅི་ནུབ་

བྲུས་པར། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀུ་བྱིངས་རྟོགས་རང་དང་ཚོང་པ་བྱིངས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་སྡང་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ནག་དེ་ལ་ཤཀྱི་ཐུབ་སྟེ་གསད། དོན་གྲུབ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན། སྡང་བའི་ངན་སེམས་ཅན་དེ་བསད་པའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་བ་མང་པོར་མྱོང་ནས། ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཅིག་ལུས་པས་ཀང་པར་སེར་སྡིང་གི་ཚེ་བྱུང་པའོ། ཡང་སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་ཨུ་པ་རིཥྚ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་བསོད་སྙོམས་མཛད་པས་འདོད་པའི་ལྟུང་བཟེད་ཁེངས་པ། འབྲས་མེད་གཡོ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བས་ལག་པས་ལྟུང་བཟེད་དཀྲུགས་ནས་ས་ལ་འཐོར། དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟུང་བཟེད་འཐོ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་སྤྱད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཙུང་ཟད་ལུས་པས། ལན་འགའ་བསོད་སྙོམས་མ་ཐོབ་ལྟུང་བཟེད་སྟོང་པར་གྱུར་པའོ། ཡང་སྔོན་དགྲ་བཅོམ་པ་བ་ཤིཥྛ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་དྭངས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞིག་ཡོད་པ། གྲོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱིད་ཚལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ། དེར་བཞུགས་ནས་རྟག་ཏུ་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྤུན་ཟླ་བྷ་ར་དྷྭ་ཛ་ཞེས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། བ་ཤིཥྛར་གཞན་གྱི་གུས་པས་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ལ་བྷ་ར་དྷྭ་ཛ་ཕྲག་དོག་དྲག་པོས་སྡང་སེམས་ཀྱིས་སྨད་གང་ཐུབ་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་ཤིག་བ་ཤིཥྛར་གཞན་ཞིག་གིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་བཟང་པོ་ཟུང་ཞིག་ཕུལ་བ། སྤུན་ཟླ་ལ་ཉེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་ཀྱང་། ཕྲག་དོག་གི་སེམས་ཞེ་སྡང་བ་ནི་བཟློག་པར་དཀའ་བས། བྷ་ར་དྷྭ་ཛས་གཙུག་ལག་ཁང་བསྲུང་མ་མང་དུ་གསོ་ནས་གོས་ཟུང་དེ་ཕྲིན་ནས། མི་གཞན་གྱི་གང་ནས་བྱུང་འདྲི་ན་བ་ཤིཥྛས་བྱིན་བྱུང་སྨྲོས་ཤིག་བྱས་པས། གོས་གྱོན་ནས་དེ་བཞིན་སྨྲས་པས། གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ལོག་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་བསམ་བཀུར་སྟི་ཆད་པར་གྱུར། བྷ་ར་དྷྭ་ཛ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་སྨད་པའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་བ་མང་

པོར་སྐྱོངས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་མཐོས་མ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བརྟོན་གྱི་སྐད་པའོ། ཨང་སྟོན་ཡུ་ར་ཀ་སེར་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་གོ་དམ་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པ་ཞིག་དབེན་པར་གནས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐད་ཚོང་མ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བུད་མེད་ཞིག་ཡོད་པར། ཡུ་ར་ཀ་སེའི་སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་པདྨའི་ཙ་ལག་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པས། བཟང་མོ་ལ་མཚན་མོ་སྤྱོད་པའི་དུས་བྱས་དེ་གོས་དང་རྒྱན་སྦྱིན། དེ་ནས་དགོང་ཁའི་མཚམས་གཞན་ཚོང་པ་ཞིག་གིས་བཟང་མོའི་སྒོར་ཕྱིན་དེ་གཡོག་མོ་རྩ་སྲིན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བལ་ཀ་ཤ་པ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་བསྐུར་དེ་བཟང་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་འཕྲིན་བྱས་པར། བཟང་མོས་སྨྲས་པ་བདག་དོ་ནུབ་སྐྱེས་བུ་པད་ཙ་དང་དུས་བྱས་པས་ནང་པར་ཤོག་གྱིས་ཟེར། གཡོག་མོས་དེ་བཞིན་བྱས་པས། ཚོང་པ་ན་རེ་དོ་ནུབ་འོངས་པ་ཕྱིར་སློག་ནས་ནང་པར་འོང་མི་ཐུབ་ཟེར་བར། གཡོག་མོས་བཟང་མོ་ལ་སྨྲས་པ། སྐད་ཚོང་མ་དང་རྒྱལ་པོའི་མདུན་པ་འདྲ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུ་ས་ཡིན། དེ་གཉིས་སྟོང་པར་ལུས་ན་ཡོན་ཏན་མེད། གཅིག་ཐལ་བའི་རྗེས་སུ་གཅིག་འཇུག། གཞན་དག་འགུག་ཅིང་ཐམས་ཅད་འདུ་ན་སྐད་ཚོང་མཛེས་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཟས་ནོར་འོངས་སྤྱོད་ཆར་བཞིན་འབབ། བཟང་མོ་ཁྱེད་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་སྐྱེ་བོ་འདུ་བ་ཀུན་སྐྱོངས་པར་མཛོད། དེའི་ཕྱིར་དོ་ནུབ་ནམ་སྟོད་ལ་ཚོང་པ་འདི་བསྟེན་ལ་ཀ་ཤ་པ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་པོ་འདི་ལོང་། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་པད་ཙ་བསྟེན་ཞེས་སྨྲས་པས། བཟང་མོས་ཁྲུས་བྱས་རྒྱན་དང་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བས་མཛེས་པར་སྤྲས། ཚོང་པ་ནང་དུ་བོས་ཤིང་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་པདྨའི་ཙ་ལག་སླེབས་དེ་གཡོག་མོས་ལོ་རྒྱུས་སྨྲས་པས་པད་ཙ་ཁྲོས་དེ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བཟང་མོ་བསད། གཡོག་མོས་སྐད་བཏང་བས་པད་ཙ་བྲོས་ནས་སྦྲུ་གྲི་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་དེ། གོ་དམ་བསམ་གཏན་པའི་སྤྱིལ་པོའི་འགྲམ་དུ་བོར།

མི་ནམས་ཀྱི་དེ་བཟུང་ནས་གྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕུལ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅད། སྐྱེས་བུ་པད་ཙོས་དེ་མཐོང་འགྲོད་ནས་ཉེས་པ་འདི་ནི་བདག་གི་གསལ་ལོ་ཞེས། པདྨའི་ཙ་ལག་དེ་ནིད་ལྷང་ཉིད་ཡིན་ནོ། རང་སངས་གྱིས་ལ་སྨད་པའི་ནམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་དགྲལ་བར་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྤྱད། དེའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷག་མས། དཔལ་མྱུ་སྟེགས་ཀྱི་བུ་མོའི་ཧྥོན་གྱིས། སྐྱེ་བོ་ནམས་ཐོ་ཚོམ་ཞིང་སྨད་པ་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་གོ། ཡང་སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་གཉེན་ལྡན་དུ་སངས་གྱིས་ནམ་གཟིགས་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཆོད་པའི་ཚེ། བྲམ་ཟེམ་ཐར་ར་ཞེས་པ་ཕྲག་དོག་གིས། དགེ་སློང་མགོ་རེག་འདི་དག་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པའི་འོས་མིན། འདི་དག་གིས་ཁ་ཟས་ནི་ཀོ་ཊ་རའི་ནས་ཙལ་པ་ཟ་བའི་འོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་དེའི་ལས་སྐྱོངས་ཤིང་དཔལ་ཀོ་ཊ་རའི་ནས་ཙལ་ཟ་བ་གསུམ་ཟོས་པ་དེ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའོ། ཡང་ང་སྔོན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཨུདྡ་ར་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། མཆོད་ཡུལ་སངས་གྱིས་ལ་ལོ་དྲུག་ཁ་ཟས་མ་སྐྱོང་བ་ལྷ་བུའི་སྨད་པ་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་ལས་འབྲས་སྐྱོངས་ཤིང་། དཔལ་ཡང་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པའོ། དེ་ལྷག་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བསྒྲུངས་པས་མ་སྐྱོང་ངོ། ཡང་སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཀར་པ་ཊར་ཁྲིམ་བདག་ནོར་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་བུ་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པར། སྨན་པ་ཁ་བའི་བཞིན་ཞེས་པར་གྱུར་ཚེ་ནད་པ་དེས་བོས་པས། སྨན་པས་ནོར་མང་པོ་སྟེར་དུ་རེ་ནས་སྨན་བཟང་པོ་སྦྱིན་པས་བུ་དེ་ནད་ལས་གྲོལ། ནད་པ་དེའི་ཕས་སྨན་པ་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྦྱིན། དེ་ནས་ནད་གཞི་སང་ཡང་ལངས་པས་སྨན་པ་ཡང་ཡང་བོས་པར་ནོར་ཅི་ཡང་མ་སྦྱིན། དེ་ནས་སྨན་པ་ཁྲོས་ནས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་སྨན་བཟང་པོ་སྦྱིན་ཞིང་ནད་པ་ནད་ལས་ཡང་ཡང་གྲོལ་བར་

བྱས་ཀྱང༌། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྨེར་བ་འདི་ལྟ་ན། ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་སྨན་པ་ལ་རྗེས་སུ་གལ་འོང་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ལོག་པ་ཤར་ནས། རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་སྨན་སྦྱིན་པས། ནད་པ་དེ་རྒྱུ་མ་དུས་བྱུང་ཆད། སྡིག་པ་དེའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་བ་ཁྲི་ཁྲག་བརྒྱའི་བར་དུ་སྨྱོངས་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་ཡང་རབ་གཞོན་གྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའོ། ཡང་སྔོན་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཟུང་སྟེ་ཤ་གཅོད་པའི་ཚེ། ང་ཉ་པའི་བུར་གྱུར་པས་མཐོང་ནས་ཉ་ཤ་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱས། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་རྣམ་སྨིན་མང་པོ་སྨྱོངས་ཤིང༌། ད་ལྟ་ཡང་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཉམས་པའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་ལ་མགོ་བོ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་འང་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་གོ། ཡང་ང་སྔོན་ལྷོངས་ཀྱི་གྱད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། གྲོགས་པོ་གྱད་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཙོལ་འགྲན་པས། དེའི་རྒྱབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཏང་བས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་བ་མང་པོ་སྨྱོང་ཅིང༌། ད་ལྟ་ཡང་རླུང་གི་ནད་ཀྱིས་རྒྱབ་དུ་གཟེར་བ་འདི་དེའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའོ། དེ་ལྟར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱང༌། སྔོན་གྱི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཆ་ཤས་ངེས་པར་འབྱུང་ན། སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྔོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྤོང་ལེན་ལ་ཤིན་དུ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལས་བཅུ་སྤྱད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་འབྲོག་གཉེན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་པའོ།།

LI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

གསེར་ལྡན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀི་པར་ཏ་ད་ར་ད་བཏུལ་ཞེས་པ་ནས། གསང་བས་དབེན་པའི་ནགས་སུ་གཤེགས། དེར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། ཀྱལ་བས་ཞལ་འཛུམ་མཛད་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་འཛུམ་པ་མ་མཛད་ན། ད་ལྟ་འཛུམ་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། འདིར་བདག་གི་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་དྲན་ནས་འཛུམ་པ་ཡིན། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཨུ་ཏྤལ་ལྡན་བྱ་བར། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཙོ་བོ་བུད་མེད་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པས་བརྩེ་བ་གསེར་ལྡན་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་། ནམ་ཞིག་དེས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ། གཞན་བུད་མེད་བུ་བཙས་ནས་ལྟོགས་པས་བཟོད་མེད་དུ་གྱུར་པ། སྲིན་མོ་བཞིན་བུ་དེ་ཟ་བར་བརྩམས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པས། ཀྱེ་མ། འདི་ལ་སྟེར་བའི་ཟས་བདག་གིས་ལེན་དུ་ཕྱིན་ན། སྡིག་མོ་འདི་བཀྲེས་གྲགས་བུ་འདི་ཟ་ངེས། བདག་གིས་བུ་འདི་འཁྱེར་ནས་ཟས་ལེན་དུ་ཁྱིམ་ལ་ཕྱིན་ན་དེའི་བར་ལ་འདི་འཆི་བར་འདུག། ད་ཅི་དྲག་བསམ་ཞིང་། སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་ཕྱུག་བསྡུལ་འདི་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་སྙམ་སྟེ། རང་གི་ནུ་མ་གཉིས་བཅད་སྟེ་བུད་མེད་དེ་ལ་སྦྱིན་པས་མ་བུ་གཉིས་ཀའི་སྲོག་འཚོ་བར་གྱུར། དེའི་སྙན་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས་ཤིང་། བརྒྱ་བྱིན་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོང་ནས་ཁྱོད་ནུ་མ་སྦྱིན་པས་མི་འགྱོད་དམ་ཟེར་བར། བདག་ནུ་མ་སྦྱིན་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། འགྱོད་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་མེད།

དེ་བདེན་ན་ བདག་གིས་ ལུས་ འདི་ བུད་མེད་ཀྱི་མ་ ཡིན་པ་སྐྱེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཅིག། ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར། དེའི་དུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་ཨུ་དྲྱ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲྱ་ཞེས་པ་ཚེ་ཚད་རྫོགས་ནས་འདས་པས་ཡུལ་དེའི་གན་པ་དང་། བློན་པོ་དང་། བློ་ལྡན་རྣམས་གྲོས་བྱས་ཏེ། ཕྲལ་དུ་བུད་མེད་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་གསེར་ལྡན་འདི་རྒྱལ་པོའི་འོས་སོ། ཞེས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་མངའ་གསོལ། དེས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བསྐྱངས། མཐར་ཚེ་འཕོས་ནས་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་སྙིང་སྟོབས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་སྐྱེས། སྦྱིན་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་ཀུན་སྐྱོངས་ཤིང་། ནམ་ཞིག་དེས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྟོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་སྤུ་གྲིས་རང་གི་ལུས་གཤགས་ཏེ་གན་ཀྱལ་དུ་ཉལ་ནས་སྦྱིན་པས། བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གཡས་པ་མཆུས་ཐོག་ཤིང་ཡང་ཡང་འཐེན། དེ་ནི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གཡོ་འགུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་རྣམས་བག་ཟོན་གྱིས་མིག་འཐོག་པ་ལ་སྙིང་རྗེས་སྨྲས་པ། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བརྟན་པ་མེད་པ། སྙིང་པོ་མེད་པ་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུ་འདི་ལ་ཞེན་ཆགས་མེད་ཅིང་། གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཏང་ན་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བག་ཟོན་མེད་པར་ཟོ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པས། བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཟོས་ཏེ་རུས་པའི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་དེ་བྲམ་ཟེ་པུ་ལ་ཆེན་པོའི་བུ་བདེན་པའི་བརྟུལ་བཞུགས་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས། རིག་པ་དང་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཞི་བ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་བསྐུར་བ། རིགས་བཟང་ཞིང་བློ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དེ་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདོད། ནགས་གསེབ་དབེན་པར་ཕྱིན་པས་དྲང་སྲོང་གཉིས་ལས་འདོད་པ་ཐོབ། ནགས་གསེབ་ན་སྟག་མོ་བཀྲེས་པ་ཕྲུ་གུ་བཙའ་ལ་ཉེ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་མཐོང་བས། འདི་ཞག་བདུན་ཚུན་ལ་བུ་རྣམས་བཙས་ནས

ཟ་བར་ངེས་སྐམ་སྦེ་དྲང་སྲོང་གཉིས་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད། ཞག་བདུན་སོང་ནས་སྟག་མོ་དཀའ་ལས་དང་བཅས་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ལྟོག་སྐོམ་གྱིས་རང་གི་ཁྲག་གིས་དྲི་ལ་ཡང་སྐོམ་ཞིང་བལྟག་པ་སོགས་ཕྲུ་གུ་རྣམས་ཟ་ལ་ཁད་འདུག་པས། སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་རང་གི་མགུལ་དང་སྙིང་ཁར་མེ་གཞགས་ཏེ་སྟག་མོའི་མདུན་དུ་འགྱེལ་བས། སྟག་མོ་སྤྲེར་མོ་རྣོན་པོས་སྙིང་ཁར་བདབ་སྟེ་ཤ་ཁྲག་ལྷག་མ་མེད་པར་ཟོས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འཁོར་རྣམས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གསེར་ལྡན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྨུན་རྨོངས་འབྲོག་ཀྱུན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ།།

LII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འཛུམ་པའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། ངས་གནས་འདིར་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དྲན་ནས་འཛུམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྔོན་མ་ཧྲུ་ད་ཀ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ཡུལ་དང་མཚུངས་པར། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ཞེས་བྱ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོགས་ཚད་མེད་པ། འཕོངས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པས་སྐྱོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སྐབས་

གླགས་ཀུན་དུ་སྒྲུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་གླང་
པོ་ཆེའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་ནས་གཡུལ་སྤྲད་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་
བསྐོར་བས། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། ཕ་རོལ་འཇོམས་པ་
ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། བློན་པོས་གསང་
ནས་དམག་གྱིབ་པས་ཚངས་སྦྱིན་ཕམ། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པས་མཁྱེན་
ནས་ཕ་རོལ་དང་རྩོད་པ་འདི་རྒྱལ་སྲིད་འདི་བཟུང་བས་ལན་དགོངས་ཏེ། ཀུན་གྱི་
མ་ཤེས་པར་དབྱུག་གུ་དང་ཤིང་ཤུན་སོགས་ནས། ནགས་ཚལ་དབེན་པར་དྲང་
སྲོང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ནས་བཞུགས། ཚངས་སྦྱིན་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་
བཙུགས་ཀྱང་། བློན་པོས་གཡུལ་སྤྲད་པས་ཚངས་སྦྱིན་ཁོ་ན་ཕམ། སྐབས་དེར་ཀོ་
སླ་ལར་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཆས་ནོར་གྱི་ཆད་པ་
མང་པོ་ཐོག། ནོར་མ་ལུས་པ་ཕྲུལ་ཡང་མ་ཁྱེར་བས། བྲམ་ཟེའི་ཕ་དང་། མ་དང་།
སྲིང་མོ་དང་། སྤྲུན་ཟླ་དང་། བུ་མོ་དང་། བུ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཚན་རྣམས་བཙོན་
རར་བཙུག་ནས་བཅིངས་པས། བྲམ་ཟེའི་བསམ་པར་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་སྤྱང་བས
ནོར་མེད་ན་གཉེན་རྣམས་བཙོན་ལས་མི་གྲོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་སྤངས་ནས་གཞན་
དུ་འགྲོ་འམ། ཡང་ན་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་འཆིངས་ཐག་བཅད་ངམ་སྙམ། ཇི་ལྟར་
བསམ་ཀྱང་གཉེན་རྣམས་གློལ་མ་ཐོངས་པར་ནོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་
པར། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་
བཙལ་སྟེ་ནོར་སློང་སྙམ་ནས་ཕྱིན་པས། དེ་རྩྭའི་སྤྱིལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་
ནས། ངལ་ཞིང་དུབ་པ་ཁྱོད་ཐག་རིངས་ནས་འོངས་པ་འདྲ། དོན་ཅི་ལ་འོང་
གསུངས། ཆུ་དང་ཤིང་འབྲས་སྦྱིན། དེར་བྲམ་ཟེས་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་
ཅིང་གསེར་མང་པོ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གདམས

མི་སྨན་པ་དེ་གྲོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བདག་ནི་རྒྱལ་སྲིད་བཏང་ནས་ནགས་སུ་གནས་པས། དུས་མིན་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་ལ་སྦྱེར་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་གཉེན་རྣམས་ བཙོན་ར་ ལས་མི་ ཐར་ བར་ བསམ་ ནས་ དྲན་མེད་དུ་ བརྒྱལ་སོང་། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་ཆུང་། ཕ་རོལ་སྐྱོང་དུ་འོང་པའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བཟློག་མི་ནུས། གཞན་དུ་བསོད་སྙོམས་སླངས་ནས་སྦྱིན་ཀྱང་འདི་ལ་ཕྲལ་གྱི་ཟས་སྙོམ་ཙམ་ལས་ནོར་ནི་མི་འབྱོར། ད་ཇི་ལྟར་དྲག་སྙམ་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་བར་གྱུར། ཡང་བསམ་པས་ཐབས་ཞིག་རྙེད་དེ་བྲམ་ཟེ་བོས་ནས་ཡར་ལོངས་དང་། ཁྱོད་ལ་ནོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ངས་བྱའོ་གསུངས། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ངའི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་སྡིག་པའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ང་ལ་སྡང་བས། ང་ཁྱོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འཁྱེར་དེ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་ཕུལ་ན་ནོར་མང་པོ་སྦྱེར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་ན་རེ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་འཕོངས་པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཁྱེད་ཀྱི་མགུལ་ལ་མཚོན་གྱི་གནོད་པ་སུས་ནུས། དེས་བདག་གིས་རེ་བའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཟེར་ཡི་མུག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ང་ཐག་པས་བཅིངས་ནས་འཁྲིད་དེ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་ཕུལ་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་དགྲ་བདག་གིས་བཅིངས་ཡོད། བདག་བྲུས་པ་ཆེ་བས་ནོར་སྩོལ་ཞིག་ཞེས་བརྗོད་ན་ཁྱོད་ལ་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་ནས་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་ཕུལ་བས། ནོར་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྷག་མ་སྦྱིན་དེ་བྲམ་ཟེའི་གཉེན་རྣམས་བཙོན་ར་ནས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བྲམ་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་རབ་ཏུ་མགུ་ཞིང་དེའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཧ་ལས་ཏེ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

གྲགས་ཀུན་དུ་རྒྱུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་གླང་པོ་ཆེའི་དཔུང་སོགས་དམག་བཤམས་ནས་གཡུལ་སྤྲད་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་བསྐོར་བས། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། ཕ་རོལ་འཇོམས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འཐབ་ལན་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། བློན་པོས་གསང་ནས་དམག་བསྒྲུབ་པས་ཚངས་སྦྱིན་ཕམ། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པས་མཁྱེན་ནས་ཕ་རོལ་དང་སྟོད་པ་འདི་རྒྱལ་སྲིད་འདི་བཟུང་བས་ལན་དགོངས་ཏེ། ཀུན་གྱི་མ་ཤེས་པར་དབུག་གུ་དང་ཤིང་ཤུན་ཐོགས་ནས། ནགས་ཚལ་དབེན་པར་དྲང་སྲོང་གི་བདུལ་ཞུགས་བཟུང་ནས་བཞུགས། ཚངས་སྦྱིན་གྱིས་དམག་ལན་གཉིས་བཅུག་ཀྱང་། བློན་པོས་གཡུལ་སྤྲད་པས་ཚངས་སྦྱིན་ཁོ་ན་ཕམ། སྐབས་དེར་ཀོ་སྣ་ལར་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཆས་ནོར་གྱི་ཆད་པ་མང་པོ་ཕོག། ནོར་མ་ལུས་པ་ཕྲུལ་སང་མ་ཁྱེར་བས། བྲམ་ཟེའི་ཕ་དང་། མ་དང་། སྲིང་མོ་དང་། སྤུན་ཟླ་དང་། བུ་མོ་དང་། བུ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཚན་རྣམས་བཙོན་རར་བཅུག་ནས་བཅིངས་པས། བྲམ་ཟེའི་བསམ་པར་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་སྤྱང་བས་ནོར་མེད་ན་གཉེན་རྣམས་བཙོན་ལས་མི་གྲོལ། ཡང་ན་ཡུལ་འདི་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་འམ། ཡང་ན་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་འཆིངས་ཐག་བདང་ངམ་སྙམ། ཇི་ལྟར་བསམ་ཀྱང་གཉེན་རྣམས་གློས་མ་ཐོངས་པར་ནོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་པར། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་ནགས་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། དེ་བཙལ་སྟེ་ནོར་སློང་སྙམ་ནས་ཕྱིན་པས། དེ་རྩྭའི་སྤྱིལ་པོ་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་ནས། ངལ་ཞིང་དུབ་པ་ཁྱོད་ཐག་རིངས་ནས་འོངས་པ་འདྲ། དོན་ཅི་ལ་འོང་གསུངས། ཆུ་དང་ཤིང་འབྲས་སྦྱིན། དེར་བྲམ་ཟེས་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་ཅིང་གསེར་མང་པོ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གདམ་

མི་སྨན་པ་དེ་ཕྲོས་ནས་དེ་ལ་གསུངས་པ། བདག་ནི་རྒྱལ་སྲིད་བཏང་ནས་ནགས་སུ་གནས་པས། དུས་མིན་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་ལ་སྦྱེར་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་གཉིས་རྣམས་བཙོན་ར་ལས་མི་ཐར་བར་བསམ་ནས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་སོང་། དེར་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཐུགས་ལ། བདག་བསོད་ནམས་རེ་ཆུང་། ཕ་རོལ་སྐྱོང་དུ་འོང་བའི་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་བཟློག་མི་ནུས། གཞན་དུ་བསོད་སྐྱོམས་བླངས་ནས་སྦྱིན་ཀྱང་འདི་ལ་ཕྲལ་གྱི་ཟས་སྐོམ་ཙམ་ལས་ནོར་ནི་མི་འབྱོར། ད་ཇི་ལྟར་དྲག་སྙམ་ནས་ཐུགས་ཤིན་དུ་མི་བདེ་བར་གྱུར། ཡང་བསམ་པས་ཐབས་ཞིག་སྙེད་དེ་བྲམ་ཟེ་བོས་ནས་ཡར་ལོངས་དང་། ཁྱོད་ལ་ནོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ངས་བྱའོ་གསུངས། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ངའི་གྲགས་པ་མ་བཟོད་པར་སྡིག་པའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ང་ལ་སྡང་བས། ད་ཁྱོད་རང་ངའི་མགོ་བོ་འདི་བཅད་ནས་འཁྱེར་ཏེ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་ཕུལ་ན་ནོར་མང་པོ་སྟེར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་ན་རེ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་འཕོངས་པ་སེལ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་མགུལ་ལ་མཚོན་གྱི་གནོད་པ་སུས་ནུས། དེས་བདག་གིས་རེ་བའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཟེར་ཡི་མུག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ང་ཐག་པས་བཅིངས་ནས་འཁྲིད་དེ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་ཕུལ་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་དགྲ་བདག་གིས་བཅིངས་ཡོད། བདག་བྲུས་པ་ཆེ་བས་ནོར་སྩོལ་ཞིག་ཞེས་བརྗོད་ན་ཁྱོད་ལ་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་བཅིངས་ནས་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་ཕུལ་བས། ནོར་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ལས་ལྷག་མ་སྦྱིན་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་གཉིས་རྣམས་བཙོན་ར་ནས་ཐར། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བྲམ་ཟེས་ཞིབ་པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་རབ་ཏུ་མགུ་ཞིང་དེའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་ཧ་ལས་ཏེ་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་

བཏུད་ཅིང་། འཁོར་དང་སྣང་སེམས་གདུག་པའི་དུག་ཞི་ནས་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་གོ་ས་མཐོན་པོར་བཀོད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བར་གྱུར་ཏོ། དེའི་དུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མི་དམན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་འཁོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་། སྤུ་ལོང་གཡོ་བར་གྱུར་རོ། འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་གསུངས་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐྱོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཉིས་པའོ།།

LIII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

ལེགས་བཤད་འཚོལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྐབས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཀྱུ་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཝཱ་ར་ཎ་སེར་རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། སྙིང་རྗེ་དང་གཏོང་ཕོད་ཆེ་བ། གྲགས་པས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབས་པ། བང་མཛོད་རྣམས་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རྣོ་བས་གཞན་བློའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྙན་དངགས་དང་ལེགས་བཤད་ལ་མཁས་ཀྱང་། ད་དུང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་འཚོལ་ཞིང་བསྡུད་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་བློན་པོ་དང་གྲོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ནི་དེས་ཀྱང་ཐུགས་མ་ཚིམས་ཏེ། སྙན་དངགས་དང་ལེགས་བཤད་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ

གྱུར་པ་སྨོན་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པར་བསླབ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་དགོས་དགོངས་ཏེ། བློན་པོ་བློ་ལྡན་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་གསོན་ཀྱང་རོ་དང་འདྲ། རང་རེའི་ལྗོངས་ན་ལེགས་བཤད་གསར་པ་བརྩམས་པ་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་འདྲ་ཡོད་དམ་གསུངས་པས། བློན་པོ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་བློ་བཟང་ཞེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་པའི་ཚིག་དེ་ཐོས་པས་གསོལ་པ། མི་དབང་ཁྱེད་སྙན་དངགས་དང་ལེགས་བཤད་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བས་ཡུལ་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་ཁྱེད་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་དཔོན་ཅི། ཁྱེད་ནི་གུས་པ་དང་གདོང་ཕོད་མཆོག་གྱུར་རིགས་པ་ལ་དགྱེས་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་བློའི་མུན་པ་སེལ་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཛད་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའང་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་འགྱུར་བས། རྒྱལ་པོ་སྒྱུ་ཅོལ་དང་ལྡན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུ་ཅོལ་སྤྱོངས། རྩེད་མོ་ལ་དགའ་ན་རྩེ་འཇོ། མོས་གུས་ལྡན་ན་མོས་གུས། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན། མཁས་ན་རིག་པ་ལ་སྤྲོ་བ། དཔའ་ཅོལ་ཆེ་ན་གཡུལ་ལ་དཔའ་བ། བརྟུལ་བཞུགས་ཆེ་ན་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་བླུན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་རྨོངས་ཤིང་། གཡོ་ན་ཀུན་ཀྱང་གཡོ་ལ། གདུག་སེམས་དང་ལྡན་ན་ཐམས་ཅད་མ་རུངས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད། རྒྱལ་པོ་མཁས་ཤིང་བརྩེ་བ་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བློན་པོ་བློ་ལྡན་མཁས་ཤིང་བདེན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་བ་དར་བའི་མཚན་ཉིད་བཟང་པོ་ཡིན། ད་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་ན་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ནགས་སུ་གྱུ་བའི་རྗེན་པ་གདུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཡོན་

ངན་བླངས་བར་མཛོད་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་ཐུགས་ལ་བཅག་དེ་མདུན་ན
གནས་པ་རྣམས་གྲིས་པའི་ཚེ། ཐ་མལ་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་
རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་བསྣམས་ནས་ནགས་གསེབ་དུ་འབད་པས་བཙལ་བས་རྗོན་པ་
དེ་རྙེད། ལག་གཡོན་དུ་འཁྲུག་པའི་གཞུ་ཐོགས། གཡས་སུ་དྲང་པོའི་མདའ་
ཁྱེར། སྟོད་ལ་མ་བུའི་སློ་ཐུལ་གྱོན། རྟག་ཏུ་གསོད་པའི་ལས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་
འདུག། དེ་ལ་ཁྱེད་ནི་ལེགས་བཤད་བསྒྲུད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐོས། བདག་
ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྩོལ་ཞེས་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་ཕུལ་བས།
དོ་ཤལ་འོད་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་དེ་ཁྱབ་པ་རྗོན་པས་བླངས་ནས་བསམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
བདག་ལ་སྦྱིན་པས་འགྲོད་ནས་སླར་འཕྲོག་ཉེན་ཡོད། དེ་བས་འདི་སྲོག་དང་བྲལ་
བ་ལེགས་སྐམ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ལེགས་བཤད་འདོད་ན་རི་འདིའི་རྩེ་ནས་མཆོངས་
ཤིག་ཟེར་བར། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ། ཅི་འདི་ནི་མི་རིགས་པའི་གཏམ་དུ་བྱུང་།
ལེགས་བཤད་བཙལ་བས་སྲོག་དང་བྲལ་ཆེ་དགོས་པ་ཅི། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཕན་པས་དོན་གཉེར་མི་གཤོལ་སྐམ་ནས། བདག་ལེགས་བཤད་དུ་
སྩོལ་ཞིག། དེ་རྗེས་རི་རྩེ་ནས་མཆོངས་པར་བྱའོ།། གསུངས་པས། རྗོན་པས་སྨྲས་པ།
རྒྱལ་པོ་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རང་བདེ་འདོད་པའི་སྡིག་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པར་བྱ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
ཚོགས་མཆོག་ཏུ་བསྟེན། མི་དག་གཡོ་བའི་ཆོས་ལ་ཆགས་སེམས་སྤངས་ནས་
ཆགས་བྲལ་ཚོག་ཤེས་ཡིད་ནི་ཚིམ་པར་བྱ། རབ་ཏུ་ཞི་བས་རྒྱལ་སྲིད་སེང་གའི་ཁྲི་
ལས་མི་རྣམས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས། བདེ་ག་ཤེགས་བསྟན་པ་ཡིད་ཀྱི་
མེ་ལོང་དག་བྱེད་ལེགས་བྱས་ཚོགས་ནི་སྒྲུབས་པར་བྱ། ཞེས་སྨྲས་པས། གོང་དུ་
རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་རྗོན་པ་འདི་སྡིག་ལྡན་འདོད་པས་བཅིངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་

འདུག །སྐྱོག་པ་ལ་ག་བུར་བྱུགས་ཀྱང་སྐྱོག་པའི་དྲི་མི་གཏོང་བ་ལྟར། །ཞི་བར་སྨྲས་ཀྱང་འདིའི་སེམས་མ་རུངས་པ་མི་སྤྱོངས། འོན་ཀྱང་གདུག་པ་སྦྲུལ་གྱི་ཁྲི་བས་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་གདེང་ཀའི་གཙུག་ན་ནོར་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལེགས་བཤད་ལེན་སྙམ་པར། རྗོན་པས་ཆོས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་དེ་སྐད་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་མགུ་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཏེ་རི་རྩེ་ནས་མཆོངས་པ་གནོད་སྦྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་གཟུང་ནས་སྐྱོན་མེད་པ་ས་ལ་བབས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་རྗོན་པས་རིན་ཆེན་ནོར་ཤལ་ཚོང་དུ་ཕྱིན་པས། ཡུལ་གྱི་ས་བསྲུངས་པས་རྐུན་པོ་ཡིན་པ་འདུག་སྙམ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་པས། རྒྱལ་པོས་ནོར་ཤལ་གྱི་འོད་ཟེར་རིང་མོ་གཟིགས་པའི་འདི་ནི་བདག་གིས་ལེགས་བཤད་སློབ་དཔོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུ་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་འཚོལ་དེ་ནི་ང་ལྟ་ང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ཡོན་ཏན་འཚོལ་བ་ལ་སྤྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལེགས་བཤད་འཚོལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐོངས་འབྲོག་གཏན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་པའོ།།

LIV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཞི་པ།

སེམས་ཅན་སྨན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ཏོག་ཅན་མ་ཞེས་པའི་མཚན་མོ་རྒྱུ་འཕྲོག་བྱེད་བདུལ་བའི་ནགས་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཞལ་འཛུམ་མཛད་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སྐྱེ་གུ་རྣམས་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་བཅུ་གཉིས་ཐུབ་པའི་དུས་སུ། གྲོང་ཁྱེར་དབང་ཆེན་ལྡན་ཞེས་པ་ལྷ་ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་ཏུ། རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། བུ་སེམས་ཅན་སྨན་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟོ་བས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་སྐྱོ་བསྙུན་མེད་ཅིང་། གཞུང་གི་སྡོང་པོའི་དྲི་བཞིན་སྨན་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ། སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སེམས་ཅན་ནད་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་འགྲོ་བ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། རེག་པ་དང་། དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱི་ནད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ། ཚད་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་གཏོང་གིས་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་སྐྱངས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་ནད་པ་དང་། སློང་བ་མེད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་སེམས་ཅན་སྨན་སྔུང་ངན་ལས་འདས་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་ནད་པ་རྣམས་མགོན་སྐྱབས་དང་འབྲལ་བའི་ཚེ། བློན་པོ་བློ་གྲོས་ཅན་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས། ནགས་ཚལ་གཙང་མར་ཇོང་བུའི་མགོར་གཞོན་ནུའི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་པས། ཇོང་བུ་མི་ཏོག་པདྨའི་ཚལ་གྱིས་ཤིང་བདུད་རྩིའི་ཆུར་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁྲུས་བྱས་པ་དང་། འཐུང་བ་དང་། མཐོང་

ཐོས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་སེམས་ཅན་སྨན་གྱི་མཚན་དང་། རྗོང་བྱ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཀྱིས་བསྡུལ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཆེས་པས། མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྨན་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སོ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སེམས་ཅན་སྨན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐྱོངས་འབྲོག་གཅན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་ཀོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ང་བཞི་པའོ།།

LV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་པ།

ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱོ་བྱེད་བདུལ་ནས་སྐྱ་ཅན་གྱི་ནགས་ནས་གཤེགས་ནས་ནགས་ཚལ་གཞན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་ཞལ་འཛུམ་མཛད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ཞུས་པས།བཀའ་སྩལ་པ།སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་ལྡན་ཞེས་པ།ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་མཛོད་བཞིན་གང་བ་ཞིག་ཏུ། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་ཞེས་བྱ་བར་སྙིང་རྗེ་དང་གཏོང་ཕོད་ཆེ་བ། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆགས་མེད་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་གྲགས་པ་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྒྲོགས་པ་ལས། སྐབས་ཤིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་གཟིགས་པའི་སྐད་དུ་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བྱོན་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་

རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་གིས་སློང་བ་བྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱིག་རྒྱན་སྦྱིན། དེའི་ཚེ་ཕྱུག་རོན་
གཡོག་རྩེ་ཟད་པ་དབྲོགས་ཧམ་པ་ཡདངས་སྐྲག་གིས་གདུངས་པ་ལུས་ཁམས་པ་ཞིག་
མིག་གཟིར་ཅིང་འཇིགས་སྐྲག་དང་བཅས་བྱིན་པར་འཁྲིལ་བ་ཞིག་བྱུང་བས། དེ་ལ་
མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོ་འཁྲུངས་ནས་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་པས། ཇོན་པ་ཞིག་
རྒྱགས་འོང་སྤྱི་འདི་བདག་ཉམས་ཀྱི་ཟས་ཡིན། འདི་གཅིག་པོ་སྐྱབས་ནས་བདག་
ཉམས་ཡལ་བར་གཏོང་ངམ་ཞུས་པས། ཁྱོད་ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པའི་ཟས་ནོར་ངས་
སྦྱིར། བྱ་འདི་བསད་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་གསུངས་པས། ཇོན་པས་སྨྲས་པ།
བདག་ཉམས་ནགས་ན་གནས་པའི་འབྲུ་སོགས་མི་ཟས་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཟ་མ་མྱོང་ངས།
ཇོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོད་པའི་ཤ་གསར་པ་ཁོ་ན་ཟ་བ་ཡིན། བྱ་འདི་བདག་
གིས་ཡུན་རིང་དུ་བཙལ་ནས་རྙེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ཟ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་བདག་དང་
ཚང་མ་བྱ་དང་བཅས་པ་འཆི་ངེས། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སྙོམས་པ་
ལ་བྱ་འདི་ལ་བྱམས་ཤིང་བདག་ཅག་ལ་སྡང་བའི་ཆོས་འདི་ཅི་འདྲ། དེ་བས་ན་བྱ་
དང་བདག་ཅག་གིས་སྲོག་མཉམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཤ་བཅད་དེ་
སྩོལ་ཞིག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་བྱ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་
མ་རྙེད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བཅིངས། ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཐབས་བཟང་པོ་དེ་བརྗོད་པ་ལེགས་
སོ། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་བྱ་འདི་གློད་ཤིག་གསུངས།
གསེར་གྱི་གདུ་བུས་སྨྲས་པས་ཕྱག་ཟུང་གིས་བྱ་དེ་བསྐོར་བ། ཇོན་པས་བྱ་དང་རྒྱལ་
པོའི་ཤ་སྲང་ལ་བཏེགས་ནས་ཉིས་འགྱུར་སྩོལ་ཞིག་ཟེར། དེར་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་
དུ་བརྡ་བྱས་ཏེ་ངའི་ཤ་གཅད་དེ་སྲང་ལ་འཇལ་བའི་མི་སུ་བྱུང་ཀྱང་དེ་ལ་གསེར་
མང་པོ་སྦྱིར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཡི་མུག་ཅིང་ཧ་ལས། གདུག་
པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་སེར་སྒྱུ་ཡོད་པ། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སྤྱུར་དུ་འཇུག་པ་ཞིག

ཡོད་པ་དེས། སྤུ་གྲི་རྣོན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་པ་གཡས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་གཅད་ནས་ཕྱུག་རོན་དང་སྲང་ལ་སྦྱིགས་པས་ཕྱུག་རོན་གྱི་ལྗིད་མ་ལོང་། དེ་ནས་ཁྲག་གཟུགས་པ་ས་ལ་སེམས་པས་ས་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོས། བྱིན་པ་གཡོན་དང་བརླ་དང་ཀ་བཞི་དཔུང་ཤ་སོགས་མགྲིན་པའི་བར་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་གཅད་ཀྱང་མ་ལོངས་པར་ལུས་རིལ་པོ་སྲང་དུ་བཙུག་ནས་བདེགས་པའི་ཚེ། རྟོན་པ་དེ་སྙིང་སྟོབས་ལ་མགུ་ཞིང་ཧ་ལས་ནས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་འདི་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་སྤྱད་དུ་ལེན་པ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་འདོད་པ་ཡིན་ཞུས་པས། ང་ཚོ་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའོ་གསུངས། འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དམ་ཞུས་པས། ང་ལ་འགྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེ་བདེན་ན་ལུས་འདི་སྔར་བཞིན་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས་དེ་མ་ཐག་ལུས་ཀྱི་རྨ་ཐམས་ཅད་གསོས་ནས་སྣ་འོད་ལྟར་མཛེས་ཤིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན། བྱ་དང་རྟོན་པ་ཡང་སོ་སོར་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ངའོ། གདུག་པའི་སློ་སེར་སྐྱ་དེ་ལྷས་སྦྱིན་ནོ། རྟོན་པ་དེ་ནི་ངས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བཏང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་དབང་པོས་སྤྲུལ་པ་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེང་ལྔ་པའོ།།

LVI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་པ།

སྐྱུ་བ་སྐྱང་སྐྱོང་བཏུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གནོད་སྦྱིན་ཁ་གདོན་གྱི་གནས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཉིང་ཀུ་མ་དནར་གཤེགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་གྱིས་གུས་པས་མཆོད་དེ། དེར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་འོང་ནས་གསོལ་པ། བདག་ཅག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་མཐའ་ན་རྡོའི་རི་བོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱུ་བ་སྐྱང་སྐྱོང་ཞེས་གདུག་རྩུབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གནས་པས་མི་ཕྱུགས་ལོ་ཏོག་སོགས་ལ་གནོད་པ་ཆེ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་དེ་འདུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞུས་ནས་ཁོང་རྣམས་སོང་བའི་ཚེ། རྒྱལ་བས་རྡོའི་རི་ལ་བྱོན་ནས་དེར་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པས། རི་དེའི་ནང་ན་སྐྱུའི་ཕོ་བྲང་དྲག་མཆོ་ཁྱིལ་ཞིང་དུག་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མེ་སྤར་ཞིང་། སྦྲུལ་མང་པོས་གང་ལ་འདུག། དེ་ལ་སྤྱན་གྱི་འོད་ཟེར་ཕོག་པས་སྐྱུ་དེ་ཁྲོས་ནས་མིག་ཁྲག་ལྟར་དམར་ཞིང་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་སྤྲིན་ནག་དང་། འབྲུག་དང་། གློག་དང་། མེ་ལྕེ་དང་། ཐོག་དང་། སེར་བ་དང་རྡོ་མཚོན་གྱི་ཆར་དྲག་པོ་ཕབ་སྟེ། རི་དང་། འཕྲང་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། ས་གཞི་རྣམས་ཀྱང་འཁོལ་ཞིང་ཁྱིམ་དང་། ས་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱང་རྡིབས་པར་རྩོམས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་བས་སྤྱན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱུའི་དུག་དང་གདུག་རྩུབ་ཞི་ཞིང་། ཆུ་རྣམས་བདུད་རྩི་དང་། རྡོ་ཆར་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་བས་སྐྱུ་ཞི་དུལ་གུས་པས་འདུད་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་བསླབ་པའི་གཞིར་བཀོད། དེ་རྗེས་ཞལ་འཛུམ་མཛད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་འཛུམ་པའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། གནས་འདིར་དེ་ལྟ་ངས་འོང་པ་བཞིན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་།

འོད་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིར་ཕྱིན་ཞིང་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། གསུངས། དེར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་བཏུད། ཇོན་པ་ཞིག་གིས་བཏུད་ཅིང་དབྱུ་སྣ་དང་ཕྱུག་ཞབས་ཀྱི་སེན་ཆ་སྤྲངས་ནས་མཆོད་རྟེན་སྒྲུབ་པས་འཁོར་རྣམས་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཀླུ་བ་གླང་སྐྱོང་བདུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐྱོངས་འབྲོག་གཏན་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་ཀོ་བདེ་བར་ཕྱས་པ་སྟེང་དྲུག་པའོ།།

LVII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན་པ།

མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་ཤིང་། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། ཇོན་པའི་མཆོད་རྟེན་བཅས་བཞིའི་ཁར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཇོའི་རི་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལྔ་བཞེངས། དེ་ནས་བྲ་ལོ་ཀཱ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། ཚོང་དཔོན་ལེགས་པར་རབ་སད་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་ཅིང་། འཁོར་བཅས་འདུལ་བའི་ཆོས་བསྟན་ནས་སྔོངས་པའི་གཉིད་རབ་ཏུ་སད་པ་བཞིན་གྱུར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བྲ་ལོ་ཀཱའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་བཞེངས། དེ་ནས་ཏམ་པ་རའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་ནས་གནོད་སྦྱིན་ཏམ་ར་ཞེས་པ་བསླབ་པའི་གནས་ལ་བསྐོར། དེ་ནས་གཏུམ་པོའི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གཏུམ་མོ་མ་ལི་ཀ་ཞེས་བྱ་བདུན་དང་བཅས་པ་སེམས་གཏུམ་པའི་རིགས་བཅོམས་ནས། རྒྱུད་མི་རྟོག་ལྟར་འཇམ་ཞིང་སེམས་དྭངས་བ་

ལ་བཀོད། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་པ་ཊ་ལའི་གྲོང་དུ་བྱོན། ཁྱིམ་བདག་ཀུ
འདྲོན་ཞེས་པས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་བསྟན་ནས་བསླབ་གཞིར་བཀོད། དེས་དབུ་སྐྲ་དང་
སེན་ཆ་ཞུས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། དེ་བལྟ་བར་ལྷ་དབང་འོངས་
པར་རྒྱལ་པོ་མི་ཡིན་དྲ་ཞེས་པས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ས
ཕྱོགས་དང་གནས་ཡུལ་ཇི་སྙེད་དུ་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། སིལ་སིལ་དྲིལ
བུའི་སྒྲ་དང་། སྣན་གྲགས་དར་དིར་སྒྲོག་པའི་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་སའི་རྒྱན་དང་།
འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པའོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་
མཛོད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པའོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི
ཤིང་ལས། མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་མོངས་འཁྲོག་གཏན་བྱིས་པ
རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྡེབ་བདུན་པའོ།།

LVIII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙོ་བརྒྱད་པ།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་པདྨོ་ལྡན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་ཤིག་ཞལ
འཛུམ་པ་མཛད་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞལ་འཛུམ་པའི་རྒྱུ་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ
པ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་བསོད་ནམས་ལྡན་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ
བ་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་སྐྱོངས་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ
ཕོ་བྲང་ཤེལ་གྱི་མཁར་པ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ནས། སྐྱིད་མོས་ཚལ་གསར་པ
གཟིགས་སུ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིང་རྟར་ཞོན་ནས་བྱོན་པས། ལམ་དུ་མི་ཟས་ཀྱི་གདུང་བས
འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་གཟིགས་པས་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོ་འཁྲུངས

ཤིང་། ནད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་ནས། གྲོང་ཁྱེར་མཐའ་དག་གི་
ནད་པ་གང་ན་སུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཙོད་བཅད་སྟེ། ནད་པ་དྲག་ཞན་མེད་པར་ཟས་
དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། ཁྲི་སྟན་དང་། སྐྱིལ་འབོལ་དང་། ནད་གཡོག་དང་།
མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྦྱིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རིམ་གྲོ་པ་དང་སྨན་
པ་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པ། ཞི་བ་དུལ་བ། སྙིང་རྗེ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ། ངག་
འཇམ་ཞིང་། ངང་རྒྱུད་རིང་བ་དག་བསགས་ནས། འདོད་པ་མེད་པའི་རིམ་གྲོ་པ་
ནི་འབྱོར་པ་དཀའ་བས། དེ་དག་གི་བསྙེན་བཀུར་དང་། ཡོན་དང་། བྱ་དགའ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་ནས་ནད་པ་ཀུན་གསོ་བར་མཛད་
ཅིང་། གཞན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་ལ།
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་ཁེངས་གྲགས་ཡོད་མེད་
སྙིང་སྟོབས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་མིག་ལོང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས། བདག་དོན་དུ་
སྦྱིན་པར་གནས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་རྗེ་བས་སྤྱན་གཡས་པ་སློང་ཞིག་ཞུས། དེ་མ་
ཐག་སྤྱན་གཡས་པ་མཆོན་གྱི་བཏོན་ཏེ་སྨིན་ལམ་དང་བཅས་སྦྱིན་པས་བྲམ་ཟེ་མིག་
གཡས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ནས་གཡོན་པའང་འབུལ་བར་
བརྩོན་པའི་ཚེ། བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་མགུ་ནས་རང་གཟུགས་བསྟན་
ཏེ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྔར་བཞིན་གསལ་བར་བྱས་སོ། དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་
ནམས་སྟོབས་དེ་ད་ལྟ་ངའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།
འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསོད་
ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་རྨོངས་འཁྲོག་གནོད་བྱེས་པ་རང་ཉིད་
གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེང་བགྱིད་པའོ།།

LIX.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་དགུ་པ།

ཀུ་ཎཱ་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཆོག་པཱ་ཊ་ལི་ཞེས་པའི་སའི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཐོག་མར་གདུག་ཅིང་རྩུབ་པ། ཕྱིས་སུ་དགེ་བའི་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག། བཙུན་མོ་པདྨ་ལྡན་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། སྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱན་གཉིས་གསེར་རིའི་བྱ་ཀུ་ཎཱ་ལའི་མིག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིང་ལ་རྒྱལ་བུ་ཀུ་ཎཱ་ལ་ཞེས་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་བློ་གྲོས་དང་སྒྱུ་རྩལ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་ཞིང་། མཛེས་སྡུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་གྲགས་པས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་བུ་མོ་རྣམས་དེའི་བཙུན་མོར་འབུལ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་། ཁྱད་པར་བཙུན་མོའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མ་ཞེས་པ་དང་བདེ་བར་བཞེ། རྒྱལ་བུ་སྒྱུ་རྩལ་དང་། མཛེས་སྡུག་དང་། འབྱོར་པས་ཕྱུགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བའི་ཚེ། གནས་བརྟན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མཐོང་བས་སླར་འབྱུང་འགྱུར་ཤེས་ནས་རང་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཁྲིད་ཅིང་། མཁན་པོ་བགྲེས་པོ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་དེས་གསུངས་པ། རྒྱལ་བུ་ཁྱེད་ཀྱི་གདོང་དང་མིག་མཛེས་པ་འདི་རྟག་པ་མ་ཡིན། སླར་ཉམས་པའི་མཚན་མར་འདུག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ན་སླར་ཉམས་པ་གསོས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་བུ་ཡིད་ལ་བཅགས་ཤིང་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག་གོ། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་གནས་བརྟན་གྱི་གསུང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

དབེན་པར་འདུག་པ་དེས། ཡབ་ཀྱི་བཙུན་མོ་པདྨ་ལྡན་ཞེས་རྒྱལ་བུ་རང་གི་ཡུམ
དེའི་རྒྱན་མ་བཙུན་མོ་སྐར་རྒྱལ་སྐྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མཐོང་ནས། རྒྱལ་བུ་ཁྱེད་ནི
བཞིན་དང་སྤྱན་པདྨ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ན་དཀོན་པས།
བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡིད་ཆགས་པས་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་མཛོད་ཅིག་ཟེར། ཆགས་པས
གདུངས་བས་ངོ་ཚ་བོར་ཏེ་རྒྱལ་བུའི་མགུལ་ལ་ལག་པས་འཁྱུད་སྟེ། ལྗོན་ཤིང་གི
འདབ་མ་རླུང་གི་བསྐྱོད་པ་ལྟར་འདར་རོ། དེ་ལ་རྒྱལ་བུས་ཡབ་ཀྱི་བཙུན་མོར
གསུངས་པ་རང་གིས་མ་བཞིན་དེའི་རྐང་པར་ཕྱག་བཙལ་ཞིང་སྨྲས་པ། མ་མ་དེ་ནི
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངན་པས་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་བས
འཇིག་རྟེན་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ན་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ
ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཙུན་མོས་སྐྱན
པའི་ངག་གིས་ཡང་ཡང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་། རྒྱལ་བུས་ཚུལ་མིན་ངན་སྤྱོད་དེ་མི་རུང་བར
ནན་གྱིས་བཀག་པས་མཐར་མོ་ཁྲོས་ནས་སེམས་ལ་འཁོན་ཆེན་པོ་བཞག་པར་གྱུར
ཏོ། དེ་ནས་རྡོ་འཇོག་གི་རྒྱལ་པོ་གླང་པོའི་ནེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཁམས་དང་བཅས
པ་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བུ་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཡབ་ཀྱིས་མགྲོན་ཁྱེར་རྡོ
འཇོག་ཏུ་བཏང་བས། རྡོ་འཇོག་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་བུའི་ཞབས་ལ་བཏུད་ཅིང་། རྟ་དང་།
གླང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཕྱུལ་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ལ
མཉམ་པོར་དབང་བསྐུར། ཤིན་ཏུ་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་ཚེ།
རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་པས་བུ་དྲན་ནས་བལྟ་བར་འདོད་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟེ་སྲིན
གྱི་ནད་དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་སྨན་པ་མང་པོས་སྨན་དཔྱད་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ཕན
བསྐྱེད་མེད་པ་ངོ་ནག་ཅིང་། བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་ངོ་ཡབ
སྒོགས་ཤིང་གཡོ་འགུལ་མེད་པ་བལྟ་བར་བྱེད། རྒྱལ་པོ་ཆེའི་དུས་བྱས་པར

བསམ་ནས་སྨྲས་པ། རང་རང་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སྨན་པ་དང་སྨན་དཔྱད་ཀྱིས་མི་ཕན་ངེས། ངའི་བུ་རྡོ་འཛོམ་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཡོད་པ་མྱུར་དུ་བོས་ཤོག ། ངའི་གཙུག་རྒྱན་དང་གདུགས་དཀར་སོགས་རྒྱལ་སྲིད་རྣམས་བུ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་གསུངས་ནས། བཙུན་མོའི་བྲང་ལ་དབུ་བཙུགས་པས། བཙུན་མོ་སྐར་རྒྱལ་སྲུང་བ་དྲིད་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྐོག་ཏུ་ཞུས་པ། སྨན་པ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨན་གྱི་གོ་མ་མཆོད། བདག་གིས་རིག་པས་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་ནད་གྲོལ་བར་བྱས་ཀྱི། རྒྱལ་སྲིད་སྲས་ལ་མ་གཏོད། རང་གི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་སྤྲད་ན་ཀུན་གྱིས་བརྙས་པར་བྱེད་ཅེས། སྲས་འབོད་དུ་མ་བཏུག་པར་བཙུན་མོ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ནད་དང་འདྲ་བའི་ནད་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་དུ་བཙལ་བས་བ་རྫི་རྒྱལ་པོའི་ནད་ཇི་ལྟ་བས་གཟེར་བ་ཞིག་རྙེད་པས། དེ་དབེན་པར་འཁྲིད་ནས་གཡོག་མོ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ཞིག་ནད་པ་དེ་གསོད་དུ་བཅུག ། དེ་ཕྲལ་ལྟོ་བ་ག་ཤགས་ནས་བལྟས་པས་རྒྱུ་མའི་ནང་ན་སྲིན་བུ་གདུག་པ་ཅན་མང་པོ་འདུག་པ་འགྲོགས་པར་གྱེན་དུ་རྒྱུ་ན་ཡར་སྤྲོས་ཤིང་བདུབ། མར་རྒྱུ་ན་ལྕི་བ་འཁྲུ་འམ་འགག་པ་འདུག ། དེ་ལ་སྨན། བྲི་ཟང་ཀའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཤིང་ཀུན་དང་། པི་པི་ལིང་དང་། ཕོ་བ་རི་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་སྦྱི་སྣ་ཚོགས་བླུག་ཀྱང་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་ཤི་བར། སྒོག་སྐྱའི་ཚ་བ་བདུབ་ནས་བདབ་པས་སྐད་ཅིག་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་ཤི་བས། བཙུན་མོས་སྒོག་སྐྱའི་ཚ་བ་སྦུབས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པས་རྒྱལ་པོ་སྙིང་བ་ལས་ཁྲལ་དུ་གྲོལ་ལོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་ལ་བྱས་ཤེས་དྲིན་གསོའི་ཕྱིར་དུ་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། བདག་ཞག་བདུན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཅིག་ཞུས་པས། སྲིད་ཡང་བུད་མེད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་འདུན་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། སྐོས་སུ་རྒྱལ་སྲིད་བུད་མེད་ལ་གཏོང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱང་། བཙུན་མོ་རྒྱུན་དུ་འཛའ་བ་དང་། ནད་ལ་བྱས་པ་ཆེ་བས་ཞག་བདུན་དབང་མ

བསྐུར་བས་མ་འཐུས་སྐམ་དེ་བཞིན་གནང་བས། བཙུན་མོས་སྨྲས་ལ་འཁོན་
བཞག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྡོ་
འཛོག་རྒྱལ་པོར་ཡིག་རྫོངས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་དང་བཅས་སྤྲིངས་པ།
རྡོ་འཛོག་རྒྱལ་པོས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱི་བོར་བླངས་ཤིང་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཀློགས་
པའི་ཚིག་ལ་འདི་ལྟར་འདུག། སྭསྟི། གྲོང་ཁྱེར་པཱ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲ་ལས་མཚུངས་
མེད་གཡུལ་ལ་དཔའ་བས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་མཚམས་ཚུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་དྲི་
བྲལ་དུ་ཀུ་མའི་རས་དཀར་པོས་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སྐལ་བཟང་སྐྱེམས་
པ་བྲལ་བ་དགྲ་ནམས་གཟི་བྱིན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྟེ་དགའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་དྲི་
མེད་ནོར་བུའི་ཀང་འདེགས་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ནམས་ཀྱི་རབ་དུ་བདུད་
པའི་ལེགས་བྲས་དགེ་བའི་པདྨ་ནམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱུག།
དཔལ་ཡོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་སྨྲ་བའི་སེང་གེ
དཔལ་ལྷ་ཀླུ་ངན་མེད་པས། རྡོ་འཛོག་གི་དབང་པོ་དཔལ་གླང་པོ་ནི་ལ་ཡང་དག
པར་སྤྲིངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གིས་བུ་བྱེད་བཞིན་དང་འདྲ་བའི་དགྲ་བོ། ཁྲིམས་
མེད་ཅིང་ངན་སྤྱོད་ལ་བྲམས་པ། མི་གཙང་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ལ་སྡང་བ། མིག་གི
པདྨོ་ཚུང་མ་ལ་སྲིད་པ་དུག་གི་སྙོད་ལྟ་བུ། སྡིག་པའི་རྗེས་མཐུན་གཟུགས་དང་།
ལང་ཚོ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། དཔལ་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེའི་མིག་གི་ནོར་བུ་ཕྱུང་
ལས་གོས་དང་བྲལ་བར་བཀྲིས་ལ་བསྐྱད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་འདུག་པས།རྒྱལ་
བུ་དང་སྙིང་བརྩེ་བས་གནོད་པ་མི་ནུས། པཱ་ཊ་ལའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེ་བས་འཇིགས།
རྡོ་འཛོག་རྒྱལ་པོ་ཅི་བྱེད་ཅི་དྲག་ཏུ་གྱུར་ནས་གདོང་པ་ལ་ཐབས་ཅིང་མཆི་མ་གཏོང་
ཞིང་འདུག་པ། རྒྱལ་བུས་གཟིགས་ནས་ཅི་འདུག་དྲིས་པར། སྤྲིང་ཡིག་བསྟན་
པས། ཐུགས་ལ་འདི་ང་ལ་སྣང་བས་ཡབ་ལ་ཕྲམ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འདུག། ད་ཕའི་

དགོངས་དོན་མ་འགྲུབ་ན་ཐུགས་མི་སྨོགས་ཤིང་། ཇོ་འཇོག་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡང་
བརླག་འགྲོ། དེ་བས་ཡབ་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་། ཇོ་འཇོག་ལ་བཀའ་
བཀྱོན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་གཟུགས་ཙའི་སྒྲོན་མེ་ལྟར་མི་དགག་ཅིང་།
མིག་རྩ་བུར་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་བྱའོ་སྙམ་སྟེ།
ཇོ་འཇོག་གི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གྱི་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར།
སྐྱེ་བོ་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་གསེར་མང་པོ་སྦྱིན་ཏེ་སྤྱན་གཉིས་འདོན་དུ་བཅུག།
དེར་རང་གི་བཙུན་མོ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མ་བྱུང་བས་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ།
བརྒྱལ་ཞིང་འགྱེལ། རྒྱལ་བུ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རྒྱུན་ཞུགས་
ཐོབ། བཙུན་མོ་བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་རྒྱལ་བུས་སྨྲས་པ། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་རང་
གིས་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་ཅིག། ང་ནི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་
མེད་པས་བཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་འགྲོ། ཁྱོད་རང་དཀའ་ཐུབ་མི་བཟོད་པས་ཕོ་
བྲང་འདིར་བསྡོད་ཅིག་གསུངས་པས་བཙུན་མོ་འདར་ཅིང་སྨྲས་པ། རྒྱལ་སྲས་ཕོ་
བྲང་དུ་མི་བཞུགས་ཀྱང་། འཁོར་ཚེ་འཛད་ཞིང་། སྐད་ཚེ་འབྲལ་བ་ནི་ཅི་ལ་བཟོད་
ཁྲུད་པར་ལོང་བའི་གྲོགས་ནི་མཁར་བ་མཆོག། བརྟེ་བའི་གྲོགས་མེད་གདོང་བར་
ག་ལ་ཕོད། གང་དུ་འབྱོན་ཀྱང་བདག་ནི་འཁྲིད་པར་ཞུ་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དང་
བཙུན་མོ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མ་གཉིས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱམས་ཤིང་། རྒྱལ་བུ་རྒྱུད་
མངས་དང་གླུ་གར་ལ་མཁས་པས་སློང་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བའི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པས། སྐྱིད་མོས་ཚལ་སྲུང་
བ་པས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཕྱིར་བསྐྲད་དེར་བཙུན་མོ་བརྒྱལ་ཞིང་། དྲན་པ་རྙེད་ནས་
རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་འཇུག་པའི་ར་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པས། གླང་པོས་ངོ་ཤེས་ནས་
ཞབས་ལ་བསྟུད་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འདོན། མི་བྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་སྒོ་མདངས་

ངོམས་ཞིང་གར་བྱས་པས་བཙུན་མོ་མཆི་མ་ཤོར། རྒྱལ་བུ་གླུ་དང་རྒྱུད་མངས་ལ་མཁས་པས་གླང་པོ་སྨྱོངས་པས་ནི་བ་སྐྲན་པས་གནས་ཚང་གཡར། སྐབས་དེར་རྒྱལ་བུ་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཐུགས་ལ་ངའི་བུ་ཧོ་འཇོག་ནས་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་ཕྲིས་སུ་མ་བྱུང་། ཡུན་རིང་སོང་ན་མཛའ་བ་འང་བརྗེད་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ཕ་གཏན་བརྗེད་པ་ནི་མིན་ལམ་ཆེ་སྐམ་ཞིང་ཤིན་དུ་དྲན་པས་སྨྲས་དང་མཛའ་འདོད་ཆེ་བའི་ཚེ། གླང་པོ་སྨྱོངས་བས་ནམ་གུང་ལ་རྒྱུད་མང་དང་བཅས་གླུ་ལོང་ཟེར། རྒྱལ་བུ་གཉིད་མ་སངས་པས་སྐད་ཆུང་ངུ་བཅས་བླངས་པར་མ་མགུ། ཐུགས་ལ་རྒྱལ་པོའི་འབངས་ཉམས་ཕྱུག་དང་འདྲ་ཞིང་གཏུམ་པས་བློ་དང་བསྟུན་དགོས་དགོངས་ཏེ། སྐད་ཆེ་ཞིང་སྐྲན་པས་གླུ་བླངས་རྒྱུད་མངས་སྒྲུར་བས། རྒྱལ་པོ་བྲང་དྲུང་མནལ་སད་ནས་གསན་པས་རང་གི་སྲས་ལྟར་གླུ་དང་རྒྱུད་མངས་ལ་མཁས་པ་འདི་སུ་ཡིན་ནམ། བདག་ལ་ཕྱིས་སུ་རྨི་ལམ་ངན་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གུད་པ་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟའི་གླུ་སྐྲན་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཆེ་སྐམ་སྟེ་ལྟ་ཀྱུལ་བ་བདང་བས་སྨྲས་ཀུ་ལ་ཀུ་ཡིན་བར་ཤེས་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་བོས་པས། དེ་ནི་མིག་དང་བྲལ་ཞིང་། སྡོད་གཡོགས་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ལས་མེད་པ་སོགས་ཡབ་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཏ་ལས་ཤིང་བཀྲུལ་བར་གྱུར། དེར་སྙིང་ཁ་ལ་ཆུ་བསིལ་བྲན་པས་བཀྲུལ་བ་སངས་ཏེ། བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ཉེས་གསུངས་པས། ཡབ་ཀྱི་སྤྲིང་ཡིག་བྱུང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་སྨྲས་པས། ཡབ་ཤིན་དུ་ཁྲོས་ནས་བཙུན་མོ་སྐར་རྒྱལ་སྲུང་བ་གསོད་ཅེས་བཀའ་དྲག་པོ་བསྒྲགས་བས། སྲས་ཀྱིས་བདག་རང་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བཙུན་མོར་བཀའ་བཀྲོན་མི་མཛད་པ་ཞུ་ཞུས་པས། བུ་ཁྱོད་ལ་མི་མཚམས་པའི་གནོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་དགྲ་འདི་མི་གསོད་པ་ཅི་བྱེད། འདི་ངེས་པ་ཚར་གཅོད་འོས་ཞེས་ནན་གྱི་གསོད་པར་བརྩོན་པའི་ཚེ། སྲས་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཡབ་བདག་ལ་འདི་ལྟར་སྤྱོང་ཆ་རང་ལས་ཡིན་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ

དང་། གཞན་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་ཆ་ཙམ་མེད། དེ་བདེན་ན་བདག་གིས་མིག་སྔོན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྤྱན་གཉིས་སྔར་བཞིན་གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་གྱུར་ཏོ། དེར་ཡབ་ཀྱང་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་པཱ་ཊ་ལ་དང་། ཧོ་འཇོག་སོགས་རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་ཞི་དུལ་དང་བདེ་བ་ལ་འཁོད་དོ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་ལ་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། རྒྱལ་བུ་ཀུ་ནཱ་ལ་འདི་སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྔོན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། གངས་ལྡན་ངོས་ཀྱི་ཕུག་པ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རི་དྭགས་ལྔ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ལ་མིག་ཕྱུང་ནས་རིམ་གྱིས་བཟུང་ནས་གསད། ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་སུག་རྡ་ཞེས་པ་བློ་གྲོས་སྨོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྤྱན་བྲུས། སླར་དེ་ལ་འགྱོད་སྟེ་ཨིན་དྲ་ནཱི་ལའི་སྤྱན་འབྲས་ཡོད་པའི་སྤྱན་ལེགས་པར་བྲིས་ཤིང་། གཞན་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་ལ་ཉམས་གསོ་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་མིག་དང་བྲལ་ཞིང་། ད་ལྟ་འང་མིག་ཉམས་པ་ནི། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་བཏོན་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱན་བྲུས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཅིང་། སླར་མཆོད་རྟེན་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་དང་གཞན་ཡང་ཉམས་གསོ་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་བུའི་སྤྱན་སྔར་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། མཛེས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིང་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་ལ། སླར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བསྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཀུ་ནཱ་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བློན་སྨོངས་འཁྲོག་གིན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་སྟེང་དགུ་པའོ།།

LX.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་པ།

ཀླུ་གཞོན་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་དུས། རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཀླུ་ནོར་རི་ཞེས་གཉེན་མང་པོ་དང་བཅས་པ་གནས་པ་ལ་དུག་དུ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་བབས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བར། ཀླུའི་བུ་ནོར་བཟང་གཞོན་ནུ་ཞེས་གཅེས་པ་ཞིག་གིས་ཕ་ལ་སྨྲས་པ། ཨབ་བདག་ཅག་ཀླུ་རྣམས་བྱེ་མ་རབ་དུ་ཚ་བས་གཟིར་བ། བདག་ཅག་དང་མཚུངས་པ་དང་། བདག་ཅག་ལས་མཐོ་བ་དང་། དམན་པའི་ཀླུ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་ཅིས་ལན། འདི་ལ་ཕན་པའི་སྔགས་དང་སྨན་སོགས་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས། ཀླུ་ཕ་མས་སྨྲས་པ། གཞན་དག་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་ཐོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཅིང་བསླབ་པའི་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་། ཨུ་ཅག་ཆོས་མ་ཐོས་ཤིང་བསླབ་གཞི་མ་བསྲུང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན། ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ད་ལྟ་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། དེར་ཀླུ་གཞོན་ནུ་མི་ཏོག་གིས་ཆུན་པོ་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རབ་དུ་མོས་པ་ཐོབ་ནས་རང་གནས་སུ་ཕེབས་པར་གསོལ་བཏབ་པ་བཞིན་ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ནས་གླང་པོ་ཆེར་ཆིབས་ནས་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཀླུ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་སྐྱབས་འགྲོ་ཐོབ། ཀླུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་དགའ་བས་གདན་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་དགོས་པས་འདི་གཅིག་པུར་མི་སྡོད་གསུངས། དེར་ཀླུའི་གནས་གནས་སུ་གཙུག་ལག་

ཁང་མང་པོ་བྱས། ཀ་བུར་དང་། ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་ཕྲུལ་ཞིང་མེ་ཏོག་གཏོར་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་དགེ་སློང་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཀླུས་ཟླ་བ་གསུམ་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀླུ་གཞོན་ནུ་འདི་དག་དུ་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། མཐར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་བསྒྲོར་རོ། མཛོད་བཀྲུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཀླུ་གཞོན་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་འབྲོག་གཏན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་པའོ།།

LXI.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

ཞིང་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། བྲམ་ཟེ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པ་ནོར་མེད་ཅིང་ཤིན་དུ་དབུལ་བས་ཞིང་ལས་ལ་བརྩོན་པ། ཏོག་རྩེ་དང་ཐོང་པ་འབྲལ་མེད་དུ་འཁྱེར་ཞིང་སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་ལོ་ཏོག་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་པ་མཐོང་ནས། བྲམ་ཟེ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་སུ། འུ་ཅག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་རྟོག་ཅིག་ཞུ་ཡི་སྐལ་བ་མེད་པ་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་འདི། སྔོན་ཡང་མཆོད་ཡུལ་ལ་མ་མཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་ལན། རང་ཅག་ལྟོ་ངན་གོས་རྒྱལ་ཀུན་ལས་ཁ་ཞེན། ཉམས་དམའ་བ་འདི་ཤི་བ་དང་འདྲ་བས་གསོན་ནས་ཅི་ཡོང་།

ད་ཅི་འགྱུར་པའི་བསྙེན་བཀུར་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་ན་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཚུང་ཟད་ཐོབ་པ་སྲིད་ཞེས་བྱས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་མོས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ནས་ཅི་ཡོད་པའི་ཟས་གཙང་བར་གསོལ་ཏེ་བཤམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་ཡིད་ཚིམ་པར་དག་པ་དེ་གཟིགས་ནས་སྐྱོ་རུ་ཕེབས་ཞལ་ཟས་བཞེས་པའི་འཇུག་ཏུ་བྲམ་ཟེས་བདག་དབུལ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་ནོར་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབས། དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཞིང་ལ་གསེར་གྱི་ལྗང་པ་བཟང་པོ་སྐྱེས་པས་བྲམ་ཟེ་གསེར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་ཚོགས་སྤྲུབས། ཆོས་ཉན་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཆེད་དུ་མཆོད། བྲམ་ཟེ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེའི་རྒྱུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས། ཉེ་དབང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དྲུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཞིང་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྦྱིན་སྦྱོངས་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་གཅིག་པའོ།།

LXII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

གྲགས་བྱིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཡྲ་རི་ཀ་སིར་ཁྱིམ་བདག་ལེགས་པར་རབ་སད་ཅེས་བྱ་བ་ནོར་ཕྱུག་པ། གཏོང་ཕོད་པ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱས་ཀྱང་། བུ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། གཉེན་རྣམས་འདུས་ནས་གྲོས་བདབ་པ། ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཤིང་སྡོང་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བུ་དང་ནོར་གང་འདོད་འབྱུང་ཟེར་བར། ཁྱེད་རྣམས་བླུན་པོའི་གཏམ་ཡིན། ཤིང་སྡོང་སེམས་མེད་ལ་རང་གི་ཡལ་ག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡང་དཀའ་ན། གཞན་ལ་བུ་ནོར་སྟེར་བའི་ནུས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཟེར་བར། ཡང་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་སྡོང་ལ་མཆོད་ན་དེའི་ལྷའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ནན་གྱི་བསྐུལ་ནས་བྲམ་ཟེས་གསང་བ་བྱས་ཕྱིན་ཏེ། ཤིང་ལ་མཆོད་པ་ཞིག་བྱ་རྗེས་སྟ་རེ་རྣོན་པོ་འཕྱར་ཏེ་སྨྲས་པ། ང་ལ་བུ་སྦྱིན་ན་ཤིང་ཁྱོད་ལ་སྲུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད། བུ་མ་སྦྱིན་ན་ཤིང་ཁྱོད་ཙ་བ་ནས་བཅད་དེ་མེ་ལ་བསྲེགས། ཐལ་བ་ཆུ་ལ་སྐུར་རོ། ཞེས་བརྗོད་དེ་སོང་། དེ་ལ་ཤིང་གི་ལྷ་དེ་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པ། བདག་ལ་བུ་སྟེར་བའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་བུ་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པ་སྲིན་བུའི་ཟོས་རྗེས་ལ་ཡིག་གཟུགས་བྱུང་བ་དང་འདྲ། ད་འདི་ལ་བུ་མ་བྱུང་ན་བདག་གིས་གནས་རྟེན་གྱི་ཤིང་གཅོད་ངེས་པས། ཇི་ལྟར་དྲག་ཅེས་འདར་ཞིང་ཞུས་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལ་བུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་བསམ་པར། ལྷའི་བུ་བློ་བཟང་ཞེས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དགྲས་བསད་ནས་འོག

དུ་ལྷུང་བ་ཤེས་ནས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བློ་བཟང་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་མིའི་ཁྱིམ་དུ་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱི་བུ་རྩ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་ཤིག་སྨྲས་པས། དེས་ཞུས་པ། བདག་སྐྱེ་བ་དེར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཤོག་ཅིག་ཞུས་ནས་སོང་། ཤིང་གི་ལྷ་དེ་དགའ་ནས་ལེགས་པར་རབ་སད་ཅན་དུ་ཕྱིར་དེ། ཁྱོད་ལ་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྨྲས་པས་དེ་དགའ་ནས། བདག་ལ་བུ་བྱུང་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་བཀག་པས་ཆོག་སྙམ་མོ། དེ་ནས་དུས་སུ་དེའི་ཆུང་མ་རོལ་པ་མ་ཞེས་པར་བུ་གསེར་འོད་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དང་བཅས་པ་ཞིག་སྐྱེས། དེ་བློ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་མིང་ཡང་གྲགས་སྤྲིན་དུ་བཏགས། དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་རྟོགས་པས་སྒོ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཉམས་བསྲུང་བ་པོ་བསྐོས། སྐབས་ཤིག་རབ་གིས་སྤྱོད་མོས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེབས་པ་མཐོང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཞབས་ལ་བཏུགས། རྒྱལ་བས་དགེ་སློང་དུ་ཐྲལ་ལ་འདི་ནུབ་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལས་སྔ་བགྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་གཤེགས། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་ཚལ་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་རྩལ་ཞིང་དྲི་གནམས་པ། ཤིག་སྒྲོ་སོགས་སྤྲིན་བུས་གཡོགས་པ། གཅིག་དང་ཕྱི་ས་འཛག་པ་སྐྱུག་བྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་པ། གྲགས་སྤྲིན་གྱིས་མཐོང་ནས། བུད་མེད་བུ་བ་ཡང་ཆེ་ལྡན་དུས་བཞིན་མཛེས་སྡུག་མཁས་ནུ་འགྱུར་རྒྱུས་ཤིང་བསླུ་བྲིད་མཁས་ཀྱང་། དོན་དུ་མི་གཙང་བའི་རྫས་ཕྲུགས་པས་གཡོགས་པ། སྙིང་མི་སྡུག་པ་འདི་ལྟ་བུར་འདུག་པས། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཞེ་རེ་ལོག་ན་བདག་ནི་ཆགས་བྲལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། སྔ་དྲོ་ཁྱིམ་དུ་ལོག། དེའི་ཉིན་མོ་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་གནས། ནུབ་མོ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བུད་མེད་མང་པོ་ཡི་ལྷུང་དང་། གླིང་བུ་དང་། རྫ་རྔ་སོགས་གླུ་གར

བྱེད་པ་ཉམས་གཉིད་ཀྱིས་དབ་སྟེ་ཡི་ལྦང་དང་། ཛ་ང་ཉམས་ལག་ནས་ཤོར། ལལ་གན་ཀྱིལ། ལལ་ཁ་བུབ། ལལ་སྣ་གྲོལ་ཞིང་ཁ་གདེངས་ནས་ཐམས་ཅད་གཉིད་ལ་ཤོར་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱིན་བརླབས། གྲགས་སྒྲིན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྲོ་ཞིང་ཁྲེལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷམ་གྱོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཕྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐྱང་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་བརྟེ་བས་བྱོན་ཏེ། བྲ་ཚུར་ཤོག་གསུངས་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་ལྷམ་དེ་རྒྱ་ཁར་བོར་ནས་རྒྱ་བོ་བགོལ། དེ་ནས་སྤྲ་དྲི་གྲགས་སྒྲིན་སོང་བ་ཕས་ཤེས་ནས་ཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྒྱ་ཁར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷམ་བོར་བ་མཐོང་། རྒྱ་བོ་བགོལ་ནས་ཕྱིན་པས་རྒྱལ་བའི་ཞབས་རྗེས་ཟིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གྲགས་སྒྲིན་མ་མཐོང་། བུ་མོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གྲགས་སྒྲིན་མཐོང་བས་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཁྲིམ་དུ་སྤྱན་དྲངས། བསྙེན་བཀུར་གསོལ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་ཕ་མ་དང་གཉེན་འདུན་ཉམས་བསླབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། གྲགས་སྒྲིན་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དད་ནས་གྲོགས་མཆོག་དྲི་མེད་དང་། གང་པོ་དང་། ལག་བཟང་དང་། བ་གླང་བདག་དང་བཞི་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་བཞིན་མི་ལྔ་དང་གྲགས་སྒྲིན་བཅས་དགེ་སློང་བཅུ་ཆོས་འདུལ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། སླར་ཡང་གྲགས་སྒྲིན་གྱི་གྲོགས་པོ་མི་ལྔ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་གྲགས་པ་ལ་བསྙེན་ནས་གཞན་མི་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་དག་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་གྲགས་སྒྲིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་དགེ་སློང་ཉམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སངས་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་པ། ལམ་གྱི་འགྲམ་པ་ཚད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ལམ་དེར་འགྲོ་བའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་འོད་བཟང་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་

ལྷར་འབར་བ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དད་གུས་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་། གྲིབ་བསིལ་གྱི་གདུགས་བརྒྱང་ཞིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བ་བསྙེན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས། ཁྲིད་མ་འོངས་པའི་དུས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དྲུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་ལྷའི་བུ་བློ་བཟང་དུ་སྐྱེས། འཕོས་ནས་གྲགས་སྒྲིན་དུ་སྐྱེས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་སྐུ་གདུང་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟེན་བྱས། དེའི་བུ་གསུམ་པ་གྲགས་ལྡན་དགའ་བས་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཕུལ། དེའི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་སྨྲ་མ་ཉམས་སྨོན་པའི་མཐུས་གྲགས་སྒྲིན་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། རང་གི་གྲོགས་པོ་སོགས་དགེ་བས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྲགས་སྒྲིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྨོངས་འགྲོག་གཏན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ར་གཉིས་པའོ།།

LXIII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མ་གདྷའི་ཐང་ཆེན་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། བྲམ་ཟེ་རིགས་ཤིང་སལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བུའི་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆུང་མ་གཟུགས་བཟང་སྐྱུ་མ་ཞེས་པ་ལ།

ཤིང་ཕིས་པ་ལའི་གྲིབ་བསིལ་འོག་ཏུ་བུ་གསེར་འོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས། བུའི་གོས་ཤིང་དེ་ལས་ལྷའི་ན་བཟའ་བཟང་པོ་བྱུང་བས་བུའི་མིང་ལ་ཡང་ཕིས་པ་ལ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས། དེ་བློ་དང་རིག་པ་སྒྱུ་རྩལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། གཞོན་ནུ་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་མི་འཇུག་ཅིང་། ཆགས་བྲལ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར། རིགས་རྒྱུད་ཆད་ཀྱི་དོགས་ནས་ཕ་མ་རྣམས་བློ་མ་བདེ་བས་བུ་ལ་ཁྱིམ་ཐབ་ལེན་དགོས་ཡང་ཡང་བྱས་པར། བདག་ནི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་དུ་ལེན་ན་ཤིན་ཏུ་སྨོངས་པ་ཡིན། ཆགས་བྲལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་པར་ད་དུང་ཕས་ནན་གྱིས་སྨྲས་པར། བུས་བཟློ་བོ་མཁས་པ་མཁས་པ་གསེར་གྱི་བུ་མོའི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་གཅིག་བཟོ་རུ་བཅུག་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་མི་རྙེད་སྙམ་ནས་ཕ་མ་ལ་སྨྲས་པ། གལ་སྲིད་བདག་ཁྱིམ་ཐབ་བྱེད་ཚེ་བུ་མོ་མདོག་དང་གཟུགས་བྱད་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཁྱིམ་བཟུང་ངོ་། ཞེས་སྨྲས་པས། འདི་ལྟ་བུ་མི་འབྱོར་སྙམ་པ་ཡི་མུག་པར་གྱུར་པ་ལ། ཕའི་གྲོགས་པོ་ཙ་ཙྪ་ཀ་ར་ཞེས་པས་སྨྲས་པ། བློ་ལྡན་ཁྱེད་དེ་ཙམ་ཡི་མུག་མི་དགོས། གྲོང་ཁྱེར་ཀུན་དུ་བཙལ་ན་བུ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་རྙེད་སྲིད་ཀྱི་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོགས་པོས་གོས་རྒྱན་བཟང་པོ་བྱས། གསེར་གྱི་གཟུགས་དེ་ཁྱེར་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་དུ་རྩོལ་དུ་ཕྱིན་པས་མ་རྙེད། མཐར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བུ་མོ་གསེར་གྱི་མདོག་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་ཞིག་རྙེད་ནས་ཕ་མ་ལ་སློངས་པས། འདི་ནི་ཁྱིམ་ལ་མི་དད་ཅིང་ཆགས་བྲལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཁྱེད་འོད་སྲུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་ངེད་རྣམས་ཀྱི་ཞོར་ཐེགས་པའི་ནོར་ཆེན་པོ་མེད་ན་བུ་མོ་སྟེར་དུ་མི་རུང་། ཞེས་སྨྲས་པས། བྲམ་ཟེས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བུ་མོ་སེར་སྐྱ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཕིས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནས

རང་ཡུལ་དུ་ལོག ། ཕ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལས་ལྷག་པའི་བུ་མོ་རྙེད་སྨྲས་པས་ཕ་
མགུ་ནས་རྒྱན་གོས་སོགས་ནོར་མང་པོ་སྦྱིན། ཕིས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོས་ནས་ཡ་
མཚན་དེ་སྙིང་མོ་བར་རྨུས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕྱིན་པས། ཕན་ཚུན་མཐོང་ནས།
གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ཕྱུངས་ཤིང་ཚངས་སྤྱོད་པ་ལ་མོས་
པ་སོགས་བསམ་པ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་ལ་ཕན་ཚུན་མགུ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཛའ་གྲོགས་
བྱེད་པར་གཉིས་ཀས་ཁས་བླངས། ཕིས་པ་ལ་སྐྱེས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཅིང་། ཕས་
བསུ་བ་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་གསེར་སྐུ་བཟང་མོ་མཐའ་མར་བླངས། དེ་གཉིས་
ཕྱོགས་ནས་ཚངས་སྤྱོད་བསྲུང་ཞིང་མིང་སྲིང་ལྟར་འཛའ་བར་བྱས། གཅིག་གཉིད་
ལ་སོང་དུས་གཅིག་གིས་མེལ་ཚེ་བྱེད་པ་བྱས། དེ་ལྟར་བཟང་མོ་གཉིད་ཀྱི་རེ་མོས་
སྐབས་ཕིས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་གཉིད་དུ་སོང་། བཟང་མོའི་འགྲམ་དུ་སྦྲུལ་ནག་ཆེན་
པོ་ཞིག་བྱུང་བ་མཐོང་ནས་བཟང་མོ་ན་མ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་འདར། ཁྲིམས་
ངོ་ཡབ་དང་གོས་ཀྱིས་སྐྱིབས་ནས་སྦྲུལ་དེ་བསྲུངས། བཟང་མོས་ཁྲིད་ཀྱི་ཁས་
བླངས་པའི་དམ་བཅའ་མ་འགལ་ལམ་ཟེར་བས། བདག་གི་ཁྱོད་ལ་བརྩེ་བ་བརྗོད་པ་
མེད་པས་མ་འགལ་ལོ་ཟེར། ཕྱི་ལྟར་ཁྲོ་ཉུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཕའི་ངག་བཞིན་སྒྲུབ་
པའི་ངང་ནས། ཕ་ནུ་གྲོ་རྡའི་དོག་དེ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པ་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས།
ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཕའི་ཤུལ་བཟུང་སྐྱེ་ཁྲིམས་དང་བྲན་གཡོག་རྣམས་སྔར་བཞིན་
བསྐྱངས། སྐབས་ཤིག་བྲན་རྣམས་དཔལ་འཆོར་དུ་བཙུག་པས་ཁ་མཆོག་མཛོད་དུ་
བཙུག་ནས་བཅོར་བའི་མར་ཁ་མང་པོ་སྣོད་མང་པོར་བླུག་ནས་བཞག། དེ་རྣམས་
ལ་སྤྲོག་ཆགས་མང་པོ་ལྷུངས་ནས་ཤི་བ་ཕིས་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བཟང་
མོ་ལ་སྨྲས་པ། འདི་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་འོང་བ་འདུག་ཅིང་། རང་རེ་
གཉིས་ཁྲིམས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཀྱང་དུག་དུ་མི་སྡོད་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་

ཡིན། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟིན་དུས་མེད་ཅིང་སྐྱིད་པོ་མེད། བྲན་གཡོག་བསྐྱངས་ཡང་རང་གཞན་འཁྲུལ་པའི་ལས་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ཁྲིམས་སྤྲངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ལེགས་སྙམ་པས། བཟང་མོས་ཀྱང་ལེགས་སོ་བརྗོད། དེར་ནོར་རྣམས་མ་ལུས་སྦྱིན་པར་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཕྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཙེ་བས་བསུ་བར་བྱོན་དེ་བུ་མང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་བཞུགས་པས་དེར་མཇལ་ནས། ཕྱིས་པ་ལ་སྐྱེས་དེ་འོད་སྲུང་གི་རིགས་ལས་འཁྲུངས་པས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ཕྱག་གིས་གནས་སུ་གྱུར། གསེར་སྐྱ་བཟང་མོ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་བྱུང་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་ནོར་ཆུང་ཞེས་པས་དགར་ཤི་ཁྲི་ཞེས་པར་ཟས་དང་འབྲུ་སོགས་བསོད་སྙོམས་ཅུང་དུས་རང་གི་ཟས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ། དེའི་བུས་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཕུལ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལྷ་མིའི་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདིའོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་སྨོངས་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་གསུམ་པའོ།།

LXIV.

ཡལ་འདབ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བཞི་པ།

ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཡང་ཡང་ནན་གྱི་གསོལ་བ་གདབ་པས། རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པར་ཕེབས་པའི་ཚེ། བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་ནས་སྔར་གྱི་བག་ཆགས་དྲན་ཞིང་། ད་འགྲོགས་པ་དང་། འབྲུད་པ་དང་། རེག་པའི་རེ་བ་མེད་སྙམ་བ་གམ་རྩ་ནས་གཡང་དུ་མཆོངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ལུས་ལ་སྐྱོན་མ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ནགས་ཚལ་དུ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མཆུ་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་འཛུམ་ཞིང་། ཚེམས་འཕྲེང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དཀར་བས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འདི་སྐད་སྩལ། གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུའང་བདག་ལ་སེམས་བརྩེ་ཞིང་། བདག་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔོན་ནས་འདི་ལ་སེམས་བརྩེ་ཞིང་། ཆགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན། སྔོན་ཏ་ཥི་ནའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྷའི་ཡུལ་དང་མཉམ་པ་ཞིག་ཏུ། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ། སྨྲས་པའི་ངག་དབྱངས་ཅན་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཅིག་བྱུང་། དེའི་བཙུན་མོ་མཛེས་མ་ལ་བུ་ནོར་བཟང་ཞེས་གཏེར་བགྱིད་དང་སྙན་གྲགས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཀུ་མུད་རྒྱས་པ། སྒྱུ་རྩལ་དང་ལྡན་ཞིང་མཛེས་སྡུག་དྲི་མེད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་དངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕ་ལོགས་ཉེ་བར་སྡང་བར་སེམས་པའི་ རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་པ། གཞན་གྱི་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པ། ལམ་ནམས་སུ་དཔྱ་ཁྲལ་གྱིས་མནར་

གཅོད་དྲག་པོ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ། དེས་བསོད་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་
པས་ཆར་དཀོན་ཞིང་ལོ་ཏོག་ཉམས་པས་མུ་གེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ངན་པས་འབངས་
རྣམས་ཁྲུད་པར་དུ་གཟིར། དེ་རྣམས་ཚོགས་ཤིང་གྲོས་བྱས་པར། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་
མུན་པ་ལྟ་བུ་འདིས། བདག་ཅག་རྣམས་བདེ་བའི་པ་དྨོ་ཁ་ཟུམ་ཞིང་། དཔྱ་ཁྲལ་
གསར་པ་ཆར་བཞིན་དུ་འབེབས་པ་དང་། བློན་པོ་ངན་པའི་ངག་ལ་ཉན་ནས་བློན་པོ་
དང་། བྲན་རྣམས་གསོ་ཞིང་ངན་སྤྱོད་རྣམས་འཇུམ་པར་བྱེད། རྒྱལ་ངན་སྡིག་ལ་
སྤྱོད་པར་ཆར་མེད་མུ་གེས་གདུངས། ཏཀྵི་ནའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་དགེ་བའི་
ཆོས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་འཚོ་ཞིང་འབངས་རྣམས་ལ་བུ་བཞིན་བརྩེ། འུ་ཅག་རྣམས་
ཀྱང་རྒྱལ་ངན་འདི་སྤངས་ཏེ་དེར་ཕྱིན་ན་པ་ཁྲིམ་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་སྐྱིད་ དང་ མཐལ།
ཞེས་ཡུལ་དེ་སྤངས་ནས་ཏཀྵི་ནའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་པོ་ནོར་དང་། སྲས་
ནོར་བཟང་སོགས་ནི་རང་གིས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་བྱམས་པས་འཚོ། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་
པོ་དབང་ཆེན་སྡེས་དེ་དག་སོང་བ་ཤེས་ནས་འགྲུད་ཅིང་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པས་བློན་པོ་
ཆེན་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྨྲས་པ། ཏཀྵི་ནའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ཅག་ལས་
ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད། མི་རྣམས་གསར་པ་ལ་དགའ་བས་རང་རེའི་ཡུལ་ནས་
སོང་བ་རྣམས་ལ་ཏོག་ཏུ་བྱམས་པས་ག་ལ་སྐྱོངས། ད་དགྲའི་ཡུལ་དུ་རི་མོས་ལྟར་
མུ་གེ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་པ་དང་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་
དྲག་དྲིས་པས། བློན་པོས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་བསོད་
རྣམས་ལས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་མང་ཅོ་ད་ཞེས་པ་ཡོད། དེའི་མཐུ་ལས་
ཆར་དང་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འབྲུ་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡིན། ཀླུ་དེ་འཕྲོག་
ཐབ་ན་ཡུལ་དེའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རང་རེའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བས། རིགས་

སྟུགས་གྱུབ་པ་པོ་བཙལ་ནས་ཀླུ་དེ་འགུག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་མཛོད། ཅེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་བདེན་ནོ་ཞེས། རིགས་སྟུགས་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསེར་མང་པོ་སྟེར་རོ་ཞེས་སྒྲོགས་ཤིང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟུགས་པ་རྐྱེད་སྟེ་ཀླུ་ཅི་དྲ་འགུགས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་སྟུགས་པས་ཏཱ་སྦྱི་ནའི་གྲོང་མཐར་ཕྱིན་པས་ནགས་ཚལ་སྐྱུམ་ཞིང་འཇམ་པའི་ས་ན་དྲི་མེད་དྭངས་པའི་མཚོ་དང་། སྔོ་སངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་མཐོང་སྟེ། དེར་སྟུགས་པས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་ནམས་བཅིངས་ཤིང་། ཀླུ་གཟིར་བའི་སྟུགས་བཟླས་པས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མགོ་བོ་གཟིར་ཞིང་ལྡན་པ་དང་གདེངས་ཀ་དང་ལུས་འདར་ཞིང་གདུངས་བས་ལངས་ནས་བལྟ་བར་ཕྱིན་པས། ཁྲོ་བོ་སྨར་སྨིན་མ་སེར་བ། མིག་སེར་སྐྲ་གཉེར་ལྟར་འཁྱུག་པ་ཞིག་ཀླུས་མཐོང་ནས་འཇིགས་ཏེ་འདི་གང་ནས་ཡིན་འདིས་བདག་བཅིངས་པས་སྲོག་སྐྱབས་པའི་སྐབས་ཤིག་གང་ནས་འཚོལ། ནགས་ཚལ་འདིའི་ངོགས་སུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཤིང་ཤུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་སྟེ་དེས་ཀྱང་སྐྱབས་པར་མི་ནུས་པ་འདུག། དེའི་ཞབས་ཏོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྔོན་པ་པདྨ་ཅན་ཞེས་པ་ཡོད། དེས་སྐྱབས་པར་ནུས་པ་འདུག་སྙམ་ནས་དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟུགས་པས་ཀླུ་རྒྱལ་བཀུག་སྟེ་ཆུ་སྟོད་ཞིག་ཏུ་བཅུག། མཚོ་དེ་འཁོལ་ཞིང་ཆུ་ལྦུར་དཀྲིལ་ནས་ཀླུའི་ཆུང་མ་དང་འཁོར་ནམས་འདར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། དེར་རྔོན་པས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ནས་ཕྱིན་པས་སྟུགས་པ་མཐོང་། དུག་མདའ་རྒྱབ་པ་མིག་ལ་ཕོག། རལ་གྲི་འཇིགས་པས་མགོ་བོ་བཅད་ནས་གསད། ཀློན་པོ་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་རིག་པ་ནི་རང་ཉིད་འཇོམས་པའི་ཐབས་སུ་ཟད། དེ་ནས་ཀླུ་རྒྱལ་དགའ་བས་རྔོན་པ་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་དུ་བོས། བྱས་པ་དྲིན་དུ་བཟོ་བའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། དེར་རེ་ཞིག་གནས་པའི་ཚེ། ཀླུ་ནམས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་ཡོད་

ཞགས་པ་བུ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཇོན་པས་དྲིས་པས་ཞགས་པ་དེའི་ཡོན་དན་རྣམས་ཀླུས་བཤད་པས་ཇོན་པ་ནོར་བུ་དོན་ཞབས་དེ་ལ་ཆགས་ནས་ནན་གྱིས་སླངས་པས་ཀླུས་བྱིན། དེ་ནས་ཀླུའི་མཐུས་སྐྱལ་ནས་རང་གནས་སུ་སླེབས། ཀླུ་ནོར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཡུན་རིན་སོང་རྗེས་ཇོན་པ་ཚེ་ལས་འདས་ཁར་རང་གི་བུ་ལྷ་དཔལ་ཅན་ཞེས་པར་དོན་ཞབས་སྦྱིན། ཇོན་པ་གཞོན་ནུས་ཀྱང་ཕའི་ལུང་བཞིན་དྲང་སྲོང་གི་ཞབས་ཏོག་སྔར་ལྟར་སྒྲུབ། སྐབས་ཤིག་གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་མང་དུ་ཐོས་པས་དྲང་སྲོང་ནི་རི་བོ་བཞིན་གཡོ་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ། ཇོན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་གང་ལས་བྱུང་ཞུས་པས། དྲང་སྲོང་གིས་གསུངས་པ། འདི་ནི་མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཀླུ་ཡུལ་དུ་རྩེད་མོའི་ཕྱིར་འོང་པས། དེ་དག་གིས་གླུ་དབྱངས་ཡིན་གསུངས། ཇོན་པས་ཞུས་པ། མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་དེ་མིས་བདག་དུ་བཟུང་ནུས་སམ་མི་ནུས་དྲིས་པས། དྲང་སྲོང་གིས་གསུངས་པ། ཁྱོད་རང་གི་ལག་རྩར་ཡོད་པའི་ཞགས་པ་དེས་བཟུང་ན་འཛིན་ནུས་གསུངས་པས། ཇོན་པ་གཞོན་ནུ་དགའ་ནས་ཞགས་པ་ཐོགས་དེ་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན། དེ་ན་ཡིད་འཕྲོག་ལ་སོགས་མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་རྣམས་ཁྲུས་དང་རྩེ་འཇོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པས། ཇོན་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་མཐོང་ནས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་ཕུར་སོང་། ཡིད་འཕྲོག་ཁྲུས་བྱེད་འཕྲོར་ལངས་པ་ལ་ཇོན་པས་ཞགས་པ་འཕངས་པས་ཐེབས་ནས། རི་དྭགས་སྐྱི་ལ་ཐེབས་པ་ལྟར་དངངས་སྐྲག་དང་བཅས་མིག་རིག་རིག་འདུག་ཅིང་ཇོན་པ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་ནི་མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་རིགས་བཟང་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་རིགས་ངན་པས་རེག་ན་ད་ལྟ་འཆི་བས་བདག་ཐོངས་ལ། རིགས་འོས་པའི་གནས་སུ་འཁྲིད་ན་ཁྱེད་ལ་གཏམ་དང་ནོར་གྱི་བཙོན་པ་ཆེན་པོ་འོང་། ཁྱེད་གར་འགྲོའི་བའི་རྗེས་སུ་བདག་རང་འོང་

གིས་བདག་གི་སླ་གནས་པའི་གཙུག་གཏུན་ནོར་བུ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བཟུང་ན། བདག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཀྱང་མི་ཐུབ་པོ་ཞེས། གཙུག་གཏུན་དཀྲོལ་ཏེ་ཇོན་པའི་ལག་ཏུ་སྤྲད་པས། ཇོན་པ་ཡང་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་དང་བཅས་རིག་མ་ནུས་པར་ཞགས་པ་དཀྲོལ་ནས་འཁྲིད་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་འཕྲོག་འོངས་སོ། དེར་ཡིད་འཕྲོག་ཆེ་ང་འདོན་ཞིང་མཆི་མ་བཏོང་བ་ལ་ཇོན་པས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་སྡུག་བསྔལ་མཛད་མི་དགོས་ཀྱིས། ཕྱོགས་འདི་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕོ་བྲང་གི་ནང་ན་རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རྒྱལ་པོ་མཛེས་སྡུག་དང་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་བློ་གྲོས་དང་སྒྱུ་རྩལ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ། རིག་གནས་ཐམས་ཅད་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད། ཁྱེད་དེའི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེའི་ཚེ་ནོར་བཟང་འཁོར་བཅས་འཕིགས་བྱེད་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ལ་རྟ་འཇོའི་ཕྱིར་བྱོན་ནས་ཕྱིར་ལོག་འོང་བའི་ལམ་དུ་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པར་སྨྲས་པ། ཨཏྲ་ནྲི་ལའི་ཚལ་ལྟར་སྔོ་ལྗང་རྩྭའི་སྨྱུ་གུ་དྭངས་པའི་ཚལ་ན་ཀེང་འཐུང་གསར་པའི་འདབ་མཛེས་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་མཛེས་པ་དང་། ལྗོན་ཤིང་གསར་པའི་འདབ་ཕྲེང་དྲི་གཞོན་བསེར་བུས་སྐྱོད་པའི་གར་དང་བཅས། ངོ་མཚར་ཡིད་འོང་ཉམས་དགའི་གནས་འདིར་མགྱོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཁྲུང་ལྟར་འཕྱོ་ཞིང་རྡུལ་གྱི་སྤྲིན་ཚོགས་འཁྲིལ་བ་སྤྲོ་དགའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངེས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཇོན་པས་ཡིད་འཕྲོག་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་ཅིང་ཡིད་འཕྲོག་ལ་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་དང་། མི་དང་། དྲི་ཟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མཚུངས་ཟླ་མེད་པ་ཡིན། . འདི་ལ་ཁྱེད་མགུ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གསོལ་པ། མི་འམ་ཅིའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོ་ངོ་མཚར་ཅན་འདི། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་བདག་གིས་ཞགས

པས་གཟུང་བ་ཡིན། འདིའི་གཙུག་གྱུར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདི་མ་བྲལ་བར་གཟུང་ན། ལྷ་མོ་འདི་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་མི་ཐུབ་ཅིང་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་ཡིད་འཕྲོག་གཙུག་གྱུར་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས། ཡིད་འཕྲོག་ཀྱང་གཞོན་ནུ་ཡང་ཚོ་རྒྱས་ཞིང་ཆགས་པས་ཡིད་དྭངས་ནས། འདི་ནི་ཀླུའི་གནས་ན་འདང་མེད་ལ་མིའི་ཡུལ་ན་གདམ་ཙམ་གྲགས་མ་སྐྱོང་། འདིའི་མཛེས་སྡུག་ནི་ལྷ་བཟོ་མཁས་པ་སྦྱངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པས་རི་མོ་བྲིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དཀའ། ལྷའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་བུ་གསར་དུ་འཁྲུངས་པ་འདམ་ཅི། སྐམ་ཞིང་རི་དྭགས་མོ་རི་དྭགས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བཟོད་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་མཉེས་ནས་ཇོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་སྦྱིན། ཡིད་འཕྲོག་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་ཅན་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན། རང་གིས་ཡབ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པས། ཡབ་ཀྱང་དགའ་ནས་མཐའ་མ་སྐྱིབས་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། དེ་ནས་ནོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་ཤིན་དུ་མཛའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། པདྨའི་སྤྲིན་ཡངས་བལྟ་ཞིང་མེ་ཏོག་འདབ་འདྲའི་མཚོ་འཇིབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུབ་བུ་སིལ་སིལ་སྒྲ་དང་བཅས་པས་ཕོ་བྲང་དུ་རྩེད་དགའ་བདེ་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་སོ། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་དང་། པུཥྐ་ར་བུ་བ་གཉིས་ཟས་ནོར་འདོད་པས་འོངས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱིས་དེ་གཉིས་རིག་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱེན་བྱས་དེ་སེར་སྐྱ་ཡབ་ཀྱི་ནང་བློན་དང་། པུཥྐ་ར་སྨས་ཀྱི་བློན་པོར་བཙུག། དེ་གཉིས་སེམས་མ་རུང་པ་ཕྲག་དོག་གིས་རྒྱལ་བ་ཡིན་པས། སྨས་ནོར་བཟང་དང་། བཙུན་མོ་ཡིད་འཕྲོག་གཉིས་ལ་རིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཕྲག་དོག་གིས་སྡང་ཞིང་། ནོར་བཟང་གསོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེ་བའི་བསམ་པ་ངན་པ་བོ་ནཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་སྨིན་ཞེས་པར་

ཀར་པ་ཏའི་རྒྱལ་ཕྲན་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ཏཀྵི་ནའི་གྲོང་ལ་ཀུན་དམག་བྱེད་པར་བཙམས་པས། ཡབ་ཀྱིས་དམག་དེ་འཇོམས་པར་གྱིས་ཞེས་བློན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། སྲས་དཔའ་བ་བརྟུལ་ཕོད་པ། སྐུ་ཚོལ་དང་ལྡན་པ་འདི་དཔུང་དང་བཅས་པ་གཡུལ་དུ་བྱོན་ན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། ཞེས་སྨྲས་པས། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་ཐུགས་ལ་འཕྲད་ཀྱང་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་ཚེ། ཡིད་འཕྲོག་ནི་མཆི་མའི་ཏོ་ཞལ་སྦུ་དིག་གི་རྟོག་མ་ལྟར་གྱུབ་ཞིང་། གདོང་ས་ལ་ཕབས་ཏེ་ལག་པས་ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བར་འགྱུར། དེར་སྲས་ལ་ཡབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཚོལ་དང་དཔུང་དང་བཅས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་ངན་པའི་དཔུང་ཚོགས་བཟློག་ཅིང་བསད་ནས་གྲགས་པས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བས། སྲས་འབྱོན་དགོས་པའི་ཚེ་ཡིད་འཕྲོག་ལ། ང་ཐག་རིང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་ཤིང་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་ཞེས་སེམས་གསོ་ཞིང་། ཡུམ་ལ་ཀློག་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་གི་གཙུག་རྒྱན་བཅོལ་ཏེ། མ་མ་བདག་དང་འབྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་འདི་མ་མས་སྐྱོངས་པར་མཛོད། གཙུག་རྒྱན་འདི་མོ་རང་གི་སྲོག་ལ་འབབས་པ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་མ་སྟོན་པར་བདག་པོ་མཛོད་ཅིག། ཅེས་ཡིད་འཕྲོག་གཙུག་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡུམ་ལ་བཅོལ་ནས། གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སོགས་དཔུང་དང་བཅས་གཡུལ་དུ་བྱོན་ནོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐར་དགྲའི་དཔུང་སླེབས་པར། རང་གི་ལྟོ་བ་བཤགས་ནས་རྒྱུ་མ་བཏོན་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་བསྐོར་བའི་རྨི་ལམ་བྱུང་བས་རྟོག་པ་ཟློས་ནས། བློན་པོ་སེར་སྐྱ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པས། བློན་པོས་གསུས་གསུས་ལྟར་བྱས་ནས། བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ལས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་མེད། འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་ངན་པ་ཐོས་པས་སེམས་མ་དགའ། འདི་ནི

རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྲོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལྟས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ངན་ཆེ་བའི་ཚུལ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ངན་ལྟས་ཞི་བའི་ཐབས་དང་རིམ་འགྲོ་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། སེར་སྐྱ་དང་ཕྱུཀྐཱ་ར་གྲོས་བྱས་ཏེ། ད་ནི་ཡིད་འཕྲོག་འདི་མེད་པ་བྱ་ཐུབ། འདི་མེད་ན་ནོར་བཟང་སྲོག་ཆད་འགྲོ། ཞེས་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། རྒྱལ་པོ་སྨི་ལམ་ངན་པ་འདི་ཞི་བའི་ཐབས། རྫིང་བུ་ལ་ཕྱུགས་མང་པོའི་ཁྲག་བླུག། དེ་ལ་བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལུས་བཀྲུས་པའི་ཆུ་བླུག་ཅིང་། གསེར་དང་རིན་ཆེན་མང་པོ་བྱིན། མི་འམ་ཅི་མོའི་ཚིལ་བྱས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ན་སྨི་ལམ་ངན་པ་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། མི་འམ་ཅི་མོའི་ཚིལ་གཞན་དུ་དཀོན་ཀྱང་འདི་ན་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཀོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་འཕྲོག་བསད་པའི་ཚིལ་གྱིས་བྱས་པས་ཆོག་གོ །ཞེས་སྨྲས་པས།ཚིག་མ་ཐུང་བ་དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། རང་གི་སྲོག་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཆུང་མ་གསོད་པ་མི་རིགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་ཡིད་འཕྲོག་འདི་མེད་ན་བདག་གི་བུ་སྲོག་མི་འཚོ་སྨྲས་པས། ཡང་བློན་པོས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་ཆེ་ཡང་སྐྱེ་བོའི་ལུགས་མི་མཁྱེན་པ་འདུག། རྒྱལ་པོའི་སྲོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་ལྟས་བྱུང་ན་བུ་དང་མནའ་མ་ལ་ཆགས་པ་ཅི། སྲོག་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བུ་དང་ཆུང་མ་ཡུལ་གཞིས་ནོར་ཁང་གཏོང་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་སྐུ་སྲོག་འཚོ་ན་བུ་དང་ཆུང་མ་སླར་ཡང་འབྱུང་། རྒྱལ་སྲིད་ཡུལ་འཁོར་བདེ་བར་འཚོ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་རང་གིས་སྲོག་ལས་གཅེས་པ་སུ་ཡང་མེད་ཅེས་བློན་པོ་སྡིག་པའི་སེམས་ལ་ངམས་ཤིང་གཏུམ་པ་དེས་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་མང་པོས་བྲིད་ནས་མོལ་བས། རྒྱལ་པོ་ཡང་བློ་ཁྲོག་ཅིང་འགྱུར་ནས། རང་གི་བཙུན་མོ་མདུན་དུ་བོས་ནས་སྨྲས་པ། སྨི་ལམ་བྱུང་ཚུལ་དང་རིམ་འགྲོ་དགོས་ལུགས་སོགས་བཤད་པས། བཙུན་མོའི་བསམ་པར།

རྒྱལ་པོ་ དང་ བློན་པོ་སྡིག་ ཅན་ གཏུམ་པོའི་ སེམས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་སྡིག་སོག་ པ་འདུག། བདག་གིས་བྱས་མཐའ་མ་འདི་བདག་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན། སྒྲོག་ལ་བབས་ན་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་སྤྲོད་ཅིག་ཟེར་བ་ཡོད། འདི་སྐད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ན་སྐར་བྱ་དང་ཕྲད་པ་སྲིད་ སྐམ་ཡིད་ འཕྲོག་ ལ་དེ་ དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ དུ་ བརྗོད་ནས། ད་ནི་ཁྱོད་རང་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་འདི་སྤྱི་བོར་བཅིངས་ལས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་བོས་ཚེ་སོང་ལ་ནམ་མཁར་འཕུར་ཞིག་ཅེས་མངགས་སོ། དེ་ནས་རྫིང་བུ་ཕྱུགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་བཀང་སྟེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སར་ཡིད་འཕྲོག་བོས་པས། གཙུག་རྒྱན་བཏགས་ནས་རིར་ཕྱིན། གསོད་ཁར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ནི་བྱ་ལ་བརྩེ་ཡང་མཐའ་མ་གསོད་པ་འདོས་མ་ཡིན། ཁྱེད་ནི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག། བདག་ནི་རང་གནས་སུ་འགྲོ། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་སླེབས་ན་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བུའི་སྲོག་བསྐྱང་བར་ མཛོད་ཅིག་ཅེས་ བརྗོད་ ནས་ ཁྲ་ཞིང་འཁྱུག་ ཅིང་ གློག་ ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་སོང་ངོ་། དེར་རྒྱལ་པོ་མཆོད་སྦྱིན་རིམ་འགྲོའི་གེགས་སུ་བསམས་ནས་ཐུགས་མ་བདེ་བར། བློན་པོ་སེར་སྐྱུས་རྫུན་སྨྲས། འདི་ནི་མཆོད་སྦྱིན་མ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཚང་བའི་སྲིན་པོ་ཞེས་པས། སྔགས་ཀྱིས་བཀུག་ནས་བདག་པ་ཡིན་པས་མཆོད་སྦྱིན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་སོ། དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་རང་ ཡུལ་དུ་ སླེབས་ ནས་ ཡབ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ལྗོན་པ་རྟ་མགོ་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། མིའི་དྲི་མ་དག་ཕྱིར་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྔ་བཀྲུས་ལུས་ཁྲུད་དུ་བཅུག་གོ། ཡིད་འཕྲོག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་པ་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ནོར་བཟང་ དྲན་ པས་ཡིད་གདུངས་སོ། དེ་ནས་འཕུར་ཏེ་ཀླུ་རྒྱལ་གནས་ཀྱི་མཚོ་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ནས་དྲང་སྲོང་ཤིང་ཤུན་ཅན་ལ་ཕྱག་བྱས་པས་འདུད་ཅིང་སྨྲས་པ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཁྱེད་རྗོན་པ

ལ་བདག་འཆིངས་པའི་རིག་པ་སྨོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ད་བདག་གི་ཚིག་འགའ་གསན་དུ་གསོལ་ཞུས་པས། དྲང་སྲོང་ཆུང་ཟད་ངོ་ཚ་བའི་ཉམ་པས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱོད་རང་གི་སྔོན་གྱི་ལས་དང་། ཇོན་པ་གཡོན་ཅན་གྱི་ནོར་བུ་དོན་ཞགས་ཐེབས་པའི་འཁྲུལ་གྱིས་བཅིངས་པ་ཡིན་གསུངས། ཡིད་འཕྲོག་གིས་ཞུས་པ། བདག་ནི་རིགས་ངན་ཇོན་པས་བཟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདམ་དུ་ཚུད་ཀྱང་། ནོར་བཟང་ཞེས་པའི་མི་མཆོག་རྒྱལ་བུའི་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་སྐལ་བ་བཟང་ན་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་དང་བྲལ་བས་གདུངས་ནས་བཟོད་གླགས་མེད། བརྩེ་ལྡན་དེ་ཡང་བདག་དང་བྲལ་བས་ཐུགས་སྐྱོ་བར་ངེས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་ལྷག་པར་གདུངས་པས་གཟིར་བ་ལ་ཕན་མཛད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བུ་དེ་བདག་འཚོལ་བའི་སླད་དུ་ལམ་འདི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་སྲིད་པས་འཕྲིན་པ་འདི་ལྟར་གསུང་རོགས་མཛོད། བདག་ནི་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་གདུངས་པའི་མེས་ཚིག་ཅིང་བརྟེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ཡུལ་ན་ཡོད། ཁྱོད་ནི་དེར་འབྱོན་ན་ལམ་ལ་བགྲོད་དཀའ་བའི་འཇིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་བགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན། དཀའ་ཐུབ་ནགས་འདིའི་མཐའ་མ་ནགས་ཚལ་ན་བདུད་རྩི་ཞེས་པའི་སྨན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མར་ཁ་ལ་བསྙིལ་ནས་བཏུང་ན་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བའི་ལམ་ལ་བདེ་བར་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་པར་མངགས་ནས་བདག་གི་ལག་རྟགས་འདི་ཡང་དེ་ལ་སྤྲོད་པར་ཞུ་ཞེས་སོར་གདུབ་བཅོལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་སོང་ངོ་། དྲང་སྲོང་གི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་རྣམས་མ་བརྗེད་པར་ཐུགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སོར་གདུབ་དང་བཅས་གཅེས་པར་བཟུང་ངོ་། དེའི་ཚེ་ནོར་བཟང་གིས་སྤྲིན་ཞེས་གདུག་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་བཅོམས་ནས་བང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་བླངས། ཡིད་འཕྲོག་བལྟ་

བར་འདོད་ནས་སྤྱུར་དུ་འོངས། ཧསྟི་ནའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་དགྲ་བོ་རྒྱལ་ཕྲན་རང་གི
གདུགས་འོག་མངའ་ཞབས་སུ་འཁོད་པས་དགའ་ཡང་། མནའ་མ་སྨོན་གྱི་མེད
པས་ཇི་ལྟར་ཤོད་ཅེས་འཚེར་ཞིང་འདར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ནོར་བཟང་པོ་གྲོང་གི
འཁོར་དང་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་གསུས་པས་བདུད་ཅིང་། བཞིན་བཟང་མ་འཚོ
འམ་ཞེས་སུ་ལ་དྲིས་ཀྱང་ལན་ནི་མི་སྨྲ་བར་གདོང་ས་ལ་འབེབས་ཅིང་འདུག།ཡུམ
གྱིས་སྨྲས་པ། བུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་སྐྱོན་མེད་འཚོ་ཡོད་དེ། སྒྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ
གྱུར་ནས་ངས་གཙུག་རྒྱན་སྤྲད་ཅིང་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་སོང་། ཞེས་པས། རྒྱལ
བུ་ནི་མཆི་མ་ཁ་བའི་ཁྲ་བ་ལྟར་འབབས་ཅིང་ས་ལ་སྐྱིལ་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་ཧ་རི
ཙན་དན་གྱི་ཆུ་སྐྱིང་ཁར་བྲན་པས་སླར་དྲན་པ་སྐྱེད་ནས་མཆི་མས་བསྔངས་ཤིང
སྐབས་དེར་འདི་སྐད་བརྗོད། ཁ་བ་མ་ཡིན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས། སྤྲུབ་པ
མ་ཡིན་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དང་འདྲ། འབད་པ་མ་ཡིན་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡི། བདག་གི
ཡིད་འཕྲོག་མ་དེ་གང་དུ་སོང་། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ནས་འཚོལ
བར་བྱེད། དེར་འཁོར་རྣམས་བྲིད་ཅིང་ཉིན་མོ་འདས་དེ་མཚན་ལ་མ་ཚོར་བར
ནགས་གསེབ་དུ་འཚོལ་དུ་སོང་། དེ་ནི་སྨྱོན་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཡིད་ཅན་གྱི་མི་དང
ཕྱུགས་དང་། བྱ་དང་། རི་དྭགས་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་རྗེ་དང་། ཤིང་ལ་སོགས
མིག་གིས་མཐོང་ཚད་ལ་འདྲི་ཤིང་། གྲོགས་པོ་ནི་ཙོའི་ཕྲུག་གུ་བདག་གིས་གྲོགས
མོ་ཟླ་བ་ཉ་གང་པ་ལྟ་བུ་དཀར་ལ་མཛེས་པ། པདྨའི་འདབ་ལྟར་དམར་བའི་མཆུ
ལ་དཀར་བའི་ཚེམས་ཀྱི་གེ་སར་བཀོད་པ་ཅན། རི་དྭགས་མིག་ཅན་ནི་རྒྱན་རིན
ཆེན་འབྲས་པ་མཛེས་པ་ཉིད། སྐུ་དྲིག་འཕྲེང་བས་ནུམ་གྱིས་པ་རྒྱན་བྱས་པའི།
བདག་གིས་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་མཐོང་ངམ་ཞེས་ཀུན་ལ་འདྲ་ཞིང་གྱུག་པ
ལ། དེའི་ལམ་སྣ་འདྲེན་པ་བཞིན་རྣམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་དཔལ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས

ནམ་མཁའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་ལྷ་ཞལ་མ་དེའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚུང་ཟད་བསྟན་པ་ནི་མིན་ནམ་བསམ། གཏམ་ནི་སྨྲ་གོད་ཅིང་རྩེད་འཛེམ་མེད་པ་འདི་ཅི་སྙམ་སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་དྲི་མར་གྱུར། དེ་ནས་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་དྲིས་པ། གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་གྲོགས་སུ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་དྲི་མེད་འོད་དཀར་ཅན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་ལྷ་ཞལ་མ་དེ་མ་མཐོང་ངམ། མཛེས་སྡུག་སྒྲོན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་མདོག་བཀྲ་ཞིང་། རིན་ཆེན་གཙུག་ཕུད་ནོར་བུའི་མདངས་གསལ་ཞིང་། སྐྲ་སོག་མཐུག་མའི་མདོག་ལྡན་གར་བྱེད་ལ། བདག་གི་མ་བྱ་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངམ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཁྱབ་ཅིང་། བསིལ་ཟེར་བདུད་རྩིས་འགྲོ་བའི་སྨུན་པ་སེལ། བདག་གིས་བློ་ཡི་སྨུན་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ། ཚུང་ཟད་བསྟེ་བའི་གཏམ་དེ་མི་ཤོད་ཅི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་འདྲི་ཞིང་ལྷ་བ་གར་འགྲོའི་ཕྱོགས། མཚན་གང་ཕྱིན་པས་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་གི་ནགས་མཐའ་དཀའ་ཐུབ་གནས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཤིན་ཤུན་ཅན་གྱིས་དྲང་དུ་སླེབས། དེ་ལ་སྔར་བཞིན་དུ་དྲིས་པས། རྒྱལ་བུ་ངལ་ཞིང་དུབ་ཀྱང་གདུང་བས་མི་བཟོད་པར་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་ཞིང་འདྲི་བ་སོགས་སྨྱོན་པ་ལྟར་ཆ་མ་ཆེ་ང་མཐོང་བས། དྲང་སྲོང་གིས་ཤེས་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ནི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དེ་ཐོངས་ཤིག། མཛེས་མ་དེ་བདག་གིས་མཐོང་ཞིང་ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དྲན་ཞིང་ཟས་ཡང་མ་དྲན། འདོད་པས་གདུང་བས་མེས་ཚིག་དང་མཚུངས་པར་འདུག། མི་འམ་ཅིའི་གནས་སུ་བགྲོད་དཀའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་དང་། ལྷོན་པའི་གནས་ན་ཡོད་པས་དེར་སྨྱུར་དུ་ཕྱིན་ཅིག་ཞེས། ས་ཡང་འོད་ཟེར་སེར་པོས་འགེངས་པ་ལྷ་བུའི་སོར་གདུབ་འདི་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཕུལ་ཅིག་ཟེར། གསུངས་ནས་སོར་གདུབ་བཏད་ཅིང་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་པར་བཤད་པས་དགའ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་མངགས་པ་བཞིན་

སྐད་ཆེན་བདུད་རྩི་བདུས་ནས་མར་ཁར་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་བཏུང་བས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་
ལྡན་པར་གྱུར། མཚོན་ཆ་ཐོགས་ནས་བྱོན་པས་གངས་ཅན་གྱི་རི་གྱབ་ནས་ཀུ་ཀུ་ལྟ
ཡི་རི་ལ་སླེབས་འབྲས་བུའི་སླེས་ཀྱིས་འཚོ། དེ་ནས་སྤྲེའུའི་ཁྲུའི་བདག་པོ་རླུང་
ཤུགས་ཞེས་པ་ལ་ཞོན་ནས་རི་དེ་བགོལ། དེ་ནས་ལུག་གི་ཞེས་པའི་རི་བོ་བགོལ།
དེ་ནས་སྦྲུལ་ཆེན་གདུག་པ་དང་འཕྲད་པར་མདའ་གྱབ། སྲིན་མོ་རྒྱུད་མངས་ཐོགས
བསྐྱུ་བྲིད་བྱེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱོན་ནས་རི་བོ་སྤྲུ་གྲིའི་སོ་རྣོན་ལྟ་བུ་ལ་སྨིང་
སྤོབས་དང་དཔའ་རྩལ་ལྡན་པས་འཛེགས། དེ་ནས་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པའི་རི་ཡང་
འཛེགས། དེ་ནས་སྲིན་མོ་ཤ་ཟན་བྱ་རྒོད་གདོང་གི་གནས་སུ་རི་དགས་ཀྱི་ལྤགས
པ་རློན་པས་ལུས་གཡོགས་ནས་རིའི་རྩེ་མོར་བཞུགས་པས། མཚན་མོའི་དུས
སྲིན་མོ་བྱ་རྒོད་གདོང་ཤ་ཟ་བར་འོངས་པ་ལྤགས་རློན་བོར་ཏེ་བསད་ནས་བཏུལ།
དེ་ནས་སེང་ལྡིང་གི་ནགས་རི་སྤུག་པོ་འཛེགས་ཤིང་། བབས་པའི་འགྲམ་ན་ཕུག
པར་བཞུགས་ནས་རྡོ་བསགས་པས་ཆ་གྲང་དང་། སྨུན་པ་དང་། སྦྲུལ་དང་། སྲིན
པོ་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲོག་པའི་སྐད་རྐྱེད། དེ་ནས་རིའི་འཁྲུལ
འཁོར་རི་གཉིས་སྤེབས་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་།
ལུག་གི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། སྐྱེས་བུའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་འཁོར
འཇིགས་པ་རྣམས། མདའ་རྩེ་དང་། ཕུར་བུའི་རྩེས་ཕུག་ཅིང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒོ
རྣམས་བཅོམ་ནས་བྱོན། དེ་བཞིན་འཇིགས་རུང་རྒྱ་སྲིན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། སྲིན
པོའི་སོའི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། སྨུན་པ་ཆེན་པོའི་ཕུག་དང་། ཁྲོན་པ་གཉིས་དང་།
རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བགལ་ནས་བྱོན། རྒྱ་དེའི་ངོགས་སུ་སྲིན་པོ་རྣམས་བསད།
མཆེ་བའི་དྲག་ཅན་གྱི་སྲིན་བུ་གནས་པའི་པ་དམ་ག་ཞེས་པའི་ཕུར་བགྲོད། གངས
འགྲམ་དུ་མིའམ་ཅིའི་འབངས་རྣམས་བྲུ་བ་དང་། རྒོད་པའི་གནས་སོ་སོར་བྲུ་རྒོད

ཀྱི་སྐྱུས་ལམ་དུ་བསྒྲོད་མི་ནུས་པ་ནམས་ཀྱང་སོ་སོར་བསྒྲོད། དེ་ནས་སླུ་དུག་ཅན་ཤང་། མི་འམ་ཅི་མོས་གདུང་བས་ལམ་འགག་པའི་ཐུར་སོགས་བསྒྲོད་དཀའ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོད། དེ་ནས་རྒྱ་བོ་རླབས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རླུང་ཆེན་པོར་བོ་རླབས་དང་ལྡོན་ཤིང་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲོད། དེ་ནས་མི་འམ་ཅིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་འདུག་པའི་གསེབ་དུ་བྱོན་པས་པདྨའི་ཚལ་གྱི་འགྲམ་དུ་ལྡོན་ཤིང་གི་རྩེར་འཛེགས་ནས་ཡལ་གའི་སྦུབ་ལ་བལྟས་པས་སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་ནང་ན་ཁྲུས་ཀྱི་རྫུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་མཐོང་། དྲི་བཟང་བདབ་པའི་རྫུ་དེ་ནས་མི་འམ་ཅི་མོ་ནམས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་བཀང་ནས་ཁྱེར་ཅིང་འདུག། དེར་གཅིག་ངལ་ཞིང་རྒྱ་འདེགས་ཀྱི་ཁར་བུམ་པ་བཞག་ནས་ངལ་གསོ་བར། ནོར་བཟང་གིས་དེའི་མདུན་དུ་བྱོན་ནས། མ་མ་ཁྱེད་ནམས་རྒྱ་འདི་འབད་པས་བླངས་ནས་ཅི་བྱེད་ཞེས་ཚིག་འཇམ་པོས་དྲིས་པས། ངག་སྙན་འཇམ་པོའི་གདམ་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་ལྷུང་ནས་མཛའ་བར་སྨྲས་པ། ཁྲུས་ཀྱི་རྫུ་འདི་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་མིའི་དྲི་ང་འཁྲུད་པའི་ཕྱིར་ཡབ་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པས། ནོར་བཟང་ནི་བདུད་རྩིས་བྲན་པ་བཞིན་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་རྒྱ་སྣོད་ཀྱི་གསེར་བུམ་ནང་དུ་ཡིད་འཕྲོག་གིས་སོར་གདུབ་བཙུག་ནས་བུམ་པ་བརྟེན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱས། དེ་ནས་གཡོག་མོས་ཡིད་འཕྲོག་ལ་ཁྲུས་རྒྱ་འབུལ་བའི་ཚེ་བུམ་པའི་གཏིང་ནས་སོར་གདུབ་འཕྲོན་དེ་ནུ་མ་ཐུང་ལ་ཐོག་པས། བདག་པོ་སླེབས་པར་ཤེས་ཏེ་དངོས་སུ་མཇལ་བ་ལྟ་བུའི་རྩེ་དགའ་ཐོབ། དེ་ནས་གཡོག་མོར་དགའ་བའི་འཛུམ་གྱི་སོར་གདུབ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་གང་ནས་ཐོབ་ཅེས་དལ་བུའི་དྲིས་པས། སྨྲས་པ། ལྷ་མོ་ཁྱིང་བུའི་འགྲམ་ན་མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་འདུག་དེས་བཙུག་པ་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྨྲས་པས། དེ་འབོད་དུ་བཏང་ནས་སྐྱིད་

མོས་ཚལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་སྤྲས་ཏེ་བཞག །ཕན་རྩེན་མཐོང་བས་སྨོན་གྲོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་རེ་ཆོ་མཐལ་བའི་དགའ་སྤྲོ་སྣ་མི་ཤེས་པ་ཐོབ། དེ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་གིས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ཡབ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ནས་མཆུ་བསྐྱོད་ཅིང་འབར་བ། སྡིག་ཅན་ལ་ཁྱོད་རིགས་མཐོ་ཞིང་མཛེས་སྡུག་ལྷའི་གྲོགས་བྱ་འོས་པས། སྨར་མིའི་དྲི་མ་དག་ཕྱིར་ཁྲུས་ལ་འབད་ཀྱང་ཅི། སེམས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་། ཁྱོད་ནི་མིའི་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཕར་ལ་ལྟུང་བ་ཡིན། ཁྱོད་སྐྱོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ང་ནི་གདོང་ཡང་སྟོན་མི་ནུས། ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་དེ་ང་ཡིས་གསོད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པས། ཡིད་འཕྲོག་གིས་སྨྲས་པ། ཡབ་གཅིག་བདག་ལ་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མི་རིགས་ཀྱིས། འདི་ནི་མི་ཡིན་ན་བགྲོད་པར་དཀའ་བའི་ལམ་རྣམས་ཅི་ལ་བགྲོད། བྱ་ཡང་བགྲོད་དཀའི་གནས་རྣམས་སྤོབས་ལྡན་འདི་ཡིས་རྫུ་འཕྲུལ་མཐུ་ཡི་བགྲོད། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་མེད་ལྡན་པས་ལྷ་ལས་ལྷག། ཡོན་ཏན་མེད་ན་རིགས་ནི་མཐོ་ཡང་ཅི་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡབ་ཀྱིས་དེ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཐོག་མ་བརྟག་དགོས་སྙམ་ནས། ཞོ་ན་མག་པ་དེ་འཁྲིད་ཤོག་གསུངས། ཡབ་ཀྱི་མདུན་དུ་བཀུག་སྟེ་མི་འོས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་བསྒོས་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཤ་རིའི་ནགས་ཀྱི་ཐང་ལ་ཏིལ་བྲེ་གང་ལས་མི་ཉུང་བ་བཏབ་ནས། དེའི་ལོ་ཏོག་བསྡུས་པའི་འབྲུ་འཁྱེར་ཤོག་ཟེར། ནོར་བཟང་ནི་ཡིད་འཕྲོག་ཐོབ་ཏུ་རེ་བས་དཀའ་ཡང་ཅི་བསྒོས་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་པས་ལྷའི་དབང་པོས་ཤེས་ནས་བསམ་པ། བསྐལ་བ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དོན་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ངལ་བ་འདི་ལ་བདག་གིས་སྐྱོངས་གྲོགས་བྱ་བ་རིགས་སོ་སྙམ། གནོད་སྦྱིན་ཕག་གི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཤ་རིའི་ནགས་ཀྱི་ས་རྣམས་རློགས་ཤིང་བཏབ། གྲོག་སྦྲུར་མང་པོ་འབྲུ་བསྡུད་དུ་བཅུག་ནས་འབྲུ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་དྲི་ཟའི་

ཡབ་ལ་ཕྱུལ་བས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཡང་མདའ་ཙོལ་བལྟ་འོ་ཟེར། གསེར་གྱི་ཀ་བ་བདུན་དང་། དཔའི་སྟོང་པོ་བདུན། ལྕགས་ཀྱི་ཕག་འཁོར་གཅིག་རྣམས་མདའ་ཤིན་དུ་རྣོ་བ་གཅིག་གིས་ཕྱུག་པས་ངོ་མཚར་རབ་ཏུ་ཆེ། ད་དུང་སྒྱོབས་དང་། རྒྱུ་ཙོལ་དང་། བཟོ་དང་། ཀློ་དང་། རིག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དག་ལ་མགུ་ཞིང་ཡ་མཚན་ཀྱང་ད་དུང་གྱུ་གྱུའི་གདམ་གྱིས། ཡིད་འཕྲོག་འདྲ་བའི་དྲི་ཟའི་བུ་མོ་གཟུགས་དང་། བོངས་ཚོད་དང་། ན་ཚོད་དང་། བྱད་བཞིན་རྣམས་ཤིན་དུ་འདྲ་བའི་བུ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་བསགས་ནས་ཡིད་འཕྲོག་ངོས་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ཐབས་ཇི་སྙེད་བྱས་ཀྱང་ཕོགས་པ་མ་བྱུང་བས། ནོར་བཟང་ལ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཡིད་འཕྲོག་ཕྱུལ་ཞིང་། ནོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་མཉམ་དུ་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདོད་ཡོན་མང་པོ་ཕྱུལ་ཞིང་མཆོད་ནས་ནོར་བཟང་དང་ཡིད་འཕྲོག་རང་གི་ཡུལ་དུ་སླེབས། ཡབ་ཡུམ་འབངས་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་། ནོར་བཟང་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་ཅིང་། ཡབ་དབེན་པར་ཞི་བ་གནས་པར་མཛད། ནོར་བཟང་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་སྤྲ་དྲི་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོའི་འཁོར་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་མཛད་དོ། དེའི་དུས་ཀྱི་ནོར་བཟང་དེ་ཉིད་ལྟ་ངའོ། ཡིད་འཕྲོག་དེ་ནི་གྲགས་འཛིན་མའོ། སྔོན་ཡང་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་ཞགས་པས་འཆིང་བ་དེ་འདྲ་ན། ཁམས་གསུམ་འདིར་འཆིངས་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་སྲོམ་པོ་འདི་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་འཁོར་བ་འཆིངས་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་སྤྲིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་

རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་འཁྲོག་གཏན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་
བཞི་པའོ།

LXV.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ།

ནྲྀ་གཅིག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱའི་གྲོང་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཞུགས་ཤིང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ནི་ཞེན་འདོད་དང་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་། དབེན་པར་བཞུགས་ནས་ཞི་བར་གནས་ལ། གྲགས་འཛིན་མས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ག་ཤེགས་པ་མཐོང་ནས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུས་བསྒྱུན་ཅིང་། ལ་དུའི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྣོད་ཕྱོགས་ནས་འདོད་པ་གཡོ་བའི་ཉམ་འགྱུར་སྟོན་པ་སོགས་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། གྲགས་འཛིན་མ་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ཙམ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་ང་ལ་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཡུན་དུ་གོམས་པ་ཡིན་དེ། སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཤྱ་ཞེས་པ་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་བུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱད་ཀྱང་བུ་མ་བྱུང་ཞིང་། བུ་མོ་པདྨ་ལྡན་བྱ་བ་གཅིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་རིགས་ཆད་པ་ལ་ཡིད་གདུངས་ཤིང་བློན་པོ་རྣམས་མདུན་དུ་བོས་ནས་གསུངས་པ། བདག་རིགས་འཛིན་པའི་བུ་ནི་མེད། བུ་མོ་པདྨ་ལྡན་གཅིག་པུ་འདི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཀྱང་། གཡོག་དང་། གྲོང་པ་དང་། རིགས་མི་མཉམ་པ་ལ་སྟེར་བའི་འོས་ཀྱང་མེད། ཐག་རིང་པོའི་རྒྱལ་རིགས་ལ་སྟེར་བར་འོས་ཀྱང་། བུ་མོ་གཅིག་པུ་འདི་

ཐག་རིང་དུ་སོང་ན་ཤི་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་བུ་མོ་འདི་ལ་མག་པ་རྒྱལ་རིགས་རང་ཁྲིམ་སྲུངས་ནས་བདག་གི་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་འོས་སུ་ཆེ་བ་འདུག་གམ། བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་ཆུ་ཀླུང་གི་ངོགས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ན་རྒྱལ་རིགས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པའི་དྲང་སྲོང་ཀ་ཤྱ་པ་གནས་ཤིང་། དེའི་དྲི་ཆུ་དང་སྨེབས་ནས་ཁ་བ་ཐིག་པ་ལྟི་བ་ཞིག་རྡོ་དམའ་བའི་ཁྲང་དུ་ལྷུངས། དེ་ལྷས་བསྐྱངས་པ་རི་དྭགས་མོ་ཞིག་སྐོམ་ནས་བཏུང་བས་དེ་ལ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཙུག་ན་སོར་ཚད་ཙམ་གྱི་རྭ་ཅོ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། རྭ་གཅིག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐོས། དེ་བདག་གི་བུ་མོའི་མག་པར་འོས་སམ་སྙམ། དེ་ནི་འཁོར་བར་མི་ཞེན་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་ཅིང་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཡང་ཚོ་དར་བབས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདུག། དེ་མག་པར་འགུགས་པའི་ཐབས་བསམ་པར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་རིང་བསམ་ཞིང་། གྲོས་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོར་ཞུས་པ། དྲང་སྲོང་གི་སྲས་རྭ་གཅིག་པ་དེ་འགུག་པ་ལ་པདྨ་ལྡན་རང་བྱོན་ནས་དྲིས་པ་ལེགས་ཞེས་བགྲོས་ཏེ། བུ་མོ་པདྨ་ལྡན་གོས་རྒྱན་བཟང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པ་མི་རྟོག་འདྲ་བའི་ཚེ། རྭ་གཅིག་པས་མཐོང་ནས་ཕན་ཚུན་བག་ཆགས་སད་པས་ཡིད་ཆགས་ཤིང་། དྲང་སྲོང་གི་སྲས་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། པདྨ་ལྡན་གྱིས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཀ་རའི་རོ་དང་། ག་བུར་གྱི་དྲི་ལྡན་པའི་ལ་དུ་ཕུལ་ཞིང་ངོ་ཚ་བདང་ནས་རྩོལ་གྱི་ཐིག་པ་དང་། ལྗོན་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་འདར་བའི་ལག་པས་དམ་དུ་འཁྱུད་ནས་ཚུར་ཤོག་ཞེས་འདོད་ཚིག་སྨྲས་ཤིང་། ཁྱེད་ནི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་འདིར་ལུས་སོ་ཤིང་བཞིན་སྐམ་པ་འང་སྲིད། ཁྱེད་ཀྱི་བསྡི་གནས་དེ་ནི་གང་ན་ཡོད་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར། རྭ་གཅིག་པས་ཀྱང་མཛའ་བའི་ཚིག་གིས

བདག་གི་གནས་ནི་ནགས་འདིའི་ངོགས་ན་ཡོད་ཅེས་སོགས་བརྗོད། དེ་ནས་པད་ལྡན་མས་སྐུར་ཡང་འོང་བའི་ཕྱིར་རྣ་གཅིག་པ་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་བཞག་པས། ཤིང་རྟ་དང་དེ་འདྲེན་པའི་རྟ་བཅས་རི་དྭགས་སུ་འཁྲུལ་ནས་རྣ་གཅིག་པས་བདག་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་བུ་རི་དྭགས་ཀྱི་སྟེང་ཀང་པ་མི་འཛོག་ཅེས་ཟེར། དེ་གཉིས་རང་གནས་སུ་སོང་ནས། པད་ལྡན་མས་ཡབ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་བཤད། ཕྱི་ཉིན་དེ་ཡབ་དང་བློན་པོ་བཅས་གྲུ་གཟིངས་འཁྱེར་ནས་གང་གཱའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན། པདྨ་ལྡན་གཡོག་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་རྒྱན་གོས་ཟབ་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན། རྣ་གཅིག་པས་མཐོང་ནས་པན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྣ་གཅིག་པས་ཡབ་དྲང་སྲོང་ལ་ཞུས་པ། བདག་གིས་དབེན་པའི་ནགས་འདིར་ཁ་ཕྱུག་གི་སྐད་ཀྱང་མིན་ལ་བྱང་བའི་སྐད་ཀྱང་མིན་པའི་སྐད་སྙན་ཐོས་པར་བལྟས་པས། རབ་མཛེས་བུ་མོ་འདི་ལྟར་མཐོང་བར་སེམས་ཆགས་ཤིང་བདག་གི་བསམ་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟུངས་ཞེས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། ཡབ་དྲང་སྲོང་གིས་བུ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་བར་ཆད་བྱུང་བར་བསམ་ནས་སྨྲས་པ། བུ་འདི་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུད་མེད་བྱ་བ་འཁོར་བའི་ཞགས་པས་འཆིངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདམ་དུ་ཚུད་པ་ཡིན། དཀའ་ཐུབ་ནགས་ནི་གདུང་བ་མེད་ཅིང་རང་དབང་ལྡན་པས་སྐྱིད་ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་དེ་ཡི་བློ་མ་ལྡོག། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་མེ་ཏོག་དང་ཡམ་ཤིང་འཐུ་རུ་སོང་བའི་ཚེ། པད་ལྡན་མས་རྣ་གཅིག་པར་བདག་གི་སྐྱིད་ཚལ་གང་གཱའི་འགྲམ་ན་ཡོད། དེ་གཟིགས་སུ་བྱོན་ཞེས་སྤྲུན་དྲངས་ནས། ཆུ་བོའི་ནང་དུ་གྲུ་གཟིངས་ལ་ལྷོན་ཤིང་དང་པད་ཚལ་མང་པོས་བརྒྱན། མཐིལ་དང་ལོགས་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཆུག་པ་དང་གྲུ་གཟིངས་མགྱོགས་པར་སྐྱེད་ནས་ཆུ་བོ་བགལ་ཞིང་། ཁྱུར་རྐ་སེར་

རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་བག་མའི་སྦྱིན་བསྒྲིག་བྱས་པ་རྭ་གཅིག་པས་སྦྱིན་སྒྲིག་གཞན་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ནས་པདྨ་ལྡན་རྭ་གཅིག་པར་ཕུལ་ནས་མག་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། རྭ་གཅིག་པ་བཙུན་མོར་བཅས་པ་རང་གནས་ནགས་སུ་ཕྱིན་པས། མ་རི་དྭགས་མོས་མཐོང་ནས་ཁྲོ་ཤུག་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་རབ་ཏུ་དགའ། ཡབ་དྲང་སྲོང་འོད་སྲུང་ཀྱང་མཉེས་བཞིན་སླར་ཡང་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན། རྒྱལ་པོས་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་ཕྲན་དང་བཅས་པ་རྭ་གཅིག་པར་གཏད་ནས། རྒྱལ་པོ་དབེན་པར་ཞི་བ་ལ་གནས་པར་མཛད་དོ། རྭ་གཅིག་དེ་ནི་ང་ལྟར་ཉིད་ཡིན་ལ། བུ་མོ་པདྨ་ལྡན་དེ་གྲགས་འཛིན་མའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་བསྐོར་དུ་གསུངས་སོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་རྭ་གཅིག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྨོངས་འགྲོགས་ཀོན་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རི་ལྔ་པའོ།།

LXVI.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙ་དྲུག་པ།

གཞོན་ནུ་སྐན་དངགས་མཁན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ནམ་ཞིག་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་རྡོ་བརྒྱབ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞབས་མཐེབ་གཞད་ནས་མཚལ་ཁྲག་བྱུང་བར། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞུས་པས། འདི་ནི་སྔོན་གྱིས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྔོན་བྱུང་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ལྷ་ལེན་གྱི་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་བི་ལར་རྒྱལ་པོ་བདེན་པར་དགའ་ཞེས་པ། བདེན

པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཀོ་ཉམས་བསྐྱངས་པ། དེའི་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་གཉིས་ལ་བུ་མེད་པར་བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོར་ཚུན་མ་ལེན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལྷུས་འཕགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཆོས་བཟང་མ་བུ་བ་ཚུན་མར་བླངས། དེའི་ཚེ་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་ཅན་མར་བུ་ཞིག་བཙས་པས་ཚུན་མ་བླངས་པར་འགྱོད། བུ་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་པོ་དགའ་ཞིང་བུའི་མིང་ལ་མ་དུད་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་ཆོས་བཟང་མ་སྨྲུམ་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱལ་པོ་འདས། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བུ་དེ་བློ་ལྡན་མཁས་ཤིང་སྒྱུ་རྩལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་བས་མ་དུད་པ་གྱ་གྱུའི་སྤྱོད་པ་ཅན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཆོས་བཟང་མར་བུ་སྐྱེས་ནས་མཚན་མཁན་གྱི་འདི་ལོངས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བརླག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་མ་དུད་པས་ག་ཤེད་མ་བསྒོས་ནས་མཆོད་ཆ་འཐོགས་ཤིང་ཆོས་བཟང་གི་བུ་གསོད་པར་བཙམས་པས། མས་མ་མཐྲོད་པར་བློན་པོ་བ་གླང་རྩྭ་ཞེས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བས། བློན་པོས་བུ་དེ་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་སྐྱུར། ཉ་པའི་ཁང་པར་གནས་ཤིང་ཡོན་དན་བསླབ་པས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྱུ་རྩལ་དང་། རྩེད་འཛེ་གླུ་གར་ལ་སོགས་མཁས་པར་གྱུར་པས་གཞོན་ནུ་སྙན་དངགས་མཁན་དུ་གྲགས། དེ་གཞན་གཞོན་ནུའི་དཔུང་ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་རྩེ་བ་བློན་པོ་མཚན་མཁན་གྱིས་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ། བདག་གྱིས་སྔོན་དུ་ཞུས་པའི་གཞོན་ནུ་སྲོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་བརླག་པར་བྱེད་པ་དེ་ད་ནི་རིག་གནས་དང་། སྒྱུ་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཉ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་གཞོན་ནུ་དཔུང་དང་བཅས་པ་འདུག་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ནས་ཆོས་བཟང་མར་འབར་ཞིང་། བློན་པོ་བ་གླང་རྩྭ་བཀུག་ནས་སྨྲས་པ། བདག་གི་སྲོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ། སེན་མོས་ཚོད་དུས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་སྦས། ད་ནི་སྤྱ

རིས་མི་ཆོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོང་འདུག་པས། འདི་ཁྲོད་རང་གིས་གསོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཟེར་བས། བློན་པོ་སྤག་ནས་དཔུང་དང་རྒྱལ་པོའི་ག་ཤེད་མ་དང་བཅས་གཞོན་ནུ་གསོད་པར་བཅོམ་པ་ན། མ་ཆོས་བཟང་གིས་གཞོན་ནུ་གློག་ཏུ་བོས་ནས་རང་གིས་གཙུག་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ། བུས་སྦྱི་བོར་བཏགས་ཤིང་མགྱོགས་པར་བྲོས་པས། ག་ཤེད་མས་མཐོང་ནས་དེད་པས་རྒྱ་ལ་མཆོངས་པ་ཀླུས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་བསྟེན་བསྐུར་ཞུས། དེ་ནས་བློན་པོ་ཆེན་པོས་པད་ཀ་ཞེས་པ་གསར་བས་ཉལ་དུ་བཏང་བས་ཀླུའི་གནས་ན་ཡོད་པ་ཤེས། ག་ཤེད་མའི་ཚོགས་རྣམས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་བློན་པོས་སྨྲས་པ། ཀླུ་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཕན་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་བུ་དེ་བཟུང་བ་མི་འོས་པས་དེ་ཐོངས་ཤིག། མི་གཏོང་ན་ཀླུའི་གནས་རྟེན་རྣམས་རྡོལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་འཐོར་བ་དང་། རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་སྐམ་ནས་སྦྲུལ་རྣམས་ཤི་ཞིང་ཀླུ་གནས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀླུ་སྐྲག་ནས་དེའི་ནུབ་མོ་གཞོན་ནུ་བཏང་། དེ་སོང་བ་ཤེས་ནས་ག་ཤེད་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྙེགས་པས་ཁྲུས་མཁན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། གོས་ལ་དྲིལ་ནས་རོ་སྐྱེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐྱལ། ཡང་པ་ད་ཀས་རིག་ནས་རྗེས་ཙོད་ཅིང་ཕྱིན་པས། གཞོན་ནུ་ཛ་མཁན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད། ག་ཤེད་མས་ལས་བཀག་ཅིང་བསྐོར་བས། གཞོན་ནུ་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་མི་དོག་གི་འཕྲེང་བ་བཏགས་ནས་རོ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས། གནས་ཚང་དེའི་ནད་ཀྱིས་མི་ཤི་ཞེས་མི་ཤི་བ་ལྟར་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་བཏོན། ནུབ་མོ་བྲོས་སུ་བཅུག། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་མགྱོགས་པར་བྲོས་པ་ག་ཤེད་མས་རིག་ནས་དེད་པས་མི་ཐར་བར་ཉེ་བའི་ཚེ། ངལ་དུབ་དང་འཇིགས་སྐྲག་གིས་གདུངས་ཏེ་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མཆོངས། གཙུག་རྒྱན་རིན་ཆེན་ཤིང་གི་ཡལ་གར་ཐོགས་པ་ག་ཤེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་ཏེ་འཁྱེར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ།

མ་ཚོས་བཟང་མས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པས། བྲུ་གཡང་ལ་ལྟུངས་ནས་ཤི་བའི་སྡུག་
བསྔལ་གྱིས་རང་ཉིད་མཚོངས་ནས་འཆི་བར་བཙམས་པའི་ཚེ། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྲུང་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་བུ་ལ་ཉེས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་། གཞོན་ནུ་ནི་གནོད་
སྦྱིན་ཨ་ཊ་ཝི་ཞེས་པས་ བཟུང་ནས་སྐྱོན་མེད་བུ་བཞིན་ས་ ལ་ བབས་ ནས་ཕྱིན་པས།
སྟག་གི་སྡེར་མོ་རྣོན་པོས་རྡོའི་ཐང་ཡང་ལོང་པོར་གྱུར་ཅིང་། སླང་ཆེན་བསད་པའི་
ཁྲག་གིས་སྦགས་པའི་ནགས་གསེབ་ཏུ་སླེབས། དེ་ན་ཇོན་པ་མིག་སེར་ཅན་ཞེས་པ་
ལུས་ཐམས་ཅད་རྨས་ཤགས་པ་ཞིག་མཐོང་། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཤིང་དྲིས་པས་
སྨྲས་པ། ནགས་འདི་ན་གཏུམ་པོ་ཕྲུ་རིངས་ཞེས་པ་གདུག་པ་ཅན། དུང་གི་ཁ་ཞེས་
པའི་ཁྲི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད། གཏུམ་པོ་ཉིན་གུང་ངལ་བའི་ཚེ་ཁྲི་དུང་
ཁས་མཐིང་ཚད་བསད་ནས་གཏུམ་པོ་ཁྲག་གིས་འཚོ་བར་བྱེད། དེས་བདག་གིས་
ལུས་སྣད་ཅིང་གདུང་བ་འདི་བྱུང་བ་ལགས་ཞེས་ བཤད་ པའི་ཚེ་གཏུམ་པོ་ཁྲི་ དང་
བཅས་པ་བྱུང་བས། གཞོན་ནུས་བྲོས་ཤིང་སྐྱུ་རུ་རའི་ཤིང་རྩེར་འཛེགས་པས།
གཏུམ་པོས་མཐོང་ནས་གཞུ་ནི་བའི་བར་དུ་བཀང་ནས་མདའ་རྒྱབ་པར། གཞོན་ནུས་
བདག་ལྷ་བུ་གང་དུ་བྲོས་ཀྱང་འཇིགས་པ་རྣམས་ལས་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས།
འཐབ་པ་ལ་ནི་མཚོན་ཆ་མེད། ད་ནི་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད་ལས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
ཞེས་བསམ་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། དྲང་སྲོང་ས་ད་ར་ཞེས་པའི་ལྷ་མིག་གིས་གཟིགས་
ནས་སྙིང་རྗེས་ནམ་མཁར་འོང་ཞིང་། ཤུབ་མེད་པའི་རལ་གྲི་ཐོགས་ནས་ཁྲོས་པའི་
སྤྱང་མིག་གིས་གཟིར་ཞིང་གཏུམ་པོ་ཁྲི་དང་བཅད་པ་བསད། གཞོན་ནུ་དབུགས་
ཕྱུངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁྲིད། དེར་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བས་དྲང་སྲོང་གིས་སྒྱུ་མའི་
རིག་པ་བསླབས། མཐར་གཞོན་ནུས་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་འདོད་པ་དང་། སྔར་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་རྣམས་ཞུས་པས་དྲང་སྲོང་གིས་རང་གནས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་གཞོན་ནུས་ཀམ་

ཕི་ལར་ཕྱིན་དེ་བུད་མེད་ལུས་སུ་སྤྲུལ་ནས། གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ནས་གར་གྱི་རོལ་རྩེད་སྣ་ཚོགས་བསྒྱུར་བས་གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ལྟད་མོས་ཚིམས་ཤིང་ངོ་མཚར་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་ཕོ་བྲང་གི་སྒོར་གར་མཁན་མོ་བོས་ནས་རྩེ་དུ་བཅུག། ལྟད་མོའི་ཁང་པ་ནས་གཟིགས་པས། གར་མཁན་མོ་མཁས་ཤིང་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ལྟ་བས་མི་ངོམས་པར་གྱུར་ནས་དགོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྦྱིན། ནུབ་མོ་ཕོ་བྲང་དུ་བོས་ནས་གར་རྩེ་དུ་བཅུག་ཅིང་ཆགས་པས་གདུངས་ནས་གར་མཁན་མོ་མ་གཏོགས་བློན་པོ་སོགས་འཁོར་མེད་པ་བྱས། མཐར་མཚན་མོ་དེའི་མགུལ་ལ་འཁྱུད་པས་གཞོན་ནུ་གར་མཁན་མའི་སྤྲུལ་པ་བཞིག་ནས་རང་གཟུགས་བསྟན་ཏེ། ངེད་གཉིས་རྒྱལ་སྲིད་མཉམ་པོར་འོས་པ་ལ་ཁྱོད་གཅིག་བྱུས་རྒྱལ་སྲིད་དབང་། ང་གསོད་པའི་ལས་མང་པོ་བཙོམས་པ་ཡིན་ཞེས་ཚིག་དྲག་པོ་བརྗོད་ཅིང་ནུབ་མོ་དེ་དམ་པར་བཅིངས་ནས་ནང་པར་རྗེ་རྒྱབ་ནས་བསད། བློན་འབངས་རྣམས་ལ་དུལ་བར་སྨྲས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས། མཐར་གཞོན་ནུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བར་ལྟུངས། ལོ་སྟོང་གི་བར་སྡུག་བསྔལ་མྱོངས་ཤིང་ལས་ཟད་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ཀོང་པ་སྨད་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་སྙན་དངགས་མཁན་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྩིས་ཆེ་བས་སྤོང་ལེན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྙན་དངགས་མཁན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་འཁྲུག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ར་དྲུག་པའོ།།

LXVII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་པ།

དགེ་འདུན་བསྲུངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་སངས་རྒྱས་སྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། འཕོངས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་བ། དེས ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་མཆོག་ཏུ་མོས་པས་བསྙེན་བཀུར་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཁྱོད་ལ་བུ་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྙིང་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཞིག་འབྱུང་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱུང་ཚེ་ཤཱ་རིའི་བུའི་ཉེ་གནས་སུ་འབུལ་བར་ཞུས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བུ་ཞིག་བཙས་པར་མིང་དགེ་འདུན་སྲུངས་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ཤཱ་རིའི་བུར་ཕུལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པས་ཚངས་གནས་བཞི་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་ཅིང་ཁ་འདོན་ནུས་པ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བསྐུར། ནམ་ཉམ་ཅམ་ཀྱི་དོན་མཐུན་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ། འཇིགས་པ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་སྲུངས་འཁྲིད་པར་གསོལ་བ་བཏབ། ཤཱ་རིའི་བུས་བཀའ་གནང་སྟེ། དགེ་འདུན་སྲུངས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་གྲུ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་དུ་གྲུ་གཟིངས་བ་ཀླུ་བས་ཀྱིས་དཀྲུག་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་དངངས་སྐྲག་གིས་སྐད་ཆེན་པོ་ཤོར་བའི་ཚེ། བ་ཀླུ་བས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་དགེ་འདུན་སྲུངས་ཀླུ་ལ་སྐུར་ཞེས་སྒྲ་བྱུང་བར། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་སྲོག་གིས་འཇིགས་ཀྱང་། གྲོགས་པོ་ཀླུ་ལ་སྐུར་བ་སུ་ཡིས་ཕོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་སྲུངས་ཚོང་པ་རྣམས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀླུ་ལ་མཆོངས་སོ། དེ་ནས་དགེ་འདུན་སྲུངས་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་བསྙེན་བསྐུར

ཞུས། ཆོས་གསུངས་པས་ཀླུ་རྣམས་མོས་ཤིང་དགེ་བ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཀླུས་དགེ་འདུན་ཕྱུངས་ཚོང་པའི་གྲུ་གཟིངས་སུ་སྐྱལ་ནས་ཀུན་དགའ་ཞིང་དོན་འགྲུབ་ཅིང་ཕྱིར་ལོག་ནས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་བྱེ་མའི་ཐང་དུ་དགེ་འདུན་ཕྱུངས་ངལ་ཞིང་གཉིད་དུ་སོང་བ། ཚོང་པ་རྣམས་མི་མང་བས་བརྗེད་ནས་ཕྱིན། དེ་རྗེས་གཉིད་སད་ནས་བློ་ཆེན་དེས་བསམ་པ། ཀྱེ་མ་འདུས་པའི་གཉེན་གྲོགས་སོགས་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་འདི་དང་མཚུངས་པས། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་བསམ་ཞིང་ཕྱིན་ནས། བྱེ་ཐང་དེ་བགྲོད་པའི་མཐར་ནགས་ཀྱི་གླིང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ལེགས་པའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོ་བྱད་འཛོམ་པ། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མང་པོ་འདུག། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་བཤམས་པ་ལ་བོས་དེ་མགྲོན་བཟང་པོ་བྱས། དེ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཆོས་སྟོན་གྱིས་འཚོ་བ་རན་པའི་དུས་སུ་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ལྷུང་བཟེད་བཤམས་ནས་ཟས་གསོལ་བར་བརྩམས་པ་ན། ལྷུང་བཟེད་རྣམས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བར་སོང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལག་དུ་ཐོ་བ་ཐོགས་ཤིང་གཅིག་གི་མགོ་ལ་གཅིག་གི་ཐོ་བ་རྒྱབ་སྟེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཐམས་ཅད་མགོ་བོ་ཐོ་བས་བཅོམས་པའི་ཁྲག་གིས་ས་གཞི་དམར་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་གྱི་ཉི་ཚོད་ཡོལ་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སྔར་བཞིན་དུ་བྱུང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཞི་དུལ་ཆོས་གོས་དང་ལྡན་པ་སྔར་བཞིན་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་དགེ་འདུན་ཕྱུངས་ཀྱིས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་ཅག་རྣམས་སྔོན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལ། ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་བའི་རྣམ་སྨིན་འདི་བཞིན་ཉིན་རེ་བཞིན་འཚོ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་ཡང་གཉིས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སླེབས་ཅིང་། དགེ་སློང་རྣམས་བཟས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་བབས་པའི་ཚེ་མདུན་དུ་ཁ་ཟས་ལ

ལྷུགས་ཁ་དམར་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་། དེ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། བདག་ཅག་རྣམས་སྔོན་ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་ངན་པས་དགེ་སློང་རྗེས་སུ་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཟས་མེད་པར་བྱས་པས། དེའི་རྣམ་སྨིན་ད་ལྟའི་བར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་རྣག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་ཡང་གསུམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གྱིས་པ་མདུན་དུ་གསེར་གྱི་ཞིང་འབྲུ་ལེགས་པ་དགེ་སློང་མང་པོ་དང་བཅས་པ་འདུག། དེར་ཡང་གོང་བཞིན་གྱི་མཐར་དགེ་སློང་རྣམས་ཟས་ཀྱི་ཚེ་ས་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བས་ཀུན་བསྲེག་པ་མཐོང་བས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པར། བདག་གིས་སྔོན་གཞན་གྱིས་ལེགས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་ངན་པས་དེ་དག་མེས་བསྲེགས་པའི་རྣམ་སྨིན་འདི་རྣག་ཏུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ལུས་ཀ་བ་འདྲ་བ་དབང་པོའི་བྱུག་སོགས་མེད་པ་གཡོ་འགུལ་མེད་པར་ཀ་བའི་ཚིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་རྩིག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་རྩིག་པས་གནོན་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲི་ལྟ་བུ་དང་། གཏུན་ལྟ་བུ་དང་། དྲིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐགས་ཀྱི་སྐྱལ་མའི་ལྕག་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་པ་དང་། ཉལ་ནས་སེམས་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ལུས་འགུལ་མི་ནུས་པ་སོགས་མཐོང་། དེ་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐག་རིངས་པོ་ནས་མཐོང་བས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནས་མི་གཡར་ཞིང་གདམས་མི་སྨྲ་བའི་གྲོས་བྱས། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཀུན་གྱིས་གདམས་མི་སྨྲ་ཞིང་གནས་མ་གཡར་བས་ངལ་དུབ་པར། ནུབ་མོ་དྲང་སྲོང་གཅིག་གིས་སྤྱིལ་པོ་སྟོང་པ་ཞིག་གཡར་བར་གནས་པའི་ཚེ། དེའི་ལྷ་མོ་ཞིག་གིས་གཟུགས་བསྟན་ནས་གུས་པས་མཆོད་ཅིང་། ཐོག་མར་བདག་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིག། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཟེར་བར། དྲང་སྲོང་རྣམས་བདག་ལ་གདམས་མི་སྨྲ་བའི་ཆོད་དོན་བྱས་འདུག་སྨྲས་པས།

ནམ་མཁའི་བུ་དང་རྩིབས་ཀྱི་རི་དྭགས་དང་། ཤིང་ཁའི་ནེ་ཙོ། རྒྱ་ཡི་སྦྲུལ་ལ་སོགས། ཐང་ཁའི་ཟླ་མོ། སའི་བྱི་བ་བཅས་སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་གོ་བ་ཡོད་པས་ན་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་སྤྲ་གྲོ་ལྷ་མོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དྲང་སྲོང་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ཞུས་པར། མ་རིག་པ་ནས་ཀེ་ཤིའི་བར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་། ཀེ་ཤི་ནས་མ་རིག་པའི་བར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འགོག་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་རི་ཞིག་ཤིང་དྲུང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དགེ་འདུན་སྐྱངས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱས་བདག་ཅག་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དྲུང་དུ་འཁྲིད་ཅེས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྣེ་ལ་འཇུས། ནམ་མཁར་ཕུར་ནས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་སླེབས། རབ་ཏུ་གུས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་དག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་སྐྱངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ལས་དགེ་སློང་གི་སྡེ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་ཀ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐག་པ་དང་། ཕྱུགས་མ་དང་། ཁྲི་དང་། གདུན་དང་། དྲིག་པ་དང་། སྣལ་མ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཉལ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ལས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དག་ནི་སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ཅིང་། ལས་དེ་དང་དེ་བསགས་པས་རྣམ་སྨིན་དེ་དང་དེ་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཀ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་ལ་མཆིལ་སྣབས་དོར་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། དེ་བཞིན་རྩིག་པ་ལ་སྣབས་ལུད་དོར་བ། དགེ་འདུན་གཞན་མི་དོག་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་གེགས་བྱས་པ་དང་། ཤིང་འཐུ་བའི་ཐག་པ་དང་། གཙུག་ལག་གི་ཕྱུགས་མ་ཀུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲི་དང་། གདུན་སྒྲུང་སོགས་གང་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེ་དག་མྱོངས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱངས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་

དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པར། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞལ་ཏ་བ་བསམ་སྦྱོར་དག་ལ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ཅིང་། མཐུག་ཏུ་སྨོན་ལམ་ནས་དག་བཏབ་པས་ཞལ་ཏ་བ་དེ་དགེ་འདུན་སྲུང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་གྲོགས་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་ལྷག་བསམ་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སྤོངས་ལེན་གྱི་སྙིང་སྟོབས་ལ་གོ་བ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་མཛད་པས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དགེ་འདུན་སྲུངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་འབྲོག་གནོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་བདུན་པའོ།།

LXVIII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ།

པདྨ་ལྡན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་ཁྱེད་རང་གི་ཕོ་བྲང་ནས་གཤེགས་དུས། གྲགས་འཛིན་མས་མངལ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱལ་བས་ལོ་དྲུག་བཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཅིང་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲགས་འཛིན་མར་སྲས་ཁྱེད་དང་མཚུངས་པ་འཁྲུངས་ནས། ཡབ་ཟས་གཙང་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བས། ཁྱོད་ཀྱི་བུ་འདི་སུའི་བུ་ཡིན་ཞེས་གསོད་པར་འཁྲིད་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་སྙིང་རྗེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འཕྲིན་བྱུང་ནས་མ་བསད་ཅིང་། སྲས་དགྲ་ཅན་འཛིན་ཇོ་བ་ལ་བསྔམས་ནས་དགོད་པ་བོར་ཞིང་རྒྱ་ལ་སྐྱུར་བས་མ་ཁྱིངས་བར་རྡོའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཀྱང་། ཡབ་ཁྲིམས་པ་མ་ཞི་བས་འབར་བར། གྲགས་འཛིན་མ་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྐྱོང་བ་དེ་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་པི་ལ་ཞེས་པར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་རལ་གྲིའི་རྒྱུ་རྩལ་དང་ལྡན་ཞིང་དཔུང་དང་བཅས་དགྲ་རྣམས་སྨུན་པར་བཏང་། སྐབས་ཤིག་རྟ་ལ་བཞོན་ནས་ནགས་ལྷོངས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། ཉི་མ་ཚ་བས་འགྲམ་པར་རྔུལ་གྱི་ཐིག་པ་སྣུ་ཏིག་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚེ། རི་དྭགས་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་ཉམས་གཡོ་མེད་དུ་བལྟ་བར་བྱེད། ནགས་དེའི་འདབས་སུ་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གི་དྲི་ཆུ་རི་དྭགས་མོ་སྐོམས་པས་བཏུང་བར་བརྟེན། རི་དྭགས་མོ་དེར་བུ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་རྐང་པ་བཞག་སར་པདྨ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་པདྨ་ཅན་དུ་གྲགས། དེ་ཆུ་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡིད་ཆགས་པར་གྱུར། པདྨ་ཅན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་ཆགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ངའི་བཙུན་མོའི་འོས་སུ་འདུག་པས་ཤོག་ཟེར་བར་པད་ཅན་མས་ཀྱང་ཁྱོད་སུ་ཡིན་གང་དུ་གནས་སོགས་པན་ཚུན་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་འདྲི་ཞིང་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཀླུང་ངོགས་སུ་བཞུགས། པདྨ་ཅན་རང་གི་ཡབ་དྲང་སྲོང་གི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཞི་བའི་གནས་སུ་མི་ཚུགས་པར་འཁོར་བའི་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཐུམ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་པདྨ་ཅན་འཁྲིད་ནས་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་པོ་དང་འཕྲད་ནས་གྲོགས་སུ་འོས་པར་མཐོང་ནས་སྦྱིན། བུ་མོ

འདི་ནགས་དབེན་པར་གནས་ཞིང་སྤུར་མི་དང་མ་འགྲོགས་པས་འདི་ལ་ཚིག་རྩུབ་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཛད་ཅིག་ཞེས་པར། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཙུན་མོ་ཚེ་ནམ་འཚོའི་བར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཁས་བླངས། རྒྱལ་པོ་དང་པདྨ་ཅན་དེ་ལ་བཞོན་དེ་ཕོ་བྲང་དུ་སླེབས། བཙུན་མོའི་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཞིང་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་ནས་རྗེས་སུ་སྦྲུམ་དང་ལྡན་པར། བཙུན་མོ་གཞན་རྣམས་ཕྲག་དོག་སྐྱེས་ནས་ངན་པའི་གྲོས་བཅོམས་པ། པད་ཅན་མར་ཁྲིའུ་ནམ་བཙའ་བའི་ཚེ་མའི་མིག་རས་ཀྱི་བཅིངས་དགོས་ཞེས་སླབས་ཏེ། མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས། གང་བཙས་པ་དེ་གསོད་པའི་གྲོས་བྱས། དེ་ནས་བཙའ་དུས་མའི་མིག་རས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་གདོང་ལ་ཁྲག་བྱུགས། པད་ཅན་མ་རི་དྭགས་ཀྱི་བུ་མོ་མི་དང་མ་འགྲོགས་པར་དབེན་པར་གནས་པས་བཙུན་མོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་སླས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་གང་འདོད་བྱེད་དུ་བཅུག། ཁྲིའུ་གསེར་གཅོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་གཉིས་བཙས་པར། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིའུ་མེད་པར་ཤ་དུམ་བུ་གཉིས་བཙས་སོ་ཞེས་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ནས་ཆུ་ལ་སྐྱུར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་གཟིགས་སུ་བྱོན་ནས་ཅི་སྐྱེས་དྲིས་པས། བཙུན་མོ་གཞན་རྣམས་དང་། ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཁ་མཐུན་པས་ཞུས་པ། འདི་ལ་ཁྲིའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་བཙས་པ། མ་འདི་ཤ་ཟ་མོ་ཡིན་འདུག་པས་གཉིས་ཀ་མོ་རང་གིས་ཟས་སོང་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོས་བལྟས་པས་བཙུན་མོའི་གདོང་དང་ཁ་ལ་ཁྲག་འདུག་པ་མཐོང་ནས་ཏ་ལས་དེ་བཙུན་མོ་གསོད་པར་བསམས། ཕྱི་རོལ་དུ་གསོད་དུ་བཏང་། བློན་པོ་བློ་གྲོས་རིང་པོ་ཞེས་པས། འདི་ནི་བཙུན་མོ་ཆུན་མ་རྣམས་ཀྱི་གཡོ་འཕྲུལ་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་སྐམ་བཙུན་མོ་མ་བསད་པར་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྦས། དེ་ནས་པདྨ་ཅན་གྱི་སྔོན་གྱི་གནས་དྲང་སྲོང་གི་བསྟི་གནས་ཤཱན་ཏ་ལའི་ལྷ་མོས་ནམ་མཁའ་ལ་འོངས་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲ་སྐྱེ་བོས་ཐོས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་

སྨྲས་པ། ཁྱེད་ནི་བདག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་བཙུན་མོ་ཉེས་མེད་གསོད་པའི་ལས་བྱེད། པདྨ་ཅན་འདི་རི་དྭགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྨྱོངས་ཤིང་གཞན་ལ་བློ་བཀལ་བས་ལེན། འདི་ནི་བཙུན་མོ་རྒྱན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲག་དོག་གིས་གཡོ་འཕྲུལ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་ཤིན་དུ་འགྱོད་པས་དྲན་མེད་དུ་ས་ལ་འགྱེལ། རྒྱལ་པོ་དྲན་པ་རྙེད་ནས་བཙུན་མོ་རྒྱན་མ་རྣམས་ལ་ལྷ་མོའི་ཚིག་ཐོས་པ་བརྗོད་ནས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་གསོད་ཅེས་དྲག་དུ་འབར་བས་སྐྲག་ནས་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད། དེའི་ཚེ་གང་གཱའི་རྒྱ་ནས་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྒྲོམ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྟགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོར་ཕུལ་བས། ཁ་ཕྱེ་ནས་གཟིགས་པས། ཁྱེའུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་འདུག །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེའུ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བྱས་འདྲ་བ་འདུག་ཞེས་གྲགས་པས། རྒྱལ་པོས་ཁྱེའུ་གཉིས་པང་དུ་བླངས་ཏེ་མཆི་མ་བཏང་། ད་དེ་ལྟ་བུའི་བཙུན་མོ་དང་བྲལ་བས་ད་ནི་འགྲོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པའི་ཚེ། བློན་པོ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རིང་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཙུན་མོ་མ་གསད་པ་ཡོད་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་སྒྲོག་རྙེད་པ་ལྟར་དགའ་ནས་ལངས་ཏེ་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཅེས་བློན་པོའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་། བཙུན་མོ་མཐོང་སྟེ་ཁྱོད་ལ་མི་འོས་པ་འདི་བྱེད་པའི་རྒྱན་མ་རྣམས་གསོད་པས་ལྟོས་ཤིག་སྨྲས་པས། པདྨ་ཅན་ན་རེ། མི་དབང་ཁྱེད་དེ་སྐད་མ་གསུངས། ཁྲོ་བའི་ལན་ལ་ཁྲོ་ན་སླར་ཡང་ཁྲོ་བ་འཕེལ། སྡང་བའི་ལན་ལ་སྡང་ན་དགྲ་རྣམས་ཟད་པ་མེད་མེ་འབར་བ་གསོད་ཕྱིར་ཤིང་གཞན་སླར་ཡང་མེ་འབར་བྱེད། སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྡུག་སྔོན་གྱི་ལས་དབང་ཡིན། སྡང་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ན་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འགྱུར། བདག་ནི་རི་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ། ཞེས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོས་གསུས་པས་ནན་གྱིས་བཤོལ་ཀྱང་མ་ཉན་སྟོན་གྱི་གནས་སུ་སོང་བ་རི་དྭགས་ཚོགས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་བསྐོར། ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་

ཕྱིན་པས་དེ་ཉི་ག་ཞིགས་ནས་བསྐྱི་གནས་སྤྱོང་པར་སོང་བ་མཐོང་། ཁམས་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། སྒྲོ་ནས་ཆགས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་དབེན་པར་རྒྱུ་ཞིང་ཝཱ་ར་ཎ་སིར་ཕྱིན། རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིས་མཐོང་ནས་ཆགས་ཤིང་སོས་ནས་གུས་པས་བཟུང་། དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་བཙུན་མོར་བཙས་པས། པདྨ་ཅན་གར་ཡོད་པ་ཉན་གྱི་ནོ་བ་བཏང་བས། ཝཱ་ར་ཎ་སིར་ཡོད་པ་ཤེས་ནས། ཚངས་བྱིན་གྱིས་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་རྫུས་ནས་ཕྱིན་པས་པདྨ་ཅན་དང་འཕྲད་པ་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྲིད་ཕྱིན། པད་ཅན་མར་རྒྱལ་པོ་དང་བྲལ་བ་ནས་ཀང་པའི་པདྨ་རྣམ་ཡང་མ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ནས་ཀང་པ་བཞག་སར་པདྨ་སྐྱེར་བཞིན་བྱུང་། དེ་ཉི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་ནས་པདྨའི་ཆུན་པོ་ཕུལ། ཆགས་སེམས་སྐྱེས་ནས་པདྨ་ཚུར་བླངས། དད་ནས་ཡང་པར་ཕུལ། དེ་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ཏོག་ཕུལ་བས་ཀང་རྗེས་པདྨ་སྐྱེས་བ་དང་། ཚུར་བླངས་པས་བར་སྐབས་པདྨ་མེད་ཅིང་གསོད་པའི་ཉན་ལ་བབས། སླར་ཡང་མེ་ཏོག་ཕུལ་བས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བར་འཚོ་ཞིང་སླར་ཡང་པདྨོ་འབྱུངས། དེ་ཕྱིར་པདྨ་ཅན་དེ་གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཡིན། རང་གི་ལས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བཀྱོན་བསྡུག་བསྔལ་སྦྱོང་བ་སྔོན་གྱི་ལས་ཤུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུས་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། པདྨ་ལྡན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། བླུན་སྨོངས་འཕྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་བརྒྱད་པའོ།།

LXIX.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དགུ་པ།

ཆོས་རྒྱལ་རབ་གནས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

པཊ་ལི་པུ་ཏྲར་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མྱ་ངན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཁྲུས་སྦྱུབ་ཅིང་གསེར་གྱི་ཆར་པས་སྐྱེ་འགྲོ་ཚིམ་ཞིང་། ཆོས་གོས་གསུམ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་དགེ་འདུན་མཆོད་པ།ཁྱད་པར་གནས་བསྟན་གྲགས་པ་མཆོད་བྱའི་ཡུལ་དམ་པར་བསྐུར་ཞིང་། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རིང་སྲེལ་འབྱོར་ཚད་བསོག་ཅིང་། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རྒྱུ་བྲམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་སྲེལ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། ཀླུའི་ཡུལ་དུ་འང་བྱོན་ནས་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིང་སྲེལ་ཕུལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་སྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མུ་ཏིག་གི་དྲ་བ་ཅན། མཆོད་རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་ལུགས་ཞེས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་གནས་གནས་སུ་དུས་ཅིག་ལ་སྤྲུལ་པས་མཆོད་རྟེན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བཞེངས། དེ་ལ་གནས་བརྟན་གྱིས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲིབ་མས་ས་གཞི་ཁྱབ་པར་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་བརྟན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་འཛུག་པ་ལ་དགའ་ནས་ལུས་ཁྱོགས་ནས་ལུས་ཤིང་།དེ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོ་འདོས་པའི་ཟས་བཟང་པོ་ཕུལ་བས་ཀུན་བདུད་རྩི་སྤྱོང་བ་ལྟར་གསོལ། གཙོ་བོར་དགེ་སློང་ཀཎ་པོ་འཇོག་པ་དེ་ལ་དེར་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་རྒྱལ་པོའི་བསྙེན་བཀུར་འདི་བཞེས་ནས་ཀོན་ཅི་འདོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ནི་ཆོས་

དོན་དུ་གཉེར་བས་རང་ལ་འོས་པའི་ཟས་ཀྱི་ཁྱིད་མཆོད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འོང་བའི་དགེ་སློང་གོད་པོ་ཁྱིད་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གསུངས་དུ་རེ་ནས་མཆོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས། དགེ་སློང་གོན་པོ་དེ་སྐྱེངས་ཤིང་ངོ་ཚ་ནས།བདག་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད། ཡི་གེ་ཡང་མི་ཤེས། ད་རྒྱལ་པོས་མི་མང་སར་ཆོས་དྲིས་ན་གང་ཤོད་སྙམ་སེམས་ཤིན་དུ་ནས་མ་བདེ་ཞིང་ཅི་དྲག་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་དད་པ་ཅན་ཞིག་གིས་དེ་ཤེས་ནས་དགེ་སློང་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱིད་ལ་རྒྱལ་པོས་དྲིས་པའི་ཚེ། འདི་སྐད་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་ཚིག་བསླབ་པ།ཆོས་ནི་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་མདོར་བསྡུས་རྒྱལ་པོ་གསོན། ནོར་ནི་འཕོ་ཙམ་པན་ཐོགས་བྱ་བ་ཉུང་ལ་སྐྱིད། འཚོ་བའི་ཟས་ནི་ཆུང་ཞིང་ལུས་བདེ་གཉིད་ཀྱང་སྲབ། ཟས་ནོར་ལྷག་ཉམས་བདང་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་དགེ་སློང་གོན་པོ་ཚིག་དེ་འཛིན་དུ་བཙུག། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་དེ་སྐད་བརྗོད་པས་དགའ་བ་དད་པས་གུས་པར་གྱུར་ནས།ཚིག་ཉུང་དོན་ཆེ་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ནི་བསོད་ནམས་རེ་བསགས་སྙམ་ཞིང་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དགེ་སློང་ལ་ཆོས་གོས་འོད་ལྡན་གསེར་གྱིས་བཀྲས་པ་ཕུལ། དེ་ནས་དགེ་སློང་ལྷ་མོས་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་བསླབས་ཅིང་། ལམ་གྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བསྒོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། ལྗོན་པའི་ཡལ་ག་ལས་དྲི་བཟང་འཕྲུལ་བའི་ཆོས་གོས་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་བྱུང་། སྔར་རྒྱལ་པོས་དགེ་འདུན་མཆོད་པའི་དུས་སྟོན་ཞིག་ལ་དགེ་སློང་དེ་ཡང་བྱོན་པས་རྒྱལ་པོས་ཁྱིད་ལ་ཆོས་གོས་དྲི་བསུང་ལྡན་པ་འདི་གང་ནས་བྱུང་དྲིས་པས། ལྷའི་ལྗོན་ཤིང་གི་ཙ་བར་བསམ་གཏན་སྐྱོང་དུས་ལྷས་ཕུལ་ཞེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་གུས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པས་མཆོད་ཅིང་འདུད་པར་གྱུར་

ཏོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་དད་ན་སྒྲོག་ཡོད་གསོན་པོ་ཡིན། བདེན་ཚིག་དྲང་པོར་བརྗོད་ན་སྨྲ་བ་ཡིན། རྗེས་ཡོང་སྟོན་དུ་བསམ་ཞིབས་བཏང་ན་བློ་གྲོས་ཡིན། སྤྱོད་ཤེས་མཆོད་སྦྱིན་བཏང་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དགེ་བ་ཡིན། ཅེས་སོ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་འཕྲས་བུའི་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།ཆོས་རྒྱལ་རབ་གནས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། བློན་མོངས་འཁྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་རེ་དགུ་པའོ།།

LXX.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་པ།

ཉི་མ་གུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བགྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་གུང་པས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པས།ཡུལ་དེའི་ཀླུ་མི་སྡུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། ས་གཡོ་ཞིང་། ཐོག་སེར་དང་། མེའི་ཆར་ཕབས་པ། དགེ་སློང་གི་དབྱུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་གདུགས་སུ་གྱུར་པས། ཀླུ་རྣམས་དད་ནས་ཅི་འདོད་ཞུས་པས། ང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་ང་རང་གི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གི་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཕུལ་བས་སྐྱིལ་ཀྲུང་གྱི་ཆེར་བཞུགས་པའི་སར་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་ཤོང་བའི་གནས་བཏབ་སྟེ་ཆོས་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུས་ནས་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར། ཉི་གུང་པའི་སྨོན་དང་ལྡང་བའི་རི་ནས་གུར་གུམ་གྱི་ས་བོན་བླངས་ནས་བཏབ་པས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཀུན་གུར་གུམ་

གྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། །མཛད་བཀྱི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། །ཉི་མ་གུང་པའི་རྟོགས་བརྗོད། །ཀླུན་སྨོངས་འབྲོག་གནོན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ།།

LXXI.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཅིག་པ།

ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཞི་བ་ལ་རེག་དྲི་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་དཀར་རྩེ་དགའ་ཡིས། །མཛེས་པས་བསྟན་ཅིང་ཡུལ་དང་ཆས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །དར་གོས་དག་དང་ཤཱ་ནའི་གོས་རྒྱལ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། །མངོན་པར་ཁེངས་པ་བསྐྱེད་མིན་དམན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་མིན། ཞེས་པའི་དོན། དགེ་སློང་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། གོས་ངན་རྒྱལ་པོ་ལ་མཉེས་པ། ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཀུན་དགའ་བོས་ཀྱོལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཕྱིར། གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་ཅན་དུ་སྒོམ་དུ་བཏང་བས། ལམ་དུ་གྱུད་རིགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིས་དང་འཕྲད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ན་བཟའ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ཡིན་ངེས། ཁྱེད་ནི་ལྷ་ལ་འོས་པའི་གོས་ལས་ཤཱ་ནའི་གོས་ལ་དགའ། བཟོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་ཁེངས་དྲེགས་མེད་ཅིང་ཞི་བ་དུལ་བ་གྲགས་པས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་བཙོམ་པའི་ཆོས་ཚིག་རྣམས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཟེར་བར། དེས་སྨྲས་པ། བདག་སྐྱེ་བ་སྔོན་སྨན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དུས། རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་སྙིང་གི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་

བ་སྐུན་གྱིས་གསོས་ཤིང་། དེ་ཤཱ་ནའི་གོས་རྒྱལ་པོ་འདུག་པ་ལ། བདག་གི་ལྷ་ལ་འོས་པའི་དར་གོས་བཟང་པོ་ཕུལ་བས། རང་སངས་གྱིས་དེས་བདག་ལ་གསུངས་པ། གྲོགས་པོ་ང་ནི་གོས་བཟང་པོ་མི་འདོད། ཤཱ་ནའི་གོས་རྒྱལ་གྱོན་ནས་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་གསུངས་པས་བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་དེ་ལ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་ཕུལ་ནས། བདག་ཀྱང་ཤཱ་ནའི་གོས་ལ་རྟེན་ནས་བསམ་གཏན་སྒོམ་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། དེའི་མཐུས་ད་ལྟ་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ་གསུངས། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་བཙོམ་བརླག་གི་རི་བོ་མགོ་ཆེན་ཞེས་པར་འཛོགས་པའི་རྩེ་མོར་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པས་རི་དེ་འདར་ཞིང་། ཀླུ་གདུག་པས་བགེགས་བྱེད་པ་བཏུལ་ནས་བཞུགས་ཤིང་། དེར་གྲོང་དེའི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ན་ཊ་བྷ་ཊ་ཞེས་པ་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས། གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རིན་ཆེན་འབར་བ་དང་། ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་བ་གམ་ལྡན་པ། ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་མཛེས་ལྷའི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དགེ་སློང་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཅིང་མཐར་དེའི་གདུང་ལ་ཚོང་དཔོན་བུས་མཆོད་རྟེན་བྱ་ཤིང་ན་ཊ་བྷ་ཊའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས་སོ། འདི་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་མོངས་འཁྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་གཅིག་པའོ།།

LXXII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

ཉེར་སྣས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྐྱེ་བོ་འདོད་པའི་དུལ་གྱིས་མིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཀུན།
ཡུལ་ནི་གང་དག་ཉིད་ཀྱི་མདོན་པས་འདོད་པའི་སར་གྱུར་པ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་བསོད་ནམས་ཡོངས་གཅད་དག་པ་བསྟན་རྣམས་ཀྱི།
ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པ་དག་ཏུ་གྱུར།

སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་ཏུ། སྣས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤོས་འཚོང་ཞིག་ལ། བུ་ཉེར་སྣས་ཞེས་པ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་མ་སྐྱེས་གོང་ནས་ཕའི་ངག་ནས། འདི་བུ་སྐྱེས་ན་དགེ་སློང་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་སློབ་མར་འབུལ་ཞེས། དེ་ལ་མོས་གུས་ལྡན་ཅིང་བུ་དེ་ན་ཚོད་ཡོངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དད་པ་ན། བགེགས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མ་ཚུགས་པས་བདུད་རྣམས་ཡིད་ཆད་པར་གྱུར། ནས་ཞིག་ཕའི་ངག་བཞིན། ཏ་རི་ཅན་དན་དང་། ཀླུ་ཙི་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་། གུ་གུར་ལ་སོགས་པའི་སྤོས་སྣ་ཚོ་ཚོང་དང་སྦྱོར་ཐབས་རྣམས་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྨད་འཚོང་མ་ནོར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་གཡོག་མོ་སྤོས་ཉོ་རུ་བཏང་བས། མོས་ཉེར་སྣས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་སྨད་འཚོང་མར་བཤད་པས། དེ་འགུ་ནས་ཉེར་སྣས་འགུགས་སུ་བཏང་ནས་འདོད་པ་བཞིན་སྨྲས་པས། ཉེར་སྣས་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་ནས་འཇུམ་དང་ལྡན་པས་སྨྲས་པ། དེ་དང་བདག་ད་ལྟ་འཕྲད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཞེས་མ་ཕྱིན་པས། སྨད་འཚོང་མ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པས་ཆོ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཡང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དེའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་བྱུང་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་འཚོང་པ་ནོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག

བྱུང་ནས། དེས་མཚན་མོ་ཡོངས་སྲུད་ཅིང་གོས་དང་གསེར་སོགས་སྦྱིན་པས། སྨད་ཚོང་མ་དང་རང་གི་མ་གྲོས་བྱས་ཏེ། བདག་པོ་སྡུ་མ་འདི་ཡང་ཆོ་ལྡན་ཀྱང་ནོར་མེད། ཟས་མེད་པས་བསྐྱོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་དཀའ། གསར་པ་འདི་ནོར་དང་ལྡན་ཞིང་རང་ཅག་ཆོས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཆགས་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོར་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཚོང་པ་གསར་པ་ནོར་ལྡན་འདི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། རྙིང་པ་འདི་གསད་པར་འོས་ཞེས། ཆང་ལ་དུག་བདབ་ནས་སྦྱིན་ཏེ་གསད། དེ་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་དེ་སྨད་འཚོང་མའི་ཁང་པར་ཞུགས་པས་འཁོན་མ་བྱུང་ཞེས་གླེང་ནས་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་འཚོང་མའི་ནང་གཡེངས་པས་ཕྱུག་དར་གྱི་ཕལ་ཕྱུང་འོག་ནས་རོ་བརྐྱེད་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། སྨད་ཚོང་མ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བཀུག་ནས་དྲིས་བྱས་པས་བསད་པར་ངོས་བླངས་ནས། སྨད་འཚོང་མ་གསོད་པར་འཁྲིད་དེ་ཀང་ལག་བཞི་དང་། སྣ་དང་། རྣ་བ་རྣམས་གཅད། ཁྲག་གི་འདམ་རྫབ་དཀྱིལ་དུ་འདྲེ་ལྡོག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚེ། ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་དེར་ཕྱིན་པས། སྨད་འཚོང་མ་སྣ་སྐྱིལ་གོས་བཤུས་ཡན་ལག་རྣམས་གཅད་ཅིང་གཡོག་མོའི་གོས་འདེམ་ལ་བཀའ། ལག་ངར་ནུམ་ལ་བཀབ། སྔོན་དུ་ཉེར་སྦས་ལ་སེམས་ཆགས་པས་འདོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གདོང་དམད་ནས་སྨྲས་པ། སྨྲེས་བུ་ཁྱེད་སྔོན་ང་ཡང་ཆོ་དང་འབྱོར་པ་ལྡན་ཞིང་ བདེ་བར་གནས་དུས་ འབོད་དུ་ བཏང་ཀྱང་འོང་བའི་དུས་མིན་གསུངས། ད་བདག་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་དུས་འབྱོན་པའི་དུས་ག་ལ་ཡིན་ཞུས་པས། ཉེར་སྦས་ཀྱིས་སྨྲས་པར། ད་ཁྱོད་ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་གང་ལ་སྐྱབས་ཀྱང་མི་ཚངས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས། ལུས་མཛེས་སྡུག་པདྨ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། ཀང་རུས་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། རྣག་ཁྲག་སོགས་བསྒྲུ་བྱེད་སྐྱུ་མའི་ཕུང་པོ་ལ་དགའ་བ་མེད། བདག་གི་

དགེ་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་བཏབ། ཁྱོད་ཀྱང་དཀོན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མ་
བརྗེད་པར་བགྱིས་ཤིག་བརྗོད་པས། སྐད་འཚོང་མས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གུས་པའི་
བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཤི་བས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་
སྐྱེས་པ་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་དེའི་ལུས་ལ་སྦྱང་བ་
བྱས། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཉེར་སྦས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་
བབས་པར་དགོངས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་
ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པས། བདུད་རྣམས་ཀྱིས་དགེགས་བྱས་ཏེ་ཡུལ་དེར་གསེར་
དང་སྤུ་དིག་གི་ཆར་བབས། གར་མཁན་མཛེས་སྡུག་འཛེ་སྒེག་ལྡན་པས། གར་སྣ་
ཚོགས་བྱས་པས། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་གཡེངས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་
གྱུར་པ་ལ། ཉེར་སྦས་ཀྱིས་བདུད་དེ་རྣམས་འདུལ་ཕྱིར་ཞི་དུལ་གྱིས་གར་མཁན་
མ་རྣམས་ཀྱིས་དྲུང་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་གླུ་དང་གར་མཁས་པ་འདི་དག་གི་བལྟད་མོས་
བདག་ཚིམ་མོ་ཞེས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་བཏགས་པས་གར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
མགོ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་རོ་དང་། མགྲིན་པར་མི་དང་ཁྱིའི་རོར་སོང་སྟེ། རོ་གསུམ་པོ་
དེས་བདུད་རྣམས་བཅིངས་པ་འགྲོལ་མ་ཐུབ་པར་དབང་པོ་ཉེ་དབང་དང་ཚངས་པ་
སོགས་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མ་གྲོལ་བས། བདུད་རྣམས་ཁེངས་དྲེགས་
ཉམས་ནས་ཉེར་སྦས་ལ་དུལ་བས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་
སྦྱར་ནས་གསོལ་པ། བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་རོ་གསུམ་
གྱིས་བདག་ཅག་བཅིངས་པར་མཛད་ཀྱི། ད་ཁྱེད་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་བུ་བརྒྱུད་ཡིན་པས། དེ་ནི་རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་བརྙེས་པའི་
ཚེ། བདག་ཅག་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་བར་གཅོད་བྱས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་མེད་ཅིང་སྤྱན་ཟུར་
ཙམ་མི་གཡོ་ཞིང་། བྱམས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་སྐྱབས་པ་ལགས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་

ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་ཁྲེལ་བ་མི་མཛད་པ་སྙིང་རྗེས་རོ་གསུམ་པོ་འདི་དཀྲོལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞི་དུལ་གུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཕྱིན་ཆད་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད་ན་འགྲོལ་ལོ་གསུངས། རོ་གསུམ་དཀྲོལ་བས་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་པོར་སོང་། དེ་ནས་ཉེར་སྦས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བརྙན་མཐོང་བར་འདོད་ནས་སྨྲས་པར། ངས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་པས་ཐུགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མ་མཐོང་བས། ཁྱོད་སྤྲུལ་པ་གང་ཡང་སྟོན་ནུས་པ་འདུག་ཅིང་། སྔོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་སྔོང་བས། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་བ་སྤྲུལ་ནས་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་པས། བདུད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་སྔོང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཚད་དང་གཞལ་བར་མི་ནུས་ཇི་ལྟར་བ་ཞིག་སྟོན་པའི་མཐུ་བདག་ལ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུབ་ཕྱིར། འདུལ་བའི་ལུང་དང་མཐུན་པའི་སྐུ་ཆ་འདྲ་ཞིག་བསྟན་གྱིས་ཟེར། སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ། སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཤངས་དབྱིབས་མཐོ་བ་སྣན་ཤལ་རིང་ཞིང་ཕྱག་ཟུང་འཇམ་མཉེན་གཙུག་ཏོར་ཆོས་གོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་མཐོང་བས་མཆི་མ་ཤོར་ཞིང་དད་པས་སྤུ་ལོང་གཡོས་ནས་ཕྱག་བཙལ་བས། བདུད་ཀྱིས་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས། སློབ་དཔོན་ཁྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་ཕྱག་འཚལ་མི་རིགས་ཞུས་པས། མཁས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ས་དང་ཤིང་ལས་གྲུབ་པའང་ཕྱག་གི་གནས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་འོས་གསུངས། དེ་ནས་བདུད་ཀྱང་དུལ་ཞིང་གུས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་བསྟན་པས། འཁོར་འབུམ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་

གནས་ཀུན་དགའ་བོའི་སློབ་མ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དེའི་སློབ་མ་ཉེར་སྦས་ཏེ། འཁོར་རེ་རེས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་རྨོངས་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་གཉིས་པའོ།།

LXXIII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

ཀླུ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བཏང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དང་ཡངས་པའི་དཔལ།
གྲགས་པ་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་ཟླ་ལྟར་དཀར།
ངོ་མཚར་སྤྱོད་པས་མཛེས་པའི་མཐུ་དག་ནི།
བདེ་གཤེགས་མཆོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ཤས་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན། གྲོང་ཁྱེར་པཱ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲར། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ནམ་ཞིག་དྲུང་དུ་ཚོང་པ་ནོར་ཉམས་པ་རྣམས་འཁོར་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མཚོར་ནོར་གང་ཡོད་ཀླུས་ཕྲོགས་ནས་ཅི་ཡང་མེད། བདག་ཅག་གི་ལྟོ་གོས་ཕར་ཞོག། རྒྱལ་པོའི་དཔུང་ཁྲལ་ཀྱང་འབུལ་རྒྱུ་མེད་པས་བང་མཛོད་ཀྱང་སྟོང་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བར་འདུག་པས། འདི་ལ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གིས་བཀློག་གམ་ཇི་ལྟར་དྲག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ནི་ཕྱུག་གིས་ཡོལ་ཀོ་བརྟེན། འཛུབ་མོས་སྣ་བཀག་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་པར། རྒྱ་མཚོའི་ཀླུ་ལ་དཔུང་གིས་རྒོལ་དུ་མེད། ཅི་དྲག་སྙམ་པར། དྲུང་ན་དགེ་སློང་དབང་པོ་

ཞེས་པ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ། འདི་ལ་དཀའ་བའི་ཐུགས་བསམ་མང་པོ་བཏང་མི་དགོས། སྐུལ་སྦྲིངས་ཡིག་བཏང་བས་ཆོག་ཞུས། རྒྱལ་པོས་སྦྲིངས་ཡིག་རྩ་ལ་བསྐུར་ཞིང་། མཉམ་མེད་ཙིང་མཚན་རིང་བར་གྱུར་པས་ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་མོས་ལུང་བསྟན་པ། དཀོན་མཆོག་ལ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་མཆོད་པ་ཕུལ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དོན་འགྲུབ་ཟེར་བར། རྒྱལ་པོས་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་བྱས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཤམས། གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་སྤྱན་དྲངས། དགེ་སློང་དཔང་པོས་གསེར་ལས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་གཅིག་དང་། དེ་དང་མཉམ་པའི་སྐུ་རྒྱལ་གྱིས་གཟུགས་གཅིག་བཅོས་དེ་མཉམ་དུ་བཞག། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པས་དང་པོ་སྐུ་གཟུགས་མཐོ་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་དམའ་བ་བྱུང་། མཆོད་པ་རྒྱུན་བསྒྲིངས་པས། མཐར་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་མཐོ་ཞིང་སྐུ་གཟུགས་དམའ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཟངས་ཀྱི་གླེགས་བུར་ཟིང་གིས་བཀོས་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་སྐྱུར་ནས་སྦྲིང་ཡིག་བཏང་བ་སླུས་མཐོང་ནས། ཚོང་པའི་ནོར་རྣམས་སླུས་ཕྲག་པར་འཁྱེར་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕུལ་བ། རྒྱལ་པོས་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་མཐོང་བར་འདོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མེད་པས། ཉེར་སྦས་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་ཐོས་ནས་སྤྱན་དྲངས། མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་མང་དུ་ཞུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པས། སྐུལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྦྲིངས་ཡིག་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་བོས་བསྐུར་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྐུལ་སྦྲིངས་ཡིག་བཏང་བའི་རྟོགས་བརྗོད། སློན་མོངས་འཁྲོག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་གསུམ་པའོ།།

LXXIV.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི་པ།

ས་གཞི་ཡོངས་སུ་ཕུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཞིག་སྦྱིན་ལ་བརྩོན་པས་ཕྲལ་ལ་དགའ་བ་སྣང་ཆེན་བཞིན།
ཡན་ལག་རྫོགས་ཤིང་མཛེས་སྡུག་གྱིས་ལ་རྒྱ་ཆེ་དབྱུས་ཉིས་ཕྱོགས།
དཔེར་ན་རང་གི་མཆིས་གཤིན་དང་བཅས་རབ་ཏུ་སྟེར་བྱས་པ།
དེ་དག་བསོད་ནམས་རབ་སྨིན་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་མ་ཡིན།

ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དེ་སྦྱིན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གོམས་པས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་སློང་བ་པོ་རྣམས་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟེར་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་དང་གོས་རྒྱན་གྱིས་དགེ་སློང་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་རྒྱུན་དུ་མཆོད་པ་དང་། གསེར་བྱེ་བ་དགུ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཕུལ། དེ་ནས་དུས་ལ་བབས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པས་མི་རྟག་པར་ངེས་ནས་ནོར་གང་ཡོད་བྱ་གག་གི་ཀུན་དགའ་ར་བར་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བར་བརྩམས་པས། རྒྱལ་པོའི་ཚ་བོ་ཕུན་ཚོགས་ཅན་ཟེར་བས་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་མཛོད་བསྲུང་བ་བསྐོས་ནས་སྦྱིན་པ་བཀག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་རང་སྐལ་སྐྱུ་རུ་རའི་ཕྱེད་མ་ལས་མ་ཐོབ་པ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ། དེ་ནས་བློན་པོ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མགུ་བྱེད་སྦས་པ་ཞེས་པས་གྲོས་བསླབ་ནས་རྒྱལ་པོས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚད་གཞལ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་མཐོ་རིས་སུ་གཤེགས། དེ་ནས་ཚ་བོ་ལ་བློན་པོས་གྲོས་བསླབ་སྟེ། གསེར་གྱི་ལྷག་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་ས་གཞི་ཉོས་པར་གྱུར། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་

སྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ས་གཞི་ཕྱུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་མོངས་འཁྲོག་གཞན་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་བཞི་པའོ།།

LXXV.

ཡལ་འདབ་བདུན་བཅུ་རྩ་ལྔ་པ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མ་རིག་པ་ཡི་རྩ་བ་ཅན།
འཁོར་བའི་ལྗོན་པ་རྣམ་བརྒྱ་ཀུན།
ཤེས་དང་བརྗོད་དང་གཞོམ་པ་ནི།
ཀུན་མཁྱེན་མ་གཏོགས་སུ་ཡིས་ནུས།

ཞེས་པའི་དོན། མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པས། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་རིམ་བཞིན་བཤད་ཀྱི། ཀུན་ལ་དགེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་གསུངས། ཐོག་མར་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འདི་འཁོར་བ་དུག་གི་ལྗོན་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདིའི་རྩ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནི་འཆིང་བ་འགྲུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུ་བྱས། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ན་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སོགས། དབང་པོ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སུ་འཛིན་ཅིང་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་བཏགས་པའོ།

དེ་ལ་རྟེན་ནས་ཡིད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གནས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག། དེ་ལས་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཡིད་སྤྱོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ནི་རེག་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དག་གི་རོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེད་པ་ནི་སྲེད་པ་ཞེས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེན་པ་ནི་འདོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། དེ་ལས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའོ། དེ་ལས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བས་འཁོར་བ་འཁོར་མོར་བརྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགོག་པས་འདུ་བྱེད་འགོག་པ་སོགས་དེ་བཞིན་རིམ་གྱིས་འགོག་པས་ཞི་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ལུས་མང་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་འདི། དབེན་པའི་གནས་སུ་བསྡད་ནས་ཞི་བའི་དོན་ལ་ཡང་དག་བསམས་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་རིམ་བཞིན་ཕྲ་བར་གྱུར་ནས་འཁོར་བ་བཟློག་ཅིང་ཞི་བ་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུས་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བརྟེན་ཅིང་འགྲེལ་འབྱུང་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐོངས་འགྲོག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་ལྔ་པའོ།།

LXXVI.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙོ་དྲུག་པ།

ཕི་དུ་རའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འདོད་ལྡན་རབ་གཏུང་ཡིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ནི་ཁྲོ་བ་ཉེ་བར་གནས།
ཁྲོ་བས་ལོངས་བཞིན་བློ་གྲོས་ཉམས་རྣམས་མི་ཟད་རབ་རིབ་གཡེངས་པར་རྣམ་པར་ལྟུངས།
དེར་ནི་རབ་དྲག་ཉམ་མང་དམྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚ་བས་སྨོངས་པ་སྡིན་བྱེད་ཅིང་།
བསྐལ་བའི་བར་དུ་སྤུ་གྲི་མལ་སྟན་དུ་བཏགས་ཡུལ་གྱི་ས་གཞིས་བཙོས་རྣམས་བརླག།

ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱང་ཁྲིམས་ལྡན་ཞེས་པར་བྱོན་པའི་ཚེ། མ་ཧེ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་ལུས་ཆེ་བ། མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་མེས་གང་བ། མི་རྣམས་ལ་སྲིན་འབྲུ་མང་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཟ་བར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ང་རོ་འདོན་པ་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བལྟ་བ་ལ། རྒྱལ་བས་དེ་ལ་སྙིང་རྗེས་བཀའ་སྩལ་པ། ཕི་དུ་ར་ཁྱོད་སྔོན་ལས་ངན་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་ནམ་གསུངས། སྐྱེ་བ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་པས་སྟན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། སེམས་ཅན་དེས་སྐྱེ་བ་དྲན་ནས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་དམྱལ་བ་ལྷ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འདི་འབྱུང་ཞེས་ཆོ་ངེ་དྲག་པོ་འདོན་ནོ། དེར་མི་རྣམས་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེར་བར། ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་འཕགས་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཕི་དུ་ར་ཞེས་པ་བཙུན་མོ་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པ

ཞིག་བྱུང་། ནམ་ཞིག་དཔྱིད་སོས་དུས་སུ་ནགས་ཚལ་མེ་ཏོག་གི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པས། བཙུན་མོ་རྣམས་མེ་ཏོག་འཐུ་ཞིང་ཕྱིན་པས། ནགས་སེབས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་མང་པོས་བསྐོར་བ་མཐོང་ནས། རབ་ཏུ་དད་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མགོ་བཏུད་དེ་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། བདུད་རྩི་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་བྱུང་ནས་བཙུན་མོ་རྣམས་གུས་པས་འདུད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཕྲ་དོག་སྐྱེས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རྣམས་བཏུབ་ཏུ་བཅུག། དེའི་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པ་དཔག་མེད་མྱོང་ཞིང་ད་ལྟ་འང་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཞིང་། ད་དུང་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་པོར་སྨྱོང་ནས་མཐར་གཏུམ་པོ་ཞེས་པ་ཇོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་གསོད་པར་གྱུར། དེའི་རྣམ་སྨིན་དམྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་བར་འགྱུར། གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྗོད་མེད་མྱོང་རྗེས། ལས་རྣམས་ཟད་ནས་མ་ལུས་ཐོབ། ལས་ལ་འགྱོད་པས་ཡིད་འབྱུང་དྲག་པོས་སངས་རྒྱས་ཨུད་ཏ་ར་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཀ་ཤའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱིད་སོས་ཚལ་དུ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕྲ་དོག་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལུས་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོ་གཅད། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པའི་མེ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། གསུངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བི་དུ་རའི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་སྐྱོངས་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་དྲུག་པའོ།།

LXXVII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་པ།

ཀཱི་ནེ་ཡ་ཀའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མི་བསྲུན་རབ་དུ་ཀྲུས་པ་ཡིས།
ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི།
མངོན་པར་དར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཛྙ་ཏ་མའི་ནགས་མཐའ་འབྱུང་པོའི་ཕུག་པ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་དུས། ཞིང་པ་ཁྱུང་མཆོག་བཅས་ལ་ནམ་ཁའི་ཐོག་དྲག་པོ་བབས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་བཞག་ལ་དགོད་པ་ཡང་ནས་འབྲུག་གི་སྒྲ་མ་གསན། དེ་རྗེས་རྒྱ་བོའི་འགྲམ་དུ་གྲུལ་ཆེན་བཞི་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་ཆོས་ཞུས། དེ་ཡང་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ལགས། མིག་མི་བཟང་དང་ནོར་བདག་རྣམ་སྲས་ནི་གདུག་པའི་རིགས་ཡིན་གསུངས། དེ་དག་སོ་སོ་རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གུས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ཏོག་གིས་གཏོར་ཏེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། དེ་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཞུས་པར། སྔོན་སྐུ་དབུགས་ཆུང་དང་དབུགས་ཆེན་ཞེས་པ་གཉིས། དགྲ་བྲ་ཁྱུང་འདབས་བཟང་གཙུག་ལྡན་དང་མི་ཏའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིགས་པར། སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འདབ་བཟང་གིས་བརྗེ་བར་མ་ནུས། དེར་འདབ་བཟང་གཉིས་ཡིད་མ

རང་སྟེ། འགྲན་སེམས་ཀྱིས་འོད་སྲུང་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཀླུ་གཉིས་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་འཕགས་སྐྱེས་སོ། འདབ་བཟང་གཉིས་སྤྲུན་མི་བཟང་ནམ་སྲས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས། ནགས་དེའི་དྲང་སྲོང་ཀེ་ནེ་ཡ་ཀས་ཐོས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་ནས་ཀཻ་ནེ་ཡ་ཀ་དང་། དེའི་ཚ་བོ་ཤཻ་ལ་གཉིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་གཞི་ཟུང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་གཉིས་འཁོར་བཅས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཞི་བ་བརྙེས། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱལ་བས་ཀ་ཕི་ནར་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མཽ་འགལ་བུས་སྐྱངས་པར་མཛད། དེའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཡྲ་ར་ཙ་སེར་ཁྱིམ་བདག་ཨང་གསངཿཨ་ག་ཞེས་པ་གཉིས་གྲོགས་པོ་འཛའ་ཞིང་ཆོས་ལ་དད་པ་གཉིས་བྱུང་བས། ཁྱིམ་གཉིས་སངས་རྒྱས་འོད་བསྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་བཏབ་པས་ད་ལྟ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཀཻ་ནེ་ཡ་ཀའི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་སྔོངས་འབྲོག་གོན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྲིས་པ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་པའོ།།

LXXVIII.

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

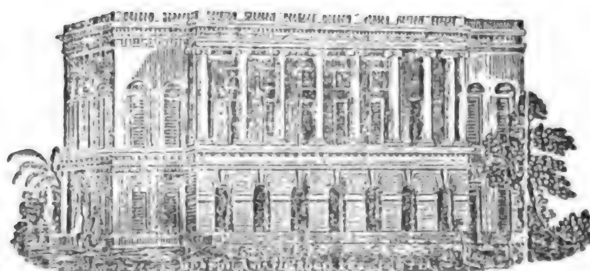
བརྒྱ་བྱིན་ལྷུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་སྐབས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་པ་ཡང་བཙེ་བ་དང་ལྡན་པའི།
མིག་ནི་ཞི་བ་མིན་པ་ཞི་བྱེད་ལ་དཔའ་ལྷུང་བྱེད་པ།
ཆེན་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆེར་བོས་ཆེན་པོ་ཉིད།
དགེ་མཚན་གྱིས་ནི་རྩ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་དག་ཏུ་འཇོག།

ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷའི་མདུན་སར་བརྒྱ་བྱིན་གནས་པ་ལྷུང་བའི་ལྟས་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། མགོ་ལ་མེ་ཏོག་མན་དཱ་ར་གསེར་གྱི་འོད་ཆགས་པ་ཡང་མདོག་ཉམས། ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏྲེལ་ཆུ་ལྟར་འཛག། སེང་གེའི་ཁྲི་ལས་ཉམ་ང་བས་ལྷུང་དུ་ཉེ་བའི་ཚེ། རང་གི་སྟོབས་དང་བསྟན་པ་རྣམས་བྲོས་པ་བཞིན་སོང་། དེའི་ཚེ་ལྷ་མོ་འཇིག་པའི་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་དབང་ཕྱུག་ཁྱེད་ལ་ཡང་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པ་བྱུང་ན། འདི་ལས་སྐྱོབས་པའི་ཐབས་འཚོལ་མཛོད། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བོབས་ལ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་ཐོས་སོ་ཟེར། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འོང་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་པར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བདུད་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསམ་པར། འདི་དག་བདག་ལ་འདུད་ན་སྐྱབས་ག་ལ་འོང་སྙམ་ནས་རང་གནས་སུ་ལོག། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དབང་པོའི་ཕུག་ན་བཞུགས་པ་དེས་འཇིགས་པ་སྐྱོབས་ནུས་པར་ཤེས་ནས་དེར་ཕྱིན། རྒྱལ་བ་མི་ཁམས་ཀྱི་དིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པས་སྐབས་མ་རྙེད་པར། སྙོམས་པར་འཇོག

པ་ལ་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། འབད་པ་སོགས་མི་རིགས་པར་བསམ་ནས། དྲི་ཟའི་བུ་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གུས་པས་སྨྲས་པ། བཻཌཱུརྻའི་དབྱུག་པོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུད་མང་གི་ སྒྲ་ སྙན་པོས་ གསོལ་ བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས། ཟུར་ཕུད་ལྔ་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་བསྔགས་དང་བཅས་རྒྱུད་མང་གི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སངས་རྒྱས་མི་ཁམས་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇོག་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྐབས་ཕྱེ་བས། བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཕྱག་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་ཞབས་ལ་བཏུད་པས་ཞབས་སེན་སྤྱི་བོར་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་མགོའི་མེད་དྷ་ར་མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་བཞིན་གསར་དུ་གསོས་ཤིང་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་བས་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་བཞིན་བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་མཐུས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་ནས་སྔར་བཞིན་རང་གནས་སུ་སྟན་ལ་འཁོད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད། དམ་པ་རྣམས་ནི་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བྱ་ལོན་བཞིན་ལན་འཇལ་བ་ཡིན་པས། ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་ལ་དྲིན་བཟོའི་ཕྱིར་གཏམ་བུ་རའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་བྱིན་པར་གྱུར། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་མཛེས་ལྡན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྐལ་བཟང་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ལོག་པར་དད་སེལ་གྱི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཤིང་སྨོན་ལམ་ བཏབ་པས་བརྒྱ་བྱིན་འདིར་སྐྱེས་པའོ་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་ཡི་རངས་སོ། འདི་ཡང་འབུམ་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ལྷུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་སྐོངས་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པོ།།

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS
PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 845.

APPENDIX
TO
PAG-SAM THI SIN

NOW FIRST EDITED
BY

ÇARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

FASCICULUS IV.

CALCUTTA:
PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.
1894.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C., AND

MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

*Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.*

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1–4 @ /6/ each ...	Rs.	1	8
*Agni Purána, (Text) Fasc. 2–14 @ /6/ each	...	4	14
Aitareya Áranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. 1–5 @ /6/ each	...	1	14
Aṇu Bháshyam, (Text) Fasc. 1–2	...	0	12
Aphorisms of Sáṇḍilya, (English) Fasc. 1	...	0	6
Ashtasáhasriká Prajnapáramitá, (Text) Fasc. 1–6 @ /6/ each	...	2	4
Aśvavaidyaka, (Text) Fasc. 1–5 @ /6/ each	...	1	14
Avadána Kalpalatá, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1–4; Vol. II. Fasc. 1–2 @ 1/	...	6	0
*Bhámati, (Text) Fasc. 2–8 @ /6/ each	...	2	10
Brahma Sútra, (English) Fasc. 1	...	0	12
Brihaddevata (Text) Fasc. 1–4 @ /6/ each ...	...	1	8
Brihadharma Purána, (Text) Fasc. 1–4 @ /6/ each ...	...	1	8
Brihataranyaka Upanishad (English) Fasc. 2–3 @ /6/ each	...	0	12
Chaitandya-Chandrodaya Náṭaka, (Text) Fasc. 2–3 @ /6/ each	...	0	12
*Chaturvarga Chintamaṇi (Text) Vols. II, 1–25; III. Part I, Fasc. 1–18. Part II, Fasc. 1–9 @ /6/ each	...	19	8
*Chhándogya Upanishad, (English) Fasc. 2	...	0	6
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. 2–3 @ /6/ each ...	...	0	12
Kála Mádhaba, (Text) Fasc. 1–4 @ /6/ each	...	1	8
Kátantra, (Text) Fasc. 1–6 @ /12/ each ...	...	4	8
Kathá Sarit Ságara, (English) Fasc. 1–14 @ /12/ each ...	...	10	8
Kúrma Purana, (Text) Fasc. 1–9 @ /6/ each	...	3	6
*Lalita-Vistara, (Text) Fasc. 3–6 @ /6/ each	...	1	8
Ditto (English) Fasc. 1–3 @ /12/ each ...	...	2	4
Madana Párijáta, (Text) Fasc. 1–11 @ /6/ each... ...	...	4	2
Maṇutiká Sangraha, (Text) Fasc. 1–3 @ /6/ each ...	...	1	2
*Márkaṇḍeya Puráṇa, (Text) Fasc. 4–7 @ /6/ each ...	...	1	8
Márkaṇḍeya Puráṇa, (English) Fasc. 1–3 @ /12 ,each ...	...	2	4
*Mimáṃsá Darṣana, (Text) Fasc. 3–19 @ /6/ each ...	...	6	6
Nárada Smṛiti, (Text) Fasc. 1–3 @ /6/	...	1	2
Nyayavártika, (Text) Fasc. 1–2	...	0	12
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4–6; Vol. II, Fasc. 1–6; Vol. III, Fasc. 1–6; Vol. IV, Fasc. 1–8 @ /6/ each ...	...	8	10
*Nítisára, or The Elements of Polity, By Kámandaki, (Sans.) Fasc. 2–5 @ /6/ each	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	0	10
Nyáya Kusumánjali Prakarana (Text) Vol. I, Fasc. 1–6; Vol. II, Fasc. 1–2 @ /6/ each	...	3	0
Pariśishṭa Parvan, (Text) Fasc. 1–5 @ /6/ each... ...	...	1	14

LXXIX.

ཡ་ཤ་འདབ་བདུན་བཅུ་ཙ་དགུ་བ།

དབང་ཆེན་སྡེའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བུད་མེད་བློ་ཡི་སྒྲིན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་སྨོངས་བྱས་ཤིང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ནོར་ལ་ཞུགས་གྱུར་པ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་རབ་ཞི་དང་བྲལ་ཞི་བར་མི་འགྲོད་པ། དེ་དེ་ངེས་པར་བྲལ་ལ་ཉོན་མོངས་དག་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེ་འཚོ་བ་བདེ་ཞེས་པ། གཞོན་དུས་ཚེ་ཕྱེད་ཙམ་རིག་གནས་སོགས་ཡོན་དན་ལ་སྦྱད་ཅིང་། དེ་ནས་རྒས་ཤིང་ཁ་སྐྲ་ཁྲ་བོར་གྱུར་ཚེ་མཛའ་བའི་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། བུད་མེད་གཡོ་ལྡན་མ་ཞེས་ན་སོ་དར་བབས་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་ཞིག་ཆུང་མར་བླངས། དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་གོད་པོ་ལ་ཡིད་ནས་ཡང་མི་ཆགས་ཤིང་། བདག་པོ་ཁྲོད་ནོར་མེད། གཡོག་མེད། ཁྲི་སྟན་དང་མལ་ཆ་མེད། ད་ཁྲོད་སྐོམ་ལས་སྲུ་མ་སྤྱོད་ནོར་འགྱུབ་པའི་ཐབས་མཛོད་ཟེར། མོ་རང་ཀུན་པོ་དང་འགྲོགས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་དོ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་དཔེན་པ་བོར་ནས་གྲོང་ཡུལ་དུ་ནོར་འཚོལ་བར་ཕྱིན། མཐར་པ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་གསེར་དང་གོས་སོགས་ནོར་མང་པོ་ཐོབ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཡོངས་པས། ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་སུ་ཆོམ་ཀུན་དང་འཕྲད་ནས་ནོར་གང་ཡོད་འཕྲོགས། བྲམ་ཟེས་བསམ་པ། དཀའ་ལས་ཆེན་པོས་ནོར་དེ་ཙམ་བསྐྱེད་ཀྱང་བདག་ནི་སྐལ་བ་དམན་པས་རྨི་ལམ་ལྟར་ད་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ལག་སྟོང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་བུད་མེད་དེས་ཞེ་སྡང་དང་ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་འབར་བས་བཟོད་གླགས་མེད། དེ་བས་འདིར་ཤི་ན་ལེགས་སྙམ་ནས། ཤིང་སྡོང་གི་ཤུན་པས་སྐེ་བསྡམས་ཏེ་འཆི་

བར་བཅོམ་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་དེར་བྱོན་ནས། ཐག
པ་དཀྲོལ་ཞིང་སྦྲིན་པའི་གཏེར་བླངས་ནས་བྲམ་ཟེ་ལ་གནང་བས་དགའ་ཞིང་ཁྱིམ་
དུ་སོང་ནས་ནོར་ཕྱུག་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཚུང་མ་དེ་བྲམ་ཟེ་ལ་ནམ་ཡང་མགུ་བར་མི་
བྱེད། གཞན་ཁྱིང་དུ་ཞུགས་པའི་བུད་མེད་ནོར་གྱིས་ཚིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས
བྲམ་ཟེས་བསམས་པ། འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དབུལ་འཕོངས
སྡུག་བསྔལ། དེ་བས་ཀྱང་ནོར་འཚོལ་བ་སྡུག་བསྔལ། འབྱོར་ཀྱང་མི་སེམས
འཛིན་པ་སྡུག་བསྔལ། བསམ་སྟེ་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་ལ་དང་
ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དེའི་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ
བ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་ཏེ། སྲིད་པས་གདུང་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ་ལ། བདུད་རྩི་ལྟ
བུའི་ཆོས་ཀྱིས་སྨན་སྤྲུལ་བས། བྲམ་ཟེས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས
དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། དེ་ལ་ཡ་མཚན་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཞུས
པས། བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ལྷ་ར་ཀྲ་སེར་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་པ། ཐམས
ཅད་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་སློང་བ་རྣམས་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་མཛད་པ
ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་གྱི་དམག་བྱུང་བར་བཀོལ་ན་གསོད་པའི
ལས་སུ་གྱུར་དོགས་མ་འཐབ་པར་རྒྱལ་སྲིད་བློས་བཏང་། གཅིག་པུར་གསང་ནས
ནགས་སེབས་དུ་བྱོན། བློན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཕྲན་དེས་ནོར་བྱིན་པས་བློན་པོ་ངན
པ་རྣམས་ཨ་གསར་གྱིས་རྒྱལ་ཕྲན་གསར་པ་དེའི་གཡོག་བྱེད། དབང་ཆེན་སྡེ
གང་དགར་སྐྱུར་བཏང་། དེ་ནས་བློ་ངན་རྣམས་རྒྱལ་པོ་གསར་པ་དེས་ནང་དུ་མ
བཏང་བ་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་རུ་བསྡུངས་པས་དེ་དག་སྐྱོ་ནས། གསར་པ་མིའི་ཚ་བས
གདུང་བའི་ཚེ། དབང་ཆེན་ཟླ་བའི་བསིལ་འོད་དྲན་ནས་བྱུང་། ཞེས་སོགས་སྨྲ
ཞིན་ནོ། དེ་ཚེ་བྲམ་ཟེ་ཀོཙ་ཤི་ཀ་ཞེས་དབུལ་པོ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་ནོར་

སྐྱོང་དུ་འགྲོ་བ་ནགས་སེབས་དུ་མཇལ་ནས་དེ་ལ་སྔོའི་ཚ་བའི་ཟས་ཞིམ་པོས་མགྲོན་བྱས་དེ་ཞི་དུལ་གྱི་གདམ་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་ནོར་སྐྱོང་དུ་ཕོ་བྲང་སྐོར་འགྲོ་ཟེར། དེ་ཉི་ང་ཡིན། མངའ་ཐང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཚུལ་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེ་དེ་རང་གི་མགོ་ལ་རྡོ་རྡེག་ཅིང་དྲན་མེད་དུ་གྱུར། སངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་པའི་ནོར་སྦྱིར་བ་ལ། བདག་བསོད་ནམས་དམན་པས་སྐལ་བ་མ་ཐོབས་ད་ཤི་བ་དྲག་ཟེར། སྐྱེལ་རྩྭ་ཐག་བདགས་པས། རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག། ངའི་ལུས་འབྲས་བུ་མེད་མེད་པའི་ཤིང་སྐམ་ལྟ་བུ་འདེས་ཅི་བྱེད། ཁྱོད་ལ་ནོར་འབྱུང་བའི་ཐབས་བྱའོ། ང་ཐག་པས་བཅིངས་ལ་དགྲའི་སར་འཁྲིད་ནས་ཚོང་ཞིག། ང་གསོད་པའི་ཕྱིར་ཉོས་ནས་ཁྱོད་ལ་ནོར་འོང་གསུངས། དེར་བྲམ་ཟེས་རྒྱལ་པོ་བཀྱིགས་དེ་འཁྲིད་པས། རྒྱལ་པོ་གསར་པ་དེས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་ཐོས་པས། རྒྱལ་ཕྲན་དེ་ཆོས་རྒྱལ་དབང་ཆེན་སྡེའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་རབ་དུ་མགུ་ཞིང་མཚོག་དུ་དད་པར་གྱུར་དེ་བྲམ་ཟེ་ལ་ནོར་མང་པོ་སྦྱིན། ཆོས་རྒྱལ་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱིར་ཕུལ། མངའ་གསོལ་ཞིང་སྤྱི་བོས་བསྐུར་རོ། དབང་ཆེན་སྡེ་དེ་ཉི་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ཅིང་དུས་ཀུན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ངོ་། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དབང་ཆེན་སྡེའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐོངས་འགྲོག་གཏོན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དོན་དགུ་པའོ།།

LXXX.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་པ།

རབ་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གདུངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསླབ་པ་བཟུང་བ་ཡིད་ཀྱང་ཕན་པར་བརྗོད། གཞན་ལ་ཕན་པ་དག་ལ་ཆེར་ཞུགས་པ། དམ་པས་མཆོག་ཏུ་བདག་ཉིད་གདུང་བ་བཟོད། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཀྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པར། རབ་དགས་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། དབང་པོས་སྨྲས་པ། རབ་དགའ་རང་རེ་སའི་སྟེང་དུ་ཚུར་ཤོག། ཟས་གཙང་སྲས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཞིའི་ཆོས་སྟོན་པས་འུ་ཅག་ཀྱང་ཉན་དུ་འགྲོ་བས་པར་རབ་དགས་བདག་ནི་རྒྱུད་མང་གི་སྒྲ་སྙན་པོ་ལ་ཆགས་པས་ཆོས་ཉན་པས་སྐལ་བ་བྱེད་མི་ནུས་ཞེས་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་བརྒྱ་བྱིན་ཡིད་ཕྱུང་ཞིང་རང་གནས་སུ་སོང་། དེའི་ཚེ་རབ་བཟང་ཀ་ཤའི་དྲུང་གི་མཆོ་འགྲམ་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་དུ་སྒོམ་བརྩོན་གྱིས་གནས་ཤིང་། ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་དགའ་ཆོས་ལ་བསྐུལ་ཀྱང་གོང་བཞིན་རྒྱུད་མང་ཆགས་པས་ཉན་དུ་མ་འདོད། དེའི་ཚེ་རབ་བཟང་གིས་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་པའམ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བྱོན་པ་ལ་འབྱུང་གི། འདི་ནི་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའི་སྟོམ་ཞིང་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་དུ་ཉེ་བ་ན། བདག་གི་གདུལ་བྱའི་ལྷག་མ་ཀྲི་ཟ་རབ་དགའ་དང་། དགེ་སློང་རབ་བཟང་ཙམ་མོ་

དགོངས་ནས་རབ་དགའི་གནས་སུ་བྱོན། ཏྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་བི་ཎྜཱའི་དབྱུག་པ་ཅན་རྒྱུད་མང་ལྷག་པར་འགྱུར་བས་རབ་དགའ་རྒྱུད་མང་ཡོངས་སུ་ཆད་ནས་དཔའ་ཞུམ་ཞིང་ཁེངས་དྲེགས་འཇོམས་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་ཀུ་ཤའི་གྲོང་དུ་མཐའ་མའི་གཟིམ་མལ་དུ་གཟིམས་པས། ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ནམས་སྐྱིང་ཞིང་གོས་པ་མཐོང་ནས། རབ་བཟང་ཚོ་མ་བདེ་བར། བདག་གི་བསོད་ནམས་ཉམས་སམ་སྙམ་པར། ཚལ་གྱིས་ལྷ་མོས་སྨྲས་པ། རབ་བཟང་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད། ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཡིན།འདི་རྒྱལ་བ་སྐུ་བསྣམས་པའི་དུས་སུ་འཁྲུངས། བྱང་ཆུབ་བརྙེས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསྟན་པ་གྱིས་པས་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་རྒྱས། ད་མེ་ཏོག་སྐྱིང་ཞིང་གོས་ནས་ཉམས་པ་འདི་རྒྱལ་བ་མཐའ་མའི་གཟིམས་མལ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ལྟས་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ནས་རབ་བཟང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་བལྟ་བར་འདོད་ནས་ཕྱིན་པས། ཀུན་དགའ་བོས་རབ་བཟང་ལ་སྨྲས་པ། ད་ལྟ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་བརྐྱལ་བས་སུ་ལ་འང་མཇལ་བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་ཀྱང་། རབ་བཟང་གིས་སྨྲས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ང་རྒྱལ་བའི་ཞལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུབ་མོ་འདི་མ་མཛད་མཇལ་བའི་གྲོགས་མཛོད་ཟེར། ཀུན་དགའ་བོས། རྒྱལ་བ་སྐུ་བརྐྱལ་ནས་མཇལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་གོ་མེད་རང་འདོད་འདི་སྨྲ་བ་མི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རབ་བཟང་གིས་ཡང་ཡང་མི་ཉན་པར་ནན་གྱིས་ཞུས། ཀུན་དགའ་བོས་ཡང་ཡང་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་བཀག་པས། ད་དུང་མ་ཉན་པར་ནན་གྱིས་སྨྲས། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་རྒྱལ་བས་གསུང་ཆེན་པོས་རབ་བཟང་ནང་དུ་ཐོངས་ཤོག་གསུངས། རབ་བཟང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར

དགོངས་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རབ་བཟང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་བསྟན་པས་རབ་བཟང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་གོང་དུ་བདག་འཆི་བར་འཐད་དོ་སྙམ་ནས། སྤྲུལ་ཤུན་བརྗེ་བ་བཞིན་ལུས་བཏང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། དེར་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་རབ་བཟང་གི་སྤུར་ལ་རྩོད་པ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཁྲོགས་འཁྲུར་དེ་ལོག་སོང་། ནང་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བཟང་གི་སྤུར་མེ་ལ་བཞུ་ནས་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པས། སྔོན་ཡུལ་ཀཱ་ཤིར་ཁྲམ་ཟེ་མྱ་ངན་མེད་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་སྲོག་ལྟར་བསྟེན་པ་ཞིག་བྱུང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་གོང་འཆི་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས། དེ་བཞིན་ལྟས་སྨོན་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱི་བདེན་ཚིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སྔོན་ང་རི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཁྱུ་དང་བཅས་རྔོན་པས་གཟིར་བ་ན། ངས་རི་དྭགས་བྱིངས་རྣམས་རྒྱབ་ལ་འཁྲིར་ནས་ཆུ་བོ་བསྒྲལ། བདག་ཉིད་ངལ་ཆད་ནས་འཆི་ལ་ཐུག་པ་ན་རི་དྭགས་གཅིག་བདག་གི་སྔོན་དུ་ཆུ་བོ་བགལ། དེ་ཡང་རབ་བཟང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པས། ཡང་དྲི་ཟ་རབ་དགའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་སློབ་མ་དགེ་བསྙེན་གླེ་བཟང་ཞེས་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དྲུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཐོབ། དེས་དྲི་ཟ་རྣམས་བདེ་དགའ་དང་གླུ་དབྱངས་སྙན་པར་ཡིད་ཆགས་པས་གླེ་བཟང་དེ་དྲི་ཟ་རབ་དགར་སྐྱེས། སྨོན་ལམ་མཐའ་བཅན་པས་ད་ལྟ་རབ་བཟང་དང་རབ་དགའ་བདག་གིས་ཞི་བ་ལ་བཀོད། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་མཆོད་འོས་ཞེས་པ་ལྷའི་གྲོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་སྐྱིང་སྟོབས་བདག་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གདུག་པ་བཀྲིས་པ

ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་ཤ་ཁྲག་སྦྱང་པས་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ཤ་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་སྦྱིན། སྐར་བརྒྱ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་འགྱོད་པ་ཡོད་མེད་དྲིས་པས། བདག་ལ་འགྱོད་པ་སོགས་སེམས་ལ་ཁྲུ་འཁྲིག་མེད་པ་བདེན་ན་ལུས་ཀྱི་མི་ཉམས་གསོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྔར་བཞིན་གསོས་ནས་དཀར་མདངས་འོད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་འོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རབ་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་སྤོངས་འགྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱད་བཅུ་པའོ།།

LXXXI.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་ཙ་གཅིག་པ།

རྒྱུའི་མཆོག་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལེགས་སྨོས་ཞིང་ལ་རབ་ཏུ་གང་བཏབ་དང་། བྱས་ཤེས་དགེ་ལ་ཕན་པ་གང་བྱས་དང་། ཡོན་ཏན་དག་གིས་མགོ་ལ་གང་བྱིན་པ། དེ་ནི་ལོ་མ་སྟོང་ཕྲག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གདམས་ཀྱི་ཞོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་འཇིག་རྟེན་ན་རང་གིས་གང་སྤྱད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མཆོད་ཡུལ་ལ་གང་ཕུལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་པཱ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲར་དོན་མཐུན་གྱི་ཚོང་པ་འགའ་ཀྱི་མཆོར་ཕྱིན་ནས་ཙན་དན་ས་མཆོག་སོགས་མང་པོ་བླངས་ནས་ཚུར་འོང་བས་མི་འདོད་པའི་རླུང་དྲག་པོས

གཟིངས་ཞིག་པ་ལ་ཐུག་པས་ཚོང་པ་རྣམས་སྐྲག་དང་བྲལ་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ། དེད་དཔོན་བསོད་ནམས་སྡེ་ཞེས་པ་འདྲར་བཞིན་དུ་བསམ་པ། བདག་གི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བའི་གནས་ན་དགེ་བསྙེན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱ་བ་ཡོད། དེ་རྟག་ཏུ་རྒྱུའི་མཆོག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབས་པ་ལེགས་སྙམ་འདར་བའི་ངག་ལྷ་བ་ལྷིག་གིས་སྨྲས་པ། ཉམ་ཐག་འཇིགས་པས་གདུང་བའི་འགྲོ་ལ་སྐྱོབས་པའི་དཔག་བསམ་སངས་རྒྱས་རྒྱུའི་མཆོག་ དགྲ་བཅོམ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་དྲན་པས། རྒྱ་མཚོའི་ལྷས་དེ་དག་མཚོའི་ངོགས་སུ་བསྐྱལ་ནས་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏོ། འཇིགས་ཆེན་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནས་བཟུང་དེ་དག་རྒྱུའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་སྣང་ཞེས་པས་ཙན་དན་ས་མཆོག་ཀུན་དུ་འཚོལ་ཞིན་དེད་དཔོན་ལ་དོང་རྩེ་འབུམ་ཕྲག་བཞི་སྤྲད་ནས་ ཙན་དན་ས་མཆོག་ཏོ་བར། དེད་དཔོན་གྱིས་ཙན་དན་ཚལ་པ་ཙམ་མ་བཙོང་། རྒྱུའི་མཆོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཙན་དན་ས་མཆོག་གི་བྱུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཏུ་དོ་ཤལ་དང་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་ཕུལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེད་དཔོན་བསོད་ནམས་བདེ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་སིལ་འོད་དང་ལྡན་པར་གྱུར། རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་གཞིག་པའི་ཙན་དན་ཆུར་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བར་ཁྲོན་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་འཐོན་པ་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཞིང་ཅི་འདོད་བླངས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འབུལ་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་མོན་ཆུང་ངུ་བཏབ་པས་དགེ་བའི་ལོ་འདབ་དཔག་མེད་རྒྱས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་སྨིན་པར་གྱུར་ཏེ། དེད་དཔོན་འདི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙན་དན་དཔལ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏོ་གསུངས་པས།

འཁོར་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་སྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། །རྒྱུའི་མཆོག་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། །ཀླུན་མོངས་འབྲོག་གཏོན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། །བྱ་གཅིག་པའོ།།

LXXXII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

དཀྱིལ་བ་སྟོན་ལྡན་གྱིས་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བློ་ལྡན་དོན་མེད་བྱ་ལ་ཆགས་པ་ཅི་སྨྲད་སྐྱབས། །བསོད་ནམས་གང་རིགས་དེ་ནི་རང་གིས་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སྤྱོད་མ་ཡིན། །གང་གིས་སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་མ་ལུས་རིགས་ནི་ནམ་པར་ལྟུང་ཞིང་དམན་ཉམས་བྱེད། །དེ་དག་མཚུངས་མེད་གདུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་བུ་ནི་དགའ་ཡིས་རྣམས་པ་སྐྱབས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །གྲོང་ཁྱེར་མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཕྱོས་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་པ་དང་། །ཚུང་མ་རྒྱལ་བའི་བདེ་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བུ་སྐྱིད་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། །ཕ་མ་རིགས་མཐོ་བས་རིགས་བརྒྱུད་ལ་ཕན་དུ་དེ་ནས་གཅེས་པར་སྐྱངས། །དེ་ནས་ཕ་འདས་རྗེས་མས་སྐྱིད་བསྐྱངས། །ཁྱིམ་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་འཛའ་བ་ཞིག་དང་རྩེ་ཞིང་ལང་ཚོ་རྒྱས་པས་གླང་པོ་ཆེ་ལྟུགས་ཀྱུས་མ་མཚུངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་ལམ་མ་བསྣམས་པ་ཀུན་དུ་འཁྱམས་ཞིང་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བས། །ཁང་བཟང་ཞིག་གི་རྩེ་ནས་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་བལྟ་བ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆགས་ཤིང་འཛའ་བའི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་བརྡའ་སྐ་ཚོགས་དང་། །བུ་མོ་དེ་མི་དོག་འཕངས་པ

སྲིད་པའི་གོ་ཆའི་མགོ་ལ་ཐོག་པ་སོགས་གྲོགས་པོས་མཐོང་ བས་ བསམ་ པར། འདི་ནི་མཚན་མོ་སྤྲུལ་ ལྟར་ འཁྲུམས་ཚོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་གཡོན་ ཅན་ གཞུ་ལྟ་བུས་གནོད་པའི་དུག་མདའ་ཐོག་ཉེན་འདུག་ བསམ་ མ་ཐོད་པར་ ཡུལ་དུ་འོང་སྟེ་མ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་བཤད། ཉིན་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་པས་ཉིན་མོ་བདག་གིས་བསྲུངས་ཀྱི། མཚན་མོ་མ་རང་གི་བསྲུངས་ཤིག་སླས་སོ། དེ་ནས་མཚན་མོ་བུ་དེ་ཁྱིམ་གྱིས་སྦུག་ཏུ་ཉལ། མས་སྒོ་འགག་ཏུ་ཉལ་བས་ནམ་ལ་བུ་དེ་འཐོན་བྱུང་བ། མས་མ་བཏང་བར་བསྲུངས་པས་བུའི་བསམ་པར། བུ་མོ་མཛེས་མ་དེ་དང་དུས་བཏབ། བདག་གི་མི་ཉན་པར་ཕྱིན་ནས་འདིས་སྐད་བཏང་ནས་ཁྱིམ་ཚོས་ཀྱིས་ཤེས་མོད། དེས་ན་བདག་མཛའ་མོ་དང་འགྲོགས་པའི་གེགས་མ་འདིས་བྱེད་པ་འདུག་སྙམ་ནས་རལ་གྲི་ཁྱེར་ཏེ་མའི་མགོ་བོ་བྲེགས་ནས་གསད། བུ་མོ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ག་ལེ་ཞུགས་པས་མོས་ཀྱང་བསུས་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་མགུ་བར་བྱས། དེ་ཚེ་མོ་ལ་ངོ་སོ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་མ་གསད་པའི་གཏམ་བཤད་དར་ནས། སྡིག་ཅན་མ་གསོད་པའི་ལག་དམར་བ་འདི་ དང་ བདག་འགྲོགས་རུང་ སྙམ་ནས་ཁང་པའི་བ་གམ་གྱི་སྟེར་འཛེགས་ཏེ་ སྐད་ཆེན་པོས་ཆོམ་ཀུན་པ་ འདུག་ ཅེས་ སྒྲགས་པས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དེད་པས་བྲོས་ལ་ཐར་ཙམ་བྱུང་། ནང་པར་བདག་བདག་གི་མ་ཆོམ་ཀུན་གྱིས་བསད་དོ་ཞེས་ཕུང་པོ་རྣམས་སྦྱངས། དེ་ནས་འགྱོད་དེ་བདག་དམྱལ་བ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་བསམ་ཅི་དྲག་ཏུ་གྱུར། དགེ་འདུན་རྣམས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཁ་དོན་མཛད་པ་ཐོས་ནས་ བདག་ཀྱང་འདིར་འཇུག་གོ་སྙམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འགྱོད་པ་དྲག་པོས་ཁ་དོན་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་དབུས་སུ་བཞུགས་དུས། དགེ་སློང་སྲིད་པའི་གོ་ཆ་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་

ཤིང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཁོང་སུ་ཆུད་ཀྱང་། མ་གསོད་པའི་སྡིག་ཅན་འདི་སུས་རབ་ཏུ་བྱུང་། འདི་ནི་མཐར་མེད་ཀྱི་དམྱལ་བ་ཆ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་གསུངས། མཐར་དེ་ཚེའི་དུས་བྱས་མཐར་མེད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ལུས་ཚོད་ཅིང་དམྱལ་སྲུངས་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་བས་བརྡུང་ཞིང་ཞིབ་མོར་སྟུབས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཚན་ཆེ་ལ་ངོས་དྲག་ཡུན་རིང་བ་མྱོང་སྟེ། མཐར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ནས་ དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པས་དྲུང་དུ་ལྷགས་ཏེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཆོས་ཉན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དམྱལ་བ་སྐྱོན་ལྡན་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་མོངས་འབྲོག་གཉན་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་པའོ།།

LXXXIII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

མངལ་དུ་གནས་དང་སྐྱེ་དང་བྱིས་པ་དག་དང་ནི། དར་བབས་དེ་ནས་དལ་གྱིས་གོད་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། སྐྱེ་བོ་མཚུངས་མེད་དུས་ཀྱིས་བླང་པོས་ཕྱུང་བ་དག་གི་ནི། ལས་སྐད་འདི་ནི་སད་སྐད་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་གསོ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་འཁོར་དང་ཉི་མ་དེ་ང་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་དེ་ཁྱེའུ་སྒྲ་ཅན་འཛིན་འདི་ཡིན། དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་ཉི་མ་ཞག་དྲུག་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་མའི་མངལ་དུ་གནས་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་།

ཡང་བ་ཇི་མོ་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ལ། བུ་མོ་རི་དྭགས་མོ་ཞེས་པ་མ་མད་གཉིས་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་སར། དར་བ་ཚོང་དུ་འགྲོ་བར། མ་གོད་མོ་ལུས་གུད་པར་དར་བའི་སྣོད་བུམ་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་ལྷི་བ་བསྐུར། བུ་མོ་དར་བབས་ལུས་ཤིད་བཟང་ཀྱང་བུམ་པ་ཡང་བ་ཁུར། རྒྱང་གྲགས་དྲུག་གི་བར་དུ་མ་དེ་ངལ་དུབ་ཡི་ཆད་པ་བྱུང་བས། བུ་མོ་དེ་གྲགས་འཛིན་མ་འདི་ཡིན་པས་ཡོ་དྲུག་ཁྲིའུ་ལྷོ་བར་ཉིན་མཚན་དུས་མེད་དུ་ཁུར་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་གསུངས་པས། ཡབ་ཟས་གཙང་དང་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། སྤང་བླངས་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་བསྒྲོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྒྲ་ཅན་འཛིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མཛངས་འབྲིག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བྱ་གསུམ་པའོ།།

LXXXIV.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་བཞི་པ།

སྤྲང་རྫིའི་དབྱངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་ལས་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ཀུན་དགའ་གཉེན་ལྡན་རིགས་པར་བྱེད། གང་གི་མཐུ་ཡི་གདུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྲུན་པ་ཞི་བར་བྱེད། གང་གི་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གྲངས་ཀྱིས་ཚིག་གི་ཚད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ། འགྲོ་བ་ཐུལ་བའི་མགོན་པོ་རབ་རྒྱས་མཐུ་ལྡན་དེ་ཉིད་གཅིག་སྟུ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཤིན་དུ་བརྟན་པ་དང་། ཆུང་མ་མིག་བཟང་མ་ཞེས་པ་ལ། བུ་མོ་ངོ་མཚར་ཅན་གཅིག་སྐྱེས། དེ་སྐྱེས་མ་

ཐག། སྨིན་འཛམ་པོ་ལས་དབྱངས་སྙན་པ་སྒྲོག་ཅིང་། སྦྲང་རྩི་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབས། ཁྱིའུ་དེ་ཁྲི་དང་སྟན་སོགས་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་རང་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་། མིང་ཡང་སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས་སུ་བཏགས། ཁྱིམ་ནང་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེས་གང་བཞིན་བསྐོར། དེ་ཡར་ཙམ་ལོངས་ནས་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་བྱོན་པ་མཐོང་བས་དད་ཅིང་མོས་པས་སྤྱུ་ལོང་གསོ་ཞིང་རང་གི་ཕ་ལ་དེ་སུ་ཡིན། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདུག་ཟེར། ཕ་ཤིན་ཏུ་བདེན་པས་སྨྲས་པ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡིན་བྱས་པས། དད་པ་རབ་ཏུ་གསོས་བཞིན་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཉམ་པོར་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་གསེར་གྱི་ད་ལ་ལྟ་བུ་ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་མཐོང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་སེན་སྤྱི་བོར་བླངས། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་གི་ཕ་ཁྱིམ་དུ་སྤྱན་དྲངས། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་དག་གཤེགས་རྗེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། དེ་དག་གི་ཁྱིམ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནོར་ནམས་སོལ་བའི་ཕྱུག་པོར་གྱུར། དེ་ཐོས་པས་སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས་མ་དགའ་ནས་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ནམས་སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་མ་བསགས། ད་ལྟ་ཡང་དད་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མ་མཆོད་པས་ལན། ད་བདག་གི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མཆོད་ཅིག་ཟེར། གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་འདུན་བཅས་མཆོད་པས་སོ་སོའི་ཁྱིམ་ནམས་རིན་པོ་ཆེས་གང་། དེ་ནས་སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིམ་པར་མཛད་ནས་དཔེན་པའི་གནས་རི་བྲག

མཚམས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་པར་བཞུགས། དེར་འཁོར་མང་པོ་འདུས་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པས་ཀུན་ཞི་དུལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེའི་ཚེ་ནགས་མཐར་ཆོམ་ཀུན་མང་པོ་གནས་པ་དུར་གྱི་ལྷ་གསོལ་བའི་ཕྱིར། དམར་མཆོད་བྱེད་པའི་ཡས་རྟགས་ལ་ཁས་བླངས་པའི་མི་འཚོལ་དུ་ཡོང་ནས་རི་བྲག་གི་དགེ་འདུན་ནམས་བཅིངས་ཏེ་ཁས་བླངས་དྲིས་པར། དགེ་འདུན་རྒན་རིམ་གྱིས་བདག་འཁྲིད་ལ་དགེ་སློང་གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར། ལྷག་པར་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པ་སྤྲང་རྩིའི་དབྱངས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཁོ་ན་འཁྲིད་ཅིག་གསུང་བ་བཞིན་འཁྲིད་སྟེ། དུར་སའི་གནས་དེ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མ་ཧེ་དང་། རུ་རུའི་ཤ་ཁྲག་གི་གང་ཞིང་མི་མགོ་མང་པོའི་འཕྲེང་བས་འཁྲུམས་ནམས་བརྒྱན་ཅིང་མི་ཁྲག་མང་པོས་ཕྱོགས་མཚམས་ཁྱབས་པ། བུ་མེད་མང་པོ་རང་གི་བུའི་སྙིང་ཁྲག་གིས་འཁོར་ཡུག་བྲིན་པ། དེར་སྤྲང་རྩིའི་དབྱངས་ལ་གོས་རྟགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཏགས་ནས། སྐུ་གསེར་གྱི་གདན་པད་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་ལས་གོས་ནམས་བཤུས་པས། གོས་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་མདུན་དུ་སྤུངས། སྤྲང་རྩིའི་དབྱངས་ཞུམ་པ་དང་། སྐྲག་དངངས་དང་། དགའ་དང་མི་དགའི་སྣང་བ་མེད་པ་དགྲ་བཅོམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཡོ་མེད་དུ་བཞུགས་པར། དུར་གྱི་ལྷ་མོ་འབྱུང་པོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་ཆོམ་ཀུན་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རིངས་པར་བྱས་ནས་མཚོན་ཆ་ནམས་ལག་ནས་གྲུལ་ཞིང་གཡོ་འགུལ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་སོ། དེ་ནས་སྤྲང་རྩིའི་དབྱངས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཤིང་དབུ་ལ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས། དེ་དག་མཐོང་ནས་ཆོམ་ཀུན་ནམས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སླར་ཡང་བསྟན་ལ་བཞུགས་ནས་མི་དགེ་སློང་ཞིང་དགེ་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་དེ་དག་དང་རི་བྲག་གི་དགྲ་བཅོམ་ནམས་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་སྤྲང་རྩིའི་

དབྱངས་འཁོར་བཅས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་ལ་བལྟ་ཞིང་ལྷའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་བདེ་གཤེགས་རབ་ཏུ་མཆོད། དེ་དག་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་བསྟན་ཅིང་སྤྲང་རྩིའི་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཐོས་ནས་ཕ་ཤིན་ཏུ་བརྡན་པ་དགའ་ཞིང་དད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་སྤྱི་བོས་བཏུད་སྟེ་ཞུས་པས། དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་ཀོང་པ་གང་བཀོད་པའི་སར་གསེར་གྱིས་པདྨོ་འཕྲུངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པདྨོའི་མཆོག་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འགུ་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྤྲང་རྩིའི་དབྱངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་སྨོངས་འབྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གྱ་བཞི་པའོ།།

LXXXV.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་ཙ་ལྔ་པ།

ཕན་པ་འཚོལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་མིག་ལ་རྗེས་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ནད། སྡང་བའི་ཟླུག་ཏུ་སྐྱིང་ལ་རབ་ཁྲུབས་དང་། ཡན་ལག་ཀུན་ལ་ཁྲུབ་པ་སྡིག་པའི་མཛེ། འཕྲོག་བྱེད་སྨན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་གསུངས་རྗེས་ནགས་མཐར་བཞུགས་པ་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པར། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་འཛའ་ཤེས་ཆེན་པོ། སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནད་ལ་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་སྨན་གྱིས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་

པ། ཁྲུད་པར་འགྲོ་བ་ནད་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མཆོག་ཏུ་བྱམས་པ་འདི་ལྷ་བུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བདེན། ངད་ལྷ་མ་ཟད་སྔོན་ཡང་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བས་ཕན་པ་ཁོ་ན་འཚོལ་བ་ཡིན། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་ཤི་བིའི་དབྱངས་ཞེས་པས། རྒྱལ་པོ་ཤི་བི་བྱ་བ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཕ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། དེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནད་པ་རྣམས་གསོ་བར་བརྩོན་ཅིང་། ནམ་ཞིག་ནད་པ་ཤིན་ཏུ་གསོ་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་བར། རྒྱལ་པོས་སྨན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བསགས་ནས་གསོ་རུ་བཅུག་པས། སྨན་པ་རྣམས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསོ་དཀའ་འོ། འདི་ལ་གསོ་བའི་སྨན་ཀྱང་མི་འབྱོར་རོ་ཟེར། སྨན་ཅི་དགོས་དྲིས་པས། སྐྱེས་པ་ནས་ཁྲོ་བ་མ་སྐྱོང་བའི་མིའི་ཁྲག་དགོས་ཟེར། དེར་རྒྱལ་པོས་འོ་ན་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མི་མེད་ཀྱི། ངས་སྐྱེས་པ་ནས་ནམ་ཡང་ཁྲོ་བ་སྐྱོང་མ་ཟད། མ་སྐྱེས་གོང་མངལ་ན་ཡོད་དུས་མ་ཡང་ཁྲོ་བ་མ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ངའི་ཁྲག་གིས་གསོས་ཤིག་གསུངས། ཀུན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསན་པར་དབུ་ལས་ཁྲག་གཏོན་ནས་ནད་པ་དེ་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་གི་བར་རྟག་ཏུ་ཁྲག་སྦྱིན་པས་ནད་པ་ནད་ལས་གྲོལ། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་རིད་པར་གྱུར་ཀྱང་དགའ་བས་བསམ་པ་རྫོགས་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཕན་པ་འཚོལ། ལས་དབང་གིས་གཞོགས་སྐམ་ནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཟིར་བ། སྨན་པ་སྟོང་གིས་མར་གྱི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། བྱ་ཤང་ཤང་གི་ཁྲབ་ཆུ་དང་སྦྱར་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱུབས་པའི་སྨན་མར་གྱིས་ཕན་པར་ཤེས་ནས། དེ་ཇི་བཞིན་པར་སྐྱུབ་པའི་ཞུན་མར་དེ་རྒྱལ་བུས་གསོལ་བར་བཙམས་པའི་ཚེ། རང་སངས་རྒྱས་ནད་དེ་ལྟ་བུས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྨན་མར་སློངས་པས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྨན་འདི་འབྱོར་བ་དཀོན་ཞིང་། ཡུན་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱུབས་པ་རྒྱལ་བུའི་གསོལ་བ་ལས་གཞན་ལ་སྟེར་བའི་སྐབས་མེད་ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་

པར། གཞན་ལ་ཕན་པ་བཤོལ་ནས་བདག་དོན་འགྲུབ་པ་མི་རིགས་གསུངས། སྨན་མར་དེ་སྦྱིན་པས་རང་སངས་རྒྱས་དེ་ནད་ལས་གྲོལ། རང་སངས་རྒྱས་དེས་བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བུ་ཡང་ནད་ལས་གྲོལ་ལོ་གསུངས། ཕན་པ་འཚོལ་དེ་ཉིད་ངོ་གསུངས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་བུ་དེ་གཉིས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་པ། སྐབས་ཀྱང་འགྲིག་པ་སྔོན་གྱིས་ལས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྔོན་ལྷ་ར་ཀྵ་སིར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་བུ་དགའ་བོ་དང་། ཉེར་དགའ་བུ་བ་གཉིས་བྱུང་། དགའ་བོ་གྲགས་པ་དགའ་ཞིང་ཉེར་དགའ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དགའ་ཡང་། རྒྱལ་སྲིད་ཕུ་བོ་དགའ་བོས་ཐོབ། ཉེར་དགའ་རྒྱལ་སྲིད་མ་ཐོབ་པས་ཡི་མུག་སྟེ། གྲོགས་པོ་བློན་པོའི་བུ། ཁ་གསག་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་གི་ཕུ་བོ་ནི་གྲགས་པ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར། བློན་འབངས་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་བོས་འདུད། བདག་ནི་ཀུན་གྱིས་སྤངས་ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་མེད། འདི་ལས་དབེན་པར་ཤི་བ་དགའ། ཁྱོད་ཀྱང་འདྲ་བས་རང་གཉིས་དབེན་པར་འགྲོ་ཞེས་སྨྲས་པས། བློན་པོའི་བུས་ཁྱེད་ལ་བདག་གི་ཕན་པ་སྐྱབས་པོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། ཇུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་ཕུ་བོ་ལག་པ་ཉམས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་མ་འཁྱོངས་པས་ནུ་བོ་ཉེར་དགའ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད། དེར་ཉེར་དགས་གྲོགས་པོ་བློན་པོའི་བུ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གོ་སར་བཀོད། དེ་ནས་ཕུ་བོ་ལག་པ་ཉམས་པ་མཁར་བ་ལ་བརྟེན་པ་མཐོང་ནས་ཉེར་དགའ་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་དེ་བློན་པོའི་བུ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་གི་ཕུ་བོ་ལ་མི་མཚམས་པ་སྡིག་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་འགྱོད་དོ་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ། བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་འགྱོད་དོ་ཟེར། དེས་ཕན་པའི་ཇུས་སྦྱོར་བྱས་པས་ཕུ་བོ་ཡན་ལག་སྔར་བཞིན་གསོས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་ཕུ་བོ་ལ་ཕུལ། གཉིས་པོས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ

ཆེན་པོ་བྱས། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཉིད་དགའ་ཕན་པ་འཚོལ་དུ་སྐྱེས། བློན་བུ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱེས། ཐོག་མར་གཞན་ལ་འཚེ་བས་ནད་ཀྱང་མཚུངས་ལ་རྗེས་སུ་འགྱོད་ཅིང་བཤགས་པས་སྐབས་དང་འགྲིག་ལ་མཉམ་དུ་གསོས་པར་གྱུར་ཏོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་དགེ་དང་མི་དགེའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་སྤང་བླང་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཕན་པ་འཚོལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སླུན་སྐྱོངས་འབྲོག་གོན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གྱ་ལྔ་པའོ།།

LXXXVI.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་དྲུག་པ།

བྱ་སྲེག་གི་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཆོས་ཀྱི་བསླབ་པའི་རིག་པ་གང་གི་མཆོད་བྱ་རྣམས་ལ་དུལ་བར་གོན་རིམ་ཀྱིས། མཆོད་བྱའི་ཚོགས་ལ་རབ་འདུད་དུལ་བས་ཕྱུག་བྱེད་དེ་དག་མཐོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། གྲོགས་པས་འཕྱུར་ལས་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་མ་བསྒམས་རྨོངས་ལས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། གོན་འདས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་དེ་ཡང་དྲག་ཏུ་སྨྲ་ངན་བཅས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་རྣམས་གོན་རིམ་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞེ་ས་བསྐུར་བསྟི་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལམ་ལེགས་པ་ཡིན་དེ། གཞོན་རིམ་གྱིས་གོན་རིམ་ལ་དེ་ལྟར་བྱའོ། སྔོན་ལྷ་ར་ཀྲ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ཞིང་། གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་བདེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི། ནགས་མཐའ་ཞིག་ན་སྲོག་ཆགས་འཛའ་བ་བཞི

གནས་ཏེ། ཁྲུ་སྨྲིག་པ་དང་། རི་བོང་དང་། སྤྲེའུ་དང་། སྤྱང་ཆེན་ཏེ་བཞིའོ། དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུས་འུ་ཅག་ཀུན་རིམ་གྱིས་བསྐུར་བ་ལ་ཀུན་གཞོན་ཛེ་ལྟར་ཤེས་ཅེས་བློ་བསྡུར་བས། ནྱ་གྲོ་དའི་སྡོང་པོ་ཆེ་བ་འདབས་མ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་ཚད་བྱས་པས། སྤྱང་ཆེན་ན་རེ་ཤིང་འདིའི་འདབས་མ་གསར་པའི་དུས་ངའི་ལུས་དཔང་མཉམ་པ་དྲན་ཟེར། སྤྲེའུས་བདག་ཀྱང་དྲན་དུས་ཤིང་འདི་ཆུང་བ་བདག་ལུས་དང་མཉམ་ཟེར། རི་བོང་གི་འདི་བདག་དྲན་དུས་འདབས་མ་གཉིས་པ་སོར་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟིལ་བ་མངར་པོ་ཆགས་པ་བདག་གི་མྱོང་ཟེར། ཁྲུ་སྨྲིག་པ་ན་རེ་ཤིང་འདི་འབྲས་བུ་ས་ལ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བདག་གི་གཅིབ་དོར་བ་ལ་རྟེན་ནས་སྐྱེས་སོ་ཟེར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞོན་གོ་རིམ་ཤེས་ནས་ཀུན་རིམ་ལ་གཞོན་རིམ་གྱིས་ཞི་ས་དང་བསྙེན་བསྐུར་གུས་འདུད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། ཁྲུ་སྨྲིག་པས་བསློ་བས། སྲོག་གཅོད་པ་དང་། ཀུ་བ་དང་། འཁྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྫུན་སྨྲ་བ་དང་། ཤིང་འབྲས་སྐྱུར་པོ་ཟ་བ་རྣམས་སྤངས་ནས་བསླབ་པའི་གནས་བསྒྲུངས། དེའི་མཐུས་སྤྲིན་ལས་དུས་སུ་ཆར་བབས། ས་ལས་ལོ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བས་ཡུལ་ཕྱོགས་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་གྱི་བསམ་པར་འདི་དག་ངའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་སྙམ་ནས་ཁེངས་དྲེགས་སྐྱེས་པར། དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ཅན་གཅིག་གིས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་མ་ཡིན། ནགས་ཚལ་ན་སྤྲེའུ། སྤྱང་ཆེན། རི་བོང་། ཁྲུ་སྨྲིག་པ་རྣམས་ཀུན་རིམ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྐྱོང་བ་འདུག། དེའི་མཐུའོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་པས། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པ་བལྟ་རུ་ཕྱིན་པས། ཇི་བཞིན་མཐོང་ནས་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་མི་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རིམ་ལ་ཞི་ས་དང་གུས་པའི་བསྐུར་སྟི་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། སྨྲིག་པ་དེ་ནི་ངའོ། རི་བོང་ཤཱ་རིའི་བུ། སྤྲེའུ་མོའུ་འགལ་བུ།

སྐྱང་ཆེན་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་གིན་རིམ་ལ་བསྐུར་བསྟི་སོགས་བསླབ་པའི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བྱ་སྲེག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྨན་མོངས་འགྲོག་གིན་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དྲུག་པའོ།།

LXXXVII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་ཙེ་བདུན་པ།

པདྨ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཞིག་གཡོ་དང་ཡོངས་ཁབ་དྲིགས་པ་མི་བཟད་གང་ཡང་གདུག་པ་རྣམས་པར་བཅས། གང་ཡང་ཤིན་དུ་བྲག་རི་ནག་པོ་བརྩེགས་པ་བཙོམ་པ་ཆེར་གནས་བརྟེན་པ་དང་། གང་དག་གཞན་ཡང་བཟོད་དཀའ་དུག་རྣམས་གསལ་བར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གི། ཚིག་རྩུབ་དུག་གི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཆ་དང་དཔེར་ཡང་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བུ་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་པདྨའི་མདངས་དང་ལྡན་པ། ཞི་བ། དུལ་བ། ཆོས་དང་། རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་བསྐྱེད་བསྐྱངས་ནས་ཡང་ཚོ་གྱུར་པ་དང་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་པས། དགེ་སློང་ཉི་སྟེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་ཅིང་ལུང་སྡེ་དང་ཆོས་གོས་ལྡན་པས་སྐབས་ཤིག་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕྱིན་ཏོ། ལྗོངས་དང་སྐྱིད་ཚལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སྐྱུ་ཀྱུ་ཞིང་གཅིག་སྤུ་བཙོམ་བཀྲག་གི་གྲོང་དུ་སོང་བས། དགེ་སློང་གསར་པར་སོང་མི་མཁས་པ་སྨད་ཚོང་མ་

ཀླ་བའི་རི་མོ་ཞེས་པའི་ཁང་པའི་འཁྲུམས་སུ་བཞུགས་པས། སྨད་ཚོང་མས་མཐོང་ནས་དགེ་སློང་དེ་ཤིན་དུ་མཛེས་པ། ལང་ཚོ་དར་བ། པདྨ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཡིད་རབ་དུ་ཆགས་པས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ནི་ན་སོ་དང་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལག་དུ་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ་མི་རིགས། ཆགས་བྲལ་དེ་ནི་གོད་པོའི་འོས། བདག་ནི་ལང་ཚོ་དང་ནུ་མའི་ཁུར་གྱིས་ནོན། ཆགས་པས་རབ་དུ་གདུངས་པས། ཝུ་བུ་གཉིས་འགྲོགས་པའི་འོས་སུ་འདུག ཅེས་མཛེས་པའི་ཟུར་མིག་དང་པད་འདབ་ལྟ་བུའི་མཆུ་སྒྲོས་དང་། གུར་གུམ་བྱུགས་འདྲ་དམར་སེར་ནུ་འབུར་བསྟན་ནས་བསྐུ་བ་ལ། མ་གཅིག་བདག་ནི་བསྟན་པ་སྨད་པའི་ལས་མི་བྱེད་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་རེ་བ་མེད་པར་ཕྱིར་བྱོན་དེར་སྨད་ཚོང་མས། སྨད་ཚོང་མ་གཏུམ་མོ་འདོད་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བོས་ནས་ཟས་ནོར་གྱི་མགུ་བར་བྱས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་དུ་བཤད་པས། གཏུམ་མོས་སྔགས་དང་། རྫས་དང་འཁྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་འགུགས་པའི་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པས། པདྨ་ཅན་རང་དབང་མེད་པར་སྨད་ཚོང་མའི་མདུན་དུ་བྱུང་ནས། བདག་ཅི་བྱེད་ཟེར། གཏུམ་མོས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཡང་ན་སྨད་ཚོང་མ་ཀླ་བའི་བཞིན་རས་འདྲ་བ་འདི་དང་འགྲོགས་ཤིག ཡང་ན་མེ་དཔུང་འདི་ལ་ཚོངས་ཤིག ཅེས་བརྗོད་པས། པདྨ་ཅན་གྱིས་བདག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱན་མེད། ཆགས་པའི་མེ་ལ་ཚོངས་ན་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་ཀུན་དུ་བསྲེག བསྲེག་པའི་མེ་ལ་ཚོངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འདི་ཙམ་སླ། ཞེས་བརྗོད་ནས་གོས་ཕུད་སྟེ་མེ་དཔུང་ཆེན་པོ་འདུག་པ་དེ་ལ་ཚོངས་པར་བརྩམས་པས། གཏུམ་མོ་དང་སྨད་ཚོང་མ་གཉིས་ཀ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཉན་ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ནས་པདྨ་ཅན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།

རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རང་གི་གདུང་བ་བཤད་པས་ཀུན་ཡ་མཚན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱིམ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་དགའ་མོ་དང་རབ་དགའ་མོ་དང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པས་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་ཚིག་རྩུབ་བརྗོད་དེ། གཅིག་གི་གཏུམ་མོ་འདྲ་བརྗོད་པས་ད་ལྟ་གཏུམ་མོར་སྐྱེས། གཅིག་གི་སྨད་ཚོང་མ་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པས་ད་ལྟ་སྨད་ཚོང་མར་སྐྱེས། དེ་གཉིས་ཀ་སྔོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་གཉིས་ཀས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། ཁྱིམ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་པས་ད་ལྟ་འང་རྣམ་དག་གཙང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། པདྨ་ཅན་འདི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡང་མི་ཏོག་སྡེ་ཞེས་པར་གྱུར་ནས་མི་ཏོག་གི་ཚོགས་སྦྱིན་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་མགུ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་པདྨ་དང་། ཨུཏྤལ་དང་། ཀ་ད་ར་སོགས་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་ཞིང་། གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཤིང་མཆོད། དེའི་མཐུས་ད་ལྟ་པདྨ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ། ལྷའི་དྲི་བཟང་འཕུལ་བ། ངའི་བསྟན་པ་ལ་འོས་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་སོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། པདྨ་ཅན་གྱི་རྟོགས་རྗོད། ཉོན་མོངས་འཕྲོག་གཉེན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་བདུན་པའོ།།

LXXXVIII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

ནག་པ་སྣང་པོའི་བརྟན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་འཕྲོག་ཅིང་ཞི་བ་ངེས་པར་བཟོད་མི་བྱེད། སྔར་བར་ཡིད་དགའ་ཁ་བ་དང་མཚུངས་མཐུག་ཏུ་བསྒྲིག་པར་བཟོར་པའི་ལས་དག་བྱེད། བྱ་མིན་དག་ལ་འཇིགས་བདང་བློ་གྲོས་རབ་འཇུག་འཕོར་བའི་གྲོགས་མོ་བྲུད་མེད་ཀྱི། སྨི་ལམ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ཉམས་འཕྲུལ་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིན། ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྣང་པོའི་སྲི་སྐྱོང་བ། སྣང་ཆེན་བརྟན་ཞེས་པའི་བུ་ནག་པ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ། ཆུང་མ་བླངས་ཤིང་འདོད་ཡོན་ཆེ་ཡང་། ནག་པ་དེ་གཞོན་ནུ་ནས་ཆགས་བྲལ་ལ་མོས་པས་ཡོ་བྱད་ནོམས་བོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས། ཆུང་མ་དེ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་བདག་པོས་བོར་བས་ཡུན་རིང་དུ་བསམ་པ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་ལ། རྗེས་སུ་ནག་པ་སྣང་པོ་རི་བརྟན་གྱི་བུ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པས། ཆུང་མ་དེས་མཆོད་པ་བཟང་པོའི་མགྲོན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས། འཇའ་བའི་གཏམ་གྱིས་བློ་ཁྲིད་པས། དེས་བསམ་པ། གཞོན་ནུ་མ་འདི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ལང་ཚོ་དང་ལྡན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱུག་པ། བདག་ཀྱང་ན་སོ་དར་ཅིང་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། བརྟན་པས་ནགས་སུ་དུབ་ན་ཁྱིམ་གྱི་བདེ་བ་དྲན་ལ་འདི་ཡང་བསླུ་མི་རིགས་བསམ་དེ་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལ། ཆུང་མས་བ་གམ་གྱི་རྩེ་ནས་ཟས་སྣོད་ཀྱི་ཟངས་བོར་བས་སྣ་དེས་ནག་པ་ཡོད་ཀྱི་དངངས་སྐྲག་པས་ཚོད་ལོངས་ཏེ། སྣ་འདི་ཙམ་ལ་སྐྲག་ན་བདག་གི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་

གཏམ་བརྗོད་ན་འདི་ཡིན་ཅེས་མི་འགྱུར་སྐམ་ནས་སྨྲས་པ། བདག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་བདག་པོས་བོར་བའི་ཆུང་མ་ལ་སྒོ་ཁྱི་ཡང་སྤང་། རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྙས་པ་ཆེ་ཞིང་། མགོ་བོའི་སྐྲ་ནས་འདུ་ལ་ཁད། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་ཤིག་ཟེར་བས། དེ་གཡོག་འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲོས་ནས། ཆགས་པ་དང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ་ཕྲག་དོག་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བོར་སྤྱི་རལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་འཁོར་གཡོག་རྣམས་གསོད་དུ་ཆས་པས། ཆུང་མས་ཟིན་ནས་སྡིག་པ་དེ་བསྲུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གླང་ཆེན་གྱིས་སྨེ་སྨྲར་བཞིན་བདད་པས་འབྱོར་པ་རྒྱས་ཤིང་ཡོད་པ་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པས་གླང་པོའི་བདེན་གྱིས་བུ་ནག་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་མཐོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནགས་ན་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པས། དེ་ནི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པས་དབེན་པར་ཞུགས་པ་ལ། སླར་ཡང་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་དོན་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དྲན་པས་ལན། ད་ཡང་བདེན་པས་དྲངས་ཚེ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་ངེས་གསུངས་ཞིང་། ནག་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་མུན་པའི་རབ་རིབ་གསལ་ཞིང་ཆོས་བསྟན་པས། ནག་པ་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། དེ་རང་གི་གནས་སུ་ཁྲིད་ཕེབས་ཅིང་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། ནག་པ་འདི་སྐྱེ་བ་སྔོན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དྲག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་མཇུག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། སྐྱེ་བ་དེ་སྔོན་ཝཱ་ར་ཎཱ་སིར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ལ་བློན་པོ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བུ་འཕྲོག་བྱེད་བུ་དང་། འཕྲོག་བྱེད་རྩེ་ཞེས་པ་རིག་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་

ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་དུ་གྱུར། རྒྱལ་བློན་འབངས་དང་དྲང་སྲོང་སོགས་ཀུན་གྱིས་བསྐུར་བཞིན་བསྟོད་བསྔགས་སྒྲོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་འཕྲོག་བྱེད་རྩེ་ནམ་མཁའ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁང་པར་སོང་། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་ཕྱུན་དུ་མཆོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཞན་དུ་དོན་གཉེར་ལ་འགྲོ་དུས། རང་གི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངའི་མཆོད་འོས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིག་ཅེས་བསྔགས་བྱ་བྱས། དེ་ནས་བུ་མོས་འདོད་ཡོན་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར། དེ་གཉིས་འཛའ་བས་འཆལ་བའི་ནུས་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་ལམ་མི་མཛེས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཀྱང་བརྗོད་མ་ནུས་པར་འདུག་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འཁོར་ནས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས། ཁྱད་པར་དྲང་སྲོང་འཕྲོག་བྱེད་རྩེ་ལ་རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་ལ་འོས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། དེ་གཉིས་སྤྲོན་དུ་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོས་དྲང་སྲོང་ལ་ལག་པས་འཁྱུད་ཅིང་མཆུ་ཡིས་འོ་བྱེད། དྲང་སྲོང་གིས་ཀྱང་བུ་མོའི་ནུ་མ་ཉེད་པ་སོགས་ལང་ཤོར་གྱིས། བུ་མོས་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་ཆུས་དྲང་སྲོང་གི་ལག་པ་བྲན་པ་ན། དྲང་སྲོང་གིས་ལག་པ་བརྐྱངས་ནས་ཚུར་ཤོག་ཅེས་དེའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་བ། རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་འཕྲུལ་ལ་ཁྲེལ་ཏེ་དད་པས་གུས་བསྙེན་མཆོད་པ་འདི། ཚུལ་མ་ཡིན་པ་འདི་བྱེད་ན་འདི་ལ་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་བསམ་པ། བུ་མོས་ཡབ་ཀྱི་བཞིན་འགྱུར་བ་མཐོང་ནས་འཕྲུལ་དུ་བརྗོད་སླས་པ། འདི་མགྲིན་པ་ཟས་ཀྱིས་འགགས་པ་ཡིན་པ་འདུག་ཞེས་མགུལ་ལ་ཆུ་བྲན་པས། རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལོག་ལྟ་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་འཕྲོག་བྱེད་རྩེ་ནམ་མཁར་འགྲོ་བར་བཙམས་པས་བརྡུལ་ཞུགས་ཉམས་ནས་འགྲོ་མ་ཐུབ། དེའི་ཚེ་ཕུ་བོ་དྲང་སྲོང་འཕྲོག་བྱེད་བུམ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་

ཀི་ཙ་བོ་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ནས་དེར་བྱོན་ཏེ་རང་གནས་སུ་ཁྲིད་ནས་འོང་། དེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་བསྒོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེའི་དུས་ཀྱི་འཕྲོག་བྱེད་ཙེ་དེ་ད་ལྟ་གླང་པོའི་བཙུན་གྱི་བུ་ནག་པ་འདི་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དེ་ནག་པའི་ཆུང་མ་འདི་ཡིན། ཕྱུ་བོ་འཕྲོག་བྱེད་བུ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱང་འཛེམ་མས་བསྐྱུས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ད་ལྟའང་ནག་པ་དཀའ་ཐུབ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས། ཁྱིམ་དུ་ཉམས་སུ་འཆའ་བ་ལ། ངས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བདེ་བ་ལ་བཀོད་ཅིང་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རྐྱེན་ལ་གཟབ་དགོས་པར་གོ་བཞིན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ནག་པ་གླང་པོའི་བཙུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླན་མོངས་འཕྲོག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གྱ་བརྒྱད་པའོ།།

LXXXIX.

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་རྩ་དགུ་པ།

ཆོས་སྦྱིན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འཇིགས་རྩང་སྡུག་པོའི་རླུང་གིས་རབ་བསྐྱངས་པ་རླབས་རྣམས་སྤྲུལ་པས། མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་འགེངས་དྲག་པོའི་སྒྲ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན། ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་བཟོད་དཀའ་ཆུ་ཡིས་ཉམས་འགྱུར་ཅན་དེ་ཡང་། བདེ་གཤེགས་དྲན་པའི་མི་ཉམས་དག་ལ་མཐའ་རུ་གྱུར་པ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་

བཞུགས་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་མང་པོ་རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་ལ་ཆས་པས། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཚོང་པ་ཏ་ཙང་མང་པས་ལྷིད་ཀྱི་གཟིངས་གཏིང་དུ་བྱིངས་དོགས་དེད་དཔོན་ནོ་བ་འཛིན་གྱིས་སྨྲས་པ། རིན་ཆེན་མི་འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད་དེ། གཟིངས་འདི་ཁྲིམ་དང་ས་གཞི་མ་ཡིན། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ན་བ་རླབས་དང་རླུང་དཀར་དྲག་པོས་མི་འདོད་པའི་སར་འཁྱེར་བ་དང་རྒྱུའི་གཏིང་ནས་རི་རྩེར་ཐུག་པས་གཟིངས་འཐོར་བ་དང་། སྟག་གདོང་གི་མེ་དང་། རྒྱ་སྲིན་ཉ་མིད་ཅན་དང་། འཇིགས་པའི་ཉེན་མང་པོ་ཡོད། ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་མི་རྣམས་མ་གཏོགས་ཡིད་གཉིས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་མི་རུང་ངོ་ཅེས་བརྗོད་པས། མི་འགའ་ཞིག་ཕྱིར་འཐོན། དེ་ནས་དོན་མཐུན་རྣམས་རིན་ཆེན་བླངས་ནས་ཕྱིར་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་རི་རབ་ལྟར་མཐོ་བ་སྤྱི་བོར་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་བརྩེགས་པ་ལྟར་འབར་བ། མིག་གཉིས་ཉི་མ་འདྲ་བ། ཁ་ཕྱེབ་ལྟ་བུ་མཐའ་མ་རི་རྩེ་སྤྲིན་དཀར་གྱི་བསྐོར་བ་ལྟར་སོའི་འཕྲེང་བ་འཇིགས་པ། དེས་རྒྱ་ལ་ཧུབ་དྲངས་པས་ཉ་དང་རུས་སྦལ་དང་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཁོའི་ཁར་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་ལྟར་འཇུག་ཅིང་། ཚོང་པ་རྣམས་གཟིངས་དང་བཅས་པ་ཡང་འཇུག་ལ་ཁད་དུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ནས་དྲིས་པར། ནོ་བ་འཛིན་གྱིས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་རྒྱ་སྲིན་ཆེན་པོ་ཉ་མིད་ཅན་བྱ་བ་དེ་ཡིན། ད་ནི་འཇིགས་པ་འདི་ལ་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དྲག་ཅེས་ཀུན་གྱིས་ཆོ་ངེ་དྲག་པོ་བརྗོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པས་རྒྱ་སྲིན་དེ་ཁ་ག་ལེ་ཟུམ་ཞིང་མིག་ཀྱང་ཟུམ་པར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པས་ལྷའི་སྙན་རྣམ་པར་དག་པས་གསན་ནས་དེ་དག་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབས་པས་དེ་དག་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་ནས་རང་གནས་སུ་སླེབས་

དེ་གྱུལ་བའི་དྲུང་དུ་གསུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདི་དག་སྔོན་སྟོན་པ་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་བྱུ་- བ་བཤད་པ་ནི། ཀྱི་མཆོའི་རྒྱ་སྲིན་ཧ་མིད་དེ་སྲོག་ཆགས་མང་པོ་ཟོས་པས་མཆོམ་པར་ཚེའི་དུས་བྱས། དེའི་རོ་དེ་དྲི་དང་མི་གཙང་བས། ཀླུ་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་པས་ཀྱི་མཆོའི་མཐར་ཕྱུང་བས་རུས་པའི་ཕུང་པོ་ཁ་བའི་རི་ལྟར་དུ་གྱུར། ནམ་ཤིས་ནི་བྲམ་ཟེ་སོ་སྐར་དུ་ཞེས་པའི་བུ་རུ་བྱུང་། མངལ་ན་ཡོད་དུས་མ་དེ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེས་པས་ཟས་ཀྱིས་མི་འགྲངས་པ་བྱུང་། སྐྱེས་ནས་བུད་མེད་བརྒྱའི་འོ་མས་གསོས་ཀྱང་མི་ངོམས་ཞིང་། ཆེར་ལོངས་ནས་ཟས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཟ་དགོས་ཤིང་ཡི་ད་བྱུང་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེར་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་མི་འགྲངས་ཞིང་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཀྱང་དེ་ནི་མི་ཚིམ་པ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་ལྡན་སྦྱིན་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཞེས་པས། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྙེན་བསྐུར་བཤམས་དེ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པར་ཕྱིན་པས། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་ཐེགས་གྱུབ། དགེ་སློང་ཟས་མང་དེ་གཅིག་པོ་ཐོབ་ནས་གདན་དྲངས། དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་དྲངས་པས་རང་སྐལ་གྱིས་མ་འགྲངས་པར། དགེ་སློང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྐལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དྲངས་པས་ཀུན་ཟོས་ཤིང་། ཁྱི་བདག་རབ་ཏུ་འཇིགས་ནས་འདི་དགེ་སློང་ག་ལ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་ཤ་ཟ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག། བདག་ཀྱང་ཟ་ཉེན་ཆེ་བསམ་ཡོན་སྐྱུར་དུ་ཕྱུལ་ནས་ཕྱིར་མིག་བལྟ་བཞིན་བྲོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་ཤིང་འདི་གནོད་སྦྱིན་ཤ་ཟ་འམ་སྲིན་པོ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ཤ་ཟ་དང་སྲིན་པོ་སོགས་མིན། དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱིད་ཞེས་བྱ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་གསུངས། ཆོས་སྐྱིད་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་ཏོ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲིད་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆུ་སྲིན་གྱིས་རུས་པ་དེ་བསྟན་པས། པོ་དང་ཀང་རུས་འཇིགས་པ་སྲིན་བུས་ཕུགས་ཀོལ་ཚོགས་འབུར་དྲ་བར་འབྲེལ་བ། རུས་པའི་ཕུང་པོ་མི་སྡུག་པ་དེ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་ནི་ཆོས་སྲིད་ཁྱོད་རང་གི་རུས་པའོ། ཞེས་ཉ་མེད་ཅན་གྱིས་རྩལ་གསུངས་པས་ཆོས་སྲིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་གྱུར། དེ་ནས་རང་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ལ་གདམས་པ་གསུངས་པས། རྒྱུན་བཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་བདུད་རྩི་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་གྱུར་ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་སྲིད་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མང་བ། ཡུན་རིང་བ་ཡང་རིང་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཆེས་རིང་བ་འཁོར་བར་དུབ་པ་ཤེས་སམ་གསུངས་པས། ཆོས་སྲིད་སྐྱེ་བ་དྲན་པས་འཛུམ་ཅེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མང་བ་ཆེས་མང་བ་ཡུན་རིང་བ་ཆེས་ཡུན་རིང་བར་སྡུག་བསྔལ་བར། སྟོན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ད་ལྟ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེས་ཆེ་བར་གྱུར་ལགས་ཞེས་ཞུས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གཏམ་འཕྲོས་མཛད་པ་ཐོས་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་བསྐལ་པ་དགེ་བ་ཞེས་པར་སངས་རྒྱས་དགེ་མཛད་ཞེས་བྱ་བྱུང་། དེའི་དུས་ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པ་བྱུང་། དེས་རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་ནས་རིན་ཆེན་མང་པོ་ལོན་ཅིང་འབྱོར་པ་ནམ་ཐོས་བུ་ལ་འགྲན་པ་ཙམ་བྱུང་། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དགེ་བ་གཟི་བརྗོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དེ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་ཟིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དེའི་མཆོད་རྟེན་གསེར་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་པར་བརྩམས་པ་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྡང་བའི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེངས་སུ་མ་བཅུག་པས་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་

ཤིང་། རྒྱལ་པོས་དཔའ་བོ་སྟོང་ཐུབ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་ནས་བྲམ་ཟེ་ནོམས་ཆད་པས་གཟིར་བས་ཁྲིམ་བདག་གི་མཆོད་རྟེན་གསེར་དང་། ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་གི་ནོམ་པར་སྤྲས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞེངས་ཏེ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ། སྟོང་ཐུབ་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། ཁྲིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་སྤྲས་པ། སྟོང་ཐུབ་ཁྱོད་སྡིག་པ་མང་པས་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པས་དགེ་བ་ཐོབ། ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཡིན་ལ། སྟོང་ཐུབ་དེ་ཆོས་སྲིད་འདི་ཡིན་ཅིང་། འདི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བསྐལ་པ་གཉིས་པར་གྲོང་ཁྱེར་མར་མེ་ཅན་དུ་རྒྱལ་པོ་མར་མེ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་ལ་མར་མེ་མཛད་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་དེ་ནགས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཚལ་ལ་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོས་ཕྱིན་ནས་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཀ་ཤིའི་གྲོང་ན་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་ནས། ཁྱོད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་སྤྲིངས། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཚེ་ག་རྫོགས་ནས་ཡོན་ལྷའི་བདུག་པ་བྲས་པས་ལྷའི་སྤྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྲམ་ཟེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་དང་། བློ་གྲོས་ཞེས་པ་གཉིས་འོང་། དེ་གཉིས་མཆོད་ཅིང་ཐོག་མར་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་མཆོད་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ་ཅན་དུ་བྲམ་ཟེ་གཉིས་བྱུང་སྟེ་བསྙེན་བཀུར་ཟབ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སྟན་དང་། གསེར་གྱི་དབྱིག་པ་དང་རིལ་བ་སོགས་གསེར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཕུལ། མཛུག་ཏུ་གསེར་གྱི་སྣོད་དུ་གསེར་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡོན་མང་དུ་ཕུལ། རང་གི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞེས་པ་ཡང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་ཡང་ཕུལ་བས།

བྲམ་ཟེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པས་བུ་མོ་མ་བླངས། བུ་མོས་བྲམ་ཟེ་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་ཚ་བོར་བས་བདག་བཞེས་པར་ཞུས་ཀྱང་མ་བླངས་པར་རང་གི་ཚལ་དུ་སོང་། དེ་ནས་བུ་མོས་གྲོང་ཁྱེར་མར་མེ་ཅན་དུ་ཕྱིན་ནས་རང་གི་རྒྱན་རྣམས་རིམ་པས་བཙོང་ནས། དེའི་རིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ཏོག་ཉོས་ཏེ་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད། བྲམ་ཟེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོས་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ཞིང་ཆུང་མ་འགྲོགས་པར་ཞུས། གསེར་ལྷག་མ་རྣམས་རང་གི་ཉར། དེའི་ནུབ་མི་ལམ་བཅུ་མཐོང་སྟེ། བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བ་དང་། ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་དང་། ཉི་མ་མཐོང་བ་དང་། ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མཐོང་བ་དང་། དྲང་སྲོང་མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དུ་ཞོན་པ་དང་། གླང་ཆེན་ཐལ་དཀར་ཞོན་པ་དང་། ངང་པ་ཞོན་པ་དང་། སེངྒེའི་རི་ལ་འཛེགས་པ་དང་བཅུ་མཐོང་ངོ་། དེ་གཉིད་སད་ནས་རང་གི་བླ་མ་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་ལོ་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པར་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་འབྲས་བུ་གྱུར་པ་དེ། མར་མའི་གྲོང་གི་ཚལ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས། དེ་ལ་ཞུས་ཤོག་གསུངས་པས། མཆེད་གྲོགས་བློ་གྲོས་དང་སྤེབས་ནས་ཕྱིན། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མར་མེས་སངས་རྒྱས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་འཐོར་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་རྣམས་རྒྱལ་པོས་བསྡམས་པས་གཞན་ལ་མེ་ཏོག་ཉོ་ཚོང་མ་རྙེད་པས། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཡང་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་མ་འབྱོར་བར་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་འཕྲེང་བ་མཁན་ལ་གཉེར་གཏད་བྱས། དེའི་ཚེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོར་ཡང་མེ་ཏོག་མ་འབྱོར་བར་ཉུང་བས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདམ་སྐྱེས་མེད་པའི་རྫིང་བུར་མེ་ཏོག་ཁྲུང་འཕགས་བདུན་འཁྲུངས་པ་འཕྲེང་བ་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་གཞན་གྱི་མ་རྙེད་

ཕར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོར་སྦྱིན། དེས་བུམ་པའི་ནང་དུ་ཆུ་དང་བཅས་སྦས་ནས་འཕྱིར་བས། བློ་གྲོས་བཟང་པོ་དང་འཕྲད་པར་མི་དགོས་ཡོད་བ་རིག་ནས། ང་ལ་བླངས་སྦས་པས་མཛེས་མས་ངོ་ཤེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་བས་ད་བདག་ལ་མི་དགོས། བླངས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚངས་སྤྱོད་དང་མི་འགལ་ལམ། འོན་ཀྱང་མི་དགོས་འདི་ཕུལ་བས་བདག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆུང་མར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་མི་དགོས་ལྡུ་ཕུལ། དེ་བློ་གྲོས་བཟང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏོར་ནས་བཀོད་པས་མཛེས་པས་ཕུང་པོར་གྱུར། དེར་རྒྱལ་པོ་མར་མེས་གསེར་གྱི་རྩིབས་མ་ཅན་གྱི་གདུགས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུས་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བའི་ང་ཡབ་ཐོགས་ཤིང་མཆོད་པར་བྱེད། བློ་བཟང་གིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་སྟོན་པའི་ཞབས་ཀྱི་མཚན་དེ་མཁའ་ལས་མི་དགོས་བབས། རལ་པ་ཅད་པ་ཉིརས་མཆོད་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མཛེས་མས་རང་གི་བུམ་པར་བཟུང་བའི་མི་དགོས་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་གཏོར་བས་སྙན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར། བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་སྟོན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་སེམས་འཕྲུགས་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཁྱོད་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། ནམ་མཁར་འགྲོ་ཞིང་ཚེའི་མཐར་དགའ་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་ད་ད་ལྟ་ངའོ། གྲགས་མཆོད་བློ་གྲོས་ནི་དམྱལ་བར་སོང་། དེ་ད་ལྟ་ཆོས་སྲིད་དོ། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ནི་ད་ལྟ་གྲགས་འཛིན་མའོ། ཡང་བསྐལ་པ་གསུམ་པར་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་གི་དུས་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ་དུ་ཚོང་པ་ཅན་དན་བྱིན་ཞེས་པ་ནོར་ཆེ་བ་ཚོང་གིས་ཕྱུག་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་འདོད་པའི་སྟོབས་ཞེས་པར་བུ་ནོར་ལྷ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ལང་འཚོ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་།

མིང་དུས་བྱིན་ཞེས་པར་གྲགས། ཕ་ཤུལ་འཛིན་པའི་རི་བ་དང་བཅས་བསྐྱེད་བསྐྱངས། ནོར་ལྡན་ནམས་ནི་ལན་ཚྭའི་ཚུ་ལྟར་ནོར་མང་ཞིང་སྲེད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་ཕ་ཚོང་པ་དེ་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བསྒྲུབ་ཏུ་སོང་། དེའི་དུས་མ་དེ་ཡང་ཚོ་གྲུས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བས་རང་གི་བུ་ཁང་བཟང་སྦུགས་སུ་སྦས་ནས་གཞན་དང་འཕྲད་དུ་མི་འཇུག། འཛའ་ཞིང་དུང་བའི་འགྲམ་མེད་འཚོ་བར་བསྐྱངས། བུས་བདག་ནི་ནོར་མང་ཀུང་རང་ཉིད་བསྡུབ་པ་འདི་སྐྱོ་བས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མས་སླས་པ། ཁྱོད་ནི་ཁྱིམ་དང་ནོར་མང་འདོད་ཡོན་འདི་ཀུན་བཞག་ནས་ག་ལ་འགྲོ། ཁྱོད་ནི་ཡང་ཚོ་གྲུས་ཤིང་སྟོབས་དང་ལྡན། བདག་ཀུང་དེ་བཞིན་མཉམ་པས་ཕ་དང་བུ་གཉིས་སྐྱོད་ཅིག་ཡིན། དེ་ཕྱིར་རང་གཉིས་དགའ་འགུར་སྤྱོད་ཅིག་ཟེར། དེར་བུས་མི་རིགས་པར་བསམ་ཀུང་ཡང་ཚོ་དར་བས་ཆགས་པས་གཟིར། དེ་ནས་ཡུན་རིང་བག་ཕེབས། དེ་གཉིས་དགའ་འགུར་སྤྱད། མཐར་ཕ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ནས་སླེབས་པར་ཤེས་ན་འབར་གྱི་དོགས་ཕ་ལ་དུག་སྦྱིན་དེ་གསད། དེ་ནས་མ་དེ་ཆགས་པ་གྲུས་པས་འཁོར་གཡོག་དང་ཡུལ་མིས་མ་བུ་སྨོངས་པ་ཤེས་དོགས་ཀུ་དོག་པར་གྱུར་ནས་རང་གཉིས་ནོར་གྱིས་སྐྱིང་པོ་ནམས་འཁྱེར་ནས། ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པར། བུ་དེ་སྡིག་པ་འཕེལ་བས་གདུམ་མོ་ལྟར་སྡིག་ལ་བརྩམས་པར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་བྱས། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་ཟ་མི་ཡིན་ཤག་གི་འཇོམ་མེད་དུ་ཁྲོ་ཤུག་བྱས། སྐབས་ཤིག་ངོ་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞིག་བསོད་སྙོམས་སུ་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་པས་ངོ་ཤེས་ནས་འདི་གཉིས་མ་བུ་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱིམ་དུ་མགྲོན་ལ་བོས། ཁྱིམ་སྦུག་ཏུ་གསང་ནས་དགེ་སློང་དེ་གསད། དེ་ནས་གཉིས་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིན་པར། སྡིག་པའི་ལས་འདི་བུས་ཤིང་མང་དུ་

འཕེལ་བ་སྡིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་ཤིག་ཚོང་པའི་བུ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་དེ་རང་གི་བུས་ཆགས་པ་ཚེམ་ཀྱང་། ནོར་ལ་སྤྱོད་པས་ཚོང་པའི་བུ་མཛེས་པ་དང་གསང་ནས་འགྲོགས་པས་ནོར་མང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་དུས་སྦྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་ཁྲིམས་དེ་མ་ལ་རལ་གྲི་རྒྱབ་ནས་གསད། དེ་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ས་མཚམས་ལས་ཕྱིར་བསྐྲད། དུས་སྦྱིན་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསོལ་བས། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་ནུས་གསུང་བས། ཁོ་ཞེ་སྡང་ལངས་ཏེ་མཚན་མོ་དགེ་སློང་རྣམས་མེས་བསྲེག་པར་བསམ། དེ་ལ་བརྩེ་བའི་དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་། བསླབ་པའི་གནས་མ་སྦྱིན་པས་ཡང་ཡང་ཞུས་པར། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་གསུམ་གྱི་ལས་བྱས་པས་བསླབ་གནས་མི་ཐོབ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཡང་ཡང་རྒྱུན་དུ་བརྗོད་ཅིག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པས་མཐར་ཁྱོད་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་བརྗོད། རྗེས་སུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བར་སོང་སྟེ་ཚ་གྲང་སྣ་ཚོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་མྱོང་ཤིང་ཡུན་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་རྒྱུང་སྟེ་མཐར་ཆོས་སྤྱོད་འདིར་སྐྱེས་པའོ་གསུངས། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་མོངས་འཕྲོག་གོན་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་ཀོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དགུ་པའོ།།

XC.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་པ།

ནོར་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཡིད་ནི་དགེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན། སྨིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ཡིས། སྙིང་སྟོབས་ཅན་ལ་ཕུན་ཚོགས་ནི། བདག་པས་འགེབ་པར་བྱ་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་རྗེའི་ཡང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིའུ་རྫིང་ཞེས་པའི་འགྲམ་ཁང་བཟང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་དུས། ཁྱིམ་བདག་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཆུང་མ་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། བུ་གཏོང་ཕོད་ཅན་བྱ་བ་དང་། མནའ་མ་བདེ་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་ཡོད་པ་ལས། ཡངས་པ་ཅན་གྱིས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཚོགས་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་ཏོག་ཞུ་བར་བྱས། མི་རྒྱུ་ཤེད་ཅན་གཅིག་གིས། རང་རེ་རྒྱལ་བ་མཆོད་དུས་གཞན་གྱིས་གེགས་བྱས་ན་དེ་ཡུལ་ནས་འདོན་ནོ་ཟེར་ཁ་འཆམ་མོ། དེ་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་ཤེས་པར་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འཁོར་བཅས་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་གཤེགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དགེ་ཞིང་རང་ཁྱིམ་དུ་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྲི་སྟན་དང་། ཞལ་ཟས་སོགས་ལྷ་ལ་འོས་པའི་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤམས། དེ་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ང་འཁོར་བཅས་ཐོག་མ་ནོར་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཅན་གྱི་མཆོད་པ་ལ་མིག་རྒྱག་ཅིང་རང་གནས་སུ་སོང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ནོར་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས་ནས་མཆོད་སྟོན་བླ་ན་མེད་པ་ཞུས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནོར་ཅན་ཆུང་མས་ཞུས།

དེ་རྗེས་མནའ་མས་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་ཏེ་དེ་ དག་པོ་སོས་ འཁོར་ བ་ ཕུན་ཚོགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་མཆོད་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་སྐབས་མ་རྙེད་པས་ནོར་ཅན་གནས་ནས་དབྱུངས་བར་ཁ་འཆམ་ པར་གྱུར་ བས་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་སོགས་བཀས་བཀྲོལ་བས་རྩོད་པ་ཞི། དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཅན་འཁོར་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཞུས་པས་སྔོན་བྱུང་གསུངས་པ། སྔོན་ཝ་ར་ཎ་སིར་འཕྲེང་རྒྱུད་མཁན་བདྨ་ཞེས་པ་དང་། ཚུང་མ་ཡང་འདབ་ཅན། བྲུ་ཤུ་དཔལ་ཞེས་བ། མནའ་མ་པ་ད་ལ་ཞེས་པ་རྣམས་བྱུང་། སྨུ་གེས་ཉེན་པའི་དུས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དབུལ་བར་གྱུར། ཉི་འདབ་ན་མི་དོག་གི་ཚལ་ཡོད་པ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མི་དོག་འབུལ་དུ་འགྲོ་བར། མི་བཞི་པོ་དེར་གོས་གཅིག་ལས་མེད་པས་སྤུ་འགྲོ་ཡང་གོས་དེ་རེ་མོས་ཀྱི་གྱོན་འགྲོ་བ་ལ། སྐབས་ཞིག་སྐྱིད་ཚལ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་འོད་ཟེར་ལྷམ་མེད་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་བཞི་རབ་ཏུ་དད་ནས། གཤེགས་པ་ཆད་པའི་བྲ་བཞིན་ནོར་མེད་པས་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་མ་འབྱོར་བར་གྲོས་མཐུན་པར། རྒྱལ་པོ་ལ་མི་དོག་འབུལ་བར་གཅེར་བུར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཀྱང་། གོས་གཅིག་ཕུ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་འབུལ་ཞེས་དད་པས་ཕུལ་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་འཕྲེང་རྒྱུད་མཁན་དེ་ད་ལྟ་ནོར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དུས་ཀྱི་ཚུང་མ་བྲུ་དང་མནའ་མར་བཅས་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ནོར་ཅན་གྱིས་བཟའ་ཚང་འདི་རྣམས་ཡིན། སྔོན་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་འདིས་ད་ལྟ་འདི་དག་འཁོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་དད་པས་ཀུན་ནས་སླངས་པས་རྩ་རྩེའི་ཟིལ་པ་ཙམ་ཡང་མཆོད་པར་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་རང་གི་སེམས་ལ་ཐུག་སྨམ་སྡེ་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རངས་བར་གྱུར། དེ་རྗེས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ

རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བསགས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ནོར་ཅན་གྱིས་རྟོགས་བརྗོད། །ཀླུན་སྐོངས་འབྲོག་གཉན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དགུ་བཅུ་པའོ།།

XCI.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

ཤི་པིའི་ལེགས་བཤད་ནི།

སྣང་བ་མེད་པའི་གནས་རྣམས་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེད་བཞིན། །ལེགས་པར་བཤད་པ་བདེན་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བར་བྱེད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལས། །བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་དབེན་པ་སྤྱོད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་། །ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱད་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀུ་ཤའི་གྲོང་དུ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཞུས་པ། །རྒྱལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚིག་ལ་མཆོད་དུ་མཉེས། །བདག་ཅག་གི་འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་སྨྲ་བར་མི་སྤྲོབས་ཞེས་ཞུས་པས། །བཀའ་སྩལ་པ། །ང་སྔོན་ཡང་ལེགས་བཤད་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། །གྲོང་ཁྱེར་ཞི་ལྡན་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་ཞི་སེར་སྐྱེས་དུས། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་ཅིང་། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚིག་གི་མི་རྣམས་སྐྱོང་བ་ལ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེའི་སྙིང་སྟོབས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། །འཇིགས་རུང་ཤ་ཟ་སྲིན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྤྲུལ་ནས་ཁང་བཟང་གི་རྩེར་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། །འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་གློག་རབ་མཛེས་པ་དག་དང་མཚུངས། །རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་

འཇིག་པའི་མི་དག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཆགས། ཞེས་སྨྲས། རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་དེ་ལ་འདུག་ནས་སྲིན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་དང་ཞི་བར་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མཁས་པ་ཉིད་ལེགས་བཤད་དེའི་འཕྲོས་གསུངས་དུ་གསོལ། བདག་ཉན་པར་འདོད་ཅེས་པས། སྲིན་པོས་སྨྲས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་ནམས་ཟས་དང་འབྲུ་དང་ཤིང་ཏོག་ལ་སོགས་ཟ་ཡང་བདག་ནི་གསར་དུ་བྲིགས་པའི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་འཚོ་བ་ཡིན། བདག་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ལེགས་བཤད་ལྷག་མ་བརྗོད་མ་ཐུབ་ཤ་ཁྲག་འཚོལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་པས། རྒྱལ་པོ་ལེགས་བཤད་ཉན་འདོད་ནས་རང་གི་ཤ་ནམས་གཅད་ནས་ཤ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྦྱིན་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པས་བརྒྱ་བྱིན་རང་གཟུགས་བསྟན་ཅིང་ལེགས་བཤད་སྨྲས་ནས། སྙིང་སྟོབས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་འགྱོད་དམ་ཞེས་པས། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལེགས་བཤད་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་འདིའི་དོག་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ། འགྱོད་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་བདེན་ན་བདག་གིས་ལུས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་གསུངས་མ་ཐག་མི་ནམས་བསོས་ནས་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་པར་གྱུར། རྒྱལ་བ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་ཤིང་། མཁས་པ་ནམས་ལ་ལེགས་བཤད་ལས་ལྷག་པའི་མགུ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་གང་ཡང་མེད། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ལས། ཤི་བི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སླུན་སྤོངས་འབྲོག་གཉན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གོ་གཅིག་པའོ།།

XCII.

ཡལ་འདབ་དགུ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

འཛའ་བོའི་བུ་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དག་དུ་ཡང་ཤིན་དུ་བླ་མའི་གཉམ་སྲུ་ཆེ། འབྱུང་པོ་རྣམས་ནི་འདོན་བྱེད་མཐའ་དག་རོ་ཡིས་སྙིང་པོ་རབ་དུ་བསྐྱུན། ལུས་ནི་འཛའ་གཟུགས་བཞིན་དུ་གྱུས་བྱེད་སྐབས་གསུམ་ཆུ་བོ་གཙང་བའི་ལུས། མ་དེ་ཉིད་ཉི་དགུ་དུ་མཁས་པས་མཆོད་བྱ་ཡིན་གྱི་ནོར་འཛིན་མེད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱུལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་གསུངས་མཐར། མདོར་བསྡུས་འདི་གསུངས། གང་ཡང་སྲོག་བསྐྱེད་པའི་ཕ་བས་ལྷག་པའི་བླ་མ་ཡང་མེད་ལགས། མས་མངལ་དུ་འཁྲུར་བའི་མ་བས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡང་མེད། དེ་ཕྱིར་ཕ་མ་གཉིས་ནི་བླ་མ་ལྟར་མཆོད་དང་བསྐུར་བའི་ཡུལ་དམ་པ་ཡིན། ཕ་མ་མཆོད་ན་དམ་པའི་ལུགས་དེ་ཀུན་དུ་བསྔོད་ནམས་འཕེལ། ཕ་མ་ཡིད་གསད་སྤྱི་བོར་གནམ་ལྷུགས་འཁོར་ལོ་འབབས་དང་མཚུངས་པའི་གདུང་བ་ཐོབ། ངས་ཀྱང་སྔོན་ཡྭ་ར་ཎ་སིར་ཁྲིམ་བདག་འཛའ་བོ་ཞེས་པ་ལ་ཆུང་མ་ནོར་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ་འགའ་བྱུང་ཡང་བཙས་ཕྲལ་ཤི་བར་གྱུར། ན་སོ་མཐོ་ཙམ་སླེབས་དུས་བུ་ལེགས་པ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ཡང་ཤི་ཡིས་དོགས་ནས་བུ་མོའི་མིང་བཏགས་པས། འཛའ་བོའི་བུ་མོ་ཞེས་པར་གྲགས། དེ་ནས་ཕ་དེ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པས་ཤི་ནས་ལོག་གྱུ་མ་བྱུང་། བུ་དེ་མས་ཤིན་དུ་གཅེས་པར་གདེར་བཞིན་བསྲུངས་ཞིང་བསྐྱེད་བསྲིངས། ཆེར་ལོངས་ནས་རིགས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། མས་གཏོང་མ་ཕོད་པ་རང་ཡུལ་དུ་ཚོང་

ཚུང་ངུ་སྐབས་པས་ཉིན་དང་པོར་ཀ་ཤ་པ་ན་བཞི་ཐོབ། གཉིས་པར་བཞི་འགྱུར། དེ་རྗེས་དྲུག་འགྱུར་བརྒྱད་འགྱུར་སོགས་ཁེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཀུན་མ་ལ་ཕུལ་བས་མ་དགའ་སྤྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ། དེ་ནས་མཛའ་བོའི་བུ་མོས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེས། མས་ནན་དན་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་འགྲོ་བ་བཙམས་པ་ན། མ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བརྒྱལ་ཞིང་འགྱེལ་ཡང་མ་ཉན་པར་རྐང་པ་རྡོག་ཤུགས་ངར་སྐྱེད་ནས་ཕྱིན། རྒྱ་མཚོར་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་གླིང་དུ་གྲུ་ཟིངས་གཞིག་སྟེང་ཤིང་གི་ཚལ་པ་གཅིག་ལ་འཛུས་ནས་ག་ལེ་འཁོན་ཐུབ། དེས་བསམ་པ། ཕ་ནི་དང་པོ་བུ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་བསྟོད་བསྔགས་ཀྱི་ཆར་འབེབས། བར་དུ་ཡིད་དུ་འོང་ཤིང་རེ་བ་ཆེན་པོས་བྱམས་པས་སྐྱོངས། མཐར་ཡང་ཆོ་གྱིས་ནས་རང་ཤེས་ཀྱི་དཔའ་ཚོལ་ངོམས་ནས་ཕ་མའི་བཀའ་བཅག་ཅིང་ཡིད་གསད། བདག་ཀྱང་མའི་ངག་ལ་མ་ཉན་ཅིང་ཕྲགས་དཀྲུགས་པས་ལ་ཡོགས་ཡིན་པར་ངེས་བསམ་ནས་ནགས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་ཡུན་རིང་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱེར་བརྩེ་དགའ་ཅན་ཞེས་པ་ནོར་བུའི་བརྒྱན་དང་ཁང་བཟང་། རྫིང་བུ་སྐྱེད་ཚལ་ཁྲི་སྟན་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར། ལྷ་མོ་བླ་བའི་འོད་ལྟར་མཛེས་པ་གཞིས་མགྲོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དགའ་བས་ཆགས་ནས་དེ་ཉམས་དང་འགྲོགས་ཤིང་བདེ་བར་གནས། ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་གྲོང་ཁྱེར་འདིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནམ་ཡང་འགྲོ་བར་མ་མཛད་ཅིག་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་ལྷོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་བར་མཛེས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེར་བས་ལྷག་པ་ཡུན་རིང་མཆོད། དེ་དག་གིས་ལྷ་ཕྱོགས་སུ་མ་འགྲོ་བརྗོད་ཀྱང་། ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་དགའ་བྱེད་བཅས་སྟེར་བས་ལྷག་པ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་གིས་རབ་ཏུ་མཆོད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས།

གྲོང་ཁྱེར་ཚངས་པའི་མཆོག་ཅེས་པར་ལྷ་མོ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་སྤུར་བས་འགྲོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱེར་ཚངས་པའི་མཆོག་ཅེས་པར་ལྷ་མོ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་སྤུར་བས་ལྷག་པ་མཆོད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་པར་ཕྱིན་པས། གྲོང་ཁྱེར་ལྕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙུབ་པ་ལྕགས་ཁང་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་སླེབས་པས། སྔོ་བསྔམས་པ་བཞིན་གར་ཡང་འགྲོ་པ་མེད་པར་ཆུག། དེ་ནས་ས་གཞི་ཁྲག་ཏུ་འཁྱིམ་ཞིང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་འདུག་པ་མགོ་ལ་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙུག་ནས་དྲག་ཏུ་འཁོར་བས་མགོ་ནས་རྣག་ཁྲག་འཛག་པ་རྣམས་རང་གི་ཟས་སུ་ཟ་བ་གཅིག་འདུག། དེ་ལ་སྙིང་རྗེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ལས་ཅི་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་དྲིས་པས། དེ་ན་རེ། བདག་ནི་མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཟེར། དེ་ཐོས་པས་འཇའ་བོའི་བུ་མོ་སྐྲག་སྟེ་མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྡིག་ཅན་བདག་ཀྱང་ཡིན། ལྷའི་གྲོང་དུ་ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་འདོད་དགུའི་མཆོད་པ་བཞེས་ནས་འདིར་ལྷགས། དེ་ཡང་མ་ལ་གནོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པས་བདག་དྲངས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་བསམ་པའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ལས་སྒྲ་བྱུང་སྟེ། ད་ནི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་གྱིས། བཅིངས་པ་སྔ་མ་ཁྲོལ་ལ་གསར་པ་འཆིངས་ཤིག་ཞེས་གྲགས་མ་ཐག་སྐྱེ་བུ་སྔ་མ་དེ་བཅིངས་པ་གྲོལ། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ཡང་གྲོལ། འཇའ་བོའི་བུ་མོ་ལུས་དམ་དུ་བཅིངས་ཤིང་མགོ་ལ་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བབས་ནས་གཟིར་བས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་ན། སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་གི་མའི་ཡིད་བསད་པའི་སྡིག་པའི་ལས་རང་ཉེས་ཡིན། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་དག་འོང་ངམ་བྱས་པས། དེས་སྨྲས་པ། འདིར་སྐྱེས་ནས་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་བཅུ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་བཅུ་མྱོང་དགོས

ཤིང་། གཞན་ཡང་མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་མི་མང་པོ་འདིར་འོང་ངེས་ཟེར་བར།
འཛའ་བོའི་བུ་མོས་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར། འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་སྤྱོད་དགོས་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་པུའི་ཐོག་ཏུ་སྨིན
ནས། ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐལ་བ་རྣམས་བདག་གི་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་ལ་ལས་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྙིང་ནས་ཞེ་ཐག་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ།
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་མཐུས་སྲི་བོའི་
འཁོར་ལོ་ནམ་མཁར་སོང་། དེ་ཉིད་ལྷའི་གནས་སུ་ཚེ་འཕོས་སོ། མའི་ངག་བཅག་
པས་དམྱལ་གནས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཞིང་མ་ལ་ཀ་ཤ་པ་ནས་མཆོད་པས
ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་བས། དེས་ན་ཕ་དང་མ་ལ་
གུས་པས་བསྐུར་ཞིང་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་འདུད་པ་ནི་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན།
དེ་དུས་ཀྱི་འཛའ་བོའི་བུ་མོ་དེ་ནི་ངའོ་གསུངས། དེར་འཁོར་རྣམས་མ་ལ་ལུས་
དྲིན་འཇལ་བའི་བརྩེ་སེམས་དང་། ཕ་མ་ལ་གུས་པས་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་
བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་བཟོད་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ
འཁྲི་ཤིང་ལས། འཛའ་བོའི་བུ་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སླུན་སྨོངས་འབྲོག་
གོན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གོ་གཉིས་པའོ།།

XCIII.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་མཆོད་འོས་མཆོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་དེ། སེམས་མེད་ཉམས་ཀྱང་འོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། རྒྱལ་ལ་གུས་པས་ཁྱད་པར་བརྟེན་པ་ཉམས་ལ་བསྔགས་འོས་ཤིང་། དད་པ་རབ་རྒྱས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཐིག་དེ་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བདག་གི་བུ་མོ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་འདི་ནོར་དང་ལ་བབ་ཅིང་། བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ཁྱིམ་བདག་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་བུ་ཁྱུ་མཆོག་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱིམ་འཛིན་དུ་སྤྲངས་ཟེར་བ། བདག་གི་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལགས་ན། བཀའ་གྲོལ་ན་བུ་མོ་སྟེར་རམ་སྙམ་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནང་བ་ཐོབ་དེ་སྟེར་བར་ཁས་བླངས། དེ་ནས་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་དང་ཟབ་མང་པོས་བསྐྱོར་ཅིང་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མནའ་མར་བཏང་བས་ཐག་རིང་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་མ་འཛོམ་པས་སྐྱོ་ནས་ངུ་ཤིང་ཕྱིན། དེ་ནས་ཁྱོ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་གྲོས་པོ་གྲོས་མོ་ཁྱིམ་བདག་བཅས་ཞབས་ཏོག་ལ་བརྩོན་ཅིང་། ཡང་སྐབས་ཤིག་ཁྱིམ་དེར་ཕྱི་པའི་མཆོད་གནས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་སྣ་འཐལ་བ་སོགས་ལ་བསྙམས་པ་མང་པོ་བོས་ནས་བསྙེན་བཀུར་མང་པོ་བྱེད་པ་ལ་བཟང་མོ་ཡིད་མ་འགུ་སྟེ་སྐུག་མོ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཉམས་བ་གླང་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་མཆོད་ཡུལ་འདི་ཉམས་མཆོད་པར་ཞེ་རེ་ཁྲེལ་སྨྲས་

པས། སྐྱུག་མོ་ན་རེ་འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་མཆོད་འོས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཟེར་བར། བཟང་མོས་སྨྲས་པ། བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་མཆོད་འོས་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་མཛེས་ཤིང་ལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་མཚན་ བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ རྩ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ བྱམས་ པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཕ་མ་ལྟར་ཐུགས་ལྷག་པར་བརྩེ་བ་སོགས་ངོ་མཚར་ དཔག་ ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པས། དེ་དག་དད་པར་གྱུར་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དེ་བདག་ཅག་གི་མཐོང་བའི་སྐབས་ཡོད་དམ་མེད། འདིར་སྤྱན་འདྲེན་པར་ཕྱིན་ན་གདན་འདྲོངས་ངམ་མི་འདྲོང་དྲིས་པས། ངའི་སྟོན་པ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཕྱི་ནང་མེད། གསོལ་བ་བཏབ་ན་སྤྱན་འདྲོང་ཞིང་ཞལ་ལྟ་རུ་ཡོད་ཟེར། དེར་ཁང་ཁྱིམ་བྱི་དོར་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཁྱད་འཕགས་བཤམས་ཏེ། བཟང་མོས་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་ཁྱེར་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་འཛེགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་འབངས་མོ་བདག་པདྨའི་ཚལ་ནས་རི་དྭགས་དེད་པ་བཞིན་ཐག་རིང་འདིར་སྐྱབས། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ནང་པར་བདག་གི་མགྲོན་དུ་གཉེར་ བར་བརྩེ་ བས་ བཟུང་ཚལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ལག་པའི་སྙིམ་པས་མེ་ཏོག་གཏོར་བས། མེ་ཏོག་དཀར་སེར་དམར་སྔོ་རྣམས་བདུག་སྤོས་ཀྱི་དུད་སྤྲིན་ དང་དྲི་ བཟང་ཐུལ་ཞིང་ ནམ་ མཁའ་ ལ་ དལ་བུས་སོང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་པད་ལ་མེ་ཏོག་རྣམས་སྤོས་དུད་ དང་ བཅས་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བབས་ཅིང་། ཞུ་བའི་ཚིག་དབྱངས་བཅས་བྱུང་བས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ནང་པར་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་བསྙེན་བཀུར་གྱི་མགྲོན་དུ།

འགྲོ་བས། དེ་ཐག་རིང་བ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པས་དེ་ཉིན་ཕྱེད་ལ་སླེབས་པ་བྱ་དགོས་པས། དགེ་སློང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡོད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་ཤིག་གསུང་། ཀུན་དགའ་བོས་སྤྱོད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པས། གང་པོ་བགྲེས་པོ་བྲུམ་པ་ལ་སྤུས་བྲུས་བས་ལག་ པ་ བརྐྱངས་ པས་ཀུན་ དགའ་བོས་འཛུམ་མཛད་ནས། གང་པོ་ནང་པར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཀོང་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་གནས་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དྲུག་བཅུའི་ས་ཉིན་ཕྱེད་ལ་བགྲོད་ནས་བྱ་ རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་ འབྱོན་ དགོས་ པས་ རྫུ་འཕྲུལ་ གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ག་ཤེགས་པ་ཡིན་བརྗོད་པས། གང་པོ་དེའི་མཐུ་མེད་ནས་བསྐྱེངས་ཏེ་གདོང་སྨད་ནས་བསམ་པ། ཐོག་མེད་ནས་བྲུས་བསགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོས་བདག་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་མ་ཐོབ་པ་འདི། དགེ་སློང་རང་སྡེའི་མདུན་དུ་ཉམས་རེ་དམའ་སྐམ་སྟེ་བསྒོམ་པས། དེའི་ནུབ་སྐད་ཅིག་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ། ནང་བར་སྔ་བར་དགྲ་བཅོམ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ ཉམས་ ལྔའི་གོས་ བཟང་པོའི་ ཆས་གྱོན་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཛོམ་ནས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན། དེའི་ཚེ་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་གྱོས་སྐྲུག་ཁྱོ་དང་བཅས་པ་གོས་བགྱུན་ཟབ་དེ་ཁང་རྩེར་མི་ཏོག་དང་བདུག་སྤྲོས་མང་པོ་ཐོགས་ནས་ནམ་ མཁའ་ ལ་བལྟ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པར། ནམ་མཁའ་ནས་ཤིང་རྟ་ལ་ཆིབས་པའི་དགེ་སློང་གཟི་བརྗིད་ཉི་མ་ལྟར་འོད་འབར་ཤིང་བྱོན་པ། གྱོས་སྐྲུག་སོགས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཧ་ལས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡ་གི་ཡིན་ནམ་ཟེར། བཟང་མོས་འདི་དགེ་སློང་ཀུན་ཤེས་ཀོཎྜི་བུ་ཡིན་ཟེར། ཡང་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་ཆིབས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་བྱོན་པས། ད་སྟོན་པ་ཡ་གི་འམ་ཟེར། མིན་དེ་འདི་ནི་དཀའ་ཐུབ་ལ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོག་གསེར་གྱི་ལྷོན་པ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཡིན་

ཟེར། ཡང་སྦྱིན་དང་འབྲུག་འགྲོག་སྙིང་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱོན། འདི་འམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་ས་སྟེང་གྲགས་པས་ཁྱབ་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་གླང་ཆེན་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བ་མཆེ་བ་བཞི་ལྡན་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱོན། ད་འདི་འམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཕྱུལ་དུ་གྱུར་པ་མཽ་འགལ་བུ་ཞེས་བྱ་ཡིན། ཡང་གསེར་གྱི་པདྨོ་བཻ་ཌཱུརྱའི་འདབ་ལྡན་ནམ་མཁའ་དྲི་བཟང་གིས་འགེངས་བ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱོན། ད་འདི་འམ་ཟེར། འདི་ཡང་མིན་ཏེ་འདི་ནི་དགེ་སློང་མ་འགགས་པ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་མཁའ་ལྡིང་བྱ་ཁྱུང་ལ་ཆིབས་ཏེ་གཤོག་ཚལ་དང་ལྡན་པས་སྤྲིན་རྣམས་འཐོར་ཞིང་མགྱོགས་པར་འབྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་། ད་འདི་འམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་བྱམས་པའི་བུ་གང་པོ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་རྒྱུའི་རྫིང་བུ་ཆིབས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་དགེ་སློང་གཅིག་བྱོན། འདི་འམ་ཟེར། མིན་ཏེ་འདི་ནི་དུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྲལ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་གསེར་གྱི་ཏཱ་ལའི་འཁྲི་ཤིང་རྒྱ་སྐྱེས་གཡོ་བ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པ་ཉེ་བ་འཁོར་ཡིན། ཡང་བཻ་ཌཱུརྱའི་ཁང་བཟང་གསེར་དང་ནོར་བུའི་པ་ཏ་རིས་ཀྱི་བརྒྱན་ཅིང་འོད་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱོན། འདི་ནི་དགེ་སློང་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཁྱུ་མཆོག་མ་ཧེ་ལ་ཆིབས་ནས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ལྡིང་ཞིང་བྱོན་པ་གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་བློ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དགེ་སློང་ཀཽ་ཤི་ལ་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ངང་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕུར་ཡང་འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་ཞིག་བྱོན། འདི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དགེ་སློང་སི་ཡིན་ད་པད་ཕཱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ལྗོན་ཤིང་དང་གསེར་གྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་པ་ལ་ཆིབས་པ་གཅིག་བྱོན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ནན་ད་བ་བྱེ་བར་གྲགས་པ་ཡིན། ཡང་མཐའ་ཕྱི་ནམས་གསེར་འོད་ཀྱིས་འགེངས་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱུར་ཞིང་འབྱོན་པ

གཅིག་བྱུང་། འདི་ནི་སྟོན་པའི་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ས་གཞི་རི་བྲག་ནམ་མཁའ་སོགས་འོད་དང་ཟེར་གྱི་ གང་ཞིང་དགེ་འདུན་གྲངས་མེད་ཚོགས་བཅས་བྱོན་པའི་མཐར། སངས་རྒྱས་ནི་ཉི་མ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཟེར་འོད་ལས་འབར་ཞིང་། ཟླ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཚོགས་པས་དཀར་བའི་བསིལ་འོད་ཅན། གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་ཉི་ཟླ་བྱེ་བ་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ཅན། འཁོར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་ནོར་ལྷའི་ཚོགས་དང་། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་ཡིས་བསྐོར་ནས་མཆོད་རྫས་དུ་མར་བཅས་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བས་མེ་ཏོག་གཏོར་ཞིང་རབ་ཏུ་མཆོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལ་སྒོ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས་སྒོ་རེ་རེ་ནས་སྐུ་རེ་རེ་བྱོན། རིན་པོ་ཆེ་ཟླ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་སྤྲུལ་ནས་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པ་ལ། མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་གཉེན་ཚོ་ལག་དང་བཅས་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འདོད་ཡོན་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཞབས་ལ་འདུད་པར། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནང་དུ་མ་ཚུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་ནས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར། ཕོ་བྲང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་རྩིག་པར་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བཞེས་ནས། མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆེར་བསྟན་པས་ཀུན་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡུལ་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་འདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཏོ། དེར་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་བསོད་ནམས་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་བྱུང་ཞུས་པས། ཞལ་འཛུམ་ཚོམས་འཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཀླུ་ར་ཀྵ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ལ་བུ་མོ་གསེར་འཕྲེང་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པས་རང་གི་གྲོགས་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། དེའི་ཚེ་ནམ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ལ་རྨི་ལམ་འདི་དག་རྨིས་ཏེ། རྒྱ་སྐར་ཞིག་ནས་གླང་པོ་ཆེ་འཐོན་པ་ངོ་མ་ཐོགས་པ་དང་། སྐོམ་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲོན་པ་ལས་ཆུ་རྒྱུགས་པ་དང་། ཕྱེ་བྲེ་གང་དང་སྲུ་ཏིག་བྲེ་གང་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། ཤིང་ངན་པ་རྣམས་དང་ཙན་དན་སྣང་མཉམ་པ་བྱེད་པ་དང་། གཡུལ་དུ་གླང་ཕྲུག་གི་གླང་པོ་ཆེ་འབོད་པ་དང་། སྤྲེའུ་ཚོགས་ལུས་ལ་མི་གཙང་བ་བྱུགས་པས་གར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་བྱུགས། སྤྲེའུ་ངན་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་ནས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རས་ཡུག་གཅིག་བགྲངས་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་དང་། མི་དོག་དང་འབྲས་བུའི་དགར་ཚལ་ཞིག་ཆོམ་ཀུན་གྱི་དཀྲུགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞི་སྡང་བཞད་གད་ཀྱིས་བརྩོན་པ་བྱེད་པ་སོགས་རྨིས་པས། རྒྱལ་པོ་ཧྲོག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་མཚན་མཁན་མཁས་པ་ལ་དྲིས་པས། བྲུ་མོ་གསེར་འཕྲེང་མ་ལ་སྡང་བ་དེ། རྨི་ལམ་ངན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་བཟློག་ལ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཕྲུགས་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་ཞིག་གི་སྙིང་མི་ལ་བསྲེགས་ན་ཕན་ཟེར། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་བདེན་པར་མ་བཟུང་བས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོའི་རྨི་ལམ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བདུད་རྩིའི་གཏེར་ཆེན་པོ་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་གླང་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། ངོ་མ་ཐོགས་པ་དེ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་འཛིན་ཅིང་བརྩོད་པ་དང་། འཆལ་བས་བསླད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུམས་པ་དག་བསྟན་པའི་འཇུག་ཏུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐོམ་ཡང་འདོད་པའི་ཁྲོན་པ་ནས་སྲིད་པའི་ཆུ་ལ་སྐྱེགས་པ་དང་། མཐར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙུ

དྲིག་བྲི་གང་དང་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་ཕྲེ་བྲི་གང་བརྟེ་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལོག་ཆོས་ཤིང་ངན་ལྷ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་དག་པ་ཙན་དན་ལྷ་བུ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་མཉམ་པོར་སྟེ་བ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱི་དགེ་སློང་གླང་ཕྲུག་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཞི་དུལ་ཡང་དག་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་འགྲན་སེམས་ཀྱི་འབོད་པ་དང་། གཡེང་བ་དང་ཚུལ་འཆལ་གྱི་མི་གཙང་བས་དགེ་སློང་སྤྲེའུ་འདྲ་བ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་གཙང་བ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་བྱུག་པར་བྱེད། གཡོ་བ། མི་བརྟན་པ། ངན་པ། སྤྲེའུ་ལྷ་བུ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཁར་འཁྱིར་ནས་བསྟན་འཛིན་དུ་རློམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རས་ཡུག་ནི་གླངས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར། དེའི་དུས་དགེ་འདུན་གྱིས་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགའ་ཚལ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཀུ་བར་བྱེད། ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགྲན་སེམས་དང་། སླད་པ་དང་། འཐབ་པ་སོགས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིས་ལ་མཚན་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་འབངས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མ་སོགས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་གུས་པས་མཆོད་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་ནཱ་རང་གའི་འཕྲེང་བས་མཆོད་པས་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མར་གྱུར་ཅིང་། དེ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་འདིར་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྷག་པར་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དང་ བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ ཅད་ བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྲོ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་འཇའ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་འགེངས་ཤིང་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་

བརྗོད། ཀླུན་སྐྱོངས་འཁྲོག་གོན་ཁྲིམས་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ།
གོ་གསུམ་པའོ།།

XCIV.

ཡལ་འདབ་དགུ་ཅུ་རྩ་བཞི་པ།

གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྐལ་པ་ཉམས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་གཡོ་བ་རླབས་སྐྱེས་པ་ཡིས། ཟབ་མོའི་ཆུ་ལྡན་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་གདུང་བ་ཉིད་འཛིན་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་ངན་དྲག་པོས་ཡོངས་གདུང་ལ། ལྡན་སྐྱེས་ཆུ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་བཟད་སྐྱེད་པ་གདོང་བར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་བསོད་ནམས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟླ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་བྱུང་། དེ་སྐྱེས་ཙ་ན་ཆུ་དཀོན་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེས་ཚོ་ཚར་གྱི་རྒྱུན་བབས་གདུང་བ་ཞི་བར་གྱུར། ཚེར་ལོངས་ནས་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་བས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། རང་གི་སོ་མཆི་བ་ནས་ཆུ་རོ་བཅུད་དང་ལྡན་པ་ཤེལ་གྱི་ཁ་བ་ལྟར་བབས་ནས་དེས་འཚོ་བ་བྱུང་། གསེར་དང་རྡོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བདག་འཛིན་གྲོལ། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པར་གྲོལ། དེ་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མཚན་ནས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུས་འཚོ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མཛེས་

པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་སྐོམ་པས་གདུང་ནས་སོ་གའི་ཚྭ་སྦྲུར་སྐམ་པོ་ལྟར་ཆུ་དང་ཆུ་སྣོད་དང་ཁྲོན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐམས། ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པས་ཆོ་ངེ་འདོན་ཅིང་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས་རང་གི་མཁན་པོས་ཆུ་སྦྱིན་ཀྱང་མ་མ་ཐོང་། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ནས་ཆུ་སྣོད་ཀྱི་བུམ་པ་ཕྲུག་གི་བརྡོས་ཀུན་ལ་བྲིམས་པས་ཆུ་མི་ཟད་པར་འབབས་ཅིང་ཀུན་གྱི་གདུང་བ་ཞི་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་མཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་ཆོས་པ་འདི་ལྟར་གྱུར་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་དགའ་མགུ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་འཕྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷུན་སྤོངས་འགྲོག་གོན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གོ་བཞི་པའོ།།

XCV.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙ་ལྔ་པ།

ཕྱུག་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

རྒྱ་ཆེ་སྡིག་པའི་མུན་པར་འདུག་པ་དག་ནི་རབ་སྤངས་ནས། ཁྲལ་ལ་སྙིང་རྗེའི་འོད་ཟེར་སྣང་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་འཕེལ། སྐྱོན་སེལ་ཅི་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ཀྱང་འགྲོག་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་འོད་སྟོང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཀ་ལེན་ད་ཀའི་གནས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་དེར་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་པའི་ཆུང་

མ་ནོན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བུ་གཉིས་མཆེ་མར་སྐྱེས། དེ་རྗེས་ཕ་དེ་ཤི་ནས་མ་དེ་
ཚིགས་ཆེན་པོས་གསོས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱངས། ནོར་རྣམས་ཟད་ནས་མས་ཡུལ་
དེའི་ཆོས་ཀུན་རྣམས་ལ་གཉེར་ཞིང་། ཤཱ་ཀྱ་དང་ལ་མཆམས་བྱིན་ཞེས་བུ་གཉིས་
པོས་ཀྱང་ཀུན་མོ་ཆུང་ངུ་བྱས་ནས་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ནོར་ཆུང་ངུ་དང་སྣོད་རྣམས་རིམ་
གྱིས་བརྐུག། དེ་ནས་ཆེར་ལོངས་དེ་གཞན་གྱིས་ཁྱིམ་ལ་འཇོག་པ་དང་། ཁང་པ་
འབུབ་པ་སོགས་ཀུན་མོའི་བྱ་བ་ལ་ཅོལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས
ནོར་རྣམས་མང་དུ་བརྐུག། དེ་རྒྱལ་པོའི་ས་ཉལ་ཉན་ནོ་བས་ཤེས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་
ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་བཀའ་བསྒོ་བ། མ་བུ་གསུམ་བཅིངས་ལ་ཀང་
ལག་གཅོད་ཅིང་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པ་སོགས་ཁྲིམས་གཅོད་དང་བཅས་གསོད་
ཅེས་གསུངས། དེ་གསུམ་གསོད་པར་འཁྲིད་སྟེ་གོས་བཀབ་པའི་མཐའ་ཕྱི་
གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་མིས་བསྐོར་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
མཁྱེན་ནས་བརྩེ་བས་དེར་བྱོན་ཏེ་སྐྱབས་པས་དེ་དག་སྲོག་ཐར་པར་གྱུར། རྒྱལ་
པོས་བཅིངས་པ་ལས་དཀྲོལ་ནས་བཏང་བས། རྒྱལ་བའི་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། མ་དང་བཅས་པའི་གསུམ་ཀ་ཡི་ཤེས
ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་བས་ཡ་མཚན་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞུས་པས་
བཀའ་སྩལ་པ། འདི་དག་སྔོན་ཡང་ངས་སྐྱབས་ཏེ། མ་འདི་ནགས་གསེབ་ཏུ་
སྟག་མོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དུས་བཀྲེས་ནས་སྟག་ཕྲུག་གཉིས་ཟ་ལ་
ཁད་འདུག་པར། ང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་དཔལ་ཞེས་
བྱ་བས་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་སྟག་མོ་མ་བུ་ལ་ལུས་སྦྱིན་ཏེ་སྲོག་སྐྱབས་དེའི་ལས་
ཀྱི་ལྷག་མས་སྟག་མོ་མ་བུ་ཆོས་ཀུན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ངའི་ལུས་སྦྱིན་པས་མཐར་
བདེན་པ་མཐོང་བའོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་རྒྱལ་བ་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་ལ

མཆོག་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། །མཛོད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སྟག་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་མོངས་འགྲོག་གོན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གོ་ལྔ་པའོ།།

XCVI.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙ་དྲུག་པ།

གླང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཟླ་བའི་ཀུན་དགའི་ཉི་མའི་རབ་གསལ་དང་། མེ་ཡི་ཚ་བ་རླུང་གིས་མགྲོགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་དགའ་སྐྱེ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། འཕགས་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་པོའི་འཆར་བྱེད་ཞེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྩེད་དགའ་ཅན་གྱི་བཙུན་མོ་རྣམས་མེ་ཏོག་འཐུ་རུ་ཕྱིན་པས། དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་པ་ལྔ་བརྒྱ་འབྲོན་པ་མཐོང་ནས། བཙུན་མོ་རྣམས་དད་ཅིང་གུས་པས་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང་འདུད། དེ་དག་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་ཕྲག་དོག་གིས་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀང་ལག་གཅད་པས་ཁྲག་གིས་འདམ་རྫབ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྡི་སྡུགས་འདོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱི་གཟིགས་པས། སྤྱན་གྱིས་འོད་ཟེར་བདུད་རྩི་ལྟ་བུས་རེག་པས་དྲང་སྲོང་རྣམས་སྲོག་འཚོ་ཞིང་ཀང་ལག་རྣམས་སྔར་བཞིན་སྦྱར་ཅིང་བདེ་བར་གསོལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཞུས་པས། འདི་དག་སྔོན་ཡང་ངས་སྐྱབས་པ་ནི། ལྦར་ཀྲ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་གྱིས། གདུག་པའི་གླང་པོ་སྨིག་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་ཡུལ་ནས་བསྐྲད། དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་

འཇིགས་པས་ཐག་རིང་སོང་སྟེ་སོས་ཀ་ཚད་པས་གདུང་ཞིང་ཆུ་དང་གྲིབ་མ་མ་རྙེད་པར་སྐོམ་པས་ཚོ་ངའི་མདས་སྙིང་ཕུག་པ་ལྟར་འཆི་ལ་ཐུག། དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གླང་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དག་མཐོང་ནས། སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལག་པ་བརྐྱངས་ནས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཆུ་བླངས་ཏེ་ཕྱིན་པས་གླེན་པོ་རྣམས་སྲོག་འཚོ་ཞིང་གདུང་བ་ཞི། མཐར་དེ་དག་འཚོ་བའི་ཕྱིར་གླང་པོས་རང་གི་ལུས་བཏང་ནས་ཤས་དེ་དག་ཚིམ་པར་བྱས། གླེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་གླང་པོ་ལ་དྲིན་བཟོ་བས་གླང་པོའི་ལུས་སྦྱངས་ཤིང་ལྷ་ལ་འོས་པའི་མཆོད་པ་བྱས་སོ། གླེན་པོ་རྣམས་ད་ལྟ་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གླང་པོ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱང་ངས་ཕན་བཏགས་སོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེན་གཅིག་པུར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གླང་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སླན་སྐོངས་འབྲོག་གན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྡེ་གོ་དྲུག་པའོ།།

XCVII.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་བདུན་པ།

སྤྲེལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

སྣམ་སྣང་སྔོན་གྱི་དུག་གིས་ཡིད་ནི་སྲུན་ཕྱུང་གྱུར་རྣམས་ཀྱི། དམ་པ་དག་ལ་གནོད་པ་བསྒྲུབ་ལ་འབད་པ་རབ་རྣོ་གང་། དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་དེ་ཡིས་ཡོན་དན་རབ་འབར་རྗེས་བྱེད་པར། གྱུར་ནས་སྲིད་འདིར་སུ་ཞིག་གྱི་ཆེར་གནོད་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་ཉེ་བ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྡང་བའི་བློས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བརྡེན་པ་བྱིན་ཅིང་མཚོན་ཆ་སྦྱད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསོད་པར་བསྐུལ། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུགས་ནས་མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་པདྨ་དང་། ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་མེ་ཏོག་གི་ཕུང་པོར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྐྱིབས་པར་བྱེད་པའི་ནོར་བུའི་ཁང་རྩེགས་ནམ་མཁའི་འོད་འཁྲིག་པ་བྱུང་བས་གནོད་པར་མ་ནུས། རྩུབ་པའི་མཚོན་ཆ་ཡང་འཇམ་པའི་པདྨ་དང་། ཁྲོ་བའི་གདུག་སེམས་ཀྱང་བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཞི་བར་མཛད། དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་སྐྱེངས་ཤིང་ངོ་ཚ་སེམས་ཞུམ་དང་ཅིང་གུས་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། རྒྱལ་བས་ཁྲོ་བ་མེད་པ་བྱམས་པས་བུ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་ཤིང་ཟག་པ་ཟད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ། དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་གི་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པས་གྲུ་གཟིངས་གཞིག་ནས་འཆི་བར་ངེས་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་རུས་སྦལ་དུ་སྐྱེས་པས་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་དེ་དག་རྒྱབ་ལ་འཁུར་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲལ། དེར་རུས་སྦལ་དེ་ཐང་ཆད་ནས་གཉིད་ལ་ཤོར་བས་ཚོང་པ་རྣམས་ལྟོགས་པས་རུས་སྦལ་གྱི་ཤ་ཟ་བར་འདོད་ནས་ཀུན་གྱིས་རྡོ་མང་དུ་རྒྱབ་པར་ཁོག་མཐུག་པས་མ་ཤི། ཡང་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་རུས་སྦལ་གྱིས་རང་གི་སྲོག་བཏང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཁོག་ཤས་ཚོང་པ་རྣམས་ཚིམས་པར་བྱས། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབས་ཏེ་དེའི་ནུས་པས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་རྒྱལ་བ་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ས་གཞི་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་དད་ཅིང་ཡི་རངས་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ

དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྣམ་སྨྲས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་མོངས་འགྲོག་གཏན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་ཀོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྐྱེ་གོ་བདུན་པའོ།།

XCVIII.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙོ་བརྒྱད་པ།

དཀའ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

རིགས་ཀྱི་རི་བོ་དག་གི་རྩེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་དང་། དམའ་ཞིང་མི་གཙང་ཚོགས་དང་ཕྱུག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གང་བར་ཡང་། ཉིན་མོ་འདྲེན་པའི་སྣང་བ་མཚུངས་པར་ཕན་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན།།འདི་ནི་བྱེད་དྲག་མེད་པ་འཇུག་པར་ངེས་པར་བབས་པ་ཉིད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་ཤིག་སྨུ་གེས་ཉམ་ཐག་པའི་ཚེ། གྲོང་ཚེམས་དང་ལྷོགས་པས་ཉེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དེ་དག་ལ་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར། དེའི་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་དེ་དག་དང་ཀྱུན་དུ་མི་མཐུན་པས་ཕྲག་དོག་བྱེད་ཅིང་རིགས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་སྨྲ་སྐྱོའི་གྲོང་ཚེམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་མི་རིགས་ཅེས་ཁ་གཏོང་བར་བྱེད། སྨུ་གེས་མཆོད་ཡུལ་ལ་ཡོན་རྩུང་ངུ་ལས་མེད་པའི། གསར་པ་རིགས་ངན་ལ་འབུལ་སྦྱོ་མི་འདུག་ཅེས་པར། རྒྱལ་བས་སྐྱེ་བོའི་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཀའ་བསྒོས་གྲོང་ཚེམས་སྣ་མི་སྣན་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་འགྲོ་འོང་བྱས་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་གནས་ཀྱི་དགེ་སློང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར།

ཡ་མཚན་དེ་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཚལ་དུ་ང་ཉིད་དྲང་སྲོང་དགེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། ཁྱད་འདི་རྣམས་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཡིན་པ་ལ། ངས་ཆོས་བཤད་པས་ཁྱེད་རྣམས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་གནས་པས་ད་ལྟ་ཁྱེད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། ངས་ཆོས་བསྟན་པས་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་འོད་སྲུང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཅས། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་རི་བོ་ལྟར་མཐོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དམའ་བ་ཆག་དར་ཁྲོད་པ་སོགས་གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་ཞིང་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་དད་ཅིང་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། འདི་ཡང་བསམ་གཏན་གྱིས་ཆོས་སྨོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དཀའ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སློན་མོངས་འཁྲོག་གིན་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་གོ་བརྒྱད་པའོ།།

XCIX.

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་པ།

པདྨ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལུས་ཅན་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནི། སྲིད་པའི་རང་བཞིན་ནད་ཆེན་འཕྲོག་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གཉེན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བདུད་རྩིའི་གཏེར་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དང་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་གསོ་དཀའི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་པ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པས་ཀུན་

དགའ་མགུ་དང་ཡི་རངས་པ་ཐོབ་ཅོ། བཀའ་སྩལ་པ། ད་ལྟ་མ་ཟད་སྔོན་ཡང་ཁྱེད་རྣམས་ངས་ནད་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་ཁྲར་ཀྲ་སིར་ང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བདེ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པ་སྐྱེ་དགུའི་ཕ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། གྲོང་ཁྱེར་དེར་གནས་ཀྱི་ནད་དྲག་པོ་གཟིར་ཞིང་། རྒྱལ་པོས་སྨན་པ་རྣམས་གསོ་རུ་བཅུག་ཅིང་ཡོ་བྱད་སྦྱར་ཡང་མ་ཕན་པར། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འཆི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་སྨན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་འདི་ལ་ཉ་ཆེན་རོ་ཧི་ཏ་ཞེས་པའི་ཤ་བྱུང་ན་ཕན་ཟེར་བར། ཉ་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་དུ་བཙལ་ཡང་ཉ་དེ་མ་འབྱོར་བས། རྒྱལ་པོས་ནད་པ་རྣམས་བརྩེ་བས་མ་བཟོད་པར་ཕོ་བྲང་བ་གམ་སྟེར་ཕྱིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་དུ་ཉ་ཆེན་རོ་ཧི་ཏར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་མཆོངས་པས། འཕྲལ་དུ་ཉ་ཆེན་རོ་ཧི་ཏར་སྐྱེས་ནས། ནད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་གང་འདོད་བཅད་ནས་བཟང་བས་ནད་ལས་གྲོལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ནད་པ་རྣམས་ད་ལྟ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་དང་དགེ་སློང་ཁྱེད་རྣམས་ཡིན། ངས་ནད་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་སྐྱེ་བར་ནད་དཀོན་པ་ཡིན་གསུངས། འཁོར་རྣམས་འགྲོ་བའི་སྨན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། པདྨ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་འཕྲོག་གཏན་བྱེས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། དགེ་དག་པའོ།།

༠.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་པ།

བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་གི་བསམ་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད། བདུད་རྩིའི་ཕོ་ཉ་དང་པོ་བླ་ཆོས་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་གསར་དུ་འཇུག་བྱེད་པ། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་མཆོར་སྲུ་ཞིག་དེར་ཕྱུག་འོས། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས་དྲུང་དུ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་གུས་པ་དང་དྭངས་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་ དང་པོ་སྐུའི་སྐྱེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། འཇོམས་པའི་ཚེམས་འཕྲེང་འོད་ཟེར་འབར་བཞིན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་ང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་ཞེས་པར་གྱུར་དུས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་གླང་ཧེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་དང་བཅས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་བཞོན་ཏེ་ལྷོངས་ཀྱི་བ་ལས། གླང་པོས་ནགས་སུ་གླང་མོའི་དྲི་ཚོར་ཏེ་འདོད་པས་དྲངས་ཏེ་ནགས་དང་གཡང་ས་གར་ཡང་རྒྱུགས་པའི་ཚེ།རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་ཤིང་བབས་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག།གླང་པོ་ཡང་འདོད་པས་ཆོམ་ནས་རྗེས་སུ་ལོག། དེ་ཚེ་ཀུན་བསྐྱོད་ཀྱི་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བདག་གི་གླང་པོའི་ལུས་དུལ་བར་བདུལ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་མི་ནུས། སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་གདུངས་ཚེ་མེ་དང་ཉི་མས་ཀྱང་མི་ཚུགས་མཚུངས། མ་ཕྱིན་པར་དཀྱུལ་བ་དང་འདྲ། མིག་ལོང་བ་དང་མཚན་མོ་མིན་ཀྱང་རབ་རིབ་མུན་པ་དང་འདྲ། སྦྲུལ་མིན་པའི་དུག་ལས་ལོད། ཆང་མིན་པའི་མྱོས་བྱེད། དམའ་པ་མིན

པར་ལྷུང་བའི་གཡང་པ། གནོད་འདྲེ་མེད་པའི་སྨྱོ་འདྲེ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ནི་འདུལ་དཀའ། ཞེས་པས། རྒྱལ་པོས་འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་དུལ་བའི་ཆགས་བྲལ་སུ་ཡོད་གསུངས་པས། ཀུན་བགྲོད་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞི་བ། དུལ་བ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ། ཉུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་ནི་བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ལགས་སོ། ཞེས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་འཕྲལ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྨྲས་པར་གྱུར་ཏོ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྔོན་ཛ་མཁན་ཁྱིམ་བདག་ཅེས་པར་གྱུར་དུས། སྣ་གེས་དབུལ་ཚོ་བུ་རམ་ཟན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་རབ་གསལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུ་ག་བསྒྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་ད་ལྟ་ང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པའོ་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དྭང་བས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་ངོ་། འདི་ཡང་ལེའུ་དང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛོད་བཀྲ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་མོངས་འཁྲོག་གཉན་ཁྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་ཐམ་པའོ།།

CI.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་པ།

སྤོ་བསངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་ཚ་ཟེར་ལྡན་པ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འཛིན།
གང་གི་མིང་ནི་སྤོ་རངས་སྣང་བ་མཆོད་འོས་དག་པར་རྒྱན་དུ་རབ་གསལ་འཆར།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་སྔ་དྲོ་དེ་ཉིད་ཉིན་མོ་དག་ལ་བསྟུགས་པར་འོས། དེ་ཡིས་རྗེས་འབྲང་འཇིག་རྟེན་འདི་འམ་གཞན་དུ་འགར་ཡང་སྨན་པས་རིག་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་བཙང་སྐུ་ཚེ་འདས་པས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་མཛད་པས། དགེ་སློང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས། རྒྱལ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྤངས་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་ལ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། མཆོད་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཕ་མ་ནི་བླ་མས་ཀྱང་མཆོད་པར་འོས་ཤིང་། ཕ་མ་མི་མཆོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱང་ལོག་ཆོས་ཡིན། ངས་སྔོན་ཡང་ཕ་མ་བསྐུར་སྟི་བྱས་བ་ཡིན་དེ། ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་བྲམ་ཟེ་གཉིན་དང་བཅས་པར། ཆུང་མ་གོ་དམི་བྱ་བར་བུ་རིགས་དང་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་སྤྲོ་བསངས་ཅན་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། མཐར་ཕ་མ་གཉིས་གིས་ཤིང་མིག་ལོང་ནས་བུ་ལ་ཁྲིམ་གྱི་བདག་པོར་བསྐོས་དེ་ཕ་མ་ནགས་ཚལ་དབེན་པར་སོང་བུ་དེ་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོར་བསྐོས་ཀྱང་ཕ་མ་ལ་གུས་པས་ནགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཆུ་དང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུར་བཅས་པས་ཕ་མ་མཆོད་ཅིང་དབེན་པར་སྡད། སྐབས་ཤིག་རི་དྭགས་ཤི་བའི་ལྤགས་པ་གྱོན་ནས་ཆུ་ཀླུང་ངོགས་སུ་ཆུ་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ནགས་སུ་རི་དྭགས་འདེད་དུ་བྱོན་པས་མཐོང་ནས། རི་དྭགས་སུ་འཁྲུལ་ནས་ཐག་རིང་པོ་ནས་གཞུ་ནི་བའི་བར་དུ་བཀང་སྟེ་མདའ་འཕངས་ཏེ་སྤོ་བསངས་ཅན་ལ་ཕོག། རྒྱལ་པོ་དེར་བྱོན་པས་སྤོ་བསངས་ཅན་གྱིས། བདག་གིས་མ་ཉེས་པར་རྒྱལ་པོས་མདའ་རྒྱབ་ནས་བསད། ད་བདག་གི་ཕ་མ་གཉིས་སུས་གསོ། བདག་བསད་པས་ཕ་མ་གཉིས་བསད་པ་དང་འདྲ། དེས་རྒྱལ་པོས་མི་གསུམ་བསད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས། མདའ་གནད་པ་ཕོག་པས་ཟུག་གཟེར་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདྲེ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མི་བཟོད་པ་རང་གི་མདའ་དེ་རང་གི་

སྙིང་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཁྲལ་བྱུང་སྟེ་སྨྲས་པ། ཐུབ་པ་ཁྱེད་སྟོད་ལ་རི་དྭགས་ལྤགས་པ་གྱོན་པས་བདག་སྨོངས་ནས་རི་དྭགས་སུ་འཁྲུལ་ཏེ་མདའ་འཕངས་པ་ཕོག། འགྱོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ་ནས་ཉམ་ར་ང་། ད་ནི་ཁྱེད་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོད་པའང་ཟླུག་པར་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཡི་སྨུག་པར་བྱེད། དེ་སྟོ་བསངས་ཅན་ཁྲིབ་མེད་པ་དེ་རལ་པ་ས་ལ་བཀྲམ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་རང་རང་ལས་ལ་སྤྱོད་པས་བདེ་སྡུག་དང་ཕན་གནོད་དང་འགྱུར་གང་ཡང་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་དགོད་པ་ཅི་ལ་བྱེད། ཐུགས་མི་བདེ་བར་མ་མཛད་ཅིག། བདག་གི་ཕ་མ་གཉིས་སྐོམ་པས་གདུང་བ་ཡོད། ཆུ་བུམ་འདི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེལ་བར་ཞུ་ཞེས་ཟླུག་ཏུས་དབུགས་འཚང་ཞིང་སྐད་ཆུང་དུ་སྟེག་ཅིང་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་གུས་ཤིང་ཆུ་བུམ་འཁྱེར་ནས་ཕ་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། ཧ་ཅང་ཉེ་བར་འགྲོ་མ་ནུས་པར། ཕ་མ་ལོང་བ་གཉིས་པོས་རྟོག་སྐད་ཐོས་ནས་བུ་བུ་ཞེས་བོས་པར། རྒྱལ་པོས་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་བུ་མིན་བདག་རྒྱལ་པོ་སྡིག་ཅན་གྱིས་མདས་ཕུག་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ། རྒྱལ་པོས་ཆུ་གྲང་གཏོར་བས་དལ་བུས་དྲན་པ་གསོས་ཏེ། བདག་ཉིད་བུའི་ཚེར་འཁྲིད་པ་ཞུས་པས་ག་ལེ་འཁྲིད་ནས་བུའི་ཚེར་སླེབས། འཇུས་ཤིང་དམ་དུ་འཁྱུད་ནས་མདའ་དེ་ལག་པས་མཉེད་པ། བུ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཅག་ཕ་མ་གཉིས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཞིང་གུས་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དེའི་བདེན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་འཚོ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དམོད་པ་བོར་ནས་མདའ་བཏོན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཤེས་ནས་ལྷའི་བདུད་རྩི་བྲན་པས་མི་རྣམས་གསོས་ཤིང་བདེ་བར་གྱུར། དེ་ལྟར་ངས་སྔོ་བསངས་ཅན་དུ་གྱུར་དུས་ཀྱང་ཕ་མར་གུས་མཆོད་བྱས། ད་ལྟ་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་ཕ་མར་བཀུར་སྟི་བྱ་འོས་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ཐླ

མ་དང་ཕ་མ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བསམ་ཞིང་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ཡང་བསམ་གཏན་གྱིས་ཆོས་སྐོར་རོ། །མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། །སྔོ་བསངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། །ཀླུན་སྨོངས་འཁྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ། །བརྒྱ་དང་གཅིག་པའོ།།

CII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་པ།

སེངྒེའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དམན་པའི་སྤྲིན་པས་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཡིད་དག་ཚིམས་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དབེན་པ་དང་བྲལ་གཏི་མུག་འཕྲོག། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་འཇིགས་པ་བཟློག་པར་བྱེད། །ཞེས་པ་ནི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། །བརྒྱ་བྱིན་དང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་དང་དགེ་སློང་ཀུན་ཤེས་ཀོཎྜི་ནྱ་སོགས་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེའི་འཁོར་ལ་ལྷ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་ཁྲི་ཚོ་བཞི་བདེན་པ་ལ་བཀོད། །དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་གྲངས་མང་བ་འདི་ཙམ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་གྲོལ་བར་མཛད་པ་ད་ལྟའི་ཀྱེན་ནས། །ལྷན་སྐྱེས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། །ངས་ད་ལྟ་གཅིག་པུ་ཙམ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་མ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་འགྲུབ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཏེ། སེངྒེ་གླང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སེམས་

ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ནི། སྔོན་དེད་དཔོན་ལྷ་ཕྱུགས་སུ་འགྲོ་པ་དྲག་པོ་ཞེས་པ་
བུ་མེད་དང་དོན་མཐུན་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ
བ་ལ། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་དུག་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་ཕམ་པ་ཞེས་པ་བྱུང་སྟེ། ཚོང་པ་དེ་
དག་ཟ་བར་འདོད་ནས་ལམ་གྱི་མཐའ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་སྦྲུལ་དེའི་ལུས་ཀྱི་བསྐོར་ཞིང་
དཀྲིས་པས། ཚོང་པ་རྣམས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ངུ་འབོད་ཐེག་ཐེག་བྱེད་
པའི་ཚེ། རི་ཕུག་ན་གནས་པའི་སེངྒེ་གྲགས་པའི་རལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་
གྲོགས་པོ་གླང་ཆེན་མན་ཏྲ་ར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་
པར། གླང་ཆེན་ལ་སེངྒེ་ཞོན་ཏེ་དེ་དག་སྲོག་སྐྱོབས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུགས་ཤིང་། སེངྒེ་
དུག་སྦྲུལ་གྱི་སྤྱི་བོར་སྡེར་མོ་རྒྱབ་ནས་སྦྲུལ་དེ་བསད་སྦྲུལ་དེ་དབུགས་འགྲོ་ཁར་
ཁ་རླངས་ཀྱི་དུག་དྲག་པོ་སེངྒེ་དང་གླང་པོ་ལ་ཕོག་ནས་གཉིས་ཀ་ཤི། ཚོང་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སེངྒེ་གླང་ཆེན་གཉིས་ལ་དད་ཅིང་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་དེ་གཉིས
ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྱངས་བ་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་རབ་ཏུ་མཆོད། དེ་དུས་ཀྱི་
དུག་སྦྲུལ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ལ། ཚོང་པ་རྣམས་ལ་སྲོག་སྟེར་བའི་སེངྒེ་ང་ཉིད། གླང་
པོ་ནི་ཤ་རིའི་བུའོ་གསུངས། འཁོར་རྣམས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐྱོ་བསུན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་ཤེས
རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། སེང་གེའི་རྟོགས
བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཉོན་མོངས་འཁྲུག་གཞོམ་བྱེད་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ
བརྒྱ་དང་གཉིས་པའོ།།

CIII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་གསུམ་པ།

དགའ་བའི་གོང་བུའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

དོ་ཤལ་རབ་གསལ་གོས་མཆོག་ཅོད་པན་དང་། གདུགས་དང་ཇ་ཡབ་དཀར་པོས་འཛུམ་པའི་དཔལ། མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པ་རྒྱས་པའི་ངོ་མཚར་ལ་འཁོར་རྣམས་ཡ་མཚན་པར། ང་སྔོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པར། རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་གདུམ་པོ་ཞེས་ཕྱུག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་གྲོང་ཁྱེར་གང་གཱའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷུན་པོ་ཞེས་བདུལ་ནས། དེའི་བུ་མོ་སྣར་མ་ཞེས་པ་བཙུན་མོར་བླངས། དེ་ལ་ཁྱིའུ་གདུགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་རང་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཙས། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཀུན་དགའ་ནས་སྨྲས་ཀྱི་མིང་ཡང་དགའ་བའི་གོང་བུ་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་གོང་བུ་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ། དེ་ཚེ་དེ་ལ་བློན་པོ་བློ་ངན་པ་བློ་ངན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད། དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་དགའ་བར་ངན་སེམས་ཁོ་ན་བྱེད། ལྷག་པར་ལྷུན་པོའི་གྲོང་གི་རྒྱལ་བློན་ལ་ཕྲ་མ་བྱས། ལྷུན་པོ་པ་རྣམས་ཞི་སྡང་གིས་འཁྲུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མ་མ་ལ་སྤྲིངས་ཡིག་བསྐུར་བ། ཁྱོད་ཀྱི་བུ་དེ་དགྲའི་བུ་ཡིན། ངེད་ལྷུན་པོའི་རྒྱལ་འབངས་རྣམས་ཉམས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལེན། ད་ངེད་རང་གི་མངའ་རིས་གང་ཡོད་ཕྱིར་ལོག

དགོས། མི་འཕྲོད་ན་དམག་བཙུག་དེ་ཁྱོད་ནམས་གསོད་དོ་ཟེར། གདུམ་པོ་པ་ནམས་ཀྱང་གཡུལ་གཤོམས། དེ་མ་མས་རྒྱལ་བུ་ལ་བཤད་ཅིང་ལྷུན་པོ་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་བསྟན་པས། རྒྱལ་བུ་དགའ་བའི་གོང་བུས་བསམ་པ་འདི་ནི་ཉེས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གནོད་པའི་ལས་ཡིན་པ་འདུག། དེ་བས་ལྷུན་པོ་པར་གུས་པས་འདུད་དགོས་སྙམ་ནས་ཕྱིན། མ་མས་ཀྱང་སྔོན་དུ་ཕྱིན་ནས་འདུམ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བའི་གོང་བུ་དཔུང་བཅས་གང་གཱའི་འགྲམ་དུ་བསྡད། མ་མས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བློན་འབངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད། ལྷུན་པོའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྷའོ་ཞེས། མ་མས་རྒྱལ་པོའི་མགྲིན་པར་འཁྲུད་ཏེ་མཆི་མ་བཏང་ནས་ལྷུམ་པར་སྨྲས། དགའ་བའི་གོང་བུས་འཛམ་གླིང་ན་དཀོན་པའི་ནོར་རྫས་སྦྱིན། ལྷུན་པོ་པ་དགའ་ཞིང་དད་པར་གྱུར། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཞུས་པས་སྔོན་ཝཱ་ར་ཎཱ་སིར་བྲམ་ཟེ་ཙ་བ་ཅན་ཞེས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ནད་ཀྱི་བདབ་པ་ཞིག་ལ་སྨན་བཟང་པོ་ཕུལ་ནས་གསོལ་ཤིང་གདུགས་མཆོག་ཕུལ་བས། བྲམ་ཟེ་དེ་དགའ་བའི་གོང་བུ་གདུགས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན། བློན་པོ་བློ་ངན་དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་འཁོར་ནམས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ངོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། དགའ་བའི་གོང་བུའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྨོངས་འགྲོག་གཏན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དང་གསུམ་པའོ།།

CIV.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་རྩ་བཞི་པ།

རི་བོང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིད་ལ་རེ་བ་རབ་ཀྱིས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག། དམ་པའི་ལེགས་བྱས་དྲི་མེད་འཇུག་ངོགས་གཙང་མ་བསྟུགས་པར་འོས། འཇིགས་རུང་འཁོར་བའི་ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་དག་གི་ཟམ་སྟེགས་གྱུར། དམ་པའི་གྲོགས་ཉིད་དགེ་བ་སྤྲོ་བའི་རང་བཞིན་པོ་ཉ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཁྱིམ་བདག་པདྨ་ཞེས་པའི་བུ་ངང་པ་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བཙུག། དེ་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལ་བཀོད་པ་སྔོན་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། འདི་སྔོན་ཡང་ངས་དགེ་བ་ལ་བཀོད་དེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཅིག་བྱུང་། དེའི་ཉེ་ལོགས་སུ་རི་བོང་གསལ་བར་སྣ་བ་རྟག་ཏུ་འདྲིས་ཤིང་འཇོའ་བར་གྱུར། སྐབས་ཤིག་ཆར་མེད་པས་ཚ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཆུ་དང་བཅས་པ་སྐམས་ནས། དྲང་སྲོང་དེ་ནགས་སུ་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་གྲོང་མཐར་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་ན། རི་བོང་གི་སྨྲས་པ། ཐུབ་པ་ཁྱེད་དབེན་པར་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་པོ་གྲོང་མཐར་ག་ལ་འགྲོ། གྲོང་ཁྱེར་ནི་མི་གཙང་བ། གཡེང་བ། མི་རྣམས་འདོད་པས་གདུང་བ་དལ་མེད་ལས་ཀྱི་བྲེལ་བ། ཕོ་མོ་ཀུན་མཆོག་མི་ཤེས་པ། བུ་ཚ་དང་བྲན་གཡོག་ངན་པས་གང་བ། འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་གནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མེས་ཚིག་པ་ཅིག་བྱས་མི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཞིང་མི་བདེ་བ་མང་བ། དེ་འདྲའི་གྲོང་མཐར་ཁྲིམས་ན་སྡིག་པ་དང་ལྟུང་བ་ཁོ་ན་འབབས་པ། སེམས་གཡེངས་ཤིང་འཚོལ་བ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པར་འཇིག་རྟེན་ངན་པའི་སྤྱོད་ལམ

འགོ་བ། ངན་འགྲོའི་ལམ་རྡོད་པ། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྒོ་འགགས་པ་ང་ཀུན་གྱི་སྣང་པའི་ས་ས་དེར་འཁྲུམས་པའི་གང་ཟག་ནི་ནགས་སུ་གནས་ན་གྲོང་མཐར་གཏུང་། གྲོང་དུ་འཁྲུམས་ན་ནགས་ཚལ་དྲན། སློ་མང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ། དེས་ན ཁྱེད་ལ་ཕར་པའི་གེགས་ཆེན་འབྱུང་ལ་ཉེ། དེ་བས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་གཙང་ཞིང་དྭངས་སྤྲོ་དགེ་བ་འཕེལ། ཐུབ་པ་དབེན་པར་གནས་ན་ཐམས་ཅད་གྲུས། དེ་ཕྱིར་གནས་འདིར་བཞུགས་ལ་བདག་གི་ཤ་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་འཚོ་བར་མཛོད་ཅེས། རི་བོང་གིས་ཤིང་ཕུང་ལ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་མཆོངས་པས། དྲང་སྲོང་གིས་རི་བོང་གཟུ་ལུམ་དྲག་པོའི་སྦོ་ཆེ་འདི་འདྲ་མ་བྱེད། བདག་གྲོང་མཐར་མི་འགྲོ་ཡིས། ཁྱེད་ལས་ཉེ་བའི་གྲོགས་གང་ནས་འབྱོར་ཞེས་སྨྲས། རི་བོང་གིས་མེ་ནང་ནས་ནམ་མཁར་མིག་བལྟས་པས་དེ་འཕྲལ་ཆར་དྲག་པོ་བབས་ནས་ནགས་ཚལ་ཙི་བ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། དྲང་སྲོང་གིས་རི་བོང་དེ་ལ་དྲིས་པ། ཁྱེད་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་དྲིས་པས། བདག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཟེར། འོ་ན་ཁྱེད་ནི་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ངེས། དེ་ཚེ་བདག་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཟེར་བས། རི་བོང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཁས་བླངས་སོ། རི་བོང་དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ། དྲང་སྲོང་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་དེ་ད་ལྟ་ཁྲིམས་བདག་གི་བུ་ངང་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་ཅིང་ཉན་རང་གྱིས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་གུས་པས་ཡིད་རང་བར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། རི་བོང་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། བླུན་རྨོངས་འཕྲོག་གཏན་བྲིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དང་བཞི་པའོ།།

CV.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་ལྔ་པ།

རེ་བ་དའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལྷ་གཅིག་གང་ཞིག་འཕྲོས་པས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་ཉམས་ལ་ནི། རྟོན་གྱིས་སྤྱོན་བརྗོད་མི་བཟང་དུག་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བྱེད་པ། ཕྱིག་དམོད་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བརྒྱུད་མས་གཟིར་བ་དེ་དག་ནི། མི་བཟད་འདོད་བྱ་མིན་པའི་རབ་རིབ་ཁྲོད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རི་ལ། དགེ་སློང་རེ་བ་ད་ཞེས་པ་བདུལ་ཞུགས་གཙང་བ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་གྲོང་གི་འབྲིའི་བེའུ་སྟོར་བའི་རྗེ་བོ་བྲམ་ཟེ་ཕྲ་མ་ཅན་ཞེས་པས་བེའུ་ཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས། དགེ་སློང་རེ་བ་ད་ཆོས་གོས་ལ་ཆོས་བྱེད་པ་རིང་མོ་ནས་མཐོང་བས། ཁུ་བ་དམར་པོ་བཙས་རྫ་མར་ཚོད་པ་མཐོང་བས་བེའུ་གསད་པའི་ཤ་ཚོད་པ་ཡིན་ནམ་བསམ། མི་གཞན་འཁྲིད་ནས་བལྟ་རུ་ཕྱིན་པས། དགེ་སློང་ལ་ཞི་བས་སྨྲས་པ། དགེ་སློང་བྲམ་པར་ཅི་ཚོད་ཞུས་པས། བདག་ཆོས་གོས་ལ་ཆོས་བྱེད་སྨྲས་པས། དེ་དག་གིས་བལྟས་པས་བ་གླང་གི་ཤ་ཁྲག་ཏུ་འདུག། དེ་ལ་གནས་བྱུང་དྲིས་པས། དགེ་སློང་གི་བསམ་པར་བདག་ལ་འདི་འདྲ་ལྷ་འདྲེའི་འཁྲུལ་ལམ་ཕལ་ཆེར་སྔོན་གྱི་ལས་ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ། བདེ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་། དཀར་པོ་ལ་ནག་པོ་བྱུང་། ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་བྱུང་། འདི་དག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྤྱོང་བྱ་ལས་འོས་མེད། དངོས་སུ་གསལ་བ་འདི་ལ་བདག་གི་དྲང་པོར་སྨྲས་ཀྱང་བདེན་པར་ཏུ་ཡིད་འཛིན་སྐམ་སྟེ་གང་ཡང་བརྗོད་མ་ཤེས་ཁ་རོག་བསྡད་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཁྲོས་ནས་དབེན་པར་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་ཞིག་ཀླ་ཀློའི་མི་ངན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ཞེས་དཀྲུག་པ་སྐོམ

པ་ཞིག་དགེ་སློང་གི་མགོ་ལ་རྒྱབ་པས་ཁྲག་ཟག་ཅིང་བཅིངས་ནས་འཁྲིད་དེ་རྒྱལ་
པོའི་དྲུང་དུ་སྤྲུལ། དེས་བརྩོན་ཁང་དུ་བཅུག། དེ་ནས་རྗེས་སུ་རྟེ་བུའི་བེའུ་སྟོར་
བ་རྣམས་རྙེད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོས་དགེ་སློང་བརྩོན་དུ་བཅུག་པ་བརྗེད་ནས་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ལུས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དྲན་ཏེ་བརྩོན་ཁང་ནས་བཏོན་པས་ཤིན་ཏུ་རིད་ཅིང་
སྐྲ་ཡང་གྱེན་དུ་ཟིང་། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་དེ་བསྙེན་བཀུར་ཞུས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ན་
བཟའ་ཕུལ། ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུས་པ། ཁྱེད་ལ་ཉེས་མེད་བྲམ་ཟེ་རྟེ་བོའི་
བེའུ་རྣམས་ནི་སྐྱོན་མེད་རྙེད། བདག་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་སྡིག་ཅན་དྲན་པ་རྨོངས་ནས
ལོ་བཅུ་གཉིས་བརྗེད་པ་འདི་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ལན། བཙུན་ལྡན
ཁྱེད་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་ལན། བདག་གི་
སྔོན་ལས་ཡིན། ལས་ནི་རྡོ་ལ་རི་མོ་བཀོས་ལྟར་བསྒྱུ་བ་མེད། ཐོལ་ཐབས་མེད་
པའི་ལས་འདི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཟློལ་མི་ནུས། བདུད་རྩི་འང་དུག་ཏུ་འགྱུར་
ཞིང་བདེན་པའང་རྫུན་དུ་འགྱུར། རང་ལས་སྨྱོང་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བདག་
གི་ལས་ལས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་ཞེས་བརྗོད་པས།
རྒྱལ་པོས་འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་སྔོན་ལས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞུས་པས། སྔོན་ཡུ་ར་ཀྲ་སིར་ཀ་ཐ
ཞེས་པའི་མི་གདུག་པ་ཅན་ཁྱིམ་མཆོས་ཀྱི་བ་གླང་བཀུས་ནས་གསད་པའི་ཤ་ཟ་བ
ཞིག་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་གཞན་གྱིས་རིག་དོགས་ཤ་གསར་པ་འཁྱེར་ཏེ་བྲོས་པས
མི་རྣམས་ཀྱིས་དེད། དབེན་པར་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་བཞུགས་པའི་འགྲམ་དུ་ཤ
རྣམས་སྤྲུལ་སྟེ་འདེགས་ཀུས་སོ་སྨྲས་པས། དེ་དག་གི་རང་སངས་རྒྱས་དེ་གསོད་དོ
ཟེར་བཅིངས་ནས་བརྩོན་དུ་ཙུག། ཞག་བཅུ་གཉིས་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས
ནས་འདི་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྨྲས་པས། རང་སངས་རྒྱས་དེ་བརྩོན
ལས་བཏང་། དེའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དམྱལ་བར་མང་དུ་མྱོང་། ཀ་ཐ་དེ་བདག་ཡིན

དེ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་། ཞེས་དགེ་སློང་རི་བ་དགས་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་མི་རྣམས་ལས་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པས་ཡིད་ཆེས་ནས་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རི་བ་དགའི་རྟོགས་བརྗོད། ཀླུན་སྨོངས་འཁྲོག་གཉན་ཁྲིམས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དང་ལྔ་པའོ།།

CVI.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་ཙ་དྲུག་པ།

གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

རྒྱལ་བར་འདོད་རྣམས་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། བཟོད་དཀའ་འཁོར་བའི་དགྲ་ཡི་སྟོབས་བཅོམ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱས་པ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བྱུའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཞུས་ཤིང་གསུངས་པ། གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ཅན་ཞེས་ལྷའི་འོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བུ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བུ་མོ་གསེར་འོད་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་ཉིད་ལང་ཚོ་རྒྱས་ནས་སོ་གའི་ལྗོན་ཤིང་གཞོན་ནུ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་མཛད་པ་དང་ལྡན་པས། བློན་པོའི་བུ་འོད་དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་སྐྱེང་པོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར། དེ་དག་འཛའ་བས་འགྲོགས་པ་ལ་ཡབ་ཁྲིམས་དེ་ཐུགས་མེའི་ཚ་བས་གདུང་བ་ལྟར་གྱུར་ནས། བུ་མོས་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་པར་བྱས་པས་སྤྲུགས་ཤིང་། བློན་པོའི་བུ་གསོད་ཅིག་གསུངས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མ་བསད་པར་ཕྱོགས་སུ་སྤྲུགས་པས་སླར་

ཡང་ཡབ་ཁྲོས་ནས་སྲས་ཀྱང་སྨྱུགས། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གཞན་གྱི་མཐའ་འཁོབ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྲས་སྙིང་སྟོབས་ཅན་དེ་མི་མེད་ནགས་ཀྱི་སྐྱིད་ཚལ་ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུར་སླེབས་པ་ན། སྲིང་མོ་དེ་ནགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྟར་གཅིག་ཕུར་རྒྱུ་བ་དང་འཕྲད་པས་སྲིང་མོས་རང་གི་མོང་པོ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་མཆི་མ་གཏོང་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར། གྲོང་ཁྱེར་བཟང་པོ་འདི་སྟོང་བ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། འདི་ནི་གནོད་སྦྱིན་གདུག་པས་བཅོམ་ནས་སྟོངས་པ་ཡིན། འདི་ན་ལྷག་མ་ནི་བདག་དང་བློན་པོའི་བུ་ལས་མེད། ད་བདག་གཉིས་མིང་པོས་དཔུང་ལས་སྐྱབས་དུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར། དེར་རྒྱལ་བུས་མདའ་བསྣུན་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་བརྡུལ་ཞིང་། གནོད་སྦྱིན་གྱི་ལྷག་མ་ཀོ་ཊ་ལ་ཞེས་པ་གཅིག་ལུས་པས། དེས་རྒྱལ་བུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་འབངས་སུ་གྱུར། དེར་གནོད་པ་མེད་པས་གྲོང་ཁྱེར་གསར་དུ་ཆགས་པས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པར་བློན་པོའི་བུ་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ས་ཉལ་ཉན་ནི་བས་ལོ་རྒྱུས་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ཡབ་མགུ་ནས་སྤྲིངས་ཡིག་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ་སྲས་ཕོ་བྲང་དུ་བོས་ནས་ཡབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་བཀོན་ཅིང་རྒྱལ་ཚབ་དུ་མངའ་གསོལ། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆས་དགྲ་སྟེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་བཅོམ་ཞིང་། གནོད་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་བདུལ་ནས་གླིང་བཞིའི་ས་ལ་དབང་བསྒྱུར་རོ། དེ་ནི་ད་ལྟ་ངའོ་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏོ། འདི་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། སྨྲུན་མོངས་འཕྲོག་གཏན་ཕྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དང་དྲུག་པའོ།།

CVII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙོ་བདུན་པ།

ཁྱིམ་བདག་ཟས་གཙང་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བསོད་ནམས་འབར་བ་བསམ་པ་དྲི་མེད་རྣམས། ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ནམ་སྤྱང་ནོར་ལ་མིན། རྣལ་འབྱོར་ལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་མིན། རྡུལ་གྱི་ཆགས་བྲལ་ལ་དགའ་འདོད་ལ་མིན། ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། གཞན་ཡང་ངས་སྔོན་ཡུ་རྣ་ཆ་སེར་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་གྱི་དུས་སུ། ཁྱིམ་བདག་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་བྱ་བ། གནོད་སྦྱིན་ནོར་ལྡའི་བུ་ལྟར་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་རྒྱ་མཚོར་ཡང་ཡང་ཕྱིན་དེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མུ་ཏིག་སོགས་མང་དུ་བླངས་ནས་ཁྱིམ་གང་ཞིང་། སློང་བ་རྣམས་ལ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་བྱས། སྐབས་ཤིག་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་འཁོར་ནས། རྒྱལ་པོ་མཇལ་དུ་སོང་ནས་མུ་ཏིག་དོ་ཤལ་དཀར་ཆེན་སྐུད་པར་བརྒྱུས་པ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཕུལ་བས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་རབ་ཏུ་མཉེས། དེ་དུས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གས་ཀྱི་ཁང་བཟང་ན་ལེགས་བཤད་གླུ་ལེན་པ་ཐོས་ནས། ཁྱིམ་བདག་ཟས་གཙང་དགའ་མགུ་སྤྲོ་ལོང་གསོ་བཞིན་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པས། ཟས་དང་སྐྱིད་འཇོ་མི་དྲན། གཉིད་མི་ཁུགས། ལེགས་བཤད་ཁོ་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་ཤིང་བསམ་པ། ཀྱེ་མ། བདག་གི་ལོ་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕྱིན་ནས་འབད་པས་བསགས་པའི་ནོར་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་མང་ཡང་། ལེགས་བཤད་ཆ་ཙམ་མ་ཐོབ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙན་དངགས་མེད་ན་རིན་ཆེན་མང་པོས་ཅི་བྱེད་སྙམ། ནང་པར་རྒྱལ་

པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྲས་མོ་ལ་ལེགས་བཤད་སློང་བའི་མི་བཏང་བས། བུ་མོས་འཇོམ་དང་བཅས་སྨྲས་པ། ལེགས་བཤད་རིན་གྱིས་བསླུ་བར་བྱ། རྒྱ་མཚོ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བླངས་པའི་ནོར་བུ་རྣམས་ང་ལ་སྟེར་ན་ངས་ལེགས་བཤད་སྦྱིན་གྱིས་ཟེར། ཟླས་གཙང་གིས་རིན་ཆེན་གང་ཡོད་འཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྲས་མོ་ལ་ཕུལ་བས་ལེགས་བཤད་ཐོབ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་ཏེ་ཡང་ཡང་བརྗོད། རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་ཁྱིམ་བདག་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ནོར་གང་ཡོད་བཏང་ནས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། བདག་གི་བུ་མོའི་ལེགས་བཤད་ལ་ཁྱོད་ནི་ཡིད་ཆེས་ཡང་ལེགས་བཤད་ནི་ས་གར་ཡང་སྲིད་ནོར་ནི་བསྒྲུབ་དཀའ་ཚོགས་ཆེ། གལ་ཏེ་ཟས་ནོར་མེད་ན་ཁྱོད་ལེགས་བཤད་ཟ་རྩང་ངམ་ཞེས་འཛེའ་བའི་གཏམ་གྱིས་སྨྲས་པས། བདག་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ལྟར་ཕྲག་དོག་དང་དུག་ལྟར་ཆགས་སྡང་འཕེལ་ལ་དགྲ་འདྲེ་གཡབ་པའི་གཞི་བསྲུང་བ་དཀའ་ཞིང་ཟད་པ་སླ། ལེགས་བཤད་ནི་དམ་པའི་བློ་གྲོས་མཛོད་ཆེན་འགེངས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་བྱེད་བློ་དང་རིག་པ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མི་སྣང་དངགས་འོད་སྟོང་འབར། ཡོན་ཏན་བློ་མཛོད་འཛད་མེད་གཏེར་གྱི་མཆོག་རབ་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་ཞུས། དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་ཟས་གཙང་དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཉིད་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྟེར་བ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དེ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་འོ། ཁྱིམ་བདག་བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་གསེར་གྱི་གླིགས་བུར་ལེགས་བཤད་བྲིས་ནས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྤྲིངས། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་རྣམས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པ་བརྩོན་ཅིང་ཡི་རང་ངོ་། འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ཟས་གཙང་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། གླུན་སྐོངས་འཕྲོག་གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྲིས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དང་བདུན་པའོ།།

CVIII.

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ།

སྤྲིན་ཞོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་སྒྲུབ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དག་གི་ཚོགས། མཆོད་རྟེན་ཁྲུམས་སྟུ་གསེར་གྱི་རི་མོའི་ཡུག་གི་ཁང་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྟོགས་བརྗོད་ཉོམས་ལ་མེད་བྱུང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་འདི། མིག་གི་བདུད་རྩི་རབ་བསྐྱེད་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་འཁྲུངས། ཞེས་པས་བསྔགས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྙན་དངགས་མཁན་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་བྱ་ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་སོགས། ལེའུ་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་ཙོ་བདུན་པོ་འདི་དག་རྒྱལ་བ་ལ་ལྷག་པར་གུས་པའི་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་དང་། བསྟན་པ་གསལ་བའི་ཉི་མ། རྗེས་སུ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ། དོན་ལ། རྟོགས་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་རྩི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙན་དངགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་དགའ་སྟོན། ངོ་མཚར་ཕུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལེའུ་བརྒྱ་ཙོ་བདུན་པའི་ཁ་བསྐོངས། བཀྲིས་གྲངས་ངེས་ལེའུ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བླ་མ་དམ་པ་ཡབ་རྗེ་དགེ་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ཀྱིས་སྐལ་བ་ཐོབ་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷུགས་ཀྱི་པདྨོ་ལས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འཕུང་བའི་བྱུང་བ་གཞོན་ནུ་བདག་སྙན་དངགས་མཁན་ཟླ་བའི་དབང་པོས་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙོ་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་བྲིས་པ་ནི། སྟོན་གྲོང་ཁྲིར་གསེར་བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་སྤྲིན་གྱི་ཏོག་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱས་པ། སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་བསམ་གྱི་

ཤིང་ལྷ་བུ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གསེར་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ལས་
འདོད་དགུ་འབྱུང་བ་སོགས་བྱུང་། དེ་ལས་སྲས་གླེ་གྲོས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
བརྒྱན་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་མངའ་ཐང་གིས་ཕྱུག་པ། སྤྲིན་ཉོན་ཞེས་པ་གཅིག་བྱུང་།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་དེ་ཡབ་མ་ལ་ཡའི་དབེན་གནས་སུ་ཞི་
བ་དོན་གཉེར་གྱིས་བྱོན། དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་དབེན་པར་བྱོན་ནས་སྲས་དཔལ་དང་
ལྡན་ཅིང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་གྱུར་ཀྱང་།བདག་ནི་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཀྱང་ལོང་བ་ལ་
རི་མོ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་མ་བཞུགས་པའི་འབྱོར་པས་ཅི་བྱེད་སྙམ་ནས་རྒྱལ་
སྲིད་བཏང་སྟེ་མ་ལ་ཡར་ཕྱིན། ཕ་མ་ལས་བསླབ་བྱའི་དགའ་སྟོན་ཅན་དུ་མེད་པའི་
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་མངའ་ཐང་གིས་ཅི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་དབང་ཕྱུག
འདོད་པ་ནམས་ལ་ཕན་སྙམ་ས་གཞི་གསེར་གྱིས་གང་བ་བཏང་། དེ་ཉིད་ནམ་
མཁར་བྱོན་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་རི་བོ་དཔལ་གྱིས་དམ་བུས་བརྒྱན་པར་འབྱོར། ཡབ་ཡུམ་
མཇལ་བས་བྲལ་བའི་གདུང་བ་སེམས་ནས་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་
བསྟི་གནས་ལྷ་ཡི་དཔལ་དང་ལྡན་པར། རྒྱལ་བུ་རིགས་འཛིན་རྒྱལ་པོ་བདེ་བའི་
དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་རྒྱས་བཞིན་མི་རྟོག་ཚལ་དུ་རྒྱུ་བ་ན།
གྲུབ་པའི་སྲས་མོ་ལྷ་མོ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ཡང་ལང་ཚོ་དར་བས་འདོད་པ་རྒྱས་
བཞིན་མི་རྟོག་ཚལ་དུ་གསེར་གྱི་ཁང་པར་གོ་རི་མཆོད་པའི་གླུ་དབྱངས་རྒྱུད་མང་
བསྒྱུར་ཞིང་སྒྲོགས་པའི་ཚེ། སྤྲིན་ཉོན་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་སེམས་ཆགས་རྒྱུད་མང་
ལག་ནས་ཤོར། མ་ལ་ཡ་ཅན་མཐོང་བས་སྤྲིན་ཉོན་ཀྱང་ཆགས་པ་གཡོ་ཞིང་ཕན་
ཚུན་མིག་གི་ཟུར་མདའ་འཕེན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བཏང་ནས་འཛའ་བའི་ནམ་
འགྱུར་ཅིཡང་སྟོན། སྤྲིན་ཉོན་གྱི་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ནི་ཡིད་འོང་མཛེས་ཤིང་འཛའ་
དང་མི་རྟོག་འདྲ། ཟླ་ལྟར་དཀར་བའི་ལྷ་མོ་ཁྱོད་འདྲ་མཐོང་བས་བདག་ནི་ལུས་

སེམས་གཡོ།ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་མིང་ལ་ཅི་ཟེར། རིགས་འཛིན་བདག་གི་གྲོགས་
སུ་འོས་སམ་སྙམ། ཞེས་བརྗོད་པས་བུ་མོ་ངོ་ཚ་བཅིངས་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བ
ལ། གྲོགས་མོ་མ་དྲ་མི་ཀས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་བུ་ཁྱེད་ནི་རྒྱལ་རིགས་ངོ་མཚར་ཅན
གྲུབ་པའི་བདག་པོ་རིགས་འཛིན་དཔལ་དང་ལྡན། སྲས་མོ་འདི་ནི་གྲུབ་རིགས་ལྷ་
མོ་ཡིན། མ་ལ་ཡའི་གནས་སུ་འཁྲུངས་པས་མ་ལ་ཡ་ཅན་ཟེར། འདི་ལ་ལྷ་དང་
ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་མང་། འདིའི་ཐུགས་ནི་ཁྱེད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཟེར།
དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཞོན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་བསྒྲོས་ཏེ་མ་ལ་ཡ་ཅན་མནའ་མར་
སློང་བའི་འཕྲིན་བཏང་བས་སྟེར་བར་ཁས་བླངས། དེར་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱིས་ཡབ་ཀྱི
བུ་མོ་འབོད་པར་ཀུག་ཏུམ་གོད་པོ་བཏང་ནས་དེས་འཁྲིད་པ་ན། བུ་མོ་ནི་སྤྲིན་ཞོན་
ལ་ཡིད་ཆགས་པས་མགྱོགས་པར་མི་འགྲོ། གཡོག་མོ་རྫིས་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མིག
བལྟ་ཞིང་གདམ་ཟེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་སྤྲིན་ཞོན་ཁོ་ན་ལ་ཟུར་མིག་ལྟ། དེ་དེའི་
ཚུལ་ཀུག་ཏུམ་གོད་པོས་རིག་ནས། ཁྱེད་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཡབ་ཀྱིས་བག་མར་
རྫོངས་བའི་གྲབ་མཛད་ཀྱི་གཏུག་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྲིན་གྱི་ཏོག་བག་མ་ལེན་
པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྒྲ་གོན་བྱེད། རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཞོན་བུ་མོ་དེས་གོམ་པ་ལམ་དུ་འགྲོ
ཡང་སེམས་ཡིད་བདག་ལ་ལུས། དེ་ནི་འབྲལ་བར་མི་ཕོད་ཀྱང་རང་གི་གནས་སུ
སོང་།བདག་ནི་མི་ཏོག་གླིང་ན་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་དྲན་སྙམ་ནས་རྗེ་ལེབ་ལ་དེའི་
གཟུགས་བྲིས་པས་གྲོགས་པོས་ཚུལ་དེ་རིག་ནས། ཁྱེད་དེ་ལྟར་མཛད་མི་དགོས།
ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མནའ་མ་ལེན་པའི་གྲབ་མཛད་ཀྱི་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་གྲུབ
རིགས་མིང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྫོངས་པ་ཟབ་པའི་གྲ་འགྲིགས། སྐྱིལ་བསྐུ་རྒྱས་པར་
བྱས་ཏེ་སྤྲིན་ཞོན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྱེར། དེར་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱས
ཐམས་ཅད་དགའ་བདེ་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྐར་ཡང་མནའ་མའི་

དགའ་སྟོན་སླུ་གར་སོགས་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་གྱུས་པར་བྱེད་བཞིན་པར། ཞག་དྲུག་སོང་བདུན་གྱི་ཉིན་རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཅན་རི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་སངས་ལ་བྱོན་པས། ཀླུ་མོ་མཛེས་མ་བུ་པང་དུ་བཟུང་ཞིང་བུའི་གདོང་ལ་མིག་ཁྲུར་པ་གཙུགས་པ་ལྟར་བལྟས་ནས་དྲག་ཏུ་ངུ་བ་ཞིག་འདུག་པས་ཁྱོད་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། བདག་གི་བུ་འདི་དང་སྐྱོང་གི་རིགས་ཡིན། མཁའ་ལྡིང་གི་ཟས་སྐལ་ཀླུ་ནམས་རེ་མོས་བྱེད་པས་དེའི་རེ་མོས་བུ་འདི་ལ་བབས་པ་ཡིན་པས་བུ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་ཟེར། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོས་མ་བཟོད་པར། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་འདིའི་ཚབ་ཏུ་ངའི་ལུས་འདི་གཏོང་བས་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས། ངེད་ཀླུ་ནམས་ཟློག་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ཡིན་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་ལ་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཟེར་ཀྱང་ནན་གྱིས་གསུངས་པར། འོ་ན་ཀླུ་ནམས་གསོད་རེས་བབས་པའི་རྟགས་སུ་གོས་དམར་བཀབ་པ་ཡིན་ཟེར། གོས་དམར་བླངས་ནས་ཕྲུལ་བ་རྒྱལ་པོས་ལུས་ལ་བཀབ་ནས་བྱ་ཁྱུང་འབབས་པའི་རྡོ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཁྱུང་ནམ་མཁར་བྱུང་སྟེ་གོས་དམར་མཐོང་ནས་ཀླུ་ཡིན་པར་བསམ་སྟེར་མོ་གྱུབ་སྟེ་འཁྱེར་ཤ་ཟོས་པས། དགཟོད་མི་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བརྟག་གཞིགས་བྱས་པས་རྒྱལ་བུ་སྤྲིན་ཅན་ཡིན་པ་རིག་ཏེ་ནུས་ཤུང་རྡོ་ལེབ་སྟེང་དུ་བཞག་ཅིང་འགྱོད་པའི་ཚེ། ཡབ་ཡུམ་སོགས་སྤྲིན་ཅན་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་མ་རྙེད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་བྱ་ཁྱུང་འབབས་སར་ཕྱིན་པས་རྒྱལ་བུའི་གཙུག་གྱིན་གྱི་ནོར་བུ་ཁྲག་གི་གོས་པ་མཐོང་ནས་དྲན་མེད་དུ་ས་ལ་འགྱེལ། དེ་ནས་བཀྱལ་བ་བསངས་ནས་ཀླུ་ནམས་ཡོངས་ཞིང་འགྱེད་པས་བདག་ཅག་ཟློག་ཐབས་མེད་པའི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱལ་བུས་ཐབ་ཆོད་འདི་འདྲ་མཛད་ཅེས་གདུང་བས་མི་རྟག་འཕོར། མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་གོ་རི་མཆོད་ཅིང་མི་རྟག་གཏོར། བྱ་ཁྱུང་འགྱོད་དེ་གོ

རི་ནས་བདུད་རྩི་བླངས་ནས་ཙུས་ཕུང་ལ་བྲན་པས་རྒྱལ་བུ་བསླད་པ་གསོས་ནས་སྔར་བཞིན་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་རྒྱལ་བུས་གསུང་བ། བདག་གཞན་སྡིག་བསྒྲུང་ཕྱིར་རང་ལུས་འཕངས་མེད་སྦྱིན་པ་འདི། དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས། མཁའ་ལྡིང་གིས་ཀྱང་ཀླུ་རྣམས་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས།ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར་བས་རྒྱལ་བུའི་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་ཆར་གྱི་རྒྱུན་དུ་འཁྲིགས་ཤིང་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོག ། དེ་ཚེ་སྦྱིན་གྱི་ཉོན་པ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྟན་ལ་མཉམ་པོར་བཀོད་ནས་མཆོད་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་བར་དུ་འཁོར་ལོས་མངའ་དབང་བསྒྱུར། ཞེས་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ཉོན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྔོན་བྱུང་སྟུལ་བ་སྟེ། ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་ཁ་བསྐོངས་སུ་སྤྲས་ཟླ་བའི་དབང་པོས་མཛད་ནས། འདི་བྱས་དགེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཆོས་སྐོར་རོ། མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་ཉོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ། ཀླུན་སྐོངས་འབྲོག །གོན་བྱིས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པའོ། དེ་ལྟར་མཛད་བརྒྱ་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀློན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེམས་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་སྲས་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེའི་སྲས་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛད་པའི་རྐྱེན་ནི་བྲམ་ཟེ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་པས་བསྐུལ་མ་མཛད། བར་དུ་གྲོགས་པོ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ནཱ་ག་ཞེས་པས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ལས་བདུས་ཤིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས

པའི་ལམ་གཅིག་པོ་ལ་དྲིགས་པའི་ཚིགས་བཅད་སྙན་དངགས་དང་སྦྲར་བར་རྩོམས་པར་བསྐུལ་མ་ཞུས། དེ་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་གསུམ་ཙམ་བརྩམས་པ་ཧ་ཅང་གྱིས་པས་རེ་ཞིག་དོར། མཐར་མནལ་ལམ་གྱི་རྩལ་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་གཟིགས་ནས་རྩོམས་ཤིག་ཞེས་བཀའ་བསྐུལ་བས་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་ལེའུ་བརྒྱ་དང་ཙ་བདུན་པོ་འདི་མཛད་ལ། བཀྲ་ཤིས་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་ལེའུ་གཅིག་སྨྲས་ཟླ་བའི་དབང་པོ་ལ་རྩོམས་ཤིག་གསུངས། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པོ་འདི་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་འབྲེལ་བས་རྟོགས་སླ། བརྗོད་བྱེད་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བས་ནི་བར་སྙན། ཚིག་སྦྱིབས་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བས་གཅོད་མཚམས་ཕྱེད། མིང་མངོན་བརྗོད་དང་འབྲེལ་བས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྨྲས་པའི་ཟླ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྙན་དངགས་མཁན་ཆེན་པོ་ལཀྵྨཱི་ཀ་ར་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མང་ཡུལ་འཕགས་པའི་དྲུང་དགེ་འདུན་བཞི་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབས་པ། སླར་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱ་དཔེ་དང་གཏུགས་ནས་ཞུས་དག་མཛད། དེ་རྗེས་ཞ་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དག་པར་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་པའི་ཐོག་ཏུ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀར་རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོའི་ཕྱག་དཔེ་ཁུངས་དག་ལ་བསྟུན། དར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲུ་ཞུས་སྣ་བསྒྱུར་ཞབས་འགྱུར་ཞུས་ཏེ་ཁུངས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགེ་བའི་དབང་པོས་

མཛད་བགྱིའི་ཚིག་དོན་མདོར་བསྟན་ཏུ། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་དང་ལྡན་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཙ་བས་བསྐོར་ཅིང་བསོད་ནམས་རྭ་བར་གནས། བློ་དང་རིག་པ་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་རྒྱུ་ཡི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཡལ་ག་ཅན། ཚིག་ཤེས་དྲི་མེད་ཡལ་འདབ་གྲགས་སྙན་དཀར་བའི་མེ་ཏོག་ཏོག་ཏུ་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་ལྗོན་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐའ་མར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཙ་བ་ཡིན་པས། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན། དང་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་ཆོས་ནི། སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་ཙ་བས་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཅིང་འཕེལ་བ་ནི། ཡལ་འདབ་དང་པོར་རབ་གསལ་དང་། བགྱི་པ་བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། བར་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ར་བར་གནས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བློ་དང་རིག་པ་ཤེས་རབ་དང་། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ལྔ་ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཡིས་རྣམ་པར་མཛེས་པར་བྱས་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ཆེ་ཆེ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་རྟོགས་བརྗོད་འདིར་རྒྱས་པར་ཆེ་བའི་སྐབས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་རང་རང་གི་ལེའུར་གསལ་ཞིང་། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཏོག་ཏུ་དམ་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་རང་གི་རི་བ་དང་མཐུན་པར་བསམ་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུའི་མཛད་པ་ལ་བསྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐོར་སོགས། རྒྱལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་ཡལ་འདབ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་གྱི་སྡོང་པོ་འདི་ལ་ལེའུའི་ཀང་གྲངས་དཀར་ཆག་ལྟ་བུར་བཀོད་ན།

༡ དང་པོར་རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ ༢ དཔལ་སྦྱི་ ༣ གཙུག་ནོར་ ༤ ང་ལས་ནུ ༥ རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད། ༦ ཤིན་ཏུ་བསྒྲོད་དཀའ་བ་བ་ད་རར་བསྒྲོད་པ་ ༧ སྨུ་དིག་འཁྲི་ཤིང་ ༨ དཔལ་སྦས་ ༩ མོ་སྐྱེས་ ༡༠ མངལ་ནས་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ ༡༡ དགའ་བོ་ ༡༢ འཕགས་སྐྱེས་པོ་ ༡༣ འབྲོག་མ་ ༡༤ ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ ༡༥ ལྷ་བབས་ ༡༦ བྲག་འཕངས་པ་ ༡༧ བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ ༡༨ མི་ཡོང་བཞིན་ ༡༩ ཤཱ་རིའི་བུ་ ༢༠ གྲོ་བཞིན་བྱེ་བ་ནི་ ༢༡ ཨ་མྲ་སྐྱོང་བ་ ༢༢ རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞེང་བ་ ༢༣ ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ ༢༤ ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་ ༢༥ མངོན་པར་བྱུང་བ་ ༢༦ བདུད་བདུལ་བ་ ༢༧ ཤཱཀྱ་བྱུང་བ་ ༢༨ གྲོ་བཞི་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ ༢༩ གླང་ཆེན་ནོར་སྐྱོང་ ༣༠ ཀ་ཤི་མཛེས་པ་ ༣༡ གསེར་ལོགས་ ༣༢ དགེ་བྱེད་ ༣༣ ཁྱད་པར་ལོ་མ་ ༣༤ དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་ ༣༥ ལེགས་བྱིན་ ༣༦ གདེངས་ཅན་ ༣༧ གང་པོ་ ༣༨ ལྷུགས་པ་འཕྱུའོ་ ༣༩ བཟོད་པ་དགའ་བ་ ༤༠ སེར་སྐྱ་ ༤༡ ཨུ་དྲ་ཡ་ན ༤༢ མཁས་པ་ ༤༣ གསེར་མདོག་ ༤༤ གསེར་ལོག ༤༥ མ་སྐྱེས་དགྲ ༤༦ བྱས་ཤེས་ ༤༧ སཱ་ལིའི་སྡོང་བུ་ ༤༨ དོན་གྲུབ་ ༤༩ གླང་པོ་ཅན་ ༥༠ ལས་བཅུ་སྤྱོད་ ༥༡ གསེར་ལྡན་ ༥༢ བསོད་ནམས་མི་དམན་ ༥༣ ལེགས་བཤད་འཚོལ་ ༥༤ སེམས་ཅན་སྨན་ ༥༥ ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ ༥༦ བ་གླང་སྐྱོང་བདུལ་བ ༥༧ མཆོད་རྟེན་ ༥༨ བསོད་ནམས་སྟོབས་ ༥༩ ཀུ་ཎཱ་ལ་ ༦༠ ཀླུ་གཞོན་

༦༡ ཞིང་པ་ ༦༢ གྲགས་སྒྲོན་ ༦༣ འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ ༦༤ ནོར་བཟང་ ༦༥ རྣ་
གཅིག་པ་ ༦༦ སྙན་དངགས་མཁན་ ༦༧ དགེ་འདུན་སྲུང་ ༦༨ པདྨ་ལྡན་
༦༩ ཆོས་རྒྱལ་རབ་གནས་ ༧༠ ཉི་མ་གུང་པ་ ༧༡ ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ ༧༢ ཉེར་
སྦས་ ༧༣ བླུ་ལ་སྦྲིངས་པ་ ༧༤ ས་གཞི་ཕྲུལ་བ་ ༧༥ རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
༧༦ བི་དུ་ར་ ༧༧ ཀི་ན་ཨ་ཀ་ ༧༨ བརྒྱུ་བྱིན་ལྷུང་བ་ ༧༩ དབང་ཆེན་སྡེ་ ༨༠ རབ་
བཟང་ ༨༡ རྒྱུའི་མཆོག་ ༨༢ དམྱལ་བ་མངོན་ལྡན་ ༨༣ སྒྲ་གཅན་འཛིན་ ༨༤ སྦྲང་
རྩིའི་དབྱངས་ ༨༥ ཕན་པ་འཚོལ་ ༨༦ སྒྲིག་པ་ ༨༧ པདྨ་ཅན་ ༨༨ ནག་པ་
གླང་པོའི་སྣན་ ༨༩ ཆོས་སྲིད་ ༩༠ ནོར་ཅན་ ༩༡ ཤི་བི་ལེགས་བཤད་ ༩༢ འཛའ་
བོའི་བུ་མོ་ ༩༣ མ་གདྷ་བཟང་མོ་ ༩༤ གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ ༩༥ སྟག་མོ་
ལུས་སྦྱིན་ ༩༦ གླང་པོ་ ༩༧ རུས་སྦལ་ ༩༨ དཀའ་ཐུབ་པ་ ༩༩ པདྨ་ཅན་
༡༠༠ བསོད་ནམས་རབ་གསལ་ ༡༠༡ སྤོ་བསངས་ཅན་ ༡༠༢ སེང་གེ་ ༡༠༣ དགའ་
བའི་གྲོང་བུ་ ༡༠༤ རི་བོང་ ༡༠༥ རི་བཏ་ ༡༠༦ གསེར་གྱི་གོ་ཆ་ ༡༠༧ ཟས་
གཙང་ ༡༠༨ སྦྱིན་གྱི་ཞེན་པ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་དང་། མངོན་བརྗོད་
བཅས་སྙན་དངགས་སུ་གསུངས་པས་ངོ་མཚར་ཕྲུལ་དུ་གྱུར་པ་མཁས་མང་མགུ་
བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་འདུག་ནའང་། མཐའ་
འཁོབ་བླ་བློའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་མོན་མཚམས་ཡུལ་ངན་འདི་ཕྱོགས་སུ་གནས་
ལྷའི་རིག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དར་པོ་ཆུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་བདག་ཅག་བྱ་བྲལ་
རྙིང་མ་པའི་རྟོགས་ལྡན་དགོན་ཆུང་དུ་སོང་། ལུང་རིགས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ལ་སྦྱང་པ་ཕྲ་ཞིང་། ནང་ཚན་བདག་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གཉིས་ཀ་ཆེས་ཕྲ་བ་ཡིན་གཤིས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་
བུ་ཆུང་གི་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ལྟར་གོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལགས་སོད། འོན་ཀྱང་

བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་རྗེ་བཙུན་ཙ་བའི་བླ་མ་རིག་འཛིན་ཀུན་ བཟང་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དང་། གསུང་གི་འོད་ཟེར་དངོས་དང་རྒྱུད་མར་བཅས་པའི་སྣང་བ་ཙུང་ཟད་དཀར་ཆ་ཙམ་ལ་བརྟེན། རིས་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་དད་ཅིང་། ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་སྤྲུ་ལོང་གསོ་བས། དེའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་རྟེན། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མཁོས་བསགས་ཕྲན་བུ་དང་། ཁྱད་པར་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་ཚར་གཉིས། མཛོད་བརྒྱའི་ཞལ་ཐང་ཚར་གསུམ་བཅས་བཞེངས་ཀྱང་། གསུང་རབ་བྲིངས་ལྷ་ཕ་རི་ཞོག། བསྟན་འགྱུར་མདོ་གི་པར་གསུང་བའི་མཛོད་བརྒྱའི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སྣན་དངགས་སུ་སོང་གཤིས་དཔྱས་ལོང་ལ་ཛོས་བསྟན་པ་དང་། སྟག་གཟིག་གི་མདུན་དུ་ཙྭ་སྤྲུངས་པ་ལྟར་དོན་མི་གོ་བར། ཞལ་ཐང་གི་མཚན་ཡིག་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཤེས་ལས་མཛད་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པར། རང་གི་བློ་གྲོས་ལ་རང་ཉིད་ཡི་སྨུག་པ་བཅས་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། འོན་དེ་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་གཞིགས་ངན་ཙུང་ཟད་ཚིག་དོན་གོ་བདེ་བ་ཙམ་འདུག་པས་རང་གི་བརྗོད་གསོ་ལྷ་བུར་ ཕལ་ བའི་གྲོགས་ཚིག་གོ་བདེ་བར་ཟིན་བྲིས་ཞིག་བྱས་པ། བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་བླུན་ཅིང་རིགས་སྨོངས་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རྟོགས་ཀྱང་། གཡག་ཞར་གྱི་རྩྭ་ལྟར་གོ་བ་རྣམས་རགས་བསྡུས་ཙམ་བྲིས་པ། དེ་ཡང་བསྒོམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཙམ་མེད་པའི་གླེན་གདམ་འབྲོག་གོན་པོ་ཆང་གིས་བཟི་ བ་ཟིལ་ལྷེམ་གྱི་ མཁར་ བ་ ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གོམ་པ་ཁྱུར་ཁྱོར་ གར་རྒྱུག་མེད་ པ་ དང་ ལུས་ གོས་ཀྱང་ཡོན་དན་སྦྱངས་པ་ཞན་ པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནཚོད་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ པའི་ ནང་ ནས་བློ་ཆུང་ བྱིས་ པ་ལས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་པ་རང་ཉིད་གོ་བདེ་བར་བྱས་པའི་ལེའུ་དང་པོ་ནས་

བཅུ་གསུམ་པ་འཕྲོག་མའི་རྟོགས་བརྗོད་བར་བྲིས་སྐབས། རང་གི་སློབ་མ་རེ་གཉིས་ནས། ཤེས་རྒྱུ་མེད་པའི་རོ་བརྩམས་མི་བརྩམས་དཀའ་བརྩམས་བཞག་ན་ཡོང་། མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་སྤྲུལ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་གདུག་ཟེར་བའི་འབར་སྟག་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བར་བསྟེན། བདེན་བསམ་ཙམ་བཞག་གི་བློ་བྲེལ་བད་སད་ཡིན་ཀྱང་། དད་གཏོང་མཁྱེན་བརྩེ་ཕྱུལ་དུ་བྱུར་པའི་སྦྱིན་བདག་ཕུ་དམར་བར་ཚེ་བ་ཡབ་སྲས་ནས་མཛད་བསྐུའི་ཞལ་ཐང་གསར་བཞེངས་མཛད་སྐབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཕྲུ་སྤྱི་གཡར་བོ་དགོས་ཕེབས་པ་ལ། སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་ཕྲུ་སྤྱི་གཡར་ཕྱུལ་ཞོར་དུ་གོང་གསལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པོ་གཟིགས་པས་འདི་ལྟུང་ཁྲག་སྣན་དངགས་སོགས་མི་ཤེས་པ་ནམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བས་མེད་ཐབས་མེད་འདུག་པས་ཚང་མ་འགྲེལ་དགོས་ཞེས་གནང་སྐྱེས་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་དང་བཅས་ནན་བསྐུལ་གནང་ཡང་། གོང་གསལ་སྔར་བགྱིད་ཀྱི་ནམ་ནུར་ཁོ་ནར་ལུས། རྗེས་སུ་ཞིག་ན་རང་སློབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱོན་ལས་གཞན་གྱི་བཀའ་ཀྱོན་རང་ཡིན་ཚོད་མི་འདུག་པ་དང་། དད་སྦྱིན་པར་ཚེ་ནས་རྗེ་ལགས་ཞལ་ངོ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བྲིས་པ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་སློས་ཚུལ་བླུན་དད་ཀྱི་ཕལ་ཚིག་ཁྲུར་ཁྲོར་འདི་འདྲ་རང་ཡིད་སྟོན་བ་ཤགས་ཞན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐལ་བ་དམན་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པས། བོད་གཞན་དྲང་སྲོང་མང་པོས་བླུན་དད་ཀྱིས། སློད་མཆོན་རྟོགས་བརྗོད་མགྲིན་སྟོན་ལ་ཐབས་མཐར། གྲོང་ཚིག་མཆན་མ་ཙམ་ལྷུར་བཟུང་ནས་ནི། དམ་པའི་གསུང་ཞེས་བདུད་ནམས་སྐལ་བ་ཕྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་བ་བཅས་བླུན་བརྩམས་འདི་དག་དགོས་པ་ཕྲ་ན་ཡང་། གཏི་སྨུག་སྨུན་འཐིབས་ལོག་སློམ་ཁང་བུ་རུ། ཀློམ་པས་རབ་འཁྲིལ་ཉོན་མོངས་དུག་གི་ལྡེ། ཐར་

འདོད་སྲོག་ལ་རྐོལ་བ་ཕྲུག་གྱིའི་ཁྱུ། ཐ་སྐད་རྩི་ལ་ཕྲག་དོག་དབང་གིས་བཤུང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གདེ་སྨུག་རྨོངས་པའི་ཁང་བུར་རང་ཉིད་མཁས་པར་རློམས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་སྤྲུལ་ལྟར་འཁྲིལ་བས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་ཀྱང་ནས་ཐར་པའི་སྲོག་ཙ་བཅོད་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་སོགས་མཁས་པའི་གསུང་ནོམས་ལ་གླུ་རྩིའི་དྲི་ལྟ་བུ་སྣང་སེམས་སྐྱེ་བའི་དུག་སྦྲུལ་གྱི་ཁྱུ་ལྟ་བུས། ཚོས་གཟུགས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་འདི་སྣང་རང་འདོད་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཕྲུགས་སུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི། ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་སློབ་ལམ་དུས་ནས་འགྲོ་ཀུན་ལ། བརྩེ་བས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ནོམ་ཐར་བྲི། ལོ་རྒྱུས་མ་ལ་ཡ་རླུང་གིས་དྲངས་པས། ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་འཛིའ་བཙུགས་མ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱ་དཀའི་ཚོགས། གྲངས་མེད་བསྐལ་གསུམ་བསགས་པའི་བདེན་དབང་དུ། ས་ཡི་ལྷ་མོ་ཀུན་བཟོད་ལས་འཕགས་ཕྱིར། བརྟེན་འཕྲེང་གཞན་འཁྲིབ་གླིང་མོའི་རྗེས་འགྲོ་མིན། འདུལ་དཀའི་ཞིང་འདིར་པད་མཆོར་ངང་པ་ལྟར། དགྱེས་དགུར་འཇུག་པའི་ལྷག་བསམ་སྙིང་སྟོབས་ཆེ། སྨྲས་བཅས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པས། ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པའི་གདམ་སྐན་སྙིང་ལ་སེམས། དཔྱད་བཟོད་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་དད་པའི་བློ། ཀུན་རྟོག་འབུམ་ཕྲག་རྗིང་བུར་ཤར་པའི་གཟུགས། གཞན་རྐྱེན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་མིན་རྗེ་བའི་ངོས། བྲིས་པའི་རི་མོ་གཡོ་མེད་དངོས་པོའི་ག་ཤིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་པའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱངས་བ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲུད་པའི་ཚོགས་གཉིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དཔང་པོར་ས་ཡི་ལྷ་མོས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོར་མཛད་པ་བཞིན། མི་བདེན་བརྟེན་ཕྲེང་གྱི་འཕྲེང་བ་བརྗོད་པའི་གླིང་མོ་དང་མི་འདྲ་བར་འདུལ་བར་དཀའ་

བའི་དུས་འདིར་པདྨོའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་འཇུག་པ་ལྟར་ལྷག་བསམ་གྱི་སྙིང་སྟོབས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ཉིད་སྙིང་ལ་སེམས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟ་བུར་དད་ཅིང་གུས་པའི་བློ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཟླ་བ་ལྟར། ཀུན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཛྷིང་བུ་འབུམ་ཕྲག་དུ་འཆར་བ་རྒྱན་དབང་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པར་རྟོ་བའི་ངོས་ལ་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལྟར་གདན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་གསུངས། དེས་ན་བདག་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་འདྲའི་སྙིང་སྟོབས་ལྟ་ཅི། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པའི་མཛད་པས་སྐྱེས་རབས་རྣམ་ཐར་རི་མོར་བྲིས་ནས་མིག་གི་བལྟ་རུ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་གི་ཚིག་སྙན་ནོ་བར་ཉན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་གང་ཡང་མི་གོ་བ་ལ་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུང་ཟད་ཕན་དུ་རེ་ནས་གོ་བདེ་བར་ཕལ་ཚིག་ཡུལ་སྐད་དུ་བཀྲོལ་བ་འདི། བདག་གཞན་ཕ་མ་རིགས་དྲུག་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་མིག་ཕྱི་བློའི་མུན་པ་སྟུག་པོ་མ་ལུས་པ་སངས་ནས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་མན་ངག་གི་སྙིང་པོ་མི་ནུབ་རྒྱས་པའི་ཉི་མས་འཚོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག། ཨོཾ་སྭ་སྟི། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱའི་ཏོག་གི་གསང་བ་གསུམ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཟློས་གར་བཅས། མཆོག་གསུམ་ཀུན་ལ་མི་ཕྱེད་དད་པས་བློས། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདག་ཡིད་གུས་ཕྱག་འཚལ། གང་གི་གསུང་རབ་སྡེ་སྣོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། ནང་ཚན་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས། རྣམ་ཐར་སདྣ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་འདི་མཚར། དེ་ཕྱིར་དེང་དུ་དྭངས་བས་འདུད་ཅིང་མཆོད། མཁས་མང་རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཡི་ལམ་ཡངས་པོར། ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་རྟ་བདུན་ཁྲི་གདུགས་ཅན། ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་མར་མེས་དགོས་ཕྲ་ཕྱིར། ཀྲིན་སྐལ་ལོང་ཁྱོད་བདེ་བར་གཉིད་བྲོས་ཤིག། ཚ་ཟེར་གྱིས་

སྤངས་བྱང་བསྟན་ཕྱུག་སྨག་དུ། ཕན་སེམས་འཁོར་ཡུག་ཐོལ་མེད་མར་ཁྲུས་གདམས། ལྷག་བསམ་སྦྱོང་བྱར་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ་འདི། ཉོན་མོངས་མུན་པ་སེལ་ཕྱིར་སྤར་བར་བྱས། ལེགས་བཤད་དར་གོས་རིན་ཆེན་བརྒྱན་ཀླུབས་མཛེས། བཀྲལ་ནས་གདོལ་ཚིག་བྲི་མོར་བསྟན་པ་འདི། ངོ་ཚ་བདང་ཡང་ཕན་པ་ལྷུར་བླངས་མཐུས། བདག་ལ་ཉེས་ལྟུང་སྒྲིབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག། དགེ་འདིས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཉམ་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན། ཚད་མེད་སྨོན་པའི་སྙིང་སྟོབས་རབ་ཀྱིས་ཤིང་། ཕར་ཕྱིན་རོ་གྲངས་ལ་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད། རླབས་ཆེན་སྤྱོད་ནུས་ཀྱིས་སྤུས་མཐུ་བོར་ཤོག། མ་རིག་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་མུན་ཀུན་ནས་སངས། ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་རབ་ཀྱིས། བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་ཐོབ་པའི། བཀྲིས་དཔལ་དེ་ལག་རྟེར་སོན་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཤཱཀྱའི་དགེ་བསྙེན་སྒྲུབ་གཟུགས་གླིང་སློམ་འབྲོག་གོན་བྱིས་བློ་ཅན་པདྨ་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བས་དགོན་བྱང་བསམ་གཏན་ཆོས་ཕྱུག་ཏུ་བྱས་པའོ།།

4306-12

Pingala Chhandaḥ Sútra, (Sans.) Fasc II—III @ /6/ each	Rs. 0	12
Prithiráj Rásau, (Sans.) Part I, Fasc. I, Part II, Fasc. I—V @ /6/ each	2	
Ditto (English) Part II Fasc. I	0	12
Prákṛita Lakshaṇam, (Sans.) Fasc. I	1	8
Parásara Smṛiti (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—8, Vol. II, Fasc. 1—4, Vol. III. Fasc. I—2 @ /6/ each	5	4
Paráśara, Institutes of (English)	0	12
S'rauta Sútra of Ápastamba, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each ..	4	8
Ditto Áśvaláyana, (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each ..	4	2
Ditto Látyáyana (Sans.) Fasc. I—IX @ /6/ each ..	3	6
Ditto Sánkháyana (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—7, Vol. II, Fasc. 1—2, @ /6/ each	3	6
Sáma Veda Saṃhitá, (Sans.) Vols I, Fasc. 5—10; II, 1—6; III, 1—7; IV, 1—6; V, 1—8, @ /6/ each Fasc.	12	6
Samkhya Sutra Vritti (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
Sáhitya Darpaṇa, (English) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
Sánkhya Aphorisms of Kapila, (English) Fasc. I and II @ /6/ each ..	0	12
Sarva Darśana Sangraha, (Sans.) Fasc. II	0	6
Sankara Vijaya, (Sans.) Fasc. II and III @ /6/ each	0	12
Sánkhya Pravachana Bháshya, Fasc. III (English preface only) ..	0	6
S'ri Bháshyam, (Sans.) Fasc. I—II	0	12
Suśruta Saṃhitá, (Eng.) Fasc. I and II @ /12/ each	1	8
Taittiríya Áraṇya (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each	4	2
Ditto Bráhmaṇa (Sans.) Fasc. I—XXIV @ /6/ each	9	0
Ditto Saṃhitá, (Sans.) Fasc. IX—XXXV @ /6/ each	10	2
Ditto Prátiśákhya, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Ditto and Aitareya Upanishads, (Sans.) Fasc. II and III @ /6/ each	0	12
Táṇḍyá Bráhmaṇa, (Sans.) Fasc. I—XIX @ /6/ each ..	7	2
Tattva Chintámaṇi, Vol. I, Fasc. 1—9; Vol. II, 1—7 (Sans.) @ /6/ each	6	0
Tul'sí Sat'sai, (Sans.) Fasc. I—III	1	2
Uttara Naishadha, (Sans.) Fasc. III, V—XII @ /6/ each	3	6
Uvásagadasáo, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/	4	8
Varáha Puráṇa, (Sans.) Fasc. I—XIII @ /6/ each	4	14
Váyu Puráṇa, (Sans.) Vol. I, Fasc. I—VI; Vol. II, Fasc. I—VII, @ /6/ each Fasc.	4	14
Vishṇu Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each	0	12
Vivádaratnákara, (Sans.) Fasc. I—VII @ /6/ each	2	10
Vrihannáradíya Puráṇa, (Sans.) Fasc. I—6 @ /6/	2	4
Yoga Sútra of Patañjali, (Sans. & English) Fasc. I—V @ /14/ each ..	4	6

Tibetan Series.

Sher-Phyin Vol. I, Fasc. 1—5 Vol. II, Fasc. I—2 @ 1/ each ..	7	0
Pag-Sam thi S'iñ, Fasc. I—II @ 1/ each	2	0
Rtogs brjod dpag bsam hkhri S'iñ (Tibetan & Sans.), Vol. I, Fasc. 1—3 @ 1/ Vol. II, Fasc. 1	4	0

Arabic and Persian Series.

'Álamgírnámah, with Index, (Text) Fasc. I—XIII @ /6/ each	4	14
Áín-i-Akbarí, (Text) Fasc. I—XXII @ 1/ each ..	22	0
Ditto (English) Vol. I Fasc. 1—7 Vol. II Fasc. 1—2 ..	15	12
Akbarnámah, with Index, (Text) Fasc. I—XXXVII @ 1/ each	37	0
Arabic Bibliography by Dr. A. Sprenger	0	6
Bádsháhnámah with Index, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each ...	7	2
Catalogue of Persian books and MSS. in the library of A. S. B., Fasc. I	1	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc I—XXI @ 1/ each	21	0
Farhang-i-Rashídí (Text), Fasc. I—XIV @ 1/ each	14	0
Fihrist-i-Ṭúsí, or, Túsy's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. I—IV @ /12/ each	3	0
Futúḥ-ul-Shám Waqidí, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Ditto Azádí, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	
Haft Ásmán, History of the Persian Mansawi (Text) Fasc. I ..	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. I—VI @ /12/ each ..	4	8
Iqbálnámah-i-Jahángírí, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each ..	1	2
Iṣábáh, with Supplement, (Text)-51 Fasc. @ /12/ each	38	4
Maásir-ul-Umara, Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, 1—9 Vol. III, 1—7 @ /6/ each	9	6
Maghází of Wáqidí, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	1	10
Muntakhab-ul-Tawáríkh, (Text) Fasc. I—XV @ /6/ each ..	5	14

(*Turn over.*)

Muntakhab-ul-Tawáríkh (English) Vol. II, Fasc. I—V @ /12/ each Rs. 3 12
Muntakhab-ul-Lubáb, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each 7 4
Ma'áṣir-i-'Álamgírí (Text), Fasc. I—VI @ /6/ each 2 2
Nokhbat-ul-Fikr, (Text) Fasc. I 0 6
Niẓámí's Khiradnámah-i-Iskandarí, (Text) Fasc. I and II @ /12/ each .. 1 8
Riyaẓu-s-Salátín, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each 1 8
Suyúṭy's Itqán, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement, (Text) Fasc. II—IV, VII—X @ 1/ each 7 0
Ṭabaqát-i-Náṣirí, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each 1 14
Ditto (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each 10 8
Táríkh-i-Fírúz Sháhí of Ziaa-al-dín Barní (Text) Fasc. I—VII @ /6/ each 2 10
Táríkh-i-Baihaqí, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each 3 6
Táríkh-i-Fírozsháhí, of Shams-i-Siráj Afif. (Text) Fasc. I—V @ /6/ each 1 14
Wís o Rámín, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each 1 14
Zafarnámah, Vol. I, Fasc. I—IX, Vol. II. Fasc. I—VIII @ /6/ each .. 6 6
Túzak-i-Jahángírí (English) Fasc. I 0 12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS

1 Asiatic Researches. Vols. VII, IX to XI; Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ /10/ each .. Rs. 80 0
Ditto Index to Vols. I—XVIII 5 0
2 Proceedings of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /4/ per No.; and from 1870 to date @ /6/ per No.
3. Journal of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (5), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (5), 1861 (4), 1864 (5), 1865 (8), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6) 1886 (8), 1887 (7). @ 1/ per No. to Subscribers and @ 1/8 per No. to Non-Subscribers,

N. B. The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.

4. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883 .. 3 0
General Cunningham's Archæological Survey Report for 1863-64 (Extra No., J. A. S. B., 1864) 1 8
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1868) 1 8
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875) 3 0
Sketch of the Turki Language as spoken in Eastern Turkestan, Part II, Vocabulary, by R. B. Shaw (Extra No., J. A. S. B., 1878) .. 3 0
Introduction to the Maithili Language of North Bihár, by G. A. Grierson, Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882) .. 3 0
5. Anis-ul-Musharrahin 3 0
6 Catalogue of Fossil Vertebrata 2 0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal 3 8
8. Examination and Analysis of the Mackenzie Manuscripts by the Rev. W. Taylor 2 0
9. Han Koong Tsew, or the Sorrows of Han, by J. Francis Davis .. 1 8
10. Iṣṭiláhát-uṣ-Ṣúfiyah, edited by Dr. A. Sprenger, 8vo. .. 1 8
11. Ináyah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 16/ each .. 32 0
12. Jawámi-ul-'ilm ir-riyáẓí, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I .. 2 0
13. Khizánat-ul-'ilm 4 0
14. Mahábhárata, Vols. III and IV, @ 20/ each 40 0
15. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each 18 0
16. Purana Sangraha, I (Markandeya Purana), Sanskrit 1 0
17. Sharaya-ool-Islam 4 0
18. Tibetan Dictionary by Csoma de Körös 10 0
19. Ditto Grammar „ „ 8 0
20. Vuttodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer 2 0

Notices of Sanskrit Manuscripts, Fasc. I—XXIV @ 1/ each .. 24 0
Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra 5 0

N. B. All Cheques Money Orders &c. must be made payable to the "Treasurer ... " only.

This book is a preservation photocopy.
It was produced on Hammermill Laser Print natural white,
a 60 # book weight acid-free archival paper
which meets the requirements of
ANSI/NISO Z39.48-1992 (permanence of paper)

Preservation photocopying and binding
by
Acme Bookbinding
Charlestown, Massachusetts

1996